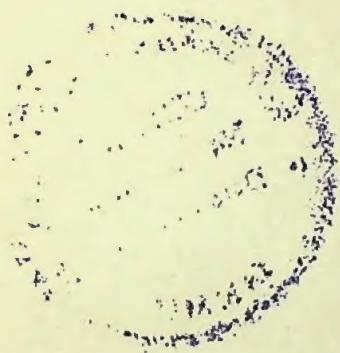

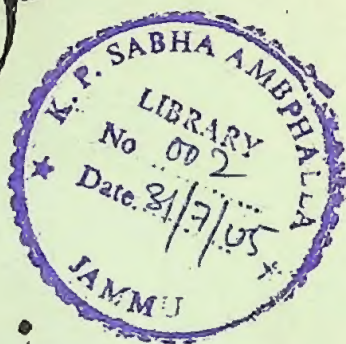
11

گل بکاؤلی

مصنف
نعمت اللہ پری

ترتیب
محمد حسن حسن
غلام حسن تسکین

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹ کلچر اینڈ ٹیکنالوجی - سری نگر

ناشر: سیکرٹری۔ جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لنگویج سوسائٹی

چھاپ: جے کے آفیسٹ پریس۔ دہلی ۷۰

مہل:

عرض ناشر

کُل بکاؤلی ہند قصبہ چھ کاشر زبانی منتر مشہور تہ ہر دلعزیز تہ چلے کلایہ پن
 وندہ رازن منتر چھ دلپہر گرو امہ منتر جوہر دلپہر سوتی فضا و شنو مت . کاشری پاٹھو چھنے
 یہ منثوی لسیہ خان، عیلم شیخن تہ علی شاہ ہر دین لپیچہ مٹر۔ پن منتر لسیہ خانہ تہ عیلم شیخن
 منثوی چھاپہ گاہر چھنے۔ سوئی شاپر اسد پرین تہ چھنے کُل بکاؤلی و فی ہر مگر اتھ چھنے منثوی ہند
 فارم زیر نظر منثوی چھنے نعمہ صاب صفا پورک لپیچہ مٹر۔ نعمہ صابین چھنے پنہ منثوی ہنر ہنر یاد
 کُل بکاؤلی ہندس کہ ویکس نو شخص پیٹھ متھا و مٹر لیس عزت اللہ بنگالی رشتہ داناناک اردو
 ترجمہ اوس۔ یہ ترجمہ چھ ہنر چھ لاہورین کورمت مگر منثوی پرتھ چھ انداز پیدان۔ نہ
 نعمہ صابین چھ لاشورس منتر گلزار لپیچہ اثر تہ اوسمت۔ بہر حال یہ منثوی چھنے لسیہ خانہ
 تہ عیلم شیخن منثوی کھو تہ داریاہ ضخیم تہ کیا ز مستحق چھنے منظر نگاری تہ جذباتہ نگاری منتر
 داریاہ بروٹھہ پکینچ کوشش کر مٹر۔

ہر تہ پڑانہ کتابہ چھاپہ کرنگ مقصد چھ کاشر زبانی ہند لسانی سرمایہ بننا و بنادون
 تہ اکادی چھنے امہ کتہ ہنر خوشی ز کاشر ادیکس سرمایہ ہنوک اسہ اگر نو منثوی ہند
 ہر تہ کر تھ۔

محمد یوسف ٹینگ

سیکرٹری

پاری زان

سر پیکر کس شالیں منز آکہ ترہہ کلو پیٹر دور مانسبل سر کس بھٹس پیچہ
 چھہ صفا پور کام بسیجھہ۔ تہ امی رنبہ ورنہ نظار چہ کوه چھہ منز پیو ۱۸۸۳ء یس منز نعمہ
 صاب تھنہ۔ نعمہ پیرین بابہ صاب محمود شاہ پرے اوس مروجہ تہ اپیم مطابق جان
 پورمت لیو کھمت۔ سہ اوس زمینداری سہو سہو مکتب تہ چلاوان۔ تہ پتہ بنیو و مکارو
 مکتبک و وہ متاد تہ۔ نعمہ صابن پور سرکاری مدرسس منز پیشہ بہ جہاڑ تام تہ۔ پتہ
 روڈ مالس نش عربی تہ فارسی تہ اپیم پیران۔ محمود شاہ اوس پیر مری تہ کران تہ
 پانس اسیس کو بلو کس مستان شاہ ناووی بزرگہ پشتر ترہہ یس سہیلا تھوود عالم
 تہ چھہ اوسمت۔ مستان شاہس چھہ تیوت اثر رو سوخ اوسمت زاکہ دوہہ سوڈ تھو
 وقتہ کس بشیر مالس چھہو یجھہ منز محمود شاہس سفارش کران کران ہیکھان چھہ
 خادم القصر جناب بشیر مال صاحب سلامت

مجناب فقیرستان شاہ کابلی

بعد از دعاء غائگہ چون محمود شاہ ثانی ولد رحیم شاہ ساکن موضع
 صفا پورہ تحصیل لعل و فہاک چہلہ خاص فقیر است۔ ہنگے بقدر سی کنال رقبہ آبی و
 خشکی در مقبوضہ ⑤ در ترمیم اول از محکمہ بند و بست بمحافظ نام فقیر عمل ⑤ ثابت
 شدہ مبلغ دو روپیہ ہشت آنہ معاملہ بسرکار ⑤ ادا میکند لہذا نگارش است بپاس فقیر
 در ترمیم بند و بست کہ برسی کنال رقبہ صدر بنام او نسب خواہد شد۔

وامستان شاہ پشتر آکہ تصنیف آتش کہ وحدت چھہ ۱۳۱۵ھ یس منز چھاپ گاہ پشتر۔

پہچہ پانچو کر تھی محمد شاہس مالوہ مانف کر پنج سفارش.

محمد پرست پشتر ذاکر سیدی شاہ "رلاوہ محمد شاہ پرست بنسب چھستان
شاہ پشتر ذاکر ہندو آثر. یہ چھ پانچو ذاکر ہندو بن کر جنس چھ محمد شاہن مرد خاص
آسٹ تو بولتے. محمد شاہ نیو اکہ دو ہر محمد راجا پٹیکہ دارن کہ نام ڈھلہ
پشتر ہندو تہہ کر نوون شری عربی یہ فارسی تاہم پرناونچ کاٹم. یہ اٹھو دوس تر بڑیہ
اوس پشتر ہندو علاقہس تر مرید. محمد شاہ یہ چھ اوسٹ شایری کران یہ پچھ پانچو
اوس نعمہ صائبس مالوہ سندھ نو موہنہ و چھتہ لہ کچا رہے تر شایری کر بک نطعن.

دیان ییلہ نعمہ صائب زاوہ اوس نہ دوہ دیوان. دوہن دوہن روڈ چھرا
چھوہ چھوہ کران. ہنگہ منگہ پیو یو کر حقیر گاندہ بلکہ جب صائب و اٹھتہ تر زول مارچ پشتر
کھوہ نہ تر نعمہ صائبس ہستہ. اڈی چھ دیان نہ دوہیمہ دوہیمہ اوٹن واپس. منگہ
اڈین ہند دوپ چھ نہ ہفتہ پتہ و اتنوون گہ. اٹی اوس یہ نزدیکیہ جنگلس تر کھوہ
یہ اوس پشتر زو اوس تر مرید و اٹھتہ ہو چھ ہو مرادان. محمد شاہس یو دوس نعمہ
صائبس برونٹہ ترے کوہ یہ اکہ نیچو زامت اوس. اما پوز نعمہ صائب نہ یہ خاص
کر تہہ رجب صائب ترے واپس آنہ پتہ گے تم سہٹھا شاد. رجب صائبن ییلہ یہ دوہ
ہند واپس گہ و اتنو و تھو چو پنہ مارچ یہ دوہ یہ مسانو باو یہ دیشہس دوہ.

نعمہ صائب اوس گر سہٹھا خانہ مول، لہ کچا یہ پچھٹے اوس دوس دوہ گہ کھنگ
عادتہ. مالس نش ییلہ پران اوس تھتہ جمائ تر اوس نہ اوس پرنس شہر جوہر. بولا
بوسے مقبول شاہ پرے اوس سنخ مڈ. نعمہ صائبس اوس خانہ مارچ گہ لہ کچا یہ پچھٹے
زٹ پٹ شوہار یہ صاف آسان. اکثر اوس پانے پلو چھان کران یہ صفائی تھاوان

نعمہ صائب اوس یوہے ورمیہ تر ہر ییلہ سلبہ کسٹیکہ دار ہمد پرست
سوتو پیش گری کر نہ گو. یہ قرین دہن ورمیہ روڈ پہلکا یہ تھو سندن ٹھیکن چلا
سہ اوس موڑون خمش تھاوان. ییکہ موجب سہ ییلہ ٹھیکہ دارن یہ موڑوہ
وہر شہر زلدادان اوس. نہتہ اوس تہشتر کاٹم یہ مسٹھلہ پچھتہ زٹھتہ زمان. ییلہ نعمہ

لیکھنیج تحریک چھنس اسد پیرن دژ مژیس پانہ تر شایری چھ اوسمت کران۔ تہ
اسد شیخ ناو لوکن وڈ اوس۔ نہماز اوس ہمیشہ مسجد مژ پان تہ نو تو ائی ہندین دوسہین
اوس نہ گوہیکان پیرتھ۔ کتہ کتہ اوس امانتہ تر کران۔ ماہ عیامس مژ اوسس کتہ
وڈ لوکھ تراویح پڑاوش تہ تھ مژ سورہ الر حمت پرتس پیچھ زور کران۔ نہماز پرتہ
پتہ اوس لوکھ محامس مژ مذہبی مسئلہ پرتھان تہ نعمہ صائب اوسکھ جواب دوان۔
نعمہ صائبس اوس تر تھ رسب وڈ آواز نہ کاثر شنوی پرتس مژ اوسنہ اوس
جوہ تہ دؤر دؤر پیچھ اوس اوسنہ اسی کار اوسنہ زبانی کا تھ کاثر شنوی بوزہ
وان۔ مگر پوتس اوسس اتر ویر کو تمام شرارتس پیچھ سوسہ دیت مت۔ بیہ ستر
پوٹ بگر یومت اوسس۔

نعمہ صائب اوس بالیغ کتہ صحتہ ہمیشہ پاتو گنڈان۔ نوکدار (مظفر آبادی) پادا
اوسس پتہ۔ سہ اوس نوکدار دستار دوان تہ تھ تل اوس پتہ آچھ ستر سو مژ پادی
تھوان۔ ڈچھنہ کسبہ اوس وائج لاگان یچھ پن ناو "غلام نعمت اللہ شاہ" کھنہ
اوسس اوہ یور گزھنہ وڈ اوس شکوارس پیچھ پاتو گنڈان تہ بیہ اوس کھنہ نالہ
کو کھ لاگان۔ ریتہ کالس مژ تہ اوس سفرس مژ چھاتہ تہ زاور ستر تھوان۔ تہ
عام پانکھ اوس گرس کتہ اوہ یور گزھان۔ نعمہ صائب اوس شنبہ ناس کران مگر سوسہ
گزھ آسپو مرغوزو یا نے مشک دار۔

زندگی ہندین پتر مین وروین روو نعمہ صائب اکہ ائد اچھن ہنر بیانی دوان
تہ بیہ ائد نالہائی بلاین ستر مقابلہ کران۔ ۱۹ اکتوبر ۱۹۵۶ء نیو کھ اچھن ہنر
یلاچہ خاطر پتن۔ بیتہ علی گڑھ اسی انسپو کشتی کپ اوس۔ اوس بیہ زیادہ تکلف
کون تہ اوس نہ آتہ آپریشن کینہہ کرنہ۔ بیتہ نیو کھ ۱۸ اکتوبر سرینگریتھ پتس
مژ تہ وہیہ اکتوبر سید آتہ داخل (9n door)۔ مگر نعمہ داپہ شند کون ۲۴ تہ ۲۵ اکتوبر
رائز مژ لوگ پتن گزھ مکانش نار۔ بیہ پیچھ ہستالہ مژ نعمہ صائبن بوز تھو مون نہ
تہ روزن تہ ۲۴ اکتوبر کوڈ کھ ہستالہ مژ تہ واتنوکھ واپس گز۔ یہ روو شن رہن

کبر اچھ دود لہ وان تہ نعمہ دارہ پستیس منشیس سپہ دار تختہ - ۱۰ مئی ۱۹۵۷ء اوعلیگندہ
گشتی کمپس منز گاندربلہ دا پخل کرنہ - ۱۳ مئی اوس اپریش سپہ - اپریش کو کامیاب
تہ ۲۹ مئی آپہ اوس اتہ چھٹی کرنہ - ہمار ہندیس اتھ ور عیس اوس اوکل بکاولی سکھ
کام پکل تراؤ ہن - مگر امیہ پتہ لوگ یہ اتھ مکمل کرنس کن۔

پیلہ رتکو نوو مکانہ بناو مک سنز کون ہنوت نعمہ صابن ہتھو پنہن شرن
دہنتہ نہ نوس مکانس گزہن ہم شار لکھناو نہ

یارب این تعمیر از فرخندہ و پایندہ دار
مالکان این مکان یک جدی ابجد شمار
عمر شان افزون فردی اتفاق بخت یار
سموت انجام سد صد و یک ہزار این شمار
عبد الغنی، نظام الدین تہ سلام الدین چھ نعمہ صابن ترے نیچو سہیمو منز
کیٹہ کال بروٹھ عبد الغنی تعمیر عالمہ گو۔ "سموت" لغتس چھ ابجد حساب ۱۲۰۳
سمان - تہ اٹھو سنتس منز اوس پتھو مکانہ بنو مت یس پتہ ۱۹۵۶ء یس منز دود۔
گل بکاولی اند وائس سیتی کوڑ نعمہ صابن بحران تا شرتہ گوڑو کوڑو اور
بڈیو ہر فردی ۱۹۶۳ء یس منز۔

شائری

نعمہ صابن اوس لہ کچا پچھے کھنڈازے کرنک عادتھ - گوہ ڈ گوہ ڈ اوس
یہ نعت گوئی کران تہ بیہ اوس منز منز کاٹسہ ہجو لیکھان - تمونین ہزلی شائری ہند کم
کیترہا چھ زبانی پیلہ ون - مگر کیتھہ دتھی مدح چھ دہرج کرنہ آمیتو اوس سند
دار یاہ نعتیہ کلام چھ دہرج تہ سپدہ شاء اللہ الک پچھا چھ۔

نعمہ صاحبہ شائری ہند مال متا چھ تم کو سنز لیچھتر گل بکاولی۔ چو تکہ تمس
چھ لہو کچا پچھٹے کا شرمشوی پرنگ شوق اوسمت۔ تہہ موجب پیو اوس پانہ مشنوی
لیکھنک خیال۔ سہ چھ کتا بہ ہندس آغاس منز پانہ لیکھان ز پنیو دوستو منز کور
مے اسد شیخن اصرار گل بکاولی کا شرو پاٹھو لیکھنک تہہ اتر گئیہ اسد شیخن فوہ راپش
پور تہہ نعم صاحبن کردستان کا شرو منز شارد منز تارہ شورو۔ تہہ اکتہ کامہ کورن پہلگامہ
دسلا بہ بیت تہہ ہند میر سلس سوسو شیش گری کران اوس۔ کتا بہ ہند آغاز چھہ اکت
۱۹۱۵ء یس منز گوشت۔ تہہ اکتہ متعلق چھہ نعم صاحب پانہ لیکھان :

" این کتاب گل بکاولی بزبان کشمیری در تصنیف شروع خواہد شد ان شاء اللہ
المستعان اگر خداوند کریم حیات خوش ثبات بخشد بہ توفیق او بہ عنایت سرور کائنات صلعم
بہ امداد — دین تصنیف تمام بزبان کشمیری اختتام خواہم رسانید ۔

۲۵ ساون ۱۹۴۲ء سرب

غلام نعمت اللہ عفی عنہ
ساکنہ صفاپورہ

نعمہ صاحبن چھہ وارہین جاین تذکر گوشت ز اگر مے زخمی صفاپوری پتہ
روزنامہ مشنوی " گل بکاولی " مکمل سپد تو اس نامکمل۔ تہہ کیا تہہ تمس اوس اگر طرفہ آوریار
تہہ شیہ اندر رود صحیحہ کنو دار یا شس کالس ادر سو نہ پورہ۔

مشنوی ہند مسودہ پیرتہ تہہ سپد اسہ مشاہد ز زخمی صاحبن چھہ اکثر نعمہ صاحب
میش گری کہتہ تمی شند بور توڑ روشت۔ کتا بہ ہندس اختتامس پچھٹ تہہ چھہ نعمہ صاحبن
زخمی شند رت شمر روتہ وونمت ہ

بھلے سورتہ پچھہ نام چھہ بلبل
اڈ لیوک قصہ تھاؤن چھہ منظور
دریں کم ہمتی اوسم کران گراؤ

درنگی مے کریم از گفتن گل
ولیکن دوستو کورہس بہ مجبور
خود صوحن ز خمین یس لالہ خان ناو

داستان

دِپان شرقستان کس پادشاه زین الملوکس اُسو ژور نیچو کر۔ پیلہ تیس پینتریم
 نیچو زاو شامی رسمہ مطابقت او از حد تہ بے نہایت شاد کر یا نہ ہناوہ۔ اُرس پینتریم
 نیچو اُو تنجیم دافن پرتہ صحتہ تاج الملوک ناو کر نہ۔ زین الملوکین پرتہ تنجیم دافن ز
 تاج الملوکین بتا کر کیتھہ کیا چھ۔ پیمو دوئس در جواب: "اعلا حضرت شہزادہ سندرس
 قیستس کیا چھ وئ۔ اکھ وقتا آہر یہ بے شہنشاہ۔ اُج سندا بتا چھ پرتوون بجن
 تہ یئر یہ آسٹس تائین۔ مگر پھیر پرتہ ہنا چھس۔ سہ گو ز پادشاہ سلا متس پیچھ چھ
 شہزادہ سند بتا کر کینٹرن ورمین کو ب۔ تہ زن کو میٹھہ قومہ پینس اُرس تائین
 اولادس پیچھ نظر پیٹہ یا تاج الملوکس قومہ پیچھ نظر پیٹہ، زان کو تہ قومہ چھ
 اچھن ہینر پینا بی نشہ اچھہ چھلن۔ وہہ پیچھ پیہتر یی ز پیتس کالس تاج الملوکین
 بتا قومہ پیچھ کو ب چھہ پیتس کالس کو تہ قومہ ہش دور وون۔ میٹھہ قومہ اکھ
 اُکو پینتر نظر پیٹو۔ شامی کارخانہ منز کمرہ قسج کمی اُس۔ پادشہن کر کا ماتھو بناوونو تاج
 الملوکینہ خاطر اگے محل خانہ۔ موح تھاوتس سیر۔ شامہ کھینک چنک فقوونکھ انتظام
 تہ کرن اُتھہ بدون بناوون پیتس محل خانہ منز وونہ۔

دوہا وہہ چھہ گزہان تاج الملوک تہ چھہ بوڈ کوٹت۔ سہ چھہ محل خانہ
 منز وراست تہ کوٹت سالس۔ پیار سو کھو چھہ پادشہس تہ سالا کرک خیاں پوان تہ
 سہ تہ چھہ کرہ نیران۔ پادشہن چھہ وون تیوت منز لا آسان کوڈمت کیتھہ تہ
 چھہ ہنگہ تہ ہنگہ اوون گزہان۔ موختر پیلہ پادشاہ گہ واتنوو کھ تہہ پو ماتم۔ موختر
 پٹھو چھہ پین پے لکان ز پادشاہ سند اوون گزہانک وجہ کیا چھہ۔ امی وقتہ چھہ حکم
 نیران ز تاج الملوک گزہان جلا یہ وطن کر نہ تہ تمو پینتر موح گزہ شامی مجلس وونہ

خاطر هڅو نه پيو. ځنگل سږپه تاپيل. پيارو چې پادشاهي يان کړ نه خاطر ډډو ډډو
 و په ټي حکيم آيتي. يلا جا چغه کانسې مټه کارگر سيدان. موخه آي ټيچم دان آيتي
 رتمو وون پادشاهي پيه اچغن کاش مگر کمال چغه. دو بهس پادشاهي شهرار سس
 منزه چغه اکه باغا، تخته باغس منزه چغه ناگ ټي ناگس منزه چغه اکه پوښ تخته "گل بکاولي"
 و نان چغه. سه پوښ اگر آيتي پيه ټي تده به اچغن ډالنه پيه. تده به پيه بيه کاش
 سستي وون ټيچم دانو ټي پوښ حاصل کړون چغه سپي کډر پکيا تخته باغس تام
 چغه دلو ټي دريچا کو مزي و تخته. خار زين الملوک کور ژور نيچو چغه پوښ حاصل کړو
 خاطر آما ګر نهان. فوج لشکر ټي رساو و زما چغه سستي ملان ټي هموان چغه شهرار رنج
 و تخته. واتان واتان و آي پلم اکس جنگل منزه ټي اوس دؤر اکه خوش لوڅه جانا. تمي
 ميچي آباري لشکر پکان و چغه سه سپد اکه آتد خوش ټي بيه طرفه چغه جنگل منزه کالو
 آبادي يا و چغه خار ان ګر نهان. په جوان چغه اکه کاروانس نزدې ګر نهان ټي آيتي
 چغه کاروانس کس اکس جوانس پر نهان ټي پکيا د ليل. تو بهي کټه پيچي او ټي کوټ
 چغه ګر نهان. موخه چغه په بوزان زرين الملوکس اوڼ ژه لراو ټي خاطر چغه شهر
 اوس منزه ګر نهان "گل بکاولي" ان. په پير ژه جيون جوان اوس تاج الملوک
 اوس کټه روزتاب. په چغه کاروانس سستي سستي پکان. مگر پيمن چغه پينه تاج الملوک
 آيتي باس دوان. کاروان گو بزونه بزونه پکان ټي و آي فر دوس شهر منزه.
 شهر فر دوس منزه اوس پستواناو اکه حسين کور. پيمبه په شرط اوس تخته
 ټي ټي سس نزدې ګر نهان ګر نهان مار ناو ټي سستي کړه سو نيچي شهرادو ميله په بوز پيمن
 کټه حالس روز مول ياد. تم و لو طه پيمن ټي لگو اکه اکس پته پستوانو سستي نزدې
 ګر نهان. پيمن په مالا جاداد سستي اوس ټي لوکله واپ واپ داوس ټي اهنو ميله تمي پيمن
 بان تام داوس لاگو رتمو هور بيسوايه سستي ټي سپي شرط مطا بق بيسوايه مټه غلام.
 پيارو چغه تاج الملوک باين مټه په پيټه مولوم سپد بټه کرم کران. سه چغه
 بيسوايه مټه محل خانس نيمر کټه اکس مټه نش توکري کړ ټي چټه روزان. دده دوه

چھ گزہاں یہ چھ بچہ نشہ مولام کران بہ بیسواپہ پستہ پائٹھو چھ پڑھ کاٹبہ نزدیس
 منز ہار دوان۔ پچھتہ چھ پچھتہ چھ پچھتہ چھتہ ہند نزدیک مولام کران تہ وار یا ہنس کالس
 مھنتہ کرہتہ چھ بیسواپہ سیتو ہند زینتو راسی دھل پچھان۔ تاج الملوک چھ بیسواپہ
 نزدیس منز ہار دوان تہ آخر اُرس پچھتہ شریک ہیا تہ بناوان۔ تہ چھ بیسواپہ پین
 گدہ یوست باور تہ روخصتہ ہوا تہ شہر ارم کن میران۔

تاج الملوک چھ لمان لمان واتان اُرس دیو علاقہ منز۔ اتہ چھ گزہاں
 ارم کس سرحدس پچھتہ اُرس اکھ دیو کش کہ پتہ کھینہ یوان۔ مکر تاج الملوک کن کیا ہتا
 عار پچھتہ چھ اُرس جان بخش کران۔ شہزادہ چھ دیوس سہٹا خند مھتہ کران۔ دیو
 پندیس اُنی ہنس کالس کم کم جنیا فر تیار کران تہ دیوس کھینہ دوان۔ دھو دھو
 چھ گزہاں یہ چھ حضرت سلیمان صائبہ وارہ ہند کرانک قسم ہند تھاوتہ دیوس
 پین پین تہ گدہ دوان۔ اُتھ منز چھس ونان بہ مٹے چھ گزہاں ارم گزہتہ "کھجادی"
 ان۔ دیو کیا کہ۔ وادی چھ گوشت کرہتہ زہرا دس واتان و نہ کاٹہ تکلف۔ تہ چھ کران
 کالم یہ چھ پینس اُرس دیو دوستس سال کران۔ شہزادہ پندہ اچھتہ چھتہ چھتہ جنیا تھا
 کھیاوان تہ قسم تھاوتہ چھس ونان بہ کرہتہ گزہاں اُرس منز وائن۔ دیوس
 دیو چھ مجبور گزہاں تہ پینہ پینہ "حمالہ" دیوس نہ چھ چھو لیکھتہ شہزادس اُرس
 دیوس سیتو دوان کران۔ حمالہ دیوس نہ ییلہ بکے سند خط ووت۔ سہ چھتہ کبہ ہامن منز
 وہ پان۔ شہزادس کوڑن سہٹا جان پائٹھو غاٹرا۔ "حمالہ" دیوس نہ اُرس کبہ تام مھو د
 تاوی اکھ آدم داڑا اُنی ہڑ۔ امہ کور تاج الملوکس اُمو پے مھو دس سیتو کھاندر۔ کینہہ
 کالا کرہتہ چھتہ تاج الملوک مھو دس پین حال بادان تہ سہ چھتہ حمالہ دیوس نہ عار اُرنھتہ
 آمادہ کران تہ تاج الملوک کرہتہ گزہاں ارم وائن بیتہ سہ بکاؤل پوش آہ۔ حمالہ کہ مجبور
 تہ دیوون دیون اچھتہ گزہاں ہند پائٹھو بکاؤل پندیس باخس تام زہینہ ملی ہ۔ امہ کور
 اُرس دیوس محکم تہ وائنوون تمکو پندہ دیو شہزادہ بکاؤل پندیس باخس منز۔ چھتہ شہزادہ
 باخس منز تاو پے کو سہٹا خوش تہ آخر ییلہ اُمو ناخس منز پوش و چھ اُرس کتہ کالس

روز ہے تاب، اُمی اوڈن یہ پوش فورن تر رٹھتہ تہ اور یور نظر اگڈرا کبھتہ چھہ وچھان
 بکا ولہ اُکس پٹنگس پیچھہ مَس یئندہ رُفَر۔ اُمس کڈن اچھہ مَنز وُج تہ لاجنٹس
 پنیو وُج۔ تہ دُراو پنیہ اُمی ہڈ مَقری تہ ووت حمالہ دیو مَنز نیش واپس۔

کیشٹس کالس حمالس نیش روڈتہ چھہ تاج الملوک محمود ہستہ گر کُن نیران
 رومہ حصتہ دینہ وِز چھس حمالہ پُن اکھ مَس وال دوان تہ دو پُنس ز بیلہ کُنہ وِز مَنز
 حضور روتہ پنیہ یہ وال گزہم نارس کُن ہاؤن۔ مہ خضر بیلہ شہزادہ تہ محمود فردوس
 مَنز بیسواپہ نیش داتان چھہ۔ اتر چھہ تاج الملوک سار پنے غمہ لائن آزاد کر نادان مگر پنین
 ژورن باین چھہ غمہ لام داغ کرناو کتہ یلہ تراڈ نادان۔ اُمہ پیتہ چھہ تاج الملوک محمود
 تہ بیسواپہ مال اسباب ہستہ اُمی جہازس مَنز شرقستان سوزان تہ پانہ چھہ خہ شکی وِز نیران۔
 داتان داتان بیلہ اُکس باپہ ووت۔ اتر چھہ پنین باین وچھان۔ یکم چھہ سٹھاپشان
 تہ پراکندہ دودہ کس بھتہ دمو مالس نیش۔ تاج الملوکس روڈنہ تاب۔ تخی ہودہ پمن
 "کلی بکا ولی" تہ وونکھ فخرسان۔ تہندہ طاقتہ اوساپہ پوش حاصل کرنس؟ "اُتی
 چھہ یہ پوش اُکس اُکس پیچھہ اُکس اُکس پان تہ مہ مَنز چھہ یکم ژور بک اچھہ ہستہ تاج
 الملوکس پوش ہستہ ژلات تہ دوان گر کُن۔ یکم تھاوی تو کھ گر کُن کُنس سیتو تہ
 یپارو چھہ" بکا ولی" پنیہ باغ مَنز ہشار گزہان۔ اتر نہ چھہ کُنہ پوش تہ نارس پنیو
 وُج۔ کیشٹس کالس وُونا روڈنا کبھتہ چھہ بکا ولہ ژور ہستہ پے کڈنہ پانے نیران۔
 پیچھہ ہتہ بیلہ سو شرقستان وُنا اتر چھہ وچھان پرتہ اُتہ شادی یانے شادی بانہ۔ ملوک
 مہدوس ز پادشہس ادس اوڈن بیو مَنز تہ پیچھہ اوڈن مَس پوش طاعتہ نو مَنز کاش
 یہ چھہ رخ بہ لادھتہ پانس مہر بنادان تہ پادشہس نیش روڈتہ پنیہ دانایی سیتو اُمس
 خاص مَنز بنادان۔ اتر چھہ بکا ولہ پانس قرخ ناو کران۔ پادشہس نیش روڈتہ چھہ اُمس
 کا تہ اندازہ پان ز یکم ژور شہزادہ کین مکن کلہ ابر اُمس مَنز وُنا تہ تہ سنے سن دتہ۔
 خاں۔۔۔۔۔ یپارو کونہ بیلہ تاج الملوکس جان مَس پیچھہ ووت سہ چھہ نارس
 کُن وال ہادھتہ حمالس بلوان۔ پنیو ہاؤن شاختہ بوڈناو کتہ چھہ حمالہ سٹہ ڈر تہ دیون اچھہ

تھتھے باغ تہ محل خانہ بناو نادان میٹھ زن بکاو لہ اوس۔ امہ پیتھ چھہ دلبر بیسواتہ محمود
دُم دامہ سان اور داتناوان۔ میلہ زین الملوک کن بوز نہ ہمسایہ جنگلکس منز چھہ شاہی
محل خانہ تہ باغ بناو نہ آحت سہ کو پریشان۔ دہا چھہ بنان ز تاج الملوک چھہ مائلس
سال کران تہ اتی چھہ یہ راز نوں نیران نہ جملہ تلہ چھہ یہ تاج الملوک یٹھ سہ نہ نہ پادشاہ
اوں کیو تہ امی چھہ بکاو لی ہندہ باغہ منز پوش تہ حاصل کورمت۔ فرخ (بکاو ل) کوتاہ تاب
کر۔ سہ گتہ تاج الملوک ڈہ شہتہ تھو سہر شگلہ پیٹھ فریفتہ۔ ہپاری آہ زن ہمن زنون
شہزاد کن رب مٹھ نہ۔ اتھو منز چھہ فرخ، زین الملوکس روہ صحتہ ہمتہ واپس ژلان تہ تہ
پیٹھ چھہ سمن روپری اتھ تاج الملوکس چھٹھ سوزان۔ تاج الملوک چھہ سمن روپری
اتھ پیٹھ ہندہ جواب ردوان تہ سہ میلہ بکاو لہ نش داتان چھہ اتہ چھہ مائلس گراو
کران تہ موخصر امویہ اتھ تاج الملوکس پائس نش داتناوان۔ اتہ پیٹھ کینتران وین
بکاو ل تہ تاج الملوک اکھ اکس پنہو راز باوان تہ پھندس لولس چھہ وٹش لکان
اتھو منز چھہ بکاو لہ ہنز موج جمیلہ خوتون برس و اقف گزہان تہ زین الملوکس
پیٹھ تہ کرٹھتھ چھہ تہس وکرہ نہ نادانس منز تہ او ناوان۔ تہ دہ نوے باڑا یانے فیروز
شاہ تہ جمیلہ خوتون چھہ مشورہ کرٹھتھ پنہ کور قادس منز بندہ تھاوان۔
زین الملوکس چھہ داریاہ پیتھ یوان۔ گراوون تہ دریٹھ کن نش پان موکلاو
یوان۔ تہ گراو ناہ بنہتھ شری زوان۔ یہ چھہ اکس جنگلکس منز داتھتھ بکاو لہ ہنز پتر
بیشہ روح افزایہ اکس دیوس نشہ موکلاو تھہ انان تہ داتان چھہ یم دہ نوے شہر
فردوس روح افزایہ ہندس مائلس مظفر شاہس نش۔ مظفر شاہ چھہ پنہ کور وچھہ سہٹھا
شاد گزہان۔ موخصر چھہ تاج الملوک کن راز مونوم کرٹھتھ پنتس باپس فیروز شاہس
آماڈ کران نہ بکاو لہ تہ تاج الملوکس پانہ وائی نیٹھ کرٹھتھ ہومراو و ہنز لولہ منقلہ
ہندہ جوش۔ فیروز شاہ چھہ باے سند مانان تہ چھہ بکاو لہ تہ تاج الملوکس باضابو طرکھا
کرٹھ یوان۔

تاج الملوک تہ بکاو ل چھہ ووز شہر نگارین داتان تہ اتہ چھہ اتھ طلبی

محسن خائن من زبان بسان۔ بکاؤل چھے پڑتھ رات من غائب کڑھتھ یتھ رات من
 دربار من کونہ تہ رقص کرنا و اتان۔ تاج الملوکس چھے پے لکان تہ اکہ دوم چھ
 بکاؤلہ سیتھ یتھ رات من دربار من رقص و چھینہ کرنا تھان۔ اکتھ رات من چھ یتھ رات
 شاہ تاج الملوکس طلسمی کھنکھس من رات من نادان تہ بکاؤلہ چھ سکلہ پ شہر من رات من
 مندر من رات من و اتان و رقص و رقص و نصف پانس کئی بناؤتھ غذا بس من رات من و اریا
 کالا کڑھتھ میلہ تاج الملوکس بکاؤلہ ہند نیب آوسہ چھ پچھ پچھ اور و رتھ پھوان۔
 دوم شہر من پھیرنا فقور نا کڑھتھ چھ رات من بکاؤلہ سیتھ رات من پین دل رات من نادان۔
 اکہ دوم ہانیو و شہر شگل دیہ کس راجہ چتراسین کور چترات چھ تاج الملوکس
 عاشق کرنا تہ اوس سیتھ کھا تہ کران۔ تاج الملوک چھینہ رات من مندر من رات
 کڑھتھ بکاؤلہ سیکھنٹ پچھ روزان کینہ۔ چترات چھینہ رات من تہ اکر چھ
 کوس رات من مائس پ رات من نادان۔ چتراسین چھ اکتھ مندر من رات من سیتھ مندر کیناوان۔
 موعصر چھ اکتھ زمینہ رکنٹس اکہ گرو شتا شیز ووان نیلہ شیز پچھ اکتھ تیل کڑہ
 آو۔ گو و نیگ ونگ چھ پے کڑوس پانس کھوان۔ اوس اوس تہ کا تہ اولاد۔ اکر تیل
 کھیتھ نور پچھ تہ نو دومہ آدا کڑھتھ چھ اوس پڑ کر۔ بکاؤل یوان تاج الملوکس
 میلہ و خیر رات من چھ خوش کرنا تہ رتھ رتھ بکاؤلہ بیٹہ حاکم کڑھتھ چترات چھ
 شہر نگارین و اتان۔ اکہ دوم ہانیو و شہر شگل دیہ کس راجہ چتراسین کور چترات چھ
 عیال ہیتھ داد کڑھتھ کران۔ شہر نگارین و رتھ میلہ یٹھ دو ہر سالین واپس نیون
 چھ بکاؤل چھینہ پینہ پتر پینہ۔ روح افزا پے مائس پچھ سیتھ موعصر ووان تہ
 رات من چھ اکتھ۔ دومہ فرچھ پیم ساری ہمو و جیوا بکاؤلہ سیتھ شتا شیز کران۔
 اکہ دوم ہانیو و شہر شگل دیہ کس راجہ چتراسین کور چترات چھ اوس پڑ کر۔ بکاؤل
 پچھ روح افزا پچھ تہ نظر کران۔ بہرام کو روح افزا پچھ شگل و چھینہ اوس
 عاشق۔ نہ چھینہ پینہ پتر پینہ۔ بہرام کو سکھریہ روح افزا کڑ۔ بہرام کتہ
 روز ہے تاب تھو پچھ اوسمن رو پری تہ و اتان و اتان ووت شہر فر دوس۔ روح افزا

نش یام دوت سوتہ کر اُمو سہند کو لوٹن پھلوا۔ اُمو چھے اُمس جانور شکل بناؤ تھ پانس
 بر وٹھ کنبہ رطمان۔ منظر شاہ تہ حسن آراء (روح افزایہ ہنر موج) چھے یہ قصبہ بوڑھ
 بہرامس نار بڑو کرنگ انتظام کران۔ اُمو ہنر چھے بکاؤل دا رتھ پیوان تہ بہرامس
 چھے نار بڑو کرنگ ہنر نچا ن تہ پتہ چھے پنہ پیچہ تہ پیترس یحہ کتھ پیچہ آماد
 کران ز بہرامس تہ روح افزایہ کرنگہ پانہ وانی کھاندر سپدن۔ یہ سپر ہنریم یارڈ کرنس
 ہنر کامیاب تہ پیچہ پانٹھ دین پنہ پیتر بیٹہ رڈ موزوری۔ اتہ پیچہ روڈ کریم کنبہ ریتہ
 در اسے پنہ پنہ جاپہ عاش عشقہا کران۔

داستانک اکبر

یہ داستان کہ آیت و امیک اہل کیا چھ، اکتہ تعلق چھ بیون بیون رواجی
 اصغر گوئی تو ڈاکٹر عبد القادر سروری چھ امہ خیالگو ز یہ قصہ چھ پنہ اصلیت کہ اعتبار
 خالص ہندوستانی مگر ہند داوا چھ ہنا سام ہنس لایت۔ اکتہ قصس منز چھ اکثر چھ
 ایرانی داستان ہند انہا بروہہ پکان، تو کردارن ہندی اکثر نادام چھ ایرانی۔ چھ
 صورتس منز اکتہ خالص ہندوستانی وٹن چھ غلط باسان۔ یوت تام واقاتن ہند توین چھ
 بقول گوپی چند نارنگ "اکتہ قصس چھ ہندوستانی کس کس مذہبی، عوامی یا قومی واک
 سینو واضح، نہ چھ یہ کہ سنکرت کتاب منز اخذ کرتہ آت۔ اکتہ قصس ہکو نہ کلیم
 پاگو ایرانی داستان تو ورتتہ، تکیار داستان کس اکس حصس منز چھ ہندوستانی چن لکھ
 کتھن ہند انگ انگ تو نظر گرہان۔ دراصل چھ واقعہ یہ زیلہ مسلمان ہندو کوکتہ
 یور آیت، اکتہ نو مخلوط تمدن پوکتہ، یکتہ منز زیادہ ایرانی رنگ اوس (تکیار حو کوکتہ
 اوس ایرانی تمدن کس مسلمان ہند) ایرانی تہنگ یہ اوس ییلہ مقامی تمدن کس
 بچھس کتہ، اکتہ نوڈ انہا پوکتہ یکتہ منز حصس تو داستان ہند ایرانی رولہ یلہ
 واپس سنک دیت۔ دھن تہن ہن ہنر یلہ ہنر یلہ تو کتہ ڈالیلہ تو داستان حصہ
 پیہ "کل بجائی" ہند قصہ چھ تہنر دلچسپ مثال۔ — واقعہ چھ یہ تو داستان چھ
 اذیک تام مختلف زبانن منز دایاوتہ آیت۔ تاریخی شہادتن ہنر یلہ یلہ چھ گوئیٹیک
 فارسی نو چھ عزت اللہ بنگالوین اللہ منز لکھت۔ امہ پنہ چھ یکتہ داستان
 مشہور رفعت ناوی کتاب ہندس صورتس منز باز پیمز۔ امی کتاب ہند تریتم ایڈیشن
 چھ مشہور فرحت "در لیکھن آت۔ امیک تلی نو چھ کیمبرج یونیورسٹی منز مذہب
 امیک مصنف یا فرحت چھ شاید فرحت عظیم آبادی اوسمت یس۔ اس عظیم آبادی

سنہ ۱۱۹۱ھ میں چھپنے والی کتبہ "اردو فہرست"۔ اردو فہرست میں چھپنے
 دیکھنی مشنوی ساری سنہ ۱۱۹۱ھ۔ امینک تصنیف چھپنے میں ۱۱۹۱ھ۔
 امینک قہ میں نو سو چھ بارود خانہ اور چھ لایبریری میں اردو فہرست۔ بقول لکھی چند نارنگ
 "شاید چھپنے پر لکھی بکاولی، قشک ساری سنہ ۱۱۹۱ھ میں چھپنے پر لکھی۔"

دویم چھپنے "مثنوی تحفہ مجلس سلاطین" اشیر انگرن چھپنے داوا کو رستہ پر یہ چھپنے
 بکاولی ہندس قشک تصنیف تارہی ناویس ۱۱۹۱ھ میں چھپنے۔ مگر تصنیف کس
 ناویس چھپنے میں عدون سے تو واضح لکان۔

ترتیمیم اردو فہرست چھپنے مشنوی گل گشت منظوم یا خیابان دیمان۔ یہ چھپنے ریحان
 الدین ریحان ناوی شایرین ۱۲۱۲ھ میں نو کھمت۔ یہ ۱۲۱۲ھ میں نظر ثانی کر کے
 (۶۵۰) صفحہ ہند دویم ایڈیشن کوڈ کھمت۔ یہ چھپنے قشک چھپنے ۱۵ اشار۔

مذہب عشق چھپنے بکاولی ہند بیا کہ روپ۔ یہ چھپنے نہال چند لاہوری ۱۲۱۴ھ
 میں نو کھمت۔ یہ چھپنے عزت اللہ بنگالی ہند فارسی فہرست اردو ترجمہ۔ یہ ترجمہ چھپنے
 گل کرایسٹ عجبین فورٹ ولیم کالج چھپنے تحریر میں کر نو کھمت۔ آج ترجمہ کر فورٹ
 ولیم کالج کر شیر علی افسوس نظر ثانی کر کوڈ کرچہ لکھی آج ۱۲۱۴ھ میں کرچہ لکھی
 آج ترجمہ کر کاہ ایڈیشن چھپنے برٹش میوزیم میں کرچہ لکھی آج ۱۲۱۴ھ میں کرچہ لکھی

گل بکاولی ہند بیا کہ روپ چھپنے مشنوی گل گشت منظوم (منظوم) میں محمد داؤد علی
 شایر دیا شہد نسیم ۱۲۵۲ھ میں کرچہ لکھی۔ نسیم ہند مشنوی ہند آج چھپنے ریحان ہند اردو
 مشنوی خیابان دیمان تو رقت ہند فارسی مشنوی رکت ہند۔

گل بکاولی ہند بیا کہ روپ چھپنے گل بکاولی قلمی (منظوم) میں محمد داؤد علی
 ناوی شایرین ۱۲۶۱ھ میں نو کھمت چھپنے۔ یہ نو سو چھ چھپنے مسعود حسن رضوی ادیب
 ذاتی کتب خانہ میں کرچہ لکھی موجود۔

"گل بکاولی" قصہ چھپنے انگریزی ترجمہ فرانسسی زبان میں میں ترجمہ کرچہ لکھی
 و تاسی میں چھپنے نہال چند لاہوری ہند مذہب عشق مشنوی ناوی کتابہ ۱۲۸۵ھ میں کرچہ لکھی

خلاصہ لٹوکھٹ تہ امہ پتہ چھہ مفصل تہ پورہ ترجمہ امی مصنفین ۱۸۵۸ء یس مژ لوکن
بروٹھ کن تر ووست یس بیرسہ چھاپ پتہ۔

گل کرایسٹ صحیفن انگریزی ترجمہ ۱۸۴۳ء یس مژ بارنس امی قصبک بیاک
ترجمہ کورٹی، پی مینیولن (T.P. Manual) (آرپی، اینڈ سنن R.P.)
(Enderson) کور ۱۸۵۱ء یس مژ امہ داستانک ترجمہ تہ ڈبلیو، اے، کلاوٹن
(W.A. Clouston) کوری مینیول تہ اینڈرسن کور دہی ترجمہ پینہ ۱۸۶۵ء
of Easter Romances ناوی کتابہ مژ شائین یوہ ۱۸۵۹ء یس مژ شایین
پینہ۔

گل بکاولی ہند بیاکھ انگریزی ترجمہ چھہ باوا چھو رامن کورمت۔ یہ چھہ سید سیدو
مذہب عشق ترجمہ یوہ نہال چند لاہوری مژ تصنیف چھہ۔ یہ ترجمہ سید ۱۹۰۳ء
مژ لاہور چھاپ۔

داستان گل بکاولی چھہ پنجابی زبان مژ شیخ نجم الدین مسکین ناوی شائین
اچھہ مژ یس سبالکوٹک روزن دول اوس۔

ہندی پانچتر چھہ مذہب عشق ترجمہ بیج سنگھ درماہن کورمت۔ یہ پینہ کتابہ
چھہ "بکاو سن" ناو تھو ووست۔ امیک سنہ تصنیف چھہ ۱۸۶۲ء۔ دپان نہال چند
لاہوری سید "مذہب عشق" مژ در ناوی مژس قفس جواب دین کہ غرضہ لیو کہ شاہ فقیر
اللہ حیدر درنگی "قصہ رتناولی"۔

گل بکاولی مژ یہ مژ حج پرمو کہتہ اس لوکن تار کہ راشن تہ پھو لوہن
زور راشن مژ نیتدر تہ نیتہ کالان۔ ادے آتہ ارجیہ اسیلئے متعلق نو نو روایت قائم
کرتہ۔ تہ واتان واتان وار کہتہ بکاولی مژ کہتہ ویز پرمو تہ یاد تہ پچھہ تھتہ پوش
تام نیتہ بکل دنان چھہ، تر یس پچھہ کالہ اچھہ داوس پچھہ بلایس اکے علاج اوسن
امہ کس تار پچھہ حشریتس کن چھہ گوہ ڈر پچھہ سید احمد سعید دہلوی "فرنگ صفیہ"
مژ اشہ تہ ووست۔ تہ ہند وٹن چھہ ز "امر کشک" چھہ اکھ گوٹن تہ خوفناک جنگل تہ اکتہ

جنگلستان من چھ ورنہ تہ قلعہ، باغ، حوض تہ مکانن مہندی نشتانہ موجود۔ مگر دلہن زمین آسہ
 موجود چھینہ اوت تام وخت۔ دیان چھ نہ پرائہ وقتہ اوس درکنہ اکھ راجاراج کران
 ناو اوسس راجہ بھوج، یہ گو پنہنس لوکھس نیچوس تہ کوڈن تہ اٹھو غار آباد علاقس
 کن۔ دیان اوسس راجہ بھوجس اوسو دربارس من بڑی بڑی منجم تہ پندر تھ۔ رقم سنے
 شہزادہ سستو تہ اٹھ علاقس من بناو کہ قلعہ تہ جلساتی باغ۔ اٹھو وقتس من زاپہ
 راجہ بھوجس اکھ حسین کور ہنایس "نربدال" ناو کور کہ۔ ییلہ نربدال بڈ گئیہ
 اہند گہ لاؤ یاونک مشکھ ووت دور دور تام۔ سون بھدر ناوی اکھ زبردس گہ ساڈی
 گو اوس شہزادہ نادپد عاشق۔ واران واران ووت گو ساڈی قلس نر دیکھ تہ روڈ اٹھو
 سون بھدرن دیت شہزادہ بکاو لہ پوش اٹھ شرطس پیچھ اٹھ نہ سو کیر نہ کائہ
 سستو کھاندر۔ اٹھو اندر گئیہ ڈیلانہ اکھ شہزادہ گو شہزادہ پیچھ عاشق تہ دوپن آسہ
 چھ دل رے متو۔ راجہ بھوجن تہ کور اٹھ سستہ درخاس منظور۔ ییلہ ہرانہ گر دوت
 تہ سون بھدر گہ سانس لوگ پتا۔ تس پٹ دل تہ کورن شہزادہ بہ دعا بکاو
 وین آب بنجھ پیر۔ اسی دھہ پیچھ روڈیہ ڈری باو وسہ ون تہ "نربدال" ناو سستو
 مناسبہ آسہ موجود پیو اٹھ ڈری باوس "نربدال" ناو۔

محمد عبداللہ قریشی صاحب چھ نکل بکاو لی مہندس سلسل من اکھ مقالہ
 لیکھت یس لاہور "نقوش" ناو رسالس من جون ۱۹۵۷ء چھاپ سپہ۔ قریشی
 صاحب ون چھ نہ قصبہ چھ پوز تہ پور۔ دیان چھ پنراہ وری برونٹھ آو بکاو
 ایکسپلورنگ ادب (Bakauli exploring association) قائم کرنہ
 تم کوڑ چھان مین تہ اوس واؤ آٹھ منجس پیچھ نہ پیچھ محض اکھ فرض آفا۔
 بکاو لہ مہند قلعہ چھ اوسمت ہونک آباد تہ امرکنک علاقس من۔ یہ علاقہ چھ
 وئی کین میلہ واد منبلہ من مہند آمت۔ بکاو لہ مہند تلو، مندر تہ فوار چھ سمہ سوتر
 گرہ صحتہ ورنہ تہ موجود۔ اٹھ علاقس من چھ اکھ پارہ پارہ وڑ ہمندر موجود۔
 یٹھ "لکھا پتر پارہ" مہند محل ونان چھ۔ شاید چھ تہ دلبر بیسواہ مہند محل خانہ اوسمت

یئبہ تہہ نزدیس گئد ان شہزادون باہمی تار تار آس:

محمد دین فوق چھ پنہنس اخبار "کشمیری" یس (یس لاسور نیران اوسس)
 منز ۹۱ یس منز بیکھان ز امر کنٹک چھ پیندین ہئند تپرتھ تہ زبدا درو یادو چھ
 اتی نیران۔ برو نہہ کن پکرتھ چھ سون تہ زبدا درو یاون ہنز وادی یختہ اندو پکرتھ
 اکھ گون جنگل چھ۔ تہ اکھ چھ وینہ تہ بکاولی ہنز بارغ وٹان۔ اکھ جنگلس منز چھ لیدر
 رنگ پوش وینہ تہ پھولان۔ دپان چھ ز یمن پوشن ہئند عارق چھ اچھ دادو باپتھ آب
 حیات۔ ریتہ چھ روایتھ ز بکاولی ہئند اصلی گل چھنہ وود ز آتہ موجود تہ یہ لیو در
 پوش چھ واریا ہنس کانس بکاولی نکھ رودست۔ یئبہ موجب اکھ منز کینہہ نتہ کینہہ
 خاصیت ضرور موجود چھ۔ محمد دین فوق صائبنس بیانس چھ تہ وقتکو دیوان دربار
 پٹو بار حکیم رحمان علی وکیلن "تحفہ خان بہادر" ناؤ وکتاہ منز تصدیق کورست۔ ریتہ
 پٹو چھ بکاولی متیق بیون بیون روایتھ۔ رتہ پیر چھا کینہہ اپر مگر پیشہ من چھ ریتہ
 گڑھان ز اصل قصہ چھ ہندت اتی تہ پتہ چھ دمن تہ من ہندت و اثرن اکھ فارہا
 نولہ خط دیتست۔ بنان چھ ز کینترھا آسہ پوز تہ۔

نعمہ صائبہ گل بکاؤلی ہند

لے خانس بہ عبید شمس سہر مقابله

گل بکاؤلی ہند قصہ کا شراؤنس مرچہ نعمہ صائبہ بروٹھہ لے خان اسلام
آباد تہ تحصیل پٹوایہ کہ درمہ پچہ گاہک حکیم عبید شمس صائبہ تہ قلم تلمت بہ من دوم نو
بزرگ ہند کہتا ہو چھٹے چھاپ سپد پڑ۔ حکیم عبید شمس کو کتاب چھٹے لے خان نہ گل
بکاؤلی بروٹھہ نور محمد دین محمدی پریس لاہور چھاپ کر پڑ۔ اکھ مرچہ گل ۱۹۱۶ شار۔
ہمن مرچہ مشنوی ہند پتر ۱۰۳ اشار تہ ترستے غزلہ عبید شمس نیچو محمد شمس لکھو متو
چھ تہ چھ پٹھو چھٹے محمد شمس پنے یہ کتاب آند واتاؤ ہند۔ لے خانہ گل بکاؤلی چھٹے
گل ۲۵۳۳ شار امیہ بجایہ چھٹے نعمہ صائبہ قصص واریاہ زیچھر دتھہ تہ داستان —
نور محمد لکھن مرچہ آند واتاؤ ہند۔ ریمو علاو چھ علی شاہ ہرل تہ اسد پرین
تہ گل بکاؤلی ہند قصہ نظم و ست۔ علی شاہن چھ قصہ باغ اربط مشنوی اندر تورست
یئہ زن اسد پرین اٹھن ورنن اک اک لکھ ناو کر کھٹہ امیہ قصہ کو کینہہ واقعہ صرف
۱۶ ہمن شارن مرچہ آؤ ہند چھ۔ علی شاہن مشنوی اٹھن مرچہ ہند موکھ چھٹہ
پٹھو ہمن ترین مشنوی سہر موازہ کر نہ یوان۔ صرف چھ علی محمد شمس ہند علی شاہ
ہند زندگی تہ ادبی کامین متبق اکس مضمون مرچہ سہر گل بکاؤلی مشنوی ہند
سب تالیف درج کران۔ امیک تذکرہ سپد بروٹھہ کھن۔

بحر: نعمہ صائبہ چھٹے گل بکاؤلی متقارب شمن مقصود یا مخدوف بحر مرچہ
پچہ ہند۔ یہیکو ارکان فعلون فعلون فعلون یا فعلون چھ۔ تہ لے خان چھٹے
بحر مرچہ سدس مخدوف یا مقصود ورتاؤ ہند۔ ارکان چھس مفا علین مفا علین

فعولن یا مفاعیل۔

عجل شمس چھ مشنوی لیکھان لیکھان بحر و تاونس منزہ خاھی زس
چھ اڈی قصبہ بحر ہرج مسدس محذوف یا متسورس (مفاعیلن مفاعیلن فعولن
یا مفاعیل) منز لیکھان تہ اڈی قصبہ چھن متقارب مٹمن مقصور یا محذوف بحر
منز تادی سہ۔ امیک وجہ چھ یہ باسان زس چھنہ اکس نشستہ منز لیکھ منہ قصبہ
بحر دویمہ نشستہ وز زہ تس آسمن آسان۔ تہی چھس کنی بحر و تاونس منز فرق روزہ
صفہ ۴۱ ہس پیچھ چھ شہ لیکھان ے

کران روٹ تہ پھران ہننی تہ دادر کران روٹ چھ اڈہن غم تہ اڈہن شادی
بنکاول اس پیچھے پٹھن ودائی کنین چاکھ اسو گزہان جگرس ترانی
ہتو دلدار دشوار پیوم دورہر پتم زو جان پادن بو وندے سر
ہمن شازن چھ مفاعیلن مفاعیلن فعولن یا مفاعیل ارکان۔ تہ امہ پتہ
چھ پم شار ے

وڈل لائی زورن افرم لے لے پتیم یار در دیہا کہ ہے بھ جاے
مے رو عاتش آرام کتہ بیو پٹھم کووے کیا ملالہ تہ کپ رو پٹھم
ایکو ارکان چھ فعولن فعولن فعل یا فعول تہ بحر چھس بحر
مقارب مٹمن مقصور یا محذوف۔ پیچھے پٹھو چھ اٹھ بحر منز صفہ ۴۵ تہ واد
ہس پیچھ لیکھان ے

چھکھ لال جوہر تمن جا بحباہ گدا تہ پتیم گے تیکو پادشاہ

.....

.....

مے تراوٹھ زہ چھ کور اے بیوا شیا چون یارس کون یٹھ جفا
زٹے بند راز شاہ میا بہ کسوتہ تہ عزیز مے تراوٹھ زہ چھ کوہ روٹے تمز
قربان شاہ شیز کور کھزار پری ہنہ تاج الملوک بکاولہ نش و اتنا ویک سوٹے
قصبہ چھ زوہ پتہ شازن منز اٹھ اٹھ بحر منز در تاونہ آست۔ یلہ زن مشنوی
سہ پچھ چھ نمہ صا ہس صرف شین شازن منز کوٹ۔ وچھ زورم کند صفہ ۵۱۹ دویم نظر۔

ہندہ بیشتر حصہ چھ بھر ہرج مسدس محذوف یا مقصودس منز تارنہ آمت علی شاہ
ہر کون تر چھے گل بکاوی باہتہ ناوس منز لہ خانہ پاٹھو بحر ہرج مسدس محذوف یا
مقصودس ورتاؤدیش۔ مال چھے ۷

بہ شرقستان شہرا اوس دلجو بسان تہ پادشا اوس خورش خو
خود این بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سہمٹا آباد کورمت
ترنوی مشنوی پر پڑھتہ چھ اکتہ پنجس دان زلسہ فاش، نعمہ صابن تر عہلو
شیخن چھ "مذہب عشق" نظر تل رٹھتہ پر قصبہ کاشروست۔ شیخ عزت اللہ بنگالو
سند فارسی "مذہب عشق" تر چھ زیر نظر رٹھتہ آمت تہ امینک نہال چند لاہوری سند
کورمت اردو ترجمہ تر چھ یکن ترنوی ہند قصک اگر بنان۔

سبب تصنیف۔ لہ خان چھ کتاب ہندس سبب تالپش منز پنہ
مشنوی ہند اگر "گلستان بقا" زانہ پنہ مشنوی تمہ کے ترجمہ ہاؤکتہ دوان مگر مظفر
عازم چھ جنوری ۱۹۷۱ء یکس تعمیر رسالہ منز "گل ریز اور گل بکاوی" تقابلی مطالعہ
مقاس منز دوان ز عبارتہ نظر تل رٹھتہ چھ لہ خانہ مشنوی دراصل "مذہب عشق"
ترجمہ۔ لہ خان چھ لیکھان ۷

بہ عشرت خانہ دل شوق یس پو بہ گردن نال عشق طوق تس گو
وچھم اردو کتا با پر حسابا عجب روشن مابا اتخا!
چوستان تہ گلستان بقا نام زمستان خزان شرمندہ ناکام
مے گویش شوق زین گفتار خہو بہ کشمیری زبان زیبا کرن بو
بہ نادانستگی خامی خیالات ز بے علمی و پنہ مے ہستو کمالات
کورم آغاز بیتہ بر نام باری بلا شکہ مے چھ کامان غم تر غاری

عہلو شیخ چھ پنہ مشنوی ہند وجہ تصنیف درج کران کران دوان ۷
کتا با اکتہ مے وچھم لفظ ہندی مے تمہ کین مانین منز گئیہ مہ ہندی
سہ کو نام صاحبین ورتاؤدیش بہ چربی چھ لٹو کھمت تمہ مے کڈ از علم عربی

سہٹا عشق تیر کو کورم سے تاثیر
توے ہیوت مے وُن مانے بہ کثیر
گرین نال لاکھ تھے سُم چھکھ درانی
وُچھتھتی خر پڈار دُارتھ گڑھانی
بِمال آن کوئت چھس تیوت نادان
بہ بازار عشق چھس زوہ لاران
چھ شادک شور زن سایہ آدم
بہ پاس سالکان سے کاستم غم
رُفقا چھم قریبا اہل سنت
تس یارن مے یٹھ کن باؤم دھتھ

عبدالشیخ یو دوسے کتبہ خاص کتاب ہند تذکرہ چھنہ کران۔ یہ سہ کتاب تھو
ہندی (اردو) پاٹھو نظریں رنگ تذکرہ کورمٹ چھ۔ تھتھ تھتھ یہ وُن نہ تہہ کتاب
ہند کو بناون والو چھتھ یہ اصلی عربی پیچھ تہہ ہند خاں یوتا تھتھ عبدالشیخ نہ مشنوی ہند
توٹ چھتھ یہ چھتھ برابر مذہب عشق کا شراونہ آہو۔ بیکیار اٹھتھ منز چھ ساری واقعہ تھ
ترتیب دہرج کرنہ آہو۔

نعمہ صائب چھ وضاحت سان لیکھان ذشیخ عزت اللہ بنگا لوشیز فارسی کتاب
کر لاہور کو (نہال چند لاہوری) کو تام صاحبین ہندی (اردو) پاٹھو نشر منز ترجمہ
مے ترجمہ وُچھ مے نہ ذشیخ عزت اللہ بنگا لوشیز فارسی تخلیق۔ نعمہ صائب چھ کتاب
ہند سبب تصنیف چھ پاٹھو لیکھان

چھ راوی ز بنگال ذوالاحشام
لقب شیخ تس عزت اللہ بنام
چھ تھو فارسی پاٹھو کورمٹ بیان
مفصل یہ قصہ بہ شہرین زبان
ز لاہور اکو صاحبین تھتھ نشر
بہ ہندی چھ کورمٹ زبان مختصر
و لے فارسیک مے وُچھنہ نقل
کریم ہندیس نظمن اندر شہکل

اٹھتھ ہستی چھ آغاز داستان کران و نان
چھ راوی لیکھان شہر پُرس اندر
بہ عدل و شجاعت سناوتھتھ تمام
ز عدلش رعایا تیکو شاد آہو
تھیں ناو مشہور زین الملوک

حوکو تھتھ کران اوس شاہ بہ فر
مہ مشہور آفاق بونیک نام
بہر گوئے آباد و آزاد آہو
بہ شاہن عالم تھیں بوسلوک

عطا اُسیو از ایزد داد گر
 به علم و ہنر با خبر دار اُسی
 تہمس پنجہیں زاو فرزند خاص
 فروں تار کے مار کس پوئے گاہ
 و چھتہ در بغل دست نقاش چین

تہمس زور فرزند والا گھر
 دیرو جوان مرد ہمشیار اُسی
 بہ نعم و عطایات رب الاناس
 بہ حسن و و طلعت چو تابندہ ماہ
 سہ حسن و شمایل تسند نازنین
 بروئچہ کن چھہ دنان سہ

و چھکھ طالع شاہزاد چھہ کتیاہ
 یکایک و چھاں رو دوسو تم اوستاد
 سراسر پھر کھتہ پھر کھ سوئے کتاب
 ہم اندر جہاں شہر یاری تہمس
 رتہو اضطرابیں اندر و چھہ تھہ پور
 بہ شاہی ز ماہ تا بھائی چھہ گروں
 بنے جن و انسانے شہر یار
 اُسی نشہ تم ہر د شوہن غوہ لام
 متقابلہ آسپس نہ کاٹھہ تا جوہ
 بہ ملک پُرتاں پُر آواز چھہ
 ویکن چھہ کوٹ بے شہہ نامدار
 تہمیک رنج و آزار وارا شہہ
 تہمس کن پیچھے تہ ڈلیس ہوش جیس
 بہ یکدم گڑھن چشمہ شاہس سفید
 عبد شیخن چھہ آغاز داستان بیان کران
 نعرہ صائبہ کھوئے تختہ اختصار س گام
 ہمیشہ مشرق واقہ چھہ میوہ مگر عبد شیخ چھہ
 زمین الملوکس صرف نہ نیچو ہوا دان تہ
 تمن پتہ چھہ تاج الملوک نہوان حالانکہ اُتھہ
 داستانہ مرقچہ پڑھتہ التہہ زیستہ اس

نخوماں اُتھہ حاضرے بار گاہ
 ترازوے اُنجم کڑکھ استاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجہ داری تہمس
 کوڑکھ ناو تاج الملوک تس بہ غور
 کوڑکھ عرض شاہیہ شہزاد پون
 چھہ دولتہ نقیبہ اُسی بے شمار
 دیران دیرینہ رستم تہ سام
 میسر تہمس آبہ تیتھہ سیم وزر
 تہ در باغ عالم گل تانہ چھہ
 اگرچہ تہ رت اوس در ہر مزار
 پہنے اکھ قبا حتھہ بہ طالع چھہ تس
 بہ عینی نظریام شاہن شہس
 نہ بینا گڑھہ یاد شاہ ناوہ میہ

عبد شیخن چھہ آغاز داستان بیان کران
 نعرہ صائبہ کھوئے تختہ اختصار س گام
 ہمیشہ مشرق واقہ چھہ میوہ مگر عبد شیخ چھہ
 زمین الملوکس صرف نہ نیچو ہوا دان تہ
 تمن پتہ چھہ تاج الملوک نہوان حالانکہ اُتھہ
 داستانہ مرقچہ پڑھتہ التہہ زیستہ اس

ثور و نیچو پوتہ تاج الملوک زبون ظاہر کورمت۔ عیسیٰ شیخ چھ آغاز رہیچہ
پاٹھو کران سے

پہلے پاٹھن کران ر اوس کت باہ
تمام پادشاہ تہمس اوس باج دیوان
سخاوتہ سے کرانی اوس دودہ راتھ
برونٹھ کن پکیتھ چھ ونان سے

خمدہ دین اوس تس دتو ہتو پ فرزند
پھولہ دتو تم گولاب زن تو بہار س
کران اوس عاش عشرتھ می بہمد
دودہ یہ اکہ پادشاہ اوس در عدالت
سیٹھا خوش تہ دودہ رم سے اوس پانہ
دوپن شاہس دتو درو دے زدر دان
مبارکھ چھ دیتے فرزند تہ ذات
قبر سہ سے پادشاہن بوز یا مٹھ

پہلے پاٹھو چھ نعمہ صابن س تہ عیسیٰ شیخ نس بیانس مژ پٹھے فرق
پوان ز عیسیٰ شیخ چھ تاج الملوک زینہ برونٹھ تھو سٹھ صرف پائے گنڈران
ییلہ زن نعمہ صاب بیین مشوی لیکن والین ہندو پاٹھو ثور باے چھ گنڈران
لے خان چھ دامتاک آغاز پکو شاروسیتو کورمت سے

ہرینگونہ کران ر اوس دیوایتھ
ہر دتو یا اوس شاہ شہسوارا
ہرین خوبی تہمس زین الملک نام
ہر این اقبال از داد دودہ
ہر علم و عقل یتر زہرکھ تہ دانا
ونان از عشق دیرینہ حکایتھ
ہر شرقستان معظم تاجدارا
منور اوس تھو سٹھ جاہ و اکرام
ہر ہرمنہ اوس تھو سٹھ ثور فرزند
جوانمردی اندر بلکل توانا

اُتھو اندر دیت سپہ ذاتن بیا کہ فرزند
سپہا زیبا بدن خوابان آفاق
گواہت خیر رشید تمو سپہ اوس مشتاق
برو تھک کن چھ خان صاب فوہ رماوان ۵

تھوون شہزاد سپہ تاج الملک نام
آرن دانا منجم یثر خرد مند
تاج الملک سپہا تار پف کر نہ پتہ چھ منجم پادشاہس و نان ۵
ہ چشمہ چھسہ ہمتا کاٹھ بہ دُویا
ہ عظمہ آسہ چون جمشید و دارا
ہ عہد خرد و سالی با کمال
ہمن ورمین مضر اُچر سندن ملاقات
لہ خان چھنہ بیتن تاج الملکس مائس پیچہ مضر آسنس و منا حمتہ
کران، میلہ زن نعمہ صاب اُتھ کچھ چھ و اس کڈتھ و نان زیو دوسے تاج الملکس
پیچہ پنس مائس زمین الملک کز نظر پیٹہ ۵ (مول) گڑھ اوں۔
بکا ولہ ہندس باغس مژ تاج الملک کن واقع چھ عیو شیخ پیچہ پاٹھ بیان

کران ۵

میان شب سہ پو در باغ و اُتھ
و چھن باغا عجائب کیا زبر اوس
میان باغ دیو ٹھن کُتبہ ا جان
بیٹے تمکو و چھنہ رنگا رنگ گل و ناگ
و چھن در حوض کھوسا کیا جلا کار
سہ کھوسا پوش تمکو مل دون اُتھن پیچہ
فکر کر شہزادن چھنہ ر بلکل
سہ کھوس تھہ ناگ سپہ مژ تراؤ پتھ او
ننت و اُتھہ پیٹس فکر اچھہ ہمسوس
و چھن و پڈروان تمکو رقم اُسو ٹھکھ
دوان وڈی زیرو بالا ہر طرف اوس
جلا کار از زمرہ اوسس شو بان
ہیٹرن تھہ ناگ سپہ پیچہ نامدھہ داگ
سہ گل تھہ مژ و چھن تھہ را چھہ شمار
پکاٹنی کو سہ سپہ پیچہ تجن و وہ پٹ
ہ کھوس در کار کینترھا چھنہ بلکل
سہ تمکو نمو تر لھتھ تھہ ہرے اندر زاو
چھنہ مردی بہ پوش نین یا نیٹے کھوس

و چھن کے بو پڑی روزم سے ارمان
نہ سے کم کر دی مردن ہنر سے کان
محل خانہ اندر اڑتھ کیا سپہنہزاد سچھے
چھ شیخ صائب پیچھے پاٹھو دو ٹکھنے کران سے
دو پئے شہزاد نے وہ فی بو کرے کیا
گر ٹھن نزد بلا پائے روا چھا
بزوٹھ کن داتھ چھ ومان سے

نین انگشت مری تس زور از دست
ٹھون ماو عن پینو مخفی حقون تس
زور لے سے زور زور سے ہر مری زراو
تہس حمالہ دیو نے نش ہنر زراو
یوہے واقہ چھ لسیہ خان بڑ جان پاٹھو تہ شاعرانہ اسلوک سان پمن شازن مری
پیش کران سے

قدم آہستہ تر وون در گلستان
گلن ہند اوس بے شکھ سے پرستان
زمن از سر چہ آپس چار دیوار
ملکین بہتر بہ گلہاے طر حدار
جرگتہ دیوار ہے لعل بیانی
و چھتہ جوہر روشن دل برمانی
چمن پوشو ہر تہ امت چھ در جوش
کن گوشن بہتہ ہوش کران بوش

باغ کو تار پف کران چھ لسیہ خان پور پاٹھو امہ باغ چہ خوبصورتی
ہنر عکاسی کران تہ حوض مری پوشو تار پف چھ پیچھے پاٹھو کران سے

میان صحن حوض آب کوثر
بر نقاشی کر تھ ہر سو مدور
در آن چشمہ گل خوبی نمایاں
منور از ظہور او گلستان

... ..

و چھتہ تاج الملوک گل شاد پین
چو بلبل از قفس آزاد سپین
گر تھ جامہ دوٹھ از چشمہ گل
بشوق دل دوان در بر روشن گل
اون گل تہ کرین در دل تمس جاہ
ز آب چشمہ بیرون کرین تمس جاہ

... ..

اذاں پس زراو اندر تھ مکانس
و چھن نہ جو تہ کے مری جہانیں
امہ پیچھے لسیہ خان و من شازن مری بکا دلہ ہنر حاکم تار پف کران - پوزن عیسیٰ

یا تو کرختہ چھنے ہوئی کت نہ چھس اختصارس کا م ہمیشہ مر۔

نعمہ صائب چھ تاج الملوکین بکا ولہ ہندس باغس منز و اتک نظر
سیٹھا وضاحتہ سان تہ مبالغہ آمیز تارپف کرختہ پیش کران۔ ییکہ شہزادہ اس
دو چھ باغس منز داتاوان شہزادہ چھ اتر و چھان سے

و نہتہ ہی قدم تر دو شاہن دراز
ہمیشہ تن بارغ چھاوین بہ عیش و بہ ناز
یوان شاہزادہ اس چھ اندر نظر
زعمین سوعہ نہ سسٹن چار دیوار زر

جو اہر کلین موکھتہ کے اس پن
اویران درختان ز د چھ گرون
ز تو دہن شازن منز چھ پختہ پانٹھو نعمہ صائب بانگو تارپف کرین بہتہ
شہزادہ اس حونس نکھ و اتناوان یختہ منز پوش چھ۔ نعمہ صائب چھ فوہر ماوان سے

عجب تر و چھن اہس اندر گلاہ
و چھان در تحیر سپن ریلکلاہ
دو پن چھنے در عمر و چھت پر پوش
مے احر پوش نے نیو دنگ حال ہوش
ز فرختہ دے تمکو پورن یا مجیب
نعمہ صائب اللہ فخر قس یب
چھ یس در جہاں مشہر بحر و بر

پوش کو تارپف کران کران چھ بزونٹھ کن یکجختہ شہزادہ و اتان سے

اُمی پوشہ نے بو کو رفس در پر
تلم کوٹ تکلیف رنج و سفر

... ..

بہ حونس اندرون گو سے مردانہ وار
اون گل تر و پختہ کھوت چو گل برکن

امی پتہ چھ پوش کو تارپف موکلا وختہ ز تو دہن شازن منز مکا نکو تہ بکا ولہ ہند
پنگا کو تارپف کران۔ آخر چھ اتہن نعمہ صائب قس ز یچھر دختہ گوہ تاج الملوکین

غزلہ منز بکا ولہ ہند کو تارپف کران تہ پوتس یختہ نتیجس پیچھ و اتناوان ز سے
کد اہس اچھ منز و اتج۔ نعمہ صائب چھ بکھان سے

کرختہ مصلحتہ بدل خومشرین
گد پن تس ز انگشت انگشترین

مبہل پینو وارج لاجن تمس ز فرقت و انس ناز لاجن تمس
 دوپن بس نشانی پتے عاشقن ز عذرا و دارع ہیئت کرن و مقن
 انور چہ یہ واقعہ یانے باخس منز آرنہ پیچہ توہ نیرنس تام کل دستن
 شارن منز و صاحبہ کران۔

ترنوں صاحب چہ واقعہ پہل سیوہ بیان کران۔ صرف چہ عیسیٰ شیخ بیاض
 منز یہ دلی زہر کو بخوشی کران۔ تو برعکس چہ نعمہ صاب پڑھ کا نہ واقعہ شایر
 رنگارنگی سیرتو جرنج کو شش کران یتیم سیرتو قصہ زیہ پچھر چہ لبان۔

عیسیٰ شیخ یو دوسے لہ خاش تہ نعمہ صابس بروٹھ چہ مشنوی لیکھا
 اما پوز تمکو شیز مشنوی منز چھنہ فارسی زبانہ شیز تہ غلبہ گی پتر زن لہ خان
 تہ نعمہ صابنہ مشنوی تہ منز دریتھ یوان چہ۔ نعمہ صابنہ ۱۹۲۷ پتہ مشنوی کل کرنہ
 باو جو چہ تمکو شیز زبان فارسی آمیز۔ پتہ پاٹھو چہ نان ز تمس چہ فارسیس
 پیچہ جان عو بور اوسمت۔

علی شاہ ہرل چہ داستا تک آغاز پتہ شاد سیرتو کران۔

بہ شرفستان شہرا اوس راجو
 خہ داین بد رنگارنگ شاد کو رمت
 سیٹھا عا دل تہ ریتھ پوردا اوس
 دپانی اوس تس زین الملک ناو
 دودا اکھ گو بہ فضل حق تعالا
 سپن اکھ شاہزادہ پاڈ نیکو
 شہنشاہ گو نہایت خورش تہ بوڑھ
 ییلے شہزادیے فرخندہ فرزاو
 ارنک منجم ریتھ ساری بہ یکبار

بسان تہ پادشا اوس خورش نو
 بہ فضل خہ دسیٹھا آباد کو رمت
 سنا میرا اہ ایسان گسٹرا اوس
 سیٹھا خورشو بہد فرخندہ خوپاو
 میان محلہ خان زاو شاہ والا
 سیٹھا خورش شکل خورش رو پوسن بو
 ... ..
 تمس تاج الملوک تھوونس ناو
 و چھو توہ طالع ایس فرخ آثار

علی شاہ چھنہ باقی مشنوی لیکھن دالین ہندو پاٹھو پتہ تذکرہ کران

ہندو بیشتر حصہ چھ بھر ہرج مسدس محذوف یا مقصودس مژ تارہ آمت۔ علی شاہ
ہر لون تہ چھے گل بکاولی بائے ناوس مژ لہ خانہ پاٹھو بھر ہرج مسدس محذوف یا
مقصود ورتاؤ مژ۔ مال چھے ۵

بہ شرقستان شہر اوس دلجو بسان تہ پادشا اوس خورش خوش
خود داین بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سہمٹا آباد کورمت
ترنوں مشنوی پہ پڑتھ چھ اٹھ پنجس داتان ز لہ خانہ، نعمہ صائین تہ عیو
شیخن چھ "مذہب عشق" نظر تل رٹھتہ پہ قہہ کا مشرومت۔ شیخ عزت اللہ بنگالہ
سند فارسی "مذہب عشق" تہ چھ زیر نظر رٹھتہ آمت تہ امیک نہال چند لاہور سہ
کورمت اردو ترجمہ تہ چھ پمن ترنوں ہندو قصبہ اگر بنان۔

سبب تصنیف۔ لہ خان چھ کتاب ہندس سبب تا لہنس مژ پنہ
مشنوی ہند اگر "گلستان بقا" ذرا تھ پنہ مشنوی تہ کے ترجمہ ہاؤ تھ دوان بکر مظفر
عازم چھ جنوری ۱۹۱۷ء پکس تعمیر رسالہ مژ۔ "گل ریز اور گل بکاولی" تقابلی مطالعہ
مقائس مژ دوان ز عبارتہ نظر تل رٹھتہ چھ لہ خانہ مشنوی دراصل "مذہب عشق"
ترجمہ۔ لہ خان چھ لیکھان ۵

بہ عشرت خانہ دل شوق یس پو بہ گردن نال عشق طوق تس گو
وچھم اردو کتابا پڑ حسابا عجب روشن ما با اتخا با
چوستان تھ گلستان بقا نام زمستان خزان شرمندہ ناکام
مے گویش شوق زین گفتار خہو بہ کشمیری زبان زیبا کرن بو
بہ نادانستگی خامی خیالات زبے علمی و پنہ مے ہستو کمالات
کوڑم آغاز بیتہ بز نام باری بلا شکھ مے چھ کاسان غم تہ خاری

عیو شیخ چھ پنہ مشنوی ہند وجہ تصنیف درج کران کران و نان ۵
کتابا اکھ مے ڈچھم لفظ ہندی مے تمہ کین مائین مژ گئیہ مہ ہندی
سہ کو نام صاحبین وڈ مژ بہ بربنی چھ لہ کھمت تو مے کڈ اند علم عربی

سہٹا عشق تم کو کورم سے تا شیر
 توے ہیوت مے وُن مانے بہ کثیر
 کرین نال لاکھ تھے سُم چھکھ درانی
 دُچھتھتی خر پڈر دابر تھ گڑھانی
 مثال آن کوئت چھس تیوت نادان
 بہ بازار عشق چھس زور لاران
 چھ شارک شور رتن سایہ آدم
 بہ پاس سالکان سے کاستم غم
 رُفقا چھم قریبا اہل سنت
 تئی یارن مے یچھ کن ماوُم وُتھ
 عیو شیخ یو دوسے کنبہ خاص کتاب ہند تذکرہ چھنہ کران۔ یہ سہ کتاب تم کو
 ہندی (اردو) پاٹھو نظر تری رتنک تذکرہ کورمت چھ۔ تھتھ متعلق یہ وُن نہ تہہ کتاب
 ہندو بناون واکو چھتھ یہ اصلی عربی پیچھ تاہم ہندو خاں یو تا مچھ عیو شیخ نہ مشنوی ہند
 توئن چھتھ یہ چھتھ برابر مذہب عشق کا مشراوہ آمرو۔ بکیا زاتھ منز چھ ساری واقعہ تھی
 ترتیبہ درج کرنہ آہو۔

نعمہ صاب چھ وصالہ سان لیکھان ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی کتاب
 کر لاہور کو (نہال چند لاہوری) کو تام صاحبین ہندی (اردو) پاٹھو نشر منز ترجمہ
 مے ترجمہ وُچھ مے نہ ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی تخلیق۔ نعمہ صاب چھ کتاب
 ہند سبب تصنیف پیچھ پاٹھو لیکھان۔

چھ راوی ز بنگال ذوالاحتمشام
 لقب شیخ تس عزت اللہ بنام
 چھ تم کو فارسی پاٹھو کورمت بیان
 مفصل یہ قصہ بہ شیریں زبان
 ز لاہور اکو صاحبین تھتھ نشر
 بہ ہندی چھ کورمت زبان مختصر
 وے فارسیک مے وُچھنہ نقل
 کریم ہندیس نظمن اندر شہل
 اُتھو سستی چھ آغاز دبستان کران وُنان۔
 چھ راوی لیکھان شہر پربس اندر
 بہ عدل و شجاع تھتھ سخاوت تھ تمام
 ز عدلش رعایا تیکو شاد اُسو
 تہیں ناو مشہور دین الملوک
 ہو کو تھتھ کران اوس شاہ بہ فر
 مشہور آفاق بونیک نام
 بہر گوئی آباد و آزاد اُسو
 بہ شاہان عالم تہیں بوسو کوک

عطا آسو از ایزد داد گر
به علم و ہنر با خبر دار آسو
تمس پنجیس ز او فرزند خاص
فروں تار کے مار کس پیوستہ گاہ
و چھتہ در بغل دست نقاش چین

تمس نور فرزند والا گھر
دیرو جوان مرد ہمشیار آسو
به محن و عطایات رب الاناس
به حسن و و طلعت چہ تابندہ ماہ
سہ حسن و شمایل تسند نازنین
برونٹھ کن چھہ و نان سہ

و چھکھ طالع شاہزاد چھہ کیاہ
یکایک و چھاں رو دی تم اوستاد
سراسر پھر کہ تہ پھر کہ سوہے کتاب
ہم اندر جہاں شہر یاری تمس
رتمو اضطرابس اندر و چھہ ترو پور
بہ شامی ز ماہ تا بمائی چھہ گردن
بنے جن و انسانے شہر یار
امس نشہ تم ہر د شوائن غمہ لام
مقابلہ آسوس نہ کاٹہ تا جود
بہ ملک پرستان پُر آواز چھہ
ولیکن چھہ گوہ بر شہے نامدار
تمیک رنج و آزاد وادہ شہس
تمس کن پیٹے تہ ڈلس ہوش جس
بہ یکدم گڑھن چشمہ شاہس سفید
عبید شیخ چھہ آغاز داستان بیان کران نعم صابنہ کھچہ اختصار س گام
ہیشتر مژدہ واقہ چھہ میوہ مگر عبید شیخ چھہ زمین المسو کس صرت ز پیچو ہادان تہ
تمن پتہ چھہ تاج الملوک ز ہوان حالانکہ اکتہ دانت سر و شرجہ پرتکھ النسبہ زمیسلہ

نخو ماں اکتھ حاضرے بار گاہ
ترازوے اکتھ کٹکھ اپستاد
و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
و چھکھ طالع تاجدار آری تمس
کوڑ کہ ناو تاج الملک تس بہ غور
کوڑ کہ عرض شامیہ شہزاد چون
چھہ دولتہ نصیبہ امس بے شمار
دیران دیرینہ رستم تہ سام
میسر تمس آبہ تینتہ سیم وزر
یہ در بارغ عالم گل تانہ چھہ
اگر چہ یہ رت اوس در ہر مزار
پہے اکھ قباحتہ بہ طالع چھہ تس
بہ عینی نظریام شامین شہس
زمینا گڑھے بادشاہ ناوہ میہ

عبید شیخ چھہ آغاز داستان بیان کران نعم صابنہ کھچہ اختصار س گام
ہیشتر مژدہ واقہ چھہ میوہ مگر عبید شیخ چھہ زمین المسو کس صرت ز پیچو ہادان تہ
تمن پتہ چھہ تاج الملوک ز ہوان حالانکہ اکتہ دانت سر و شرجہ پرتکھ النسبہ زمیسلہ

ثور و پیچو پیتہ تاج الملوک زبون ظاہر کورمت۔ عیسیٰ شیخ چھ آغاز ریتھ
پاٹھو کران سے

ریتھ پاٹھن کران ر اوی کت باہ
تمام پادشاہ تیس اوسو باج دیوان
سخاوتھ سے کرائی اوس دودھ راتھ
بڑوتھ کن پکیتھ چھ ونان سے

خود دین اوسو تس دتو پتو پ فرزند
پھو لو دتو تم گلاب زن نو بہار
کران اوسو عاش عشرتھ می بہم دم
دعہ یہ کہ پادشاہ اوس در عدالت
سیٹھا نھش تہ نھم سے اوس پانہ
دو پین شاہس در ا دروے زرد دان
مبارکھ چھ دیتے فرزند سے ذات
خبر سے پادشاہن بوڑیا سٹھ

ریتھ پاٹھو چھ نھ صابن سے عیسیٰ شیخ نس بیانس منز پتھ فرق
پوان ز عیسیٰ شیخ چھ تاج الملوک زبون بڑوتھ تم سندی صرف پائے گنڈران
یلد زن نھ صاب بین مشوی لیکھن والین ہندی پاٹھو زور ہائے چھ گنڈران
لے خان چھ دامتاک آغاز پکو شارو سیتو کورمت سے

بدین گونہ کران ر اوی ر لایکھ
ہ دتو یا اوس شاہ شہسوار
بریں خوبی تیس زین الملک نام
ہ این اقبال از دادھ داند
ہ علم و عقل یثر زہرکھ تہ دانا
ونان از عشق دیرینہ حکایتھ
ہ شرقستان معظم تاجدار
منور اوس تم سندی جاہ و اکرام
ہونہر مند اوسو تھم سے زور فرزند
جوانردی اندر بلکل توانا

اُکھو اندر دیت سپہ ذاتن بیا کھ فرزند
سپہا زیبا بدن خوبان آفاق
قمر سورتھ مشک مویا ارجمند
گوشت خور رشید تمبو ہے اوس مشتاق
برونمٹھ کن چھ خان صائب فوہ ماوان سے

تھوون شہزاد ہے تاج الملک نام
اُرن دانا منجم یثر بخرد مسند
سپن خوش تہ میوتن چون فرحت عام
بہ علم حمد سپہا اُسی ہونر مند
تاج الملک سپہا تار پف کر نہ پتہ چھ منجم پادشاہس و نان سے
بہ غلمتھ آسہ چون جمشید و دادا
قباحتھ چھس مگر تا چند سالہ
بہ عہد خور دسالی باکمالہ
لہ خان چھن پیتن تاج الملک کنس مائلس پیچھ مضر آسنس وناحتھ
کران، میلہ زن نعمہ صائب اتھ کتھ چھ واس کڈتھ و نان زیودوسے تاج الملکس
پیچھ پینس مائلس زمین الملک کنز نظر پیپہ سہ (مول) گڑھ اوں۔
بکاوہ ہندس باغس منز تاج الملک کن واقع چھ عیو شیخ پیچھ پٹھ بیان

کران سے

میان شب سہ پو در بارغ وار تھتھ
و چھن باغا عجائب کیا زبر اوس
میان بارغ دیو چھن گنبد ا جان
بیسے تمکو و چھن رنگا رنگ گل ناگ
و چھن در حوض کھوسا کیا جلا کار
سہ کھوسا پوش تمکوئل دون اتھن پیچھ
فکر کڑ شہزادن چھنہ ر بلکل
سہ کھوس تھتھ ناگہ سے منز تراو پتھ آو
تنت داتھ پیپس فکر چھ ہمسوس
و چھن ڈیڈی و ان تیکو رقم اُسو شو تھتھ
دوان وائی زیرو بالا ہر طرف اوس
جلا کار از زمرود اوسس شو بان
ہیٹرن تھتھ ناگہ سے پیچھ نامدھتھ زاگ
سہ گل تھتھ منز و چھن تھتھ اچھ شہار
پکاٹنی گو سہ ہے پیچھ تبجن و وہ پٹ
یہ کھوس در کار کینرھا چھنہ بلکل
سہ نمو نمو زلھتھ تھتھ ہے اندر زاو
چھنہ مردی یہ پیش نین یا نیسے کھوس

و چھن نے بو پڑی روزم سے ارمان
نہ سے کم کر دی مردن ہنرے کان
محل خانہ اندر اُنڈھ کیا سپد شہزاد س تھے چھ شیخ صاب پیچھے پاٹھو وہ کھنے کران سے
دو پے شہزاد نے وہ ذی بو کرے کیا
گڑھن نزد بلا پائے روا چھا
بزوٹھ کن و اتھ چھ و نان سے

نین انگشتری تس زور از دست
تھوَن ماوعن پینو تھنی تھوَن تس
ژو لے سے ژور ژور سے ہر مژ ژاو
تیس محالہ دیو نے نش نیر ژاو
یو ہے واق چھ لے خان بی جان پاٹھو شاعرانہ اسلوب سان پمن شازن مژ
پیش کران سے

قدم آہستہ تروون در گلستان
گلن ہند اوس بے شکھ سے پرتان
نہن از سر چو پیمیں چار دیوار
ملکین بہتر بہ گھارے طر حدار
جرجھ دیوار نے لعل یمانی
وچھتہ جوہر فروشن دل بڑمانی
چمن پوشو بڑجھ آت چھ در جوش
کن گوشن بہتہ ہوشن کران ہوش

بانگو تار پف کران کران چھ لے خان پور پاٹھو امہ باغیچہ خوبصورتی
ہنر عکاسی کران تہ حفس مژ پوشو تار پف چھ پیچھے پاٹھو کران سے

میان صحن حوض آب کوثر
بہ نقاشی کر جھ ہر سو مدور
در آں چشمہ گل خوبی نمایاں
منور از ظہور او گلستان

وچھتہ تاج الملوک گل شاد پین
چو بلبل از قفس آزاد سپین
کڑھتہ جامہ دوٹھ از چشمہ گل
بشوق دل دوان در بر روٹن گل
اوٹن گل تہ کرین در دل تیس جاے

ازاں پس ژاو اندر تھتہ مکانش
وچھن نہ جوہر تہ کے مژ جہانیں
امہ پیچھے لے خان مہن شازن مژ بکا دلہ ہند جسکو تار پف کران - پزن عبدل شیخ

یا تو کر بخت چھنے ہیو کت نیت چھس اختصارس کام ہیشتر مشر۔
 نعمہ صائب چھ تاج الملوک کن بکا ولہ ہندس باغس منز وائتک نظر ہ
 سبھا وضاحتہ سان تہ مبالغہ آمیز تار پف کر بخت پیش کران۔ ییلہ شہزاد سس
 دیو چھ باغس منز وائتاوان شہزاد چھ اتہ وچھان ہ

وئےختہ می قدم تر و شاہن داز
 ہیشتر تن بارغ چھاون بہ عیش و بہ ناز
 دیوان شہزاد سس چھ اندر نظر
 بر و تہہ کن چھ نعمہ صائب و نان ہ

جواہر کلین مو کھتہ کے ارس پن
 اویران درخشان ز دچھ گرون
 ز تو دہن شازن منز چھ پتھ پاتھ نعمہ صائب بانگو تار پف کر بخت
 شہزاد سس مو کھتہ وائتاوان یختہ منز پیش چھ۔ نعمہ صائب چھ فوہر ماوان ہ
 عجب تر و چھن آبس اندر گلاہ
 وچھان در تحیر سپن ریلکلاہ
 دوپن چھنے در عمر و چھت پر پوش
 مے امو پوشہ نے نیو دیک حال ہوش
 ز فرختہ وے تمکو پورن یا مجیب
 چھ بے شک یو ہے آں گل نامور
 چھ یس در جہاں مشتہ بحر و بر

پوشکو تار پف کران کران چھ بروختہ کن یکختہ شہزاد و نان ہ
 اسی پوشہ نے بو کورس در پر
 تلم کوٹ تکلیف رنج و سفر

... ..
 بہ حوض اندر دل گو سہ مردانہ وار
 اوٹن گل ز دیکتہ کھوت چو گل برکنہ

امیہ پتہ چھ پوشکو تار پف مو کلا وختہ ز تو دہن شازن منز مکا نکو تہ بکا ولہ ہند
 پننگا کو تار پف کران۔ آخر چھ اتہن نعمہ صائب قصس ز یچھر دیکتہ گوٹ تاج الملوک
 غزلہ منز بکا ولہ ہند کو تار پف کران تہ پوتس یختہ پنجس پیچہ وائتاوان ز سہ
 کڈ اوس اتہ منز وائج۔ نعمہ صائب چھ لیکھان ہ

کر بخت مصلحتہ ابدل خود شترین
 کڈن تس ز انگشت انگشترین

مبہل پینو وارج لاجن تمبس   ز فرقت و انس نار زار جن تمبس
 دوپن بس نشان پتے عاشقن   ز عذرا و دواع شہوت کون و مقن
 آخر چھ یہ واقعہ یا نے باغس شزارن پیچھے توہ نیرنس تام کل دستن
 شارن منز و صاحبہ کران۔

ترنوں صاحب چھ واقعہ بلکل ہیوہ بیان کران۔ عرف چھ عیلول شیخ بیاش
 منز یہ دپل زیتہ کوٹھجوسی کران۔ تو برعکس چھ نعمہ صاحب پرتھ کاٹھہ واقعہ شاعر
 رنگارنگی سیتو جرنج کوٹھش کران۔ یتیم سیتو قصہ زیچھر چھ لبان۔

عیلول شیخ یو دوے لپہ خانس تہ نعمہ صاحب برنٹھ چھ مشنوی لیکھان
 اما پوز تمکو شیز مشنوی منز چھنہ فارسی زبان پشیز تہ غلبگی میثر زن لپہ خان
 تہ نعمہ صاحب مشنوی تہ منز درینٹھ یوان چھ۔ نعمہ صاحب ۱۹۲۷ء پتہ مشنوی کل کران
 باووجود چھ تمکو شیز زبان فارسی آمیز۔ پتہ پاٹھو چھ ننان ز تمبس چھ فارسیس
 پیچھ جان عوڈور اوسمت۔

علی شاہ ہرل چھ داستا تک آغاز پتہ شازو سیتو کران۔

بہ شرفستان شہرا اوس راجو	بسان تہ پادشا اوس خوش نو
خوہ داین بو رنگارنگ شاد کورمت	بہ فضل خوہ دسیٹھا آباد کورمت
سیٹھا عادل تہ ریتھ پرورا اوس	سفا میرا سہ ایخان گسٹرا اوس
دپانی اوس تس زین الملک ناو	سیٹھا خوہ شرو بہد فرخندہ خرچاؤ
دوہ اکھ گو بہ فضل حق تعالا	میان محلہ خان زاو شاہ والا
سپن اکھ شاہزادہ پاڈ نیکو	سیٹھا خوہ شکل خوش روپوسن بو
شہنشاہ گو نہایت خوش تہ بوڑھ	...
یٹیلے شہزادیے فرخندہ فرزاو	...
ارنگہ منجم رٹھ ساری بہ یکبار	...

علی شاہ چھنہ باقی مشنوی لیکھن والین ہندی پاٹھو تہ تذکرہ کران

زین الملوک کز نیچو اُسو امیر بر و نیکو - تیر نه چم پادشاه سیدس نیچو زوش
 پیچ سید شاه سید شادی یا بک تیوت تذکر کر بخت هتو کت یوت زن نهم صاب
 کران چم - لیه غایب تیر علی شیخو مشنوی مقابله کر بخت چم باسان زیمو چم زن
 تیر شارس شار مقابله و نهمت - وں گویش تیرن هیکو و نخت ز علی شاهن چم فارسی
 زبانی همت عالم آسید باو وجود تیر چمرا کاشور ورتا و پنج کوشش کر تیر -

تیر مشنوی ترتیب دشن منزیمو دوستو اسید مدد کور اُسو چم تیرن سار و نه همتو
 شکر گزار - مُصنّف سیدین وادری تیرن همتو چم اُسو ممنون یمو اسید نهم صابن پخت
 کانهم مسود آیتن هتو و نهم صابن فرزند سلام الدین پر صابن چم اُسو زیاسون
 تیر کیا تیر کیشرها تیرن مالویشزو دایریو یا چم هتو و نخت دیاب سید تیر هتو و ک اسید
 وزیر وزیر پیش کش -

اُسو چم غلام احمد امیر صابن شکر گزار ییمو مشنوی همتو مسود نقل کرنش
 منزاسید ورتهم و نخت مدد کور - پروفیسر حاجی، رشید تارکی تیر موتی لال ساقی صابن تیر چم
 ممنون یمو ییمه مشنوی همتو سزایم لیکه شش منزاسید کیته یو تو مشور دتی -

محمد حسن احسن - غلام حسن لیکین

أَكْمَلُ شَيْءٍ

177

مُتَاجَات

اَلَا هِيَ دَلِكُ غَمِّهٖ بَیْهٖ لَوِ نَاوَتُمْ
 اَلَا هِيَ تَحْلِی شَعْرِ مَنْ تَاوَزَ كُنْ
 تَهْوَنَ مَرْخُوْا تَاوَزَ بَا آوَرُوْ
 گُلستانِ حُسد و ثنا هر زبان
 مُرْتَبِۃٓ ۱ کو دُرِّ تَهِّیۃٓ یہ باغِ جهان
 کَر تَحْتِ یَا دُرِّ زَیْنَبِیْنِ کُلِّ نَاوَزِیْنِ
 عروسانِ کُلِّ حُرِّ زَنْجَش و نگار
 تجلی تَحْمِی نَوِیۃٓ کُی پَر تَحْتِ گُلَس
 ازیں دَج در نالہ ہر مبلبل است
 ہمہ غمّہٗ تَحْمِی در باغِ بَستہٗ دَمان
 چہ خاشاکِ اَسْوَدِیۃٓ بانگو تمام
 ولیکن چہ بَیۃٓ مَعْمُودِیۃٓ زِ اَعْمَالِ بَہ
 تَحْمِی بَحْرِ کَرَمِ رَحْمَتِ چَمۃٓ و سَیۃٓ
 زِ دُرِّ یَابِیۃٓ رَحْمَتِ بَہ آبِ عَطَا
 طَفِیْلِ کَدُوْ دَانَمَن وَا تَہٗ آبِ
 خَوَدُوْ صَنۃٓ بَہ چَمۃٓ بَدۃٓ عَابِ دَا
 وہ میدائے کیشہٗ چہم نہ از بَدۃٓ گِی

زِ بادِ خزان وایۃٓ کُلِّ تَقَاوَتُمْ
 زِ بُویشِ جہاں را پُر آوایۃٓ کُنْ
 مُعَطَّرِ گَزَنِ مَرْغِ دِلِ سَوۃٓ سَوۃٓ
 تَحْمِی شَوۃٓی ہِمِیشۃٓ زِ تَحْتِ باغوان
 مَرْسِیۃٓ ۲ اَبۃٓ اشجار و اثمار آن
 نَزاکَتِ تَہَنۃٓ زِ زَمَانِ و زَمِیْنِ
 زِ نَوۃٓ تَحْمِیۃٓ کَر تَحْتِ اَنشاکار
 چہ بُویشِ تَوۃٓ شوقِ گُوۃٓ مَبْلِیۃٓ
 تجلی اَفوار در ہر کُلِّ است
 بَہ اوصافِ صَنَعَتِ کَشودہٗ زبان
 شَاخَانِ قَوۃٓ دُرِّ تَحْتِ ہمہٗ خَاصِ و عَامِ
 تَر و تَاوَزِ کَر اُکۃٓ خَمۃٓ اِیۃٓ صَمَدِ
 در آمَرِشِ بَیۃٓ دَکَانِ چَمۃٓ مَرْفِعِ
 کَر کَہ عَاصِیۃٓ شَمۃٓ شَوۃٓی فُطَا
 بَہ رَحْمَتِ گَزَنۃٓ پَر تَحْتِ اَکھا کَامِیَابِ
 زِ تَقْصِیۃٓ خَدۃٓ سَیۃٓ نَابِکار
 دِیۃٓ باب وَا رَا مَیۃٓ شَرِیۃٓ گِی

۱ کا میاب، تاز، ۲ ترتیب دینے کا، ۳ زینتِ دل، خواہش و توجہ
 ۴ کُل، کٹھن، ۵ پڑمردہ یا نئے سونیا، ۶ اَلَنْ مَیۃٓ خَاۃٓ وَا تَہٗ سَب۔

فقط چہم سے وہ میدان رحمت
 امام الہدایہ شاہ دُنیا و دین
 و سید امان چس تھے کن بار بار
 چہ سے امتس عاصمین دستگیر

چھوٹی کیا کر کہ عاصمین مغفرت
 شفیع الامم خاتم المرسلین
 گوناہن کرم مغفرتہ یغفار
 بروز جزا کاتبہ کرتھا و گیسر

نعت شریف

محمد افتخار ہر دو عالم
 محمد باغ موجودک چہ شمشاد
 محمد سرگودہ انبیاء
 محمد مشعل ظلمات آمد
 گیت تراج عالمس گو دین روشن
 چہ بیشک مرسلن ہندے سہ سراج
 مشرف کو حق اسرار باوختہ
 بہ محشر عاصمین ہندے یہ سامان
 تہندہ شفق خلیفہ چار ارکان
 زنگل دستہ بہشتیہ زبے کنہ دور
 پین پیچہ رحمت حق دہم باد
 ہزاراں رحمت و رضواں ز باری
 شفاعت خواہ تمکن نشن گل عالم

محمد دوسدار ہر دو عالم
 محمد باغ دینک سرور آزاد
 محمد مرشکودہ اولیاء
 محمد محرم ہر بات آمد
 مبارکہ صاحب ہوشن منوشن
 بہ خرمختہ لامکان کھولن بہ معراج
 منور تر کوڑن انوار ہا وختہ
 بہ شفقت امتین سایان جان
 ابو بکر و عمر عثمان علی کرم زان
 حسین و ہم حسن و نور علی نور
 چہ پھندے سہ تو قصر دین آباد
 بر احمد آل و ہم اصحاب ساری
 عنایت چہ نظر کر اؤن بہ عالم

دستگیرِ مختصانِ بیکسان در ہر مدار
شاہِ جیلان پیرِ پیرانِ خوشِ لاعظم پیرِ چہم
ذی در اہم سہ واقفِ مالکِ اندر بحر و بر

” ” ” ” ” ”
یادِ کریمِ وقتِ مطلوبِ آنِ زمانِ حاضرِ چہم

” ” ” ” ” ”
در رہِ دینِ متینِ کمِ کشتہ کاںِ رہبرست

” ” ” ” ” ”
پیرِ پیرِ زحائدِ کھ و سالکِ تیرِ حقِ مدعا

” ” ” ” ” ”

وصفِ تیارِ پیرِ پیرِ ہر دُ عالمِ بشمار
حدِ مبارکہ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ چہم
پیرِ چہمِ مسکنِ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ اندر
خاصکِ از فیضِ ایشانِ پیرِ پیرِ پیرِ چہم
پایِ فودِ مودتِ چہمِ پیرِ پیرِ پیرِ چہم
عابدِ کثرتِ کمِ محبتِ شہدِ و شکرِ پیرِ چہم
آنِ شہدِ محمدانِ کرمانیِ جنابِ حید است
پشتِ بانِ ہندِ النبیِ چستیِ شہدِ اجہم
اے مریدِ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ پیرِ دلِ خدا
نعمتِ اللہِ جلِ شہدِ راویا ہے تدبیرِ چہم

منقبتِ محبوبِ العالم

از لطفِ کریمِ اکھ نظر
از لطفِ کریمِ اکھ نظر

مجبورم اے روشنِ روان

” ” ” ” ” ”

آئے بہ در زیرِ علم

” ” ” ” ” ”

جز تو نہ گویم با کسے

” ” ” ” ” ”

شاہِ اکا آئے بہ در

کراؤم بہ خاکِ تیرہ زر

از انقلابِ این زمان

چھکھہ واقفِ ہر خار و شر

چھس مبتلا سے رنج و غم

دارِ حقِ ہلم اے تاجور

چھم مشکلاتِ از حدِ بے

سلطانِ چھسے سارے خبر

اُن کے واسیلہ راز دان
 داؤد حبیب باغبان
 بیسہ پیم خلیفہ بہرور
 اُن کے واسیلہ سربر
 اے پشت بان مخلصان
 اے حکمران بحر و بر
 از شر اعتدا در امان
 بر دشمنان غشتم ظفر
 چھ فائزین معزین دے پر
 خشکہ ترس کینا چھوڑ
 پرتھ جائے شاہ چھکھ اے ولی
 کھل بصر خاک تاجر
 تھتھہ حبایہ چونے زاد و بوم
 ورد زبان شام و سحر
 اے سرور عالی جناب
 رکڑ نہم انجھ روز حشر
 چھس نعمت اللہ انتظار
 در ہر دو عالم بہرور

ہر لحظہ چھم ورد زبان
 " " " "
 از فیض تو گام و شہر
 " " " "
 وے دستگیر بے کان
 " " " "
 تھادوم سلامتہ جاودان
 از لطیف کرتم اکھ نظر
 چھکھ مابک این لعل دور
 " " " "
 کر کوئے از شوق دلی
 " " " "
 شب روز تہ فاضل جوم
 " " " "
 از تابش این آفتاب
 " " " "
 کرتم شہا و وہ میدوار
 از لطیف کرتم اکھ نظر

راحضرت اباد داؤد خاکی ۲ بابا حبیب رتولہ مولی ۳ مددگار

۴ دشمن ۵ ہمیشہ ۶ خزانہ ۷ کاش پینک سورہ ۸ تاجر شریف
 چھے مجرب العالمی سہتر جائے ولادت

سبب تالیف کتاب

پیا باغبان شادمانی تو کر
 کون چم مے بادستان سیر باغ
 وئے باعث نظم این داستان
 سپید جمع کینہ یار پا کیز خو
 قنار ا ب اوشس تبین همرباب
 به روشن دلی قصه خانی کران
 رتمو بنز اکھ مرور والا نسب
 تیندر شعر و ابیات و لکش اند
 کورم عرض تس کرتی قصا بیان
 دوپن سارو قصه چه کاشر و گمتر
 مے دوپس چھے باپتے وئے اکھ کتاب
 دوپن ناو کیا تھہ ڈالے ڈون
 مے دوپس بکاؤل دپان تھہ چھ ناو
 مفصل کورم قصه تہ کے بیان
 دوپم تم چھنے پور این داستان
 مغز دار قصه اکھ اندر چھنے
 کورن وئے تم قصه کاشر دن
 بہار آو دروان باغس مرور
 به امید انشا بہ تان دہماغ
 دوہا اکھ سپن دریکے بوستان
 نظار او چھان بر لب آب جو
 به فرحت چوان عشرتک بے شراب
 بہ الحان خوش داستانی کران
 اسد شیخ تس اوس نام و لقب
 پرن والے رکتو عجب خوش اند
 به شیرین کلام و به کشمیراں
 کرکھ دانہو چھا پھ بار پھ پھو
 مے کاشر تر و تنس برے صواب
 کرکھکھ یڈ تر راضی بہ کاشر دن
 دوپم تم تھیک قصه کاشر مے باد
 تبس نشہ از آشکار و نہان
 چھے اکھ چھوڑ کورمت سہا از بیان
 مے مولوم چم در بیان تی این
 بن دیار تو یار عنقا بن ۳

سبھ گوس دل نہوش ازاں دوسد
 اندر سپن ار جعی تس بند
 خود دایا تبس مغفرت کر نقیب
 دلے بہر این قصہ غمگین گوس
 کو رم با جنین دوستن البتاس
 مگر کائسہ نہ پاس بس خاطر سپن
 اڈو عذر او تکھ فراغتہ چھن
 ازیں وجہ عین گوس خاطر ملول
 مے او سم یتیمک شوق دارا گوشت
 کران پانے ستوا دس خیال
 بظاہر مے شوق شعور اچھن
 بنان کرومن شعر فکرن اندر
 و لیکن غرض تو مے در ہر مدار
 بے کینہہ تھاو ہا در جہاں یادگار
 ہا ہام غابی دلم شاد شد
 تنہی دس پاؤ فرحت گئیتم
 ہا بسم اللہ آغاز کردم کتاب
 دن چھس نوکتہ پیرن کران زار پار
 ہا لغزش دریں نامہ کل نشان
 چھنہ کائنہ بہر عائب اندر جہاں

بہ تقریر این کوثر عہ استوار
 بداد البقا گو زر امر خودا
 مع اولدینم بیاس جیب
 مے و نہ ہے تشدے مے تکین اوس
 خبردار ہم اوسو با اختصاص
 یہ قصہ ذمہ بیوت نہ کائے دین
 اڈو دوپ آنج ویزدالت چھن
 مدا کائسہ میلہ مے گوہ محمول
 شب و روز در فکر اوس بیوت
 یہ قصہ بے و نہ ہا و لیکن محال
 دس از تفکر سرور اچھن
 نہ سیم و نہ زرنے خریدار شعر
 بہ آخر یہ دنیا چھ ناپایدار
 کو رم البتہا با خداوندگار
 روز نشہ رگل پایم آزاد شد
 ز اسداد بافے دس سچہ گئیتم
 بہ غرض خاتمہ باد بے انقلاب
 چھ دانش خواندیم با و بقا
 کرن نہ شکایت بہ شیرین زبان
 بغار از خود اوئد کون و مکان

دایک داد ۲ و جوع کون یا نے مرون ۳ میون مول موج ہجہ ۴ و خصوصیت ہا بن شنے
 ہا کہ شہر گام کھوہ میلہ مطلب مشکو متر گوس آزاد عا غامی

که رحمت به آن تربت پاک باد
بدان و به نیکان به بخشد کریم

چشم فرموده سعدی پاک زاد
شنیدم که در روز اُمید و بیم

شراب مُصفا ز دار السلام
بقایحه تمینک پوشه تا اختتام

بیا ساقیا بتهائے کلام
ز دست و فاحش و تم آکھ زدام

دلیل هندی تسلایه تاج الملوک شهراد زینجستان

لقب شیخ تس عزت الشد بنام
مُفصل به قصه بشیرین زبان
به هندی چشم کورمت زبان مختصر
کریم هندی یس نظن اندر شکی
حاکم کورمت کران اوس شاه به فر
سه مشهور آفاق بونیک نام
بهر گویند آباد و آزاد اُسو
به شاهان عالم تبیس بوسلوک
عطا اُسو از ایزد دادگر
به علم و هنر با خبر دار اُسو
تبیس پنجمین ز او فرزند خاص

چشم راوی ز بنکال ذو الاحشام
چشم تسمو فارس پا محو کورمت بیان
ز لاهور اُکو صابین تخته نشر
و لے فارسیک مئے و چینه نقل
چشم راوی لیکان شهر پُرس اندر
به عدل و شجاعت سخاوت تمام
ز عدلش رعایا متبک و شاد اُسو
تبیس ناو مشهور زین الملوک
تبیس ثور فرزند والا گهر
زیر و جوان مرد هوشیار اُسو
به عون و عطایات رب الاناس

عاصم سعدی چشم فرماوان ز قیامش در ده که خود انکین کیا و بدان بیچ و زحمت نظر ۲۰۰ بحر
دول ۱۲ اردو ۴۰ شرقستان ۵۰ خود دایه سپید مدتی ۶۰ منته ۶۰ پیشتر نیم

فزون تار گے معرکس پیوستہ گاہ
 و چھتہ در بغل دست نقاش چین
 سپین سرنگون ہر نہ از یک نظر
 بلن دلشحقن اوس بیارتب
 سہ پنی تسنر خنجر آب دار
 کجا تاب ماندے نخر رشید و ماہ
 بہ حسن و بقامت سراپا سناہ
 برو نیے اوس دلخوش ملے زیاد کو
 و چھکھ طالع شہزاد چھ کینہ
 یکایک و چھان رو در تم استاد
 سراسر پھر کھ تہ پھر کھ سوے کتب
 ہم اندر جہاں شہزادی تیس
 رتنو اضطرار بس اندر و چھ زندہ پور
 بہ شاہی زماہ تابا ہئی چھ گرون
 بنے جن و انسانے شہریار
 اوس نیشہ تم ہر دو شو بن غلام
 مقابلہ آسینہ کا نہہ تاجور
 بہ ملک پرستان پر آواز چھی
 و لیکن چھ کوٹ بر شہنہ نامدار
 تمینک رنج و آزار دار شہس
 تبس کن پیستہ و لیس ہوش و

بہ حسن و بطلعت چہ تابندہ ماہ
 مہ حسن و شہیل تسنہ نازین
 و چھتہ تم کو شہزادے چشمہ جادو اثر
 ز کلفام مے اسو تم کو سید زو لب
 ز تیغ نظر کا بہن رد لفظ کار
 تا مل کر تہ تہ از ہے یہ رنگاہ
 مہ سرور سوزانہ از بارغ ناز
 شہن شادیانہ کو درن شاد کو
 بخوان اچھ حاضر بار گاہ
 ترازوے انجم کر کھ ایستاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجداری تبس
 کو و کھ نادر تاج الملک تس بغور
 کو و کھ عرض مشاء یہ شہزاد چون
 چھ دولت نصیب اوس بے شمار
 دلیران دیرینہ رستم تہ سام
 مہ کسرت تھتے آید ہے سیم و زر
 یہ در بارغ عالم کل تاز چھی
 اگر چہ یہ رت اوس در ہر مدار
 نیے اکہ قباحتہ بطالع چھ تس
 بعینی نظر یام شاہن شہس

بیگم گزھن چشمہ شاہس سفید
 منچس شادمانی اذیں ماجرا
 تھون کتبہ این طفلیک شیر خوار
 بہ مادر تھوؤ کہ تختہ اندر نامور
 سیٹھا کھین بہ چین جام شربت تمس
 تھوؤ کہ تس ز اطراف و اکسار ہا
 تشد شعہ ہر ہر سو بہ آفاق پو
 تمس پو تہ گو با کمال و جمال
 گرین پیچہ سوارے سپنہ ہم عنان
 ز ہم نمندان کنین پارے گے
 چہ تقدیر بر عکس ہادان و تہ
 بہ تقدیر تختہ کو نہہ اکھا تھا و پختہ
 چہ طاقتہ کس ڈالہ تختہ پیچہ قلم
 شکارس گوشت اوس پیچہ ستر واک
 ژولس پتہ لاریوس آن بہ بند
 ژلان از کمان تیز چوں تیر گو
 بیتے کنز کران شاہزاد شکار
 نشانس بہ تقدیر کے تیر پو
 بچن کوڑو کر گوس زیر و زبر
 وچھتہ گبر کے شل تمو دار و گبر
 شکارس چہ شہزاد درامت مبر

زینا گزھ پادشا نا امید
 شہن یام بوزن بہ چون و چرا
 کوزن مشورہ باہمہ اہل کار
 مکانا بنوؤ کہ برون از شہر
 مہیا تھوؤ کہ ناز و نیات تمس
 پنے علم و تادیب استاد
 بہ علم و ہنر ہا سہ بس طاق گز
 بہ تقدیر روزے شکارک خیال
 ہیتن ہراہ خوشتن ہم رسان
 بہ جنگل شکارن پختہ آوارے گے
 شکارا ژولس لوگس گر پتہ
 لیکھتہ یوہ بہ تقدیر ہے آہ کتہ
 بہ تقدیر ہے آہ کوڑمت رقص
 بہ تقدیر آں روز زین الملوک
 وچھن جان ہرنہ بہ شکل پسند
 سہ کر اوس ہرنہ بہ تقدیر بو
 تہ کنو ژولس ہجو باد بہار
 سہ راہ تنن میل بہ تقدیر گو
 بہ شہزاد یا مکتہ شہن کر نظر
 تمس ستر واک اسی ہر وزیر
 خبردار پوے آنہ ناؤ کہ خبہ

واپنہ وائے ہندو ستر واک جو ۲ گرین ہندو پڑو ستر واک ۳ اون تہ زور

سے تقصیر نہ تھی یہ تقدیر ہو
وچھٹھ توڑ دیدہ پدر کور کو
جنگ گوشہ و پیشہ سپن مول ان
کون گڑھ و خراج از سخت من
کڑیون جلدیہ شہر ملکہ نیر
میتوڑی گڑھ دایم طوہن اندر
سے شہزادو با مادر خویش خواہ
بہ ناحق کون تم بہ خاطر پریش
چھ ہر کس خوجہ دایار و فریاد رس
ذ تقدیر گوت بہ چھس کور و کر
دیم مے اچھن کاش گوشن سرور

وچھن پادشاہن ز پنا سے کو
دو چھ شہریان یہ دو ستور جو
مگر طرفہ حال توڑے دراو نون
چھ لازم بہ مخواس بد بخت من
و ملک وراثت یہ کرو دیم بدر
اچھن جہاز جہاز کا مے اندر
کور کھتی بہ فرمان آں شہر یار
یہ تقدیر سہی تمس او پیش
ز کلاک ازل کیٹہ نہ مولوم تس
وہ لوساقو چاہیوئے شو کر
دتم پیشاہ اکھ از شراب طہور

زین الملوک اچھن ہندو علاج شہانہ خاطر

دھون نیچون ہندویرن تیریسواپہ ہندو دسو قاعد لڑھن

یہیے کور گو شاہ شریستان
برائے علاج شہر ذوا لکرام
سچن نہ تمس کارگر اکھ جوا
بہ کشور سپن متفق ہم عنان
علاج وچھک شہر یار س پند

چھ راوی لیکھان اندریں داستان
چھان شہر آئے ناؤ کھ تمام
شہس کریمو ریمو رنگہ رنگہ دوا
وزیران و ہران و تنجیم دان
بہ تیرہ ہنر دوہ ناؤ کھ سمند

۱ وراثتہ نشہ خاطر ۲ و دہ خاطر ۳ تقدیر ک قلم ۴ ہنر ہندو مادان

کتابن اندری سے وچھہ خیان
 بکاؤں پری ناو چھس در جہان
 تختہ اندر چھہ چٹھا چو آب زلال
 پری روز و شب تختہ وچھہ ترچھان
 اگر آبہ پنا گزھے پادشاہ
 وچھہ مادر زاد اعلیٰ تر نور
 گھ گھ یس اکھا ارنیے نش بغور
 دس تاج تر تخت از بہر نور
 بہ کوری نہ کوئہ دوت کاشس اندر
 بہ امید روغن بہ نور چراغ
 انیس دجر اتس دوہس بو پشان
 گیس نہ زیوسف سپن نا امید
 دے بہر چشمان دلش بہ قرار
 کوڑکھ عرض در خدمت شاہ کور
 بہ مادر پدر گزیمیں بنہ گی
 کرے جان خدمت بہ مادر پدر
 اجازتہ مٹکان اسو چھہ از بہر آں
 آو چار و ناچار زھانڈتہ شہا
 گزھو دور توہو از حضور پدر
 نہ داغ جبرائی ایشاں دگر

حضرت شہنشاہ تمور نور بیان
 چھہ پریو یا پریستانس اندر بسان
 چھہ بانغا تھس رت بہ درجہ کمال
 چھہ تختہ تھس اندر گل ترچھان
 یوچے پوش داروئے چشمان شاہ
 ز مالپڈن او گل بے قصور
 بہ بوڑتہ شہن کر مٹادی زور
 کون وارث مملکت بالضرور
 بہ بوڑتہ سہٹا در اے بستہ کمر
 سہٹا تھس شاہ عالمی دھار
 نہ گل کائب ادس نہ عالمی نشان
 چو یعقوب تھس چٹھہ دو دو سفید
 بہ اتر کر تھہ رڈ صبر و قرار
 دوہہ اکرتس آسے شہزاد زور
 دو پکھ لب تھی خاص فرختگی
 خردمند ذوالقدر گوئے پسر
 اجاہتہ اگر تھہ شاہ جہاں
 کرد اسو تھس از گل بے بہا
 دو پکھ پادشہن بہ چھس در خطر
 مے دروچہر جٹم نہ نور بھر

۱۰ نانگ ۱۰ دوا ۳ ملن یانے ۲۰ فورن ۵۰ انہریانے بے خبری، یانے
 گاش زینچہ برانٹھہ ہستہ ۶ حضرت یعقوب یا غمیری تھس پنہس اولاد حضرت یوسف
 پنہس دور رس منز اچھہ گاش اوس لوست ۵۰ مبارک مقام ۸۰ دانا ۹۰ قدر دول غایانے
 تھہند دور پر گزھم جگرس بیا کھ دود پاؤ۔

کے پتے چھاپنے گزھن کو قوسوں
 اُنڈا گل گزھتہ شاد و خرم روز
 بہ ہمراہ اسباب شاہی ہتھو تھک
 سیٹھا نقد تا جنس از سہم زر
 ز اسب و شتر و لال و گہر
 بہ سرعت تھک ڈیر باستان جم
 روان تا دوان گے پروں از شہر
 اُنڈا گل بکاؤل چھ لاکن تھکان

چھ لاکم تھ ہے روز نے در حضور
 مکر کو تھک عرصہ شاہی روز
 بہ مجبور شاہن احب از تھک دھک
 تھک خیمہ خد گاہ بہ صد کرد فر
 بہ کیشہا چھ مائول راہ سفر
 غلام و کنیزان فوج و ختم
 تھک ستر و خصلتہ ہتھو تھک از پد
 بہ شاہی چھ نمزل بہ نمزل پکان

تاج الملوک سندھ مار سید حکیم پور شہر منیر تھ جنگل پھرن

ز شہر اوس کو دھت ز حکم پر
 نہ دیار و نے در گوشت در بہر
 کوہن از یکے شجھن تفتیش مال
 دوپس تمبو پمن شہر پور بس چھے ملے
 چھ تھانڈان دواتہ در امپو توے
 پیرستان گزھن تہ پکھن کوڈکھ اش
 اُچھن ڈالٹس گاش شاہس پیے
 کزن بادل خویشتن مصلحتہ

چھ راوی لیکھان بی سہ پشتریم پسر
 پکان اوس دشتن تہ پشتن اندر
 وچھن اتفاقتن پکان تم بہ چال
 چھ کم یم تہ کوٹ چھکھ گزھن کوڈکے
 تنیک پادشاہ اوں چھ گوشت توے
 چھ تمکو پشتریم پسر یم برائے تلاش
 انن باغہ منیر پوش داتن پیے
 کنو بوز تاج الملوک کن بہ کتھ

پیتو بائے چھم سیتو فرزند خو
 کہ بختی چی آزمائش بہ دور
 لبہ دین و دنیا چھم مینوئے مراد
 اے باغیچہ چھم زلن بالضرور
 زلن تا زلن با پیئے سیتو وخت
 یہ پیدل تھکان لاگو تھن غار زان
 سہ ہمارا فوج شہزادگان
 سلا ما کر س شہزادن بہ فر
 دوپس تھو پورے دن ڈالے ماروش
 نہ کہ باغیچہ لوگ تھن یور چھم
 نہ چھم خانان یار آوار چھس
 نہ کوہ مشفقانہ نامدگار سہ
 سہ در دیدہ چون نور دیدہ رو چھن
 بے لاگے پرتا چھسے نمگسار
 بہ آرام و عشرت بران رات دین
 گزشتہ شہر فردوس پیئے باوقا
 دین ناو برضوان تہمس خاص عام
 دوپکھ میٹو کرو چند رونے قرار
 گنڈکھ اشتران و ستودان پھف
 بہ مغرب نہاں درایہ بدر منیب

پتے لاری پوشک کو جستجو
 بہ تھارن سہ نکل منز جہاٹس تھو پو
 اگرچہ آئے پوش فھوالم آد
 وگرنہ ز ملک پر گوس دور
 دلس سیتوی دایرین مصلحت
 ولے تم بہ فر شہی بے پکان
 اے کس سیتو تھو تھو و لغت بہ جان
 تعبہ تہمس ناو نیکو سیر
 سہ شکل و شمائل و چھتہ کوس خوش
 نہ کو نہ تہ کو ہندون گزھان کو چھک
 دوپس تھو مسافر بے چار چھس
 نہ چھم نمگسار نہ کوہ یار سہ
 سعیدن سہ شیرین بیابان و چھن
 دوپن تہس نیش روز چھس چون یار
 غرض تھو روٹن ہمارا خوشن
 پس از مدتے شاہزادہ چہار
 متیک پادشہ اوس عالی مقام
 دیکھ ڈیر آغبا بہ دریا کسار
 دیکھ چھم خرگاہ از ہر طرف
 میٹے کو یہ نعم رشید گردوں سر پر

عا مریو شیر خا طر ۲ پانس سیتو ۳ چار وائے ۴ آفتاب لوس تھو زون درایہ مطلب راجہ آیت۔

گرچہ پیچھے کھینچتے دراپہ شہزادہ نور
چو آب رواں دلاے آتش سوار
کوڑکھ سار شہر سس بازار و کوڑ
پکان بے و چھکھ اکھ مکانا بلند
بہ دردانی در پردہ لائے نفیس
مکانا و چھتہ گئے بوڑھتہ حارتن
اکیس نش پڑھک کوہ امیک خاندار
چھتہ مارکھ آرج و دختر پادشاہ
دین بسوا نادر شہزادہ مستند
یہ بوڑھتہ تا جب کوڑکھ بے شمار
بہ ایس شان و شوکت چنیں یال چال
کوڑکھ باز تھو عرض لے شہہ جوان
اُمس کاٹھ نہ ثانی بہ حسن و جمال
چھتہ درخت بروئی چو تابشید ماہ
اُمس نرد بازی ہندوئے کاروبار
چھتہ در نرد بازی یہ مار پر سیٹھا
چھتہ امہ لڑکھوتی دار یا شہریار
چھتہ گنجینہ بریو بریو اُمس بیشمار
یہ بوڑھتہ کوڑکھ نوجوانو خسیال
چھتہ تم اُمس ہوسا دتے بے ہنر

دو پیچھے زونہ کاشس کوڑ اور ہاور
سینودا اصل شہر شہزادہ چار
تماشا و چھکھ بے خطر سوسو
منقش مکمل سیٹھا دل پستہ
دویران چو گنجینہ ار تپستہ
چھتہ کوڑکھ تھن خوش دیت غارتن
کوڑکھ توہ تھو عرض لے شہریار
چھتہ مشہور یس نادر رضوان شاہ
تھن لے یہ جاین سیٹھا مارو موٹہ
ہو اللہ اکبر پورکھ بار بار
بنادون مکانا چھتہ کوڑکھ جمال
چھتہ یکتا یہ شہزادہ اندر جہاں
چھتہ بس طاق اندر جہاں بے مثال
بہ دولت چو قارون حال تباہ
شب و روز تھتہ کامہ آسن تیار
اُمس نش زینان چھتہ کاٹھ اکھا
وڑھتہ مار کڑی ہوسر بہ زندان بشکار
کرد و ابد چھس جمع معمر دیار
گندو اُمس ہوسر بے قیل و قال
توے ہورمت دولت و سپہم و زر

چھ اُستاد نے نش زنی کیا مجال
 رتو اونٹ بے عدد مال و زر
 کلن مژ تھیک نشہ اوسکھ بے بھ
 بہ دروازہ گئے بے رقا شا پکان
 کتن بیسوا یہ نقار ک صدا
 پس از مدت نیک بختائے او
 یہ آباد و روشن کرے خانہ میون
 شکریا عجیب فرہ و تازہ تر
 بے چم سے اُمید کب و کمال
 گئے زالیہ مع کلن چھ اُموسند محال
 بہ یکدم کوڑن ساز و سامان تیار
 معہ لگو پارچہ نالی لائگن بہ چال
 بہ سق و ہرما ز حد کمال
 بہ عیش و طرب بیٹھ بر تخت زر
 کوڑن حکم شہزاد تیار و کھانڈ
 بہ آداب بر خاس اُند زمان
 تھن کرنا نیک خاص کرسی زر
 بہ عازتہ سپہ ساز و چھتہ
 بہ خوش خدیق با ہم بہ شیرین زبان
 سپین یا سقن از ملاقاتہ سیر

گنڈن نزد سے زینے گنج و مال
 پئے خرچ راہ حضور پد
 کرکھ زین خود دین اوسکھ کھبھ
 نقار بجو و کھ کر پو و بھو ٹیکان
 پس تہ پورن حمد سوتے خود
 کرکھ قصہ سے میون دروازہ تراو
 طفیل ویش تازہ کاشانہ میون
 ارادہ کرکھ آو میونے بسر
 اُمس کرکھ بر عکس سورے خیال
 بہ بازی نمس سیم و زر جان و مال
 بہ خود بر صغ عروشا و وار
 کوڑن کش تہ تیز حسن و جمال
 اویزان تراون جو اہر تہ لال
 کپنڑہ تھوین جاپہ جاپہ بد
 تھن نش تم زلے باکروفر
 بہ تہ ظنم آن چارتن میہمان
 بہ حرمہ قدم تھو و شاہو پھتر
 گرانمایہ لال و جو اہر و چھتہ
 رتو اکھ اُکس دل کرکھ شادمان
 دو ٹیکہ دمہ فی کھمو کھانہ کو وقت زیر

عرا مالس نش ۲۰ یانے ٹراہی اُکھ سوار ۳۰ اُموسند سیتو کرکھ میون محل تازہ
 زینہ ییش کالی دیار ۴۰ جو اہر و جزمت ۵۰ مہر ہند کرکھ پائو و پشش تہ دروازہ و اعظیم

بوسے چاکران و کینڈان شتاب
 پھرن پیا اپنے مومے چوان ہر چہار
 سین نیصیف شب کو رکھ جوش خودوش
 انان کوئی چھکے دست منایہ کران
 اجاڑتے اگر آسہ اے مہربان
 یہ اڈا تھو سہو گڈا رو بہ عیش
 و چھان کیا تھو چھکے تختیہ ہر بان
 نکس پیچھے تھو وین ہر بار ہا صد داغ
 اے بڑا بڑا شہزاد ہر باد
 دڑکے بازو تھو جسد در دام آس
 سہ لچھ زبون نکھ تھو نکھ بیا کہ لچھ
 عجب دام تنو پیر تے اون نکھ
 بہ پنجہ نک زبون نکھ سہم ودر
 بہ تختے زمرہ نو مو دار گو
 کھیتھ روڈ از پرتو آفتاب
 کوڑن عیش و آرام با اینبساط
 ولے از تفکر گیتو نکتہ جان
 گڑھتھ کا لچن آئے ہون ازشتو
 گڑھتھ روڈ پو شید اندر کمین
 بوسے فوج انجم بغا از حجاب

اشارہ کوڑن دوت نان و کباب
 بہ یکجا کھیتھ نعمت خود شگوار
 سپنو یام خار غرقم از خود و نوش
 اے بوڑھتھ نرد باڑی کران
 دو پکھ تیرہ دوپس اے شیرین بان
 مشکاؤن بومہ دے تختیہ نرد پیش
 دوپس شاہزادو مباد کہ تھو آن
 اون تختیہ نرد زون ہر داغ
 یہے بڑا تھو زینچ اوستاد
 امی ہر از نام ریم تور ڈاس
 غرض شرط اول تمو لوگ لچھ
 سہ تے باز اندر تھی زبون نکھ
 چھے راوی سیکھان تابہ دقتیہ سحر
 ییلے آفتاب جہاں گرد رو
 سہ ہفتاب روشن بہ زیر نقاب
 وٹھتھ تھو شہزاد سکوک بساط
 سپنو ڈیرہ شہزاد روان
 دپان اے سو کر گڑھ آدایہ دھہ
 ییلے شاہ مشرق بہ مغرب زمین
 ہیرہ دراپتھس زھانڈنے ماہتاب

مرا عیش ۲۰ یا نے برباد کران ۳۰ قاد گے ۴۰ مکاری ہندو زال ۵۰ پشواہ لچھ ۶۰ راہتہ
 مومہ کلیپہ ۷۰ آفتابن ہوم مومہ کہ ۸۰ خوشی ۹۰ فکر پریشانی ۱۰ گونہ ۱۱ ازون ۱۲ نالاکہ

پچان تے خُشان شاہزاد سہیلے
 بستور پر چوکی زر رنگار
 در اول بہ جلسہ کوڑکھ با طرب
 دے کیا کنیزانِ ماہ پیکران
 بہ خدمت تھے آسہ حاضر بہ پیش
 چھٹے مشہور اندہ جہاں پڑکھ
 سپنو غایغ از خور دنی یام نام
 بہ ایں بار وہ لچھ نقد کہ شرط باز
 فرضی اندر آب شب بہ کسب کمال
 ز فیضانِ اشترار اسب و خمر
 دوڑن تا کھوڑن باز دھندے تخت
 سبب ختم سر پر تھندے تمام
 رتمو دوپ تیس آزادو بخت
 گشت و بیاکہ با نیا بییے اور یور
 اگرچہ نہ زمین سپنو چاڈی رام
 اگر سانی نو بخت تھیں پھٹ گئی زور
 یہ باہم کوڑکھ عہد پیمان درست
 و چھو آسہ کس بخت یاور تہ پار
 بہ ایں شرط گشت کہ رتمو یک دبار
 بہ بازی تھی جوئے اُتھام کار
 تھندے مال و متاع تمام
 نقد اس گدکھ ڈنڈا تہ دروازے
 کھٹتہ بیٹھ شاہزاد سی نامدار
 شراپو ریکھ پیالہ در زیر لب
 مئے دل ربا آسہ پیالن بران
 کھوان تا جوان شاہزاد بہ پیش
 مہمان آسہ تھیں تھندے رخت
 اوکھ تختیے نرد بازی تمام
 تہ نہ پڑکھ گئی کہ آسہ نرد باز
 یہ کینڈر دیا تھیں اوس اسباب و مال
 یہ اونٹ تھیں اوس مال پدر
 تھیں کن دوڑن باز اے نیک بخت
 بیٹو دھندے بہ خانہ دس و السلام
 اُن بڑوٹھ کن بیٹہ شطرنج و تخت
 تہ دولکھ صحتیں آسوں غالی چھ نرد
 تھیں دوسے ہمیشہ پچھ چاڈی غلام
 بھرے خانہ زمین کھٹکھ ٹھٹھینہ شور
 اوکھ تختیے نرد چالاک و چست
 پچھ بختیں پھٹن جھیلہ دار و مدار
 در اُخر تھیں اوس نا بخت یار
 بہ نو بخت تھی نہ پنی یک دوسہ چار
 اوڑن تا کھوڑن دا غفل اندر گدام

پچان تے خُشان شاہزاد سہیلے
 بستور پر چوکی زر رنگار
 در اول بہ جلسہ کوڑکھ با طرب
 دے کیا کنیزانِ ماہ پیکران
 بہ خدمت تھے آسہ حاضر بہ پیش
 چھٹے مشہور اندہ جہاں پڑکھ
 سپنو غایغ از خور دنی یام نام
 بہ ایں بار وہ لچھ نقد کہ شرط باز
 فرضی اندر آب شب بہ کسب کمال
 ز فیضانِ اشترار اسب و خمر
 دوڑن تا کھوڑن باز دھندے تخت
 سبب ختم سر پر تھندے تمام
 رتمو دوپ تیس آزادو بخت
 گشت و بیاکہ با نیا بییے اور یور
 اگرچہ نہ زمین سپنو چاڈی رام
 اگر سانی نو بخت تھیں پھٹ گئی زور
 یہ باہم کوڑکھ عہد پیمان درست
 و چھو آسہ کس بخت یاور تہ پار
 بہ ایں شرط گشت کہ رتمو یک دبار
 بہ بازی تھی جوئے اُتھام کار
 تھندے مال و متاع تمام

پس انگہ کوڑن محکم آں چار کس
 تیس سو قید می هزاران ہزار
 تین سہ تو دا خل کر کھ تم چہار
 یختہ چختہ یہ دلو یا پڑ از مکہ و فن
 یہ گزہ شاد از حشمت و مال و زر
 یہ ہرگز چختہ کا تیسہ پیچہ خار خاہ
 شذر کہ اذیر مار کر پیچہ ساز
 چختہ راوی بیکسان تم پیچہ قادی پیچہ
 ہچون ہمران از رکبان و مہمان
 سعیدن تر پروانہ کور زان دیار
 سہ تر ہے و لیکن سپن پایے بند
 بہ الفت توے مایہ سستین سہ بوچہ
 مشکان روز شب از خودیے جہان
 بیچہ نہ پینچن این زن چیلہ ساز
 جہانگیر اندر روز ہے یادگار
 کرختہ مشورہ ڈاوشہر س اندر
 بہ دروازہ یک اہمیر رسید
 مسافر بچختہ چختہ نہ مے کر بار
 تینہرے بہ خدمت گری کر او ما
 سہ بوزم یہ آفاتہ شد سرفراز

ازین تا کرین قادی اندر قفسی
 پیچہ پاٹھو شہزادہ از ہر دیار
 تہہ شد فوج بہ ہم پریشان قرار
 ذرا کر تھل اکتہ اندر تر سن
 ز شطرنج بازی زنی سر بسر
 گئے دوس گاہ و دشمن کینہ خواہ
 بہ نقش و نگارشی تر ہرگز نہ مان
 موٹھکھ پوشش از ہوش نومید گے
 تران گئے پران الامان الامان
 گئے روڈ شہزادہ با دلفگار
 پیچہ بائے تس گئے گرفتار و بند
 رہائی تہہ تر بوزنہ اس کر دھ
 رہا بائے کر ہکھ بخشم تو اں
 بہ فتح و ظفر کڑاؤ تم سرفراز
 سہ تاج الملک ادس شایستہ کار
 پکان او س شہزادہ با ہمنر
 بہ دریاں چپس گفت ز عقل سعید
 اہمیر بڑ شہانہ ان چختہ نامدار
 پن حال تس سر بسر ما و ما
 بہ انصاف دارا چپہ بندہ نواز

۱۔ پڑتہ ملک ۲۔ پر پیتر ۳۔ چالباز ۴۔ گل بجاؤل ۵۔ پناہ ۶۔ طاقتہ
 ۷۔ کر تم ۸۔ سی ۹۔ نیک نعت۔

بہر آن بہ فخر ماں بہ جاں بوزہاں
 اندر نیون یس ملتجی بو خبر
 بہ آداب شاہانہ کوش سلام
 تہندہ لفتن جائے کوشن جان
 ملازم روٹن آن شہرہ ارجمند
 سپن شاہزادہ سہا شاد شد
 ولے چس دلن خار از بہر ہار
 ز شطرنج در پنج چم بال و پر
 آن زیر میٹہ دشمن چلہ ساز

اگر بوزہے نوکری روزہاں
 یہ بوزہتہ تمہو کر اہر س خبر
 دپان دوت تہن شہزادہ یام
 سپن تہن و چھتہ خوش اہر زمان
 تہنر شکیل تا عقل آس پند
 سرفراز حقون سہ در ہر مراد
 کوہن چاہ تا چار تہن نش قرار
 وہو لو ساقیو چاہ میونے پڑ کر
 و تم پشہ اکھ از میہ دلنواز

بجہ نش روز تہ تاج الملوکین بیسواپہ ستر شطرنج زینک

دھل مولوم کمن

اہرین نشہ یسید شہزادہ رود
 ز تنہا کوہن نقہ کیشہا تیار
 کوہن عرض اسے دالے این فقیر
 اکھا دو تہمت اندریں سر زین
 گرہن دون تہ ترہن روزن بے قوصو
 اجازتہ کوہن دین بہ امید اس
 یہ کیشہا دو تہمت تہ اجازتہ دیتہ

روایتہ چنین شیخ عزت نمود
 رہن کیشہ پے تم کوہن تہ قرار
 دوہمہ اکہ تم در حضور اہر
 چہ از رشتہ داران این کترین
 بہر روز تہن نش کرہن چم ضرور
 توے چس بہ خدمتہ کران الہاس
 اہرین دوپس یہ حاجتہ تہ چہ

یہ بوڑھتہ سے شہزادے پر ہنسن
 گنہ ان یختہ شیے تمکو وچھن نزد باز
 نظر تھا دو یختہ تمکو گنہ کھ سستہ سستہ
 ہیچھن تہ وچھن باز ہنسرے طریق
 بہ ہر روز اوت یں مقرر کوڑن
 سہ ماہر دپس باب گو فقیاب
 نہ شاگردے کسب استاد گو
 دوپن بختہ جی آزمائش کر
 تمس سستہ نزدیک کر امتحان
 یہ یا مکتہ دوپن گو آڈ وہہ فی اند
 خمبہ قدش پیر زالی کپن
 اکس نش پڑھن کیا چھے ایں پیرال
 دوپس تمکو مئے و نتم اسند نام و کرام
 دوپس یتمکو پوزے ون مئے اٹو سند و ظہر
 یہیے محرم راز نہ آغاز چھس
 یہ کتھ بوڑھ شہزادے شاد گو
 درونی سہ گو شاد و خورم نہ حد
 دوپن وہہ فی چھ لائیم بعد مکر و فن
 یہ یا مکتہ دوپن گو بہ پیشہں اہر
 صبح بھولتہ بیدار از خاب گو
 سہ آغس نشے گو دپن حاضر

وچھان بازون پھیور شہر س اند
 تمن نش گڑھتہ روڈ ان سر راز
 تمس کن وچھتہ تم سپنہ ار کیتو
 دپس بحر یکبارگی گو غریب
 یہ کینٹہ بو اٹیک علم سوئے پورن
 روان اوستادن نش آب و تاب
 سہ باین ہندے سندہ تس یاد پو
 گڑھا وہہ فی تمس ماہر و سس گر
 وچھا قہہ درت ان خود اسے جہان
 زانا وچھن تور نیران نبیر
 پکان وچھ جوان بخت شاہن شہن
 دوپس تمکو یہیے مالک ایں محال
 دوپس تمکو چھے بیشک مدار المہام
 دوپس تمکو چھے بیسواپ ہنسرے و زپر
 کران غزبے ناز سہ ساز چھس
 سہ ویرانہ دل تمکو سند آباد گو
 دوپن چھم بظاہر مئے بختک مدد
 کرڈی رام در دام ایں پیر زن
 بخت کمرستہ مانسہ تیر
 دیان نیرا جسد بے تاب گو
 چھ بعد از گدائی لیکھتہ چاکری

پس آنکہ سہ روخصتہ پہنچن در او تیز
وے پیچھے بجے رُود در انتظار
اٹھ اندر پیکان واڑ بڈیام تام
پن کلمہ ترودن تمس زیر پائے
ودان ہارے لوگ نہ دید گہرا
ز روئے ترجم بجے آوے
دوین تس نہ کوہ چھکھ تہ کتھ جا پاک
مگر چھکھ نہ ریوان بے عقل ہوش
دوین شہزادن مے ہتھ مبتلا
جہانس اندر یڈ کرکھ جستجو
مسافر دیں ملک بے گانہ چھس
نہ چھم کاٹھہ رفیق شفیقا پن
بغار از خودا چھم کاٹھہ یاد مے
چھ در شہر پورب پچھم مے وطن
زین مول چھم وہر مابے بلاے
بہ امر الاهی بدار البقا
مے وادہ سہ اہم رفیق و شفیق
نینہ سہ مے مہیم گے ادا چند سال
مگر یام وچھمکھ نہ اے پاک زاد
بلا شکھ نہ وچھمکھ بہ آں خط وخال
تسہ ہتھ کلام تسہ چھہ نہ ناو

سوئے راہ دلبر کوڑن جستہ خیز
کوڑن را پتھے جاپہ اندر قرار
ذوان گوٹہ شہزاد کرٹس سلام
کرٹن ہتھ تہ افسوس تاوے دے
کرٹن بخودی پائے پیو پتھر
پتھر پیٹھ روٹس مراندہ رکنار
کوڑمے کرٹس کیا کیا تر اوٹھ نہ پاک
توے چھکھ بر زن گوٹ دُن پوش
چھنہ کاٹھہ اندر کمنہ بلا
مے ہتھ کرٹہ کوٹھہ ڈیشہ ہن زرد رو
غریبا پیوٹ زن بہ اسمانہ چھس
پن حال و احوال ہمہ مے وٹن
فقط مے خودا یاد کار مے
انہ ترودن یوٹ پنہو قسٹن
پنہو موج مشفق کجا مے ہاسہ
گمتر جھم پنہو مادر باوفا
بہ شکل و شمائل نہ ہش خوش خلیق
تمس ہش مے کاٹھہ ڈپھٹہ تا بحال
سہ مادر پنہو تام آیم بیاد
بچن تاہن تموتہ مے یال وچال
نہ کن ڈپشو تھے مے توے کرٹہ ناو

نہ ڈیشتہ سے روڈ منہ صبر و قرار
 وچھم زن سے خا با نہ وچھمکھ بدہ
 قدبوس پہنٹیم کوڑ سے توڑے
 وں کہ چون دور ہر بہ اصلانکے
 گزہ کس نشن چھمنہ مادر پدر
 غرض چھم تے نش روز بک روز شب
 بہ ڈا نہتہ نہ مادر محبائے پدر
 بہ یوت تمام چھس نہتہ اندر جہان
 ذرا کہ تحمل نہ انصاف کراو
 یہ بوڑھہ بجے گو دلس نر اثر
 دلس نر تے بیلہ پیش چھکے میا ذرا
 میستہ چھمنہ کاٹھ تے خوں دایس ہوا
 دپے کوئی فرزند مادر چھسے
 گر میون وہ تھ وہ نہ پین خانہ چھسے
 یہ بوڑھہ سہ وارا سپد شادمان
 سوسہ پڑا یہ واپس گر ہوو تے
 سوسہ گئی بیسوا یہ نشن در زمان
 گر وارتے لول وارا بوڑن
 سہٹا شاد گو گر بار وچھن
 بجے نش لطائف ضیافر کھینین
 نہ حکم پدر مینہ گوشت سہ دور

پیٹیم یاد آں مادر غمگسار
 گیم فرحتھا سے دلس نر پید
 نہ کیا گو پین چشم و سراوے
 دیکھ یہ وہم در جہادی مرے
 دریں ملک بیگانہ بے پاوسہ
 نہ ہم غم نہ ہم روز اندر طرب
 نہ گزہ کھ سے کتر غولاما پسر
 چہ مادر کرے خدمت اے مہرین
 یہ میونے مرھداشت منظور تھاو
 دوپن تے عزیزنا وندے چشم و
 گئے ہم میستہ چاڑی شفقت تہاے
 دریں باب پلک چھسے بے نوا
 نہ نعوش روز با سایہ چادر چھسے
 وہ تھن تاہرین کیت عجب تھانہ چھسے
 لہین سیلہ تے نش جاے امان
 بہ واپس پئے خوں دینی تھاو نش
 دین حاضری آہ واپس دوران
 درون و برون ما یک کل کوڑن
 سپن پوختہ از خام سورے ہوچھن
 شہانہ وئے کپہ شر بڑ چھینین
 تبس نش تے در او سورے توھو

نغمہ شاد کر کہتے شاہزادوں کے کھیلوں
 میں چھٹم عرض کیا اے مادرِ نغمہ شاد
 رہتھا گوم روتھتے تپندے گرسے
 ژمے نش آپہ واران بڑو وادی گاہ بگا
 تپس نش گڑھن گڑھ چوئے حضور
 مگر روونا توت پش زانہتہ پتھ
 بجے ہنس نیچو شاہ والا سپین
 خبردار ز آغاز و انجام کو
 بروئی تپس گاہ سہ روشن ادس
 دس میاؤں کیا آپہ غامش تپس
 بہ دل لوگش مشفق و غمگسار
 تپس نقہ کینترھا تھوون تن پیش
 خراج کر ژ اے مادرِ مہربان
 معہ یسر سپٹا ہسم تے زر مے چھٹم
 بہر کوئے جھم شادی و بے غمی
 پہ کینترھا جمع چھٹم مکانش اندر
 وگر نہ ہوسے زان سنگ وچہ زر
 دوسہ ہا اگر تپس گرسے تراوٹھاؤں
 کرن عقیلہ ہندیں گرس دور دور
 دوپن تپس ز اے مادرِ نیک کیش
 آپس نش زینان چھٹم کاتہہ تہ باز

بجے نش یہ درخانہ موجود ادس
 پس اٹک دوپن تپس بروز دیگر
 آپس آپس نش بہ چھٹس نوکرسے
 چھٹم لایم مے تپس نش گڑھن خانہ
 دوپس تپہ واپس چھٹم کیا تھتہ تو مو
 پتند آپہ تپس شاہزادس یہ کتھ
 اٹک اندر یہیلے کیونتر کالاسپین
 بخوبی سہ ماہر تپس یام گو
 دروئی ونے کوٹ توشان ادس
 بہ اُلفت کران آزمائش تپس
 بہ واپس سہ آپس کران زار پار
 دوسہ ہا اگر از وجہ دوستو خوش
 دوپن تپس یہ مے نش موجود زان
 دوپس تپہ حاجتہ امیک کر مے چھٹم
 چھٹم گنہ چیزچ مے نش کاتہہ کئی
 اگر چھٹی ژمے درکار مصروف کر
 پے خراج لینو کہ عاقلو مال زر
 بہرہ بر مہربان میںلہ تموسہ زان
 دلپاس سپٹا تپس ورن ادس
 اٹک اندر اوئن مطلب نغمہ بہ پیش
 دریں شہر یہ سہ بیسوا نرود باز

بہ حبّادو نوان باز مکار چھا
 چھے لوطان لوکت زن حیل ساز
 بہ سرزائنتہ از نام تکی کوئے فاش
 بہ سر باونس میون چھا کائسہ دار
 فقط چھس بہ محرم ز چون و چرا
 دریں ملک کنبہ باونہ گاش
 نیم زر بہ یغما دیم کر آرام
 ونے کائسہ نشس کر بہ تیتھہ خام چھس
 بہ سر چون بو کائسہ نشس باو کر
 تیشہ موج و نن کچون کور و کر
 سہ یوے سے بوزلم تہ تھاویم اڑٹھ
 تیشہ سر سستہ تھوس کوئے پیش
 ز تو فرحت جان و دل جا صلہ
 اکر کس ناو گر تہ تہ دویمس چھ موش
 دریں کار صدار از ماویم ہتھ
 چھے کھیلن میوان باز باعدہ باغ
 پس انگ چھے نزدس سہ کنڈن میوان
 وچھان برور آسان چھ نزدیک طراز
 کران سایہ نزدس سہ بر ہف
 بہ پوشید بہ تختہ ماران زھال
 چھ ڈالان آن مو شے پڑھنر

تمیک کیا چھ معنی سوعیا چھا
 زسے مائنتہ چھ مولوم تکر شدہ
 دوپس تہہ خاموش باہوشش باش
 بہ حقین مالن سیمو کین چھے تہہ کا
 چھنے کائنتہ واقف ازین ماجرا
 مبادا کرنا ہم آتہ برسشش سے
 گرا بار با مال و دولت تمام
 دوپس تھو بہ دانندہ فرجام چھس
 نہ آنکھ سے مادر بہ آسے پسر
 اگر چہ سبک کور حذر العذر
 دوپن کیش از فرزند تھاوا کھٹھ
 چھ بہتر ز بیگانہ فرزند خویش
 دوپن تکی شنو اسے عزیز دلم
 چھ پرورد کر کوہی امی تھاو موش
 چھ تہہ سچھ ناو تھہ تہہ تھاویم
 تھون برار ہندس کلس پیچھ چراغ
 گگر کا شہ کس سائس اندر بہہان
 ہشگہ زن موافق میوان چھنے بار
 نئے گاش پھیران چھہ دیگر طرف
 دریں سایہ آن موش دیرینہ سال
 بہ پنجہ سہ دانہ بجائے دگر

چیسے تمکو پتھرے جیت بیشک زان
 وچھان بڑا بساری مکد موش نہ
 ازیں راز کہ کائنات اکرے خبر
 ازان یس تیس تیس بنش بہ این آرزد
 و شیک نام کر کائنات کو لوب کمال
 چھ امہ لوگو پتھر شاہزاد ہزار
 بہ بوز تھ بجے بنش سارے خبر
 مے اہم خبر چھس فسو کمال
 عرض چھنہ کیشہ از چنیس گفتگو
 سچن یام واقف سہ از ماجرا
 کوڑن مشورا بادل خمد پسند
 اذاجا کوڑن نوالہ بچا خرید
 کون جاے تس آستین اندر
 سہ ہیچہ نوو تمکو ہیچو باڑ پگران
 بہ ہشہ می چھ چٹکی لکھان ناوتھ
 ٹرس شز ازن بیہ نیرن خبر
 سہ یامت بہ انگشت ماران کلنگ
 یہ کیشہا بہ باڑی تیس بوبکار
 یہ سورے ہیو چھن تھ اندر طاق کو
 بجے کہ تھوون نوالہ پتھرے خبر
 دوہے اکرے تمکو لوگ مکرک لباس

بہ اداد آں موشس گر بہ نہان
 گزہاں اکتھ کئے کائنات ہند موش نہ
 نہ اطوار این ماکہ حیلہ گر
 چھ نیران سہ شرمندہ تا زرد رو
 اہس بنش سہ نیرہے شادمان
 بہ قائد اندرون بستہ کریمو پتھر
 سچن خمدش دو پین تس بہ بکواس کر
 تھے کسہ پستین چھہ زینان مال
 ویکن یہ بوزن مے بو آرزدو
 فروتر کوڑن در تفکر ذرا
 بہ بازار گو خورو او جھند
 نہ چشمان مردم تھوون ناپید
 سہ وحشی کوڑن رام ز عقل و ہنر
 کوڑن رام در دام مرغ پران
 پشیر بریشہ ماہ نے بوز کھتھ
 یہ ہیچہ نوو تمکو از کمال ہنر
 یوان بوسہ پیرتھ بہ پیش پلنگ
 ہراون تہ جیتن سراخام کار
 تسلی لوہن پست و حالاک گو
 روچھم کیکہ باچھہ کریم کسہا ہنر
 دو پین تس مے چھم گوشتن دل دواس

زبان چھس بے وہ فی تراو خدمتگری
 ز نقدی دہم رو پیہ اکھ ہزار
 دو پس تہ اے پوڑمن نوڑمن
 در اول مے ووئے پے جاداد چھم
 پے سورے بخشے پے کوڑے عطا
 پے بوڑتھ سپٹھا شاد گو شہریار
 پس انگہ آپرس نشن گو پیکان
 مے چھم اشناوس اکس کار خیر
 توے چھس بہ خدمت کران الہاس
 دویم رت گرا نہ پنے سامان کر تھ
 پے بوڑتھ آپرن لباس زبر
 گرا از طویلہ کوڑن دلپسند
 بہ فر شہانہ عجب خد و خال
 بہ دروازے بیسوا گو دلیر
 اندر تراو دروازے بے باک پاٹھو
 نشین تھے بیسوا دوت یام
 موچھتھ بیسوا حسین آن ہمان
 پے قہقہہ آتھ بیسوا بے اختیار
 بہ ارکام و تہ نظیم کوسئی زر
 بہ کرسی بہتھ روڑ چوں شیر تر
 دوپن تھس مے چھم بوڑتھ پیشتر

تھتھ اندر مے چھم چانی اکھ یادری
 تھبارتھ پے کر لہ پنن کار بار
 پے ارٹھ پانی درختہ گنجور من
 ز ملک وراثت خمداد داد چھم
 بہ یکدم خیرین کر چھہ کی تھتھ خطا
 دوپن چھم مے حاجتھ فقط اکھ ہزار
 دوپن تھس اے افسر بہربان
 گزھن تور سانس مے چھم کوم زیر
 گزھم اکھ مے آسن شہانہ لباس
 گزھم وہ فی گزھا تور چالا کر تھ
 دتن تھس بصد زب لوگن بہ بڑا
 کھتھتھ گوس آن خسروار جمند
 پکن پے پکن گو بہ چال گو پال
 گرے وڈتھ نقار بجوون چو شیر
 سہ سرور روان چست چاناکھ پاٹھو
 کران ہر طرف چھس کنیزہ سلام
 موٹھس زار عاشق سپنوتھس بجان
 برائے قدمو سے شہر یار
 اٹن پے پھوون پیشس آن تاجور
 کلاما چو شک کوڑکھ یکدگر
 دریں شہر خواہاں پے چھکھ نامور

بیٹے آسہ کاٹھہ ٹھنڈا عشق باز
 ہر فن و مشہور و مشہور چھکے
 دریں شہر اسے بیہوا از قدیم
 و لیکن مے کن زائہ کوڑھنے خیال
 ز مے نش مہ رُخان جہاں خوش چین
 بے یختہ زانہ چھکے دلبر خوش ضمیر
 بطور ظرافتہ کوڑھنے گفتگو
 کھٹکتے روئی نشو وادیاہ ماہنہاں
 ولے مایک خسانہ در اضطراب
 و چھٹنے مے از تام یختہ شیر مرد
 بہ شطرنج بازی بے چھکے پر ہنس
 دریں نزد چوں مرد تھے فرد چھکے
 پہنچے اُس کو کتہ ہنگر اکھ بے عیش
 بے کر زانہ بازی و مکر و تھل
 گرانمایہ اندر صدف معویہ اوس
 شمس و دہنی یہ تیزی و سوس این خار
 دوپٹن شمس گنبدان کوئے چھکے عاشق کرا
 دوپٹن و دہنی بہ شہ زور لاگن زنجار
 ہنوتاکھ کراوئے یک دوسہ چار پنج
 زین چیت کوئے تہہ بر کھیل ہول

بہ انحصار چھکے بس مسافر نواز
 تیس سہ تو الفت تھوان پڑ چھکے
 بے چھٹس وائے ملکہ مٹے ندیم
 دریں بازی جوئے کے یکت کال
 بیہواے پری پیکر نازین
 عطا کراو کیستہ تھنے بے نظر
 پختہ پاٹھو باجم بہتہ رو برو
 دریں گفتگو آفتاب جہاں
 کھٹیکہ خندہ زنی با شراب و کباب
 دروئی ز گرمی گھڑ اس سرد
 دوپٹن شاہزادین مے بوڑم خبر
 زائے گنبدان سخت در نزد چھکے
 اگر تھنے مے سرد آنکھ بہ پیش
 اُنہیں کار انکار کوڑھنے اول
 بیٹھتے کتہ دبان میوے پونچہ اوس
 چھ لائزم یہ اکھوں رٹن زیر کار
 اونن تھنے مے سرد باتوشش و تاو
 تھوون کاش پیچہ برابر ہندس نکس
 لچھس شری بازی تھوون کھڑکے
 دریں باز شہزادوئے لوگ ڈول

۱۔ مشغول ۲۔ غارتہ زنیہ واجبہ ۳۔ مسخری، دل خوشی ۴۔ بے شال ۵۔
 عاشق ۶۔ دہنی ۷۔ طاقتہ ۸۔ مہمان بمعنی تختہ نرد

دوپن لوگ پہ در دام تراون نہ زانہ
 بہ شادی دباہ ہوتن کھیلے نے
 بہ بازی سہ عیار بے ہوش اُس
 بہ نوبتہ تمس ڈول سہ شیر ہوت
 ازاں تختہ ڈول گاش تے سایہ او
 سیٹھا شہزادس تا عجب یہ او
 وچھتہ موش بے ہوش گاؤر گو
 ز باہتہ دوتن گتھ دیان زن متیاو
 وچھتہ بڑا گو کار زبر و زبر
 سبک پساوایے برس گوس فاش
 ہمیں وقت لب شہزادن ظفر
 دوپس شاہزادن بہ این کرد فر
 بہ این حشمت و ننگ و ناموس چھکھ
 ژٹے اوئے بہ این دولت و ہم دماغ
 ژٹے چھی زیادہ سہ براوتس کن طمع
 اذین گفتگویہ شہہ زوفنون
 پیو غرق در عرق سہ باب گوس
 بسیک لحظ چوں برق بجلی شعار
 ہستور مشغول در کار گئے
 پینو کنو سیٹھا تخم باری و وون

نمس مال و دولتہ کھنس خا عتہ
 وچھتہ شاہزادس ہوتن میلے نے
 سہ نازان بر گریہ و موش اُس
 وچھتہ کلہ پھیر بڑا دیگر طرف
 بیکبار در جیب وے موش دراو
 خدا تھو کوڑن نو لہ پچہ دراو
 ازاں تختہ ڈول دور مستور گو
 در آخر لب و عرج بس توری تراو
 رگس تہ رگس زونگ تھاوتھ پھر
 آنے گئے تس گئے شہس او گاش
 سپن بسیدا بازی گر کور و کرہ
 جمع چھکھ حقوان دولت و ہم وز
 حقوان کوئے در خانہ فانوس چھکھ
 منائب حقون گوہر شب چڑاغ
 اذین مشکلی چھہ ژٹے دولتہ جمع
 نجل پساوایے سہ در نگون
 دریں باب از فرق سراب گوس
 جمع گئے شمع دانہ بے شمیر
 دیان گیتھ پمو زار تم خار گئے
 کھوتس نہ شہن تس تر سوتے توون

۱۔ زناہک تیر ۲۔ غاب ۳۔ پوشیدہ ۴۔ مغرور ۵۔ اذن تہ زور ۶۔ شمع دان
 ۷۔ راتھ کیٹ پڑاؤن لال ۸۔ کنجوسی ۹۔ ماہر۔ کمالہ دول۔

بنیہ باز ہند بول اندر چمن
 بہ بازی شہن کرد بسیار زور
 آتھ اندر صبح پھولتہ و دھتھ شہر یار
 سپن وقت شادی بہ دربار شاہ
 گزند تہ نژن عاٹس و ساز و سرود
 چم لایم مے توت وائے پل ضرور
 مے جاداد مال و دولتھ تم
 دہنتھ پی بخانہ روانہ مے گو
 پے مال پس مامہ در اضطراب
 بے و چھ ماترس کی چھ پساند مال
 آتھ اندر شہہ شرق و مغرب و چین
 شہن کر تیاری جو دیروز در او
 دیان پو گڑھتھ بہ در آں نگار
 اندر نراو یا مٹھ بہ دولتھ سدا
 بہ کرسی بستور معمور گو
 جنیافتھ کھینین اوس سوتے تیار
 سپن یام فارغ ز خورد و ز نوش
 تھو دکھ شرط بہ بازی بے یک کرد
 چھ راوی لکھان کور شہن دست زور
 یے در خزانہ تمس نقد اوس

وڈون تھتھ کھوٹس سمبل یا سمن
 دریں شب دیان زہنٹس تھتھ کرد
 وڈون تھتھ کہ اسے مہوش دل قرار
 چھ معمول جلسہ کون ہر صباح
 وزان چنگ وئے تا دزان مشک و عود
 و گرتا خفہ شاہ گرتھن گو قصور
 امانت تھوون تھتھ تا وقت شام
 کب نوکری فرشاہانہ گو
 دیان اوس کر لوبہ این آفتاب
 تہ زہنٹھ مے انہن بہ عقد حلال
 روانہ سپن سو بہ مغرب زمین
 سمٹھ کھسٹھ بخت فیروز آو
 بھرون مے نقار مردانہ وار
 بہ پیش آپ تا ظہم اوٹن بجایا
 بہ کرسی نشستن مے تھور بو
 چھون بو چون پیالہ یہ خوشگوار
 ہیو تھتھ کھیلنے نردبے گربہ موش
 تہ گو زہنٹھن آں شہہ فیل زور
 در آں نیم شب زیونٹس تھتھ کرد
 وں بر جنس شہزاد چٹپید گو

عا شاہی دبدبہ سان ۲۷ باقی بچو دست مال ۳۷ نکوہن تل ۴۷ آفتاب ۵۷
 یو ۶۷ گرو ۷۷ مال دار

کجکھ شش دره کرید رنج شش و پنج
 تندرے گریہ بار حباداد مہم
 دوپس تھوڑے نش و نیتہ باقی چھ یں
 چھ باقی دسے نہی صیف شب تا سحر
 ز یوب بچھم ژور شہزادہ بند
 تمن پیچھے مے ہستین نہ اکھ باز کھیل
 وگرنہ ژے اکھ لچھ دے شرط باز
 بیک طرفہ العین شاہن شہ باز
 کوڑن عرض شاہ بلبلتہ اخترا
 عرض چھم پٹیا بیاکھ شوغلا کر
 دریں باز گرفتخت دی گنم
 یہ کیشترھا مے نشال دولتھ ژے نوکھ
 اگر باز زینکھ نہ اسے نوجوان
 جہان تخت تاج الملوکن شہ باز
 دو تھتھتھ تھوڑ کوڑن عرض اے پریشر
 شکار س تیس عالم کو پادشاہ
 سکیمکھ عمر سائرے خراب و بہ باد
 بے کر تھتھتھ ژے قوبو بہ بخت بختہ
 بہ لطیف خودا و بہ عون رسول
 مے بو تھوومت شرط اندر جہاں
 بہر گونہ مابک تہ افسر کرن

یسے کوس از دست اس نقد گنج
 دیان زیون شہزادہ نے یک قلم
 کھٹھتھ یقینہ تھاو کہ مے نش اکھ جوا
 یہ کجھ شوغلس اندر کرو موعہ مختصر
 ژے چھی کر مہتمن باچنس قادیقند
 اگرچہ بے زینے سپن میاں میل
 کہ کہ عہد اکھ پیچھے اکھ تختہ باز
 تیس زیون تا ڈڑھ بہ پارسو ناز
 کرو آزمائش بیسے اکھ گرا
 پن تا بیسے چون طالع سر
 عجب فرحت و شادمانی گنم
 یہ واپس مے شرط جیتن ژوہو تھ
 بہ شوہر نہ زانتھ مے لوڈی ژان
 تیس زیون، نہین بست و لنداز
 بہ امداد باری بے کر تھتھتھ ژے زیر
 دیان اسر اسو پادہون خاہنجا
 بہست آو نہ کاٹنہ اکو یہ مراد
 بہرے خانساں گپراے ارجمند
 اسے دون مسید مطلب خود حصول
 مے یس زینہ بادولت و خانان
 ہم آغوش سر پوشش شوہر کرن

بہ حمد اللہ اوسم سے قسمت زبر
 گیس شادماں چھنہ ہرگز منوال
 معہ ہیا ژئے چھے دولت مال و گنج
 دوپس باز تاج الملوک کن جواب
 مے اکھ مشکلا سخت در پیش چھم
 اگرچہ بہ قصہ خمدائے ازل
 بہ فوزن ژئے نش واپہ مانند باد
 بہ طرز شہانہ کرو آشتی
 ہنگرن مے دیری لگیم زیادہ تور
 کرون چھے ژئے دیرین بہن انتظار
 یمن دیرین اندر بہ نیکو لباس
 زکب و تجارات عمر دراز
 پڑ پھیرتہ پئے یا معقن با مراد
 بہ بوزتھ سپنو حارتن ماہرو
 پڑ چھکھ سرور باغ کے نوہال
 بہ ایس نو جوانی بہ ایس رعب و اب
 بہ تشکد محبت بے شمار
 عمارات شادی بہ نار سقہ
 ژئے کیا تیوت چھے لازم ناگزیر
 مے مشکل چھہ کیا تیوت کر تم بیان
 پڑ تیوت تام چھس ژئہ اندر جہان

سپن رام میونے ژئے ہیو شیرنر
 درنگی چھنہ در احباب و قبول
 بہ عشرت بہن خوج بیہ رد و رنج
 یہ کتھہ کر مے وڈی کین کڑو چھم
 ازاں نیش واد ا مے دل ریش چھم
 مے مشکل کڑو چھم سہل پٹھین مے خل
 بشرطیکہ حاصل کڑو چھم مے مراد
 یہ توت تام سورے حوالے ژئے چھے
 حسب چھے کرون کڑو زہنہ اور پور
 ازاں پیش چھے رفعت اختیار
 کرکھ یاد حق واد شکر و سپاس
 کڑو حکھ دست بردار اے دلنوا
 کڑو عقد باہم دم و عیش داد
 دوپن تس اے یار فرخندہ خو
 وئے چھے ژئے بلکل شکوفہ کمال
 کرکھ کیا زعمدن پڑ پانس خراب
 پن پان داریتھ ودان چھکھ بنار
 کوان چھکھ پڑ آوار اے نامور
 مے نش باد اے دلبر بے نظیر
 پڑتے سپتو سیتی پئے ہم عنان
 پڑتوت تام چھکھ میون آرام جان

ژئے روئے بے کر تھاو خالی گھر
 غرض شاہزاد سپن لا جواب
 دوپن تس مے چھم ناو تاج الملوک
 شہنشاہ شریف ستا تم پد
 بنا گا چشمن تبس گاش سور
 حکمو، طیبو کرختہ اتفاق
 در آخر وونکھ منجمو این چنپس
 ز بارغ بکاول پری آہ گل
 یہ کھتہ بوز دھن درائے اخوان من
 بہ سامان شاہیں بہ عاشق و بناز
 کوان سعی اندر علارج پد
 بہ تقدیر کھتہ جاہی تم ارجمند
 گرفتار کرکھ کھتہ شے تم چارکس
 پتے بوہمن در اس زین مدا
 بے تے در استن چھس بہ این آرزو
 بہ بارغ بکاول بے آن سہ گل
 ازاں پس ژئے سہتین بہ دل شاداد
 مبادا اگرچہ بہ نوبہ دگر
 یہ بوز کھتہ پہنو بیسوا اشکبار
 کرکھ کھتہ کت عذابس اندر مبتلا
 ژئے چھتہ ناکنن ناتہہ گوشت رنگار

بحر یار زندان چھم اسے دلبر
 ہیوتن تنس دتن قصہ یہ انقلاب
 دوپن مالک سند ناو زین الملوک
 لیکھتہ اس اندر قضا و قدر
 بہ تقدیر باہری نہ کائے قوسو
 علاجا کوڑکھ تس ژولس نارمات
 اگر کاتہہ پیرستان گزہہ بلیقین
 پیس گاش چشمن چو بانگ دہل
 پیرستان آو گل ترجمن
 درین شہر پیٹے داؤدھن سرافراز
 گیتو بے خبر از قضا و قدر
 بہ شطرنج بازی سپہنوپاے بند
 کوڑکھ مال گے بستہ اندر قفس
 انن ژھاٹہ دھتہ گل بے فضل خودا
 سہ گل ژھارنے بوز بے گفتگو
 سہ بلبل گزہہ خوش و چھتہ روئے گل
 کرکھ عقیدہ پیوند تی چھم امراد
 پن پان مارن بہ اندر سفر
 بعضہ زار ووننس اسے غمگسار
 چھہ اندر پیرستان الا عدہ بلا
 چنگ اسہ ہی آسہ کھ شرمسار

نہ کہ آنہ تکھ ایس سہ خن بر زبان
 نگہبان بہ باغ بکاؤل پری
 چھ بر گرد آں باغ پیر زمان
 بصد ہوش پیر زمان باخروش
 چرخزن درخزن نہ تختہ کن گدہ
 دیون تہ چنن ہمدہ طاقت چھین
 ازین تور گو مرگ خود غمہ دیشھن
 زہر چیز چھ آدمی با تمیز
 کڈان سسے شکستہ دلن ہمدہ
 سپین نار نمرود نگزار تس
 دریا باب یوے دیلم سسے سبق
 بہر گوند اصل گزہم صدعا
 بہ انسان چھ کین دیونے ہمدہ مجال
 نہ انسان سپین دیوے پڑی پڑی تلف
 ابابلیوے گاؤی اصحاب فیل
 نہ رو باہ آشینو یک بشال عجیب
 عطا کز اوقم چاوقم پے بہ پے
 چھ رو باہ کران بستہ سپہ در قفس

اگر آب ہی کیفہ تمیگ ثئے عیان
 ہوا ہی چھ ہژدہ ہزاراں پری
 پتھ پٹھ ہژدہ ہزار از جنان
 بریز نہین تختہ نگہبان چھ روش
 پڑدہ چھنہ بانوارن مقرر
 گزہن تور کن کاٹسہ جڑ تھ چھنہ
 چھنہ سہل باغ بکاؤل گزہن
 دوپس شہزادن شینو آب عزیز
 منوش چھ طاقتہ خط از خودا
 خلیس کوژن فصل در ہر نفس
 تا جب چھ کین از عنایات حق
 بہ ایں قدر کوتاہ بہ عون خودا
 نہ آتھ کن مہ گزہہ تھو دلس فرخیا
 بنی آدس دیت خودا ین شرف
 بہ فرعون سپین قہر رب الجلیل
 بہ زانچ نہ کمزور کوتاہ غریب
 وہ لو ساقیو چھس طلبکار سے
 ازاں سے گزہم فرحت اندر نفس

۱ ظہر ۲ ارداہ ماس ۳ پھر دوان یا نے را چھ کران ۴ لگر ۵ شور شر
 سان ۶ کوژن ۷ روز پنج جائے ۸ بوز ۹ حضرت خلیل الرحمان ۱۰ ازھوٹ
 قہیتہ کزوری ۱۱ اشارہ بہ سورہ ائمہ ۱۲ پھر تھ لوو۔

سہنس تہ ہر ہمنہ سہنس دل

دیان اوس شخصہ بہ جنگل پکان
تختہ اندر سہا بستہ تھوومت کڑھتہ
خبر کوت کالا گوشت ہمبر پین
وچھتہ تہ ہمنس رو دنا آب و تاب
ہیو تن تس کون برہائی علاج
رہا شیر کردون تہ پردون سرور
نہن تاہ زمکن کوڈنہ واسا زبر
تجہن وہ ڈیا متھ سہ آزاد کو
بہ اہین خود گوثر ہنہ دیتہ تاو
دو پین تس کھمتھ ٹوٹھ چھم چون باز
معاون بہ نیکی ہدی ہمنہ فساد
ہدی تس کردی تس کرہم نیک سے
دو پین تھو بیٹیس نیش پر ڈھو فاصلہ
امٹیک فاصلہ تس رے بیٹھا ونی
کلیس نیش کڑھتہ تختہ درختس پر ڈھن
معاون بہ نیکی دیان چھس کھمن
اوس خون ہارن رٹن زیر پاسے
کران پڑھتہ اکھا زیر سایہ قرار

کتابے اندر سی چھ راوی لکھان
ز آہن ڈھن پنجر اکھ گڑھتہ
گوشت فستہ اس بستہ شیر غزین
پھٹھتہ زو تھنس درامتر اندر آب
خودا ترسی بو مرد سادہ مزاج
ز پنجر کوڈن قفل و زنجیر دور
ز پنجر بیٹلہ دراو اس شیرین
پین تریش ساہاب و دلشاد کو
پس انگہ پکان تہ ہمنس نیشہ او
سویہ ہاہمن پنجر کردون دراز
دو پین تھو پہ چھا چون انصاف داد
سہنس دوپ تھنس سیون مذہب چھمیں
دو پین تہ ہمنن کر تہ گو حوصلہ
دو پین تہ ہمنن چھم سے منظور تی
پکان گے سہنس اکھ درخت ڈھن
سے سہنسہ کوڑ ایمان یٹھو آدمین
دو پین کلو بلا شک چھ تی شیا ذراے
پڑھتہ بر سر راہ کلا ساپہ دار

دوتھتھ تھو دے پھٹان چھم کڈنا
 دچھتھ تھتھ گئے واتہ کھینوں لارہن
 کو دوتھ شیر بندے طرف ہاے ہاے
 تہنس نش امیک فاصلہ اُسو پڑھو
 ز وحشت دلس لو گئے آمہ تاو
 پئے فاصلہ کھستین آہ کاتی
 دونس برہمن حال خود مدعا
 دیتن تا کوون آدمی سند درون
 مبدل بہ ایخان کراون لقب
 پئن حال باوے تمیک ہوش تھاو
 ز ٹھوکر تکلف آرمہ سان
 کران حق ادا چھم ز بول و براز
 دچھتھ تھتھ گئے واتہ مارن ضرور
 کھنس پیچہ سپن متفق ہر سہاے
 یہ یچھ فاصلہ وہ ذبہ مانے کتے
 امیک فاصلہ ترا قلنس نش پڑھو
 عمل تھتھ کرو اُسو علی محل حال
 مئے چھم بچھ بچھ نڈ انصاف کر
 توکل کر تھتھ بر خود داسیہ کریم
 چھ خود شنو دسپہ برہمن اندر محاق

کر تھتھ غاب و آرام رو تھتھ فراخ
 معاوضہ نیکی کران چھم ستم
 دوپس برہمن پڑ چھین چاڑاے
 سپن دوپ تہنس نزد دیگر گڑھو
 بہ ناچار برہمن تہنس سرتو دراو
 ز جنگل پکان بر سہ راہ داؤتی
 و تے نش سپن کور تمیک استدا
 و تے شیر سپن بیانس فرغ
 دوپس برہمن کیا چھم اہر کے سبب
 و تے برہنس دوپ مئے کن گوش تھاو
 رہ اس چھس تھتھ اکھا چھم پکان
 اندس داؤتی تھن از نشیب و فراز
 کران خستہ چھم از عبور و مرور
 سپن برہنس دوپ چھم کیا چرن پاے
 دوپس برہمن و تھتھ چھم چانے و تے
 سپن شور کور تہنس دوپن وہ تھتھ گڑھو
 کر تھتھ ترا قلنس نش کور حال
 ازاں بعد ہرگز بہ چھو تھتھ نہ کر
 بسا چار برہمن پکان دل دوتھم
 پکان شیر و برہمن بہم اتفاق

عا تقیر ۲۷ اپریل ۳۷ ظلم ۴۷ پیشاب ۵۷ گندگی ۶۷ ترے عاقل ۷۷
 اڈ اڈ ۸۷ زمیناٹ۔

قفسا را سبک کرد و بهیسا آنگاه رتمن
 سپهرین هتود منظور کورس سوال
 زرقا نیلے نشہ بوز تھہ بیان
 ز برہمن یوان چھم سہیٹا تا بیجا
 سپہن دوپ تہس بوز چھ کورس ہا
 پے یوت تام چھم و چھن تا قفس
 گڑھان بوز اپز موقہ پے پیٹھ سہ
 سپہن دوپ تہس بکھ بے موقہ سہ
 گڑھتھ پنجرس نش پے ہرکش
 درپ پنجر ادمت چھس بے ہند
 تعجب کر تھ لہو کلس کور نہ ختم
 قدیمی بے چھس ہند یہ شہریار
 جسم نہ سہ ہین شیر تر زور شد
 عرض چھم سہ اسے شاہ شیر نہ
 پیشمان نمود پانہ و چھ ہا سہ حال
 یوان بوز نہ چھم مے مشکلی یہ کار
 کجا طاقت ایں شکستہ درون
 ازپں گفتگو شیر پے طیش آو
 لہس کن دوپن وارہ تسلیم کر
 دوپس تمہ آتھ اندرونے شاہ چھم
 سپہن دوپ تہس وارہ تحقیق کر

پڑھو کو نہ اچھے دو کچھ بہمن
 درپں باب کر فاصلہ شغال
 دو کچھ تمہ سہ پنجر بے و چھ ہا عیان
 رہا کورمت اچھے آسہ یٹھ شیر شاہ
 دوپس لہو بے مانے نہ ہرگز ہا
 ز فاصلہ بکھارنا آنگہ نفس
 و چھتھ موقہ بے فاصلہ آتھ کر
 بیتیت اسو مہر بستہ چھم دست بے
 لہس ہود شیرن سہ زنداں قفس
 د آسہ فاصلہ یٹھ گڑھو شاد شد
 دوپن اسے نموداوند والا خشم
 یوان چھمہ کیٹھ آتھ کتھ اعتبار
 درپں پنجرہ اوس کتھ پانہو ہند
 نہ کتھ پانہو مانکھ درپں پنجر
 ازاں بعد کرنا امیک انفصال
 کورنہ مثل خارج بہ اسے شہریار
 آتھ اندر نہ اوسکتھ کورنکھ درپں
 یہ خشم و تہر پنجرس منز سہ تراو
 پتھ پانہو اوس سہ بوز تران اندر
 فقط مے آرٹن چون آتھ منز و چھم
 ازاں پس امیک فاصلہ لکھ کر

اشارا کوڑن برہمنس کن لہی
ہستہ سار بقدر کرتن ڈہشتہ
یہیم پڑھ بلا شک یہ شیر شہر
ازان بعد منصف ثئے فاصل دینی
سہن دوپ چھ بیشک کران میاڈرے
نہ چھس تشن لب تے سہٹا چھم تے جو
بغیر مان رو باہ تہو برہمنن
کوڑن بستہ محکم تر از پیشتر
کوڑن بستہ دروازے پنجرہ
چنین دشمن جان تراؤن یلہ
پیو وکتہ ہئے درپیش نیرتھ ڈرگڑھ
وچھان سپہ چھ اندر قفس روہند
د آتھ فاصلہ تراؤ ناوم یلہ
دوئس لہو شہا عذر گستاخ فاف
الا اے خرد مند روشن نفس
نہر دار چھے یقینہ کرہن را
یلہ یقینہ کرہن تر ایں شیر تر
وچھن رہبر منصف دادخاہ
غرض سوب دلیر دین اے ہکار
ہ آں قد کوتاہ بہ عقل و شوہور
ہئے امید چھم از خم داؤد پاک

اوس دست و پا بستہ بنیہ کر صحتی
کران پوز اپیز چھم سرایت وند
درپن پنجرہ دوست چھے اہپر
کری محکم شیرس تہ خوانہ چینی
دوئین برہمنس بستہ کر دست پائے
یہ ہرگز کرے نا بیس کن رجو
کران دست و پا بستہ شیرس بہ فن
دوئین لہو امیک بستہ دروازہ کر
دوئین برہمنس نیر گڑھ وہ ڈرگڑھ
بنیہ دست پائس ڈن گو کھ
در دشمن را گوکھ چھے ناڑتے پڑھ
دوئین سوے رو باہ اے ہوشمند
یہ تراؤن نہ ہرگز کدس بہ چھلہ
امیک فاصلہ دار پی صاف صاف
نظر کرتے بر شیر و رو باہ قفس
یہ شیر نفس لاگتس روہیا
بحان بلو کہ چھے دین و ایمان خطر
ازیں دشمن جہان رجعی در پناہ
قوی ہیکل کیا چھ وہ فی اعتبارہ
کوڑن رو بہن زیر شیر غیور
گز چھم حل بہ مشکل پلا ترس و باک

را جستجو ۲ نمون ۲ نفسک سپہ ۲ رو باہ ۲ وہ ۲ ہا قور دپو ۲ غارتہ دول

ز پورب پہنچم زور شہزاد میل
 رہا تم کرو کہ چھ تھو اندر ثواب
 بہ یوت تام واسے بہ فتح و ظفر
 میل بہ لبون دھو تھو تھو خیال
 دو پھن شہزاد سس کن اے جان تن

پس ہوا تاج الملک کس کن دنان

جداں بہ کڑیاں ہر گز زور
 چھ مشعل گھن در پرستان چن
 بہ ملک پرستان و جود و گران
 بہ گڑھ تور ہرگز تر اے مد جہین
 کران عرض چھس خدمتس میون بوز
 خوانا اٹھس شز تر اے چھ بے شمار
 عمارات شادس بہ باد خزان
 پس از مدے موختہ ہار او تھو
 تر اے رو تھو پیہم کر مے آرام و خاب
 خبر نہ پتو آسہ کیا میون حال
 یہ آسی نجیب تر اے تو لوک زندا
 بہ ہر کار ہمشیار بسیا ہر مغز
 جس اے نعمت اللہ پینز فیہر کر
 چھ آبخر بہ شمار ناپایدار
 نظر کر بہ اجداد و آبائے خود
 بہ دم تن مخضر تھو از خمداد
 چھ فرھنتہ غنیمت تھو بہ این چند روز
 در انبام و اغراض دنیا دین

بزندان تر اے ہم بستہ کردی ہستی بہ کھیل
 چھ فاطمہ کر کہ تے رچھکھ چون تاب
 یز تھو بہر سسند زور ہنر اچھ کر
 کر دھن در پرستان علی ٹیل حال
 بہ گڑھ زور اندر عذاب و رحمن

یقین کر تر اندر فراقت پر
 تھو دیون بیٹے پر مویئے ہمت گڑ
 گڑھن چن تنہا بہ کر سی زور
 گڑھن چھ نہ ملک پرستان بہر
 از پس مدعا روز پختہ دلبر
 بہ حرب جداں بہ پاؤم بہر
 کران چھکھ تر واران عا شاک نگہ
 زمان چھکھ کران منتہر تھو
 دین فسد تھو تے چھم مرہ
 دے کیا تھو چھم ابتدا غور
 مسافرت خودا یام نیرنگ بہر
 بہ نادان تھو تھو تر اے کھر کھر
 فراموش کر دھو تر اے تو لوک گڑ
 ویشتا ہمتن بی گڑھن تر اے بہر
 چھ دہ خاکہ تم دا چھ ترا دھو تر
 مسلمان ہمتہ ہم چھ دہ مقبیل
 بہ دست آن کینترھا تر تو لوک زور
 چھ کافی خود تھو تھو آسہ

باقی داستان

غرض شاہزادوں دوپیس غم بہ ہر
 بہ فتح و ظفر با ہر دلی
 زبند و نشیمن تہ بوز بخت مے نش
 مدارا کر تھتے تے دوئن اے ہکار
 صبر تلخ آمین دہرین سچھے
 دودلو ساقیو دوز کینس کر شتاب
 بہ لطف و تراحم کرم پروزی
 مے کینہہ چھینہ پروا نہ رنج و خطر
 نرے نش داتے آسے دلر باؤ دلی
 بجا آوز تھتے کر بوز بہ سر ز نش
 توکل کر تھتے بیہ بہ صبر و قرار
 بہ آخر تھیک میو شیرین چھے
 براہ سفر چھم مے پا بر رکاب
 بہ جام ہدیہ تھتے کرم رہبری

تاج الملوک بیسواہ رخصتہ میون تہ پرتان میرن

درین گفتگو شاہ مشرق عباہ
 بہ بیدار یے شب درخشند ماہ
 شہنشاہ عالمی و والاتبہار
 مے شب کوڑ تھتے آدا بہ سوز و گداز
 یے صبحش شاہ گردون پہر
 بعالم کوڑن توڑ نمود آشکار
 شہنشاہ عالمی و والاتبہار
 با مغرب زمین گو بہ آرامگاہ
 غیر ذرا تہ با صد ہزاراں سپاہ
 شبس رو بہ بیدار با دوستدار
 دین داستار ہایے دور و دواز
 ز ظلمات نوین رزا و رخشہ ہر
 سینو تار کن ہنر سوز شکر فراہ
 بران یزید کران دلبرس اوس تھتے

ما فرق۔ کئی ۱۱ پروین قونون و ۳ جلدی و ۱۱ آفتاب لوس تہ راجتہ آئے و دہ دین
 دراپہ تار تھتے ہنر و ۱۱ آفتاب درادون یانے و دہ آو۔

در آفرین هر دو تن رفته خصمه از کنگر
لنگهان بی چهره دانشدیده این دلیل
خون بخت شهزادیه نامور
دبان دراد تنها مسافر طریق
نه رهبر تیس کاشه نه واقف براد
عجب منزل آس در پیش کرد و خط
نه خوب و نه خورون نه تاب سفر
توکل کرد و برفت به فضل راه
هو کوست کب فر شاه کجا
به آس دشت چو خوف و دور و دراز
ز تیس به تیس یار و بر پست
منه بوزم نه تا کوم یانس ستم
به پسند و نصیحت کران تیس بدل
الاهی ز چنگ میون یاور به یار
خبر میانه حایج تھے اے کریم
بگشاید تیس در امت طلبکار
بپاس شهزادہ دنیا و دین
بیشلے تھو مو گشت دل بخت دما
پکان برون تیس پھن کو ہزار و چھن
بہتہ اوس دیوا پو کوہ کلاب

دوئیں پانی پانی کہ اسے بد نصیب
 تر ما آکھ یوت دیوے کیست غذا
 دریاغہ دریاوس ترھا پڑ پڑ
 دریاغہ والا شمع قبلہ گاہ
 دریاغہ مادر حرم در فراق
 دریاغہ ماشوقیہ بے نظیر
 دریاغہ روزم سے در انتظار
 دریاغہ مجبور کفام میں
 دریاغہ بوڑھے پرستہ ادب
 دریاغہ تنہا دلک ڈرامہ
 دریں فکر پاستہ دلیگر گو
 پران حبنا اللہ نعم الوکیل
 نظر پیسہ دیوس وچھن آدمی
 دوئیں چھا پوزے از شکار سے دوت
 مخاطب ڈرٹھہ شہزاد سے کوئے
 زمکب حیاتی بے ملک عدم
 پیو زنگانی جوئی بہ کار
 سلامتہ سے موکلن علامتہ چھنے
 رہائی لب کھنے سے نشہ زہار
 تسلی سپن سے یہ دیو لین

جیسی رخت کیتی دیو ذیہ دیو سب
 انہیں بائیسہ ساتلکھ تریے راز
 نصیب دیو سبہ اوئیں منوش
 بہ تکلیف سے روز ساخا عشاء
 زحہ آہ میوئے ترس اشتیاق
 بہ رضوان شہر عجم سکونت پذیر
 خبر کس دوس میں میاں اسے گلزار
 مریخہ گڑھ بڑھتہ بہ پانام میون
 سر راہ موڈ سے سافر عزیز
 کر تہ سعی حاصل سے کیئہ آہ
 پران پانی پانی سے تکبیر بو
 الا ہی چھم ترے نصیر و گھیل
 بہ طمع دلی یزگیس نہری
 جو چھ ہوت بہ اوئیں گوشت آہ کوت
 دوئیں سے یہ صبر سے کوئے ساؤت
 تر کتھہ پانٹھ یوت آکھ ثابت قدم
 سے آپسہ نہ تاڑا کھ پانے بہ غار
 دریاغہ کو دھچھڑ چھ وہ
 رٹھہ زیر پنجہ تر رٹھہ چوں خیاء
 بلا شک کریم ماہ از روم کین

عا دو کھ دیو ۲ مدکار تر فتح دیو دول ۳ نابودک عالم، دوئیں دیو یا عجم
 لار کو پانٹھ

بہ شہس دوزین تس جواب لے خوشک
 گزناہ چھہ نہ تھتھ منز تر زیستہ شاداب
 نہ میاؤں کھنٹس منز در تنگی پہ کر
 ہستہ کن منے او تم نہ آست تقد
 ز تقدیر پر درد و بے آب تاب
 دوزین شاہزاد س بہ شیرین کلام
 کر تھہ نہ تر رنجیدہ کاشہ غم مہ بر
 نہ چھکھ کھو غمن کورستن یثتھ خراب
 منے تامتھہ اگر آسہ جونے مراد
 و چھکھ نہ وں تکلیف دل شاد روز
 غرض رحمدل دیو خواخارگو
 روٹن پانے نش بہ عیشہ طرب
 دوسہ اکہ دیون بہ شیرین زبان
 چھہ کیا چون خود دن و نیم صاف صاف
 دویس تمہر کھوان آدمی پر مزا
 یہ بوڑھتھ دیون کور و دو در زمان
 و چھن قافلہ اکھ پکان بے شمار
 دین بوٹ تا پنجہ کورون دراز
 بیک دم کورن طے آں مرحلہ
 دوزین تس یوہے چون چھا کھنٹس بین
 و چھتھہ خوش سپن شاہ فرخ نرا

ز تکلیف دوزیا چھس آست بہ تنگ
 اگرچہ منے موکلا و پکھ نہی عذاب
 ز بار ستم کا یہ ستم سے اور
 بہ کر داتہ یوت ترئے نش خوش رضا
 دوس نرم دل گو سپن سمجھو آب
 قسم از سلیمان تھہ السلام
 پن ماجرا دن منے نش سر بسر
 دیں دشت وارانہ عان شباب
 بہ امداد کراوتھہ تر دل شاد شاد
 منے نش بہیہ تر آرام کر چند روز
 بحان و بدل تمہر تھہ یار گو
 گڈا رکھ پتھہ پاٹھو کینہہ روز شب
 دوزن شاہزادس کن اے مہرمان
 بہ اُنیتھہ دے عذر تھاؤم معاف
 شکر آرد و برنج و روغن غذا
 بہ آبادی دشرہ و راہ روان
 بمعہ اشتران غلہ پر قطار
 تھتھہ ووتھہ ارن بمعہ برگ و ساز
 تھوون پیش روشاہزادس غلہ
 بہ خوش پاٹھو کھتے تراد رنج و محن
 لبین تمہر فراغتھہ دلی با مراد

بہ جنگل چڑھن رہا جوں رگہ
 دُچھن چہرے ہمہ خورد و نوش
 لہجہ تا دُچھن سخت و اقبال رام
 پورن تا سورن اسے خود ابار
 گوشت اوس از عقل تا آس ہوش
 پتھے پاٹھو یارب رنگ مدعا
 نہ چھکھ و عقب راز ہرنیک و بد
 جدا گانہ عقاون بہ ہر گوئیہ چہر
 کھیوان اوس باشوکت و باوقار
 ژدس تا سپن تن غم و غصہ دور
 چہ مشہور مستور بیچ گنہ گنہ ہشہر
 سپن مہنگ و انس اندر یہ و طہار
 کھنٹ تا چہنٹس کو سٹھا جان اوس
 دوہہ آکہ در دل کورن ستر خیال
 یہ شہر شہل گزہ صوفہ بونہ چہ شہر خا
 کرپن تا کشتن بونہ اکل حال
 اوڑن حشکم موز یہ پاؤن پتھر
 ذبح نواہ پتھس چہ لوتہ روز بکس
 رومن و و فہر پتھن اندر ہپوٹ
 کر صبح سن لے شہورن بہ پتھن کانا
 وین تا دھوٹہ کورن و تھن اخبار

نہ بار غلہ و وٹھ ٹراؤن یسلہ
 گنہ مڑراؤن بہ عقل و بہ ہوش
 بانداز غلات بائے تمام
 ثنا ذات پاکس گنہ بے شمار
 بہ عاش و طرب تیتھ کورن خورد و نوش
 پزان دعبہم حمد سوسے خودا
 کرم حاصل از فضل و ایمان خود
 دبان شاہزادس بہ عقل و تیز
 کران اوس پائے شہ کھانہ تیار
 یہ اندر سفر تنس گوشت بو قصور
 کھیوان اوس تم چہریم پن نہ گزہ
 کورن ذات پاکن عطاس یہ کورہ
 کھیوان جاد تر روغن نان اوس
 زخمہ دن پیلے گو سٹھا شاد حال
 بہ دیوس کشتن کھانہ کپہ تیار
 بشائستگی رستگ پتھن بہ چال
 ز جنگل اوڑن اُسٹرا تا تر
 مے گوناٹ پے ہشتہ فطرت ہوس
 دیون کورہ یہ تا میل حکم نامہ
 بہ شرع محمد شہن کورہ اہ
 بیچے کرپن ہیشتم جمع بے شمار

تھوون ماز نارس پیچٹن سر بسر
 پس انگہ پیس کامہ لوگ خہ شہنشاہ
 تھنن مادیے گوتہ موٹن بزور
 بر آتش کز جن زور چہ دارا تیار
 تیاری کر تھ تھوونش پیشکش
 کھوان اوس اکھ لقمہ ڈرنگہ ٹلان
 پیتھ پٹھو پر سیر کور تسمو شکم
 تہ سورے دیون ہنیم کور لوہ سان
 بمعہ وٹنٹ آرد و روغن شکر
 کھنوت و میراوسن زانہہ پیتھ
 بہ کور تھنن تہ مہنن ایسان تام
 پیتھ پٹھو کیننن دہن کور شہن
 زانن نو بنو کھانہ کیا د لہزا
 چہ یم جہ و اجداد میانی مہان
 ہیکر کر امین حق بہ کراوتھ ادا
 تہ ککو چہ پنے کورست از خانہ دور
 اگر چہ پنے میانہ دستہ سہ کار
 تہ نہ سبتھ تہ اٹھتھ کور تھ ہیشار
 دوپس شاہزادن و نئے بالضرور
 مے کبہ با عیش پیش آمت سفر
 مگر بوزست ہی گوشت چنم کنن

بڑن تروونش تسمو مہسالا زہر
 کنن پیچٹ پھرن مادی کرش خیر
 شکر تروونش کز دوش ادو پور
 بیے حلو کے واریاہ وٹنٹ بار
 کھنن پیچٹ دیون کور شور و گوسہ خوش
 دو تھتھ تھوونن اوس ڈالہ دیوان
 یہ کیننہ اوس رو تسمو شہن زیاد کم
 دیوان تہ شہن اوس بوسہ دیوان
 بسیک لحظہ دیون تہ کور موختصر
 دوپن شہزادس تہ ووتے ریذا
 کرے کوہنہ ہمدستگن چوں غلام
 کورن پانے دیو تابع بہ فن
 دیوان رنگہ رنگہ تھنن بو غذا
 تھو اوسنہ زانہہ کھنوت بہ کھان
 و نم موختصر کیا تہ چھ مہدا
 مہ بر غم مے نش کر بیان بے قصور
 بہ پیتھ روزنہ اسے محمد داوندگار
 بہ امداد کور دہن تہ در ہر مدار
 پوشت کیا چھنن از رفقان دور
 تہ سورے بہ عالی کرے سر بسر
 چہ مارگر شری دیو بہستان و ن

فریب و دغا دیو نے ہند چھہ کار
 قسم ہو از عقل و ہوش تمام
 دوپس تم کو بے باؤ سے نہ ہرگز قسم
 قسم ہو و حقن میا نہ دستہ سے کار
 چھہ سہل سو گند میوئے کون
 دوپس تم کو بے باؤ ہم نہ قسم
 سپن دیو مجبور تے بے حواس
 دوپن پاؤ پانس چھہ کین وہ ذوال
 دوپن حق سے اوسند کھو تم بیشمار
 توکل کر کھتہ ٹاؤ و حقن مکر و ریو
 بے تاہم چند بار شاہن قسم
 سپن یام خاطر جمع شہریار
 ہوس چھم گوشت سے دلس لوجہ
 غرض چھم سے ملک پرستان و حقن
 میلے بوز دیون بہ تم سو گند کلام
 ز نام بکاؤل تمس ہوش ڈول
 سے بیخہ سپن تا تینتھے کوس حال
 بیک روز و شب گپے تس سوس و زن
 بہ ہوش او منگن کھو تس سح زہر
 سے زانیم دانکھ ڈیے کیئت خدا
 شے چھہ ناریہ از نام گوشت کنن

سے سپن گوڈ کر تہ وعدہ قرار
 ز حضرت سلیمان علیہ السلام
 خبر آہ کیا چون مطلب بہ غم
 اگر نیر نہ بوز اسے دوستدار
 اڈپ باؤ عشت آہ کوٹھس مرون
 بہ باؤ سے نہ مطلب سے تے چھم قسم
 ز شہزادہ وارا تمس اوس پاس
 اگر زیں بہانہ سے آسم مرون
 ادا کر ہیکہ بو کر کھتہ زینہار
 سپن بر قسم شاد و آماؤ دیو
 دپان کھیو تہ ہوو دیون قسم
 دوپن دیو سے بوز اسے یار غار
 بملک بکاؤل بے سارا کر
 سے توت و اتناؤم چھہ یوڈر تپن
 مڑھس کلیمہ ہیوت تم کو پرن ام رام
 ز ہوش و خرد گو سپن زور تہ کول
 یہ ما مود گو شاہزادس خیال
 بنیل گو زہمٹس کر پن تم کو پرن
 وون شہزادس ہشتم و قہر
 درینا پتر تہ سے آسکھ قضا
 بکاؤل کتچ کتھ پرستان وون

کم و زیاد چھم بوزرت ہوش تھاو
 پرستان کے پادشاہ یس بہ چاو
 نہ دیوان سرزو ہر دھڑا ہزار
 چھم سہ سندر جہاں شہریار
 درون شہر باغ چھس بے بہا
 رنگا رنگ اشجار باغس اندر
 پرستان کے میو چھس گونہ گون
 چھم تہا پر تھتہ حبایہ کر تھتہ
 مقرر بہر سو چھم تھتہ جوئے بار
 دران حوضہ از قدرت رک رکار
 ونے کیٹ صفحہ تہہ پوشکو حضور
 امی پوشہ سپتین چھم رونق باغ
 اچھو ڈیشنک آرزو تھکھ دس
 چھم مشہور ٹوٹت مے گل در جہان
 بہ ایس باغ واکت بہ موختار کار
 بسندم بکاؤل چھم آس باغ و گل
 بہ ایس باغ دیوان بہ طرف چہار
 نگرہ بان بفرمان آس شہریار
 بغار بکاؤل نہ کاٹسے محال
 دیران بچھن دیوسان نشہ
 ہیکٹیا موہ دڑھتہ ونسہ داوس نشہ

مخمٹ گذارش کرے ہوش تھاو
 کئی کور چھس یس بکاؤل چھم تہا
 چھم نوکر تھس روز و شب بہر دار
 بہ گرد شہر تھس چھم رو میں جھار
 ز لعل و جواہر سجاو تھتہ سپھٹا
 شگوفہ و چھتہ مند چھان سہم و زر
 عطائے خود افاقہ در پیچگون
 نگین و جواہر تہہ مخمل جڑھتہ
 بناؤ تھتہ چھم حوضس اندر آبشار
 ٹھلا پاند گوشت چھم رنگ آبشار
 چھم تہہ نشہ انسان تا رہن دور
 پرستان سہم بہر جگہ دود و دارغ
 چھم مشتاق بوزھتہ گیتو تھتہ گلش
 چھم اٹھتہ ناو گل بکاؤل و نان
 بکاؤل پری دختر شہریار
 جہانس اندر بہر مثال دھول
 فیمہ دار بہر دیوان سہی ہزار
 اڑھتہ تور ہیکٹیا کاٹھہ سبافوار
 اڑن باغس اندر علی گل حال
 موہا ہیو پے چھس کوہسارن نشہ
 مگس کیٹا کرہی زور کاوس نشہ

عازادہ ساس طاقتور دیو عابدہ ۳۷ لہو دیوار و گل ۱۵ عام مثال ۶۱ تریہ ساس

ز سوگند بہ مجبور کوز حقس ہاے
 سپہا سخت مشکل یہ ترو تھئے بور
 کر تھن تور میونے سہ طاقہ چھ کر
 درغما زن چٹم بہ بار قسم
 بہ ستور ساقین ضیا فتحہ پڑ کر
 دیوا اکھ مئے چٹم یار دعوت کوس
 یقین چٹم سہ شفقہ کر تھ بیکان
 یہ بوڑ تھ شہین غلہ کے قبتہ کوس
 بہ جنگل پکان کو دین واروون
 بہ سختی مدد اوس دیوس ہموان
 رنگا رنگ نیا اثر بناوین بنار
 بہ مہمان یہ لازم چٹم در ہمدار
 دیوین دیوے کور مئے تیار خان
 کر تھ تھتہ سرد اکھ روزنا اعتبار
 دیان تھوود و تھتہ دیو کور زمان
 چو رعبہ گراں ہچو بانگ شغال
 زمان در زمان اکھ دیوا گو پاپ
 و جھتہ شہزاد سپین زرد رو
 بغیر باہم سپین دیوینر
 سپین صاحب خان پتر شادمان
 بہ تکریم سیلہ بہ ہونون بہتھر

نہ چٹم روز نس جاسے ز لٹس نہ پاپے
 مئے چالا کھ اُسوتہ بنو تھتہ ٹسے پور
 تھتیک ناو بوڑ تھتہ بڑ ماران پیر
 وئے اکھ کھتا موختصر بوڑ تم
 ملدڑا ملون ز قند و سشکر
 بہ کھیا و تھتہ بہ افسون مطلب پرس
 سبک و شش کراویم ز بار گران
 کوزن جمع سورے یہ موجود اوس
 و چٹن میلہ و دتھا اڈن تاروون
 بہر گونہ تیار کزوون سہ خان
 مہ ہیا شتیک اوس تس برگ و ساز
 بہ سورے کوزن شاہزاد سس تیار
 اڈن ناد و تھتہ یسٹس ٹسے پھٹے میرہان
 بحبلہ می اڈن مئے پتر دوستدار
 کشادہ کوزن چون کجاہ دہان
 دژن کریمہ جودا بطرف شمال
 جمان تاخران پتر بلس و شہید
 بیک سو بہتہ گوس بے گفتہ
 کوز تھتہ الفتحہ پاپ و اڈنی زبر
 بہ تہ ظہیم تھو روچھ دل میہمان
 بیتیں تمام بر شہزاد نظر

شہن قعود و دھتھتہ تس خوف رجا
 تعجب و چھتھ دیوئے کور منوش
 یہ کیٹھ آرمیا رائے چھے رو چھتھ
 جھنہ زانہتہ از تام گوئٹ بلوش
 دوپس تمکو دین چون منظور و حق
 لذت دار آمو کھیوئس رت غذا
 کڑھی پانہ مولوم آمو سسند کمال
 اشارا کوئن شاہزادس کئے
 و دھتھتہ تیز تاج الملوکن تر نور
 تنادل آکے لقمہ یا مٹھ کوئن
 لوئن موہر دینے زن سہ آب حیات
 دوپس تمکو پتھر بہہ پورٹ کھنہ
 غرض بوٹھ مہمان چھ کھانہ کھو
 چھ باہنے وہ تھان قعود بلا اختیار
 نژان اوس گوئس گل آمل
 منو پانٹھو تمکو کھیو سہ نان و کباب
 دوپن خانہ دارس تہنس ہیو منوش
 یہ کہہ جاہ اوئٹت تو لوئٹت تے چھ
 آپس وجہ ٹیہ بہٹھ یہ حقدار اوس
 بہ اس شفقت د مہربانی ازو
 دوپس تھو غرضن آموئندہ سخت تر

زمین برسہ تہ ظیم اون نجبا
 دوپن صاحب خانہ ہے کن بہوش
 رائے نش وئیہ کہہ بائینہ آست
 ہش دیوئے آستن با منوش
 مگر آموئے ایخانہ کے دین سبق
 تہسے کنو دیتھنہ اوس کیٹھ اذا
 ذرا کر تنادل ضیافتہ تر حال
 اوس کیٹ یہ روئٹت ہسہ سائے
 اون پانہ کم دیوئے زیادہ سور
 و دھتھتہ قعود ہوا اللہ اکبر پورن
 دوپن پڑی کہی یہ چھ ہی المات
 و چھتھ کیٹ وئے دار پھیر کھنہ
 مگر سیرتو سیرتو اوس دادا دوان
 کوئن آفرین اوس بر خانہ دار
 تہس کیا خبر اوس آتھ مزچہ زھل
 سپن سیرتا اوس پیرتھ حباب
 بظاہر چھنا کاتھ اکھا تیز ہوش
 سیٹھارت مبارک تے رو چھتھ چھ
 ہستہ آموئندہ وہ فی فلک خارکوس
 کوڑتھ مارے سینہ آموئندہ آرزو
 زدرت سن انجام آہ نہ ہر

اے مہر دوس دیندہ کون دول غذا اے ہرگز

سپہا سخت و دشوار اُمومتِ غرض
 دوپس تمو چھ کی تیوت مشکل سے کار
 دوپس تیو چھ درامت و پنے کرے
 یہ کہتے بوز و نقن چھم کو مت دل دینم
 دوپس تمو چھ یچھ کامہ منز خوف جان
 چھ بیاد و لاسود اُمومتِ سوال
 دوپس تیو چھ منظور فرمود چون
 قسم کیووش متھووش کر تھ رام
 توں کوں کو مت چھم سے خاطر پریشا
 مگر چون رو دم توقع بہ غور
 نسن تا مرن سیون غار از قضا
 سین دیو مجبور کوں آس یور
 و دلو ساقیو چاہیوئے تر کر
 بیکھاں میں چھ استاد ایں داستان
 سپہا دیو میہماں رنجور گو
 کوں پائی پانس سوال و جواب
 بینیا اکھ تیس اُس صانم
 سہ فرماں روا اُس دستار کار
 بہ پڑویاں بہ موشان سر اُس
 تیس اُسو تابع ہزاراں ہزار

بیومت چھن کا تہ اُمومتِ مرض
 کران چھکھ تر انکار تھو زینہار
 بہ ملک بکاؤل یہ سارا کرے
 ز بیم نگہبان و دیوان رچیم
 تیا کیا چھ تھاوُن بہ خاطر کھان
 چھن چون یا میون یچھ ہیو جبال
 مگر اُمومتِ مقرر روٹن جان میون
 نگین سلیمان علیہ السلام
 ز ناکامی اُمومتِ تلخ عیش
 ازیں وجہ تکلیف دیتھے تھے یور
 چھ چانس اُمومتِ مقرر پھر رفا
 بنا حق گردن کھو تم مہ یور
 بہ لگی اندرون کوس بستہ چو خر
 مہ شیخ عزت اللہ ز ہندوستان
 بٹس بتہ گردن مہ مجبور گو
 کھومت تھچہ دالین چھ عاں ثواب
 بہ ملک بکاؤل مہ از المہام
 یستاقی بہ دیوان ہر شدہ ہزار
 ہراؤل سہ از طرف سرکار اُس
 سبارغ بکاؤل تیس اختیار

۱۔ پریشان ۲۔ عاش ۳۔ رہ منز گوس خرسند پٹھو بنہ ۴۔ مصنف اردو
 داستان ۵۔ انتظامیہ ۶۔ پیٹھوول۔

لیو کھن خط تہس کن بحر و نیاز
 بہ عون خمداد خرم و شاد چھس
 ملاقات کے شوق او سہم بہ دل
 بہ تنہائی کو دوسری میں جتیں
 چھ لا زم براہ کرم بستہ ہی
 یککھ عہد خبر سے کئے زیادہ کم
 خدمت بیچے پچھم سے اکھ اہتماس
 منو شاستہ پر وردہ کو رمت چھ پاس
 چھ عائی نسب شاہ والا حشم
 پرستان کے تس چھ گوشت ہوس
 اگرچہ یزہان پھسہ دؤر ترسند
 دے میسو بہ مجبور چھس کوڑ سٹے
 ثنے کن دودہ فیہ سوزان چھس ہگزہ
 پرستان کے سار پہ کرنا وہین
 بہر گوئی امو سٹہ دل آکھ بجا
 خبردار اسے خواہر مہربان
 یہ میانے کھوٹا گڑھ دان عزیز
 بہ واپس جوابس کران انتظار
 لیکن گڑھ احوال سورے تمام
 لیو کھن یام موکلیا کا غد و ٹھٹھ

مہربان اسے خواہر دلنواز
 بہ الطاف ایشان بہ آباد پھس
 فراغت نہ چھم پائے رفتن بگل
 مکانش چھے نہ شوب غار از مکین
 برادر نواری کرکھ سرسری
 پھو لیم دل گڑھ چھم نموش ژلیم غم
 معافی مٹکان چھس زہیم و ہراس
 ز شہر پورب چھ شہزاد خاص
 سہ ڈپیشہ بلان دل ژلان مدد غم
 تماشا سیر و تماشا و چھس
 بیٹے تور و اتن چھ طاقٹھ کسند
 دل و جان چھ اُمیون اوڑ سٹے
 یقیس چھم سے اسے خواہر بے نظیر
 عجائب مکان یہ رچھ ناوہین
 ژٹے چھ فرمن روڑم سے چونہ رجا
 اُمس یختہ تکلیف و اہم بجان
 مہیا اُمس تقویٰ ہر گوئی چہیز
 یکم ناسٹے توت تام ہرگز قرار
 کوڑم موختصر الدعاء و سلام
 دوا تیز پرواز اونٹن و ٹھٹھ

۱۔ سہرانی ۷۱ پابند ۲۔ اور ۳۔ بسن دلی ۴۔ پانس نشن ۵۔ چار نہ
 ۶۔ پختہ ۷۔ بروسیہ

دو پین تس پُرساں گزہن چھٹے ڈالار
 خبر دار چھٹے پیکوڑ ہوشمس اندر
 اُمس یحییٰ تھلیف داتی رازا
 دو پین تس اُچھن مژمن این منوش
 غرض تس حوالہ کوڑ کھ شہریار
 یہ پین رخصتہ از ہر دو غنچارگان
 سپن از عنایات پروردگار
 بہ تخت بلند و بہ عیون فسک
 دیان دُراوقاصد سٹے شہریار
 و پین تا پین رازا دُور و دراز
 ز محالہ پُرساں گزہن از برون
 بہ سزل گچہ مدعا ورت یام
 کوڑن شاہ کاغذ تہس پیشش
 موٹھن بائے سٹہ خط اُچھن باربار
 پوزن یام مضمون کاغذ تمام
 ز ہجر برادر مئے اوسم قوسور
 مئے خاطر جمع گوڑ چھٹہ این منوش
 یہ واپس لیو کھن بائے کُن جواب
 الا اسے برادر عزیز دلم
 گیس شاد و خورم و چھٹہ روقہ پون
 سلامت مئے نیش ووت باخوری

یہ کاغذ یحییٰ تھلیف ایں شہریار
 یہ توٹ واتاؤن گزہن تیز تر
 تہیک جہاں دایم ترے میلی سزا
 بہ توٹ واتاؤن یہ مانسہ پوش
 عصف وار دُردانہ اندر کنار
 سپن زہم دیوس چو بیچارگان
 منوش مطیع ایں چنین دیوسار
 خود این اُمس یم ز سوزن ملک
 بے سوئے پُرساں چو باد بہار
 بے سٹک پُرساں گزہن چھٹہ پو فراز
 پس انکہ پکان گو بشہر اندرون
 کین مارک خانے تہم سلام
 حالہ و چھٹہ گچہ قرخان و خوش
 پُران خط و چھان جاب شہریار
 ووتن قاصد کُن بہ شہرین کلام
 یہ تو حیف و چھٹہ گو کوڑ دُور تھ مئے دُور
 اُچھن گاش تا آم جانس مئے ہوش
 بہ آداب و القاب بہ صد احتساب
 رہا سٹہ فرو رفتہ پادر رگم
 زو لم شاہزاد و چھٹہ زوگر گرون
 یہ ڈیشہ مئے حاصل گیم بے غمی

عائز قادی ۲ موٹھن پیکوڑیس مانکہ مژ آسان چھٹہ

۲ تابع ۶ مہینہ مژ گیس آزاد۔

بہ ترسِ پلِ این تحفہ دِلنواز
 خود این کوڑمِ حل سے تحفہ شیکس
 بہ ملکِ منو شاں بطرفِ شمال
 و چیم شاہزادیا سے درمہرِ زر
 و چیم گوم اندر دِلِ خود ہوس
 چو در دین پرورد اندر کنار
 و نے اُس بے جفت و بے شوہری
 رنگارنگ زیور سے تس کوڑم سے
 سے لایق اُس شاہزاد کوڑم
 تھی جو لایق اُس سوزنم
 سے دو دیو سے کن دُنزل دُو پد
 و چمن طالع خویش اندر مراد
 پورن نام مولا کوڑن حمہ کوت
 لبین فرحت از قادر کار ساز
 سے مطلب اُد آد انجام تس
 نصیحت و نے جان و دل گوش کر
 سے گو نفس بد کیش تاء پر دغل
 بمنز لکھہ خاص محمود زرے
 اگر چہ سپن میون دل شاد و خوش
 ازاں سے سے تازہ گڑھیم مل سے

ز بسِ محنت کراؤ حقس سرفراز
 ازیں تحفہ اوسم تن دلس
 دوما اگر کو سے بخاطر خیال
 بہ تعمیر شاہ سے کروڑم گذر
 چو ماہ شب چارہ نور تس
 صلحتہ اُنم اس دختر شہنوار
 رچیم جان پاٹھن زوداہ گئے وری
 تمس ناو محمود چیم کوڑم سے
 دوماں را سے از خود اے پر شہم
 شاتس خود دایس سے تم کوڑم
 لیو کھن خط دیتن قاصدس کن رید
 تہ سے کھوتا زیادہ شاہزاد
 بمنز لکھہ خاص مقصود دوت
 پس از محنت راو دور و دراز
 میل دیو سرکش سپن رام تس
 الا اے عزیز دلم ہوش کر
 بہ قابو اُن دیو سرکش اول
 کرن رام و اتکھ یہ مقصود چھے
 وولو ساقیو چھس بہ در بنج و شش
 پے اصل مطلب دتم جام سے

۱ سوزن ۲ روہ پر سُنڈ نزل ۳ اپنے ہریش ۴ دوریاو ۵ بہ حصلاحتہ
 ۶ دوکھ باز۔

تاج الملوکس بہ محمود خاندان پیدائش

تہ بکا ولہ ہند باغہ پیچہ واپس بیسواپہ نش و اتن

ز فرست سپین شاہ آسودہ حال
موتھس مول تے موج گو شاد شاہ
تیمیک ناو ناہسینہ زین الملوک
تیمیک فیکر حالہ نے واپہ کاس
کرن تم سرافراز ہم رستری
ولیکن شہزادہ تراوان ویش
ولے ہر گل دل پریشان گو
سہ گل آہ ہن یس چھ ناگس اندر
ز جمالہ کاشہ ہا بھقا بورہ تمو
تیمس نش شب روز روزان سہ دور
تیمس راے دو نوے چھ عاشس اندر
کرن تا وون شہزادس خوشو
نمک پنچہ دھت گنج دل رنجہ میون
اذان باعشہ چھکھ میوان دور دور
دوا تھتہ بہ رٹھا ٹڈے یہ اسی مرض
ز ارض و سماء کر حاضر ٹڈے نش
برے دل تھتہ مژ کرے رٹو فدا

پکھان نی چھ استاد دیر پنہ سال
ز الطاف حکالہ دیو زاد
تیمے چیز تمو کھیتے تہ چیتے باسلوک
دو شے اُسو بالغ درنگی نہ اُس
ہستور و امین مسلک پیری
اگرچہ حالہ پیٹھا اُس خورش
بہ رنگ ممنون ایحسان گو
نپان اوس کر واپہ بانس اندر
بہ محبوبہ کاشہ الفتحا کورہ تمو
سہ از خوابی دلبری گو نفور
سہ حالہ زین واقعہ بے خبر
شبا اکھ محمود نے شرم دور
پنچہ پاٹھو چھارسم و امین چون
نہ وستم سے نش یثا ٹڈے دیو لٹھتہ قصو
نیردن درونی ٹڈے کیا چھ غرض
چھ یس چون مطلب بیان کر سے نش
بجلی سے نش باوکیٹ اپنے مدا

دوپس سنا ہوا دن ز بس آفرین
 نہ سوند چھینہ کینہہ نہ سے اندر قصور
 نہ کن تھاو درونی غما چھم بہ دل
 نہ مطلب سے یوت متھن انصرام
 بخاطر یوہنے وعدہ چھم کوڑ سے
 سے فکال او سم بخاطر ہوس
 سے او سم تنہاے دل سرسری
 یود انجسام آنکھ نہ میوئے مراد
 یہ بوزخہ دولس نمودن جواب
 چھینہ کینہہ یہ دشوار اسے یار غار
 بہ پرورد یتمو سبب اگر باو قس
 نہ بر غم بگاہ قس وئے ماجرا
 بہ عیش و طرب باو ناوے نہ سے باغ
 یہ بوزخہ سپن خوش سے عالی نہ باغ
 نہ شب کوڑکھ با عیش و عشرت ادا
 بیکان آتہ حمالہ رد لنواز
 نہ مستور و محبوبہ ماہ و شش
 نہ چمن پر کدورت نہ چین بر جبین
 بہ ہزار قس بر سہ ہا بے شمار
 دوپس قس نہ سے کیث از کدورت دلس
 نہ کیا پشیمانی چھکھ اسے عزیز

نہ چھکھ میانی معشوقہ نادہین
 سے یس رخ چھم تی وئے بالفرد
 تو سے بسیتہ چھم پائے شادی بہر گل
 ریم نہ تو چھم عیش دنی یا حرام
 نہ استاد دل سے سبق پور سے
 وئے یود نہ سے اسی تینگ دسترس
 تماشا سے باغ بہا دل پیری
 سے دل خستہ گوشت گرد چھم شاد شاد
 یہ چھاسو کتھ میہ نہ کوڑ مت خراب
 سے پائے آتھ چھم امیک اختیار
 چھہ تلمو ہے بران باغ یتر دسترس
 نہ کھکھ فارغ از غم غم دیرا
 نہ چھکھ گل نہ سنبیل پری ہند نہ ناگ
 نہ تضریر معشوقہ از سیر باغ
 صبح پھول نہ کوڑ جانوار و صدا
 کرن تم نہ بیدار از خواب ناز
 بہ ستور دیروز و پچھن نہ خوش
 نہ دلپشتہ سپن سخت اندوہ گین
 کرن از موعہ حببتہ ہمین ویسا
 و غم چارہ ڈھارے بہ تھہ مشکلس
 چھہ کیا چون مطلب و غم کیا سے چیز

در ارض و سماء آسہ حاضر کرے
 یہ تکلیف چوئے ہیکا بو ذر تھ
 سو محمود بو ذر تھ سپنو شادمان
 مژدہ تمہ زبان در جواب سخن
 دوپن تن سے کیشہ چھینہ تکلیف رنج
 مئے پر تھ چیز حاضر کینک چھم ہوں
 خدمت ولے چھم مئے اکھ البتاس
 یہ بو ذر تھ سو حالہ گئیہ در عجب
 دوپن تن فدائے برت جان من
 اچھو ستر تاہل حکمس کرے
 چھم کی تیوت دُشوار چوئے مراد
 وکھ یو دستارہ تر از آسمان
 روپن تن چھینہ تیوت دُشوار کار
 تہ تاج الملوک اگر چھے رچھن
 خاطر و چھم تنس چھین آرزو
 ز بارغ بکاول پری چھس مراد
 مئے چھم غرض بوذ در ہر مدار
 یہ بو ذر تھ سہ حالہ گئیہ ہم جان
 ز تقریر محمودہ ماہ و شش
 پس از سائے آپ ہوشس اندر
 یہ کیشہ ہیو کلاما کوڑ تھ جان گداز

وگرنہ بہ اندر فراقت مرے
 وکھ نے بجلدی گرشے بو مر تھ
 وچھن خروش بیان مادر مہربان
 وون با عتب رنج و درد و محن
 بہ دلشاد چھس در سرائے سینج
 طفیل تو آباد و آزاد چھس
 سہ حاجتھ کدکھ تا کرکھ میون پاس
 ز تقریر محمودہ نوش لب
 درنگی نہ کر مطلب خویش و ن
 چھم نور دیدہ بہ لولا برے
 کران پھر چھکھ عذر خواہی زیاد
 کرے پیشکش ماہ تابانہ سان
 ویکن ژے نش چھم کوہ آشکار
 تماشا تے بارغ بکاول وچھن
 کوہ سار باغس وچھن سو سو
 وچھن خاچہ تاہر تا ناگرہ راد
 ژ معنیت آیتہ چھے اختیار
 پورن بارہ الامان الامان
 سو بے جس سپنو نیم جان اس غش
 دوپن سوے محمودہ اے سیمبر
 وونے کو یہ شیطان اسے سروناز

دا خانی دوزیا ۲ یوہے ۳ روپہ تہرہ دول یا نے خواہنور تھ ۴ رو وچکلاون دول۔

بہ بارغ بکاؤل : غائبی رجبال
 بہ وحش و طیور و بہ جن و پیری
 یسار و یمن زید و بلا چہار
 اگر چہ تمن چھس بڑ فرمانروا
 بہ بارغ بکاؤل بڑ کدیا نظر
 بہ ایں مدعا یود کوڑ کتہ عرض تھے
 اگر چہ مئے تکلیف و اہم بحبان
 بڑ سیونے چکر بڑ کدیا نور بصر
 کزن چون دل خوش بڑاے ماہوش
 عرض بعد تدبیر و از عقل و رائے
 نگر پادشاہ آئے نوون جھنور
 ازیں جا بہ بارغ بکاؤل پیری
 بہ امداد ساری کوڑ کتہ جمع موش
 بہ بڑ کتہ نگر پادشاہ دراد تیز
 روان و روان و کتہ رمو کو تیار
 نگر پادشاہ آد اندر زمان
 بہ اقبال تڑ کڑ مئے نٹل تیار
 بتو سہل محمودہ نیک کیش
 نگر پادشاہس دوپن ہوش تھاو
 بہ شہزادہ جھم مایہ جان و دل

اژن تا کون سار چھکھنہ مجال
 نظر اکون سوے بارغ پیری
 پڑ آشوب چھس پیر در بے شمار
 مئے چھنہ طاقہ تیلک اکہ جوا
 بہ جان بڑ کدیا جھم خاناس خطر
 پنچو کون کون سفر جھم فرض مے
 چھ بہتر مگر رنج چوئے بڑ جان
 مئے پروردہ کڑ مکھ بخون جگر
 بڑ کتہ شاہراہس بہن شاد و خوش
 حائل پہنے مصلحت کڑ پیاسے
 دوپن تس ہمیں دم بغار از قہور
 زمینس دٹٹل بہ دارنشوری
 تر کتہ کڑ مڑ کتہ بکے کتہ منوش
 بہ مہمیز نگر کون کون رستخیز
 زمینس دٹٹل کتہ ہمانند غار
 حائل کون عرض اے بہرمان
 دکیا حکم چوئے چھ اے شہریار
 حائل اوئے شہزاد بہ پیش
 بہ تقریر من جان و دل گوش تھاو
 بہ بارغ بکاؤل اہس شوق دل

۱۔ امنوش ۲۔ آچھن پٹند گاش ۳۔ ہ ۴۔ برکاب یانے نگر کزن کھوڑ کتہ روانہ
 ۵۔ قیامتہ ۶۔ بذریعہ۔

اُمس باغ دچھنگ دلسس اردو
 بہ مردی کرن بر سر موش بار
 اُمس پختہ تکلیف داتی بحبان
 یہ یا مود نظر را کرے بافسے
 پختہ پختہ از دوش کر ہن جہدا
 آن باز پھر تھ سے نش بے درنگ
 دیان روڈ پے شاہ دآر تھ موش
 لب باغ تھو داتوون سے شاہ
 نظر وار کر کی دچھن چھے مراد
 دوپس شاہزادین تہ تراوم پختہ
 دوپس شاہ موشن یہ کی پھکھ دن
 بے تراوتھ نہ ہرگز پختہ اے عزیز
 دوپس شاہزادین تمس کیا خبر
 دوپس تھو بے تراوتھ نہ ہرگز فرود
 دوپس باز تھو شاہ حیلہ کرن
 تہ یوڈ تراوتھ پختہ مار پان
 تھو بادشاہس دلسس زاو ڈر
 سہ حالہ ماریم تر کھاریم ابدار
 اگرچہ بے تراون یہ باغس اُند
 دلسس داپرن بی تہ تردون پختہ
 مگر پیز پختہ تہ مانند باد

حکم میون چھے موختہ گشتو
 یہ زن تالپ باغ از راہ غبار
 زچھن یوڈ تھے چھے جان تھ خانان
 تہ کر موش پین دوکھ دکھ آئے ہے
 اژن آسہ در باغ اُمس سہدا
 بدستور سابق کرن بستہ سرنگ
 کھوتس بر سر دوش شاہ موش
 دوپن تسس یوڈ ہے باغ چھے کرنگاہ
 نمٹھ بیسہ واپس تہ مانند باد
 اُند اژن تہ باغس بے دید نظر
 دوڈے کیا حالن تہ گے نا کنن
 اژس گفتگو روز پختہ کر تمیز
 اگرچہ سے از دوش تراوتھ پختہ
 دچھن کیا تھے چھے دچھتہ وہ فرود
 تہ کیا پیز چھکھ پیش دستی کرن
 تھے گالی حالہ نئے خانان
 مسادا اُمس داتہ کینترھا ہر
 اُمس روس چھتا اکھ ذراتس قرار
 تیج کس وڈے تسس حالس خبر
 دوپن تسس اُند اژھ نظر وار کر
 پینا دور نہ تھکھ تہ کراوتھ فساد

به یکتا جای پاران چشمت دات زود
 دوپس شاهزادن مسأ بر تر غم
 و نکتہ ہی قدم تر و شاهن دراز
 یوان شاهزادس چم اندر نظر
 اویران به دیوار هاسے زرمی
 چمن با رنگ آمیز پوشو برکت
 و چشمت سرمی گل گل آفتاب
 گل سنبین همت و چشمت تیج دتاب
 گلن پیچو چو در دانه شبسم سمان
 معطر گرهان ماهمیان هر طرف
 چم در باغ یلم جانور در سرود
 زانکت و چشمت باغچه چی هر و ماه
 جوهر گلین مر خسته کے اوس پن
 بهر طرف بط هاسے گوهر رنگار
 ودان گتہ تمن جوین اندر به سوز
 چم شهزاد بیون بیون عجایب و چمن
 سته ریش صفت یا چو عابی بهال
 به عینی پکان ووت در بطین باغ
 و چمن دور تا اس اندر نظر
 و چمن برگد آں حوض دیوار پست
 و چمن از زبر جدسه فارم پلیٹ

تر شایسته زانکت سے کور نکھ فرود
 شے در دل بسے زیاد تر فکر چم
 ہیوتن باغ چساون بعیش و به ناز
 زامن سحر سحر چار دیوار زر
 عقیق یمن لولوی جوهری
 بهر سوچ لعل و جوهر جرکت
 ز شرمندگی عرق کو عرق آب
 بزهره جبینا کجا آب و تاب
 جهانس سوغه شبو بهر سولمان
 مدور گرهان لعل اندر صدف
 به آواز نغمهش دف و چشمت در درود
 خدا زو گران شمت بلا اشتباه
 اویران درخشان چو دچھ گزن
 مرعع ز لعل و گهر تابدار
 شب افروز ساز و سرودا تر یوز
 به لوح جگر یاد تهادان پرتچکان
 پکان ووت نزد یک قطب شمال
 تنیچت اوس شاهن مکان تر ناگ
 کلاں تر عجب خاصه حوضا زبر
 زیاقوت زمرود گو شاد مست
 شجره هاسے بار یک به برگد کیٹ

عای پیکو لال ۲۰ قیامت لال ۳۰ کاڈ ۴۰ رنگدار ۵۰ عیال ۶۰ سجادوی ۷۰ متو چکر ۸۰ ویدو لالو ۹۰ ستر ۱۰۰ باغش

جَرَحَتْ جَوینے اُس لالِ غمہ شاد
 و در تھان اُسی پیموار پُوشِ شاد
 جَو طافش بُو آبِ رقصِ اندر
 عجب تر و چھن ناگس اندر کلا
 دو پُین چھنہ در غمِ چھمت یہ پُوش
 ز نرخت و لے تم کو پُورن یا مجیب
 چھ بیشک پُوشے اُن گُلِ نامور
 اُمی پُوشے پورس پُون و چشد
 اُمی پُوشے در زمانہ قدیم
 اُمی پُوشے بو کوہِ رس در بدر
 دو پُین پانی پانس چھ کیا اکتہ درنگ
 گوہِ دانی اسم اعظم پُورن چشد یار
 بہ حوضِ اندروں گوشت مر دانہ وار
 کوہِ پُون با کمر بستہ سنگین سخت
 پُورن حمد سوئے خدائے جلیل
 قدم بروقتہ ملن آس اندر نظر
 عقیقِ یمانے حد پد سیاه
 ز بر جد سبز رنگ کی اُسی در
 اُچھن پُوشِ دو ان دوت نزدیک تھتہ
 بغیر از درنگی بلا خوف و ڈر

تَمُو عَشْرُ مَعطرس آبِ کلاب
 در ان حوض از گردش آبشار
 نرثان زن تپہ پیماب یکس اندر
 و چھان در تحیر سپن ریلگا
 مے اُمی پُوشنے نیو دیک حال و ہوش
 وَ نَصْرُ مِنَ اللَّهِ فَتَحْ قَسَب
 چھ یس در جہاں مشہر بہر و بر
 اُمی پُوشنے باک گرو تم بہ بتہ
 کُرن بستہ زین الملو کینہ ندیم
 اُنم کوکِ تکلیف و رنج سقر
 گُل مدعا چھکنہ آنان بچنگ
 دُتین دم کوہِ پُورن پانس حصار
 اوٹن گُل ز پُوشتہ کھوت چو گُل برکار
 اداں پس بہر کوہِ فیروز رخت
 پُرشہ حسبنا اللہ و نعم الوکیل
 مکانا مکمل ز لعل و گہر
 دوان شعلہ چون جلوتہ ہر و ماہ
 جُرقہ لعل و فیروز ماہ و گہر
 بدرواز شپن اندر و او لختہ
 اندر تراو تراوین بہر سو نظر

و تا تپہ نموشوئی سور ۲ و ۳ مشرق ۴ و ۵ ساتھی ۵ و قبضس فر ۶ کینہہ پُرشہ اندر
 اندر رکھ دنی ۷ یا نے قبضی یاس لوگنس پیچھا نالو ۸ اکھ شہور دھات

سسپن در تحیر غم طن منزله گو
 یہ چھا قہہ درتی یا ز کار کراں
 جرختہ در و گوہر دوان تم شفق
 جرختہ تالون اسو لال یسان
 حیات و مہمک و چھن خیر و شر
 بہ جہر اثرختہ گو درون بے ہراس
 مکمل مریع ز لعل و گہر
 بہ اوت تام بو اُم شہین سورستہ
 پیکتہ برو نہہ و چھن مالک تخت گاہ
 و چھتہ آوتس کاش دلہ پن اچھن
 ز گرمی بر پتہ حقوختہ اسس سر
 چہ متانہ زن اس گاہر مریختہ
 یوت و اتہ شہزادہ نامور
 پری رویہ زن لوگتہ اوس شان
 نہ چشمان تر گیس بہ یک عشو باز
 مخاطب نظر سرے روئے نگار
 دل آراہہ بیدار گوختہ واپہ روز

و چھن شہ نشین بہ امین نو
 دوپن اسے دلا چھتہ نہ فکرے تران
 و چھن بیون بیونے جگر نے ہندو طبق
 شبانہ چو سپنا بر آسمان
 پکان بر نہ نہ گئے کو و چھن بیا کدیر
 بہ آہستہ دروازہ کور تمکو خلاص
 بہشتی پلنگا و چھن خواب تر
 یہ در باغ تاپیر بو کور گئے
 و چھان گو سہ بیدار آں رخت گاہ
 شو و جگتہ تختہ پیچھن نہ جیہا و چھن
 پری و ش زرمی دو کو لاگتہ بہ بر
 ز زلف پریشان پلنگہ کدیرختہ
 ز رنگ زمانہ تمس کیا خبر
 پلنگہ گیس کران شہزاد طواف
 سپینوئے سحر بیدار از خواب ناز
 بہ لب و خموشی اندرون بے قراہ
 و وین شس نگار من کن از درد و سوز

شاہزادہ شہزادہ زاری

خورشید خد چو ماہ روز

اے سرف سمن بو

ما مژدن ۲۰ ر ہجرتہ ۳۰ نالی ۳۰ نلی ۵۵ افتاب ہیو جگتہ

پیشانیست چو لؤلؤ
 چہ چشمنہ دست برست
 و چہنے پہ گو سس سست
 شو بان زئی تہ خنجر
 جگرک زلمان چہ بنجر
 منز ہو تجہ چاہ غنغٹ
 بوزختہ سہن بکن تب
 چہ حور دور کنن
 چہس نقش سپنہ کفن
 زلفین عنبر افشاں
 آویز تا بد امان
 بے کینہ سپنہ چوئے
 کیا آفتہ چہ مولا وئے
 بازو چہ پوشہ لہجہ
 زان پنچہ دل چہ رنجہ
 باقی چو گنج پنہاں
 چہ پشت پائے تابان
 بیدار گزہ تہ خوابہ
 بزم روو حقس خرابہ
 سنام برائے اللہ

با ہم رفا کے ابرو
 شہدائے زکریا سست
 از کحل عین جادو
 مابین چہ و خنجر
 آن خنجر زوش رو
 دقتشہ و شکرین لب
 غنچہ دہن چہ خہش گویہ
 تارپ چاہی کون
 مژدہ چشہ آہو
 بر دوشش ما پریشان
 شہار یا دو گیسو
 گلزار چھو لہ وئے
 تازہ انار رد لہو
 زگر س قلم شے پنچہ
 روح از قلب بیکسو
 تاشاق زیر دامان
 رفتار کبک در پو
 نیو حکم زئی آب و تابہ
 چہس مضطرب چو آہو
 نگہ بہ نعمت اللہ

۱۔ قیسی ۱۱ ۲۔ سحر ۳۔ مژدہ ۴۔ ہونہ نگہ ہستہ ۵۔ غوش
 ۶۔ رفتار ۷۔ ہونہ سستہ ۸۔ روح ۹۔ دلہ ۱۰۔ لہ ۱۱۔ گزہ ۱۲۔ عین ۱۳۔ چہ
 ۱۴۔ چہس ۱۵۔ روزان ۱۶۔ بزم ۱۷۔ خرابہ ۱۸۔ سنام ۱۹۔ برائے ۲۰۔ اللہ

داستان

خبر کینمه تر روز سته از خیر و شر
 دوین دلیزن ما کزین چشمه باز
 پیمره تا گمرا زن جدا از حیات
 و له میان یوت و اتنگ اشتباه
 مے آسن کوژم میقتنه آسم نشان
 کدن تس ز انکت انگشتین
 ز وقت و س نای ز ارجن تمس
 ز غذا و دایع هیوت کون دمتن
 دریفا ازیں لذت جوبار
 دریفا ازیں گلشن و حبایگاه
 کلاما مے بوزم نه گرهه با به خوش
 چینه کانه مے هیو در جهان بپس
 سه بلس نهر دراو از باغ دل
 فراغت چینه روز نس چینه وار
 تنک پیچ کون عالمس تم بچن
 پینو رخنو کلا عجب هوو تنمو

و رنحه می سه به هوش گو پیو پهر
 پس از چند ساعت به هوش آو باز
 و لیکن تمس اس خواب ممت
 دوین نیر واپس ازیں جاس گاه
 میس نیر و ن کیا به هوش نشان
 کر رنحه مصلحت بادل خوشترین
 مبدل پینو و ارج لا ارجن تمس
 دوین بس نشان یته عاشقن
 دریفا ازیں نعمت خوشگوار
 دریفا ازیں خوب تر خواب گاه
 دریفا ازیں دلبر ما هوش
 به واپس گرهه میون خایه عجیب
 غرض زن گلا رنحه داغ دل
 دوین کرا و با بییه ساقا قرار
 اگر چه نگهبان هوایی و چن
 و رنحه می به واپس قدم تر و تنمو

۱۰ پوشکی پمطو هادتن بهو له ون ۲۰ موتیچ نیشدر ۳۰ شکر ۴۰ او تنج
 منز کدانش و ارج ۵۰ دور بر سته ۶۰ نیرن ۷۰ افسوس

قوی دل بہودر چنین نوجوان
 بہنگ طرف موش در اضطراب
 دوپن کیا سچن تن عزیز من کان
 کر یا مس پینو کنو سپھا دار پار
 دریغا نگہب نوے ماسہ روٹ
 دریغا اگر گو تمبس وار مرداقت
 دریغا پتھر کیا ز تر دوسم یلہ
 اندر پاؤ اڑا تہ دیمہ ہا نظر
 دریغا اگر مے وچھن پردار
 بہر سو تہندے بہ کر ہا تلاش
 پینو کنو کران با خدا التجا
 لکڑ پادشاہ بو بہ وحشی زبان
 خود دایت دُعا تھوونش مستجاب
 کگر پادشاہن کوڑس آفرین
 کر یا کاشہ خرمشد فرزانہ خے
 بلورن محمد بیحد خود ایس گئے
 بشار از رنگی و صبر و قرار
 دبا دُب سہ از راہ ٹنڈل اوٹن
 کر یوغم پینو کنو سپھا دار پار
 مے اُموسند وٹن بوڑا زینہار
 پھٹکے پیچٹ نظر کرن سوسے بار

چھ کس دزدِ دل تہ بیسے پہلوان
 یلے شاہ دو تہ پھیر پھٹ شتاب
 سہ کو توہ واپس وچھم نا پھکان
 کر کھ میٹھنہ دیوی مے چھے انتظار
 نہ گراے آیس تہ در چاہ پھوٹ
 ز حالہ زہنہ روز نیچ چھٹھنہ باقت
 دریغا سہ ما ٹیٹ ناوہم کلہ
 خیر پانہ اینہا بہ از خیر و شر
 دغم مار ٹیٹ غم تہ کر غم مے لار
 نگہبان پھر غم تہ کر غم مے قاش
 چھ زندے اگر دلی اُن اے خودا
 سوئے ذات باری تضرع کران
 سہ شہزاد پو وارتھن باشتاب
 بجائے خطر یا درنگی چنن
 مبارک تہ دو تکھ لوٹم آبرے
 سلامتہ بیسے دو تہم برونہ گئے
 کوون بر سردوش شہزاد بار
 حاسس کوون پیشکش یی وون
 بٹا تہ دپس باغ دیمہ ہا نظر
 مے ہرگز پتھر تر دونا شہیار
 تمنا اُمس اوس وچھہا بہ ناگ

واصل جبل ۲۰ خاش، لکھنچ ۳۰ نالہ ڈاری ۲۰ عاتل ۲۰ بمعنی نظر ۶ ہرگز

مئے بوزینہ اُمی سہند یہ فائر کلام
 اجازتہ سپن تس بجلدی تار
 حالس نشے یام شہزاد دوت
 سوتے مضطرب اس در پیچ و تاب
 و چھن یام شہزاد حمد پورن
 دوپن شہزادس وں کیا پچھے طمع
 بہ انصاف چانے سپٹھا گوس شاد
 و چھم دور تا بوزینہ کینا آسم
 حائل دوپس باز لب کا خموش
 آژن میون جڑھتہ بہ باغس اندر
 مبارک کوڑھتہ سار بہ ترس باک
 بہ ناز و طرب عیش و آرام کر
 بہ بخت جو آئی سہ تاج الملوک
 بہ آئین شاہی کوڑھتہ خورد و نوش
 حائل کوڑن حکم سطور و ساز
 زبان پر کوئی وے ساز وے چار تار
 بہ آئین یسند راز پر کوئی بہ ناز
 و چھتہ قیصہ تہ عکسے جہ لوگاہ
 پھولان دل چیم شاہس چھتہ ساز وے
 بہ تجویز کوڑ پر کوئی وے مہ خضر
 سپن جلسہ بر فاست از حکم شاہ
 دوپن تس ز اے یار پاکیز خو
 بہ کثیر چھکھکتے چون مادر پدر

بہ واپس کوڑم پیش کش و اسما
 بہ ستور سار بق کردن بستہ غار
 بہ فرخت تبس دل سپن شاد کون
 بیٹے شاہ ووتہ پچھتہ شتاب
 بہ شکرانہ خاراہتہ دارا کوڑن
 دوپس تھو سپن بس مئے فاطر جمع
 بہ تسکین ندا کوم حاصل مراد
 بہ تر ووس بہ لکرن تہ وچھہ با تمام
 ز تقریر پڑا تہ کر ہوش ہوش
 وں کیا چون طاقٹہ چھتہ لے بہ خبر
 ثنا سوتے باری سلاستہ تہ آکھ
 غنیمتہ تہ دم نان اے نامور
 بہ حالہ محمود اندر سلوک
 بہ بہتہ دوش با دوش گھر فروش
 بہ خوشنودی شاہ گردن فراز
 ز ہفتم فلک زہرہ گو بہ قرار
 سپن نغمہ آرا بہ سوز کوڑنداز
 سپن محبوب مشتاق غمہ شید و ماہ
 بہ دلبر بہ فرشتہ چوان اوس تہ
 تہ دقاص تا ساز تھو وکھ پچھتہ
 سکران تر سپن تہ بہ آرام گاہ
 بہ مادر پدر ما تہ کینتہ تہ رزو
 چھتہ تم سپانہ احوال نش بہ خبر

حالن تبس نشہ کر نکھ جدا
 تہنہ کھوئے زیاد بادرد و سوز
 و لیکن تبس در جگر درد و رنج
 اگر چه چہ تم پادشاہ عراق
 و چھتہ چون دیدار شادی کرن
 الا اے پری دوش ذرا ہوش کر
 نیتہ جھم پنہو کنو دلس اشتیاق
 دیان چھس بڑ کر واپہ اند وطن
 بیہو کوٹ کالا بہ این جنبہ غیر
 حالس دریں باب کر البماس
 گزہ ہو نیر و حقن در وطن بے خویش
 یہ کتہ ون حالس پگاہ بالفزور
 بہ محمود تا پیر گو زین کلام
 نہ غا طر جمع تھا اے جانین
 بے صبا اے کس عرض جھم اعتماد
 یہ تقریر چوٹے چھتہ حی المات
 و شوق وطن گوئے دل آہ کوٹ
 مئے گو چاہ تقریر دل پاش پاش
 دو پش باز شاہین یہ غم دور کر
 بالبال د اے دلر با جہام مے
 سیکے مستفیق چون دلی گوئے ساقی
 تلمتہ یور اونی نکھ چھہ دایف خمد
 حالن کر کھ پرور پند و بوز
 چو شخصیکہ غارت شود مال و گنج
 ولے چون آسکھ فریب و فراق
 پسکھ کاش چشمن منادی کرن
 یہ تقریر میونے ذرا گوش کر
 زحج دطن چھس کران طمطراق
 و تن بوسہ کر ہائے دل جھم پھٹن
 چھہ اُسو بے خبر تر از شرفیہ
 چھہ روضہ چھتہ تبس از برائے خلاص
 سرو فرمقا تا کرو ناز و عیش
 یقیس جھم روضہ مستحقہ دینی بے قصور
 دوین شہزاد سس بہ شیرین کلام
 چھتے بے شک حالہ مہربان من
 اجا بختہ تھوہم با دل شاد شد
 مئے غایت سپن ہیمچو قشد و نبات
 یہ مرغ دلم قوت بہ پرواز ووت
 دیان چھس پر شب نیر کر پھیر کاش
 ز ہم شوئی خود مئے مسرور کر
 صبر تنگ تر از مالک کل شے
 بہ عون خمد در وطن اُسو زوائی

حالن تبس نشہ کر نکھ جدا
 تہنہ کھوئے زیاد بادرد و سوز
 و لیکن تبس در جگر درد و رنج
 اگر چه چہ تم پادشاہ عراق
 و چھتہ چون دیدار شادی کرن
 الا اے پری دوش ذرا ہوش کر
 نیتہ جھم پنہو کنو دلس اشتیاق
 دیان چھس بڑ کر واپہ اند وطن
 بیہو کوٹ کالا بہ این جنبہ غیر
 حالس دریں باب کر البماس
 گزہ ہو نیر و حقن در وطن بے خویش
 یہ کتہ ون حالس پگاہ بالفزور
 بہ محمود تا پیر گو زین کلام
 نہ غا طر جمع تھا اے جانین
 بے صبا اے کس عرض جھم اعتماد
 یہ تقریر چوٹے چھتہ حی المات
 و شوق وطن گوئے دل آہ کوٹ
 مئے گو چاہ تقریر دل پاش پاش
 دو پش باز شاہین یہ غم دور کر
 بالبال د اے دلر با جہام مے
 سیکے مستفیق چون دلی گوئے ساقی

و ای تبس شخص مال و دولت کوٹنہ پید و آزادی خا طر ۳ مو دس زندہ کرن دول ۳ مو
 مد فہ دارہ سبند مدیہ سبتر

غرض کو دکھ شب در نشاط و سرور
 محالہ بدستور حاضر سپینو
 کرن ہر دو بیدار از خواب ناز
 یکایک تمئن مالہ لالہ کران
 کرن پیش کش میوہ غمہ شگوار
 زدا باکہ ورت سے محمود روز
 محالہ و چھس بر جبین چین یام
 دل آرد از کیا زچکھ اے عزیز
 مجلدی سے نش دن تو اے مد مثال
 بہ بوذغہ سے محمود لالہ فام
 دوپن تس تو تقصیر تھاوم معا
 بہ خاطر سے گو آرزو سے وطن
 اجازتہ مشکان چھس اجا بختہ تھاو
 بختہ کران عزیز استاد چھس
 چھ پختہ جاہ اسو چاؤ کتر غلام
 یہ کتہ یا معقن کر محالہ بہ گوش
 بہ تشدی جوا با دوپن باز تس
 درپغا تو رچھکھ بہ خون چند
 درپغا تو شہزادے دا بھو کتہ
 درپغا اگر زانہ ماییش تو
 تو کتر ہکتہ تو ہرگز افسر سوجور

صبح آو کور آفتابن ظہور
 تمئن مہ جبین سہ ناظر سپینو
 بہ ہر و تلطف کرن سرفراز
 بہ فرحت سے سہ رخ پتالہ بران
 تمئن دھن نگارن بہ غمہ دم بہار
 برونی درون دل آرد روز
 دوپن تس تو اے مہ رخ لالہ فام
 مہیا بہر گوئی چھ ناٹ سے چیز
 چھ کیٹا چن مطلب علی کل مال
 بہ محالہ واپس سپینو ہم کلام
 وئے مطلب دل پن صاف صاف
 دیان چھس بہ گرچہ لا بہ سوتے وطن
 اے دھن بہ ملک بشر وایتہ ناو
 بہ رفتن شہس سوتو آما چھس
 تو آیتہ مہ خستار چکھ والسلام
 سپینو ہم جان کیٹہ روڈ سہ ہوش
 تو اے او سے تو شہزادے دیتہ چھس
 درپغا تو اے کتہ سے نور بھر
 درپغا اُمی ناو پرچہ دا جنکھ
 تو دالی پر شہزادہ نامور
 سے نش روز کتہ زانہ کتہ کتہ تور

شے پہنچے راہِ روم سے دُنیا و دین
 کہ کھ بیو غائی سے نشِ دُور پہنچے
 اگرچہ ژٹے اوئے نہ اکتہ کن خیال
 حقس سیرِ پینس نہ سپنکھ تیار
 سلامت اجازتہ اجابت ژٹے چھے
 سکھر از دوہس عیش آرامِ سان
 سپنر شاد محمودہ ماہوش
 بصد شادمانی کوڈکھ دوہہ نہ راکھ
 بہ اوقاتِ فرخ بفرخندِ فِصال
 کڈن از سر نویشن اکھ نہ وال
 بہ دختر عطا کوڑن موئے دگر
 اگر میون حاجتہ پیو گاہ گاہ
 تہی سائہ ماہِ رنر مئے زانو تیار
 دوپن شاہزادس مئے کن تھا دگوش
 حوالے یہ کر مئے خود ایس بھجے
 پنن مایہ تے موڑ مئے کور مئے بشار
 ڈنختہ پی کوڑن سوئے دیواں غریو
 کوڑن تیز رفتار دیوا پسند
 یہ شہزادہ شہزادی خاص
 بہ حرمت سرکھ بر سر دوش بار

در پستان ز چھٹکھ نہ از ہیرا اس
 درپس بیو غائی نہ مسرور چھکھ
 کڈے کل ژٹے شاہن چھ کیا اتھ ملا
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 مبارک بغاٹ سعادت ژٹے چھے
 یکا گہ گزھ روانہ بہ آرام جان
 تہندے کھہ تہ زیادہ شہزادہ خوش
 محالن بروز دگر وچھن ساٹھ
 ارن بروز ٹھٹھ کن تم نہ فرخ فصائل
 دپن اکھ شہس تا دوپن تس مال
 دوپن تس یہ زچھوڑن نہ اندر چکر
 یہ ہارن گزھ نہ سبب نہواہ چھا
 سنے دیو ہرزدہ ہزاران ہزار
 ژٹے سہن یہ سوڈم بہ ملک منوش
 گزھ ہم سر پانے ژٹے اکتہ کیا یہ
 کم دبیش پانے نہ زانکھ شمار
 بسیکدم جمع راہِ عبدو آے دیو
 دوپن تس خبردار دیو نہ ہر
 حوالہ شے کر مئے خبردار آس
 بہ فرحت کڈکھ زپن پرتان دیار

عا امہ خاطر عا حد کھہ تہ زیادہ کامیابی عا مبارک وقتہ تہ یک فال مہرہ عا نیکہ خصلتہ
 عا پینس کس عا دویم مس دال عا اداه ساس دیو عا آواز کرکھ عا دیو زاد

لکھ بر سر خوشن پیم ز گنج
 یوشت مشہاد اجازت دی
 رضا نامہ احرار سے نش کر توش
 یہ بوزخ دیوس پاد گوش و تاد
 خالص دوپن بادل شادمان
 ز خاطر جمع روز دل تھاو شاد
 حالہ ز فرقت سپہ اشکبار
 برتن بوسہ بر ہر دو زہرہ جبین
 سلا متھ تھو کہ واتنا و کہ ترائہ
 کوڑن حکم دیوس کران جھکھ ترائہ
 کوڑ کہ جا بنین رختک اختتام
 دیان دزاو سے دیو مر مر مال
 دوپن شاہزادس کھیو یکتہ تراس
 بیسے و نیت کتھ جا پ کراو فروڈ
 بہ واپس دوپس شہزادن جواب
 چھ در شہر رضوان جائے قرار
 دیون یام بوزن سہ نام مقام
 بیک طرفۃ العین تسمو تیز ہوش
 پتا پر شاہی نزد بازار
 بہ نزدیک مکن گاہ آں نگار
 مبارک شہس کوڑنہ با اتحاد

بغار از تکلف بلا درد و رنج
 تو تے واتنا و کہ اجازت تے بھی
 پنا مائے میلی ز انداز بیش
 پتھو رم دلی شانہ دایر تھو آو
 اچھن مشر نمکھ پیم ز سرو روان
 پتھو بلی نمکھ ہچھو باد آباد
 کران رقم ز دیوس سر دوش بار
 دما کر وونکھ اے جہان آفرین
 ہمیشہ تھو کہ خورم و شاد مند
 قدم مل تے فون بجلدی ترائہ
 دیون نژو پرواز تاء السلام
 جنوبس گتھ تھو پو ز حد شمال
 نظار او چھو غیر ہم و ہراس
 پتھو عشرت بہ تو ت واتنا و بہ نزد
 بہ رضوان شہر واتنا کر شتاب
 بمنز لکھ بیسوا نامدار
 کوڑن بھٹ پروازس اندر تمام
 بہ رضوان شہر واتنا و بہ ہوش
 دیان بیسوا ناویس نامدار
 دیون ترائو شانہ پتھو بر کنار
 سلامت رسیدے جائے مراد

شہا وہ ذرہ نامہ تحریر کر
 حائس فیکر آہ آسم و چھان
 پے واپس دوپس شاہزادن جواب
 یہ گفتار بوشاہ دیوس وٹن
 دیان پرنوون سہ تقریر شاہ
 وچھن شاہزادہ پنن یار جان
 بغیر از درہنگی و صبر و قرار
 پوڑن حمد سوسے جہاں آفرین
 مبارک سپن نخت بیدار سنے
 پرنوون شاہزادس ز چون و چرا
 یچہ باعث حل مشکل سنے چھم
 اوس سہتر ایخلاص کر بے شمار
 کرن و اوقفہ از از عقہ وے
 بہ انصاف ایں دلبر مہ لقا
 تہ حاصل سپن آم مطلب بدست
 غرضہ حال و احوال از ابستہ
 یہ کوڑتہ سپنہ بیسواشادمان
 سپنہ ہم بغل تس کوڑن اتحاد
 یہ الفتحہ کوڑتہ پانہ وائی کلام
 مئے کوڑیر چھم پرائے کیا مئے نوڈ
 یہ بوڑتہ شہن خامہ کوڑمشک بیڑ

پے واپس کر سہ چھم مئے کرم پر
 بجان و بہ دل یہ سہ اوسو چھان
 ذرا کر تحمل مہ کر اضطراب
 درونی سپن بیسوائے کتن
 نمبر کن کون از در پچہ نگاہ
 بہ جلدی نمبر دراپہ شادی کران
 روٹن شاہزادہ چو جان در کنار
 سلامتہ اوٹکھ مینو درین مرزین
 دوبارہ وچھم یار دلدار سنے
 ز محمود شاہن وونس ماہرا
 یچہ غمزدایار در دل مئے چھم
 یچہ زانتن میثانہ کھوہ تہ زیادہ
 ز حالہ آگاہ از گل شے
 یہ کینترہا مئے اوسم رنگ مدعا
 خود ایں ثناء چھس سہٹاشادست
 مفصل بیال کوڑن تانہ تہار
 جوڑع کوڑنہ محمود سنے کن دوان
 بہ تابع چھس تھاو دل شاو شاد
 دین کوڑ شہس عرض اے نیکنام
 رضا نامہ لبکھ نیر واپس برو
 رضا نامہ دیوس یوٹکھن تیز تیز

یوہے عرض چھم بس یئے مدعا
 دریں باب پائے تہ موختار چھکھ
 اُرس ستر کر عقد اے مہ جین
 کوڑن نو کرن حکم باعد شتاب
 سپن شاد رخصتوائے پادشاہ
 بخد متھ کر بستہ بڈی بڈی پیس
 وکیلان وقاضی بہ راضی سمن
 پورن ذکر شرع متین تسمو بغور
 پورن نادہمتھ پور ایجاب قبول
 سپن باملیک زاد تاج الملوک
 سوئے شاہ مبارکھ مبارکھ کران
 زکشیریاں و ز مازندان
 سپن خستہ گو بستہ حصر ہوا
 چو درباریشد راز گو سوز و ساز
 ازاں مے سپن موہ د دل تاز مے
 سہ محمود تا بسوا ہم نشین
 گل اندام گل روئے مد و نشان
 گنیزو کوڑکھ سوز و ساز اتیار
 بہ آہنگ سارنگ باچنگ و رود
 چھ اندر ترانہ بیان کران
 سپن عباور بستہ اندر ہوا

کرن عقد باہم بہ امر خودا
 دوپس مال واپس تہ ہشیار چھکھ
 مبارکھ تہ اُرس ہزار آفرین
 سپن بسوا شاد بوزختہ جواب
 ضیافتھ کرکھ حاضر بارگاہ
 ضیافتھ کھینکھ فاس و عامو نفیس
 سپن حکیم والا در آن انجمن
 سپن قاضی شہر حاضر بغور
 بہ امین دین محمد رسول
 بہ عقد نکاح بسوائے ملوک
 سپن اہل دربار گوہر فشاں
 کوڑکھ حکم تہ آئے سازندان
 تمو ساز و سنطور کئے تل نوا
 سپن نغمہ آرا بہ عیش و بہ ناز
 بران باقیان پیالہ پئے اُسو مے
 بیشمتھ کسو درون گرم مہ جین
 کنیزن کرکھ مالہ برگردشان
 بہ تجویز آن ہر دو گوہر نگار
 کران رخصت باسنے تہ باحنے سورود
 ترانہ کوڑکھ باضیو لوہ سان
 تیشمتھ کوڑ تمو نغمہ دل ربا

ہمہ ناز مستان صفت نوش لب
 عجب بول بول بول بول بول بول
 چو بیدار مغروران صاحب دلاں
 چہ کستوری بابل بلال ہم کلام
 پرستش سونے خالق بے نیاز
 چہ سونے آفریننده آب و خاک
 کوہون عرض شاہس بحسن و سلوک
 پیوست دور از خانمان و پدر
 شہنشاہ پورب چہ یس نامدار
 مستی بہ زین الملوکم پدر
 دلس آسہ تس میون درد و فراق
 اجازتہ مشکان چہ بس براہ کرم
 مولام شاہس ترکیب چہم و نون
 ملاقات ایشاں اگر تو ہی میترہو
 رضا مند دی والدین ہم کنان
 ذرا کر ڈ آرام یختہ جایہ بوز
 سونے شہر پورب حوالے خودا
 بیک ہفتہ رؤف شاہزادان قرار
 کوہون انتظام سفر انصرام
 جہازن لودن جملہ اسباب و مال
 سورے کوہون جمع بے درد و رنج

ادا کوہ کچھ شب در نشاط و طرب
 صبح پھول طیور و پھن کوہ کچھ دیش
 بہ ادراد حق سر ہو قمریان
 کبک پوشتو لیس چہ سوزان سلام
 منوشو تہ از راہ عجز و نیاز
 کرکھ تا سورکھ تم سونے نام پاک
 رواں گوہ شہزادہ تاج الملوک
 سونے گوہ پھل آسہ شہس نامور
 گرچی پدر میون دالاتبار
 بہ شان وہ شوکت چہ جمشید فر
 سہٹا چہم سونے آست تہداشتی
 برائے ملاقات شان لا جرم
 سونے روخصتہ کوہم بار فہقاس بن
 کوہس شہزادان مبارک کچھ کچھو
 بہر چیز اعلا چہ اندر جہاں
 ولیکن سفر نعمہ چہ چٹکھ چند روز
 پس انگ نہ کچھ باتنامی مدد
 بفرمان آں شاہ رضوان دیار
 دیان اندر ہفتہ شاہن تمام
 کرکھ مصلحت تہم علی کل حال
 یہ کیستہ زوایا نیست اوس تہم مال و گنج

کوژن کشتین بار بختا وین تیار
 ز پورب یچکم یلم چچه شهزاد بند
 تیر بوزکله یز میونس وین نه نهاده
 تهن کرکوز دارغ غول لای بدوش
 سه دارغ غول لای کرکجه تراووزه
 به فرمان شهزاده هوشیار
 کوژن حکم داروغ جیلش شتاب
 به بوزکله دوان کوسه داروغ جیل
 به تجویز آن افسر تهنه خو
 به نوبت بخت پرو هم عقل و هوش
 ز پورب یچکم شاهزاده چهار
 کیونس پینو کوسه شهنه زاپار
 شهزاد مونس به در قیل و قال
 ره بمله قیدی شهنه تراووزی
 پس آنکه هیوتن روه خسته از شهر یار
 به همراه مال خود داد زیاد
 کوژن حکم هانزس جهاز بچاو
 به یوت تام از راه خوشکی بیمه
 سپن پای از راه خوشکی روان
 دوین واته غول شکی بجلدی دوان
 سه حاجتو چهنه کینهز آرام جان

پس آنکه دوین دلیس لای نگار
 کرکس بو تهنه تراونک چون و چند
 بدر بار حاضره کرکله هر چهار
 خبردار چهنه آنکه اندر کرکوز هوش
 چو صیاد یار پدر مقاوم دهک
 سپن تیز تاپیلیم یچکم تیار
 کرکله قادیان حاضره اندر طناب
 این قادیان بسته تهنه خیل خیل
 دپان نادیس بیسوا نامجو
 کوژن سارینه دارغ حسرت بدوش
 کرکجه دارغ دوزکله سخته هره یار
 چچه شهزاد کرکجه تهنه غدار
 کرکجه دارغ تراوون علی کل حال
 بمستون ایحسان تکی قضا و نأوی
 کرکون تم به نگرخ جهازن سوار
 روان کرکون تم به نیکو نهاد
 بندرگاه پورب یچکم روزه ناو
 تهنه قوت تام چهنه مال و دهکده
 پته دراو باین تهنه دهکده و چهنه
 به کشتی در تکی چچه آرام جان
 سه رنجید گوشت چچه آسم و چهنه

غرض چھم ہوئی بڑ توت واپس
 دیان دراو در دل رٹھتہ اپن خیال
 دھو باپنے ہند ہوان نیب وپے
 بہ ہمرہ اوسکھ پکان دور دور
 قضارا سرراہ رتھن کو د چار
 دو پکھ تھس بڑ ولسا پنن ماجرا
 بہ ساد دلی تھو ووتکھ صاف صاف
 ییلے بیسوائے کرو توہو اسپر
 بہرگوئے نہ نیم دن چیلے ساز
 کرکھ طے سفر لائے صحرا دکوہ
 خمد داین کریم ساری مشکل مے حل
 بہ بارغ بکاؤل لوہم بار سے
 بہ امداد آں حضرت ذوالجلال
 سہ گل چھم مے ہمرہ اندر بغل
 بہ واپس دوپس باپو اے شیرخوار
 یہ گفتار چونے سراسر دروغ
 پرستان گزھن سون طاقت نہ بو
 تے کور مئے چھمے ڈے ماحصل کمال
 کرو چاڈرے اٹھ کلاس یقین
 یہ بوڑھتھ سید بن ساد پر طیش آو
 کشادہ کر کرکھتھ گل ہوو نکھ

ز گل داروئے چشم شاہ زہار ہا
 ہا بدل کروون ز رنج و طال
 پراگندہ کوت واکر تم کور گے
 بڑ دل شاد تم اوسون معہ نور
 یکایک سمکھو تھس برادر چہار
 گوشت کوت بڑ اوسکھ نہ چون وچرا
 کرو عرض تا عذر تھاوہو معاف
 سہ عبرتہ وچھتھ بوسپٹا گوس گہر
 سہ نہ ہتھ سفر مے کرن پنہ دراز
 چھم واکف خدائے والا ستوہ
 سہ مطلب لوہم مے یچھم اوس کل
 اوہم گل خمد داین دیتم تار مے
 بدست آم آں گل علی گل حال
 بعون خودا بنہ شاہس سہل
 ونان چھکھ ٹھنہلے بے اعتبار
 چھمنا راستی ہند ذرا اٹھ فروغ
 ورس تا مسیتھ کس اکھا تور گو
 اے ہاوتھو پاٹھو اے خورد سال
 بیسے مرتب ڈیے کرے آفرین
 ذرا دور ہو تھارتمن پیش آو
 بڑ صادق دلی پیش کش تھو نکھ

دُوپچھہ کل سپنو خوش بزم و نظار
 خود ا بوزنا آسہ نامے یہ پوش
 اوٹا مادر زاد اونکھہ رُٹھتھ
 اچھن ڈول ہنس پوش تے گاش آس
 دُوپچھہ تس مبارکھ اے اتھہ تھاو
 دُوپچھہ تمبو ہرگز دموٹا یہ پوش
 دُوپچھہ تس اے نیر ساتل قدم
 دُوپچھہ تمبو مناحق کران چھو کتھ
 اچھ قہر بے زانہ مولوم جھم
 امی باغشہ بس سفر تل مے کوت
 یقین جھم طفیل چنیں بے بہا
 دُوپچھہ تس پٹن جان چھہ نا بکار
 کر یونکھہ پٹنو کنو سپٹھا عجز و زار
 ز بے حرمتی تس کر کھ لار لار
 دُوپٹن اے خود داوٹ جان آفرین
 تھ چھکھ عالم و عادل و داد رس
 امیک فاعیلا پانہ کر اے خودا
 کروکھ یلم تھ محکوم من ہر چہار
 ورنہ یہی سہ دلخستہ رنجور کو

دُوپچھہ آزماؤن چھہ لاہزم یہ کار
 پیچی سستی آسو روتھہ تیز ہوش
 پکانی بر سر راہ بو اچھہ وٹھتھ
 زاد صاف گل تام گو سپر فاش
 یہ مطلب اے اوس قی اچھہ آو
 یوہے جھم مے حسرتے یوہے میون ہوش
 وگرنہ گرتھن چھہ ژمے ملک عدم
 اچھ قہر زانو نہ تراو و اچھہ
 خبر چھو نہ کیا کیا عقوبت و جھم
 امی باغشہ جان بربل مے ووت
 بنم عفو تقصیر اذ قبلہ گاہ
 اچھ تراو کتھہ ناو رٹھ ساکنار گاہ
 ولیکن رتن آو نہ کینہتہ عار
 معاوض بہ تحسین تیس دیشکھ مار
 تھ چھکھہ واقف نیک بہ این چنیں
 برکس پیکان تھ فرخ یاد رس
 زنیک و بدی میون کڈ مدعا
 برس فاش کر کتھ تھ اے کردگار
 تہمن نشی بہ دلخستگی دور گو

۱ دُوپچھہ دُزیا۔ یا نے اسو مارو تھ ۲ سزا مضبوط ۳ اُمید قیمتی پوش کر برکت
 ۴ لوٹ پٹے یا لے ڈال ۵ ماتحت۔

دُ مَنزِل پُکَاں گے بے لیل و نہار
 جَوَانَا اُو لکھ تَس دُونکھ بَا سَلُوک
 بے کَاغذ لیتو لکھکھ مِلو پے کُن پِیَام
 بے اَنصَاف یَزداں خُود اے اللہ
 سَلَامَت رَسِیدِ اے مَحْتَشَم
 تُو خُوش بَاش اے قَبْلہ دُؤَا لکرام
 دُؤُہَس دُؤُہَن دُؤُہَن تَام دَاؤُ حَضُور
 دُؤُتِکھ قَاؤُصُ دُؤُتِکھ دُؤُتِکھ سُو
 کَرُن دَاؤُف حَالِ دِرْبَان تَمَام
 تھوون رَقْعہ شَاہزَادَن پُتھر
 مَرُور مَنشِین خُط پُورُن شَاد کُو
 دُؤُپِن اے شَہنشاہِ وَالَا نَزَاد
 پُکَان یَزْدُو دَاتَن یَکَا یَک چَاہ
 یے کَٹکھ یَاؤُتھَن کَیہ شَاہَس کُنن
 کُورُن حُکْم اَر کَان شَاہِی تَمَام
 عُمَاہِی بے فِیْلَان کُورُن زَہِیہ سَاہ
 گَرُہَن بَرُوٹھ شَہزَادِیہ تیز تر
 بے فَرمودہ شَاہِ عَالِی مَقَام
 بے فِیْلَان سِپَنو پَاکے پِٹھ سُوَار
 طُغْیَل بَرَادَر سَہ تَاچِ المُلُوک
 دُپَان دَاؤُ نَزْدِیک جَاہے پَنَاہ

دُپَان دَاؤُ نَزْدِیک پُورُب دِیَار
 نَزْدِیک خُوش خُوش مَحْتَشَم بے زَیْن المُلُوک
 بے عَجَز و تَضَرُّع اَدَاے سَلَام
 بے فَرخندہ اَقْبَالِ اُس قَبْلہ گَاہ
 کُلِ مُدَعَاہِ مَحْتَشَم بَجَاہ و حُشَم
 سِپَن چَاہ تَکْلِیف کُے اَخْتِیَام
 غَم خَا طَرِشَان کَرَادُو سَدُور
 بَر گَاہ شَاہِی تَمَی تَرُو رُو
 تَمُو نِیٹ بے پِیشِ شَہ نِکَام
 بے مَنشِ شَہَن حُکْم کُورُ رَقْعہ پَر
 مُبَارَک کُورُن شَاہِ آذَاد کُو
 چَہ شَہزَادِ آہِی بے حَاوِلِ مُرَاد
 مَنُور کَرُن دِیدہ شَہر یَار
 ز شَادِی نَکَجِیڈ دَر پِیر مَن
 بے فُورِج ظُفَر مَوِج بَا اِیچَتِشَام
 سِجَاوُن بَچَن بَاچہ بَا تَرک و تَار
 اَزُن بَا حُشَم شَہر پُورُب اَنڈر
 و زِپَرُو بے فُورُن کُورُے اِنْتِظَام
 سَہ مَکَار بے عَاہ شَہزَادِ چَار
 لَو بَکھ عَز مَحَا پِیشِ زَیْن المُلُوک
 بَٹھ دَاکھ اَعْمَلِ کُورُت قَبْلہ گَاہ

۱۔ راتِ دومہ ۲۔ زمری عابری ۳۔ بچہ ڈاکٹر ہند ۴۔ خوشی سیتو دیوینہ جامن
 ۵۔ مزیدادیشیادینہ کینہ ۶۔ پالکہ

دُچکھ دُور لاران یا مٹھ پد
 ندیدہ شنیدہ چو یعقوب اوس
 یکایک بغلیگر باہر چہار
 جگہ پای کو شاہزادوں ازیں
 کربتھ صاف چشمہ بہ شایستگی
 ز مالیت دین گل سے بینا سپن
 منور گئیم دیدہ ظاہری
 گئیم دیدہ باطنی بہرہ ور
 سلامتہ خمداد تھاؤی نو سرافراز
 سیٹھا لوکے ہست سپن اذہام
 پکان شہزاد شہن ہمرکاب
 بہ شامی محل بیچھو بر فرش ناز
 سپن شادمان محل خانہ تمام
 رتن رائے کوڑ شاہزادو بہ کار
 بہ کار ملک زاد تاج الملوک
 وگر نہ رتن حبس دایم سزا
 بہ شایستگی رتن عزیزن بچاؤی
 ملون عنیا فرتمی کھیا و ناؤی
 تہی نیک خون لہ کپڑی تر ناؤی
 وگر نہ رتن اوس کھیتون نان جو

نہ چکھ وہٹھ ز اسپان و فیلان پتھر
 نہ مٹھ شاہزادو کوڑس پائے بوس
 بہ شفقت سپن بادشاہ اُشکبار
 بہ یکدم کوڑکھ آن گل نازنین
 اچھن دلوہس گل بہ آہستگی
 بصد خورمی شاہزادوں دوپن
 اوٹو گل ز باغ بکاؤل پری
 سے دیدار تہندے گرامی پسر
 عطا کروی شو بیہ عمر دراز
 مبارک مبارک کران خاص عام
 بہ یزتھ چو کاؤس و افراسیاب
 بہ الطاف شامی سپن سرافراز
 سیلہ واتی رتن زور نسل حرام
 خبر کس رتن شوٹھنے اس لار
 رتو با پد کوڑ دبار سولوک
 بہ رضوان شہزادوں ویشن مرا
 اذان قادیانہ تہی تراؤ ناؤی
 عجب شربت دلر با چاؤ ناؤی
 دبار زانن نشے وات ناؤی
 کجاقتہ و حلوائے شیرین کو

عا پش ڈالہ سیتو ۷۲ اندر مر اچھ، بصیرتھ ۳۷ ایرانی بادشاہ کاؤس کے ہم پہلوان
 یس کین سیتو آسان اوس ۷۵ و مر قادیان ۶ رنگا میز ۷۵ و شکر ڈوٹ نانی مصیبتھ اچھ تلپو

مقصودان ماجہ مارلس چہ فرزانگی
 بہادر اے ہیو چھٹا در جہاں
 گردھن در پرستان چھ کوسند بجال
 ز برف بکاؤل اسے اون پوش
 وٹان طریت پھر محلہ خاش نژان
 چہ بوزان پوڑے تاہراں اعتبار
 تکتو اُسو فریڈ بہادر چہار
 دیان دیت شہن حکم بر خاص و عام
 کہ وئیڈ زن و مرد شادی کران
 چرافانہ کڑاوان اپرو گدا
 بہ شکرانہ خرچا کوڑن بے شمار
 یمن شہرے پیچھے تبتس اوس راج
 پیو خلق مشغول عیش و طرب
 بیا ساقیا جام رنگین بیار
 اذان جامے و صدائے سروش

زمانہ چہ ماوان مردانگی
 ز دستم کھسکتہ اُسو بہادر جوان
 بدیوان کرون حملہ سونے کمال
 گوشت تور از تمام چھٹا کاٹہ منوش
 یہ پوڑتھ چھٹے مستور کو بجن آرٹن
 شب و روز استاد حکمس تیار
 بمو محلہ خاش تکتو گڈ کار
 کرون شادیانہ بہ حسن تمام
 چو ماڈی بہر سو منادی کران
 پزان شکر و ایحساں بہ سونے خودا
 غریبن دتن واریاہ معہ ہر دیار
 بہ این سال کڑوون تین ترک باج
 دغا پادشاہس کران روز و شب
 گوشت چھٹس شش و پنج اندر چہار
 انہں خواب خرگوش بہیہ ما بہ ہوش

بکاؤل پری ہند ہشار گزھن تہ افسوس کرون

دیوایت بدیں گوئیڈ ر اوس کران
 چہ چنہ و اکی مشتاق تھ شربتس
 نوین پیالہ نے پڑاؤ شربتہ بران
 تھتی تھتھ طمع آبے کے پر بتس

عہ دانائی ۲۷ مہٹے ہتو ۳۷ لکھ پڑو ۴۷ باج کور نکھ مان ۵۷ یمن ژون ہنیز
 جالسازسی منز ۶۷ نیمہ طریقہ

ز بارغ بکاؤل ریتلے شہر یار
 پس از چند ساعت بکاؤل پڑی
 سپینو وار بیدار نرگس کشاد
 کورن بارچہ خوب زیب بدن
 خرامان خرامان چو کبک دُری
 نظر کرن باغش نشیب و فراز
 کنارس پیچھن پیچھ باصد قرار
 و چھن ناک غالی ز گل گوشتے
 دوپن یا الاہی یہ کیا چھن و چھان
 یوان بوزن تا چھنہ پوشک نظار
 سپینو مضطرب سخت در تیج و تاب
 موٹھس بھٹھ چھن تا کورن وار غور
 بہ بحر طلاطم سپینو غوطہ زن
 بہ بیدار چھن چھنہ خابس اندر
 اچھن پھش دوان دیر مستس ہیتن
 اچھن کورن افسوس او نچھن نسق
 ہیتن تیج دنی ہچھو مجروح مار
 یقین تہ سین پور ثامت چھہ ژور
 اگرچہ بے افسس بہ خواب اندرون

بو اپس نیر در او موشتس سوار
 بہ جنبش بہ بستر سپینو سر سری
 پورن حمد یارب دلم شاد شاد
 کورے بارغ شرمندہ سرو قدن
 دیان درایہ باغش گئے آن پری
 پکان و اثر بر حوض آن سرو ناز
 چھن ناکس و چھان از یمین یار
 ز باد خزاں زن ہر تھ پیوستے
 سہ گل کوٹ کوٹ یس بہ افسس چھان
 نتا نندر ہندے اچھن چھم عبار
 سبک رنگین پنچہ نراون بہ آب
 بہ حسرت چھن واجہ کران اور یور
 دوپن پانی پانس یہ کیا چھن و چھن
 بہ حیرت سپینو اضطرار یس اندر
 ز شرمندگی پنچہ رو یس دین
 دریغ آئے اتھا کورے کورے مسخ
 ریتہ زن پیس تا گیس تن فغار
 بارغ اندروں چھم مے پانس قصور
 و لیکن نگہبان کور کوری زبون

۱۱ اچھہ مژدین ۲۷ لوتی لوتی پیرری تراواں لیکو سندی پاٹھو ۳۷ تھن زن تہ سترن
 ۱۲ دچھن کھووری ۵۷ نوزک پوشہ اچھہ ۶۷ فکرن ہندس سمندر س مشرج ڈنگلہ
 ڈنگلہ کرندہ ۷۷ افسوس ۸۷ زخمی سرچہ ۹۷ جسم ڈھیٹوس زن ۱۰۷ کمزور پامال

وَلے پہر داریں دُن کیں گُز
 سپن زور کس یور ثامت بہ ریو
 دریں باغ کس اوس طاقچہ اژن
 بہ انسوئے سے نیوغم تہی حال و ہوش
 دیان چھس نکھنا کھٹا از نگار
 ز اسرارِ محفی کہ کھٹا سے سہتہ
 دوپن زور سندا کار بنین سپم وزر
 متارح دل و جان سے مفت نیون
 بر پشہ تن و از نیک و بدی
 گززان رمد زن تے دزان زن برق
 ودان سپر مجنون باغس اندر
 چو لالہ روٹن داغ دل تراں خار
 چو قمری ہزار داستانا دوٹن

در آن خواب گویا بے اُسس موثر
 بہ ہر دہ ہزاران پُری جن و دیو
 چھٹا جان داریں گزور یورین
 ملک چھا یہ اُمت بہ شکل منوش
 چھٹے پھر پھر کرد چھان داہ نقش نگار
 کھنیز چھٹے تمس یور کھو ہاو و لہ
 سپن سخت غمگین فکرن اندر
 بے ییمو زور نے زیادہ کرس زبون
 پیوان یاد چھس نذر بہنیز بخود می
 ز شرمندگی غرق اندر عرق
 سپن زور و چھان لوس ناگس اندر
 ہر تھہ گل چو مابل کران مالہ زار
 ز رفرت یوہے نقش سپن کھون

بکاولہ ہند پوش نہ و چھٹہ و اچہ کن نظر پتہ و لکھ دنی

زال دنیا چھ کران کتہ نے سور
 ڈھالہ اکہ بالہ نیوغم کتہ دور
 اسے دریغا و تہ ہس یہ چھا دستور
 تاپ چارہن سے سپنس گوم طنبور

حال دل و نہ کس چھس بے مستور
 دزالیہ کتہ چالہ باغس زورم زور
 چھم فریبا و چھہن سہ بانگ زور
 کالہ بوٹھرن بوچھسن لالہ زنبور

حال دہمیں پھوڑ ہم مئے مستوے
 بال اُسے پہنچے ملکن ژورے
 ژور ژور لہم ذرا ہم چھاؤختہ باغ
 ژور لکچہ بلبل باغس چھوڑ ہم زانغ
 رنگ بلبل ذرا ہم باغس منز
 راتھ دومہ مئے تہ کے اوسم منز
 خواب غفلتھ ژور تھ نیو تھم باز
 کس مئے لاویم باویم امہ کے راز
 لالہ بریو پیالہن چکرک خون
 چھس چو لیلی شیدا چھکھ مجنون
 شینچھ سوزے وادس اتھ پکھنا
 سہ بریو مہ کی پیالہ پکھنا
 مالی و دولتھ ژورین ژورس کار
 دتہ درشن بالہ چھم جانس لار
 نعمت اللہ پریو روز بیدار
 رکھ تہ دامن چار یاران سرکار

درگر نیو تھم دل مئے سوہرگہ خوشے
 پست کر تھس اُسے مست و مجبور
 مستورے گوہم تھ اوختہ داغ
 پوشہ تھ پئے پھولہ وں زلہ وں سور
 پوش نیو تھم اوس یس ناکس منز
 ہوش رووم گوشک نیو تھم دور
 اکھ لاگتھ ذراگتھ شاہ یشہ راز
 دل تھکین میونے گز تھ مسرور
 سالہ پکھنا پکھنا گونا گونا
 جس مئے دتھم دلبر میو تھم دور
 بیہ درشن باغس کن درکھنا
 ویسہ راو تھس دل آراہہ کلنور
 دل ژسے نیو تھم ژورے چھکھ بے عار
 بلہ بلبل توشن ہیشہ کوستور
 تراو غفلتھ فانی زان سمسار
 تار تارے گتھ منز بنیو نور

باقی داستان

پہنچے پاٹھ دادا کوڑن نالہ زار
 کوڑن قہر بہرہ دادان تمام

ذرا ژولس از دید خواہک غبار
 گجا رفتہ بودید اے بد لکام

دریں باغ کس ترا مثنیٰ او کس زور
 تمو ساروے دو پسہ حاشا خبر
 خود ازانہ تم سے چھ مولویم حال
 ملک یا بچہ افسون ترا مت منوش
 کوڑن حکم پیرمین یہ دیون سکے
 اُنو زور سُدے پتہ ناہ مخاہ
 یہ بوزکھ دیان پیرک یہ تا دیو در اے
 دیکھ و فی جہانس بہ نزدیک و دور
 کوڑکھ عرض شاہ مانی خطا
 یہ بوزکھ سپین در غضب مہ جبین
 لکوون تمن جیس دایم سزا
 کین بادل خویشتن مصباح
 زہن تر او تن فغان ناگ و بارغ
 بغارکھ بہ پرداز تر وون و دو
 دین و فی جہانس بہر بحسب
 و چھان تچھ کھو تن جان و تن لب
 کوڑن ترک آرام و خاب و قرار
 ز خست موٹس کھین تچھین آب نان
 بہ درد درون نالہ زاری کزان

و اُنو پوز سنے چھو مرون بلصو زور
 چھنہ اُسہ اے ماہ رنج تا جور
 اُسے ڈیو کھ نا کانہ علی کل حال
 تمی نیو اُسے سارے عقل و ہوش
 بی کرم جہانس دیو تو پیر و نئے
 دریں باب کو شش کرے پڑکھ اکھاہ
 و چھتہ ہر طرف باز مردم آے
 پتہ دراکھ نا آکھ نا اچھ تر و
 سکے دراد نا زور سُدے پتہ
 کوڑن افسرن سخت تنبہ بہ کین
 ازیں غفلتی تو یہ ناون مزا
 بجز کو شش خود چھنا چار یختہ
 کوڑن پانہ تن زور سُدے سراغ
 نشپ و فراز کین پوے و دو
 تھکس تیز رفتار شاہین پر
 نین گوئے در پوئے از نوش لب
 بہ شوق طاقات آں دوستدار
 سیٹھا لوس تن کلعداز من چھان
 منی طب ر پختہ تن نگارن و نان

بکاولہ ہنسر تالہ زاری

چھٹنے ازل دل سے نشان بندہ کو شہید یار
چھٹنے محسوس نوش لب کو تڑپ شہید
کوڑیہ تیرے صبر و قرار و حشیانہ کو رزار
در پستان کو بہ کوہ و ڈنڈے دق سے اچھے دو
چین ماپین روم و شام ہر دو بصر میں دیکھ
عند لیب بواہوس شہر کشمیرک ہوس
اے ستمگر یہ وفا، شیوہ جور و جفا
راشہ بزرگوں تیل بل، در او کپنے سیل بل
خانہ صابنہ عش مقام و ڈنڈے دق سے ہر مقام
ڈوڑ شہ آباد زاک نہتہ زھاڈن ویزاگ
کچھ ڈپے آچھے دل و چھتہ در دل ناگہل
سید دور سے لایہ سے صاحب اقبال سے
کھنڈیل مانا ہوئے سائل درو یا لوگس میوٹ
بے خبر ہفتاد تھوڑے تو لم ش و چھاں رڈ کو لم
لالہ رویس و ڈنڈے دق سے آدنس لادن سمس
پر تھوڑے کا ندرس پڑ تھم یار تھوڑے دشن کوڑم
چھی سے آخر لامکان تیر تھوڑے مکانس چھٹکان

۱۔ طبعیہ ۲۔ ثقل ۳۔ بیشتر اهل طلب تاج الملک ۴۔ دعوہ پرین سیمو ۵۔ اعتکاف، دھیس۔ ۶۔ چھندہ ۷۔ اصل نعم صائب یارشدیں ۸۔ فراقش مثنیٰ زاری کران۔

عالمس پھیوس شہ پاری تھوک شہ ناحق زھاری زھاری
 لگے پس بو پاری پاری خود خمد اظہار گو
 نعمت اللہ ہوش کر گوش خہ ز فروش کر
 بوز مت چھپ گوش کر واقف اسرار گو

داستان

لوہین نایکے یار سنے سے نشان
 دوہین اے خمد داوند لیل و نہار
 تھکم پیر سیٹھا پیکر میکی دودہ تہ راتھ
 توئی محرم راز ہائے خفی
 بہ حق محمد کلام قدیم
 سیٹھا دل شکستہ سپین ماہرو
 وڈو باز تروون توکل کرکھ
 بہ شہر پویب و اثر کرڈون کمال
 بہ تدبیر و افسون گزھتھ یک طرف
 بہ بین دہ و پنج سالہ جوان
 و چھتھ لوکھ مشغول عیش و طرب
 بہ ناز و بہ عشرت کہان و مہان
 پرتھن اکھ اکس باغیٹ سازنے
 سپین سخت غمگین بہ خا طریشان
 ز وخت ہا و تم سوئے شہر نگار
 لوہم ناپت از شہار و دیہاتھ
 بہ مشکل کرم حل بہ آدم صفی
 رچھم در پناہ از ہمہ ترس و ہیم
 مجھین^۳ اجا بھتھ کر پس آرزو
 نہ غیرتہ میوکن نا تغافل کرکھ
 بہ عون و عنایت ایزد تعال
 کرین شکل پانس چو در صدف
 سپین جلو دہ ہچو ماہ کسان
 کرین ماس در دل چھ کیا یختہ سبب
 ترئم سراجملہ مرد و زنان
 چھ کتھ پیٹھ چوان مے چھون کل مشنہ

۱۔ ادا تھ دودہ ۲۔ پوشیدہ راز ۳۔ قبول کرن دول یا نے خمد دا ۴۔ خمد دا بہ پسند
 مدتہ ۵۔ پندار و ہرے جوان پشہر شکل کرین اختیار۔

دُوبچھ تَس کتیک چھکھ تے کوئے ناکن
 چھ عالی شمس دالی این شهر
 وز پرو به تنجیم کور ہمس دوا
 دُوبچھ تَس شہاید گزہی یں ڈیکھ
 چھ اندر پرستان بکاؤل پری
 تمی پرکریہ باغا چھ کورمت عجیب
 بہشتی درختو سراسر برکت
 در آن باغ حوض زمرود نگار
 چھ اوصاف آن گل پروں از شمار
 س کس آسہ تیختہ مشفق شہزاد
 دُبار شہس گاش چشمن پیسہ
 یہ بوزتہ شہن کر نوون تلاش
 بہ ہمتہ پتو ذراے شہزاد چار
 اچھن ڈول ہمس پوش بدنا سپن
 کوڑن تابیک سال عیش و طرب
 یہ پاغام بوزتہ بکاؤل پری
 پورن حمد بے حد خمد ایس سکے
 درین شہزاد پڑھے ہا صل مراد
 روان در زمان گپہ در چشمہ شاد
 ز آب صفا صاف کر دُون بدن
 ز تکلیف راہ اُس گامش ڈپل

بظاہر خبر چھنت چھکھ ون
 کوئت ادس اعمی ز چرخ دہر
 یہ کیشہا دُونکھ ڈول نہ تکتہ اکھ
 ڈیکھ کر ناو اندر پرستان تلاش
 چھ پرکریہ جنن ہمنز تمس افری
 چھنا بوزتے تکتہ پوان روز و شب
 چھ میو و بدل لال و جواہر جوتہ
 تکتہ اندر چھ پوشادر خشان بہار
 خصوصاً چھ اعمی بن کا شدار
 گزہتہ آسہ گل از پرستان دیار
 اچھن ڈالہ گل تے مشک تکتہ پیسہ
 نہ گل کا تکتہ ادس تے اُس گاش
 تکتہ اوون سہ گل از پرستان دیار
 ازین خمدی شہزادش دوپن
 اوئے کتو چھ شادی کران روز و شب
 سچھا خمدش سپن دن لپن افری
 دیتم زپن سب عالمس تے وونے
 سپن از عنایات رب العباد
 کوڑن دور از آب گرد و غبار
 سپن جلو دہ ہچھ در عدن
 چو یوسف سپن تانہ از آب نیل

تنے پیچھے دو لٹن خلیقہا ناز زمین
 ہیوتن بلی پکین تے لگو ہیوت دین
 بشر چھا پتری یا ملک ز آسمان
 ز کنعان نتا یوسف مہ جبین
 مکن گوشتہ خانماں و عیال
 سہ شکل و شمایل و چھتہ فاصل عام
 کران بیون بیونے پریش حال تن
 دیان رفته رفته شمس پیچھے پیو
 درخشاں چو از آسمان اخترا
 بہ این حسن و خوبی بزیر فلک
 گوشت اے شہنشاہ والا گھر
 برائے تماشا دریں شہر آو
 و چھتہ سن تموند سپین در عجب
 کران با ادب تمودا اے سلام
 و چھتہ تموند شکل و عقل ادب
 بہ خوش سیرتی بس چک چاو چھی
 پن مدعا ون بلا خوف و شک
 ز شام و بصر یا تو از شہر روم
 بے شہر پورب چھس سکونت گزار
 خمد داین چھ لودت سہا سیم زر
 شب و روز گفت ارشہ بوز نک

جوانا سپینو خوبرو مہ جبین
 تمس شہزاد اے لگتہ سپین
 بہ خوش روے خوش خورے مرد جوان
 بے شکل بشر آمتے بر زمین
 و چھتہ تموند عقل شکل و کمال
 بہر کوچہ بازار گو راژد ہام
 پکان ہچو دیوانہ دنبال تن
 بہ خوف بہر کوچہ بازار گو
 دو پکھ شہر یار ابلتہ اخترا
 زمینس پیچھن یا چھ امت ملک
 چھنا تا بہ این دم بزیر نظر
 نتا مصر کے شاہ یوسف بہ چاو
 بہ بوزتہ سہ لگو شہن کور طلب
 بہ تعظیم پیش شہہ نیکنام
 سپٹا خوش سپن پادشاہ پورب
 دو پن تن کتیک چھکھ تے کیا ناو چھی
 و ہم دور تراوتہ ذرا بڑوٹھ پکھ
 کتیک چھکھ بیان کرین زاد و بوم
 خدمت کورن عرض اے شہریار
 مے چھم ناو فرخ و مادر پدر
 دیکن عرض چھم تے نش روز نک

وایتہ پتہ ۲۰ قسمتہ دول ۳۰ و ۴۰ شامک چھکھ، مصرک چھکھ کہنے روک
 و ہ بکاول چھتہ زین المنوکس نش وایتہ پانس قرخ ناو تھاوان۔

بخاطر ہوس گوئیے از چاکری
 اگر تھا و منظور شاہ جہاں
 یہ تقریر بوز تھے سپین شاہ خدش
 شب و روز آسن کوڑ تھم روبرو
 دوپین تیس چھ منظور چونے سوال
 دوسرے روز نے چھی بدبار شاہ
 سپین خدش سے فرخ ملازم مینہ
 چھ عاشا کران پادشاہس حضور
 کر تھن بیون بگردش تھس بوند ٹک
 دوسرے اکھ بنو آسے شہزاد چار
 بدبار شاہ تراے یا مینہ سمینہ
 سپین استاد ہمہ اہل کار
 بہ نزد پدر دانی ووتھ شہزیار
 دین بوسہ بیون بیون بہ رخسارگان
 تھن کر انیکھ خام کر سس زار
 سے فرخ ووتھ در تعجب سپین
 چھ کم یم جوانان عالمی وقار
 دوپیک تیس تھے از نام چھ ناخبر
 بہ سرعت پیچے در پرستان گے
 بہ بارغ بکاؤل گل بے ہسا
 تھی سوسو شاہس اچھن کاش او

بے لہ لہ ز شہ روز پنج افسری
 مینے چھم غرض آشکار و نہاں
 تھس میں غرض اوس، آن ناموش
 سے کنعانہ کے یوسف نو برو
 بخد مینے نش روز اسے نوہال
 شبانگاہ احباز تھ بہ آرام گاہ
 تھن شوق شاہس دلس کو سہنہ
 دروکی سے اوسے ترثران زور
 بہ الطاف شہ کائسہ تھنہ نہ باک
 برائے ملاقات شہ بادلقار
 کوڑکھ وائلدس پائے بوسا تھنہ
 بہ تعظیم آن ناکسان و غدار
 سپین سے بغلیک باہر چار
 ووتھ تھس سپین شاہ یم بدروفا
 تھن پیچھ کھنہ روڈو آن بہ گہر
 بہ آہستگی حاضرن کن دوپین
 یم پیچھ چھ میچھ مہربان شہزیار
 چھ یم خام شہزادہ نامور
 بہ جبرعت یمو کوڑ گلستان طے
 یمو اون تر تھنہ چھکھ تھس مہربا
 پس از مدتے شاہ بہ پرغاش دراو

سپن جلو آرا بہ این تخت و تاج
 چھ بوزان بکاؤل کلاما بہ گوش
 وچھن وار از عقل و رائے و مہنر
 یمن منز چھنا طقت این کمال
 یہ کمو تام شیرن چھ کورمت شکار
 دژن وار کھوٹ سہ نس تراہ سے
 کورن غور از فہم و از عقل و رائے
 دوپن یہ چھ کیا ہمت مکر و فریب
 دوپن حاضرن کن بہ این تاجور
 دوپکھ تس چھ فقط رائے ژور کس
 یہ بوزتہ بکاؤل پریشان گئے
 لوہم مال مسروقہ کئے مئے سرائغ
 بے شایستگی رائے آخر کڑن
 دوپن اندرین شہر نزدیک و دور
 بیچے کوٹ کالا سہ رو پوش تاء
 شہس بیت کہ شہزاد آسن گڑھے
 چھ لازم توکل بہ صبر و قراہ
 پتاہ نیر تس ژور سہ از بکاہ
 دلس کورنہ تسکین در ہر مدار
 دلا کر نظر عاشقی کتھ دوپن
 نظر کر تہ شمعس تہ پروانہ سے

بدربار شامی چھ لوگت وراج
 تمن ژور ہائے کن تھو تھ عقل ہوش
 دوپن از پرستان چھ یم بے خبر
 گڑھن در پرستان بہند چھا حمال
 چھ یم شال بنکال ہائے چھا
 قلاے اوس کر پڑ بس خامہ سے
 لکھ تھو و تھتہ تس نشے گبہ در اسے
 دریف کئے ژور سہند چھنہ نیب
 یمن ژون سوا چھا بیسے کا تہہ پسر
 خود داین ملک زاد دتی ہستو شہس
 تے چھائے رہزن پشیمان گئے
 اما نظر چھم نا گڑھان دزد راغ
 پھرن تے کتاب بلا غتھ پرن
 بلاریب و شک میانہ باغک چھ ژور
 نیر و دہ کڈن دہ دھن موش تاء
 بظاہر چھ کورمت سہ شاہن تھے
 کون تاء بہن نزد این شہریار
 یقین چھم بہ پشمو و چھن خاماہ
 دوس دوپنہ کر خدمت شہریار
 دزین فن ژون بن آسے تن تہ من
 وچھتہ فرق کر خویش و بیگانہ سے

عابنگا بکوشال مطلب بزدل ۱۰ چالا کہ ژور ۲ بیشک ۳ کگر چھہ کنو دہ دتھ کڈنہ چھ پان

چھ از سوختن شمع روشن گزہان پس انگ چھ پروانہ زالان پان
 نہ پانس گھوڑی پاد کر درد و سوز ز معشوق پس داستانہ بود
 ولو ساقیو چھمنہ آرام دل دم مے مے حاصل گزہم کام دل
 بیہ کوٹ کالا بڑ در انتظار اذان مے و چھن لاپتہ دوستدار

تاج الملوک سندھ

باین نشہ الگ گزہنہ پتہ

دیان میلہ باو سہ تاج الملوک سر راہ روٹھکس کوڑکھ بدسلوک
 متاع دل و جان ہستہ تم نہ بلس ز بد خصلتی اکہ ذرا کر داء بس
 بہ تنہا پیشین و تھ بہ شہر پدہ تمن بہ سلوکن نشہ دور تر
 پکان اُسو تم شاد و خاطر سرور یہ از ثابت جاں پکان دور دور
 بہ شہر پورب از رہ کو ہمار بہ جنگل دپان دوست جائے شکار
 بروزیکہ اعلیٰ شدہ شہریار رسید اندراں ہایکجاہ دیار
 عجب سبزی تا لالہ زارا و چھن بہ جنگل سہ رت نو بہار او چھن
 سہ جنگل دیان اوس از شکلاخ ولے در میان خاصہ مادن فراخ
 قرارا کوڑن بر لب آبشار مدارا چھین تریش از جوئے بار
 و چھتہ جائے تنہا تہ آرام گاہ کوڑن غسل کو تا از رنج راہ
 کوڑن دور از غویش گرد و غبار اچھتہ بچھتہ کو بہ جائے قرار
 بہ عجز و تصرفا پرن تمو نماز ستائش کران خا لقس بانیاہ
 دعا مونگہ ذاتس گئے شاد کو سہ حالہ مے موئے تس یاد پیو

بہ فونن نہ زکھکھ فسلہ زندہ مار
 کوڈن از بغل موسی ہونن بہ نار
 مینیل کو ز پینس سپین شور و شر
 سہ حالہ تس سستو پترودہ ۲ ہزار
 سیو حاضری خدمت شہریار
 بہ الفتحہ کوڈن پریش حال تس
 چھ کتبہ میانی محمودہ نازین
 دوپس تمکو چھتے محمودہ اندر طرب
 پیادہ مئے یختہ جاتیہ کلف دوت
 گوشت چھس وچھان آس ایں جایت
 برائے رہائش درین مرغزار
 چو بارغ بکاؤل و تعمیر آن
 حالن دوپس باز اسے باہنر
 اگر چھس بنگمبان بہ ایں کردفر
 دوپس تمکو بناون کرکھ یڈ قبول
 مئے تاہر باغک چھو زیر نظر
 بکار پگون ہاوی کہ انتظام
 حالن دیون محکم کوڈیک قلم
 چھ شاہس لہن یختہ مقامس مکان
 تھوون باگرکھ سار نے کاروبار
 اڈو سنگ مرمر جواہر تہ لال

کوڈن تاہر دوپس آزماون بہ کار
 بہ یکبار در لہن چو کو ہسار
 غریوان دیان داؤتی دیوان تر
 نہ دیوان پکان از یمین دیسار
 وچھن شاہزاد خچف و نزار
 تہ کو چھکھ گوشت یکت افسردیس
 مبادا دران حال باشد پینین
 گذاران جہازس اندر روز و شب
 برائے رہائش سیو حاضری آہ کوت
 دریم وڈی مئے کوہن بہ شام و بکام
 مکانا بناؤتھ درم اسے نمکسار
 گزہیم آسن اسے مادر مہربان
 بہ بارغ بکاؤل بچھس بے خبر
 مگر چھس نہ تراہتر بہ باغس اندر
 بے باوے تہ ماوے تمیک عرض لہ
 تمیک کاہتہ پردائے خاطر مہر
 مئے وچھمت چھ تاہر شاہی تمام
 لکاؤ درین جائے عالی علم
 گنڈتھ ہول گرو جہلہ کوشش مکان
 انان گئے مسہرلو چہرہ بے شمار
 ز ظلمات اڈکھ گنڈتھ از شمال

و از کھکھ کتبہ سستو زونن نار ۲ شور کران کران ۳ اردادہ ساس دیو ۴ نہ بچھر کچھر

عقیق یمن جوہر تاب دار
 بہ تا پیر شاہی یہ ملزوم ہو
 سپین حکیم حمالہ کا پیکر
 سپین پانہ شہزاد استاد شان
 چو تا پیر باغ بکاؤل پری
 ویاہچو تا پیریشہ راز شاہ
 جگر لال و جگر بہ دیوار و در
 بہشتی سہ تا پیر زن قہہ درنی
 حمالن بیک ہفتہ اتسٹام کور
 سہ جائن سپن چون بہشت برین
 بحیرت سپن وحشیان و طیور
 فرشتہ تمنا کور کھ از سماء
 کرو تا وایک رتھو کور حذر
 ایک کھ تا کور کھ ترک این آرزو
 مکمل سپن یام تا پیر و باغ
 و چھتہ نموش سپن شاہ جمشید فر
 حمالن دو پس ساہا زئو باد
 ان زود محمودہ نموش تیز
 یہ بوزنہ شہن سپن دیو نر
 ولے مین ساری بہ شکل منوش

در و لعل و یا قوت ہا بے شمار
 بہ حکیم حمالہ انان اسودو
 کربتہ ساری تیاری کرن
 سہ ہوان یہ کیشہا تمن بو نشان
 بنو کھ کور کھ خاص کار پگری
 کور کھ استادہ عجب جاے گاہ
 تھو کھ انبرن جاعباہم و در
 سپن ہوویتھ جاپہ شاہن شتی
 سہ جنگل مع وحشیان رام کور
 نتہ از بہشت برین نموشترین
 ملک برفک رڈو اندر مژور
 درین جایگاہ استراحت دما
 سہ ماروت و ماروت اندر نظر
 فقط چھس نظار او پھان چارمو
 چو باغ بکاؤل تھہ اندر چھ ناگ
 مہیا و پھن تخت تے تاج و زر
 درین منزلت ساہا زئو باد
 برائے ملاقات من الے عز پر
 کور تھہ پو جہازن نشہ زود بر
 چو مندی غلاماں حلقہ بکوش

۱۔ لازم ۲۔ تھند و وساد و رود پانہ شہزاد ۳۔ مکمل ۴۔ قصہ ماروت ماروت (تہیج ذکر قوت ان
 شریفنس منز چھ نظر کس رتھہ کورنہ ملک و جوتھہ اتھ باغس منز از بک ۵۔ مطلب شہزادہ

و چمن هر دو محبوبه ماهوشی
 اگر اوس حاضر تمن ناز و عیش
 و چمکه یا مچن یار آرام جان
 ملاقاته یا منته کوڑک شاد گے
 ازاں پس شہن دوپ بدیوان تر
 کوڑک عرص شاہ یہ گو درو سر
 و نختہ سی دودو جملہ کوڑیک قلم
 بہ یکبار تل لائز مے کر یک ناد
 ز درو یا جہان بہ نغمہ شکی درون
 پڑ درو یا و کشتی اسے کار بار
 منع کوڑ شہن نرم حال گے
 یہ کینترها جہان اندر اوس مال
 سر دوش و گردن ملکہ مال و زر
 بجائے مدا و اتنو و کہ بہ نور
 دریں سوشہن هر دو گلچہرگان
 بہ حد شوکت و حرمت و عیش و ناز
 بہ تعظیم حالہ با غزو و ناز
 بہ نزدیک مسکن ییلے و اوتشان
 حالن و چمن یوہ ایکھ دوان
 بہ امین فرزند و مادر پدر
 دین بر سپہ رویس تبس بے شمار
 درین شاہزادس کئے وار بار
 بہ مدد الہی سلامتہ تر روز

سہ محمود تا بسوا آسہ نغمہ شس
 و بے ہر شاہزادہ خاطر پریش
 کو بیکہ کام دل عاش و آرامہ سان
 ز مجبورے و فرقت آزاد گے
 تلو سازو سامان سورے سر
 تلو اُسو جہان مچن مال و زر
 ز درو یا جہان کوڑیک بے الم
 یہ کیٹ ظلم و تعدی شہا گو عناد
 حالو نمبر کدہ کر کہ اُسو درون
 ہمیشہ چھ اے شاہ عالی شمار
 جہان بدستور در آب پیٹے
 نفیس و عجائب جو اہر تہ مال
 آکے لاکہ سورے کوڑک موختصر
 حالو تھو وے پانہ شیرختہ بہ غور
 بہ پاک سواری کین رقم روان
 بچان سیمو شہزادہ بادشاہ
 بہ امین آداب و عجز و نسیان
 پیادہ سپہو گے خرامان رواں
 رچن در بغل هر دو سردشان
 بہ محمود لولا بوزن بیشتر
 ز فرط موختہ و وڈن بے شمار
 بہ مدد الہی سلامتہ تر روز

عا پریشان دل ۲ گنہ تکلیف و اسے تھک جہان کس چھ ۳ محمود تا بسوا ام ییلہ باغش کھ و اوت۔

ژئے مولوئم چھے پانہ این خوش تپنز
 اُرس رُوس مئے او شمنہ ہرگز قرار
 ژئے سیتہن اُرس اوس میل در ازل
 پُستان برائے بکاؤل ژس اکھ
 پُ واپس ژ پچھتہ اے شہ پُشہر
 تلف گئے جن و دیو از ہر طرف
 اڈین حبس دایم چھ لوگت سزا
 میتے دوت تکلیف و رنج و الم
 کوہم ناموس فاش موت بہ ہر
 پ محمد سرمایہ جسم و جان
 زچھن از دل و جان تھاؤن عزیز
 خبردار چھی یقینہ واتس پذا
 دوپس باز شہزادے غم مہ بر
 شمنہ مئے ہرگز یہ ایخان چون
 چھے محمد چائی دل آرام من
 اچھن شہزادے جاے تھاؤن عزیز
 یہیے افسر محلہ خانہ تمام
 یہ بڑھتہ حال سپہنشاہ شاد
 دوپن تن ژ خوش روزاے نیکزاد
 چھ وہ ذی میون مطلب بہ عیش تمام
 ورنچہ پی بہ دختر بغلگیر شد

بجان و بہ دل کیش اُسم عزیز
 و پچھان اُس سس پتو تہ برو تہو بے شمار
 پنے چانہ توت کیش اُسم و دل
 اُرس با عیش با غس اندر ژ
 ز حال پُستان ژئے کیا چھے خبر
 پُری ہاے نازک بدن یکطرف
 یہ چانے بہانہ تمو لوب جزا
 بہانہ سپن چون اے محشم
 خبردار اے تاجور پوش کر
 حوالہ ژئے کرے نئے خانان
 مئے نش دراپ سپہ یا پ چائی کپنز
 مبادالبکھ بہ نتیجہ سزا
 پ چھس غرق احسان تو سر بسر
 ثنا خوان لطف دل و جان میون
 طفیل ویش آدمی کام من
 تھوس خدمتس صد ہزاراں کپنز
 مہ بر اُمو شہدے غم ژاے ذوالکرام
 دُعا کرد بر شاہ والا نژاد
 میتے چھم غرض تے بخاطر مراد
 بہ ملک پُستان گزھن شاد کام
 ہم آمیختہ شک و شیر شد

اُمو سندی ذمہ سپہ میون مراد حاصل وادہ دیکر کھنڈک پٹھو سپہ سگنی۔

رُپُن در کینارہ وودُن زار زار
 ژئے نیش آسہ داتان برائے خبر
 سَپُن شور دیو و سُلکھہ راژدہام
 سَہمتہ آسہ شاہس بئے سلام
 معافی مَنجکھ بہر سہو و خطا
 بہر جاکہ باشیم چائی غولام
 تمو عرض و معرفت کورہ یون بئے
 پھولے گاش تے داش کڈو تو پرن
 ز خدمت کڈاری بئے مسرور چھس
 حمالہ تہ ہے سہتو چھو حکمران
 حالن سکھر کر دلوو نور سرور
 منوشن تمن تیز ہوشن نشہ
 لوہکھ از شہنشاہ والا نژاد
 بہ سوئے پُربستاں کہان و مہان
 بہ آن مہ جبیناں پہتہ باسوک
 بہ آن ہر دو محبوبہ نوش لب
 چھہ یس صانع جملہ افلاک خاک
 بہشتن اندر از الم یا بری
 نظار او چھان گل چھہ باغن پھولتہ

دہن بوسہ روئس تہس بے شمار
 مدار اکوون قس تہ پرواہ ہر
 ز شہزادہ رخصتہ ہیونن یام تام
 وز پروامیران و دیوان تمام
 پس از پائے بوسی کورہ کھ التجا
 تک غار چائی چھہ ساری تمام
 اجازتہ دیو و دیوستان کٹہ
 دلاس کورہ شاہ دا شون
 توہے نیش بئے ممنون و مشکور چھس
 گزہو و دیو بہ سوئے وطن ہاروان
 سپنہ راختہ آدادہ مہن کورہ ظہور
 ہیونن کھ رخصتہ اُخر منوشن نشہ
 ز انعام و اکرام گے شاد شاد
 بہ ہمراہ حمالہ گے رقم روان
 سَپُن فارغ البال تاج الملوک
 کران پادشاہی بہ عیش و طرب
 پران محمد سوئے خہ داوند پاک
 چو تعمیر بند از شاہ پری
 نوین فرشتہ رنج و سخت سکتہ

دایکتہ جایہ آسوتہ چھہ آسویانی نوکر ۲۷ تھہ نیک بادشاہ یس نیش تموینام
 روٹ ۳۷ تہ خہ دایس کن پورن محمد یس آسمان تہ زمین سار کے بناون دول
 چھہ ۴۷ تاج الملوک اوس و دیو فیشتہ از شاہنوی پاپٹو غولنیشہ آزاد گوشت۔

دیا ہر چھوٹا فہم شہید تہمہ معہ فہاں
 پُرتا نئے سوز بوزان اوس
 پُرتا نو پے پُرمو پہ لیسل و نہار
 کران محکمرائی چو کاؤس کے
 ہر دم ثنا ذات پاکس پُران
 چھوٹے یس ہر ساز و سوز و گداز
 کران عرض و معروض چھوٹے لاجرم
 سہ در جستجویش ماہ و سال گے

ہر محفل مشتاقی آن مگر وہ خساں
 گذران بہ عشرت شب و روز اوس
 تبس آسہ تابع ہزاراں ہزار
 دواں داد فرستہ کن کام سے
 سہتے پاٹھو بو کارائی کران
 بدو ساقیاں آں سے دلتواں
 عنایت کرم از کمال کرم
 بہ شاید تبس یا پسند بوز پے

تاج الملوک کس اکس سید بایں

سابعہ سہند ذی مؤز و ذرف سید و ملاقات

تہ نظس اندر بوز بے چون و چشتہ
 اکس ناوہ سابعہ باساک
 بہ تجویز ما پاک در آن کوہسار
 نہ ہمیزم تمن بر سر دوشس بار
 نہ چھیندہ پیمین چھوٹھکھا دہ ذی دیو
 جواب کلام از میان بوز سا
 دیان نادشہرس چھوٹھ شریستان
 کنن شہرس اندر پے سوختن

بکھان ہی چھ در نشر استاد ہند
 دیان از غلامان تاج الملوک
 یو پے دوا و روزے بہ سیر و شکار
 ملکن ہنیز جماعت چھن بے شمار
 دو پیکہ تمکو سبکو چھوٹھ گزناہان کو چھو
 قرار اکوٹھ کس دو پیکہ روز سا
 چھ اسو آندین شہر ساری بسان
 تبارتہ اسے ہی سہندم اندر وختن

ما اخو دایہ ڈھے چھی پنہو بنوہ پڑھتہ حاسن مڑو بندگی تہ عرضداشت کران ۲۷ ذی قعدہ

۳۷ زالنہ خاطر

کران اُسو چھ سارمی علیٰ کل حال
 ڈیو مفلسی میون بوڑھتہ گڑھو
 بڑ فریڈون و جمشید شاہ
 تہ در خواب و چھنا تہند شہریار
 فریڈون تر بز قیمت سناہ رپو
 اسے گپہ نہ پڑھ کتھ از تام کشن
 چھ پھیران اُسو یکتہ و تس جا بجا
 و نیستام عمر اکتہ رتی و چھان
 اکتہ اندر چھنا تار موہک خلافت
 نووے اکتہ شاما نووے انتظام
 دیان چھو اسے کیتھ چھنا آگہی
 گڑھو شاد و خورم نینا نہ حقن
 تہس دہیرس ستر کیبار آسے
 مکان جو اہر ودان اُسو گاہ
 دوپچھ ساہوس کشن اسے اکتہ تراو
 کوڑھتہ واد اُسو ساد زارنہتہ ژنئے کتو
 بہ سوزنڈ آتھن آسے چھکھ بوان
 فرین ارنہتہ یور اوکتہ ژنئے کوس
 ژوس لار شو طھن ارنہتہ صاخواہ
 دپلن پانچ وادی اکتہ الحمد

ز قیمت گزارا بہ اہل و عیال
 دوپچھ ساہوسن یہ بجا توہو گڑھو
 چھ یکتہ جنگس مزا کھا بادشاہ
 چھ نزدیک جاین تہند شاہوار
 ازین بعد ہیزم بہ سنگر دیو
 دوپچھ تس یہ افسانہ کیا چھکھو
 نہ بستی چھ یکتہ جنگس ہیرج جا
 ز بستی گئے چھنہ نام و نشان
 دوپچھ ساہوسن مئے دوووصاف
 نووے بادشاہ نووے دھوم دھام
 نووے خاصہ تعمیر شہنشاہی
 مئے ہتھین پیو بار ہیزم ہچھن
 تمن آہ نا پڑھ بہ ناچار ذرا سے
 ذرا وادی نزدیک آن جایگاہ
 تمن بوڑھتہ شعلہ نار آو
 فریب دیتھ یور ارنہتہ ژنئے ستر
 پوڑے اسے بوڑھتہ بئے چھوان
 بہ ظاہر عداوتہ ژنئے کیا ہتام اوس
 تسلی اسے گوڑہ انعام شاہ
 بہ واپس ہتھ کتھ نیرنے تیز تر

وایس دبیس شہ فریڈون تہ جمشید بادشاہس برابر چھ ۲۰ قصبہ کھوہ تہ زیادہ ۲۰ گتہ جات
 وہ مس واپس تہ چھنہ اکتہ فرق بہ

دو پیکھ سما بدن قم سائ کینہہ بڑو
 یہ آتش چھٹا شعلہ جو ہران
 بہ تقریر او پیکھ فدا پیشتر
 کوڑکھ رم بہ رفتار بر فرشتہ نر
 تڑپو رہتہ کالیک یہ سورے عدم
 سیوڈے داتہ ناؤن بہ دربار شاہ
 وچھن شہریان بحال تبہ
 غولامس دو پین نکھ بہ مطیع دوان
 بہ حکیم شہنشاہ فی جا کرن
 پھ شاہکا نوڈے یام کوکھ تینے
 سپن سیر از آب و نان و کباب
 علاوہ ز قیمت فروں از ہا
 سپٹا شاد گے خاکبوسی کرکھ
 دو پیکھ پادشاہچن پگاہ یہ پو
 دپان دڑاے مزدور ہیزم فروش
 بہ فرمودہ شاہ پگاہ باز آے
 شہن ہیزم سوختہ مولو ہینو تکھ
 دو پیکھ تنو پتھ پٹھو ہر روز چھو
 دو پیکھ تس شہا اسو سپن جاؤرام
 مؤزور و میٹھے لوٹ شاہی لباس
 دپان اسو ساری پھ مال و زر

ستے ستین پیکھ تا قسرا اکر
 مکان چھ جوڑمت گراں تہ گراں
 زینس و چھکھ فرش از پسم وذر
 دو پیکھ رہبرن دور تراؤو پڑ
 بلا خوف بر فرش تراؤو قسدم
 کوڑمن عرض شاہس ہمہ ماجرا
 گر شہنہ ز تاپش پھوڑو سیاہ
 غسل کراؤنکھ کھیا و تکھ آب نان
 غسل کر ناؤن تہ درو تکھ پھیرن
 بنیا فٹھ اٹکھ پھٹو نیامتہ کھٹھ
 دعا کوڑکھ بر شاہ والا جناب
 گراں قیمت خلعتہ کوڑنکھ عطا
 شہس اہیا چاہوسی کرکھ
 مفاعت این مزد محنت پو
 دعا پادشاہس گراں باخروش
 بے بار ہیزم لنگہ خانہ ژاے
 یسنا ما دو گن پادشاہن دیو تکھ
 وٹن کیت فوڑوڑتہ پنن سوز چھو
 کہہ دہر زن و مرد یکسر غولام
 بحیرت وچھان بے تہن عام خاص
 او تکھ کتہ پھیراں بے در بدر

دریں شہر کا نئے چھنا میٹھ چکا
 کزان بارتش نوبنو چال اُسو
 دو منکھ دوستن نریشں ہمہ ماجرا
 تمن اُسینہ پڑھہ دیوان زہنہا
 غرضہ نرہی مؤذوران شبشب تمام
 منکھ بار و ہنگامہ بر دوش و سر
 بہ سرعت پکان جائے مولوم واتی
 دیتکھ ڈیر گئیہ پادشاہیں خبر
 سکونت کوڑکھ تنھو تم آباد گئے
 بستہ پرج ساری غریبانہ لوکھ
 سین قحط ہیزم بہ شہر اندرون
 سفید پوشہ نے زیادہ دھکھ کر بلا
 بنیاد نہ تمن چاہے تیش آب و سر
 خبر گئیہ زین الملوکسہ نہ حال
 دوپن تمکو وز پرنس یہ کیٹ شور و شر
 گیتو کوت چھہ ہم اُسو ہیزم فروش
 بہ تحقیق نہ منکھ کے انظمام
 بہ حکم ملک کور و زہرن طلب
 نہ نایا ہی ہیزم سوختن
 ایک کین چھہ بائٹ جلدی ڈون
 بد دانش دوپس کٹہ والن جواب

امیرانہ پھیران چھہ بے ترس و باک
 بہ ہمایگان تم کزان سال اُسو
 نہ تاہر شہزاد چوں و چرا
 دیان بے رنج و نور اونی ہستی چھہ دیار
 کوڑکھ مشورہ نرہی انان شہر و کام
 بہ تیشتر ہما تمن اوس خانہ اندر
 بہ طبع درگن کاڑی مظہم ساری
 دین جائے ساری برائے مقدر
 مہیا تمن کھین تر چین شاد گئے
 دیان راڑی نزدیک تاج الملوک
 وز پرنس امیر آسے یکسر زبون
 رہنشدی شہر و تہ باڑے سپنہ مبتلا
 خوش اندامہ مستور کہ آہ زیر
 نمان بہر ہیزم شہر حال حال
 دیان نہی غلط چھہ نالان شہر
 مؤستریا ہستی تم چھہ خانہ بدوش
 بہ آرام روزی نہی گڑھن شہر و کام
 کٹہ وال شہر وک تہ کورنس لقبہ
 چھہ نالان شہر کو ہمہ مردوزن
 سنے تا کہید آہ کے چھہ کورمت شہن
 سنے بوڑم چھہ کستام امت نواب

چھ یچہ جنگلکس منز کوئے کران
 سہ سٹھ مال و دولتہ تہس نشن
 روان زین چھ تہس بدوان چھکھ دیار
 چھ باشندہ شہر شرقستان
 کرہان تور شہری و چھم روزمر
 مے بوزم تہس باکراوان چھ بوز
 مریع چھ دہ کرڈہ زہن کورستہ
 عجب باغ تا ناگ کورستہ تیار
 بہر سوئے باغس پکان آبشار
 بیک سوئے تعمیر شاہنشہی
 مکان ادیزان چھ لال و گہر
 چھ اندر سنی و تھ چو دریاے آب
 و چھ عدل و انصاف تہس تہس
 بہ آب عدالت بردش زوان
 شبانہ کرہان توت زہلہ شہز
 وزیرن دوپس آتھ کلامس پیر
 یہ کیشترھا و تھ تہ چھ سوئے خلاف
 سہ کر او توت کورن تا پیر باغ
 یہ کیشترھا و نان چھکھ تہ ازہم زہ
 دوی کس زہس کس فریش زہ

چھ تا پیر کورستہ تہس بیکران
 تہس زہن موزورن چھ دیمت طمع
 زہس تہس تہس بدوان بے شمار
 برائے رہا تہس تہس نشن کرہان
 تہس نشن چھ میلان تہس سہم زہ
 چھ حاتم تہس نشن گدا زہر زہ
 سہن سہس سورے دپان بوز تہس
 چو باغ بہشتی تہس لالہ زار
 میزان نشاط و عجب شاہار
 زہشت بریناں بہ زہر مہی
 پو خور شہر تابان تہس شعلور
 کران زہ نشانی بردن از سحاب
 خلافت کرہان توت کران دور دور
 چھو لٹن دفتر عدل نو شیردان
 زہ کس کرم آکھ در دیہ کاش
 روان بوزن چھم ہرگز سہر
 چو تقریر خواب است پورستہ صاف
 بہ دولتہ زہن زہن تہس فراغ
 زلال و جہاں ہر بیسے کر و فر
 مکان جہتہ کھاو لال و گہر

عا جنیکہ پامک ۲ اوہر ۳ سخاوتہ کر سورہ سہو آکھ اچھن کاش دہ یانے
 خوابکو پامک بے بھو یاد۔

کړن زرفشانی تېمس کيا مجال
 به داد الاهي عجائب چھ کيا
 چو جاسوس پھيران زن آبنوس
 پند یس گز هيس نرد و پيرو جوان
 نه چھيس پھري پھري دولت بے بها
 چھنايك نوع گردش روزگار
 گداهيس کران شاه شاهيس گدا
 چھ در دست قدرت همه گرم و سرد
 خه داوود جلال و بسنده نواز
 سپن کيا تيس نرد دیوس و زن
 پرن عضو آلت دین در زمان
 به صنعت س زن قوه در تک کرد گو
 سپن شکل زن تس اما نه کھوٹ
 وانه گزده اگر کینه تیک چھ پوز

به این شان و شوکت پھنس گنج و مال
 دوپس کوٹالن چھيس جاسوس گاه
 به دني يا چھتے دولته به مثل عروس
 به نوبت چھ دمه آه سار نردوان
 تيس روز تاب س ت دیر گاه
 به سورے چھ در دست پروردگار
 ز حکم الاهي عجائب چھ کيا
 چھ مردس کران دني زانے چھ مرد
 خصوصن چھ دلخستني چاه ساز
 به قهقهه زن مانه چھ کوٹ کنن
 به دیوس شهزادی نردوان
 به جونت س لوگن تيس مرد گو
 تمشه عفو محضوس بانس روٹن
 وزیرن دوپس چھينه کوٹ بگوش

گوايه سفر مثال

شها اوس وافر تيس زر و سپم
 تمناب خاطر زن اولاد نرد
 سپن اوس غمگين س شاه لاجرم
 س به سخته از حرم پنه کز او نه نرد

دوپس کوٹ والن در عهد قدیم
 وليکن اکھ ارمان تس در جنگ
 ز جوان آس کور يے تيس در حرم
 دوپن رانی ي زوی از زن کور

دُچھان چھس زوئی ماتھے شہزاد از
 یہ بوزیختہ سہ رائی سپہر یثملول
 بیٹے دوت تس وقت وضع حمل
 سپہر سخت رنجید چہ حرم
 شہزادہ آپہ دایہ حرم ہاتھ
 مبارک شہس زاد فرزند خاص
 بہ تخیم داناں در تھک موہر دیار
 کرن تہم تہ تصدیق شاہس حضور
 سپہر بی مقرر تہ گوشتہر
 رچھان دایہ آسہ بہ شہر و شکہ
 پستین پارہ ترادہ کوڑون کلام
 بہر پچ یا مکتہ سہہ ہایغ کیکی
 مبارک دایہ سہر ماگڑہم فاش مے
 ز اسرار پو شہر کوڑون شہر
 تہ چھکھ کوڑون تہس چھ دویت پسر
 سبب تھتہ ز تقیر دایہ فہ دا
 بہ اپن بار کوڑون یاد شاہن قسم
 قصار بہ اپن بار زایکھ تہ کوڑ
 کوڑکھ دایہ وے مشورہ ملکھ گڑ
 تہ پارے چھتہ از تام سار فی خبر
 گڑھکھ یڈ تہ ہا سہ نشتہ گاہ گاہ

وگر تہ تہس تھاو کوڑوے نشتہ ڈز
 اگرچہ شہن کوڑ کلام فضول
 دیان کوڑ زایس بہ سان اول
 تمامی سپن محلہ خان پڑ غم
 دو چھکھ مشہر بی کوڑو شہر و کام
 حرم روزیختہ قہر نش بہ جراس
 کرن یختہ شاہس نشتہ آشکار
 چھ زامت نیچو پادشاہس مزدور
 بہ شہر انہ شاہن کوڑون خرچ زر
 ز اسرار مخفی نہ کاٹے خبہ
 بہ دربار شاہ تس توان صبیح شام
 تہر ز ماہ بہ حد فکر کیا پستی
 بہ قہر و غضب شہ کریم فاش مے
 گڑھان یڈ آسکھ تہ نزد پسر
 خبردار کوڑون تہ ہرگز پسر
 مے از تہ مکتھ کوڑ زایم سہٹا
 اگر کوڑ زاینی کر تھتہ کالعدم
 سہٹا چاہہ یارنج تہ جانچ مے سور
 مبارک شہس زاد فرزند از
 ہڈ تھتہ بادشاہس چھ زامت پسر
 ہر کوڑ مخفی تھو کھ شہر مگاہ

ترے کورے شہس آسہیں پیشتر
 بروز مقرر منیا فتح تیار
 ضیا فرشتیکہ کوئے کوئے بن از
 سپنویام خارخ از خود و نوش
 بہ امین شاہی بہ ترتیب خاص
 عمارتیں دریں آسکھ تیار
 بے واپس دیان در اے تم شہریار
 بہ تاج گراں مایہ برتن لباس
 بہ تاجرخ موعود راہی سپن
 وزیر خرمند با افسران
 عمارتیں ہیشکھ سہتو با کرد فر
 بہ جاہ و حشم در اے بسمل پرتھ
 چھ ساری پکان شاد و خرم بعیش
 کرم ستر عابن نر ستار چھکھ
 مونث بہ چھس کیا چھ میونے مجال
 کرکھ نے نر کینہہ چار میون اے خودا
 اگر فون گرہم عائب اے کردگار
 بہ دلی یا اگر چھم سے باقیہ میاھتہ
 وگرہن ازین زندگانی مرون
 بہ دلخستگی میترودان زار زار
 ازین غم رہائی کرن تس عطا

چھ ژوریم یہ شہزادہ بے ذکر
 کرکھ آے شہزادہ با شہریار
 بہ انعام کو پرتھ اکھا سرفراز
 تیار تیار کرکھ نیرنچ ہوش ہوش
 کوڑکھ عقد شہزادگان بے ہراس
 رتن منتر ترے شہزاد کرکھ سوار
 وزیرن تر کوڑ شہزاد تیار
 چو ٹکڑستہ آراستہ کوڑنہ خاص
 بہ تو قرو ہم فر شاہی سپن
 بہ ہمراہ تبس در اے با چاکران
 پئے خرچ بسیار از سیم و زر
 بہ نام الاہی توکل کرکھتہ
 ولے شاہزادی بہ خاطر پریش
 بہ در ماندگان یاور و یار چھکھ
 مذکر چھ میانین رفیقن خیال
 گرکھن میستہ شرمندہ باکتھا
 بہ ہمراہیاں مے کرن گہر و دار
 ازین فکر و غم اے خود ادم بخاھتہ
 چھ بہتر بن حق نہ میٹھ غم برون
 مہربان سپن تس خودائے غفار
 میٹھیک اوسنہ کائسہ اکو سے پتا

بہ واپس پکے تو یہ واسطے نہ نش
 کرکھ عہد و پیمان کسب ہووش
 سین خورشید شہزاد دل پھول تیس
 غرض تازی درخیمہ خویش باز
 الا ہی نہ بزنے ثناء و سپاس
 اگر ہر سر موئے سپنیم و زبان
 پہ چیم چون ایحسان اسے ذوالجلال
 دیان جھکے در اسے با ناز و ہم
 پس از ہفتہ تم و آتی شہر مہدا
 مہتے سوزی شاہین اپرو و زہر
 ملاقات کر دو کہ بہ ہم اتفاق
 بہ صد شان و شوکت بہ عہد کرو نر
 کوڑ کہ ہم و زہر شہزاد سن نشاد
 کر کہ عقد بندی بہ امین خویش
 پئے استراحت و ہم ساز و سود
 بروز سو تم ذراے واپس تمام
 وزہر ن سہ بو واد کوڑعت بہ شاہ
 دلے چہ کس با قریبان خویش
 بہ الطاف آن دیو شورید پس
 پہنچے پاٹھو آدا سپنو چہ روز

ہمکے چہ بہن تو دے باز پیش
 بجائے نہاں کیر بہن کھووش
 دگر کوڑ پھول پانے سے گل تمس
 پورن حمد بہ حد سوتے بہ نیاز
 ز عیب درون بو کوڑ کھس خلاص
 ہیکے نا کرکھ شکر چوئے بیان
 ز ستار چھکھ قادی لایزال
 گر مس کھوت سہ شہزاد با شان جم
 تلکھ شور و شر کہ نوڑ کہ صدا
 بہ تا ظیم والاسی روشن ضمیر
 دو سوئے سپن عاتہ کے طمطراق
 سپن دھنل خسانہ و تاجور
 ضیا نر کھیکھ خاصہ آکھ تیار
 پہنچن شاہزاد کوڑن ناز و عیش
 کہ وہ بڑیکھ تنو برائے دو روز
 فقط روڈ شہزاد تنو والسلام
 روڑن تنو سہ مہرا نہ تاجہ گاہ
 تمس روڑی ہمراہ با جاہ و جیش
 چہ عاتہ کزان محلہ فانس اندر
 کوڑ کہ عرصہ با شاہ گیتی فروز

یا نے اگر پکھ موے والہ سرتو شکریہ ۲ طرفہ یا نے کوہ والین مہندہ کوہ
 والین مہندہ طرفہ ۳ آرام عاتہ۔

در روضه حصه شہا و وہ فی گزہ ہوا بگشت
 یہ بوزختہ شہین عرض منظور تھو
 دتن سیتوس دارباہ مال و زر
 معہ یلو پارچہ خاصہ گوہر نگار
 بیٹے شاہزادی بہ سامان و ساز
 تیس سیتو نیم اسیو تم کمر نہ شاد
 سینو دختر شاہ تانمہ سوار
 کینزو غلاماں تیس سیتو سیتو
 در تھ ڈیر تھو جاہ کزو و کھ آرام
 گلے تل سہ دیو پتھرے جاہ گو
 ہ صنعہ زنان شہزادن سہ ڈیوٹھ
 گمانا سپن شہزاد س نیم
 کہ کیت بیٹے چھم سیا سر گزہن
 دوپس دیو نے گزہ یہ ڈیے بخشہ
 دہہ کہ اہس بہتہ بے خبر
 زانا پڑ و چھنس تہ کورم سے زو
 بہ تقدیر باری لوکم مے قمل
 ازس با عتہ دار چھنہ دنس
 بیٹے بوز بوز مو ختھر بوز نے
 دے ناہ واپس پن مدعا
 بیٹے بوز شاہن یہ تھو پتھر دہیل

چھ ٹرل پکن دور دیران دشت
 بہ شان شہس قافلہ سکھو
 خزان سیمٹھا پیر زلال و گھر
 کرن تیس تہ تھنزن کپنزن ہزار
 بہ تاج و بہ خلعت کر کھ سرفراز
 بہ انعام و اکرام از حد زیاد
 ہیوٹھ روضہ حصہ از در کھ شہر بار
 پس از ہفتہ تم دیو سینز جاہ و آثر
 شبانہ ہیر در او شہزاد نام
 بتدریج حاضر تیس او دیو
 کلاما کران گے پتھر یام ہیوٹھ
 یہ آلت پن چیز واپس دیم
 ولے اوس نہ پاک ذاتس یرھن
 بہانہ تھیک بوز پانے و نے
 دیوا اکھ سپن پاد سے اوس تر
 بہ جبرن سپن تام سے سیتو جو
 لیکھتہ اوس گوشت تہ بکاب ازل
 ژتے اصلا پن چیز واپس سنس
 مے پتھر پٹھو چھم لطف آت تے
 پوزے بوز سا گزہ حوالے خودا
 چھ دیوس گوشت و رہ گوشت ذلیل

میتے اوس اُتھو رنگس اندر سرور
 بعد انکساری تھی مور بورس
 دیتن تس دوپن نیر خاموش کر
 یہ ہستہ دراوے خمیہ سے منوڑا
 پکان اُسو باحشمت و جادو جیش
 خود دایس گئے حمد بجد پورکھ
 بعد شادمانی تمن بورن ہول
 بہ الطاف پروردگار جہان
 یہ وچھ قہ درت قادر کار ساز
 ورنہ پڑ ڈلیا برائے صواب
 چھ اکتھ پیچھ ٹائل کرن بالضرور
 سہ کرودت تہ شہر کرودن تیار
 دیوان بورن چھم تھ اندر قصور
 ترے ہند تہ درویشہ سندھ قیل قال
 اگر چھی ژئے مولوام ون مختہر

دوپن تس پنن چیز دم بالضرور
 سیٹھا دیوئے زار پار کورس
 دوس اوس موجود کینہہ سیم وزر
 سہ جاداد روٹ شاہزادن بہ چاد
 صبح پھول پھرکھ وکتھ سنے ملک نوش
 کر واکھن شہر دیا پن کورکھ
 سپن خمیش تمس مول تاژو لسیہ مول
 پیشکھ پادشاہی کر فی عاشہ سان
 دوپس کوٹالین بعد امتیاز
 وزپرن دوپس باز پھیرکتھ جواب
 لیکن یہ وپنہ بعقل و شعور
 بہ ویرانہ جنگل نوڑے شہر یار
 بظاہر یہ افسار از عقل دور
 ژئے ماہورست زانہ چھ لے کوٹال
 دوپس کوٹالین سے چمنہ خبر

وزیر چھ وٹان گٹوالس کانٹرتہ درویشہ شہر دلیل

در عہد سلیمان علیہ السلام
 ورنہ جندہ تاڑھوٹ کشکول سان
 تم از جنس کنجشک بے ماہر

وزپرن دوپس ابتداءئے کلام
 پکان اوس شخصہ براہ روان
 وٹے پیچھ پیچھ اُسو زبے جانور

چھ دشمن پوان تیز پرواز کر
 دوشے یا دوشے اکلے مارے
 چھ مرد خندا دوس بوڑھو متبر
 کلاچ چھس کلس تھتہ بہ مرغولہ چھس
 چھ مشغول ذکر خندا چھیر
 کہ دشمن پوان گاہ چھ درے دوست
 فقیرن دچھن تمہو قدم تروو جیل
 کوڑن جنہ تیلہ زھوڑ لوین تمن
 زلہ تھ گئیہ ماد نرس داوری چھس
 بہ پرواز بنشتہ بر شاخار
 دوپس تمہو دنیاے بہ بوڑھو بیون
 زلہ تھ ہٹڈر مڈ پورامہ ہون
 ہمیشہ سلیمان شہہ جن و ناس
 بہ نزدیکان نہ چشمہ دڑتھ
 یہ کیا ظلم کوڑو تھ کوڑکھ کیا قصور
 چھ ہم جانواران اسے پیچھ حلال
 اذان وجہ آزار دوتے نرس
 دپس تمہو جوڑن ژلو الحذر

وچھان اس ماد دوپن سوئے نر
 مبادا یہ آزار کینہہ مارے
 نرس دوپس واپس نہ پروا مہ کر
 دلتھ خرچہ بیہ زھوڑ کٹکولہ چھس
 نیوڑے پھیر برگز بہ پوت پھیر
 دوپس ماد نے قول سعدی شنوت
 غرض پیچھ براہ کاران چھ پھل
 بہ نزدیک دالتھ تمہو احمقن
 نرس کو بازو شکستہ گیس
 بہ سختی در آخر کوڑن تمہو قرار
 پکان آہ ماد لوکس زونہ کرؤن
 نرس دوپس پھیر پوتے اوس چون
 غرض دزلے دونوں کوڑکھ استغاث
 فقیرن سمن دڑاپ او منکھ دڑتھ
 دوپس شہر یارن زلے بد شعور
 فقیرن کوڑن عرض اے باکمال
 مئے اوسم غرض ناشتا جو کرس
 دوپس پر شکستن مئے اوسم خبر

۱۲۶ مرغولہ چھ زلفن بہ وٹان بہ ودرار گنہہ چھس بہ وٹان - بیہ نیرتے
 زلفن ہٹڈر مانے نہتہ زلفن ٹوپہ اوس ودرار تماشا بنا دوتھ - ۱۲ چھیر پوتہ ۱۳ سعدی
 چھ ناہوڑ ہر زلفن دشمن چھ باضے دوستہ ہٹڈر شکہ نرس پوان ۱۴ اکھ پکھ پھٹس
 ۱۵ دوتھ گئیہ بہ پیچھ اکھ کلس پیچھ ۱۶ مقدمہ ۱۷ صبحک کھین چین -

ولیکن میں بوزم نہ تھو سہ کلام
 یہ ہرگز اسے پیچھے ستم کراؤں
 ولیکن نصیب میں اوسم اذا
 گمان میں گو چھکے شخص خاصا ہوش
 کلاح زھوٹ کشکولہ یہ جہنہ نالو
 یہ گو پتھ گئے اٹھ میں تقدیر اوس
 وں کر ترک میں چال اسے بدفصال
 یہ خرقہ کشکولہ زھوٹ کلاح
 دباؤ پس کاٹھ اکھا جانور
 کوڑکھ اٹھ پیچھن سارے اتفاق
 ہیو تھکس اچھ جملہ اسباب رخت
 الا اے خردمند روشن زواں
 چھ پھیراں سپھا مرد ابلیس فن
 خواصو من و چھاں میں اکر ساد چھی
 اگر آبہ تن صورت مال و زر
 زلیس نہتہ دباؤ سہ ہاوس نہتے
 ولیکن سہ بیدین سمہ کھس نہ زانہہ
 الا ہی بپاس شہہ کایناٹھ
 تھتھ پٹھو آداسپہ چند روز
 چھ پھیراں باغن تہ ساد اتے
 دوسہ اکھ پھیراں بو بے عبر

میں دوپس یہ مرد خود انیک نام
 چھ خوش خوے روی بڑی ہاویہ
 لوگم دوکھ دپشٹہ یہ چوئے وضا
 در اچر ڈگنہم نا جو فروش
 چو گرہا یہ چھ گاد تبس تے نالو
 ولے چون خرقہ وچھتہ کپر گوس
 بہ پیش سلیمان کوڑن میں سوال
 بہ میں وصف ہرگز تے شوئی نہ زانہہ
 وچھتہ خرقہ چون یہ دوکھس اندر
 فقیرس زہر سوٹلکھ طمطراق
 کرٹھ زجروتنبہ کوڑکھ رختہ
 حذر کرٹھ از ماراں جہاں
 کرٹھ یال تا چال لوکن من
 لٹکھ ٹیا کرٹھ تے متان زیاد چھی
 فریب و طمع دتھ کرہس بے خبر
 یہ گنڈران دیم مادھنہ مسہتے بوس
 وں کیا نیرتس کرا و افسوس واہ
 نہ تلبیس ابلیس دم میں نجاتھ
 سہ کانٹر بلی و کرٹھ لوگ ساز و ساز
 تمتع تھان اوس پھل دانے
 یہ تقدیر لوگ والہ داشتے اندر

یسے لوگ سہ زائس تہ ضیاد او
 قضاء اسے تے اوس درویش فن
 نتہ باز س مشورتنن تہ کنن
 دوپن شود بایہ تہ وہ فی روز خوش
 یسے جانوارن تہ وچھہ در قفس
 ازپن دشمن جان دم سائغہ
 پیس کیشیٹ یودے مارکھ کھہم
 بیسے چھی نفع یودے تراکھ اچھہ
 تہ بوزتھ سہ درویش دل نرم کو
 کوون از قفس جانور یام تام
 دوپن جانوارن ذرا ہوش کر
 گوہ ڈیج کتھ چھہ چھم بوزت پی کنو
 ز سوراخ سوزن پڑ از مال و بار
 ز نقد پر باری تہ کتھ چھہ دور
 تہ از تام کو وچھہ تہ کو آزماو
 عجائب چھنا بوزتس اعتبار
 دوپم کتھ چھہ یس کار از دست گو
 اگر آید سورے تہ لال و گہر
 گوشت باز واپس پیس تہ بہت
 تریشیم کتھ ونے یام کر ہم دما
 کرکھ یود تہ تھ پیچھہ عمل لے جوان

لوون در قفس تہ گپہ پیچھہ سہ دراو
 دیان اوس مارن تہ پانس کھمن
 ہمیں چرسہ چارہ تہ وارنس دمن
 کرو تہ کاکھ تھو تہ تس پیشکش
 پن موت نزد یک روکسہ چس
 دوپن تس ضیادس لے مرد خاص
 نتہ بازس منز دائر تہ دہم
 در بے ہا بوئے ترے کتھ
 کتھن ترین گئے دل تمس گرم کو
 اکتھس منز رتھ تس وونن فن کلام
 ونے کتھ از جان و دل گوش کر
 چھہ نیو کتھ کتھ ابن اندر عالمو
 ہیکن نپر تھن وونٹھ ستھ قطار
 ویکن تقاضا کرن عقل پور
 فقط بوزتھ دائنس و عقل راو
 اچھہ ڈیشنس پیچھہ چھہ دار و دار
 چھہ کیا فایدہ پس کرن پوسے دوا
 ڈٹن جان تا پان گو نہ زبر
 چھہ بہتر کرن صبر لے حق پرست
 سو کتھ چھہ پسند پوتے بے ہا
 بہ روشن دلی تہ بے بکھ حکمران

یہ بوزخہ فقیرن یلہ جاوہ
 بہ شایخ درختے کوڑن تمکو قراء
 دوپن تس فقیرن شے دوکھا لگے
 بہ کوڑ حقس رہا عابن نادان دراکھ
 اگر مادہ چکھ سٹے تو کچھ چکھ خلال
 سہ دریا کرانما پہ بوجے بہا
 یہ بوزخہ فقیرن کوڑن مجھے ریش
 ہیوتن کر یہ کرتے بیٹھے ہاے ہوے
 دوپن جاناو اس نہ اسے دوکھ باز
 ولیکن تریم کتھہ نہ کرتہ بیان
 بہ واپس دوپس جاناو ان جواب
 کر کتھہ کیسا غفل دون کتھن اے جہان
 نہ سے دوپے کتھہ ڈنی عقل آئینہ گواہ
 دویم کتھہ ونے نہ از دست گو
 پین دون کتھن کیا تھو و تھ اعتبار
 بہ کوڑ حقس رہا یوڈوں مار کتھہ نیو پان
 دویم کوڑ زونٹھ شے لے حق پرست
 کوڑ تھہ ناقصانے عقل تیز
 پین دون کتھن ہند کوڑ تھہ ناہراس
 بہ سمیع کلام سوئم زپں پیام

کوڑن تا کپن باز تمکو بال ویر
 دوپن سوئے درویش لے دوستار
 فریبائے دیتھے من کینہہ مالو گئے
 وہیں کیسا فایدا یوڈ کرکھ جابہ چاکھ
 سٹے اندر شکم بے بہا اسو لال
 بیٹھے باز میونے ڈٹے او سٹے دوا
 یہ زنجے ونے لوگ سہ برے خویش
 زبے عاقلی کوڑن مجروح روے
 دیتھہ دوکھ بے شک بہ کچھ تھہ باز
 اگر چکھ نہ پڑی دیور روشن روان
 مبارکھ بہ اس عقل و رائے ضواب
 بہ اس دم اکتھس پیچھٹے کرتے بیان
 ازاں پس کون عاشر یا نال آہ
 نہ گو باز پیہ نہ غمگین مشو
 کر کتھہ کیا عمل چکھہ تریم فراستگار
 پچے مادہ باہر اکتھ لے جوان
 سٹے منز لال کیتھہ اوس آنکھ بہت
 ہیوتھہ مارنے پان اسے بد تمیز
 نہ در امتحان دراکھ ناکینہہ تہ پاس
 نہ چکھنہ سہ من موختہر والسلام

۱۔ قیمتی لال ۲۔ صبحی راے ۳۔ تھہ پیچھٹے ۴۔ کرکھ غمگین ۵۔ نہ چکھنہ تریم
 کتھہ بوزن لائق کینہہ

تسلی فقیر سے گو از ماجرا
 کرم تا عمل بر نصیحت پور
 چھ کپ اعتبار یود ثلثے کو کوونے
 و چھو پانہ ویشو بنار از قصور
 جز از راستی تا کلاما کون
 کوون عزیم رفتن لوگسہ گزیر
 تین خاص نغری تمو سیمو خویش
 سیٹھا تیز رفتار باناز و جہم
 بیتھہ اوس شہزاد روڑ جھہ مکین
 و چھان شعلہ نار کو سپنہ ریش
 بہ بالاہ شعلہ چھ تہہ کے کھان
 گزہھ کوٹ بظاہر چھہ جنگل دزن
 مے بو ذمہ کرمی موخبردار مے
 پکان یک جلو تم رواں گے بہ پیش
 نشانہ خاکش سوئے سپنہ زہن
 رواں شعلہ نار بو در نظر
 چھہ بہتر ادب ہر دے را عزیز
 سپنہ واتی نزدیک آن بارگا
 و چھکھ تا کرکھ بادشاہس خبر
 بہ تکریم مہمانیاں سوزو پیش

بہ پرواز کو مبار از ہوا
 ہیتوتن پانہ سے پیچھہ پر سوتے قوتو
 و زہرن وون کوٹالس گئے
 بہ تصدیق چھی توت گزہھن بالضرہ
 بدبار شاہن زدوک غم ہون
 دپان کوٹالن بہ گفتہ وزہر
 پنہو کہوئے توت دراو باجہ وجیش
 گزہھن پیچھہ کھسبہ درے باشان جم
 دپان واتی نزدیک آن سرہ پن
 ہراول پمن یس پکان اوس پیش
 گما تہمس گو چھہ جنگل دزان
 بہ واپس پھتن وونہ ہمراہین
 بہ سو و چھم شعلہ نار مے
 دلا کتھہ پھر کچھ ہمراہ خویش
 و چھکھ بیون بیونے ازیار و میٹین
 چکدار بہ خاک آن فرس زہر
 پتھر و تھو نہ اسپاں برائے تمیز
 خراماں خراماں و چھان ہے ولا
 نگہبان و مد بانہ وے کرہ نظر
 شہن چند تن از خواصان خویش

۱۔ گزہھنک پراو کوون تھہ لوگسہ کاٹھہ چاہ ۲۷ فوج ۳۷ سپنہ کوکھ زخمی ۴
 ۵ چھو کھووری ۵ مہاشن ہند یزدتہ خاطر۔

سپہنوی در تعجب و چھتہ عزوجاہ
 سپہا حارثس منزسین کوٹال
 اویراں بدیوار لال و گہر
 نشانا و چھن تا کئے رئے خاک
 ز خورد و کلان جابجا اُسوہم
 دوپچھ اکھ اُکس ہم کتکو اُسوہم
 پیے کر چھ کین از جنت یختہ کمی
 دریں جاسے از قوت دت بر دگار
 جہانس اندر ہم چھ ناماداران
 پیوہ کنو سپہا کسب یو دیا دین
 یہ تہندے اچھ اند داتن محال
 چھ یادریٹیمس حضرت کردگار
 چکھ اکھ دید گیکھ آب دار
 ازیں جاسے موہ کلاو دو تراوہو
 تہ سورے ژئے چھی آشکار و عیان
 سپن رونق افزا شہہ نامور
 م سرتاج زر رخت فرماندہی
 بہ ہرامان زیر پایش فتاد
 بہ امین شاماں بہ خوف و رہا
 بجائے خود انگہ رتو کو قرار

رتو نہی بہ تعظیم در بار گاہ
 و چھتہ سو بہ سوہم و زر در دلال
 مکانا و چھن کوہ مت از ہم و زر
 ز تکریم و از رخت در سنگلاخ
 فقط شگ بر مرز تہ یا قوت و ہم
 سپن سار سبہوت تختہ کن چھان
 بظاہر تہ یختہ کار از آدمی
 بلا شک یہ جنت چھ گوشت تیار
 و گرنہ اگر جملہ کار پگران
 جمع گشتہ تا پیر یختہ کز اوہن
 بہ عمر درازی صد و پست سال
 دوہن منز یہ تا پیر کر گو تیار
 خصوصاً و چھتہ تخت زرین نگار
 دوپچھ یا الاهی نگہبان شو
 یختہ اندر چھ کین ہتام بر بہاں
 بہ اپں گفتگو اُسوہم با ہم دگر
 اندر تراو باقر شاہنشی
 یہ یکدم سپن کوٹال اپستاد
 بہ آداب تعظیم اوہن بحبا
 بہ تخت گرانما یہ کھوت شہریار

و ا بڑھ طرف ۲ سپر ۳ اکھ ہتھ وہ وری ۴ یا نے بادشاہن دیت کھ
 ملاقات ۵ پنہ پنہ جاپہ

کجا آمدی و چہا آمدی
 یہ بوزخہ کبہ وال کو دل دہنم
 شہا اسو از شہر شہستان
 بہ ہر جا چھہ وہ قہمت یونہی مرحلہ
 بجائے فلاں تہر چھہ کوڑت قراء
 وز پرن بہ سوڑس تہر موہوم کو
 چھہ آمادہ اسو بر جنگ آوری
 وہو یو شریس فتح و نصرت یونہی
 چھہ پوز قول روشن دہان جہاں
 وہین تہر شمشیر در یک نیام
 وگر تہر سپن دست بستہ تیار
 کوڑے موہوم کوڑ والن بیان
 یہ کینتر ہا گری خوش تہر کر اختیار
 شہین بوز یا مچھہ پیام وز پرن
 دریغا اگر آسہ ہہمہ پیدر
 پرستانہ کے فوج آئے ما بہ قہر
 چھہ ساری ازین ماجرا بے خبر
 وہین گھوڑاںس تو بیدار شو
 یہ چھس آمت از طرف رضوان دیار
 درین جنگل و شبیان جانور
 نہ تکلیف کا کسے اکس نہں طرف
 بہ حبلی بگو ورنہ نا آمدی
 بہ واپس کوڑن عرض از خوت وہیم
 بہ زبان شہہ از پنے امتحان
 چھہ آمت شہہ اکھ بڑے کولہ
 بہ ظاہر چھہ آمت پنے کارزار
 اگر آسہ پوز تس تہر دن موہوم
 کرو فاصلہ از دشتہ سرسری
 شہنشاہ ملک بہ یوزخہ بنے
 بہ یک ملک شوین تہر ہر حکمران
 وہان پوزخہ اکھای چھہ از خاص عام
 بخدمت شہس روز خدمت گزار
 شہہ چھہ وں موہوم تہر حکمران
 واپس جوابا مئے چھہ انتظار
 درونی کھوڑس شہس زن آس تہر
 شہنشاہ ایں ملک آن تاجور
 بجے خاک رنجہ ہن بلبلہ پوز شہر
 چھہ لازم جوابا ورنہ چوں شک
 جواب سخن تہر ہشمار شو
 بہ ایں جا ورتھہ روٹ سے قراء
 مکانا بنووم برائے مقرر
 خود این دین یحہ مکانس شرف

۱۔ اکھتہ آو تہر کبہ معہ کھہ آو ۲۔ جل جل و نونہہ یو قتل کر تہر ۳۔ روز تہر خاطر۔

کران چھس عبادتہ بہ شام و بنگاہ
 بے تے تم سہلے اکھ ادنا غلام
 کٹہ وال بوڑھتھ منہن شاد دل
 کوڑن آفرین بر شہبہ ذوالعقول
 ضیا فرزا نیچھ کوڑن کوڑن تمام
 اچھ کوڑن والن نہ بوڑھتھ
 بہ طبقات زرین و گوہر بنگار
 غرض کوڑن والن بچھ دوستان
 دل و جان سہ منون ایحسان کو
 سپرو فارغ از خمہ رونی یام تام
 ضیا فتحہ پین بانے منز کھپو
 بہ بوڑھتھ دوختس کوڑن کوڑن
 بہ از نام چھنا کاشہ اکو کروڑتھ
 دوپس شہزادن بہ میونے چھڑل
 بہ ابراہم شہزاد بانہ راجکھ
 ہیونیکھ ادبخصتہ از درگہ محترم
 علامہ ازین خلعت بے بہا
 سپرو شاد تم بھران ۳ سر بسر
 ہمبر دے یا فتحہ بہ دولت سرا
 دیاں اکھ اکس اسو میچھ نامور
 بہ این کرد فر از علف و کرم

دُعا بر شہنشاہ عالم پناہ
 خواہا بہ چھی موختہر والسلام
 ز تقریر گستاخ خود کو نچھل
 بہ تحصیل قد سبوس کوڑن چھول
 فراوان فراوان بہ ہر خاص و عام
 نہ زائپہ اوس تو کھانہ تینکھ کھوٹے
 بہشتی اُنکھ میوہ خوشگوار
 ضیا فرز کھین اندران بوستان
 بیکری دور غرض مقدانسان نو
 تمن شکم شہبہ او از ہر کد ام
 پین بانہ پڑھتھ کاشہ سیتی پیو
 شہبا بچھ اسے دور کز اوں خیال
 بہ دے اسے نہ کاشے اکی بوڑتھ
 پیو بانہ ساری کلام فضول
 بہ ہوشیاری آہستہ پانچھیں دیکھ
 دیشکھ بوسہ بہ آستان اکرم
 تمن قدر موجب کرو تمو غطا
 دُعا کوڑکھ بر شاہ والا کھ
 سپرو حارتق تم ازین ماجرا
 جانش اندر کاشہ چھنا تاجور
 چھ احو کر متن نام عالم دم

مہنگہ زن بہ غارت گزہ چس کینہ خیال
 اگر چہ پچھس منز خیالیں پیسے
 چھٹ دور کینہہ از چہیں ذوالکرام
 عجائب چھ کیہ از بنی آدم
 دود و دپ بہو پیتر گزہن کیا چھ تو
 ولے کینہہ والن کوڑ کہ زار پار
 کہم خچہ بہرچ مے تہمت وزیر
 بہ واپس چھ لازم گزہن این زمان
 تھہ اندر بہ کینہہ کوس ناپاے بند
 کوڑتہ زار پار تہمس مودہ مونگ
 ازین سیمو پانس کوڑتہ زار پار
 تہمس نیشہ وارتہ فصیر سرسیر
 نہ انعام و اکرام و زباستیاں
 نیچہ اندر چھ کیہ ہتام ہر اللہ
 بہ بوڑتہ سپن در تعجب وزیر
 پس از ساعتی سرکن تموز جیب
 نتیہ آبہ قس کینہہ جو دو گوی
 غرض گو ورن پادشاہس خبر
 وزیرس دوپن مل قدم تیزتر
 و چھکہ پانہ کیہ تھہ تھہ مزاج
 بہ فرمان شاہ کل وزیرن قدم

و دواوی بہ شہرس کزہس پاپمال
 وزیرس بجے پادشاہ موٹو پیسے
 و خوش و طیوران ارنن بدام
 تہمس نیشہ وارتہ بدالامان
 افو یوڑی شری باڑ ساری بہ فور
 تہ کزاون تھہ شوٹہ پیرہن ہا
 چھ وڈ کین دہس جسکہ برناو پیر
 ازاں بعد ید کاٹہ پھر لوٹ عنان
 کرن نرم دل از نصیحتات و پند
 نتیہ زیاد و از نصف تر او یاس شہنشاہ
 جوابس وزیر اوس در انتظار
 واپس کینہہ والن بہ سارے خبر
 بہ تقریر خوش جملہ کورنن بیان
 چھ عنقا درین وقت یچہ پادشاہ
 بزائوے حیرت گیس کلمہ ہیر
 دوپن بہ چھ کیہ ہتام مرکز فریب
 نتیہ آسہ قس رام جن و پیری
 بہ بوڑتہ گو زیادہ فکرن اندر
 تر توت تام گزہ پانہ تحقیق کر
 کرد بعد ازاں تہہ مرٹک یلاج
 ہیشین سیمو فیل غلام و قدم

و خیل کبڈ وال نچسہ صری
 تمن رہتا مئے سپن پیشرو
 سپن وارو حد تک زکار
 زمینا عجب دچھک آشکار
 ز رفتن و زپرن روٹن پھتہ قدم
 پیکو بے تفسر بہ ایر فرش زر
 ییلے رہن قصہ راز بود
 پکان گئے برو نہ برو نہ بجائے مڑ
 بہ دروازہ بان ڈیٹکھ اشتہار
 برائے ملاقات ایر شہریار
 درون محل نراو دروازہ بان
 یہ بوزخہ شہن شیت مکان شرف
 خوارین زرین بہ حوض آب
 ہر جا مکان کوڑکھ شولہ در
 دوان خان ساری مڑن کرکھ
 مڑن سپن یام ہر سو مکان
 بہ ایوان لعل بخشا مقرر
 بہ فرمان آں مالک مملکت
 بہ رنگ شفق اکھ دوان خوان بو
 تھہ اندر بہ تجویز شاہ جہاں
 و زپرن قدم یام روٹن اندر

ہیتو تکھ سیتو اکھ روٹن پئے رہبری
 بہ راہ مصفا کرکھ تراو دو
 عجیبات مادر سپن آشکار
 وہ حقان شولہ نوڑکھ سپن ویاہ
 ولے رہن دوپ تمن چھو نہ غم
 چھ تجویز آں شاہ والا کرکھ
 بہ تقریر او دل تموسنبد
 و چھان ہر طرف کوکھ دل شادشاہ
 چھ آمت دزیر شہ ایر دیار
 برو اکے نگہبان اجازت بہار
 کوڑن شہزادس یہ قصہ بیان
 فروٹن تر مڑن ہر سو طرف
 کوڑن حکم لائیک بہ آب گلاب
 اوڑیاں گوہر بہ دیوار و در
 ونے کپ رنگ آمیز چیز و برکھ
 ندپس روٹن کرکھ انکھ میہمان
 کوڑکھ تا اوٹکھ با ششم ناموہ
 بہ تعظیم ڈانکھ ہمہ نیک نعت
 پیتیک، ناو لعل بخشا بو
 و زپرس دڑکھ جائے آرامہ ساں
 مکاش ہر سو تراون نظر

واکا سجاوٹن پیتہ ہن زیادہ ۲ سجاوٹکھ ۳ روزن جاکے۔

پس و پیش تکریم و بالاد چمن
 به فرش و به سقف و دیوار و در
 دیگر گونہ فرش و چمن کورستے
 عرض یا محقق بیوٹھ بر فرش ناز
 آنکہ اندر شہین پانہ تشریف آون
 به تعظیم به خواستہ میہماں
 به آداب تسلیم او نکمہ بجایے
 به کرسی زر بیوٹھ شاہ بنکو
 پس اندر پرسی خیر و ہم عافیت
 ازین پیشتر از غلامان شاہ
 درین بادگاہ بہر تفتیش حسان
 به واپس پیچن بادل شادمان
 ز انعام و اکرام و تقریر خوش
 شہنشاہ بزرگچہ یہ اس جواب
 اگرچہ شہ جو سخت اندر غضب
 نہایت سلاقت و شوق کوس
 بہ تکرار یوت سوزتس بدشہین
 و واپس خاندان زلمے با کمال
 بہ کچھ اندیز آردو التماس
 گوڑو پانہ تقریر گوہر فشان

ز فردوس اعلیٰ سہ دلاؤ چمن
 درخشاں بدخشانی گری
 تہ زین الملوک کن بہ زانہ سوسے
 خدمت غولامو کوڑو کھ سرفراز
 وزیر سہ شہتہ تکریم بدم بان ثون
 وندہ پر خردمند روشن روان
 بہ دستور برجائے خود را نکمہ بجایے
 بہ طرز شہانہ کوڑو کھ گفتگو
 وزیرین کوڑون عرض اند کیدیت
 رکھا اوسس آمت بہ فرمان شاہ
 درونی شہین اوسس دیگر خیال
 سراسر کوڑون قصہ شاہین بیان
 کوڑون خاطر شاہ ممنون و شش
 چپن دل شکفتہ بہ بشل گلاب
 ویکن ژوٹس جلد رنج و لقب
 بہ دیوار ایشان سپہا فوق کوس
 ز لاولعہ ترے خبر پانہ آن
 مبارک مئے اوسم بہ پانہ خیال
 سعادت چھنا از رہ اختصاص
 بلا شک یہ گز انخاؤک نشان

عا پخت و لال بدخشاں سوسہ اوسو چکان و خار پاٹھ پتہ و ۴ حالہ مولام کرہ
 وہ خدمتون جواب و ۵ ملا و ۶ پریک اپریک و ۷ بادشہ سہینز خفہ و جیتہ کنز

اگر چه شهنشاه مقرر کرے
 منے سلطنت آیت تشریف یور
 کہ ویدہ ملازم رعایا تمام
 غریبانہ پائے پٹین کو خود و نوش
 قد مبوس حاشی گنم بانیا
 وزیرین مبارک کو دوس سبے عدو
 بہ از طرف شاہ چھس اجا بختہ تھوان
 بنام جہاندار کون و مکان
 مقرر یہ تار پرخ کو اور یور
 یہ تقریر کو ختم تا دوت خوان
 بہشتی طباقان سرپوش دار
 رنگ آمیز در باستان زری
 زور بفت کیماب دستار خوان
 لہ پند و مکلف ضیا فتحہ عجیب
 منظر کو کہ یک قلم خورد و لوش
 سپنویار نے تاز مغز و دماغ
 ز خوردن یہ کیشہا تمن دوت پیش
 پور کہ محمد بے حد سوئے کردگار
 بہ تجویز تا یک بلا خوف و ڈر
 بہ دستور سابق ز گردن فراز
 یہ خانہ پن چھس سنور کرے
 کون گزیدہ اعلان ملکس رندہ پور
 گزیدہ سنستو آنجو رعایا تمام
 بہ کیشہ چھس نہ گنم ناجو دوش
 بہ تاج ملاتی شوم سرفراز
 بہ این دانش و راب و عقل و جرور
 بہ تقریر و دین کون کو رختہ یس بیان
 پس از ہفتہ یوت داتہ شاہ جہاں
 شب ہفتی پادشاہ داتہ یور
 طعائیکہ باشد برون از بیان
 آنان تا زمانہ اکھ ایکس ہوشدار
 مطلع مرصع جمہ جوہری
 بچاؤ کہ او نکھ بعد ازان ہوان
 بنام خود اسگر کھنے خوش نصیب
 گیتو اسو بے ہوش تا آکھ ہوش
 کھوئی تمن دل پھوٹا کھ باغ
 یہ سورے کو کہ ہضم بانازو عیش
 خدایا تو این خسانہ پامینہ دار
 ویکھ تا ریکھ بانہ جولن اندر
 پالیش گرانمایہ گے سرفراز

عا یا نے بادشاہ سیدہ ملاقات سستو سیدہ عا عن یاب تہ تمی ستر خد متعہ کرے ۲۰ ہفتہ وار
 ہفتہ شب ۲۰ کھین تیج نہ ذکرے پیکو کرے ۲۰ جنسکی بانہ وہ پندو

وزیر زیاد سے جو معتبر
 سراپا کوڑن غرق تھے سرفراز
 تیرا دس شہر و جہنت زین الملوک
 برائے سوارسی بجے زین و ساز
 ہیو تک روخصتہ اچھاذاں بارگاہ
 بر اسیان تازی سپہنرم سوار
 بر یک طرفہ العین شہر سندر
 وزیر خردمند روشن روان
 ز شہر حکامین و ز شہر یار
 دوزن پادشاہس ہمہ ماجرا
 پس از ہفتہ شاہس کوڑن ہاشم
 سپن شادمان شاہ زین الملوک
 چھ رادی سکھاں آں بکاؤں پری
 سپن واقف حال از قیل قال
 کوڑن بد دل خوشیتن ایں خیال
 گمان نہ کر نہان چہم سے از عین رسا
 بہ ایں زرفشانی بہ ایں کرد فر
 سے بیجو زکو پانے غارت بدل کوڑن
 پلا تکت تہ سے چھ ایں کار و بار
 چھ طاقت کس از بشر ایں کمال
 پرستان کی ہم چھ ساری نشان

تیس خلعت خاص لوکن بہ بر
 وے کیا پھٹتہ شاپوے ذراں مار
 یہ ورن کین لوکن تھو ز تاج الملوک
 کرن پیش کشش گرو تھن ترک تاز
 ہبر در اسے با حرمت و عز و جاہ
 ز انعام خدش از شہ نامدار
 سپن و ابرو آں جھلکی نامور
 بہ درگاہ شاہ ژاو دل شادمان
 یہ کینتر ہا و چھن تھو کوڑن آشکار
 کوڑن شاہ واقف ز چون و چرا
 بہ دعوت روخصتہ با شان جم
 ز شاید تیس سپن گوڑت ملوک
 سہ ماہنر غمہ لام اسیں بر جا کر
 وزیر من نشے بلو کر از کوڑال
 بہ ایں شان و شوکت چھ کوڑن عبال
 ز غارت کرئی من سے ما آہ جاے
 یہ تاہر مشکال ز دست بشر
 کر تھہ نیم بسمل سے با عین پھورم
 یہ کینتر ہا پو کوڑ شہس آر شکار
 کتے ایں پنین صرف اموال و مال
 یہ کینتر ہا وزیرن شہن کوڑ بیان

پہ کیڑھا پتو وون چھہ کیا تھہ کئی
 ز تعبیر تقریر دارُ الامان
 بلا شک چھہ کورمت اُمی دیو رام
 چھہ وافر اُپس مہم دز تاج و تخت
 چھہ بے شک یو پے او قف باغ من
 ز بس خورمی آس سپر تھہ حُباب
 وون با تضرع بعجز و نسیان

بلا شک چہ و بخت پرستان تسمی
 نسو سکن چہ ہم سیا بل باغکو نشان
 چہ و چیمت اُمی میون جائیں تمام
 بہ امداد دیوان بہ نیروے بخت
 چہ اُلُوت اُمی پوش از باخ سن
 پھینو شادمان دل پھونس چوں کلاب
 پورن حمد بہ عدو سے بے نیاز

کتاب

مئے بوزم یا سُنْدے پے
 مذکورہ
 تھک تروم نہ درنگ و پو
 مذکورہ
 نہ چیتھ مے جانے زدکن
 مذکورہ
 در تم و ز تن مے شن طرن
 مذکورہ
 غلام خاص لوگم تس
 مذکورہ
 تھک و ناز با حشمت

بِرَحْمَةِ اللَّهِ مَنِّي تُو دِل مے
 مَنِّي تُو ہاٹھ اہ سال و ماہ تیں گے
 بچھیریں عالمیں ہر سو
 سنے دایان ہر ہر نے
 بے عازن سنگ دِل لوں
 پیٹیم اُپینہ فانس کھ
 ز فرقت ز اُجھم سے تن
 ہر گونہ تیشہ چھم کے
 تو کل کر تھو زوئم تیں
 ولے تمکو تھو غارن - سے
 سچھم در خانہ با حُشیت

بے نادیدہ سے کرمس جے
 سعادت بخت فیروزم
 ز وصل یار نوشم
 بہار اندر زمستان گو
 شگفتہ غنچہ گل گے
 گوئیکل کر سوختہ جھی آدن
 کرن آباد پیو لاگنے
 گوئی جویں صفائی کر
 بجی پے پے رنے ٹوٹھے
 درون دہم بدن پاؤ
 مکن ہر زب و گل شش
 ز یاد دے کز کہ وادی
 سو اصلس واریج دخت چھے
 سہ چاوی عاب غیبیکے
 دے بہر شش باش از قے
 غیبیہ زان یم کیئہ دودہ
 و چھتہ کم آے تم کوٹ گے
 چھہ دنیا ائی و فانی
 ذخیرا سہ تر توڑک وے
 چھہ یس غمخوار یا غمبہ
 بنے اصحاب و آل وے

سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 مبارک عید نوروزم
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 گلت تو روٹکھ پر تو
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 چھہ لائزم پرکھ زن مارن
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 وچھکھ پرکھ آکرک غرغز
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 زمین سٹھ تو چھہ اسمان
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بنی ہر سوے آبادی
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 مائیں زینے سہراوی سے
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بہاؤں لایون چھنی بہہ
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بہہ کوکھ کوکھ یاد ائی
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 تمن ہر دم درودہ پر
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے

دریں راہ یوڈ کرکھ خامی
گرہ صکھ گمراہ ہوتے ہیں
چھ برتر برکھ و مہتر
سین پٹل رو کرکھ راہ طے
غلام نعمت اللہ شاہ
تہنیزتس بیڈ وہمید اچھے
مے بوزم یارشدے پے
چھ رتم رہبر بہ بھر دبر
مے بوزم یارشدے پے
پرے معرفت از درگاہ
مے بوزم یارشدے پے

باقی داستان

لیکھان میں چھ دانسدہ اس ڈپس
تواریخ دعوت مقرر کرکھ
جواں بخت اس پود زین الملک
بہ حشمت کوڑن دعوتک انتظام
بہ آتش متوون تموشدے تہتر
بہ تعظیم و دھتہ شاہ ملک بکار
تھان بہ محمودہ خوش سیہ
دوہ پوز بہ الفتحہ کوڑن سرزا
دو پوس شاہزادن ثنا سو بہ ذات
بے از تولا بی عا حسان تو
تھون سایہ چونے بہ سرود گاہ
چھ کوڑن مے حاجتہ کرے التما
یہ زین الملک پود تہتر بیسا عا نیک سرت
یہ موجتہ

وایا نے پتہ پتہ کچھ تمہ نے و زین الملک پود تہتر بیسا عا نیک سرت
یہ موجتہ

۱۔ ایں ملک یس افسر و حکمران
 تیس سرتو آسن ہمہ اہل کار
 زن و مرد باشندہ سرزین
 بہاذائے آسپو گزہن با تیز
 ضیا فتح بہ انواع شاہ پری
 فراوان فراوان تساول کرن
 ضیا فتح کچھ تھن باسن بے بہا
 بہ واپس چھنر کائسہ اکو پے تہ نین
 دوم فرس زین ازیں جایگاہ
 روم پر خاکسے کز اوئے فرس زر
 دتن آندہ آندہی جا بجا سایبان
 مکمل مکمل بہ نقش و نگار
 گزہن خیمہ آسپو بہ روئین طاب
 تین تیز بہر کوئے کرسی زر
 بہ زنان گزہن آسہ فی میز پوش
 فستہ پلن اندر لعل ہائے خوشاب
 غرض چہ تھہ اکس بیون بیون آرامگا
 عیرو غریب آسے قدر و جاہ
 کینا دلویم آسن اندر خمار
 تیز تیز آسپو گزہن باسلوک
 بیجے گزہن آسن تیتھے سوز و ساز

چھ تیس میا کی دعوت بروز فلان
 رعایا کہ وہ یہ ہزاران ہزار
 چھ دعوت تین کلہم اجمین
 بہر کوئے حاضر گرانسپا پیر
 مزین طبقہ جام ہائے زری
 سبق ہائے ملک بکاؤل پرن
 چھ کینہہ واپسے نین بلا اشتباہ
 بہ ہمراہ پرتھ کائسہ لایم تہ نین
 برابر کرن تا بہ ایوان شاہ
 مبارک زمین آسہ اندر نظر
 ز زریفت ز اطلس نہ کھنجاہ مان
 پے استراحت بہ اہل دیار
 بہ مغل، سمور و بہ بالا استجاب
 سجادتہ در افشان چو شمس قمر
 فزون تر ز اوصاف عقلمنوش
 شب افروز آسپو گزہن ماہ تاب
 بہ یکسان آسن گزہے خواہ مخواہ
 مے نش گزہہ آسن بلا اشتباہ
 تین سرتو استاد خدمت گزار
 وچھ تھہ رشادمان گزہہ زین الملوک
 تیتھے پیش یثدرا از شاہ دلتا

یہ جاداد سورسے نثار بر عوام
 بہ ہر رنگ آہن گزہ ہم برائی
 یہ کیشہا دو تھتہ زین ہم پیش
 تھتہ تھتہ پڑھین دل پھولن باغ
 تہ دل تھا و غمش لول وار ابرے
 بہ ہر وہ ہزار اسویم افسان
 مطابقت بہ تقریر شاہ منوش
 شباشب بہ سمجھتہ مہیا کرو
 ارنہ از پرستان و شاہ پسن
 مہیا کرو کہ چیز از ہر کدام
 تہ سورے تمو کرو و اتس دوش
 نثار سورے باری تعالا دوین
 کورن تمو بہ افزہ در ہر مدار
 پس انگاہ رفتہ غصہ حاکم دین
 برائے ہایت نمودہ غریہ
 حاکم دو پیکھ گوش با ہوش دار
 کرو خدمت میزماں بہ ہوش
 مبادا شکایت تھتہ کرو پادشاہ
 پرستان چے پڑے سوزن تمام
 تھتہ تھتہ نغمہ کراؤ درین زمین
 پند گزہ تھن روزی تھن بر ہوا

پس از اختتام ضیافت تمام
 ز ہر رنگ بیند از شاہ پری
 حاکم دو پسن مخلصا غم مہ بر
 مہیا بہ تھا وے تہ ماوے دہ ماغ
 یمنی لحظہ سورے بہ حاکم کرے
 ارنہ برو تھتہ کن جملہ دیو نران
 رتن کن کورن حکم از راہ ہوش
 بہ ملک پرستان تہ کیشہا مہرو
 ہر گونہ سامانہ ہائے نفیس
 تعمیل دیو کور کہ انتظام
 تہ کیشہا اوس شاہنشاہ پسن
 و چھتہ شادمان شاہزاد سپن
 شاد پاکذا تھن ہزاراں ہزار
 میل تھن تھن بہ کھل سپن
 حاکم بہ وقت و دار سورے دیو
 سمجھتہ آس دیوان ہزاراں ہزار
 مکر بہت روزہ بہ شکل منوش
 درین باب سمجھتہ کرو پڑتہ اکھا
 سمجھتہ پانچ سورک کورن انتظام
 رتن کورن تہ کپہ از ہر ایں
 منوش یہ ہوش جان از نوا

بہ پرواز ہمہ خوش آواز
 معہ یسر سپہو جملہ بے قیل و قال
 سپن پرختہ اکھا خد متک ذمہ دار
 بخاطر یمینک اوس شاہس طمع
 بہ ہر جا ملاحظہ کرختہ پانہ آو
 و چھن زیاد تر تہو لوہن ابرہ
 تہی اوں بجائے دیک مدعا
 پکاح و اتہ یوت شاہ عالی تبار
 تہ دم تار چھکھ عالمک پاوہ
 تہ تے مطرب سازونے بوز ناو
 کتم خدمت شاہ ہمراہ دے

دپان دریاہ پڑیہ نئے ساز
 تہ تاج الملوکس بدل گز خیال
 مقامن بہ تنظیم بے اہل کار
 دو بکھ حکمران سر شہا گو جمع
 پئے امتحان پانہ شہزادہ دار
 بخاطر تہ بومو سنے ابرہ
 دین سجدہ شکر سوئے خودا
 الہی تہ اخبار آئمہ یہ کار
 تبس بے عدد سہو آئن سپاہ
 ولو ساقیو جام مے چاؤناو
 ازاں سازونے مغز و دل روز محی

زین الملوک

پنہ سلطنتک لوکھ ہیختہ تاج الملوکس نشہ سالس گزھن

لیکھاں یہی چھہ یمہ داستاںک پڑ
 تقوون واد بعد از یک ہفتہ پور
 سپن ہفتہ آدا بہ عقل و قیاس
 بہ اخبار آماہ گو شہریار
 رک و بہ زن و مرد پیر و جوان
 گزھن چھو شہس سہو ملک بکار
 ز تاج الملوک آو یا سحتہ وزیر
 شہنشاہ یوت و اتہ سالس ضرور
 وزیر آو شاہس م کوہن الہاس
 بہ داندور شہس دیکھ شہنشاہ
 سہو سال چھو پیش شاہ جہان
 نووے شہر تہ چھس نووے شہریار

تہی سال، کوزمت چھ شہنشاہ
 یہ بوزختہ سہ شہنشاہش سپینو شہر باش
 رتن بوتمستائی تکیب رنگا بہ
 خصو حسن ز او صاف لڑج الملوک
 سپینو شہر ساری بہ زبان شاہ
 سکھ بادشاہن کرن پانہ در او
 عمارتی زریں بہ فیضان مست
 شہنشاہ کھوت بر عمارتی زر
 تھتھے پانٹھو ساری اپرو وزیر
 کڈاکہ چید چید ہزاراں ہزار
 غرض جملہ افواج تنخواہ خوار
 پیے ورد خوانی بہ ورد بلا
 بیاباں اگر اس کا نئے کئی
 غرض پرتھ اکھ، چھو ہزار گو
 سپینو رتن بر اسپان تاری سوار
 فقط دوپ غریب پیاد پکو
 سب ساز یاور چھ پروردگار
 دیان لفظ دین کور وزیر بلند
 بیشی لفظ دین کور وزیر کلام
 نصیحت کر کہ تمکو پورکھ و عطا دین

چھ کھیتون چون و چھن دینہ انیس
 ازین برژدہ زان چھنہ آکھ گاشہ
 زبان سب اچھو کر و چھنہ آکھ
 رتو بوزمت او، تھر سندن لوک
 برتھ آتہ مادان تا عید گاہ
 سواری انکھ کوئی کوئی بہ چاد
 سجاوختہ مہارائ کھاراں بدست
 جرتھ اسو تھتھ در و لال و گھر
 چو سیارگان رگد بڑھ منیر
 زرہ پوش مردان جنگی سوار
 ریسان باشندہ آں دیار
 بہ یکسو کرکھ پیر تا ہم ملا
 تھس میول از توش خان شہی
 جہانس بہر سویتہ آواز گو
 پیاد پکن کا تھتھ آویسہ نہ وار
 چھنہ زانہ گرین کھتھ متین کیا تھتھ
 عجب کیا چھ یود کراو اسپن سوار
 سپینو ساری استاد تم اٹھ و تھ
 پھر کھ رے سار و بسوئے رام
 خبردار رکوزو ہمہ اٹھ و تھ

دا خوش خبر ۲۷ ملک ۳ سو ۵۰ سپینو پالکھ کھا جکھ مت ہستین ۴۷ لاکھ
 ۵۷ پتھ کھو تارکھ زونہ اٹھو اٹھو چھ آسان ۶۷ آکھ (one) ۷۷ (Two)

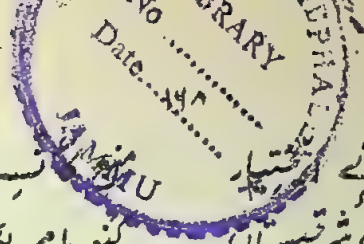

پیچو با ادب ہوش مخزن اندر
 کوثر لفظ جہر دلت تر دو کھنڈم
 گوہر تر دو پیر و قسم بمران
 تمن بیتہ زیر پوش درختہ درائے صف
 ازاں پس شہنشاہ والا تبار
 مصاحب تمس سرتو بڑی اہلکار
 سواران جنگی ہزاران قطار
 چمکدار سار فو صلاح و لباس
 بکا دل کرختہ رخت مردانہ اس
 ہزار لہ پیادو تر دو کھنڈم قدم
 کران تختہ شرمندہ اسبکھ سوار
 دیان داڑی یا منحتہ پروان از شہر
 وزیریں و درین و ننتہ کوتا چھ دور
 یوسے آمنت پندرہ چھس یہ دختہ
 نظر وار تر آون و چھن زرشاد
 ہر سو و چھن آئین سیم وزر
 و چھن سائبان با بریں طناب
 رنگا میز خیمہ و چھن بے شمار
 تمن منز و چھن خاصہ کرسی زر
 سجاوختہ تمن پیچھ عجیب گدا اسی
 وئے کیا پڑ تم گدا بے موجدار

سکر د یاد ساری با خوف و در
 گدا کھنڈم پیشرو شاہ و یا رنگ علم
 بہ فرحت دلی اسیم اعظم پران
 کران ہوش یا ہوش از ہر طرف
 بہ فیضان زر دوز پالک سوار
 یکا یک سپہن جو حملہ فیلن سوار
 دیان درائے صف دختہ عین یار
 روانہ بہ ترتیب گئے عام و خاص
 وئے کیا سہ با فرشتانہ اس
 دو پچھ اسی تر دو تو چھنا کینہہ تر
 پیچو سال مگر سال چھو چر بدار
 سپن خوش شہن یام و چھ کرد فر
 دو پش تھر چھ داہ پیل شاہ ضرور
 اوڈے پیل شاہ وئے تر دو دختہ
 میشرے ہند نشانہ اندر نظر
 تھر کیا چھ کتھہ اسی لال و گھر
 ستونیا و میخیٹ زریں خوشاب
 مہل اسی رتم خاصہ گورنگار
 جرختہ میز پے اسی لال و گھر
 پرستانہ کی پوش زن شملہ اسی
 بلور و صید اوس کورمت تیار

سیمٹھا خوجبؤر تھ پو شو برکت
 وچھن سپانن تہ چمن اندر
 قندین اندر شب چراغ اوسولال
 نظر بڑھتہ ترکان دچھان نوہ نو
 مہ مہوت کو موٹھ سورے فریاغ
 وچھتہ ایس تماشا بچھتہ ایس فریاغ
 دہن میلنے ہنس کو مچھتہ آشکار
 وزیرن کو مرس عرض اے شہریار
 برابر چچہ وہ میل ٹوٹ واتنس
 چچہ بے شک پشہزادی برنخوہدا
 خوہدا پوشہ ناگون تمس یہ کمال
 بیکان قاصدا او تازی سواد
 سہ تے اوس شاید پرتا سکتے
 مہ گر دپیشہ پچھہ فیلہ ہے کو کچھ دم
 درونی مہ بوراے خاطر کران
 غرض اپچھن نامہ کوڈ از بغل
 وزیرن مہ منشور کوڈ واکوڈن
 ایکچھتہ اوس از طرف شہر بنگار
 یہ کینرھاوتہ منز وچھہ پادشاہ
 ہم از پارچہ پا و اسباب
 اداں حسابنگہ تابہ شہر بنگار

بہر سوے بے میز پوشش اورکت
 اویران بہشتی قندیلان زرا
 فردان چو نور شد مہ درغیاں
 تجب کران حارتن منز مہ کو
 وچھن باز شہزادی تاپانہ نراغ
 وزیرن دپین کینز بوڈھتہ دریاغ
 اے میل کوڈ واکوڈ شہر بنگار
 وونم نا مے ہرگز اپوز زینہار
 یہ وچھتہ بڑے پچھن کرنا جان
 چچہ ہوان تماشا جدا بر جہدا
 کران اوسو باہم پوہے قیس و قال
 بلایا تمس کینت مہ گر راہوار
 شہنشاہ یسندہ از نے تھانے کئے
 وچھتہ خور شہسپن شاہ عالی حشم
 یہ گر آپ نے مئے کوڈ کیم زیران
 کوڈن پیش شاہس بغیر بخل
 کوڈن عرض شاہس یہ کینرھا پوڈ
 بہ ایس سویشے زیران شہریار
 زرو سپم اصل و گھر بے بہا
 نئے طشت زریں و افتاب
 تہ مورے چچہ شاہس چاہن بشار

بہ غارت تہ نین سارے اختیار
 سین در عجب شاہ شریستان
 شہن دوپ وزیر سر کرن چھاپہ جان
 وزیرن دوپس باز اسے مہربان
 سے کو چھٹ چھ بونہ تم سہندک و نگاہ
 خدا داد چھس دولت و مال و گنج
 چھ بہتر یہ آڈر و موبے ہراس
 دوپس پادشاہن ازین اختیار
 وزیر سر خبر اس پر ورا چھنا
 بہ غارت زینویس یہ کینتر ہما و چھو
 وزیر سر یہ ہر از زبان یام دراو
 سواران فرود آمدنہ از میان
 نمان اس کینتر ہما تلو از زمین
 سوار اوس پیادس زبان لے عزیز
 ہتو باے لالو لکے پاری پاری
 بہ شند ہی جو ابا دیان اوسس تس
 گیس پیٹھ سے ما دان اوسکھ نواب
 رے گرو کے موختھر جھی ہتو
 سوار اوس مجبور ڈیشہ سے حال
 پیادو سہٹھا اوس کڑمتہ رنج

بہ غارت تہ نین سارے اختیار
 سین در عجب شاہ شریستان
 شہن دوپ وزیر سر کرن چھاپہ جان
 وزیرن دوپس باز اسے مہربان
 سے کو چھٹ چھ بونہ تم سہندک و نگاہ
 خدا داد چھس دولت و مال و گنج
 چھ بہتر یہ آڈر و موبے ہراس
 دوپس پادشاہن ازین اختیار
 وزیر سر خبر اس پر ورا چھنا
 بہ غارت زینویس یہ کینتر ہما و چھو
 وزیر سر یہ ہر از زبان یام دراو
 سواران فرود آمدنہ از میان
 نمان اس کینتر ہما تلو از زمین
 سوار اوس پیادس زبان لے عزیز
 ہتو باے لالو لکے پاری پاری
 بہ شند ہی جو ابا دیان اوسس تس
 گیس پیٹھ سے ما دان اوسکھ نواب
 رے گرو کے موختھر جھی ہتو
 سوار اوس مجبور ڈیشہ سے حال
 پیادو سہٹھا اوس کڑمتہ رنج

۱۰ لوہا نین ۲۰ زینس کن ۳۰ سوار و مختھر گرو پیٹھ پختھر ۴۰ ام الک الک کرن
 باہر من

رتو وڈا متی گشتی ریتی اُسو بار
 کر وڈا تھن حصہ ہو تھکھ تمام
 وزیرن کو رن یام آڈر روان
 بیکدم ہو تھکھ لوٹھ مالن کون
 وچھتھ مال اوٹھ کوٹ سپنہ ریش
 اڈس وجہ کیشرھا کرو اُسو حال
 ڈرٹھکھ نہ رتو وڈھ علی کل حال
 گشتی کھکھ بار تہ گے بہ دل شاد
 گشتان بھ چتے تے آپ کو رتھ تھان
 تہ وڈھتھ تھ تھان سپنہ گشت مال
 اڈس رز کر وڈھ اوڈ گشتی بھ چو دار
 قبائل وچھتھ کوڈ یہ ماہ ملن
 ستن پیرنہ کیت اٹھ اکھ مال
 بہ واپس کر کون قدم ہو تھکھ دین
 بہ اعلان شاہی کھنوا سو تھال
 رتو زیاد اوٹھکھ سہ مال شہنم
 سو تھ بار ہجھتھ کاہتھن سرفراز
 پن مال تہ حال بودھ شہن
 سیوڈے در اے تہ بادپس آے پر
 یمین دیسار اندران جہلو گاہ
 کٹو بوڈون سوز تہ چٹک اُسو

گرانہ یہ یم چیز بے تاب دار
 رتھکھ کر سوار تہ تھکھ کھکھ کھکھ
 وڈے کیاب پیرنہ تھکھ دستان
 سراسر موٹھکھ اسیم اعظم پرون
 بہ حرمت پکان اُسو تم پیش پیش
 پیوت باہتھن اوس در دل خیال
 وڈے اُسو باہتھن بہ اہل کمال
 بہ اعلان میٹے گوکھ حاصل مراد
 اڈو کر وڈھ تھانے ریسٹان
 اڈو ہو تہ ہو کتب کمال
 یہ کیشرھا ہو تھکھ کوڈکھ بردوش بار
 اڈو ہو تھکھ گشتی تھکھ تھکھ کلن
 غرض سارے کوڈ اٹھ اندر کمال
 سپنہ سیرت موٹھ تھن سال کھنوتھ
 موٹھ شہر چے ڈرامہ آسہ چال
 پکان آسہ ہجھتھ بچکان یتیم
 غرض یم وہ کھلو اُسو تم آے باز
 کر وڈھتھن اُسو پاران کرین
 دپان بعد اعلان تھ شاہ دوز
 سوارن تمام اُسو ہمراہ شاہ
 پکان برونہ وچھان نو تھ رنگ اُسو

پتھر از عماری شہنشاہ آو
 قدم یام تمکو ژون خیمس اندر
 ضیا فرستے آیتس در نظر
 پے استراحت سجاؤتھ پلنگ
 ز طرف شہنشاہ شہر نگار
 شہن مال مچھ چیز ہے کن کوژن
 بہ ہوش او گے مغز بیدار تس
 پتھ پاتھ پڑتھ کائسہ اند ہمران
 گرسنہ گمبوتے کوڑکھ خورد و نوش
 بگل گوکھ گوشن دوختھ کے تمام
 شہنشاہ سپن باز پاک نشین
 ڈیزو ایزو لوکھ مرتبا
 ونے اوس منزل یکن پنج میل
 بہ امین شاہ بہ تمکین و جاہ
 ملاقی سپن با شہسہ ذی شرم
 زمین بوس تکریم اوژن بحا
 روان سپن ہمعنان با ظفر
 ازیں ماجرا پڑتھ اکھا بے خبر
 فقط واقف راز شہزاد بو
 بہ تجھیز شاہ باز پاک سوار
 یکان بردنہہ تماشہ و چھان دلفروز

پے استراحت بہ خیمہ سہ ژاو
 دھتھ گو چھن پتھو لعل و گھر
 نہ زانہ شہنشاہ نہ تمکو سٹند پد
 تھکھا کوڑ شہن تھتھ پیٹھن ڈنگ
 غولام اوسو حاضری یمن و یسار
 بذریعہ غلامان بہ حاضری سورن
 دوپن روز پاتھو لوکس تیوت تس
 تھکھا کوڑا تمکو از کہان و رہاں
 کیتو اوسو بیج موڑتھ آکھ ہوش
 برہ رفتن اندر تلکھ اجہ دام
 یکان بردنہہ کران آفرین آفرین
 کران اوسو تم مرتبا مرتبا
 نگار پتھ کی شاہچے کوڑ رھیل
 پتھتھ او شاہس بہ خیل و سپاہ
 بہ تاظم تمکو پیش اوژن قدم
 بہ حق پد تہ ز خوف و رجا
 بہ آداب امین پسر با پد
 شہزاد شاہس چھ صلبی پسر
 ازیں رو پیادہ سپن پیشرو
 سپن ڈراو ہمراہ شاہ باوقفا
 چھ بوزاں کنوس از شہپال سو

سوئے نیمبر خرگاه کز آن بو نظر
 به مجبور و پیکان پیش پیش
 سپین رونق افزای شاهن مکان
 که وجه زر افشان سپین یک قلم
 بر که چند شد مشد گو شهریار
 دپان الغر من شاه زین الملوک
 مکان زمره تیس کیئت تیار
 سمور سیاه فرش تخته وقف اوس
 ممکن مرصع به نقش و نگار
 شهرس کیئت گرانمایه بو تخت زر
 کھشیده بیوخته تخته بیوخته عالی حشم
 وزیران و میران همه افسران
 رتبن گیتو عجب سند خاص اوس
 دیگر سو همه لشکر شهریار
 مکانس تیکه پیرو از هر طرف
 به باغ اندرون خیمه تپ سایبان
 سپین شادمان شاه دپیشده سه فوج
 نشین گمبه شاهن اند نظر
 تخته اندر سپه حوض های خراب
 سجاو که ز قمار های زرین
 کور که ملک باغ مرصع

دپان اوس یخته جایه کز ما مقرر
 تیس اوس شهراد همراه خوش
 بیگم غلامان چچه مومر چچکان
 گرشید سپاه رودی داریت هلم
 به مخفی وزیرن رتبن دیو و مار
 بجایه مقرر نیوکه با صد سلوک
 بهشت برین از یمین و یسار
 پر از لعل و جوهر تینک سقف اوس
 لبن اوس جرمو موتو در شهروار
 چمکدار تخته اوس لعل و گهر
 کرن رشک یود آب جمشید و جم
 به انداز تم پیچو ساری بران
 زر اندوز تم پاسکی پاس اوس
 سپین جانشین از یمین و یسار
 شهن و چچه پیرو هرمان صف
 سجاو تخته برایه همه هرمان
 ستاره و چمن زوئه سستین به موج
 شگوفه بر تخته اوس باغ از بر
 تین منر شکار آب گه لاب
 فرشتو و چچه آفرین آفرین
 الاهی زیاده دتس مرتب

عا روز پنج جاس ۲۷ به چچه موت ۳۰ چیت یا تالو و م و ایک کرن و ده روز پنج جاس

شہنشاہ و چھان رنگ بہ رنگ اس رنگ
 نقایس و چھن چہرہ کو نہ کو نہ
 بہ دانائی خود و زہرن و چھن
 بہ اطلاع تم کو شاہ اوٹن بہ راہ
 بہ ہوش آو لاجول والہ پیران
 بکاؤل تہس سہتر با احتشام
 چپ راست یتھ کن سہ ترادان گذر
 بہ عینی پٹن باغ تہ رنگ تس
 چھہ راوی لیکھان از غلام قدیم
 سہ تہ اس بر شکل آدم پیکان
 دو پٹن تس بہ زمان از عقل ورے
 چھہ بیشک یہ شہزادہ نامور
 بہ جادوگری زیاد تر چھس کمال
 بہ واپس دو پٹن پر سہی لے مہربان
 ولیکن چھہ اُس تاد این شہریار
 گمانہ یہ گڑھونے یہ جاداد میون
 یہیں شہریار ہزار آفریں
 بکاؤل سپہ خوش یقیں اس پور
 اُمی بلنسے منز چھہ کورمت عو بور
 کر بابے دل فاش سپر س کر
 حیاتس سپن مانع این تنبیل

نہ اُپینہ دل گیس دُور زہنگ
 ذرا کو سہ مہیوت اوٹنس جوتون
 بہ تدبیر یتھ تھندے رو چھن
 از اس ماجرا کو نہ کیٹہہ اشتباہ
 چھہ باغس نظر اسے وار کران
 لقب اوس تہر سہند حضور سی غلام
 سہ جائین پٹن تس پوان در نظر
 چپ و راست زن اوس پیش پیش
 تہس اکھ پری اس ہمراہ کدیم
 شب و روز ہمراہ آرام جان
 چھہ میونے یہ جائین تہ میونے قلاے
 سلاح شور پر زور تہ پر ہمنہ
 اوٹن سپہ سہتین پرستان مال
 چھنہ چون ہرگز یہ شاہی مکان
 برابر تہیک نقل کورمت تیار
 چھہ بر جابے حمہ مال و اسباب چون
 کورن ہو بہو نقل آں سر زمین
 دو پٹن روٹ مے باغ تہ ناگت تہور
 یوہے ناگتے پوٹسکے خاص تہور
 بہ ننو پاٹھ تفتیش تہور س کر
 مونکن صبر ذاتس از اس قیل و قال

بہ جبرین ہیشین عبرت سے نشہ کوم
 پور من جہد سوئے خود ایسے جو اد
 لوہم با نیکے ناسرکھے ژورے
 اُمی کور مئے غارت دل و جانے
 اُمی رام کور مت چھ ملک پیری
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 دیان اُمس دارا گہڑ آہ کاثر
 گہڑ آتھ خیال اندر اُمس غرق
 آتھ اندر نہ مطہر سپن اجدام
 کہ وہ سپن مستعد اجمعین
 سجاو کہ بہ ترتیب دستار خان
 طبق ہائے سیمین مرصع بہ زر
 تھو و کہ پیش رو سارے باتمیز
 بہ ہمراہ یک خواجہ با چشم
 وئے کیا رنگا رنگ ٹیٹو نو برتھ
 بیک سوئے جفرا تان پیر
 بہ زریں طبقہ طبق ماز بو
 بہ تنظیم ہر سو تھو پاری سپن
 کھیپو تہ چٹو شیر مادر یہ چھو
 فدا چھو چھینہ یم ٹیلو باز پس
 بہ اعلان شاہی یہ گوشن کور کہ

پھولس دل ز شادی ذرا تھو لہو م
 پس از مدتے گوئے ہا میل مراد
 چھ بیشک یو ہے کنہ کے دہرے
 اُمی سار کور مت پرستائے
 چھ اُمی ہے بہ ملک پیری افسری
 لوہم مطلب دل نہ ملک بنگار
 ڈولس لول گویا پرستان سہو داثر
 سہ در شادمانی ز پاتا بہ فرق
 ز تنظیم گو کھانہ سکے انتظام
 دیتک دست پاک از یسار ویمین
 شروع ضیافت سپن بعد ازاں
 فرادا فرادا بہ یک یک نفر
 ضیافتہ برتھ کم گرانماہ چیز
 رکابے دو دہ آہہ باشان جم
 زر و نقر کی درق آبکھ جرتھ
 ترب ہائے کشید ہر ہا شیر
 معطر تمیک اوس پاپیز گلو
 نہ مابک یہ تجویز جاری سپن
 یہ کھیپو چھتہ کھنک بانہ ساری رنو
 کر بنٹہ رچھو یا کرنو بازرس
 بہ بسم اللہ آغاز نختہ دن کور کہ

کهوان لقمه مازن کران اُسوقاش
 بهشتی ضیافت کھوان اوس شاه
 بهر لقمه مد و شنا بو پران
 وزیر و امیر و کور و کھ مرخاب
 به عشرت چھ ساری ضیافت کھوان
 ز شہپال میشد برانی و از اُسو
 به گردش به مجلس بلا گفتگو
 دیان مدتها لوگ ضیافت کھوان
 سپنیر یا مته کور و کھ نوش جان
 مہیا عجب طشت و افتاب اُسو
 آتھ صاف کور و کھ تر بان و کھ
 به تجویز آن ملک شہریار
 ضیافت به پسائی اُسکھ زیاد
 مرخص سپنیر تم نہ دربار شاه
 به واپس گزھن سو به شرقستان
 به بوزتھ سپنیر شاد تر و کھ قدم
 گز و آتی تم شادمانی کران
 به درگاه شاهی سہ زین الملوک
 وزیران و میران مصاحب تمام
 دوسہ صد بیسے از رہنسان خاص
 پس از اکل و شراب طعام و شراب

به ظاہر تہ دل و چن اچھن اکھ گاش
 درونی دل اوسس کران واه واه
 نگارین شہس آفرین بو کران
 الہامی دتس زیاد تر مرتب
 معطر گلشن چھ شد بخت چوان
 گشت طخت پیشوان به انداز اُسو
 نژان اُسو ڈالہ روان سو بسو
 بھ مے شاه و مہمان شرقستان
 پور و کھ حمد سویے خدایے جہان
 فروزاں تر از ماه و افتاب اُسو
 به قبضہ درون پانی پانس رطکھ
 بلا خوف و ڈر مالیسے گشت کھ بار
 تہ ہیبت گشتی تمو بھ قیچ و شاد شاد
 اجازتہ تمن میول از پیش گاہ
 پیاد سواران ہمہ میہماں
 پُر از مال ہیبتہ ڈالے جیب و ہلم
 سپاس و ثنا پاک ذاتس پران
 دیان رود با حشمت و باسلوک
 به ہمراہ تمس رودی با احتشام
 تمس رودی ہمراہ از اختصاص
 کور و کھ مال برسوزچنگ و رباب

سپینو حاضر مجلس شہریار
 گل اندام کُلفِ مہمیں عذار
 اُتھن کیتھہ عجب ساز و سنطور و نے
 یہ دربار شاہی دیکھ جلو گاہ
 رہا بن تہ سنطور و سیتار نے
 مرتب تمکُن سپن یام ساز
 ترشہ ترانو کہ آواز شیریں و صاف
 پُرسٹان پے پُر کر یہ تمہ ماہوش
 بہ غمزدگان رقص پروانہ وار
 بہر نوع آواز را مشکمان
 دگر سوے طنبور و سنطور و ساز
 اکے آپ آواز نغمہ شن دل ربا
 پُرسٹان سپینو بستہ بوز تھہ تار
 و چھاں بوشہنشاہ شرقستان
 وزیر و امیر اسویم ستوتس
 دپان اسو این شاہ نو زند باد
 دے باضین گو سنہ ساز و نے
 غرض یک شب روز بو نغمہ سوز
 بہ تجویز شہزادہ نامور
 مرتفع نہ دربار سازندہ گے
 نہ بیگانگان جاے خالی سپینو

پُری سپیکر و ماہ رخاں بے شمار
 معہ لہو پارچہ ٹالو سحاب وار
 رنگ آمیز میون میون پکاں پکے پے
 میو تھہ ساز و این بہ فوغ ماہ شاہ
 تمو گوشمالی کر کھ تار پے
 بہ یک خلق آواز تھو کھ بساز
 لبیکہ مویتھو زندگی بے خلاف
 بہ ساز نذران آسہ تمہ بادکش
 بہ عشوہ کر شمسہ یمین و یسار
 چھ بوزان شاہ سوز ماہ پیکان
 بیچے چنگ و نے دف تہ سیتار ناز
 کران بوز و فی آفرین مرتب
 کوڑ کھ بر ہوا بے محابا قرار
 کنو اوس بوزان بوئے داستان
 موٹھ کھ شہر پورب لوٹھ کھ میوتس
 بہ این حشت و جاہ پایند باد
 سپینو مت و مدہوش خاموش گے
 بہ پیش شہنشاہ گیتی فروز
 کوڑ کھ ساز بستہ بہ روز دگر
 بہ عشرت شہن نوش کوڑ جامے
 معہ مجلس چو فردوس خالی سپینو

راز و نہ ہند میو بدن عذار اچھ ناٹھ ۴۴ گہون دالری ۵ بے خوف ۶ روخصتہ

شہنشاہ با ہمرمانان نویسیں
 دو چہ سوبے شہزاد تاج الملوک
 اسے نش ذرا کرتے تھے و قراء
 ز دور زمانہ تھانہ تھے باد
 نسب نامہ ان دن پٹن زاد و بوم
 یہ بوزر تھے بہ نزدیک زین الملوک
 بہ آہین شاہان بہ شیریں زبان
 دو پٹن شاہزادوں کے موہ خضر
 بہ تقدیر باری بغیر از توہور
 توے چھٹے کہستان و جنگل رنج
 بہ ناحق اگر مای کوڑنس فرار
 بہر فیک و بد سے سمیع و بھر
 سے وونے پٹن داستان سر بسر
 پہنچے پاٹھو چھٹے خدمتیں غرض سے
 شہس گزرا تھانہ فرزندوں
 تمن سیرت و خدایں بو تھا و ما
 شہن یام بوزن یہ شیریں سوین
 بہ یک جاے تم بہرگان چار کس
 چھ یم داریت مملکت چار تن
 بیٹے پہلکا اوس پٹن شہن یم پسر
 وے اوس منغوس آن تیر وخت

بہ دیوان سرا بیکھ باناز و عیش
 ز طرف شہنشاہ زین الملوک
 وہاں شہی چھ اوسو چھکھ کرک خاندان
 بہ فرستے دی نوی نویں شہر بوزناو
 تو از شہر چین آمدی یاز روم
 بہ تعظیم بنشست تاج الملوک
 کرکھ پریش از آشکار و نہان
 بہ چھٹے دور از خانان پیر
 کوڑنس مای از دل کہہ خوش دور
 پوزے بوزر تھو سے پڑ شاہ کھٹھ
 وے چھٹے مہربان پروردگار
 بہ دل خستگان یاور و دستگیر
 بلا ریب اسے شاہ والا گھر
 پڑ تھن شہر یارس تیر چھٹے فرزند سے
 خود دین عطا کرکے پڑ اندر جہاں
 بیٹے حال و احوال خمد با و ما
 بہ چھٹے اوسو شہزاد در انجمن
 تمن کن اشار شہن یمو نس
 بہ دنی درون خاص فرزند من
 ز صلب من آیت جہانس اندر
 توے کوڑنس محروم از تاج و تخت

وایہ نون تو شہر اوس تیر پڑ چھٹے سوبے و ۶ کینہ و ۱۲ شہر و ۱۴ لوگ و میانہ پستہ

بہ خور دی سے از خانه کر دویم شدہ دور
 تپتہ نہ نہ تپتہ تپتہ تپتہ تپتہ تپتہ
 چھ مشہور فرزند تورا البصر
 بہ تدبیر پنجم و دانشوران
 بہ ہمتی رہے در پستان گے
 پستان پکی دیو اس کے ستوہ
 پے خرچ آن راہ رنج و سفر
 کو کہ خرچ آنرا سپہنہ کامیاب
 او کہ گل ز باغ بکاؤل پری
 مے دو لکھ اچھن آن گل بلہ ہا
 دباؤ لکھ زندہ کامنی بہ نور
 ہمیشہ ہم امن بہ عزو بہ ناز
 مے پو نشدیم خبر چھینہ لوگ کو کہن
 زندہ چھا کہن مہ دیو آن بد نصیب
 چھنے بوزان بکاؤل پری ایں کلام
 یہ تقریر بجز تھ کو نہ تھن ناتھن
 وہ پین ہم چھ بد ذالمت بد ماسٹن تھ
 چھ گل آست از دست این تاجور
 چھ بیشک شاہس تو تھت ہیکہ پسر
 یوںک صفیہ ریز نو از دغا
 نیکہ یوز ایز و مری گز تھن بدویاہ

سبب تھت چھ تھ طالپس پو تو
 بہ تقدیر دو تم سے رنج و الم
 و لے تم کو نیام سے نور بصر
 دوا نہ تھو نہ شہزادو از ہر کران
 بہ محنت تھت بدشت و کشتان گے
 و نے کیا تھت کم بیابان دکوہ
 حد روں پو سستی نیو سپہم وزر
 تھت مہیا بہ باہتہ سے رنج و عذاب
 بہ مردی بہ کارا چھنے سرسری
 بیک دم گیم چھینہ پستان شہا
 ازیں چار فرزندگان بالضرور
 بہ تخت گرانمایہ سر فراز
 مے بدخت کمر پول تھ کمر رو چھن
 بہ پا دیوس تم کو ہم سے ارم طیب
 لقب اوس تم کو سندھو شہزادی غلام
 و چھن از عقب سو بہاں چار کس
 کجا ہم شہنشاہی آنہ ہن گاش تھ
 چھ مہم سندیہ جائن بہ ایں کرد و فر
 جوان تخت دانشور و شیر نر
 چھ نیوشت ارمیش نش گل بے ہا
 در مغل از پیش این تہنگاہ

شہسبش یہ شہزادہ نے بوز یام
 دوپن باز ہنشہس زئد باد
 دریں محفل از ہریان شہی
 ہیکہ پرنہ نادر تہہ تبس کائہ اکھا
 شہن دوپ تبس باز اسے بے نظیر
 یوہے اوس تبس مشفق و غار غاہ
 اگرچہ تہ واقع بہ تقدیر بو
 دوپیکہ سارے گزہ کھائے بہ دار
 مگر یتیمو وزیرن کوڑن حال حال
 رہائے کوڑن از بلا و صدم
 چھ بوزان یہ شہزادہ خوش ضمیر
 بہ این محفل از آشکار و نہان
 تبس ہیو چھ ما کائہ بہ دربار شاہ
 وزیرن یہ بوزن بہ عقل و شو عور
 وہ تھتھ تھو بہ مجلس کرن تھو نگاہ
 کوڑن عرض اے شاہ گیتی فردز
 دیتم وون دریں مجلس شہریار
 بہ شکل و شمائل تبس ہیو نہ کائہ
 فقط اندرین دایے این دیار
 تھانہ گزہاں چھم یہ وافر تھیز
 یہ شہزادہ تبس ہیو وچھم بے خلاف
 ٹوگس بر جراثت تمک این کلام
 ہمیشہ جہانس اندر شاد شاہ
 چھے ما کائہ تبس چلکیز آگہی
 یتیمو منزائے محشم قبلہ گاہ
 فقط پرنہ نادر تہہ تبس این وزیر
 اُمی معہ کھوون تہ از قہر شاہ
 ولے آن زمان پرتھ اکھا پیر گو
 چھ منحوس اُمو غار کوڑ شہریار
 پھرن لوکھ ساری اذین قیل و قال
 اون تب معہ کلاو تھہ ز ملک عدم
 کوڑن بس پھرن رے سوے وزیر
 بہ عقل و فراست تہ کوڑ امتحان
 تہ وچھ واپر اے مخبر غار غاہ
 دوپن دال میں یہ چھ کالا حضور
 فقط گو س شہزادہ شد اشتباہ
 ونے موختصر عرض و معروض بوز
 پس و پیش ہر سو یمن و یسار
 چھنہ دور کو منزائے پادشاہ
 چھ یتیمو شد یہ جائیں یہ نقش و نگار
 بہ اطوار نیکو چھ چوئے عزیز
 پوزے بوز شاہ مے وونے یہ صاف

شہسبش یہ شہزادہ نے بوز یام
 دوپن باز ہنشہس زئد باد
 دریں محفل از ہریان شہی
 ہیکہ پرنہ نادر تہہ تبس کائہ اکھا
 شہن دوپ تبس باز اسے بے نظیر
 یوہے اوس تبس مشفق و غار غاہ
 اگرچہ تہ واقع بہ تقدیر بو
 دوپیکہ سارے گزہ کھائے بہ دار
 مگر یتیمو وزیرن کوڑن حال حال
 رہائے کوڑن از بلا و صدم
 چھ بوزان یہ شہزادہ خوش ضمیر
 بہ این محفل از آشکار و نہان
 تبس ہیو چھ ما کائہ بہ دربار شاہ
 وزیرن یہ بوزن بہ عقل و شو عور
 وہ تھتھ تھو بہ مجلس کرن تھو نگاہ
 کوڑن عرض اے شاہ گیتی فردز
 دیتم وون دریں مجلس شہریار
 بہ شکل و شمائل تبس ہیو نہ کائہ
 فقط اندرین دایے این دیار
 تھانہ گزہاں چھم یہ وافر تھیز
 یہ شہزادہ تبس ہیو وچھم بے خلاف

بہ شکل و شمایل نہ میجو سُنند پد
 بہ ظاہر چہ تاج یمیس دیوسار
 یہ کینترهاییمیس شاہزادس اندر
 بہ روز تولد عاہ آن نھوشی پسر
 دپان معہ مختصر کوہ و زہرن کلام
 بہ یکبار تھوود و تھتہ سہ تاج الملک
 دو دین اے شہنشاہ عالم کنہا
 بہ چھس سے گوہ نگار فرزند چون
 بہ چھس سے کریا تھس زخانہ بر
 مے تقصیر بوندہ تہ تقدیر اوس
 اگرچہ شہنشاہ رنجور ہو
 انیں راز مخفی و افشاے آن
 وود تھتہ گوہ از تخت بے یختیار
 ز چشمان تر کوہ نہ گوہر بنشار
 دو گانہ بہ شادی کوہن تمہ ادا
 از ان پس دزہرن بہ حبیب دل
 بوہن لول تھس زیاد تر از پدر
 بہ دہنگ طرف حاضرو زوہ بنشار
 بہر سو پین امیرن سپہ و زر
 و چھان اسو تم ناقصان چارتن
 و چھان اکھ اُرکس کن پشیمان گئے

بلاریب و شک پہ چھہ جونے پسر
 یہ تنجیم و چھٹ کے چیم چند بار
 و چھہ جاہ و شمشہہ بیٹے سیم و زر
 یہ وڈی مڑ چھے تنجیم دانو خبر
 خبر دار ساری سپنہ خاص و عام
 دین سجھ در پائے زین الملوک
 بلاریب و شک میون چھکھ قبلہ گاہ
 یسند اچھ شہس لوگتے اوس کڑون
 و لیکن خہ داین مے دیتنم تھور
 بہ چند روز شاہس بیٹیک آو کوس
 مبارکھ سہ تکلیف شاہ دور کو
 یوزے چھا شہن روپ پہ کیا چھہ
 دتن بوسہ بروے او بہ شمار
 روٹن شہزاد چو گئی در کمار
 دتن سجدہ شکر سوے نعہ دا
 روٹن در بغل شاہ تمور وڈی
 سہ تھو اور روچھٹ بہ خون جگہ
 کوارکھ تہ چھو کھ زیرین میار
 درون و بروں گئے کتہ مشہر
 سپنہ زرد رو موٹھ اتن کھین چین
 درونی کہ ان اُسوئے مے و پے

دُخ کیا بہ پیش پُر اُسو جواب
 بہر مہاج تَس حسان آباد گو
 مُسبکہ کہ یہ مہر سہجہ تہ فارغ دلی
 عطا چھی ژستے از ایزد داد گر
 چھ مد لوم از آشکار و نہان
 چھ دانستہ بخشندہ جرم و خطا
 شامی پسر با گر امن پُر
 و پسند از طاقاب تو بالضرور
 نہ پروانہ گوشت نہ آباد چھکھ
 ژستے چھا جفت حاصل دین روزگار
 ز منگو چھم رانیہ در نکاح
 چھ شہر و معروف فر بہی
 قدم بوس حاصل کرن پیش شاہ
 چھ کیا ونہ اے نور دیدہ دگر
 نہ دیدار شاہ بہ شود نیش من
 مہک زاد گو محلہ خاش اندر
 دے روز در پردہ بیرون در
 پشہ قبلہ چھس بیانیہ طرفہ دیکھ
 شہر عذر گستاخم ماف تھاو
 چھ یم چائی یم ژور شہزادگان
 توے روز در پردہ بہر تہیز

نغو پوز اپڑ وہ ز برویے حساب
 غرض شاہ پور بچھم شاہ گو
 دوپین شہزاد س بہ خورم دلی
 بہ این شان و شوکت چنین کردن
 بروز تولد ز انبار دان
 شناسوے باری چھیش ذوالعظ
 تسمی کور بہ این حرمت و عباد و تر
 اگرچہ اچھن نور او ستم و نور
 بیاحال چون سرور آزاد چھکھ
 بیشہ ونہ اے اختر تابہ
 دوپس شاہزادن بہ اقبال شاہ
 چھ عالی نسب عابدان شہی
 اگر حکم عالی چھ اے قبلہ گاہ
 دوپس مالو واپس ازین خوب تر
 بلا شک اُنکھ پیش من خویش من
 بہ تجہیز آن قبلہ نامور
 بہ ہمراہ آون ہر دو آن سپہبر
 دوپس شہزادن سے بر ونہ کن
 بہ واپس دوپس شہزادن جاو
 ز شرم و حیا سہ راہ چھکھ روان
 غلامان آراء این دو کنیز

چو دایغ غنچه لایمھی ریمین بر سرین
 به شانه یمن حسن کیمو دایغ چو
 دریں باب چو ککھ ماکرب موختیار
 چه بوزان یہ رقم حصار بد اختران
 مجمل زد پشیمان و شرمندہ گے
 الا اے پسر پند من گوش کز
 دودہ اگر سورے نئے نیک و بد
 چو افسوس تس یس کل اسیر زشت
 نوے دایغ یا مکتہ ترشیز بوز مای
 به حسرتہ تمن کن شہن کز نظر
 به یکدم ز مجلس سپینو تم فرا
 پیادہ به شہر یوب گے ریش و لبتہ
 دو کچھ دودہ ذیبتہ روز نس چھنہ دار
 ولے شاہزادس تہ بونہ نصیل
 اگر چه پتہ سوز نکھ تمکو و زہر
 ولیکن تمن بونہ آو دول
 یہ واپس پھرن آہہ دو کچھ غم زور
 وزیرن کریونکھ سمیٹھا زار پار
 به کئی تمن نخت برگشتہ گز
 تہ دیشٹھ وزیر سس تسلی سپین

ازیں دو کنیزان پردہ نشین
 چھنہ باز یم بے نوا دایغ چو
 ملاحظہ کرکے تو ککھ اے شہریار
 دو چھتہ زکلی نیر ہیمو تیر پزان
 دو چھتہ حاجزاد در عجب غنہ پیتہ
 ز اطوار به ہوش کر ہوش کر
 و نکھ کیا اگر کار اسی ڈٹے رد
 و پتہ زائہ سہ بخوے رو بر بہشت
 به گردن تمن لائیک طوق نالی
 ز شرم و محالیتہ فرد کرکھ سر
 نیر دایغ آں جا کورکھ نہ قرا
 به شرمندگی لبش لائیکہ و لبتہ
 لکھ فرد خد متھ کھسو ماہ دار
 تمن ماو چنہ ہیون علی کل حال
 پین یور واپس پتھا و کھ مشر
 چھنہ بہ خاہ سونے برادر تیر مول
 و بار گز متھ نہ شہس نش خد متھ
 ولیکن تمن اوس نہ نخت یار
 اے کس اکھ پتہ ڈول تمو ترا دودہ
 مر پوت پھیور تہ نیک خواہس دپین

درا ترمکج ۲۷ پاز ۳۷ کاو ۴۷ شیرین پندہ پاٹھ ۵۷ بدن کن ۶۷ ترمک ۷۷ و ۸۷ کھلو
 ۹۷ عباس ۹۷ جرم

غرض در آید یا مکتبہ ذہن بر تم چسار
 دیکھتے ہو پسہ بر تخت گاہ پدر
 تمن کن و چھوٹے خوش سپن شہ یار
 چپ و راست بر تخت ماوار تمن
 نہ لخت جبکہ پیش رو باسلوک
 قہوون تہ دوین تس ز چون و چرا
 بہ دربار شاهی نہ بیگانگان
 و ز پر خردمند روشن ضمیر
 چھہ باقی پس پردہ بوزاں دین
 ہیوتن شاہزادان بیسان کون
 پوکس سیرت باین براہ سفر
 مسافر طریقہ بہ ہمراہ شان
 بہ ہمدردی آں ستودہ سعید
 و چھکھ نوجوانو شہر پسند
 کنن گو کہ یس شہر کے سرفراز
 ولے قہوونٹ شرط چھس با تمیز
 اگر چہ بہ زمین نمکس مال و زر
 تہ یا مکتبہ کنن گو کہ شادی کر کہ
 دو پیکھ مال و دولتہ نموتس تمام
 بہ دروازے طبعی دو یکھ بہ زور
 دپاں آہ آں مالک سلطنتہ

اندر تر آئے آن ہر دو رنگین بہار
 بہ ہاں ظہیم و تکریم افکندہ سر
 کرین لال و گوہر تمن پیچہ ہزار
 قہوون بر دو آں نرگس و یاسمن
 خردمند ذوالقدر تاج الملوک
 سراسر مے نش دن پٹن ماجرا
 سپنر جاے خالی بہ محکم مہار
 فقط رود دربار اس اندر مشر
 پرختہ حبیبنا اللہ و نعم الکپش
 نہ موج جگر داستان پرین
 میلے در آئے تم ستر ہمتہ سیم وز
 تمن نش پٹن ناوختا و مکت بہان
 بہ الطاف یزداں بہ عنواں رسید
 دیکھتے ڈیر تہ پھیری مکتہ اند وند
 چھہ کور اتیمس خوب رو زرد باز
 مے یس زینہ تموشن بہ ادا کنیز
 سہ محبوبس قہوون بہ زندان در
 بہ شطرنج بازی منادی کر کہ
 سہ ہمراہ ڈیر پکے والسلام
 بہ بالا کھستہ زیاد تر کور کہ شور
 بہ ماو کہ یمن را و موشا چھہ وقتہ

وئے موئے صر قبلہ دو جہاں
 پشیرا تم جوئے تھے اندر
 شتر و فیلان و اسکیں تمام
 تماشا عجب ہوونکھ سرسری
 کجا شان و شوکت کجا افسری
 سین زیں سبب قادیانکین تمن
 دوپچھ پیسوا یہ کرو سہ آرام
 آذیں واقعات برادر چہار
 کوڑم راجب سوبے پروردگار
 لکھم مے برادر بہ زنداں اسپر
 نتہ عاصیت کز پچھمیت عطا
 اگر اسو تم دشمن جان مے
 کریم بادل خویشتن مصلحت
 گزہم ڈیر جاسوئیے اس نتہ
 امیر اوچھم شہزاد اندر مشیر
 تمس نشہ روڈس بہ مثل غلام
 بہ روضہ صحت کوڑم انس کہ اکھ پیر
 بہ چیلہ زمار لکھ مے روضہ صحت پیو تم
 ولیکن اذیں راز بو بے عجب
 غرض اندرین کار بس طاق کوس
 اگرچہ دریں باب کر دو م کمال

بہ بازی تھے شنگ تاون امان
 کون قادیانکھ ہمہ سیم وزر
 بوئے مال و اسباب از ہر کدام
 موٹھک گل آن از بکاؤل پری
 ہمیں نان جو فرش خاکشری
 ز غوت وئے اسو پچھم ہم
 گزہم پوختہ پچھو وڈ موصوم خام
 سہا گوس در ماندائے شہریار
 پچھم ارجمت الس اجمین کردگار
 پچھم دھا اے خدایے قدیر
 پچھم اذیں بند زنداں دھا
 پچھم رنج اسیم دلس کان مے
 بہ پچھم کیشہا چھنہ چار پچھم
 دریں چار جوئی بہ کرو پچھم
 مے عالی شب اوس روشن ضمیر
 پچھم دوان نوکری صبح شام
 بہ شطرنج بازان رضوان شہر
 مے بونیک خوشتر اجازتہ دیشم
 گزہاں کوت چھ کینا کام چھنہ شہر
 وچھم تر پیو چھم پست چالاکہ کوس
 مکر وڈ اوسس بہ چاہ ضلال

عائزہ کوٹ بک و دو ٹیٹ و پشو و گری و گہ ہنگار و آئہ گٹہ - بشہ خبری

چھٹے پوتھ کا تسمہ زمین پر اٹھ کر کھینچ
 تھی باؤی نم بر تسمہ نشین چھم
 بہ تہہ پڑیو تسمہ ونگ آب و تاب
 تھوون پیشکش سے یہ تسمہ اوس مال
 بہ درو درون بو یہ کیشہا دوا
 بہ صحرا بہ دشوار مانوں سے وقفہ
 لہا بس شہا نا عجیب ماری منہ
 دریں شہر چھم بر شہہ دارا بہ سر
 خود اٹھاؤ تسمہ خورش بہ اہل و عیال
 کھینچہ ابقس درائے مانند شیر
 گزہ صحتہ پیوس بہ شرط او تم بجا
 مقرر یہ تھوون تھی رول اوس
 بہ ایوان شاہی بہ گرسی زر
 برادر تسمہ نشہ ارم سے جند
 سے نشہ اذی گنہند گراخا بہ چیر
 بہ دیگر طرف میوہ خورش گوار
 زہر پنے گنجینہ ار نیسی
 گیس رائے لوگ شاہان بہ دام
 کرس ترھل خود داخل کریم مشکس
 اشار کو رم تسمہ کن اسے محل اندام
 کنیز کو کو رکھ تو گنڈن ہیوت بہیش

دریں فکر او تم گزہاں روز و شب
 دہہ بہ اکہ پیرا نالا و چھم
 پتھوون تسمہ موج کو رمس خطاب
 میراں سے پیٹھ گئیہ آں پیرا نال
 پس آنکہ سے حاصل کو رم بے بریا
 خود اتس نصیب کرن مغیرتہ
 دہہ بہ اکہ آفس پیٹھ کر گزہ گند
 دو پٹھ تسمہ گزہن چھم سے باکار شیر
 تھوون پیشکش تھو پ کو رمس سوال
 بہ فر شہان بہ ایسا کار خیر
 بہ دروازہ دلیر پیرا
 تقارہ بجو رم بہ مامول اوس
 بہ تجویز مار لکھ بہ نیدہس اندر
 قرارا کو رم و اثر آں ارجمند
 و نے اس استاد آں خورش پیٹھ
 ملون ضیا افقہ سہیٹا مشکدار
 اٹکھ بعد ازاں تھو یاسیہ نفیس
 سہیٹا شادماں گوس از انظام
 پینو کنو تسمہ سے او تم ولس
 گزہ ہتھ فارغ از اکل و نوش و طعام
 بہ تجویز او تھتہ نزد ہمیش

مے لوگ تمہیں کول بہ بار اول
 بہ بار دوم رودس بوچھان
 بہ بار سوم ہادی مس مے اچھ
 یہ کینرہا تمہیں نقد بو زر و سہم
 کرو و اید اس سوس معہ ہر دیاہ
 پتیم شرط تمہہ تھو بہر تمہیز
 و گرنہ بہ واپس مے جملہ مال
 مے منظور تھو م دوم تھو تھو
 کلا پنہر کھو کورن بے شمار
 بہ این شرط آخر کورم مات تھو
 پنہر استاد سہ وافر تمہیز
 محمد اللہ کو میون مطلب تھو
 مے دوپ مے چھ منظور چوئے و تھو
 مے اندر پرستان گزھن چھ نور و
 بہ واپس پھن بدل شادمان
 ولے شاہزادن تھو کر پرورش
 کر یا تم پنہر کھو سہڑا زار پار
 مے دوپس گزھن تھو چھ لے نگار
 غرض تھو پنہر مے رخصت تھو لے قبلہ گار
 نہ و تھو زانہ تھو مے اسیم خیر
 پیادہ شب و روز اس مے پکان
 پڑھنہ کھو زن مے سپن پار پار
 عافیتہ وورے ۔ عافیتہ

بہ رودس رسیہ تمہہ تارن زول
 تھو تھو وار کر تھو اس مے پھان
 مے چھ نرد بازی تھو ساریے کچھ
 یہ نہ تھو تھو تھو گوس بے ترس دھم
 بیسے مال و احوال بو بے شمار
 تھو پڑ زمینہم چھس بہ چائی کینرہ
 بہ زنداں تھو تھو تھو کھو کھو مال
 تھو کل علی اللہ شوم کامیاب
 ولین تھو اس نہ تھو یار
 سہ زمینہم تھو گزھن رود تھو تھو
 کورن الامان چھس بہ پائی پنہر
 بہ زیر نکاح خودم کھو قبول
 ولین تھو مطلب چھس پنہر
 بہ بارغ بکاؤل کرن چھس عوبو
 تھو سہین نکاح بو کرے شوق سان
 ازیں بعد دی زچھ تھو شاہی خورش
 مے گزھن تھو شاہ تھو آنکھ نہ بار
 تھو کر تام آرام صبر و قرار
 برایے سفر دھاس بے راہ و راہ
 مے مولوم اسیم تھو از خار شر
 و تھو زانہ تھو تھو اس مے تھو
 زنگ و زر گرو زگرم و ز خار

سہ بود مُنیرِ لا کرُو کھٹ مَادانِ زیو کھٹ
 بہتتہ بر سرِ راہ چو کوہِ کلان
 مگر حضرت ایزدِ ذوالجلال
 مے کن یا معین پیہ دیوسِ نظر
 دوپن مے تر کس چھک تریوت کور اکھ
 مے دوپس اگر چہ مے دوتم یذا
 دوپن غم مہ سہ بر دوس دلشاد روز
 غرض نیوس تم سبتو با اعتبار
 بہ تاں ظہیم دوپنم تر کیا چھک کھواں
 از ایس قول مے آسہ اعتماد
 تر بوز کھ بہ پرواز تروون و دو
 قطار از اُشمترو اون در زمان
 تھوون میسرو مے دوپن ہوش کر
 مے یا منھ و چیم اُشترن ہند قطار
 بہ عشرت کراں پانر او س تیار
 خمہ داین رتے سوزنم کھین تر چین
 بہ ایس لطف ایس مے ذوالجلال
 بہ ہر منھتہ دوہہ اکر کوہل مے کمر
 و چیم تانر و و تھنا بحال
 کر کھ صاف کر و مس بر آتش کباب
 کریم آرد و شکر مے خمیر

کوڑم طے پکھے دیو سارا سے دیو کھٹ
 وچھم یا پھن گوس از جسم و جان
 مہربان سے اوسم علی کل حال
 ترحم کوڑن سے دوپن غم بہر
 ترپانے بلاین اندر کیار تراکھ
 اونس چاڑی بختن بہ تے کیٹ غذا
 ز فکر بہ اندیش آزاد روز
 یثیت اُس تس خاص جایی قرار
 بہ حاضر کرے میون چھکھ مہماں
 بہ ابرام دوپنس خد کھوہ تہ زیاد
 خبر چیمہ کھہ قافلے گز مصعبہ یو
 بومے آرڈو روغن و برنج و نان
 کھہ ساغم تہ غفہ فراموش کر
 کوڑم خرچ غلبہ بہ لیل و نہار
 کھوان تہ چوان بوس مردانہ وار
 مناسب بہ آسان چھ شاہن شہین
 پان حمد اوس علی کل حال
 ضیا فتحہ کریم بہر آں دیو نہر
 پتھر پو دیون تہ کوڑم حلال
 مصالح نمک نرومس گپو چو آب
 گوس پیچھ کریم تھہ ترہہ چاڑ طیر

بہ صافی کوڑم جمع ڈیرا کلان
 تناول تہ کر ایس غذا یے منوشہ
 منو پٹھو تہ کھو تہ چو سر بسر
 نثران اوس زن آوتس وجد و حال
 دتن بوسہ یے پارینے در زمان
 پن مطلب دل مئے ون بے ہر اس
 کرختہ خوش بہ سستی جہانش لکڑ
 قسم از سیمان گوڑتہ تہ شو ماو
 کنن یام تنس گوڑہ چون و چرا
 خیر کینتہ تہ رورس نہ از فار شتر
 بہ حشم و قہر مئے دوین اے منوش
 نئے زانہ ککھ کس دپانی چھ دیو
 ادڑھا تہ ککھ مقصد و مدعا
 کلاما وئے موختصر لا بحر
 آن بو آکھا پڑون چھم دوسدار
 پنہو پٹھو اغسٹن جادو پڑس
 بلا شک سہ ماوی ژتے راہ ہدا
 ضیافتہ بناءم نہایتہ زبر
 بہ تجویز ایشاں بنوؤم مئے خوان
 بجایے بلندی سپن اپستاد
 کرن رعیت سان کرچھ طر شمال

بہ مے گوشت و آرد و آب و نان
 کوڑم عرض دیوس پئے خود ز نوش
 دیوس آپ نہ پڑھتہ گوڑن کمر
 کھوان لقمہ اکھ اکھ ماراں ہا
 شکم تہ بوڑن تہ سپن شادمان
 گندہ ککھ مئے کن تہ کوڑن التماس
 بہ جان و بہ دل چون حاجتہ کڈ
 مئے دوپمس گوڑ واد پئے سیتو کراو
 قسم کھیتہ مئے وونمس پن ماجرا
 تہ بوڑتہ سپن ہم جان پو پتھر
 ذرا گوڑہ بے ہوش تہ اس گوش
 دریغ قسم از سیمان مئے کھو
 بہ یکدم پئے کپہے سرازن جدا
 ولیکن بہ مجبور چھس از قسم
 ضیافتہ تہ ہر ہر ہر بیپہ کرتیار
 یہ گفتار چونے بہ گوشن کرس
 سہ یود تھاو منظور نیری مددا
 تہ بوڑتہ بہ ہمیتہ مئے گوڑم کمر
 کوڑم عرض دیوس آن مہمان
 یہ بوڑتہ پکاں گوڑہاں دیوزاد
 بہ آیین دیون بہ سویے شمال

و چہان تور کن رُو د با مدعا
 دوا آو باشوکت و ولولہ
 سہ بر جابے خود بہنوون پتھر
 دنیا فتنہ یہ کیئہ اُس تس کر تیار
 دوین تس چھ بے شکہ یہ کار منوش
 سپن پور تصدیق تس زین خبر
 مدار اکبر تھ خانہ دار س دوین
 اونچہ کتبہ میے نشہ پوز ون کلام
 ز شہر رب خاص شہزاد چھے
 چھے مشکل کھتا اُمو مے نش سپرو
 بستے کھیونس چونس بار بار
 ولے میا بہ دستہ یہی نہ سہ کار
 اوے کنوڑے تکلیف دیتے معاف
 بیٹے اُس حقوب خاندان او نس
 مگر رام گو یام کھیو تھو طعام
 گر تھن در پرستان چھ کمو سہ نجال
 یوان رحم چھم ویش چھن این منوش
 بہ ملک پرستان رمن بلعنو رور
 نیاید مگر یک سھن گو ش دار
 بہ بارن بکاؤل سہ معہ ختار
 بلا شک تھی نیبر تھو سہندا

سہ بارہ پتھے پاتھو کڑوون نہا
 پس از ساعت چشد گو ز لزلہ
 بہ تہم ظہم دیون فرو کورنہ سر
 پس از پشیش حال کورنہ نثار
 دگر گوینہ دیون کورنہ خورد و نوش
 ونان ہی پشیس تام میے کن نظر
 تہ کھیو تھ چتھہ رضامند دارا سپن
 مے از تام کھیو تھ چھنہ تھہ طعام
 دوپس تھو یہ یس آدمی زاد چھے
 یوہے مطلبن اکریوت و اتنو
 اُمو کر تھے کر پڑھ ضیا فتنہ تیار
 کھو تم اُمو سہدے حق مے اے غمگسار
 اہس نیبر مطلب تھے نش صاف صاف
 دوپس تھو مے ون موختہر تھو وونس
 سہ گو تھد بوز تھہ تھو سہد کلام
 دوین تس چھ مشکل یہ چوئے سوال
 ولسہ حق نمک لرس از غور و نوش
 اہندہ آچھہ گو مے خاطر سرور
 یقیمہم نہ دست من این سخت کار
 مے ہمیشہ چھم سائین آں دیار
 حواہ کر کن تس کر پس جان فدا

دایم یاد آیتہ یہی نہ یہ مشہور تھم البتہ اکھ کتھہ بوز۔

دہنچہ می ہوتی تھی رخصتہ از خانہ دار
 پین یام و ارد بہ ماو اسے خویش
 دوپن تس کتو بوز اسے دیوتر
 حالس نیشہ نیر نورن چو باد
 ژٹے مولوم چھی تمکو شندے خاندان
 دیوہ خط ملن تہ بہ روٹنس بہ دوش
 بہ سوہ پرتیان پھرن تمکو عنان
 حوالہ بہ کورنس سہ منشور ہستہ
 پرتھ خط سپنو دیر تر شادمان
 پس آنکہ بہ روٹنس چو گل دربار
 بہ واپس لیو کھن باپسے کن جواب
 مبارکھ پہ شہزادہ نامور
 ازین بعد احوستہ میر برکیتہ تر نعم
 ثنا ذات پاکس صدا بوز نم
 بہر گوئی دلشاد چھنس با تمام
 یٹا ما دترن قاصدس بیکران
 ازین پیش ما پس دوون سر بسر
 مخلص پہ وینہک چھینہ احتیاج
 دوون تس حالس نیشہ روزمے
 بہ ہمراہ مسودہ ماہ جبین

چوپشہ میر دوش کورنس لوار
 لیو کھن خط دیو اکھ ازین تمکو پیش
 بہ خط ہستہ پہ شہزادہ نامور
 یہ کوٹ دانت اون کرکے شادشاد
 ز ملک پرتستان رسیداے آن
 بہ پرواز تر دوون قدم تمکو بہ ہوش
 حالس نیشہ واکو آرامہ سار
 حالس دلس منز سپنو پاور ستہ
 مئے کن اس از شادمانی کوچان
 دین بوسہ بروہے من بے شمار
 وچھتہ توحہ چوئے کٹیس کامیاب
 مئے نیش دوت ماو اکس در بگر
 امس برٹ مئے پرورد شہزاد چھم
 تمس کیت یوتے جوہرت سوزنم
 ترے اس آباد بس والسلام
 دواں گو بہ واپس سہ شادی کراں
 پہ کیشہا پورکھ قاریو پیشہ
 گزہان باعینین تنگ دیو حکم زراج
 توند امرا از جان و دل بوزمے
 کوہون عقد باہم بہ آپین دین

راموہا ہیو کھولنس نکھس چہٹ ۲۰ سلو ۳ چھٹو، دستاویز نم جاکے برہ

حاجتہ، منور دوت

به تدبیر آن دلبر نحوه شش سیر
 آژون باغش اندر به سوراخ موش
 پس از عاصی مطلب سرفراز
 سه رفته عتقه تمن دین بصد آبرو
 خواص و حسن سه یس تو حفر بقیل قال
 به عود نهاییات آن میران
 به رضوان رسیده بغیر از قوصور
 تیس سیر تو بر دشتیم سه داد قرار
 نه سیرتین کزن عقد پیوند چغم
 به آزاد می قیدیان سه شمار
 غده لاهی پندرسه دارغ بقاء عتقه تمن
 رها تم کرخت پانه نیرن به فر
 به همراه آن مال و دولته تمام
 تمن حکم شیر پررب و انتک
 به نحوه شکی یمنه پانه راه سفر
 اذین تحفه راضی کرنا هم قبله گاه
 و تے باینه هشد سه جور و جفا
 بجنشکل رسیدن مسافر طریق
 حائل پیوسته یاد آن مو به سر
 که باد سه واتن شب شب منور
 به تاه پیرش های چه بارغ آرام

به الطاف محاله نامور
 او تن باغی که ناگه مژگه سربوش
 حال سه هیتو سه رفته عتقه از آستان
 به همراه عتقه سه جنت او
 به کوی سرش میلنه مو به وال
 به رضوان رسیدن زمان در زمان
 به همراه پیوسته آژون واد پور
 به مطلب به واپس بختن این نگار
 درین باب شاید خود او اند چغم
 خواص و حسن سیرتین برادر به چهار
 پنه خیرج لخته رود به دیا و عتقه تمن
 جازن سرامر لودن مال و زر
 به مسکو سه سوزن بصد احتشام
 به گاه شاهنشاهی پزار بهک
 بحسدی روم سو به مادر پدر
 پیس گاش جشن به عنوان الله
 دیننه مار به نین کل به بها
 حزن و غمپس فکرن اندر غریق
 به آتش سه لاون پلاخوف و در
 دونن تسر سه مطلب خویش پور
 چغم سه ترز شهنشاه عالی ختم

یہ شہر آؤں تو ہے تو توے شہر یاد
مزمین ہر گونہ پیراستہ
عالم بہ ہر گونہ فوج گراں
حاکم تو آئے نوویں سرسبز
چھوٹے ہر گونہ ایس زمان قبلہ گاہیں
ز ہر گونہ فروشان تمامی
بہ نوبت یکتا یں تین دھن
حضور شہنشاہ گرامی پدر
ز شہزاد سراج فرزند گان
فروں ہر گونہ تھیں اس نور
چو بلبلس محل تھر بوٹن در گناہ

دوہن شہر تھی کر نوون تیار
سپین یام تا پیر آراستہ
بندر گاہ سے پہنچے بہ پینس روان
یہ کیٹھ مال دولت جہازن آئند
بہرے ہر دو شہزادیاں با سرور
وون داستان ما سے سرسبز
کٹ دالہ سند تر دیر سندے
کوڑن موہ شہر داستان سفر
یہ بے بوزین الملوک بے بیان
حد کھتہ تر زیاد سپین تن سرور
وون تھتہ آو از تختہ بے تختیار

پانچ

قصہ بوزختہ دو تو پر دمبدم حمید
اگر ہم بدخواہ تو بدین گئیہ ممکن بوزختہ ربا
مالی دترنس بوسہ روئیں نیک خوئیں مرہا
از کمال خوب روی کوزختہ حاصل مرتبا
روز اول اس ہی تقدیر نے کورست رقم
چاہے تہ بیہ میاں پانچہ چند روز رخ و غم
حمدتس ذاتس گئے پیو دور کر وون آن الم
نوجوان دیشہ پسر گونہ خوش سیر پارک ببا
۱ پانچہ طریقہ سبھاوختہ ۲ زیاد زیاد ۳ لیو کھمت۔

راجہ یامت زاکہ جے خانا گو سار مارا

شہر پُربس باگراؤم مال دولتہ بیکرا
چون ذاتک پر نہ بختہ کر نہ تہو پور الاماں

یاد نہ ہو سار نہ پور اون کو موت نہ شایا
تختہ نکامس از سپن تصدیق از نیر و بخت

و چھتہ چوئے جاہ و خشمہ شان و شکستہ تاج
در اکھ میلہ راہ سقر کینہہ زاد راہ اوئے نہ پستو

در پُربس ان کو ہسارن ریئے تلختہ تکلیف کیستو
یود بہ و اُقف آپہ ہے تر فوج دہر ہے سستو سستو

تاج بر سر پُرجہ مرٹا و کر کشا ہی قبا
ہچھو یوسف وہر با یو یود نہ تلختہ فادیتے

حمدتس ذاتس گئے یا نیم ہوئے اُخر رتے
چشمہ پینا گپہ یعقوبس طبع ادسم یئے

مالو بہ ترن میل سپن تہ ژول تمن ہجوک متا
اے عزیزا باش دایم خمش تلکم خمش تہیز

وارہ بلوز از نیک خوئی سار نے آسکھ عزیز
خوبہ بد لچھہ بود وہ پیے اُسوتن لپہ نہ پُشپُر

چھہ گواہی اتھ کلاس پیچھہ ہوان پرتھ مذہبا
کور دُعاس قبلہ گاہن بادشاہن بے شمار

عمرت افروں باد دایم تخت و دولختہ پایدار
دشمنان دور از قرینت ہمیشنت دوستدار

اے پسر بس چھی دعایہ پیتن لاگھ باب
وا خمش کلام ۲ اکھ پایہ ۳ چاند و مرکرن برکتہ ۴ چاند و ساقی

اے دریغ گئیہ سیتی دین پاکس این زمان
الغیاث اے محمد بر دین سرور آخر زمان

ز انقلابات زمان حال یارب ده امان
دشمن دین ہایتھ کرنہ سوز مکھ و با

اے غیرستانی پرے در راہ دلبر ہوش دار
نعمت اللہ باش دائم دوستدار چار یار

از طفیل آں اسمہ وصل یابی از نگار
عرض کرتس شاہ نو بالی سے کن پکھتا شبا

باقی داستان

یہ بوز بخت نووے داستان عجب
سیٹھا تھی پورن حمد جان آفرین
دوہن تیں کہ اے پور من نور من
ولے چاڈو مادر پھٹے اندوہ گین
دوہن لازم تیں نش گزہن فرض ہم
غرض تہو ز شہزاد روخصتھ ہیوتن
ہمہ ہم جلیان وزیر و امیر
وزیرس کوون حکم گزہ تیز تر
عمارچی زیر غلام و کنیز
وزیر خرد مند نے بوز کتھ

بہ حار تھ سپن بادشاہ پرب
بہ تحسین کوون تر سیٹھا آفرین
تر ویشٹ سپن خوش دل جان من
خود صوصن سے نش گامزن دلخیز
ازین خوش خبر تیں کون عرض چھم
بہ فرختہ شہر کن قدم دین ہیوتن
بہ دار الحو کو مکتھ سپن جاے گیر
ازین ماجرا رانہ جل ون خبر
یہ ہمراہ تہ آئن سہ باصد تھیر
سوئے مکھ کو سور سامانہ مکتھ

عازد پیر پیچہ و سہ کھونش دم بختھ ۲ ٹکین ۳ در بار کو ۴ سونہ شیز ڈوٹو

ہمعوان ناو اوسس نہ زائہ شہریار
 توکل کرتے روز صبر و قرار
 بہ آخر دیتس کردگار ظفر
 وزیر خردمند روشن روان
 بہ تا ظلمتس نش فرو کور نہ سر
 نہ شہزادہ یس خاص تمکنتد پسر
 یہ بوزخت بہ دل شادمانی کون
 و چھن میلہ از طرف زین الملوک
 بہ واپس و زپرس دوپن صاف صاف
 ستم نہ بھ ہرگز درون قلاے
 تبس در ازل اوس رخ و عذاب
 دپان و ایتھن پانہ پو پادشاہ
 سبب تنہ چھ تاج الملوکن پیام
 بخش منہ بنگاہ وایتہ دربار گاہ
 اتن یورو مادر مہربان
 یہ اعلان بوزخت سہ در اضطراب
 سہ مایوت پیش آنہ کینہہ عذر پیش
 غرض رانہ سنج عذر غامی کون
 جواہر دوپس رانہ سنج وودو وودی
 برو باز پس اے خبیث زمان

اوسس نازو شہزادہ نایکار
 بہ امید الطاف پروردگار
 لبین حرمکھا زیادہ از پیشتر
 تبس او از طرف شاہ جہان
 نہ حکم شہنشاہ وڈن خبر
 تھنہ ماجراتس وونن مختصر
 بیچتہ کنو عجب رنگ چالا کون
 یہ رنگا نووے یہ تازہ سلوک
 بہ واپس نہ گزشتہ عذر عقاوم معاف
 بہ نزد شہنشاہ بے عقل و راے
 سہ تقصیر اوسم نہ کرتس خراب
 بہ خیل و حشم تس سپن عذر خواہ
 تبس ووتنت اوس بعد از سلام
 برابرے قد میوس اس قبلہ گاہ
 سہ دل خستہ رنجور آسم وچھان
 گوشت اوس نہ او پانے شتاب
 وچھتہ گزشتہ شہزادہ فاطمہ پریش
 چو دیر نہ تس مایے وارا برن
 کتب بودی و از کتب آمدی
 نہ نادان شو بکھ نہ شاہ جہان

تر چانے نصیب یہ دوتے اُلَم
 بِلیم نہ اُلَم زانہہ تر لیم نہ قوصو
 مدارا کو رُن تس ز انداز بیش
 بلا یہ نگے وہ تھ گبر چھی پنن
 یہ کر پڑانہ گراوڑ منتھ مئے تھاو
 پتے اوس تقدیر اے ماہ جبین
 سپنہ نرم دل بانوے گلزار
 وچھتھ تس گئے خوش سپن تاجور
 اُرن تر کرن واصل محلہ خان
 تھون زبٹھ خرمناس اندر صدر
 سپن دور تس خور سورے قوصو
 حق زوجیت پتہ کالک تمام
 تر تھوون ذنبہ بر دیر واپس
 تھتھ شہزادس براہ نگار
 پکان تس پتہ پود جیان زرم
 سہ آپڑ پتہ با ہزاران نگار
 ملاقات مادر مئے جھم مدعا
 آن ستر پانس بہ شہر نگار
 پکان درایہ با شوہر مسہبان
 غلام و کنیزان سپین بران
 پکان کیا چھ شہزادہ شہریار

یہ کلب ازل اوس گوشت رقم
 مئے کیا اوس تقصیر کھس بہ دور
 وچھن پادشاہن سہ خاطر پریش
 نگار اڈ وہ دی بوز میونے وُن
 یہ معروف بڑتھ تر منظور تھاو
 وونٹھ پانہ تقدیر کے آں و این
 کو اوس شہر یارن سمٹھا زار پار
 باس گرانمایہ لوگن بہ بر
 بہ ہوڈرچ دروں چون عروس جوان
 بعد حشمت و حرمت و جاہ و قدر
 سپنہ تاز پوشہ تھرا باسور
 میونے بوز تھن شہر یارن بکام
 سپن تنگ ز آدابے حق کبیر
 جہنچ پھول شہن سوز بوڈ اہلکار
 پوان توہر بوسکران پیری
 سہ یس بیسوا دلبر شہریار
 دوپن شوہر س اے کہ جہانم فدا
 پس از پایے بوسی کس جان نثار
 اجازتہ دیتس تمکو بہ خندہ دہان
 بہ جاہ و حشم ستر تس چاکران
 خبر شہر سے گئیہ از ہر کینار

چھے ہمراہ تہیں بانوئے ماہ جبین
 فیض و حسن یہ کتھہ بوڑ شاہ نشین
 دبار بہ اعلان زمان دہی
 نقارہ بجادو بجادو بساط
 دیو زینت کوچہ بازار ما
 سونہ ڈانٹنے قلم رومہ پہ بندھ کر دے
 جواغانہ شہر س کر دے سو اسو
 رتن دھن تھتھ گڑھ ہاؤن دہارغ
 بہ فہرمان شاہ کار کئے گئے تیار
 کوڑکھ تی یہ کینہہ شہر یارن ڈانکھ
 پیڑو کنو کوڑکھ شہر آراستہ
 پٹو ڈ جھٹے ادس ملک نگار
 اویزان چھ پم لال ڈیڈین تہیں
 غرض درے باشکت خسروی
 نقارہ بجو وکھ بھد کر وفر
 تر لزل سپن شہر س از ہواے ہاے
 ستورائیں رہوار بازیں زر
 شتر ہاے نموش رنگ خیلان مت
 عمارتی زرین رتن پیچھ کتھہ
 زری پالکان ہاے گوہر نگار
 توبہ کز ہمیشہ سوز ڈی لبیا جرختہ

ز رضوان شہر بسوا ناز زمین
 چو بیل پکان ہتھہ کل یامن
 کزن آفسر سار نے آگہی
 بہر سو کر دے فرصت و انبساط
 رنگ آمیز وہ ملکم کر دے جابجا
 تھن ہر طرف لال و جوہر جر دے
 بہ ترقی لبو پرتھہ اکھا اُپر دے
 مشکھ تھتھ بکاؤل تھند ناگ و بارغ
 بہ تاپیل فہرمان آن شہر یار
 تھو وکھ یاد بر لو حہ دل کھو بکھ
 مژین زر اندوز و پیراستہ
 دیان اُسو کوت وائر توت شہر یار
 ترہے نیر دولتھہ شہر ہتھہ تہیں
 ڈیڈین اُسو رنگ و لٹ ہاوان ٹوی
 سپن بینڈ باجن ہندے شور و شر
 زر آواز خر مہرہ و قرنائے
 کڈکھ چپ چپ طویل و نیبہ
 ز قید ہماں مت الوڈ پست
 کہہ دے وچھنہ آے پر سور ہتھہ
 برائے پڑی پیکر ماہ غذار
 درو لعل و جوہر نگینو برتھہ

سوزن پیشکش از پئے نوش لب
غلام و کنیزان و چھتہ خاص خاص
نقارہ بخاون میو تکتھ با ظفر
چو مازندرائی نقارہ گرزبان
غلامان چھکان دیار مانند رود
شہس معہ ہر چھلہ تم کرن ہم عنان
چھوان دوت اندر حدود ہر برب
چو خمر شہد طلعت بہ تخت ہوا
تکتھ در امیر سوندر با ہوش
گداگے مرفع ز لال و گہر
بہر گوئی میون ہنرے کیا چھ بات
مبارکھ تمن ہر زمان بر زبان
گیوان تہ نژان باشہانہ جلوس
نتہ طور شاہبادچی سوندر
ونان آسہ باہوش و دوشان بدوش

لباس طرب زیور ات عجیب
دودہ مارچہ سوزن بہ زپں لباس
تکتھ ڈراے باشوکت و کروفر
ز طرف پدر باجہ راجس دزان
بہ منقل دزان اوس صندل تہ عود
بزرپں کمر بند بستہ میان
دیان آو شہزاد با صد طرب
تکتھ سیتو آن دلبر بیسوا
ہم از طرف مادر تمن بادہ کش
دودہ مارچہ دے چھوک سٹھانیم و زر
چھکان آسہ شیرین وقتہ و نبات
بہ تجویز ملکہ بہ شیرین زبان
کرتھ در ترپس و پیش شاہ و عروس
دوان گزاتہ پڑ ماہہ رتیمہ گوہ ندر
بر آخان خوشی مئے بوزم بگوش

تاج الملک کس گرینہ کس شاد کریانس متروین

شاہ آور ضوان پیرکے ہتھ
شاہ آور ضوان پیرکے ہتھ
راجا وہ ڈر اکھتاہیا دھتھ

نوبوک گاہ پو کوچہ بازریے
یوزھنس ذاتن تہ آنسورکے
شاہانہ چال تہ ٹال چھس زہریے

شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 کارا کور محکم ماسے زہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 پندرہ راز تہ نش ارمان کھستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ایزد تہندس دراو ما رستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 کچھ چاہے مانیکھ اچھ بنے کھستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ماہ رنخ شہزاد دولختہ ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 بیوا سلطنت سارے ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 شرفہ دار رہنہ دامان ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 عربکو پرن لوہ یزختہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 بیکہ ورنی جمعے نیت گرنہ ورنہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ونہ وان موعے عرفانا چستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ

جری مہو تا جس لال وگوہری یے
 لوہ کے گوکھ پرستان سرسری یے
 بختہ سہتی میل آے جن تہ پُری یے
 شاہ ہبان چاند ہوی کار کھری یے
 باغ منز ناگک پوش نوتھ پُری یے
 با یو کم کم سپہ ڈیے کُری یے
 رقم دغا باز پوز پائش پُری یے
 اچھ روٹ کورنے پانہ داوری یے
 دیون بر سر چاندی افسری یے
 دیت نے حاملن مویے سُرری یے
 قسمتی غنبر مشک افری یے
 رضوانہ اُرنی تھن لاکھہ ڈری یے
 دولتس تہندس گرند کس کُری یے
 لولہ سہو مالوتس زیور گری یے
 عدیمچہ بونگر تہ مندک کُری یے
 نیت سوز لیلے شاہ قیصری یے
 پور بیکو وپرن دوتہ ٹوٹھری یے
 دزاکھ رضوانہ شہر اگری یے
 پینر چاہے تاز گئے بھر تہ بری یے
 لولہ چاہے آمرا ڈری کُری یے
 زانہ ون اصلکھ مانہ اچھ پُری یے

دھڑو وائٹھ پویشہ گھنڈیو
 ہیشہ تر زوم سیتو لولہ کو تریو
 تیکہ نے معہ ہریلہ شرمدا پریو
 نتہ پینہ ہش موج رسوا کر یو
 نیرون اؤخریہیمہ باغہ بریو
 مرزاع الاخرت دوپ سرورو یو
 کاتیا ییمو جنجبالو اؤرو یو
 جاد فیلقوسن تر سکندریو
 وچھتہ شدان تمھو بگریو
 اڑہے تھتہ منزگاس گھنڈیو
 کاتھو کر یو تھتہ جاپہ دانبریو
 جاپہ پیہیہ دانبرن گپہ داوریو
 بندگی کر تیشتر پاؤ ییمو کر یو
 پال تی رہ وونے سپرہ بریو
 گرنہ فنا فی اللہ ہو پریو
 رتہ عاشق چھی زتہ مریو
 مین گرنہن یاد تھو ڈھٹ والہ بریو
 پریون دوپ یود مغزن تریو
 یانہی اللہ روز محشر یو
 سیراب کر یو زوم آب کو تریو
 آل و اصحاب چاؤ زوم برتریو

رنگی کھٹ پرنگ چھی پار اوتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 ہیشہ کائٹھ تھو زکھ اٹھ ہیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 یٹھ کرکھ ہاصل تیتھ گرنہکھ ہیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 آے تر درائے افسوسا کھیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 کر اویان جنتس میو جنتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 کیشٹن پچھ دراد کیشٹن رہتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 تو سیتو موکلکھ از زحمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 یود بقا ژھانڈکھ در سہمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 منزوس واکھ بسلا متھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 پیش داوریہ رچہ زوم ژہمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 ییتہ کیا دتہ چیم تہنڑے سہمتھ

شاہ آو رضوان پُرو یہی ہمسختہ
گوہ ناہن کر تَس مَغْفِرَتہ
شاہ آو رضوان پُرو یہی ہمسختہ

وانہ تم نیر نکہ ساتھ پُرو سر کر یہی
پُرو نعمت اللہ ہن کار بد کر یہی
دُر کر یہی رحمتہ چھی بُرو بُرو یہی

تاج الملوک مالِ سُنَدِ تَحْتِ سَنبَالِ سُن

یہی تہتہ اوس تَس کیت کر تہتہ انتظام
بجلیو جوان تخت تاج الملوک
زر اندوز لعل و جوہر جر تہتہ
سپینو تَس گر انسا یہ گوہر زنار
کہہ و مہر زن و مرد بر ناو پسر
بخدمتہ تہس لول تہ تہتہ بران
نیکہ در حرم خانہ خانواد
مُعطَر سُن محبہ خانہ تمام
تہجن تَس ز روے مُنور رُفلا ف
دین بوسہ روئس تہس پیشتر
دروغی کران عاش غانس اندر
وئے سہ ندہ آسہ دوشان بہ دوش
بہ نیشان پان دل کران آسہ خوش
کران آسہ تہ بو دزان چنگ و رُود
تہو لحن دل کش بصد ناز تر وود

سُن رونق افزا شاہی مقام
مُنور سُن تخت زین الملوک
نشستن گہش فرش قائم کر تہتہ
کوژن یام بر فرش شاہی قرار
چہ اہل دربار مہر و وزیر
بہ شفقتہ مبارکہ مبارکہ کران
یہی تہتہ کنو سہ رضوانچئی حور زاد
سہ زگس بہ باغ حرم ذاپہ یام
ہمشہ لول بوڑست کوڑنس طواف
بہ صد لول شفقتہ رُپن سہ بہر
سہ مادر بہ دختر بہسر با پدر
نیر کر کنو عجیب ساز و سوزک خروش
بہ الحان دل کش تہی ماہوش
اگر چہ بدر بار شاہی سرود
نیر کر کنو میلہ ماہ روخو جلو ہوو

تنگہ غلغلہ آفرین دہ دہ
 نیشہ کبوتر بوزان سوزا بکوش
 تحمل کرو ساز تھا پو پتھر
 کرو گتہ بہ پرواہ گرد شمع

حریت یہ بوز کھ بہ ایوان شاہ
 دوپچھ مٹھربن پار لبس باخوش
 تہ بوز کھ بہ ہوش آس مغزان سر
 غنیمت چھ بوزن بنو لا طلع

تاج الملکس ماجہ ہند طرفہ وین

ہورو حور وین وینے روز
 ہورو حور وین وینے روز
 جان بلب تاب و تب شب و روز
 ہورو حور وین وینے روز
 تیزان او سس چکرک سوز
 ہورو حور وین وینے روز
 لولہ کے پرے افسانے روز
 ہورو حور وین وینے روز
 راج تاج چون ترے تخت افروز
 ہورو حور وین وینے روز
 سیتو سیتو او تے تخت فیروز
 ہورو حور وین وینے روز
 نہ پہنچتہ آہم ملک نیم روز
 ہورو حور وین وینے روز

مالو سہن تو تہ ماجہ ہند ہورو
 ماہس رونق چانے تورو
 راجہ زاد ماجہ ہند موٹھو شیرو
 دباہ پختہ مو حیا ک شیرو
 داد چبانہ اسس دل رنجورو
 پینہ چانہ ترچستہ کو مار س سورو
 لولہ منزلہ و بختہ کرے کو کرورو
 شوق چبانہ دتائیں نشو مستورو
 زین الملکس ترے اچھن تورو
 بختہ بڑا راجن ہند کھ دورو
 در پرستان کوکھ شاہ کنجورو
 فوج ہستہ چاکر شاہ ففورو
 نزد چھ آہم گوشت دورو
 شاہش بوسے نے ٹیٹے بہو دورو

بوز بخت ڈٹے پرستانک سوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 بخشی حمان فرخت اندوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 دشمنن میر ناو تیر روز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 آخر دُنیای فانی بوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 نور علی نور دلخوش روز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 طفلِ اجد چھکھ نو آموز
 ہوو جو وینے وینے بوز

مرکش دیون کر پتھ زنجیر
 شاہ پری دایان ساز منطورو
 باظفر آہم دل سرورو
 رضوانہ اُنی حقن بیسوا حورو
 بخت اقبال اُسرنے پورو
 گو رتن لکھو خجالت کی تیر
 نیک و بد روزان ناد مشہورو
 رت کرکھ میلے نے جو قصورو
 پنج تن پاک ژور یار جھی نورو
 تہندے پے رٹھ جھکھ اندورو
 نعمت اللہ پرے مصحف سورو
 یو تو بول تھاوی چھکھ مفضورو

پایہ داستان

سجاوخت نہ عنان شہری تمام
 کہہ و مہہ اُپرو تر بیہ چاکرو
 بہ انعام و اکرام تمکو شہر لور
 نیکیہ در مرغیان دلشاد خوش
 بہ اوار آن مہہ رنج لالہ فام
 سہم لال و خیر کین تن تبار

بہ دیوان شہری شہس کر مقام
 قد مبس کوڑ سارو بہ افسرو
 شہن شادمانی ہندے بڈ کور
 بیہیہ رکنو سوع رضوانچی ماہوش
 منور سپین محلہ خاص تمام
 چھو کنس را نیہ سپم وزر بیشمار

عامندی شب ۲ قہہ ران شریفک سوہ ۳ شربے خیر ۴ نیاز - خاڑا کھتہ

درون و برون شادمان کو رکھ
 بیت، بقیہ لوگ شہر شرفین وراج
 تیس بوئے صاحبہ تینک زہنا
 پے عہدہ عطا کر کے قبلہ گاہ
 نہ منساو تہند سے سہ جرم و خطا
 کرکھ جت جو اپنے ناوین حوضور
 بدبار شاہی تیکہ زشت خوا
 ز شرم و خجالت آن اُسو تم
 سہ ایخان و چھتہ بے سند بے ریا
 ذرا نرم دل کو و چھتہ شہرید
 ویا حبیب دایم رتھن بو سزا
 بہ الطاف اخوان عالی، مہمتہ
 چھوان اوس شہزاد اندرون
 دیان اُسو تم بلا زنا کر دگار
 طفیل، حنین برگزیدہ خلف
 کہہ و مہ شاعران تھو سہندو تمام
 نمک خوار چائی چھ اسے غمگسار
 تسلی کو رکھ شہزادون سپہا
 بہ امداد کرادو حقوہ و لیسع
 غمہ داد چھم دولت بے شمار
 کر تی غرض میون لے خاص عام

خمدائیں سنے محمد بے حد پور کیک
 شہین بخش شہزاد بے تخت و تاج
 دوپن قس بہ فرزند گاہ چہار
 چہ برتر تھے میاں ز پشت و پناہ
 مئے بخشکہ مبدل نہ کرادو عطا
 کوڑن عرض مایس نہ بخشکہ قوسو
 دیوان اُسو مایس سے روبرو
 و چھتہ سایہ تھو سہند ز لان اُسو تم
 چو یوسف دیکھتہ سنجہ قس زیر پا
 بہ گردن رتھن قسکے اوس بار
 ز کردار بد تم سہ و چھین مزا
 جسی تم سپہی از کسوف ذلتہ
 بہ شفقتہ و چھان لوکھ اسس وطن
 یوہے کوڑھ یسک آسہ نے شہریار
 سپن شہر آباد از ہر طرف
 بہ جلسہ دوپکھتہ تس چھ چائی غلام
 حوا کو مہتہ نہ کر سوان بڑے شہریار
 دیوان آسہ شہزاد اندر گاہ نگاہ
 ز ملک پور چھٹہ مالک طبع
 بٹہ ریج سورے توہے پتہ بشار
 رضا مند روزن سے زشت و اسلام

بہ شہرِ پد کوڑنہ سسیر و شکار
 کوڑن عرض اے فیلہ خیر خواہ
 چھ سیوئے سکونچھ سہ جایہ قرار
 زمین سستو بو مادر دہر بان
 یوان آسہ گاہے سے نش مشہار
 مشرف منور گرہان خانہ میون
 ز رفتن کوڑن شاہزادن قرار
 بہ انعام گو جیلہ اول قرین
 بوڑم دانہ دانہ ز دردانہ گنج
 پن سپردا مانہ سے تل ہینیم
 پے یچھ لولہ باغس اندر مار ٹھو
 ٹ باہوش چھکھ مانہ اچھ پانہ زان
 بہ ناحق جنجالس پے امت ہینہ
 خہ دایا بہ شوق دلی بن سے یار
 ویکن توانا پناہ چھکھ ٹھیون
 بہ سپس ز آفات محفوظ دار
 بہ رحمہ ٹ دشوار آسان کر
 وڈو کر بہ بارغ دویم وچھ ٹ گاش
 ز سوز پیرستان وزان چنگ ورد
 لیکھان گرہ ز ایمان برہہ کھلم

بیک ہفتہ کوڑن شاہزادن قرار
 پس از ہفتہ مابس سپن عذرخواہ
 اجازتہ سے دم نیرسویہ نگار
 بخد متھ بیہ عرض چھم درمیان
 سویم عرض چھم خدمتس چون بہار
 بہ پدار آسم ٹلان زونہ کرون
 بہ فرمودہ شاہ عالی تبار
 ہزاراں شناسوے جان آفرین
 شب و روز با محنت و درد و رنج
 سے چھم راے یو دموت فرحتہ دیم
 بکاؤل وٹن تابہ انعام بو
 وٹن مال خود رو بہ ایں داستان
 مگر چھم سے اخسوس فرحتہ چھینہ
 ووں چھس ملتجی از خداوندگار
 الہی بہ چھس نو توان بشہ چون
 دریں نو توانی گرس پیچھ سوار
 اگرچہ یہ منزل چھ دشوار تر
 ولو بلبلو کد یکھن زور دوش
 پھلی گاش بوزکھ ٹ ساز و سورد
 بیا نعت البشہ اچھ تل قلم

دو قلم لاءِ

مناجات

چھ یس حسبت اللہ نعم الوکیل
 نہ تقصیر خدمت سچھا نابکار
 افس وہ بچھس در خطر الحذر
 کریم کارنامے بدی بے شمار
 بہ ہر رنگ نفس بن آورس
 چھ میا نے کھوتروہ جوائے
 نہ کر تم عفو اسے خدایہ صمد
 دریغا دروغس دیتم سے فروغ
 دریغا بہ چاہ ذلالتہ بے پیوس
 گوشت چھس بے در بحر عصیان غرق
 نہ شفقت کہاں رانہ خدمت بہان
 سچھا چھس بے ترشد دار اور
 بہ گو تار و ز چاہ بگ کھنن
 عمان ہند سے تاپہ کروم سیاہ
 چھوٹی کیا سیاہ نامہ گڑھتم چھلچھل
 نہ ہر کس دیکہ زویشھان اس
 فقط چائی درگاہ رفیع و وسیع
 مے سیاہ یہ کی شبہ یمن الودید

ہزاراں ثنا سو سے رب المجلس
 خود ایا بچھس بندہ عابد ار
 بہ لہو و لعب عمر کرے بسر
 نہ حد جوئی مے اسے کردگار
 دریغا بہ ابلینے راو رس
 بہ گمراہ کو رس نفس شیطانی
 بہ منشاء ایشاں کریم کار بہ
 کھوٹم پوز و وٹم سر بسر سے فروغ
 چھ کر کش بہ دنبال موہ دار کوس
 حلال و حرامس مے بوزم نہ فرق
 کریم نہ مروت بہ افتادگان
 وچھتہ ہم پیو کارنامے بدی
 کون وقت پیری نیچہ اندر سنن
 غرض کرے عمر گرامی تباہ
 نہئے کن اس وہ فی خاکہ ردیس ملچہ
 بہ گردن بچھن بار ٹھسیان اس
 و بچھم نہئے کانہ بارگاہ رفیع
 برحمت نظر کن بہ وی سفید

بہ در گاہت اے ایزد ذو الجلال
 شبہ نبیاء سرور کائنات
 شبہ رحمت العالمین چھ خطاب
 طفیل تو اے سرور دو جہان
 بہ مشرق و از اختیار رفیع
 خود دایا بہ پائیں محمدؐ مرا
 عفو جرم کر تم تو غفار چھکھ
 چھل از آب رحمت بیاہ نامہ میون
 ہم از شر ابلیس اندر امان
 سے یوت نام چھم در جہاں آب نمان
 بہ انجام آری مطائب مرا
 بمع والدین حملہ بخشیم خطا
 بہ انوار ایماں منور مرا
 چھ لا تقنطلو اے مغضرت
 اُمیدم ازین آیت رحمت است
 بیاساقیا آن قہوہ لطیف
 ازاں بادہ طاقتہ بنیم سے دلس
 خود دایا بہ رگداب چھم پیر ناو

وسپہ انان چھس علیٰ کل حال
 جناب محمدؐ علیہ الصلوٰۃ
 کرم دوہن جہان اندر کامیاب
 د جوئے آمد ایس عرش کون و مکان
 بلا شک توئی عاصیاں را شفیع
 نگاہ دار ہر دم تو از بد مرا
 کرم ستر عابن دستار چھکھ
 سب داغ دارم تو چھکھ آغہ میون
 تھوم اے خود داوئد در ہر زمان
 د تم رزق بے منت مردمان
 ہر دوسرا غیر چون و چرا
 چھوئی کیا بہشت یہ سے سپہم عطا
 بفرما تو اے مالک دوسرا
 فور ہود مت بس تیج چھم سے سکتہ
 بھدا اللہ اے نعمت اللہ بس است
 اثر پاؤ سپہم بہ روح کشف
 بکاؤں نمون منزل شانیس
 بفضل و کرم سے بچھس واناو

تاج الملوکین مائیس نشین

تہ جنگلس منتر باغ تہ عمارتہ بنینو
 چہ یختہ جایہ راوی لکھاں این چنین
 تہس نشین شہزادہ تاج الملوک
 روانہ سپین تہ پتہ بیسوا
 اگر شہزادس تہ بو تہ خیال
 حالو سہ محمودہ خوش تہیز
 سہ تنہا کئی روز اندر بنگار
 و لیکن درونی سپین سپین ریش
 در اندر کین پایہ تہ زانو تہس
 اگر تہس چہ مولو مہ نئے کمال
 مگر بے خبر تہس بہ رضوانچی
 فرین چہ امہ نو تہس شہزادہ
 چہ لازم بہ راویس پن دستگاہ
 بہ این روز ہا قاصدان روزمر
 خبردار باشو دوپس شادشو
 چہ تشریف آور شہزادہ نونگار
 ز شایستگی کوڑ تہی انتظام
 اگر افس نہ کنہ چیزج کئی
 حالہ این بودس ماجرا
 بہ کیشہا چہ و ز کین درین سلطنتہ
 عا شہزادہ سند گزین

تہ محمود آل تہس دوپین
 برایہ ملاقات زین الملوک
 بہ دہبال او درایہ بہر ہوا
 مگر خود بہ خود درایہ آن ماہ مثال
 سہ از بیسوا افس شاہس عزیز
 اگرچہ بہر نوع بودش قراء
 نیس کو تہ شاہن بہ ہمراد خوش
 ز ملک بہرستان بہ یوت آفین
 بہرستان چہ یس بیون مالین بجال
 ہیکر مثر تہ آہ و زھر گارنجی
 گز چہس جمع دولت بہ شمار
 نشس بیسوا تہ تہس مال بہاہ
 ز شہزاد تہس آہ آمان بہر
 بتاریخ ہفتہم بود ماہ نو
 چہ ہمراد یس مادر غم گسار
 بہ افس شاہی بہ فر تمام
 دوپن خانیہ داس گزھی خورمی
 ز تشریف رانی چون و چرا
 ازین پیشتر چہم عے چانی منہ

رنگارنگ ضیافتِ ز تان و طعام
 بہ مادر بگاہ و اتر یوت شہریار
 سہ محمود غمگین و چھن اشک یز
 و چھکھ آسہ فردا یہ سورے جمع
 پرستان گزرتھتھ پیسہ مانند باد
 خبردار اے مالکِ سلطنت
 پنہ سالہ مئے عالمکو پادشاہ
 گزرتھن آسنی چیز ہائے نفس
 تہ آسن گزرتھم مئے علی کل حال
 ز عہدِ سلیمان علیہ سلام
 بویہ منتظم ہا بہ فر مہی
 رقاصان بہ حقن سہو سامانہ پور
 درنگی مہ کر سوز شاہ سوز
 محاسن تہ بند راز ہے اتحاد
 گوشت، روزن بوز سائرسری
 سہ پیرکین اندر زیادہ مشہور اس
 پرستانس اندر سیٹھا مارو مواند
 توے اسو عاشق تبس پیچہ شہان
 چھ مشہور یس ناویند راز شاہ
 اگر اوسس لیکن تبس پیچہ بہ جان
 پیچہ سے ایازس پیچہ صبح شام

ز تاپرو اسباب شاہی تمام
 شبشب یہ آسن گزرتھم مئے تیار
 بہ غارتھتھ محالہ سپہری تیز تیز
 دوپن تس پڑتھتھ روز خاطر جمع
 دو تھتھتھتھتھ دوپن پڑ دل تھاوشاد
 لیو کھن شاہ بیند راز سے پانہ خط
 شہا بوز چھم کوہ کھاندر بگاہ
 بیسے شہر شرفستانکو تہ پس
 یہ کینترھا تہ در سلطنتھتھتھتھتھ
 ز تاپرو اشیایہ بستر تمام
 سلون ضیافت شاہنشہی
 بیسے شاہ پری گزرتھتھ آسہ ضرور
 مئے حاجتھتھتھتھتھتھتھتھتھتھ
 بکت بے اندر سی لیکھان استاد
 بہانہ چھتھتھتھتھتھتھتھتھتھتھ
 بکاؤل پری ساز کے دور اس
 نثرن تہ گہون ساز و این تھتھتھ
 تبس و س نہ جور اندر جہان
 خواہدو حسن سہ پاتا کے پادشاہ
 سہ پیرکین تہ دیون ہندے حکمران
 چو سلطان غزنو تبس بوغلام

درین باب محاله از آفشری
 به فرمان اعلان یثدر از شاه
 ولیکن به این مدت دیرگاه
 به فکر اندر شاه یثدر از یو
 محالین یثله ووت شاهس پیام
 دروینی دلس گوس پاؤا سوؤر
 بلا شکھ سہ محاله مہربان
 تہندے سہ جھم حق خدمتہ زیاد
 اشارا کوؤن اہلکارن گئے
 کرو جمع ساری گرانمایہ چیز
 ز تہ میر باغات شاہنشہی
 سجاوٹھ تیتھہ گڑھ آسن سہ باغ
 یثله اہلکارن یہ شاہن وؤئے
 اول اوس بڑ تھانڈہٹ ایجتیاج
 بہ مطابیح یثدر از یم دان آسو
 وزیرن دوپکھ از سہ اتحاد
 زمک پرستان بہ ملک منوش
 چھ تھہ جاپہ ہمان یثدر از شاه
 ضیا تھہ بہر گوئے تھاؤو تیار
 سوؤ نکو تہ رنہ پکو قاب لالو جڑتھ
 رنگ آمیز سرپوش گوہر نگار
 بہ بوڑتھ دؤپس اوسادن جواب

تمن دون سہ کزادان میا نجی گری
 تہندہ ذریہ توت سہ گڑھان گاہ
 پری وائزنیہ پیش یثدر از شاه
 بکاؤن یثس یور میڑکال گو
 سہٹھا خہش سپن شاه ذوالاجتہ
 یثاہ در اس از پرتک یہ مہندے سوؤر
 سہ نیش وائنادلس ماں در زمان
 بہ امداد وؤن کمین کرن شاد شاد
 دیو در سلاطین شاہی وؤئے
 ملون ضیافات ہایہ لڈیز
 سجوؤن سہ باغا بہ قر بہی
 وچھتہ برج گڑھتس روز داغ
 میو تھہ باغ سرکارین دون دئے
 مگر شرطہ مؤجوب تمودیت رعایا
 دوہے تازہ سرتازہ مران آسو
 خبردار باشند اے اوستاد
 گڑھن چھو ضیا تھہ رنہ چھو بہوش
 جمع گاہ بستین عالیو یاد شاه
 گڑھن کھیتھہ چھتہ خوش شہریار
 گڑھن آہنی رتم ضیا تھہ بڑتھ
 خد روس آسینو گڑھن بے شمار
 تہ خاطر جمع تھاؤو حص اے نواب

از پس قصہ خانی بہ بر کینہ تہ غم
 اگر عالم کو لو کہ ساری سمن
 چھ سورے موہیا بہ اقبال شاہ
 دو پیکھ شاہ بندہ از سرے گئے تیار
 دو پیکھ شہر یارن بہ نزد حال
 دیو یوت سے نیرن چھ تس تختیار
 وڈ پڑو امیزو جوئے سلطنت
 بہ پرواز تم در اے آندر ہوا
 شہن شاہ پری آند ناؤن حضور
 حالہ قدیمی چھ خدمت گزار
 مئے بوڑم نیس سالہ بوڈ شہریار
 ز رویہ توقع کوون اُرزو
 کوڑم تس روانہ تمامی بٹاک
 بہن سیر قوی تہ حور و پری
 ہمہ مطربان شیرین کلام
 چھ یم زبانی ممتاز سازندہاں
 حمالینہ پڑھو پایہ لولا بران
 اول سار ملکہا کرو سرسری
 دپان بوڈ پرتویہ یہ فرمان شاہ
 کون سیر و گردش بہ ملک جہاں
 کوون یا مہتن حکیم شاہی کفن
 بیک دم بفرمان عالی تبار
 ما جوڈ گری سیرتہ۔

کرو توہ سپہ کنن کیشتر ہمتتہ سے چھم
 بہ اس وصف ہا نیر عہد امن
 گزٹھن کوٹ چھ خالی کرو جاپگاہ
 فرمان گزٹھن کوٹ چھ لے شہریار
 گزٹھن سار روانہ علی کل حال
 چھ موختار روز یوس حکمس تیار
 پریستان ہیشکھ سوئے عالم وخت
 بہ افسون کران رنگہ رنگہ نوا
 دوین تس کتھا پٹھے ٹٹے مانو منور
 چھ تس کوہ کھاندر بہ شہر نگار
 چھ شہر پرم در جہاں تاج دار
 چھ لاڈم رچھن تموت سندے اُربو
 بہ حشمتہ تہ تے نیر بے ترس و باک
 بیہ چہ پری بلو کہ نور و پری
 جوئے چنگ نے موئے مراحى تہ جام
 ہیکھ سیرتہ نیرکھ تہ تپری کران
 تماش او چھان شادمانی کران
 دویم گزٹھہ راضی حالہ پری
 سپو خوش پڑھان اُسو شام دپگاہ
 نوٹھوٹن منوشن اندر ہم کناں
 تبس آہ نہ پڑھ پوڑے چھاؤن
 سپو پری بہ ہمتہ ساز و سامان تیار

زوان سپینو با هزاران هزار
 قوایان شاهی بوجہ ساز و سز
 مسخر شمع خندان ظرایف عجیب
 سلامی در کج پر کجہ اکھا اوس شاد
 عزیز و قریبان مہجین شاہ پری
 پس و پیش تم فوج فوج و پھان
 و دکن تا و پکن علم اوس کجہ پھچھتہ
 حالس خبر گئیہ از شاہ پری
 بہ نام ظلم تراون تمس نیش پیر
 فقط و ن چھ کجہ جایہ کر اون قرار
 چھ توت و توت مجملہ شاهی شاک
 بہ امیس گمراہ تور ہمراہ شاہ
 بیسی لحظہ آیس بر اے تاجدار
 دو پوس پری و کجہ ما و کجہ پیش پیش
 نگہبان تھا و کجہ تر بحر و بری
 یہ بوز کجہ حالن بہ طرز شہان
 کین واقف رازیشہ راز شاہ
 تسمندے چھ و ذکین ہمہ انتظام
 بیہ شاہ پری پری پری پری پری
 سہ تے وایہ آخر بہ شہر نگار
 بہا و گشت و توہی کر جمہلی
 کرو جمع افواج دیوان تمام

پرستانچی پری پری پری پری
 بہ تجویز نیران و چھم پے پے
 تبجین سیر و دیشن تبجین خوش نصیب
 و دو تر و پری پری بہ مانسہ باد
 بہ تخت روان درایہ از افسری
 سپینو غائب ایں آسمان کھان
 ملک بر فلک گے ہراسان و چھتہ
 کجہ درایہ ارن بحبا حاضری
 دو پوس پری پری غم کوئیہ چہرک بہ بر
 دو پوس تبہ شہر نگار
 بہ انصاف ایشاں بہ ایں مشت خاک
 دیتم مے تبجین جایہ مہندے نشان
 بہ اسیں تہندیس پنس انتظار
 تبجین شکر خویش ہمراہ خویش
 پنے چہد کیئہ دشمنان با پری
 ارن ناد کجہ افسران دوان
 خبر چھو چھو تا بیا تبجین مہر و ماہ
 طفیل سلیمان علیہ السلام
 پیہ سیر و ذی یا نہ پری در امیر
 در آخبا کند چند روزے قرار
 کرو میقتہ در کار بہر لوہی
 و منزل قدم تیز ترا و بد بکام

دیو پیر بر گرد شہر نگار
 رسد و از سار زینگاہ شاہ
 کرد جملہ شکل بشر اختیار
 بنا حق پند کاٹھہ تہ انیون تنگ
 در گرو پند کاٹھہ اکھا دیو تر
 سزائے چھ باخمان و تبار
 جمادار تمکریندو جلائی وطن
 محال کوڑن موہو تھرایں کلام
 یہ بوڑھے تمن افسر لڑا تراہ
 کر کہ جمع دیوان ہزاراں ہزار
 روانہ سپنو رقم بہ شہر نگار
 بہ یک جان و یک دل بہوش و خرد
 پٹنڈن پٹنڈن کوڑ کہ اکی ناش
 محال تہ از رتبہ مہتری
 و چھ شاہ پری پڑھ گئیں ہریان
 غرض کوچ کوڑ پٹنڈن پٹنڈن
 بہ آہستہ سیر و تماشا کران
 تمن کشت سجاوئے الگ بارغ اوس
 چھ اوصاف ناگکو برؤن از شمار
 بہ توصیل این چشمہ از خیر و شر

سہ فرنگ بیرون رہو زان دیار
 کھینک پھیند پروا برو کاٹھہ اکھا
 دریں باب چھو افسران ذمہ دار
 ویا کاٹھہ سستین کوڑ ہر تہ جنگ
 کر کرکشی نیر حکمہ نمبر
 تہ کر ایتہ اندر سہ زان بشار
 نیتہ قائد مختارون سہ دزدین ستن
 بہ تھمیل تل افسر و از دہام
 خود ایس کوڑ کہ التجا تہ پچاو
 بہ ہجڑہ ہزاراں دسا ضرب چار
 روٹکھ پن پن پنہ طرف چہار
 خبردار رقم روڈی از نیک و بد
 مہین تر چھن بے کران دور باش
 تھن سہو ہجڑہ ہزاراں پری
 پسند آس تمکریند طریق مہان
 محالہ تھن سہو چاہا چھن
 بجایہ مہا وائی سپین بران
 چو بارغ ارم تھتہ اندر ناگ اوس
 رنگا رنگ از صنعت رکودگار
 گڑھان اُس یثد راز شاہن خبر

را ترے کردہ ۲۴ دیون ہند تیداو ۴۴ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ۲۴ روپے تہ واجبہ یا نے
 محالہ تہ شاہ پری ۴۴ جنتکو پٹنڈن ۴۴ ہندو داپہ شیز کار پری ۶۴ ناگکہ ذریعہ

بنوعید کہ جس چیز آدم بڑھان
 کھسان ناگہ منز بہر گویند چیز
 ویا بہر امداد جنگ و فساد
 بہ اوصاف از بہر قوم پیری
 ز قوم دیگر یہ سہ کارا کرے
 یو ہے باغ یثدر از شاہین بہ پیش
 روانہ کوڑن سققت تھتہ سایبان
 اکتہ اندر پیری ڈھتہ بہر ہمراہیاں
 سجاوکتہ دویم باغ بو مقوومت
 یو ہے باغ یثدر از نئے خاص اوس
 ز تعمیر و اسباب ہایہ بساط
 و چھتہ خوان تہ نان ہایہ عجب
 دیان اوسو ساری خدہ دا بوڑنا
 کچہ ہاد دورا بہ شہر نگار
 دریں باغ مردن چنڈے جایگاہ
 دمنے اوس شہزادہ شرقستان
 بوایس یثنے کچہ سکھران اوس
 سہ محمود زین ماجرا بے خبر
 تہ دو نمس تمیک آسہ کز اوان تلاش
 ذہہ چھسے کیا چھم اکتہ اندر سمن
 دریں فکر پیسہ تس خایج زہہ

بکھان خط سہ خط ناکس اندر گنھان
 بساط و حسیافات ہایہ لذت
 کھسان فوج بہر قصاص و عذاب
 پیسہ کوئٹہ ہیشکی تہ کوئٹہ سرسری
 تباہ سہ کرمی پانز پانس پھرن
 رہا پیش برایہ عزیزان خویش
 دریں باغ کھن کھانہ مہمانیاں
 کوڑن اسسراحت بسان شہان
 حالن نشانہ پیسہتہ ہوومت
 تمس زیادہ حالہ نئے پاس اوس
 تہ ڈیشہتہ فرشتہ کزان انبساط
 ملک برفلک اوسو ڈیان لب
 دریں باغ راتھا اسے سوڑنا
 بقدرتہ تہ تا پر گوشت تیار
 بہ این باغ تابشدہ خورشید و ماہ
 سہ بابس تہ آپس و نان داستان
 وزین سوے محمود نے تمس توس
 دیان اوس کر آتہ آتہ خبہ
 سوع اوسم دیان چھکھ اچھن ہند سہ کا
 چھم تھوے وندیس یا بیون تہ رن
 حالن تمس کہ چھ اندر کٹہ

دین بوسہ تس مہ جبین روپے
 دوپن تس زخمش باش لخت جگر
 یہ بوزختہ سوسہ محمد کئیہ تانہ تر
 سالن دوپس لاگ جامہ زری
 سوسہ چانے بہانہ چھ یوت آمرے
 شہنشاہ پیشہ رازنے پیشواز
 چھ سورے تمن سوسہ اسباب جاہ
 پینز کئیہ ضیافتہ مئے کرتے تیار
 اکٹھ عالمکو لوکھ از خورمی
 یہ بوزختہ تمس سوسہ دزایہ چھوان
 کنیزان سپین بدن بے شمار
 بیتہ خیمہ خرگاہ تا باغ اوس
 مئے تا پیرتہ بستر زر نگار
 نین ہوس کس کل ہم اجمہین
 دوپن تس خیردار ہوشیار شو
 وچھن جائینا تانہ باغ بہار
 دوپس ماجہ اے دختر تاجور
 نمختہ دھنی تہ پیرکین اندر سرری
 بہ تعظیم و تکریم کرکڑس سلام
 غرض ہوس ہوس ہوس جملہ راز
 بہ شمعہ پکان گئیہ پیرکین اندر
 بہ منزل گئے صدر سوسے داڑیام
 وچھتہ تس کئے شاہ پری گئے شاد

محقق غازی ہوشیتمس زری موسے
 تماشا یہ ہاوسے مئے سیتن سکھر
 لباس گرانمایہ لوگن بہ بر
 یہ ہاوسے پرستارچی شاہ پری
 وٹیکتام چھنہ زانہہ سوسہ ڈرامہ رے
 چھ یوت امت از راہ دور و دراز
 وچھکھ پانہ اے جان من تی پگاہ
 کھینہ وادی اکٹھ ژئے چھے اختیار
 ضیافتہ کھینہ کھینہ چھے نہ کئی
 زبس خورمی پرشہ نہ اوس یوان
 زمین ہمرہ خویشتن گل ہزار
 سہ پاتا کس شاہ سند ناک اس
 ضیافتہ کرکٹہ کوئے کوئے تیار
 سپن سرست اندوز آں مہ جبین
 پکان گئیہ عجائب وچھکھ نو بنو
 فرون تر ز تعمیر شاہ نگار
 وچھکھ بے خبر ہوس کس کر ہوش کر
 وچھکھ جلوہ ماہ تہ شاہ پری
 بہ عقل و بہ شیرین زبانی کلام
 پکان واڑ اندر حرم ہاوسے راز
 بسرعت بڑا ہمرہ سوسہ پیرکین اندر
 بہ آداب شانہ کڑا ہون سلام
 دوپن کوہنے کن از رو بہ داد

دو تھوڑی تھوڑی بنوبت رٹیوں در کنار
 چھ دختر یہ حال ہی نور دید
 اُمس سیرت اچھلاص تھا دو صنور اور
 دُبان درایہ سر کردہ پُری یہ تمام
 بہ تجویز مادر رُٹکھ در کنار
 سوہ پیناؤ پُری سے بنزدیک خیش
 بہ تھاوے رُٹے تابع زمین و زمان
 تھوڑی چاندی باپتھ معہ میا تمام
 کرکھتھ آنتن طوط پینے ٹی ہاڑی
 دس سال تہ کال لوکن بناد
 پچیس سال کراوس تہ ہاوس کھشم
 اُنکھ سالہ تہ پینڈی ہمد رشتہ دار
 کہہ وجہ زن و مرد پیر و جوان
 ز افرو سینے سالان بر مہ غم
 ولا سا کوڑن تہس ہراسا ڈولس
 اُتھواندر عنیا فٹھ اُنکھ سر شری
 سوہ محمودہ با مادر نویشتن
 جابانہ پُریوں برؤن از شمار
 بہ ہمراہ جمال محمود نیز
 بہ مجلس کرکھ سار دے دست پاک
 رنگ رنگ عنیا فٹھ اُنکھ بے شمار

گراٹھ سایہ کرکھ تو سس گوہر بنار
 تف اوکھ پتھے دار ابلقت و شنید
 توہے پیش یہ بن بعد گنڈرن یہ کوڑ
 ہماں قروی ماہ پُری یس چھ نام
 کرکھ غرق زر دختہ کامکار
 دو پُرن تہس ازین پیش کرناز و عیش
 دیکھ مہمتہ ستارہ مہمتن آسمان
 شبہ نازنے پانہ کوڑ انتظام
 تہس سیرت شایان عالم ٹی سار
 کرن پرتھ اکھا از کرم سر فراد
 تہس روز یاد پُر دمبدم
 چھ سار ز کسرن ناز و نعمت تیار
 تہس سیرت آسز کرکھن مہمان
 ڈری عالمس کھپتھ ضیا فٹھ یہ چنم
 ازین خوش کلاما کُل دل پھولس
 سہ بکا جکے وقت پیش پُری
 بہ محفل و چھان اُس پُری پینم
 دیکھ صف چھلکھ کف پین و سار
 کٹینہ سہٹھا آسہ وافر تمیز
 بہ میل عنیا فٹھ بلا ترس و باک
 بہر سو پُری آسہ خدمت گزار

ضیافتہ و چھتہ حارث منر گئے
 و نیستام تیتھتہ خوان نان و کباب
 سوئے قاب نے پیٹھ روہ پر پوش اُسو
 بہمراہ یک قاب بیدرد و رنج
 رکابین تہ سر پوشنے رنگ فیش
 رکابین اند بیون بیونے اُسو چہر
 غرض بیون بیونے قاب تراؤ کھتمن
 بحالہ محوہ پیمہ آب سانی
 ز شرم و خجالتہ گئے غرق آب
 اُکس آب استاد وقت نہار
 نفس سیر کر اُوتھ پیے دست پاک
 و چھان اُکھ اُکس کن کران کتھ چھن
 حمالہ از پس ماجرا بے خبر
 دو کچھ پرموئے اسے مہمان عزیز
 یہ بوسہ سری بہر خرچ عیال
 کھینو ساڈ پاٹھن پچھو مالک ہند
 پگاہ تو ہی پڑھین ہند و چھو سالہ کال
 یہ پسماند کھانہ تہ زریں طبیق
 پتہ و تھتہ چھہ اُمین نیشہ راز شاہ
 اگر آب بیگانہ قوم دگر
 یہ کھیتھ چھتہ تمبیس روز نان و طعام

بہ رغبت رتھو تریشس نان گچ چیتے
 رتھو اوس پڑ زانہ تہ و چھتہ خاب
 تہ تم پوشش مانشد سر پوش اُسو
 رکابے رنگ آمیز بدہ شہ پنج
 گراں قیمتی بے زائد از بیش
 پوہ لاوا تہ متجن تہ ٹیٹھنہ لڈ پڑ
 ٹیکھ کھان تہ کھان ہاؤ کھ تھمن
 تمن نام واحد پتھو قاب و اُتو
 ضیافتہ کھوان دن و چھان آب خاب
 پری بہر خدمت گری سہہ و چار
 چھہ پاران تھان چھکھنہ کانہہ ہم طباق
 درونی دپان آب آبی ہینہ
 اگرچہ بسان اُس پرموہین اندر
 بظاہر لوگو پنے پکھانہ لڈ پڑ
 تھہ رکشہ پو پنے علیٰ کل حال
 معافی دیو دیو لوگو پنے پکھنہ
 کھینو تو ہی تہ انشاء کتھو تو ملال
 تھہ چھو فدا تہ تھنڈے یہ حق
 ضیافتہ تھنڈے کھینو یس اکھاہ
 اجازتھ چھہ تموئے تہ نیٹن سر بسر
 بمع بانہ تموئے چھہ نیٹن لا کلام

اگرچہ حالہ پری دیو زاد
 مگر بے خبر اُسو نہیں ماحبرا
 درونی منگان اُسو ریس گئے
 قانون یثند از حکم پری
 کنیزن اشارہ کوڑکھ مَحربا
 بچھاؤتھے تمن اُسو دستار خان
 کوڑکھ پن پنن قاب غمزد و کلان
 موٹکھ روخصنتھ از پیش گاہ پری
 یہ دختر حالہ یہ تراؤن تہ خالو
 اسے نیش چھ وڈ کنین یہ تازہ عروس
 چھ عمود حالہ اٹھو سے وڈن
 یہ تھاؤن تہ پارکھ تہ چارکھ کمان
 چھ بے شک یہ از خاندان چھی
 بہ تجویز مادر سپینو شادمان
 پُر از زیور و جامہ ہائے زری
 قشقل واکرکھ ہوشت سروسر
 مبارک پنگاہ چھی تہ رنے عروس
 یہ تحفہ وچھنتھ وڈھ حالہ پری
 پُر کرکھنتھ ننے منون اچان تمام
 دیان درایہ دلہا شاد اُہی کمران
 کنیزن تہ انعام و اکرام توڑ
 تیکھ بر سر دشت بار طعام
 پکان واژہ در خسانہ رخصتین

پرستانہ کے اوس تس بوم زاد
 ہیو کن تہ ورنختھ کینہہ زچون و چرا
 میتے نیرہو کوڑکھ اجازتھ دینے
 بہ تدبیر و کوشش سپینو نہ پری
 برائے تبرک تلیو کھانہا
 گراہی تمن کن وچھن کر بنان
 بہ اس پارچہ ہائے دستار خان
 کوڑن حکم تہ سوسے قروے پری
 کرکھ نالو ییم جامہ وڈتے ڈتے مائی
 وچھکھ پاؤن فرادہ تہ پتھر سٹند جو لوس
 گراہی تہ دردانہ لاکس کنن
 وچھنتھ پڑکھ اکس کرکھ اٹھو سٹند گمان
 بلا شک سزاوار شاہنشاہی
 تہ قروی پری اُس در دل پڑھان
 چھک دار یکسا اوٹن جو ہری
 وڈین تس یہ فرادہ تہ شوئی بہ پری
 چھ قیمتھ آمینک مہر و پین دوم ووس
 وڈین سبجہ شکر پیش پری
 پڑچھس تا دم مرگ چائی غولام
 بہ صریع خودا حمد بے حد پزان
 رنج زیادہ تر مسدداوار پور
 دیان چھکھنتھ پڑھ درایہ کیا نہیں مقام
 یہ کینہہ وچھ تھو آسہ لوکن تھپکن

دُنے اُس محمود پہنچے پھر
 خبردار و بیدار شو ہوش
 دہرین قلم تل یو تھن بر حریر
 شائس چھ یس وحدہ لاشریک
 تمی پاؤ کرے جن و انس و ملک
 تمی ذوالجلالان بغار از قوسور
 ز یانے محمد علیہ السلام
 اذان پس بقعہ درختہ کوڑن آشکار
 تہ گو آب و آتش پیہ خاک و باد
 ہر ایں چار انسان و جن و پری
 بقعہ درختہ دیتن یس اکس دستگاہ
 پس از حمد حق نعت خیر الانام
 و لیکن گمہ ڈنی ہجرت شکر بوز
 خیال کوڑتھ نہ زیاد آوری
 بہ کین یاد پیہ ہے رتے اسے نوجوان
 سہ بڑ مالنج تہ پیہ مالدار
 دریں باب چھسہ شکایت کران
 نے بوزم بواپس پنس چھک تیار
 و نیم خدش خبر بیا کہ بوزم بکوش
 مغفلہ نمکوم سہ عصمت پناہ
 مبارکھ سپن میون دل شاد شاد

دہر سس دوپن تل قدم تیز تر
 یہ کینترھاوئے وار در گوش کر
 یہ کینترھاووش رانچہ بر سر پر
 دہمین تہ اسمانے منہ ملک
 بخور شید و ماہ کرے تہ بان فلک
 گمہ ڈنی پاؤ کور نور پاکک ظہور
 بہ آل و بہ اصحاب او با اتمام
 بدنیای فانی عنابر چار
 پیہ چار منبع صلح و فساد
 دگر ہر چہ اندر جہاں بسنگری
 تعجب چھ کیا از یثد از شاہ
 شہانہ ش خبر بوز بعد از سلام
 فراموش کور قفس بہ ایں چند روز
 لیو کھتھ نہ کلاما سے کن سرری
 تہ رضوانے سہو ادسکھ چھو ان
 سہ چوئے تہ چھادان تمو سہد بہار
 خود اکتا دے وار اے حکمران
 رتے چھی عزم بلجزم سویے نگار
 سپھا خدش گیش توئے گوتاز ہوش
 تہ یوت آئے ہن مادر قبلہ گاہ
 تہ شدے پیہ خساہ آباد زیاد

و انہیں ۲۰ تنس پیوچہ بہتہ ۳۰ مطلب مالکھ ۴۰ کینہہ ڈنی یس شرو چھکھ

خدا دُرُ کُرسِ تہ لَتَن تَل مَرَس
 سہ یوت آتہ تشریف با کرو فر
 کُرس مَنز چھنہ کاٹہہ اکھا خانہ دار
 چو پدمان سہ رهنوان شہرچ حرم
 توتہ فدوی چھس گوتہ شہر یار
 نہ مادر پدر بے سرو مایہ چھس
 مئے کیا اوس پروا پٹک میہان
 دیوان وڈی تہ ڈھانڈان غایتی طریق
 مہ گڑھ رنج تقصیر تھاوم مئے مات
 مہمختہ مار بٹ کیشہ تہ زونہہ وار
 حالہ اُرم نادیدہ در زمان
 خبردار کراؤم ز چون و چرا
 مہ بر غم خودا حل کزی مشکس
 بہ شہزادہ سے کراؤم پھر سال
 پُر غمہ پٹن یہ سانس بجاہ و جلال
 بڑا پس کرانی دہہ ہے از پنگاہ
 خودا تھاؤنس حرمت و آبرو
 چھتس سال تہ کال باسلطنت
 ہمہ خاص و عامان پیرو جوان
 تم آئینو گڑھن سالیسہ جمعین
 تمن شہرے مہدی سکونت گزار
 آئن گڑھ سانس سہ بود پادشاہ

جُرس بڑ و تن لال مہمختہ کُرس
 دگر سوگئیس مہضطرب سخت تر
 شہنشاہ چھ گوتہ بردن از جھار
 خواہو حسن بنمڑ سہو چھس موہ حرم
 سہ پٹخانہ پنج تہ بٹ مالدار
 بڑ از ملک بیگانہ کم پایہ چھس
 اگرچہ سہ یوتہ آسہ ہے ائیزان
 دریں ورطہ رفیکر اسس عزیزین
 در امیر خیال مئے پیو بے خلاق
 گئیس سخت مجبور اسے غمگسار
 پیشیم یاد آن مادر مہربان
 یہ حالی کورم تس نشہ ماجرا
 دلا سامئے کورم تسلی دس
 مئے زین پیش اوئم بخاطر خیال
 چھہ باقی تہندہ بینہ والیک بحال
 و نیگت م فرستہ مئے آیم تہ زانہہ
 وہں گو جان آنس یوتے سال بو
 بہ فرحت یکھس میانہ طرفہ تہ خط
 تمامی شہر باش مرد و جوان
 بیسہ ہم شہر تس چھہ زیر بگین
 بیسہ ہم شہنشاہ چھہ تس دوستدار
 بیسہ تس چھہ تابع تہندہ قبلہ گاہ

تیرس سیتو تھو سیتو سیتو سیتو سیتو سیتو
 غرض میون یس دے عاتے کلام
 دتن میہمان بے چھس دیہ وار
 زبس ناز و نعمت کرن کھن کھن کھن
 چھے دعوت زانن تہ مردن الگ
 بلا شک پین کر کورم انتظام
 دریں امر یودوے کسے انحراف
 چھ داؤف چھ تہ بیانی ساوے خبر
 دانتھہ ہی بہ پرواز تروون قدم
 پکیا کور اسی بے سروین بیان
 دویم کین لیکھ تہ نکار سنجہ
 بہ یک نوک شب بہ اسیس وچھان
 تے تعظیم کورس تہ تہنس بہر
 بہانہ تے کورس تہ پورس غلط
 بواپس تے دویم تہ بوجھان مہون
 رئیس تہ ہمراہ چالا کرکھ
 مدارا تے کورم تہ دل تھا و خوش
 کنیزہ تہم سیتو شست و چہار
 گرا دور از شہر شاہ نگار
 قلائی و چھم بگرد شہر جدہ
 بدروازہ آں حصار بکند
 قلائی بچھے آہ دروازہ بان
 وانا تہ مہ ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ و ۳۶ و ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ و ۴۰ و ۴۱ و ۴۲ و ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ و ۵۵ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸ و ۵۹ و ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۶۸ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ و ۷۲ و ۷۳ و ۷۴ و ۷۵ و ۷۶ و ۷۷ و ۷۸ و ۷۹ و ۸۰ و ۸۱ و ۸۲ و ۸۳ و ۸۴ و ۸۵ و ۸۶ و ۸۷ و ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰

بمع کھلم فوج برنادو پیر
 اینو سالہ شاہان عالم تمام
 رخصت سارمی کرکھ شہریار
 اسکے دھہ تہ اکھ ہفتہ مے نش بین
 چھنہ وار تے تون تہ گون پرون ترنگ
 خبردار شہسار شو والہ سلام
 نتیجہ تہیک نیرتس بر خلاف
 مہل تہنس خاویہ سے وار شہر
 تہ بوزر تھہ دلس شہر سے پروا غم
 پڑھا کینہہ تہ آیم تہ شہر بجان
 تہ اموستہ قصہ بود تہ آم تر
 بروڑ دویم وار تہ آں مہربان
 دوین کر تہ تاج الملوکس مہر
 مہتھہ گوم اکون تہس سونہ خط
 تہ اسی تہ پڑھا آہراز قول من
 دین تہ عجب پوشہ مالا جرکھ
 یس نش نمکھ تہ کر پیشکش
 خرامان خرامان چو تھہ ہم بہار
 وچھم گومتے تہ شہر تیار
 دھن دھن تہ تہن تہ گومت پید
 بکان وار ساریے بلا چون و چند
 پرتا نیچی پرتیہ دیچھم عیاں

حالن رتھن اچھ سوژن خبر
 اوئن پاس تروکھ تہ دیتھکھ امان
 سہ ڈیشھ گرشھ زیندیس جان بلب
 اویران رتھن میو مانسہ در
 ڈچھھ ڈیشھ دینن وان آب و تاب
 بہ دژیا خصو صن بہ شہر نگار
 چھنہ کائشہ از تاہ متھن سورہ متھ
 ازاں باغ جنت لیے نہ سہ ہار
 بھتھ آتہ پرموہ جوہر چھکان
 نیکھ اسی بہ تعظیم کراہی سلام
 پھتھ گتھ پاتالہ چی شاہ پری
 دژن جاے اندر یمین دیسار
 کھنکو چیزہ آتہ تاون تمام
 پری ماہ قروی تہ بیٹہ حور و نور
 تماشا تہ ہودہ ہم بیٹہ ناگ
 گرشھ ہی پانی مولوہم چوں شب چراغ
 ریس پرموہ بردنہہ کن کرکھہ تھچھ
 رتن بوسہ سے رویے بامدار
 یہ یوت سوژن تلپا تاہکو شہن
 فقط چاہنہ باپتھ تھے چھی خوش نصیب
 چھے یوس چانی این مادر نامدار
 شہانہ بڑ بڑا تھس یڑھ تہ لول

بلا پاس تراوچھ نہ ہرگز اندر
 بنزد پری گتھ پرموہ یا کوان
 اندر تریہ باغ و چھم بوالعجب
 ز گلہائے قلموئن و چھم باغ پرم
 رہم آمیز تم میوہاے نمہ شاب
 و چھم نہ مے تیتھ باغ یا آبشار
 دریاں باغ تعمیر ریس کورہ متھ
 پورسے بوزاں چیدہ شہر نگار
 غرض واٹر نزدیک شاہی مکان
 بہ نزد پری مالک آن مقام
 حالن دوپس چھے اوس برتری
 مے نیسجھ کورن یز تھا بے شمار
 بوڑن لول دارا کورن خوش کلام
 شہا کیا و نے کورہ نے ہند ظہور
 مے ہمراہ دژن از پیے سیر باغ
 ہیکھ کی لیکھہ وڈی کشہ صغ باغ
 میلہ آتہ سارا کرکھہ ہر طرف
 چو مادر بہ رٹنس درون کنار
 مے دو پنم یہ اسی تہ گوشت کنن
 یہ تعمیر تہ باغ ہاے عجیب
 لحاظ حالن چھ تہس بے شمار
 اے دوپ تھس کور چھم مینہ وول

پنجم سالہ بڈو بڈو شہانِ جهان
 تمن کیت مے آسن کوڑم کھین تہ چین
 یہ بوڑھہ تمس سہران کو سہٹا
 اپرو وزہراں ہمہ اہلکار
 وچھتہ نہ تے مردن ہندے جایگا
 ہمیشہ چھہ تھتہ نور مانسہ روز
 ہہیا چھہ تھتہ باغس اند تمام
 بہاں باغ روڑھتہ نہ چھکھ این زمان
 وئے موختصر پٹھو اے مہ جین
 مہ برغم اگر عالمکو پادشاہ
 تمن سار پے ہینز چھتے بہ کھیل
 بت کپد وونم خبردار باش
 درنگی یختہ اند کرکھ پود عدل
 مقفل صوندوقا مے دیتم برہتہ
 دوپن چھہ یختہ اند گرامی لباس
 بروز خوشی آس لاگال یہ نالی
 بہ طرز شہانہ کوڑم کھین تہ چین
 کھینکو تہ چہنکو چیز تم اسو خاص
 گنیز رھنا منہ سار پے کرین
 بہ آخر ز روختہ کرین سرافزاد
 خالک دوپم اے وہ ذی اعتماد
 بہ فورن و تاج الملوکس خبر

دا ترور

اپرو وزہراں کھسان د مہان
 بیہہ حبان پٹھن بہنو جاپہ ہین
 چنن تہ دلون ہند چھہ یس پادشاہ
 سوڑن یور باخشت و باوقار
 تھتہ اندر فروزان چو خورشید و ماہ
 نہ سردی نہ چھس آفتابک تموز
 کرین کھین تہ چین عیش عشرت ارام
 مرتب یہ کوڑم تہ براسے زنان
 انکھ سالہ شان رویے زمین
 رعایا ہچن جملہ فوج و سپاہ
 نہ فرزن فرزن سوڑکھ و کھیل
 یہ کینڑھا مے وونے نہ ہیشار باش
 مباد اگر کھکھ رخ و خاطر ملول
 وچھم تھتہ نیبری لال و جہر ہر ہر ہتہ
 بیہہ زیورکو چیز کینہہ خاص خاص
 نہ اوصاف یم چیز ہ چھنہ خالی
 مے امین و آداب چھنہ مشن
 بجزن دین سوتو غیر از ہراس
 نہ انعام و اکرام یکسر برین
 نیکان ذراہ خوش پٹھو چوں سرو ناز
 گنیکھ محمد راز گنج مراد
 بہ معنیون کاغذ بجلدی سکھر

دریں باب بیشک بہ خند و غرض چھس
 معظم مکرم چھ یس قبیلہ گاہ
 رئیس حرم مادر خاں خواہ
 وزیران و میران و خیل سپاہ
 کتیبہ معین ہچو سیارگان
 گزہن یور آسوخچھے سارنی برات
 بیہ یس شہس چھکھ تہ زیر نگین
 سہ تہ گزہدہ آئن بمع اہلکار
 اگر روز کاٹڑھا مکانش اندر
 تہس آتش ناگہانی چھ صاف
 چھ تھہ کامہ پیچھ آشکار و نہان
 بیک ہفتہ ساری تہہ پاری سمن
 کون کھین تہ چین چنگ نے بوئے
 خبردار ہشیار شو و السلام
 اوئن قاصد اتس دوئن تیزلار
 زبانی تہ ون تس شہس داستان
 بہ فورن جوابا تہ تمکو بہ ہنسہ
 پرندہ گزہدہ پیو بہ جایی مراد
 زمین بوس انجام اوئن سہ بار
 ز ملکہ یس ادس پیہ شہریار
 شہن حکم کور سوے منشی پورن
 پورن تمکو ہیوتن پیش شاہ نگار
 کھیوتن تس فراموش گو دوس ہوش

بہاذا بہ خدمتہ کران عرض چھس
 بہ ستور سابق سہ بوڈ پادشاہ
 تہس سہو سرکردہ عصمت پناہ
 بہراہ آں ہر دو خورشید و ماہ
 حرم خانیچہ جملہ مستور گاہ
 رعایا تمامی ز شہر و دیات
 بیہ شہریاران روئے زمین
 بیہ شہر رضوانیکہ تاجدار
 کم و زیادہ شہس تہہ تہ خبر
 پیش پور یہ کانہہ کرسی انحراف
 دیکھو زینتہ از شاہ جہان
 ز طرف حمالہ بہ دعوت سخن
 بہ یک ہفتہ پیچہ جاہ چھکھ روز نے
 کورم معہ مختصر شہریار کلام
 سچین نامہ از دست منشی تیار
 تہ رقعہ معین گزہدہ بشرقیستان
 تہ کاغذ تہ تاج الملوکس دسہ
 دیات در او قاصد بہ مانسہ باد
 ہر بار شاہ زاد ستاخ دار
 پس انگہ سہ مرشولہ زرنکار
 کورن از بغل پیش شاہس کورن
 موژر منشین نامہ نو نگار
 نووے داستان شہن کور بکوش

بہ عبرتہ دوپن قاصدس کہ بیان
 دوپس قاصدن اے شہہ ناجور
 کرہا دور از طرف شہر نگار
 پس و پیش مانند البرہ کوہ
 قلداس پیبر کو فزون از شمار
 چہ بوزان راتس کفو سوز ساز
 چھنہ کائسہ اقام راتس ریلوان
 دپان لو کہ آنت چھ یئد راز شاہ
 شہا موختصر بوز عرض غولام
 شہس اسی ہمراہ وزیر و امیر
 گزہ جو یکد کس سو بہ شہر نگار
 ز تحریر محمودہ شیر خوار
 بفرمان شہزادہ ارجمند
 سرعت پکان گو بسو یہ نگار
 وزیں سو کورن قاصدن اضطراب
 شہن دوپ تمس مخبرا حیر کر
 وزیر خردمند روشن روان
 وئے دوتس اوس شہر نگار
 براہ روان سوے طرف یمن
 اچھن پھنس ودان وار ثراؤن نظر
 رنگ آمیز شہر و چھن تمکو جدید
 قلدای پیبر کو بلشد و دراز
 چمکدار دیوار از لعل و در

زسے ماکینہ خبر چھ ازپں داستان
 اچھو کینہہ و چھمنہ یہ بونہم خبر
 قلدایا چھ حکم یمن و یسار
 تھہ اندر چھ شہزاد فرو شکوہ
 دپان فوج تھہ ہر طرف پھر دار
 چھنہ کائسہ مولوم تہہ کے سہ راز
 فقط ساز سنطویر سے کن ودان
 تھہ چھہ ایں خرگہ و جلو گاہ
 پوزے بوزیٹہ کاغذک ایں کلام
 تمن کن کورن حکم اے خورش منیر
 خبر توہی اہو از یمن و یسار
 دیوان کینہہ و چھمنہ مئے پڑھ دین ہار
 وزیرن یمن سستو کینہہ ہوشمند
 تمس اوس دن عزم سیر و شکار
 مئے گو شیر شاہ خطس دم خواب
 وزیر زمان آہ یا مت حسد
 پکان گو بہ مانند باد دمان
 پکان بو ہر سو کران بونظر
 تماشا و چھن زیر چرخ برین
 و چھن رنگ دنیا بطرن دیگر
 دوہن منزسہ گوشت در انجا پدید
 و چھنہ ہئے ولا گو سہ گردن غراز
 حد رؤس کاہنر تمن مؤہر

دوپین یا الہی سہ شہر نگار
 اگرچہ چھ تاج الملوکس عزیز
 کوون واپ مولوم از ربروان
 دوپس رہون خاص خبرا چھنے
 چھ ساری زبان یہ چھ یسند از شاہ
 شب وردن سوزک چھ آسان گزیز
 سین مضطرب تل وزیرن قدم
 سین یام داغل یہ صحن سرا
 حمالس خبر گئیہ اندر قدم
 پس از پیش حال و احوال شاہ
 سے یس قاصدا تور کو رست رواں
 شہس یوت چھین باتما می حشم
 تمن کیت سے چھم کروست انتظام
 وزیرن دوپس چھنے ہرگز خبر
 کران اس آہستہ سیر و شکار
 اچھو کینتہ و چھنے سے قاصد تہ خط
 یہ بوزتہ سے محمود اندر عجب
 وزیرس بہ تیزی دوپین جلد نیر
 سے یس تور قاصد سے کو رست روان
 تیس آتہ کاغذ سے چھم سوزست
 مفصل خطس تر سے لیو کھت تمام

چھ یس سون مسکن تر جایہ قرار
 ازین صائیکہ سے لینی نہ پشیرا
 یہ تعمیر کو کوڑ چھ کم یم گوان
 آتہ اندر چھ اسو جاو آہستہ سینہ
 تسند سے چھ ایں حشمت و جلوا
 تر سے دوہ آتہ قہس سے پونے بوز جن
 بیکدم گزرتہ پو بخانہ خدم
 سراسر سے غافل ز چون و چرا
 بیکدم نمبر درایہ سے لا جرم
 پڑھن تس کجا بیسوا بادشاہ
 تیج کیفیت سے کہ عہدی بیان
 بمع خاص و عامان بہ خیل و خدم
 چھ وڈ کین نگار سے اندر دوپہ دام
 پڑ چھس یو دراست ز شہر پر
 کر شاید پگاہ و اتر یوت شہر یار
 توہے نشہ بوزان وے چھس کتہ
 سپو تہ رٹن زیر دندان بولب
 بہ واپس تہ گڑھ تہ شہس زین شیر
 بہ تیزی سے کوست چو تیر از کمان
 تیشک آہ مضمون شمن بوزست
 یہ کینزھا تہ سے بوزتہ ازین ازدحام

بہ جلدی نہ گزشتہ شہزادس نہ ون
 خطس منز یہ کینترھا پرکھ کیغنیہ
 چھ سارن تیندے پینک انتظار
 نہ کر پانہ مولوم از ہر طرف
 بیتہ کر نہ تا کپتس بار بار
 مخاطبت بہ تحریر کاغذ عمل
 نہ تا پس ہر گاہ کرے انحراف
 بہاذاثر استاد استاد لار
 وزیرن یہ بوزتھ کوون اضطراب
 بہ گوشان شنیدہ بہ چشمان بدید
 شنہس نش سہوداثر حقن در زمان
 دوپن تس شہا کر عمل تیز تر
 تیار می تیج کر در نیکی یہ کر
 دوجھم تانہ شہا بطرف یمن
 بگہبانہ نے ہند دوجھم دوہہ دام
 بہ فارغہ حملن چھ کوڑت یہ کار
 دریں باب پہلو تہی یس کرے
 بہ منشور قاصد یہ تصدیق او
 وزیرن دوپن پانہ چھکھ ذہوار
 بہ تحریر محمود کر س عمل
 وزیرن بتد ہر وعقل کمال

بہ مضمون کاغذ نہ تشریف ان
 مبدل کرے یقینہ اکھ حرف تھ
 چھ یزمن پرستائے شہریار
 دیکھ تس شہس یقینہ زانے سہ گف
 کرے یقینہ پہلو تہی زینہار
 کر نہ دپن ز تس یقینہ کر اوکھ بدل
 مباداچھ خطرہ وون کوہ قاف
 وون چھ نہ حاجتھ ان شہریار
 بوایس خبر ہستہ کوون تمحوشتاب
 د مئزل سوی شہزادہ دوہہ
 مفصل کوون شہریار س بیان
 یہ کینترھا لیتھ کاغذس منز خبر
 بہر گوینہ تا پس کر الحذر
 قتلایا کر تھ زیر جرج برین
 شہنشاہ یثد رانے انتظام
 انکھ سالہ بڑ عالمکو شہریار
 بلاریب و شک پاؤن پانس پھرے
 بہ پر خاش شایس اشکال دراو
 انکھ سالہ بٹامین والا تبار
 کرکھ یقینہ اکھ رتھ محکمس بدل
 مرتب کرین خط برای سوال

سراسر زدن و نقره کاغذ بوزن
 کرکته مشوره تمحو به عقل و قیاس
 ز تاریخ و آن روز یوم سعید
 لیو کهن سارینه با همه شهر باش
 به دیگر طرف شاهزادن چهندون
 لیو کهن تس شهنبا با تمامی حشم
 آنکه سیمو ساری امرو وزیر
 پس آنکه به آداب و حسن دسلوک
 به کیشرها خطس متر چون دچرا
 تر بوزخه سپن خورش سه عالی گهر
 چچه این سال یندر از پاتاله نته
 دپان شاهزادن به حکم پدر
 به دوستور سابق همه شهر باش
 به بوزخه سپن خورش همه خاص و عام
 سرانجام رفتن شهن کور تیار
 نه ملکه نگارس به واپس جواب
 دیس واته شهزاد با جاه و جیش
 سه قاصد روان سپن شاد شاد
 دیتن خط به ملوک سپن شادتر
 عبارت خط منشین کربیان
 خبر رنج تمس واته کر شهر یار

به سوی ملوک کان روان کورن
 مقرر دوه با آنکه کورن خاص خاص
 نیکه سارینه دعوتس بیجه و عهد
 به شهر پررب و اتین با تلاش
 به رضوان شهر کرا و قاصد روان
 به شهر پررب گزده و اتن به چم
 شهر باش یک جمله برنا و پیشر
 کورن عرض تمحیش زین الملوک
 پوزن تیر و دوتن تس همه ماجرا
 دوتن تس سکهر سا درنگی به کر
 به مرچشم فوه مان گزده مانده نته
 به اعلان شهرین کورن مشهر
 به دادخه کرکهن چچو کرک سا تلاش
 سپن چله آماد از شهر و کام
 لیو کهن خط دوتن قاصدس تیز لار
 تسلی کورس آب در اضطراب
 تر خاطر جمع ققاد با ناز و عیش
 نگارس اندر و ارتقن پو چو باد
 دیتن تمه دپرس به مضنون به پیر
 به بوزخه سه ملوک سپن شادمان
 به خیل حشم میان رنگار

اکتھ اندر نہ تیں پو تیں موج مول
 اگرچہ محال نہ چھس پاجھڑ
 دروغا تہنیز کینہ تہ چھم نہ خبر
 اگرچہ بہر گونہ چھس پاجھڑا
 دریں باب چھم مشورہ پی دلس
 دہتھ می کوڈن موے ہوون بہ نار
 دو تھتھ آتہ یک دم سہ اندر ہوا
 بہ تسلیم محمود وڑھ زور تر
 محال نہ ہو دس لول در ہر مدار
 دوپن تیں وئے آونا شہریار
 بیسے وئے تیں اے نا شہریار
 بہ واپس دپس تہہ بونیم خبر
 گزرتھتھ جمع یہمان نزدیک و دور
 مقرر چھہ تاریخ تہہ کوڑا تہہ
 بخد متھ تہہ چھم عرض اونی تھہ توے
 تہہ مولوم چھہ کس تہہ مادر پدر
 بیانہ تہہ نیش بوزمت چھم نہاں
 بہ شہر فلائی بہ طرف شمال
 بچھم دتھ بہ طرف مکانات شاہ
 بہ دو شتر شو تھتھ اس در مہر زر
 فقط چھم تہہ بوزمت ماجرا
 محمد الشاد اوسم تہہ قسمتھ زبر
 عا بستہ ۲ سوزمت خط

کتیج تہہ کھنیز چھس تہہ ام لول
 اکتھ تہہ پیرکین اندر لا جھڑ
 طمع چھم بہ وچھن سہ مادر پدر
 ملاقات اوشان تہہ چھم مدعا
 محال نہ وڑھتھ حل بنیم مشکلس
 محال نہ پرستانہ ہیوت داکڑا
 بہ محمود سہ وڑا دادر دوا
 بہ تا ظلم تروون تیں پیش سر
 درتن بوسہ روپس تیں بیشمار
 تیں روس تہہ رونق چھہ شہر نگار
 ضیا قمتھ یمن کرنا چھہ کھنیز تیار
 چھہ تہہ سوزمت روہ شاہن نہہر
 پس آنکہ تہہ یوت چھم داتن ضرور
 فرستادہ منشور چھس پور تہہ
 بخاطر خیال تہہ پیوست یوے
 حقیقی تہہ چھس بہ لغت جگر
 تہہ کستام اے کھ تہہ قصہ ونان
 دوہہ اکر اے سہ دوا تہہ بہ پال
 وچھم بے مثل حشت و جایگاہ
 تہہ اونی تہہ تھتھ چھنہ کاتسہ خبر
 تہہ کینہہ چھنہ مولوم چون و چرا
 بہ رچھتھ تہہ بوتر ز مادر پدر

ژمنے پروردگار حقس بخون جگر
 یہ جاہ وحشم تہہ شاہنشی
 کجاستاجہ بند از تہہ شاہ پری
 چھ چوئے یہ طاقہ ز حد کمال
 ثنا پاکہ ذاتس چھ یس بے نیاز
 ہمیشہ برون سایہ چوئے بہ سر
 بیئے عرض چھم خدائس صاف صاف
 اگر پوز چھ چوئے سہ تقریر خوب
 بہ داوختہ اگر داہمن تم نگار
 بہ خاطر تمن آسہ میوئے فراق
 سہ میوئے قبیلہ تہہ مادر پدر
 چھ یس چاہہ یقبالہ از حق عطا
 کہہ و مدہ زن و مرد از ہر کدام
 محال نہ بیئے بوز میختہ قیل و قال
 کہوتر چھ بیشک کہوتر پڑھان
 اگر چہ و نس کیتمہ گنا چھس دل مول
 دوپن نس بہ برغم تہہ خشنود روز
 تشہ نام و پیغام کورنس کنن
 انہو یور تم میانہ ذمہ تہہ تھاو
 بہ تجویز حالہ منہ شس ضمیر
 سبن تہہ دوپن نس تہہ کچھ مختصر

چھم تہہ مددگار در غایہ شر
 یہ فرمان دہی تہہ یہ فر دہی
 کہہ رام کا ما چھنہ سر سری
 میسے کوئہ اندہ اندہ کرختہ قیل و قال
 بہ الطاف ایشاں بچھس سرزاز
 یئے مدعا چھم جہانس اندہ
 وئے موختہ قلعہ حق و م مواف
 ملاقات مادر پدر چھم مئے لوہ
 سہ ایحسان چوئے مئے بوبے شمار
 یئے چھم کنیومت تہہ اشتیاق
 وچھتہ میون این شوکت و کرد فر
 سبزو ہمتو چھ ساری تہہ لاپتا
 یقین ہمیشہ ژمنے اسی غلام
 دوپن گرگ زادس چھ گرگی خیال
 قدیس و چھم باز باز س رہبان
 بہاذا کورن عرض تمو شد تو بول
 بہ فرختہ و لے روقہ مائس تہہ سوز
 یہ چھ ناو مائس تہہ شہرس و نن
 زلی یوددس چھ تشہ آپہ تاو
 اشارہ ز محمود سویے ڈہیر
 بہ سویے پدر میانہ طرفہ خبر

سراپا کردن کیفیت تس بیان
 نیکوخته تمیز کردن ملکوتی روبرو
 کرخت معهود و سقط سراسر برون
 حالت هیئت در پانسیه کار
 بی چس و واقف از خاندان شاهی
 تبیین هر دو نیش پر میا دو پنج
 بی نیون همراه آن مهذب زر
 سه گوار تس نشه موجود اوس
 بلا شک به دیشته پیکه اعتماد
 بی زایه بجای طاقین زر
 مو بلو تخته جریحه اسو لعل و لکین
 بران نشان تبیین هر دو چرخ
 سو یوس اس آن روز نزد مهذب
 به آمیخته گوار کور تس جدا
 غرض تمیز دوشه چیز همراه بهیخته
 پیکان واژه نزدیکه شهر کبود
 یکایک به وضع زمان کرکجه چال
 نفیس و عجایب گران و قیمتی
 حالت عجب چال پانسیه کردن
 مر چارده زن به حسن و جمال
 شش هفت اقلیم یوس حکمران
 یکایک شش و پنج آراسته
 و اسبخته و ۲ شویه و ن

دهرن قلم تل لئو کهن همکنان
 دو پانسیه تمیز او ششم میته ابرزو
 دباب حواله خالص کورن
 دو پن گره پانسیه سیه آن دیار
 پهنه کاتبه دویمس پنج آگهی
 به پرواز تمیز درایه بے خوف و رنج
 یخته اندر سه محمود پیکه شیر خور
 برای نشان تمیز یاد پیوس
 و چخته روه بن منزل گزهن شاد شاد
 به آن روز تس اوس در مهذب زر
 عجب بے بهایر چرخ برین
 دو پن پر ز ناوخته پیکه آن کینز
 نیش تس پیکه اس می کر او جهد
 به پرواز آیس سه بهیخته برینوا
 و پهان درایه باد عسارت و کجه پخته
 ز پرواز تمیز آیه یکسر فروزا
 مزین لباس جریحه در و لال
 به شاکه رتو لوگ از فرحتی
 بهر گویند واقف سه مانجه پرن
 سپوز دولت افزا به حد کمال
 تبیین ملک تس کن و چخته شاد چنان
 گئی آکه اکر کعه به پیراسته

چو کبکان کوہی خراماں خرام
 بے این شان و شوکت بصد کرد فر
 بیسے از جرئت نہ ترے لعل خراب
 دوپٹن تس پہ تھہ کرکھ پیش
 کٹہ دایسے گئیہ یا مسختہ غیب
 نہ دھشتہ سپن دل تھندے نیم
 بہ تا ظلم دس بستہ کرکھ سلام
 دوپٹن تس پہ بر غم تر چالا کہ روز
 دلیکن تر گزہ شہر یارن ریشہ
 ملاقات ملکہ بیسے شہر یار
 یہ بوڑھہ دباب سہ کٹال کو
 وڈ پرن شہس دوں شہن کرد قیاس
 پکان آتہ تر اپہ شہر س اندر
 چھہ لازم تمن قدر و حرمتہ کرن
 وڈ پرن دوپٹن کیئہہ درنگی پہ کر
 بیسختہ کنو پسیلہ گو سہ دانا وڈ پرن
 وچھن دور یا مسختہ تھندہ بلہ گاہ
 بہ عقل وڈ پرن کو ورن تمو خیال
 چھہ کہ تام شہر بیج پہ از افسان
 اوس سستو پیمہ وہ چھہ خدمتہ گزار
 خبر کیا بہ خاطر چھہ مطلب یمن
 بہ تا ظلم دس بستہ کرکھ سلام
 دوپٹن تس پہ حکمران بیسختہ شہر یار

شہر اندرون ترایہ با اندام
 لکو وچھہ کرکھ اہلکارن خبر
 دین تس کٹہہ چوں مہ آفتاب
 اگر موج آسم زہدہ گزہ خوش
 پکان او تراون تمن کن نظر
 سہ مہووت کو تہ سپٹا پیوس ہم
 حلال تسلی کو دس خوش کلام
 محافل چھہہ اسو تہ بے باک روز
 دیکھ تس چھہہ پڑھو باہ کیئہہ پردہ
 چھہ مطلب تھندہ سہ ہوزن تہ لار
 وڈ پرن یہ قعدہ دوں نوبہ نو
 چھہ کیا ہتام مانے توے بے مرس
 خودا زائد پائے امیک خاں شر
 پیو کنو پئے لول وادہ برن
 از آنجا انکھ سستو با کرد فر
 سواری مہووت کو چھوان بے آپر
 بقا با وہ حق شولہ تراون چو ماہ
 چھہ اکھ زہدہ تمن منز بہ حد کمال
 بلا شکہ پہ آسٹو کرکھ حکمران
 بہ ظاہر چھہہ پیمہ ملکہ سپر وار
 برن ہند چھہہ واقف خودا سیر لون
 کرن تہ تمو دیت جواب سلام
 بہ تشریف ایشاں کزاں انتظار

یہ بوزخہ حالن حکم کو دہن
 رٹو تو ہر سواری بہ منشا یہ خود
 بہ لفظ پرستان کوڑن آفرین
 دوین بادل خویش این شہریار
 یکایک سپینو تمہ فیلن سوار
 سواری روانہ سپینو یک قلم
 کنیزان پیش آمدہ باشتاب
 دیان وادی نزدیک شاہی مکان
 بہ اہام غیبی رتمن گو اثر
 عمارتی یہ خالی کرکھ یک زمان
 پکان خاص عاہ رتمن برونٹھو پتو
 کرکھ داخل محلہ خانہ تمام
 مکانا سجاوختہ و چھن بے بہا
 ہیکھ جالے بیون بیون بہ عقل و قیاس
 بہ رستر تمویام کروو کھ قرار
 تہ معہ کلیا کھ چٹھہ او نکھ نان و کباب
 بہ زیر طبقہا ہے گوہر نگار
 فراوا فراوا رتمن قصاب وادی
 رکابے سہ پنج آسہ خورشیدوار
 کنیزان سپین بدن نگہزار
 محالہ سپینو شاد در بر مدار
 پورین حمد داتس دس خوری
 چٹھہ بیشک یہ بابہ تھند شہریار
 یا رنگارنگ و ۲ رنگارنگ

سواری روانہ چھہ کرکھ شہین
 چھہ بہتر و چھن کیٹھہ چھنہ نیک بہ
 بہ تنظیم شاہ منشیہ اس عکاس
 چھہ دانا جوان بخت در ہر مدار
 عمارتی رتمن آسہ گوہر نگار
 دزیران گئے پیش تھا کرکھ علم
 پکان آسہ مہارین ہرکاب
 بختہ باشم درایہ مستورگان
 پینو رکنو چھو کھ داریاہ سپم و در
 از انجا گئیہ رتم خرامان دووان
 کرکھ لولہ رسوئی رتمن مالہ مستور
 محالہ نہایت سپینو شاد کام
 درونی کران آفرین مرطبا
 فروتر کہو یہ جہد خاص خاص
 کرکھ گوش جاں چھو او کھ تیار
 ملکون ضیا فرشتہ شیرین شراب
 کم و زیادہ مانند شاہ نگار
 کٹھہ بوز قابس اکس ساتی ساتی
 پڑ از رٹو پتہ لامیدہ نحو شگوار
 رتمن آسہ استاد خد مٹھہ گزار
 سو ممنون ایحسان سپینو بیشمار
 چھہ محمود از نشانہ ان مہی
 جوان بخت و دودھتہ تہ نیکو شعار

دُبادب کورن انتظام شہی
 غرض کھیو کہ تو چو کہ تہ گئیہ سیر
 کنیزہ اُکس دہ پنے گڑھ زودتر
 دُش میا نہ طرفہ تر عرض و سلام
 کرون چھم تبس سستو فرستہ چھ تنگ
 کنیزہ گڑھ سستہ رانہ نش کور بیان
 اجازتہ دیتس تمو تر گڑھ بیگمان
 کہ کہ پُرسا کھیون چون ہتون ترون
 اگر یثیر روزن چھ سورے تیار
 بہ منشاء خویش و بہ فرمان شوے
 دیان آہ نازاں بہ خندہ جیس
 پیہ ز چھ خرم اُس در محلہ خان
 پیہ مادر خاص محمود اُس
 پیچتہ اوس پوشش پین خانماں
 حالن مہ جلو تہ یام دیوہٹ
 چو خواہر پُتن در بغل لولہ سان
 دہو و چھ کہم یام محمود و دہ زجاے
 بہ تا ظہم تسلیم کرو کہ ادا
 پتھر بیچہ ساریے بہ ماوائے خویش
 مہ ملو کہ تہ حالہ پُہ منر
 حالن دُش موہ ہتھر داستان
 مکر آہ یوت اُسوز شہر نگار

یہ مہاں نو اُزی نہ از آگہی
 حالن دُش کتہ کرو گڑھ شیر
 درون حرم ملو کتہ دن خبر
 غرض چھ ملاقات تہ بیشہ کلام
 اُرن یور تشریف کراون مہ تنگ
 پتھے پاٹھو تہ شوہر س کور عیاں
 کہ کہ تہ راضی بہ شیر زبان
 چھ مہ جاہ ہتھر کیا سبب یورین
 بہ واپس گڑھن چھکھ پُن یختیار
 پکن ذرا تہ آن ملکہ نیک خوے
 کلاسہ تہند جلوہ انگبٹس
 پیہ اُس ساریو پھن حکمران
 مہین خاندانچ سوہ مسعود اُس
 توئے وائر کلدستہ سرور روان
 دہ ہتھر تھوود کھون تل تبس دُش
 و چھائی گئیہ اکھ اُکس مہربان
 کہ یانے حالہ تہنر آہ باے
 ستادہ تہے روز چوں مقتدا
 گئے شاد و خورم ز انداز بیش
 کزان پُرسش حال باہدگر
 پُرسن چھ سوئے وطن بیگمان
 کتھا چھم و نپو آنتن شہر یار

دو شے ہوا اس سب سے گزرتا ہو درمیان
 دپان ملو گئے سوز شاہس پیم
 چھ پڑھو باہر ہندے دیکھ اُردو
 شہن یام کھتے بوز گو کہنے ور
 بیٹھتے کہو بخاطر کوڑوں بی خیال
 اگر آہیے کینہہ یمن ہیچ ظلمون
 توکل کرکھتے نیون ہمراہ وزیر
 سپہ و امیر جاے مہمانیاں
 دو تھتے گئیے نام ظیم اونکھ بجا
 شہن حال پڑھنکھ بہ خلق سلیم
 تصور کرکھتے خانہ خوشتن
 محال ہ واپس جواب کلام
 اگرچہ اسے اسنے کینہہ تر زان
 خود دا تھاؤونے واپہ با جاہ وجیش
 بیے سخت و اقبال بوزیئے غلام
 زکست خیم عذر تھاؤو سے ماف
 سے بوزم توہے کور چھو از خودا
 بہاڑا تھیکھتے چھس کرے در امیرے
 بہ موحتاج از بہر اولاد چھس
 زمین تو بہ شفقتہ چھن در کنار
 بہ بوزکھتے سہ ملو کہ سپہو اشکار
 کینہہ و شکھتے شہن کرکے کر و
 بیٹھتے ملو تمو کرکے شور و شر
 و اپنچر مڑکس جانور تھتے کین چھ محال

کر مطلب خوشتن بویان
 سوئے محلہ خانہ شہا کر خرام
 گزرتا ہو اسو دو شے آسنی روبرو
 یہ ما آب کا تھہ دشمن چیلہ کر
 قفس اندرون کیٹا پرنڈس محال
 پہن کھتے بے واپہ در جاے من
 و چھوکیٹا چھ مطلب تھتے ضمیر
 بہ دو ستور ساروت کہان و بہان
 دو سوئے بہ امیر خوف ورجا
 بہوشاد و خورم بلا ترس و بیم
 بہ آسودہ روزو نہ رنج و محن
 دوپس اسو چھ ممنون ایحسان تمام
 بہ اس غار زانی کورکھتے زرفشاں
 بوون دشمنس چاڑی سے سپہ ریش
 ہمیشہ یہ چرخ بریں چون رام
 کرم عرض چھم خدمتس محال
 دریں دیر شاہی سپہو مڑ عطا
 چھسو کور ہنر مانگے آمرشے
 اگرچہ بہر گوئی آباد چھس
 کزن چن و انسانے شہریار
 چھو کن نوں پوتس ودان زادرا
 نہ سرتمو پھرتاج شاہانہ تر و
 درون و برون گئیے سار نی خبر
 و اپنچر مڑکس جانور تھتے کین چھ محال

چانین دشمن کرکھن سپہ زخمی

دِبان پڑھتے اکھا غار چھا غار چھا
 پھمن کوہ پھنسے راہے یاد پو
 مٹو مکہ باپتھ یہ شور و شغب
 معافی منگان چھس بغیر از گزند
 جو شہید و شکر اوس چونے بیان
 دودھ سال گئے یاد پو روز بد
 سپنو پڑ عطا بے ز پروردگار
 تہ تنجیم دانو کوڑو کھ آشکار
 جن و دیو آسن اوس زیر دان
 بہ تنجیم اٹھو سستارہ تہ دراو
 کہہ و مہ بشکراہ آباد گئے
 وزان جنگ نے تادڑاں مشک عود
 چہ ماہ اول غائب گئے ماہ تاب
 دودھ ماہ تھانوں سے در عہد زر
 بتقدیر موتی بٹنہ رتس پیٹے
 دودھ کو نیتہ پیٹو زہینن سے کھپو
 سہ گھواہ مہیتہ راو آس سپر
 سپن ماتم اندر سراپے شہی
 سپھٹا کر یہ زاری کر کہ روز شب
 کئے پے تھنہ زہینن دیکھ لاش
 تھو و مناسے شاہ منشی ہندیا
 بھہ آیس کوڑم صبر لب و خموش

سیمتہ آسے ساری بہ ایوان شاہ
 حالن یہ زونن میلے شور کو
 دوپن راہے کئے چھ کیا اتھ سبب
 اگر میون درخاس کو ناپسند
 دوپس مل کر کن اسے نھو ہر میہربان
 ویکن وہ کیا زہینن حال خود
 اسے دھ خسترا اس سپس عذار
 یہ مختہ بلند اس سہے گلخدار
 دوپکھ آبہ اندر جہاں مھکھراں
 تھوے ماہچہ تے ماکر سٹنہ زہینن ناو
 وئے کیا تھنہ زہینن شاد گئے
 بہ یک ہفتہ بو شادی یاہک سورود
 وئے کیا سہ عیش طرب اوس خاب
 ترے ریتھ کئے دودھ اکہ آس شہر خور
 خود دا زاد غلطہ تھس کیا گئے
 اٹھو اندر سے منزل تھس غائب کو
 جہے زایہ بجگانہ طاقین زر
 گئے شہر و گامن اندر آگہی
 مٹھتہ سارے کو سہ ناز و طرب
 پنیو کہو سپھٹا کر اوسعی و تلاش
 ازیں وجہ فلو اگیس کیو نثر کال
 در اٹھو بہ پند و نصایح بہ پوش

اگر دُنی کینس آسہ ہے آن پری
 دریغ تہمس پتہ زایمہ کور
 ژئے سستین بڑ دہمہن سامان ساز
 تہمس اوس لٹو کھٹ بروز اول
 کوڑم صبرس اندر پینو کج کمال
 تہمس دایہ اُپس کران لار لار
 ازپ واقعہ گئے ادا چند سال
 عطا گوئے فرزند عالی گہر
 دئے کیا ژئے لے خواہنیک خوے
 بہ شکرانہ خادراتھ کور بے شمار
 فرو مرنے اوسم کینس سرفراز
 چھ بعد از پدر دُرش تخت تاج
 محاکن دوپس چون یختہ تہمتہ چھ میون
 مئے بزوتہ کینس اُنن بہ لولابر
 دوپس تمہ آں پور من نور من
 ز یک ہفتہ گوشت بہ شہر پُرب
 پیتر چھس تہمت شاہ زین الملوک
 دئے کین بہ اوصاف تاج الملوک
 بہ نیرو بے بازو بہ تخت بلشہ
 گوشت اوس اعما تہمس قبلہ گاہ
 چھ پیر کو یا پریستاش اندر بسان
 درپ باغ ناگا چھ ناگس اندر
 ۱ باج رٹن دول ۲ پورب

حوالہ ژئے کوہن بخد مستری
 اگر آسہ دُنی کینس بلصورور
 بہ مطلب ژئے پیتر نیر کج سرفراز
 بہ تدبیر تقدیر نے شد بدل
 ولیکن موٹھمہ تہمتہ کینس خیال
 یختہ اُتھا غاب گپہ شیر خار
 حمد اللہ از صانع ذلجلال
 سپنو لکھ خورش زیاد از تاجور
 تہمتہ زینہ کیا لوہم اُبڑ روے
 گدا گئے تو تہمتہ تہمتی نیکہ دیار
 سلامتہ سہ اُپس بہ عمر دُراز
 بہ اُپس دیرینہ پیر تہمتہ باج
 بہ دُچھن سہ شہزادستان چون
 کر تہمتہ در شہنا اُپس بو کر س
 گرا می دیر سینہ گنجوکر من
 چھ دُنی کین کران تہمتہ عیش طرب
 چھ نیچوس تہمس ناد تاج الملوک
 پریستان کر تہمتہ از کمال الملوک
 کرن رام دیوال بلا چون و چند
 اے لوگنس مشفق و خاد فہ
 چھ مشہور و موروف تہمس بستان
 گل خیمہ شہنا تاز زین تہمتہ تر

بہ تائید باری در آں باغ ثراو
 تہمتہ بورینہ پرلے تمو زہنہار
 تے سیتو تس مائے او کاش
 میلے دوت یقبال تس اوس یار
 بہ آں نالجیت اُس سوعے حکمران
 تہمتہ نیتہ اوتھہ سہ گوہر مند
 چھہ نا پیرو سینے تا جین ہمتہ شمار
 نیتہ و نتہ طاقہ تہمتہ اوس کیا
 بران اُسو تس یڑھہ تو پڑھہ لوہ سان
 تہمتہ پیٹھہ سپن دل تشہ تیوت لم
 دوپن شوہہ گوشک یوہے کنہ دور
 و چھان اُس زھاین تہمتہ بڑنٹھہ پتھہ
 بہ دامادی خودہ کوڑن سرفراز
 دیتن سیتو تس داریاہ سپم و زر
 گرامی پربستہ کی چیر تس
 دپان انپرن اُسو جوہر تہمتہ
 نفایس بہ ہمارو چون جام جم
 ابد در ابد تھوونہ جا پیر تس
 جین تا دیون ہنیز چھہ تس افسری
 فدہ اتمو سندے ملکھہ تامل چھس
 چھہ پربس اندر وڈی کینس شورہ
 تہمتہ موج از شادمانی نران
 چھہ مشغول عیش و طرب خاص عام

بکاؤل تہمتہ پیرو پے ہمتہ چھہ ناو
 نہتہ ہار اگر اُسو تھتہ بے شمار
 سہ کل تمو تر تھتہ اذن احمد تلاش
 مگر بوز اندر پیرستان ردیا
 در آں ملکھہ پیرو یا کینس مہر ان
 تہمتہ تا جسے اوس بخت بلند
 چھہ تس دیو تابع ہزاراں ہزار
 تشہ کرسو اون کل بے ہا
 رو چھن ہم جو اولاد بطنی بہ جان
 و چھتہ تس اندر وصف شامی تمام
 ہر فن حکمہ تھتہ سہ سہان دراو پور
 گنی کور تس اُس در سلطنتہ
 کرن سوعے عطاس بہ سامان ساز
 وڈے کیابہ اخوا یہ بوڑہم خبیر
 بوہے سلطنتہ کونہ تقویٰ تس
 دین بے ہالال و گوہر تہمتہ
 تہمتہ سیتو راہی کرن باخشم
 بہ وڈی کورن خاصہ تا پیر تس
 دپان ناو تمو سندہ حاکم پیری
 توہل بہ نیتہ راز پاتال چھس
 غرض سے چھہ آست بہ ملک پیر
 چھہ مول تس جامن اندر و مزان
 چھہ اعلان شادی ہمتہ شہر و کام
 و آتھتہ علاقہ کھوٹ

اے خورشیدِ خیر یا مہرِ حق وادِ بوز
 گنجِ تَس چھ ہمراہ اپرو دُزیر
 تمن تو رکے گا مہین ہفت روز
 چھ یز کا لکھ شہزادِ آمنت گز
 کرم جش شاد می بہ یک سال پور
 نہ کہ سال آرام اندر حرم
 منور رہے چاند کو خانہ سون
 بہ تقریر شیرین وقت و شکر
 دوین تس مے سستین نہ کر واد پور
 سپہ باز در گریہ بانو بہ شاہ
 اگر زہد و یشن سہ جان عزیز
 محال نہ دیکھ چھا نہ آں گنیز
 دوپیکھ تس چھ زہدے بمال شاہ
 تیس حبیب دا ایم چھ لوگت سزا
 دوپیکھ تہہ انیون فورن حوض
 بہ فوران حمالہ اُنکھ سولے
 محال نہ ان دُور سولے پر نہ ناو
 دوین تس پورے وہ ذکھ لکھ تہہ نہ
 دوین تس پورے بوز غفلتہ گیم
 گیس یام بیدار تر اوم نظر
 پیو کہو شو تم جان تا پان سے
 سین ماتمک شور تا آسمان
 مگر دراو تا پے تشد نہ ہمار
 را ہر قید

برائے مبارک سہ شہزاد سوز
 بیٹے ہم سناں مشفقان دلیر
 بہ عیش و طرب مٹو در ساز و سوز
 توے تہہ آدر چھ کر پختہ گز
 مگر پھیر شہزاد جلدے حضور
 یہ بر غم نہ اے خواہر محترم
 خدا پا پنے پختہ یہ کاشانہ میون
 محال نہ کو رن گوشش سرتا بہ سر
 مے بخشکھ اگر زہد و چھین سہ کور
 دوین تس بہ یز داں خود ایہ الہ
 سہ پختہ تا ابد روز پانی کنیز
 نکسان گھوارہ آں عکس
 ازاں روز از حکیم این پادشاہ
 دوپیکھ تس و چھان غفلت گز
 مے مولو ام چھم پر نہ ناو
 وہں مارن اہس ماہرین تہہ سولے
 مدارا کر پختہ بڑو چھ کتہ تم سہ تھاو
 کو رتہ کتہ بہ آں دختر دلنواز
 نکسان اے سہ مے نیسہ رویم
 و چھم گوہن غائب آں ہدیر
 سہ راو تہہ گو نہ آسان مے
 شہن جستجو کرو اندر جہاں
 بہ این راز واقف چھ پروردگار

حائلن دوپس بس دوس نہ ہو ٹراو کتھ
 اشارہ کوڑن سو سے ہمارا چمیاں
 اوٹکھ زایہ بجگانہ ہستہ مہر زہ
 یہ بانویہ تا حاضرو پر زانو
 دیتن بوسہ تھہ کتھ کتھ بس پانہ تا
 و تھتھ تھو و حالہ رٹن در کتھار
 حائلن دوپس غم مہر بر ہستہ پتھر
 چتھ زندے سوہ و کین بہ شہر نگار
 شہر ہنشاہ تیکٹ موہترم باشو ک
 یوہے در پستان بیتہ نشہ دوت
 سہ پروردہ کر و دم بشان پسر
 و چھم یام کتھ تخت اسکندری
 تہس اوس یقبال کتھ سستو میل
 کر تھہ عاش آرام دمن ترین رتین
 بہ عجز و تصرع مے و و نتم بہ مہر
 مے مرضی و چیم کتھ پری پے ہنر
 اگر چہ زہ دھتر لوگم مے فریب
 بجاہ و بہ حرمت بعیش و طرب
 بجایہ مدا یام کر و کھ قرار
 بنووم در آغا بطر زہد پد
 رتھارنگ تا پھر دیتھ کھ کر تھہ
 چہ و کین سہ گوشت بھد زیب فر
 بہ پورب شہر یاکہ شرقستان

تھلے دھہ ذی غم و غوصہ سائے ذلکھ
 اڈو مہر زہ ایں زماں در میاں
 چھ طاقین زین بیتہ تھہ اندر
 دریں باب سار ذی تمن عقل راو
 کہ چھ منز روٹن زایہ بجگانہ تا
 دوپن کتھ پورے دن تھہ چھ سہ یار
 تھہ شہر روز دھہ ذی بوز تھو ہنر خبر
 چھ سر پوش تھو سٹہ تیکٹ شہر یار
 چھ تھوہے دپان ناو تاج الملوک
 و تھہ کیا گوشت اوس افسردہ کت
 تہس اوس یقبال کتھ تاج زہ
 ادا کتھ مے غشتم سوہ ہار و پری
 کر تھن تا اڈو مطلبس واپر پیل
 کوڑن عزم واپس بہ سویہ وطن
 بہ ہمراہ دھہ ہنر یہ خود رشید چہر
 مے دوپن شہر چھہ و رنگی کتھ ہنر
 ویکن زہرت کوڑم مے شلیب
 بہ ہمراہ مٹا کتھ و زہم لوش لب
 تمن کتھ مے شہر ہنر ہنر
 دپان لوکھ جتھہ یہ گوشت پد پد
 و چھ کھ پانہ لال و جواہر جتھہ
 برائے ملاقات مادر پدر
 جو بیل کران عاش در بوستان

سہ یوں چاڑی تائب اُڑی نورِ بصر
 نگارِ اندر چارج تاج و تخت
 اُتھو اندر ز اخبار بوڑن خبر
 بیسے سیتو تس مادرِ غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرن پیسے
 دوپن داتہ پٹ مادرِ پیربان
 تیس سیتو اسن سیٹھا میہمان
 تیتھ میٹھ تمَن روزہے یادگار
 بھ کرئس تہی یاد آس دوان
 یہ بوڑتھ دیتھ غارتن جوش سے
 دوپم تھو بہ برغم تر دشاہ روز
 بھ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دینتھ می دتن شتر بھ درائس دوان
 تھے چھم کور کھاندر شہا وار بوز
 تیس آتہ نا پڑھ روانہ کوڑن
 بیسے شاہ پرسی کور پھتہ سرسار
 بہ واپس غمٹس می سوزن جواب
 بھ تے فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھتھ گئی آن دل حزین شادمان
 اُنکھ سالہ تھے عالمکو شہریار
 پن شہر ہمراہ مادرِ پدر
 تیس آتہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 سہ وڈ کین لیکھان مہ قہ شاہن کوئے
 حکمران وڈ کین بھد زیب و فر
 کران عائش عشرت بہ فرخندہ
 چھ سکھران شہزادہ نامور
 برای تماشا شہر نگار
 اگر اس دشاہ غمگین کیئے
 بھ چھس وڈ کینس مالک این مکان
 تین کیت ملون گوڑتھم خوان و نان
 ز ملکہ حکمران شہر نگار
 مفصل سے بوڑن چنیں داستان
 سہ غمگین وچھتھ بوڑنا ہوش سے
 دریں سلطنت نہ تہ آباد روز
 تمامی ششم ہیچتھ دس پور کال
 کوڑم نامہ پیشدراز شاہس روان
 جنیافات شاہی تہ سامانہ سوز
 سہ اطراف اذہر نو موند بوڑن
 بہ دسبوس آہڑ چھتہ با کرد فر
 اُنکھ عالمکو پادشاہ تا نواب
 جنیافتھ بیک ہفتہ کچن صبح نام
 کوڑن رچہ قہ تاج الملوکس روان
 بیسے ماجہ تا مالو ہندی رشتہ دار
 اُنکھ سیتو با حشمت و کرد فر
 بہ تصدیق تمونیس واپس جواب
 دوان رشتہ دارن تہ یارن وڈ سے

سہ یوں چاڑی تائب اُڑی نورِ بصر
 نگارِ اندر چارج تاج و تخت
 اُتھو اندر ز اخبار بوڑن خبر
 بیسے سیتو تس مادرِ غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرن پیسے
 دوپن داتہ پٹ مادرِ پیربان
 تیس سیتو اسن سیٹھا میہمان
 تیتھ میٹھ تمَن روزہے یادگار
 بھ کرئس تہی یاد آس دوان
 یہ بوڑتھ دیتھ غارتن جوش سے
 دوپم تھو بہ برغم تر دشاہ روز
 بھ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دینتھ می دتن شتر بھ درائس دوان
 تھے چھم کور کھاندر شہا وار بوز
 تیس آتہ نا پڑھ روانہ کوڑن
 بیسے شاہ پرسی کور پھتہ سرسار
 بہ واپس غمٹس می سوزن جواب
 بھ تے فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھتھ گئی آن دل حزین شادمان
 اُنکھ سالہ تھے عالمکو شہریار
 پن شہر ہمراہ مادرِ پدر
 تیس آتہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 سہ وڈ کین لیکھان مہ قہ شاہن کوئے

چھ تائیکہ تس یحتملہ غفلتہ کرکھ
 سبب یوت پیک میون گزھونے کنن
 سہ تاج الملک بو کوشت آہ کوت
 بہ ملک پرستان بہ طرف رگو
 تیرس نش سہ کو تا مہمتن واپنوو
 تریم تیرس کو وونن تس بنن
 بیسے اوس تیر لیو کھمتن سر سری
 سے یا مہتہ وچیم تموشندے خطوال
 گیس خوش بہ واپس لیو کھم ویتس
 چھ بے شک یہ شہزاد والا نسب
 ونے کھتہ تلاشس اندر چنہ سال
 پیسے سیر دنیا کوڑم چون و چند
 بہ تقدیر اکہ جاہ بہنوے گذر
 یحتملہ اندر لہے کپٹ کوڑ در خاب اس
 تیرس بروہہ تیر تیر داہ نشہ بیہر
 دما اکہ تیرس نشہ سر ووم قرار
 سے اولاد اوسم نہ کیئہ ماہ تر
 و نیکیام پاڑم بہ خون جگر
 بحد الشد این توجہ نور نہال
 اگر آب تقدیر از کرد کار
 چھ ہم جنس باہم کزن اعتماد
 یہ تقریر تحریر بوڑن تمام
 وچین یا مہمتن حرمتک ایچہ شام
 زیندر از شاہ دادیک انتظام

ز کشرقہ پت کیئہ نہ پروا برکھ
 قسم از سلیمان چھے پوز وون
 پرستان کہتہ پاٹھو بیسہ دوت
 چھ میونے برادر بصد کرد فر
 بہ فضل و کرم خالین زتہ ہتھو
 بہ انصاف تھو کوڑ روانہ سے کن
 تیرس گزہ مطلب کڈن لہ پری
 دویم پانہ شاہ نہ چھس جین چال
 بہ شرمندہ ایحسان خود تھاوتس
 بہ اسس تلاشس اندر روز و شب
 ادا گئے، دوہا اکہ کوڑے خیال
 نشیب و فرازس وچیم اند وند
 لوکم تہا وچیم دور اکہ مہار زر
 دوان شولہ مانند ماہتاب اس
 بہ بیچھس پتھر اس بے خمد گمتر
 دلس طعن کو بو یتر ہتھ کر دگار
 توکل کر مہتہ نیوم اک مہر زر
 چھے بالغ سو کاہتر دو ہفتن اندر
 موافق چھ تھو سے بہ حسن و جمال
 بہ جفٹن کرکھ اکہ اکس ہم زیار
 چھ ہم جنس باجنس خمد شاد شاد
 کم و زیادہ در سپنہ تھاون کلام
 زیندر از شاہ دادیک انتظام

بہ تہ پانچ شہر س گئے آگہی
 بہر جاے تا طویل شادی کران
 کرن جشن شادی بنیک ہفتہ پور
 یوانی چھے وڈی کین سو شاہ جهان
 بنیکم خزانس شہن بر مژور
 و چھتہ کور ہیندو تہو ز لعل مین
 بہا ا کہ لاک پنہو سلطنتہ
 درپ باب بو پانہ جو ہر شناس
 دگر سو بہ مطبخ و نیکہ اشتہار
 و نیکام حمام بیے غار زان
 چھہ اموہے فدا شہر و ہم سلطنتہ
 پیے احترام چنیس میہماں
 بہ تحفہ کران ا سو تم خورش کلام
 تھوون داویک نامہ در پیش گاہ
 بہ فورن شہن آہ نوون دہر
 بہ فوران عالی دہرن مژور
 بنام خمد داوند کون د مکان
 ز طرف شہنشاہ شرقستان
 الہی حکمران شہر کہو د
 پیے تہنیت چون شہزاد آو
 بہ ہمراہ اخوان تاج الملوک
 اگرچہ ز فرقت تمن بو فراق
 بوون حمد و بحد بہ سو یے خودا
 ما آہستہ آہستہ ۲۰ جامن مژور پور
 شہزاد کو ۲۰ و ۲۰ قف ۲۰ تاج الملوکین باین سہو

سین شہر حکیم شہنشاہ
 ہندو رام کلمہ مسلمان پران
 مبارک شہن لب سوہ گم گشتہ کور
 جن و انس پرمین ہیندو حکمران
 پنہو کوز سہ سٹھاندر و خاراہ کور
 ز شادی بہ گنج پور در پیر مین
 قلیل و چھن تیوت قہمتہ چھہ تھتہ
 توکے تھتہ بہا بوزنا آو خاص
 کرن رقم جنیافات شاہی تیار
 چھے بن بعد مونتہ تار این خانہ دان
 بہ دور قیامتہ چھے اموہے مژور
 چھے داوختہ بہ این شہر مردوزان
 ز پورب پچھم قاصدین کر سلام
 حضور شہنشاہ و بانوہ شاہ
 دوون تس یہ پر کرے راز مست خیر
 حضور شہنشاہ شہنشاہ منشور پور
 چھہ یس مالک این زمین و زمان
 لیکنہ کاغذس اوس این داستان
 بوون میناہ طرف سلام و دود
 چھہ وڈی کین سہ یے نش بران چکر چاو
 کران عشرت و ناز باہم سلوک
 ملاقاتہ کروو کہ رو لکھہ اشتیاق
 مے دو تم سہ نور بصر با مہدا

ما آہستہ آہستہ ۲۰ جامن مژور پور
 شہزاد کو ۲۰ و ۲۰ قف ۲۰ تاج الملوکین باین سہو

دہن شاید تھے اسی پہ گومت کتن
 بہ رنجور ادھس نہ درو بھس
 بہ صد رخ و سجنہ پریشان نہ کو
 اہس پرکوش پیش پیو گز جھٹھ ناگہاں
 گیس بہرمان سوہے بتا پید تخت
 تھنہ دسویہ بارغ بکاول نہ دوست
 پوہے پوش ادھم مے داؤس دوا
 دران سر نہ پس تم سٹھ سے جایگاہ
 جن و دیو تابع چھتس بے شمار
 بیٹھے اُس کور اتیس ماہ مثال
 لیا تھتھ و چھتھ تھنہ سٹھ سے عزیز
 چھ و ذی کین بسان تم بہ شہر نگار
 برائے ملاقاتھ من آن عزیز
 تھ محمود دست حالہ پرتی
 کتن گوتیس آڈ شاہ ماجہ ستر
 اژن نادوختھ مورج کورنس بیان
 مے بوزم تھ شہزادہ نامور
 دریغا دیں جا چھتھ انتظام
 بہ سازا تھ تھتھ کورسہ البتاس
 تمن کیٹ کور تھم آپنے سال مے
 خوصوصن بقایا تھے چھ میون سال

بہ تقدیر اہم گوتھ کیٹا ورن
 بہ ہمت تھنی بستہ کتھ ورن عمر
 فہدایہ جہاں تھتس بہرمان بو
 حالہ دین ناوتس در جہاں
 سہیل کور تھس کار و شہر دست
 دران بارغ چھید گن دیتھ دروت
 پران چھس تھتھ ایس بہر دم ثنا
 نہ یمنہ راز شاہ بوز چھس پایگاہ
 حکمران پرتی پرتی شہر یار
 کتھ تھتھس شہر بہ بدو الجھال
 دین تھس بہرمان گرانمایہ پھز
 تھ تاہر کور تھتھ جمالین تیار
 بہ مادر چھ آمت تھ وافر تھز
 نہ تھتھ و ذی کین تھس افسری
 تھتھتھ آسن بیٹھے شاہ کتھ
 دوپن تھتھ ورن کیٹ تھتھ عیان
 بہ مادر تھتھ وائر بازیب وفر
 نہ بے انتظامی مے بٹھ روز پام
 بہرمان چھم نہ یاد نہ یادے تھس
 تھتھتھ تھتھ نکھ و سہتھال مے
 پرتاس اندر بہ آن ماہ و سال

عا وزن برابر آئے مہ کھ چھ لفظ "اڈ" بدل "آڈ" لکھنے آمت۔

کوڑھتھ میون کھا نڈر بھد کہ دفر
 کوڑھتھ دا دیئے سستو دل نقاد خوش
 یو ہے سال باقیہ ڈسے چھے کر ادا
 بہ غاڑھتھ اُبن موج تَس او پھر
 چھے یندر از شاہ تھو شندے رشتہ دار
 چھے لیو کھت تھی تَس برلیہ جہان
 بہ داوڑھتھ اُنکھ عا لیکر پادشاہ
 اگر کاشہ پَنس شز در تھی کرے
 خالت بہ تا کسید کوڑھتھ رقم
 بخندھتھ کران چھس تَسے ایتھاس
 جو کوڑھتھ ڈسے یوت تام چھے سر سر
 پنا روز کانرھا خبر دار باش
 بہ جباہ و خشم با ہزاران وقار
 بروز دوشنبہ چھے اول رجب
 بہ غم ڈس شہزادہ شند زینہار
 و سکن ز دفر زیانہ جلدی سکھر
 تَنکھ محرم تھا از چٹین آستان
 شہن یوز مضمرین کاغذ تمام
 سپٹھا خمش سچن ویوڑنہ جان اندر
 غرض بہر غم شنودی میہمان
 شبانکھ کوڑھن جشیئے انتظام
 خالس دوپن خواہر ناپور
 اگر چاہے یوت واریج کیئہ خبر
 دتن فرش بو کر او ہے سیم و زر
 واکھین چھن ۲۰ نیک سپرھتھ

دینتھتھ سال پرمین پو دیون زبیر
 نموشن دسے سال گے ماہوش
 بہ زحمت دسے نیر میونے مہدا
 کوڑھن تھیشہ راہ پے دالہ و گہر
 تھی کوڑ روایہ پے تَس بونگار
 غور و نوش ہر گونہ کوڑھنے دان
 ز داوڑھتھ پنا روز خالی اکھا
 بلا یا پینس پاؤنی پانس پھرے
 بہ غفلتھ پنا کاٹبہ داتوا لم
 بہ داوڑھتھ اُنکھ کلہم دعام دھن
 کہہ مہ زن و مرد جابین اندر
 داکٹو پتہ چھسکے برابے تلاش
 قدم تل بجلدی بہ سویے بنگار
 گزہ ہو تور و اتیرویم آسہ شب
 اُسے سستو داتہ اندر بنگار
 کر کے بھتہ پہلو تھی ہوش کر
 جیے بس کوڑھم موخہ دستان
 دوپن یوز چھے بے شکہ خالت کلام
 دوپن جت یقبال کو کار کر
 بہ خرمھتھ دین شہرین خوان دان
 چراغانے کھت کم از ہر کدام
 تھوڑھتھ آسوڑے در عالم بے خبر
 تے نش و اتیہ اے ستودہ سیر
 بخندھتھ بھتھ سوز ہے بوشہر

بہ واپس حمان دہ پش غم پہ بر
 ز خورداں اگر آسہ آست خطا
 جو منوں ایٹھان سپہا کر اوٹھس
 کوڑھتے بے خبر پاٹھو بامالوگ
 حرم پہتہ پگاہ نیر ہمراہ من
 وچھان آسہ محمود اندر نگار
 بہ فردا چھٹا روز نس وار سے
 شہن دوپ تہس ترادو بکر پرب
 زبس شادمانی ادا شب رُود
 اتھ اندر ضیا تھ شہن آنہ ناؤ
 وزیر و ایران رئیسان شہر
 بخند تھ حرمانس اندر تمام
 بہ یک جانبیک طرز و یک انتظام
 غولام و کنیزان بصد زب و فر
 پینہ کنو شہن اوس کوڑھت کمال
 قاتر پکان ٹیٹو نہ تا ماز بو
 حال سپہن خوش بوئے ہمقرین
 بیٹھتہ کنو بہ ایوان دربار شاہ
 ملکون ضیا فرزتہ شیرین شراب
 سپہن فارغ از نعمہ دنی ہر طرف
 مٹنی کرن تانہ وہہ ذساز و سوز

بلا شک تر چھکھ شاہ والا گھر
 تر چھکھ پایہ بوڑ گڑھ کر اون غل
 رھنا مشد پائش پیچھن تھاوتھس
 گڑھی تانج خوش بیٹہ زین الملوک
 یہ ملک معظّم بہ سیتی زمن
 دیان آسہ کروا ترے غمگسار
 بہ گردن چھٹے ساہے کھارے
 کر و فرشتک شب بہ عیش و طرب
 چو فردا شود کار فردا شود
 خالاس، تمو بڑو تھ کمن واپس ناؤ
 تہن آسہ مستوئے نعمہ رشید چہر
 رتن اُس داوتھہ برایہ طعام
 خبردار گو نامہ صدایہ کلام
 ستادہ بخند تھ بہ نہرین کھر
 محال کئے بوئے کھیومت سہ سال
 نمونہ ضیا فات پسہ راز بو
 پزان حمد شاہس کران آفرین
 غلام و خواصن ہند سے جلو گاہ
 ملذد کھوان اُسمان و کباب
 سپن حکم سیتار و سنطور و دف
 شب فرقتس فرشتک آوروز

بہ دیوان سرا مٹپر کو کور سورود
 حرم خانس اندر بہ طرز دیگر
 نژدہ تہ گون ہیوت تمو کوئے گون
 وچھتہ پیرو کیئے کو دلس خار خار
 یمن سیرتو اسی کراو ہو اتفاق
 بہ چشماں وچھاں آسہ رقص منوش
 قمر طلعتان کبودی دیار
 خطا رس اندری دو نکھ شوقہ سان
 یوڑھنس ذاتن کروون شادی
 جن د انسان گئیہ منادی
 ملکوتیہ فککو مبارک بادی
 خلقو ناو چپانہ آورکہ دادی
 سارس ایکھ گمڑ شاہزادی
 در پیرستان اسیے ژسے آزادادی
 مشفق حالن کورے کار شادی
 پے بوزتمو ہنس چھکھ عمر اادی
 گو لے سون رومہ پچھ ساہی لادی
 پاجنکھ نوئے چھکھ تہنیز او لادی
 یئے عمالن کراو منادی
 آدلو کرا دین ساہی لادی
 بارغ دل پھول گئے پوشن لادی

بہ آوار داوود باجنگ ورو
 زناو ملکہ سوز کے شور شر
 بہ عینی کور کہ پری پئے ہند نوون
 دریغابہ جاییہ دیگر چھپہ دار
 بہ رقص و غزل ہایہ با اشتیاق
 خمش الحان تہنیز سوز و زان برگو
 کران رقص تو با جینو کر قطار
 چھپے بوزان جمال تہنیز ہمران
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 کراو کہ یئے رومہ منزل آو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 پری ن سیتن بران پیکر چاو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 تس سیرتو تاج الملک یس ناو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 دا جیکھ کچھ تس تمنا دارو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 تہنہ آو مالنس چائرس باو
 شاہس شادی ہچتہ لادی آو
 آوتھہ منز راو فرستک واو

آب پھیور چمن کئی آبادی
 خدا ذات کن لچھ آبادی
 تہ گے تازہ تہ ژلودہ کہ دادی
 داد چاہد اسو اسہ غمہ کی لادی
 نیتہ حمالن وونپہ ادی اادی
 شاہی تہیز تاروزہ معادی
 در پڑستان چھس جاپہ آبادی
 وون پڑستانی پرے استادی
 نعمت اللہ دپان وونپہ شیخ سعدی

شاہس شادی ہستہ ہادی او
 کئی یئہ بوز اسہ چون او او
 شاہس شادی ہستہ ہادی او
 مرہم ہستہ او صبحک واد
 شاہس شادی ہستہ ہادی او
 تاج و تختس بون تس پاراد
 شاہس شادی ہستہ ہادی او
 مرہم پتہ نیک بہ روزان ناو
 شاہس شادی ہستہ ہادی او

ہائے داستان

کوڑکھ گشتہ ناخوش سپہ میہماں
 صبح پھول کوڑکھ جالوار و خدا
 حق خدمتک شکر اون بجا
 دوپن نیہ گوڑہیر فرصتہ چھہ تنگ
 صلاح یوڈہ زانکھ سستہن ژوہیر
 سئے آسہم و پھال آں ستودہ ریر
 دوپس سکر کئے یوت کیا اضطراب
 حمالن بہ یقراہ دوپس بیار
 بہ زمان کن ملکہ شہر یار
 کم و زیادہ کیشتر ہا تمو کوڑ تو بول
 تمن اوس نہ کیشہ ضرور تہہ اٹیک

درون و برون عاش و آرامہ سان
 حمالن دوپن سکر کئے ایلو دا
 دوپن تس خود اٹھا دیئے پابجا
 سئے چھم کامہ در پیش رنگا بہ رنگ
 یشک تور سامانہ زانپانہ شیر
 وون کن دپان اسہ دید پھیر کر
 کھسیوئے نیو سستو نان و کباب
 یہ کیشہ مطبخس منز چھہ گوشت تیار
 حنیان تہہ اٹکھ اوس سوئے تیار
 کوڑکھ تہو بہ واپس ملن کوڑ و بول
 مگر پو عمالس خیالاتیک

دوپٹن کھینا محمد ہے اس طعام
 دوپٹس ٹلو کئے از بزرگان عطا
 کرے بھو دُر کینس تو ہی بسو یے نگار
 چھ اعلان شاہی گوشت شہر و گام
 تہس ماہ روفہ جس دایہ وُن در نگار
 غرض کور بمو موہ خضر این کلام
 بہ دستور دیروز بو انتظام
 بہ ہمراہ تمن تا بہ بیرون شہر
 بہ واپس کرے کھن کور کچہ سار جواب
 تعجب کران حارتن لوکھ گئے
 دمن منر کھن دایہ اندر نگار
 مچھن میلو حالہ تر فرختہ گیس
 حالن رٹن دایہ وُن در نگار
 دوپٹن تس یہ از طرف مادر تر دان
 مبارک زہد چھے پن موج مول
 وئے کیا میلے چاکر بوئے کھ خبر
 پگاہ کالو تم یور وائ تمام
 چھ سوبران سار سہ شاہ چون مول
 سیٹھا خورش گیس چون مالین وچھتہ
 سیٹھا شادو یانہ کور کچہ شہر و گام
 یہ بوئے کھ سوماہ روفہ سپن شادمان
 درونی پورن محمد سو یے خہ دا

دپٹس ماچہ مہنتس یہ اونے پیام
 معانی مشکان چھی زسہو و خطا
 چھ لوگت تلاشس اندر شہر یار
 مقرر بتاریخ وائو تمام
 کرے کھ میٹانہ طرف تر بوس و کنار
 بہ روفہ خصلتہ کور کچہ دستبوس و سلام
 پئے دور باشی پکان خاص و عام
 غمہ لام و کنیزان خورشید چہر
 رتو کرود پرواز مثل عقاب
 دوپٹکھ وہی کرے کھ آپہ پرمیے پئے
 سوما محمد اُسکھ کران انتظار
 جگہ تشنہ قند شربتہ پیش
 دیتن بوسہ تس بر رُخ کلغدار
 بیے ہتھو تس پیش آن خوان تان
 تمن چانہ پڑھو گو پتے اوس مول
 سیٹھا اُسو یج مومہ رپگے تاز تر
 بہ داو کھ تمن دوت پرمک پیام
 بہ اعلان دپان کور چھم بینہ دول
 خواصو حسن دل افزو جائن وچھتہ
 کہو مہ ڈوسیتہ آسے بوئے کھ تمام
 کورن اکل تر شرب آن نان خوان
 تمی اذن بحا میون اصلی مدا

بکاؤلہ ہند جنگلس منز باغک عمارت کوڑھ

زین الملوکس رونہ صحتہ صحتہ ازلین

چھ راوی پکھان شہر پریس اندر
 نہ شہر نگارو زیند راز شاہ
 ز باغات یسند راز و ہم شاہ پری
 لقب اوس تمکوتہ کوٹھوری غولام
 بکاؤل پری نزد زین الملوک
 بہ عارتہ سپہ بوزکر بچھن ماجرا
 کجا شاہ پری تہ کجا شاہ دیو
 سمرو پری اُس تس ہر بقی
 دوپن تس پنہو پاٹھو پرواز کر
 اگر آبہ بوز این چنیں جاہ و جیش
 و گرد بہ نائق گڑھو مبتلا
 پے بوز بھٹہ سمرو پرواز کوڑ
 وڈو تمہ ترڈون بہ سو بے نگار
 وڈان وڈا بالابے آن جاباگاہ
 وچھن باغ تہ ناگ تمہ سرسری
 بہ جالا کی خوش کردون کمال
 شنیہ کھو تہ زیوٹہ تمہ ڈیوٹہ زور
 ذرا بروٹہ پکھتہ بہر آرام پھٹ
 و مطلب بوڈا شاہ واریہ بوزت اوسن تمہ کھو تہ وچھن زور۔

نوڈے انتظا مانوڈے شور و شر
 بہر سوچہ پری یں ہندے جلو گاہ
 سہ واقف سپن اندرون داوری
 بہ دربار شاہ نوکری صبح شام
 وچھان اُس برادر تاج الملوک
 دوپن این دروغ است چون و چرا
 شہنشاہ یسند راز گیتھان خدیو
 سہ تے آبہ کر اوٹھ تہنہ طریق
 ازیں غلغلہ پڑ اپز ان خبر
 چھ پتہ تر گڑھو اُسو یے ملک خویش
 گرفتار در دام رنج و بلا
 تہندے کھو تہ تس خیال اوس زور
 وچھان بہ ہوا، از یمن و یسار
 بیتن خمیہ خرگاہ یسند راز شاہ
 بہ کف جان ہستہ کینہ وچھم باپری
 وچھن شاہ پری باغی عیال
 بہ واپس چنک تمہ پرواز کوڑ
 بہ ناگاہ نگہبان پری یو سہ ڈیوٹہ

نہ پیری تہ تمبس آتہ قوبہ کرکھ
 دو پچھتس کتچھکھ کوڑھتہ بوڈ خطا
 کوڑھکھ جرو تہنہ تمبس بے شمار
 تہنو کیٹھہ تہ بوڑس نہ از چاکری
 تہنہ تمبس کوڑے وودہ مایہ نم
 بیک دم کوڑن حملہ مانسہ شیر
 تہوچھکھ کرہ پر واز رنج بر ہوا
 تہلکھ کوڑت گلکھ کیٹھہ تہچھکھ پیری
 تہن نشہ ییلہ ناوتہ بوڑ صاف
 دوپہن اے دریغا ژلن کوڑ جان
 اگرچہ جہ وودہ کھسہ بر آسمان
 کرن پیمہ پیری نشہ حال حال
 دین تہن فلامنی پیری اُس ژور
 لہاذا تہ کیٹھہ تہلن چھمپہ دار
 بہ واپس پھرن از پریدن عنان
 موٹھن خاکھ روئس وودن زار زار
 نہ وودانہ اُس اویزاں بہ گوش
 گڈن تہ تمن دھن تھون پیشرو
 نہ رکدار خود وودہ تہ چھس عذرخوا
 تہ بوڑھتہ تمن دھن سپنہ نرم دل
 معافی نہ تہکھ تہس دو پچھکھ نیرجل
 مسادا اگر کانہہ وچھی ماسوا

سوہ بیکانہ دیوانہ گا پڑ مکرکھ
 نہ چھکھ ژور ژر ژان آکھ متا
 پینو کتو کر یا کھ سپھا زار پار
 پھرنہکھ پکھ ناوہ سوہ شاہ پیری
 سزاوار چھس دارہ کھار نم
 کوڑن زور وودہ کرن تہ زیر
 لوڑے ہو کوڑھکھ تہس پتے آلو
 اس پر پڑ کھ چھکھ سمندو پیری
 درکائی نہ ہایتہ تمبس اوصاف
 دریغا پیمہ پر زہن بے گمان
 بنیر زمین یا کہ نام نہان
 تہک پچھتہ کر عالمس دین سوال
 بہ خاری رٹھتہ آتہ نادیم حضور ژور
 چھہ پھترہ من دھن کرن زار پار
 تمن دھن نشہ پچھتہ ڈاری گنان
 بہ نرمی کوڑن داریاہ زار پار
 گراں قیمتی از قیاس منوش
 خود دارا رچھو میوں توہمہ ابرو
 بہ پاس سلیمان تہ بخشو گوناہ
 سمندو وچھکھ گا پڑن پابہ رگل
 بہ خانی ژتے مین یور زوٹھتہ سہل
 گڑھکھ بشد اشد کمندہ بلا

سمنو دیہ پڑھ آتہ پڑھ بھور
 اٹھن پھو کہ دوان گاہنن نم جان
 بکاول دوان آتہ پڑھنن خبر
 تھکھتہ پھنن چھکھ بحال تباہ
 بہ رگیاں سمنو دیہ تس بود حال
 عمر بر بجائیس بدام مٹات
 کنن یم مے در داپہ بے بہا
 دچھان کیا پڑ چھکھ نیر سوئے وطن
 سپن شک تمن وہ نہ بہن در کپن
 پڑ بوزتھ بکاول سپن در ہراس
 دوپن از کمال پری چھنہ دور
 چھ لازم تھن وہ فی ازیں جاییگا
 ازیں بعد ہمراہ تاج الملوک
 دہنتھ بی پکاں گئیہ شامس نشہ
 شہا مدتھا گو مے در بار گاہ
 منگان چھس اجازتھ بہ سوئے وطن
 اگر آسہ امت مے نش کاٹھہ توہو
 بہ واپس شہن دوپ تھس اے عزیز
 پڑ پھنن اے سیمتو سائس رنگار
 چھ تھتھ جاپہ پندہ از شامن سوال
 حوہو ری غولانن دوپس چھنہ وار
 مے دیروز از خاندان آیم خبر
 شہن دوپ تھس گزھ اجازت تھ چھ
 ما مو تہ کس قادیس شہر ۲۰ زاگہ ۲۰ یو

پینو کتو بہ پرواز تہہ کرود زور
 پرب داژ بر ڈیسر تہہ ترود پان
 ڈکیا سپر چھکھ آہنن تیز پڑ
 دچھتھ کتیا پری دن خبر خار چھا
 بہ واپس تھمے نش یم چھ میونہ کمال
 دیکن خود دین بوہ تھادس حیات
 کرم رقم ندر ہر دو حبانکو بہا
 بہاذا چھ لازم کھوہنن آفتن
 دچھم آور تھ آسمان و زمین
 پوزے بوہنن آس عقل و قیاس
 رٹھتھ آسہ بیون پڑ ناون حوہو رور
 پتہ پڑ ناون تہ من از پگاہ
 بہ فارغ دلی کڑا دجا پز سلوک
 کورن عرصت تس کج کلاہس رتھ
 کران خدمت شاہ شام و پگاہ
 گزھن چھم شہا بوز شہر خشن
 معافی منگان چھس بہ شامس حوہو
 بہرنن ڈم تاز و دار فر تھپز
 پگاہ قدین عالمکو شہریار
 چھ سارن گزھن توت علی کل حال
 بیتے روز تس بوز اے شہریار
 بہاذا حوہو رورن گزھن چھم نبر
 نہ تنگاہ بوزتھ مقرر تہ چھ

حوضوری غمہ لائن دوپس زینہار
 مبادا امیک زانہ مے حاجتہ پییم
 خدمت بیٹے واتو در بارگاہ
 بہ مجبور شاہن اجازتہ دیتس
 سمرو پری اُس در انتظار
 بہ آب صفا پاکہ کو دیکھ بدن
 بہ افسون دمپند اندام
 دو جھتہ تھوہ پردہ اپنے کو دیکھ دیش
 ہزاران ہزاراں بکف جان ہوتہ
 نظر دور تر اوکھ یمن و یسار
 توکل کر تھہ چون پریدہ عقاب
 دو جھتہ تھوہ کر تھہ کوئے کوئے نوا
 تم کو چھیند پھیرتہ تہ نیرتہ گئے
 بکاؤں پکان تپہ با تھوہ وہ او
 دوپن اے دریغ انی کون نظر
 کجا آں عمارت و باہیے قرار
 و چھن باغ گوشت خراب و تباہ
 کوئن پاکہ ذاتس گئے البجا
 ترے مولوہ چھ میاں خاک سہ داغ
 شکوہ کمال دتس بے زوال
 نگہدار باشم ز باد خزان
 دیان آہ پری تیس بیکران
 قتل کر تھہ بیٹھ خاطر پریش

مے حاجتہ تمیک چھیند چھس مالدار
 شہس نش مے تنخواہ چھم کس کھینم
 نہ چھکھ میون سالار پشت و پناہ
 نہ بھت تہی رھنا نامہ خاہہ میونس
 پکان دڑاے دو نوے بروں از دیار
 گئے شعلہ ور ہچھو در عدن
 بہ یکدم تھن پاد گئے جاہہ ما
 اُکس اکھ اشار کوئے کہ در تلاش
 دتس شردوشے روز ارمان ہوتہ
 و چھان آسہ ما کاتہہ ز طرف نگار
 ز بار صبا نیو تھو آب و تاب
 چو برق تپیاں درایہ اندر ہوا
 بہ حد پرستان داتھہ پیٹے
 رخت رخت چھان رخت ناگس اندر
 کجا آں نشاط وہاں شاد مار
 بہ تھہ جاہہ اُسس و چھان آبشار
 کران رخت ہر حال افسوس واہ
 بہ جلدی بجا آن میونس مہا
 بہ قہ در تھہ کون تانے میونس یہ باغ
 نہ چھکھ مارک ملک تہ دو بحال
 ز دست تھوہل ر چھن در امان
 بہ سو مبار کہ مبار کہ کران
 درونی ز فرقتہ تیس سیند ریش

عا جود پرتھہ دیتھہ پائس پھچھ کہ ۲۰ ناپ و زملہ چشہ ۲۰ ظلم

دوین میٹھو بوٹو کس کر انتظار
وہ لو ساقیو آن صام ظہور
تہ چٹھہ چہم تہ وہ مید در بارگاہ
ملاقات تہ روز وہ مید وار
سہ چاوم تہ ماوم طہورک ظہور
بنیم مہ ملاقات میشد از شاہ

تاج الملوکۃ داویک انتظام

ز اخبار پیشین الیم این خبر
بہ واپس تیس سوز شاہر جواب
بہ شہر پر از کمال شہی
بہ داوختہ پگاہ گزیدہ واتن رنگار
کہہ سے زن در خاص و عام
اگر روز درخت کانیہ خانہ دار
سزا آئیں ماگانی چہ تہس
پس آنگ پکان گو بہ پیشین پر
بہ وہ فی نیشتا بہ سویہ رنگار
شہنشاہ جوئے مادر این حقیر
اوتن تور تشریف فرمائے روز
بہ ہمارہ مادر حقون بیسوا
برفتن کران اوس سے اضطراب
سہ کاغذ مژر منشیین تیز تر
لیکھتہ کاغذس اس سارے خبر
ماہوز تہ محمودی داستان
مائن گزہن تور گہوار ہستہ
ز دختر تمن داو تیج کہ غنیہ

حمالو سہ محمودہ جن و ناس
 چھٹے محمود و ذی کین بہ شہر بنگار
 اسے مون بر دیدہ فورمان چون
 یہ داؤد تھ چھٹے از جانب دخترم
 زبان چھٹے تہتر بوز تھن خوش خبر
 شہر ہجہ ز سے چھٹے میانہ طرف سوال
 بہ دو تھ بنگاہ تور تھ اوو یقین
 ان گزہ شہزاد ہمارا خوش
 شہن بوز مضمون کا غنہ تمام
 زباب خبر گئے شہر سے اندر
 چھٹے شاہ کبودی سے تخت جگہ
 غم زادی شہر یار بنگار
 سین شادی یا تھ سہ شہر شور و
 زبان بوز رضوان تھ سونہر سے
 تھیں درول خوشن بوز خیال
 بہ چھٹے دختر شاہ رضوان شہر
 بہ تصدیق یا مکتہ یہ بوزن خبر
 دو پین وہ ذی چھٹے تابع اہس روئے
 سین زیادہ آن تاج ہراج شاد
 پنو کہنو کہ تھ حقوق تھو انتظام
 مہ نگراہ فرزند شاہ کبود
 کم و زیادہ ہمارا تھین چاکران
 منازل کوڑکھ طے پئے درنگار

بیتر بینہ تاج الملوکس چھٹے خاص
 بہ داؤد تھ اسے و تھنس انتظام
 دسیکن پڑتے بوز سے عرض میون
 چھٹے دختر جوان تخت نیک اخترم
 چھٹے بہتر بہ دختر سے از حد پسر
 قدم تل بنگار سے گئے با جلال
 بوسے اہل خانہ شہر اجمین
 ملاقات خواہر کہ تھ پڑا و عیش
 دوبارہ سین شہرہ خاص و عام
 محکراں تھیں از بنگار سے اندر
 گز غائب یوس اہس بامہد زر
 اچھٹے علی سہ از سینو آشکار
 سین شہر محلہ خانس اندر
 یہ بوز تھ سہ شہر گئے سوعے بائبر
 چھٹے محمود سے نیشہ اوسط کمال
 تھند ب چھٹے کستا محقق دیو نر
 موٹھن دغدغہ گوس زیر و زبر
 بہر گوئے تھو تھند حکم بوئے نئے
 مبارک چھٹے محمود از خاوند
 بہ ہمارا آن قبلہ ذوالکرام
 بہ ہمارا تھن دزاو مانعہ وود
 دوسہ کس بیٹے چید از افسران
 گزہ تھتھ اس چاکر یسین و یسار

غم زادی شہر یار بنگار

سچن دآرد اندر سدا یہی
 شہرہاں دآر تہ ظہیم اوٹن بجا
 دوپن تس یہ درہ سرا ملہ میوٹتہ
 بیٹہ کنو کوڑتہ جان اے ذی عقول
 نتہ بے خبر اُسو اُسو سراسر
 حالس سلامتہ تھون ذوالجلال
 تمی عالم اکھ کوڑن شادمان
 یہ گلدار شہزاد زائن عزیز
 محال تمس آبہ و ذی ہر خبر
 پوزے تمہ بوڑن ز تاج الملوک
 چو مادر پسر ہو روٹن در کینار
 دوپن تس پوزے چھاڑ چھکے بیون
 سلامت نہ آسکم بہ عمر دراز
 بہ تقدیر اُسو گامتین اُسو دور
 اُتھو اندر بہ شادان و خورم دلی
 دوپن تس نگار کجا میہماں
 کجا بیسوا دختِ رضوان شاہ
 دیان اُس اندر جہاں مئے سوا
 پین و ذی کینس تر و چھن دنگدال
 یہ کینر شاہ لگیم سے اکس ساہرس
 دوپس تاحد ارن چنیں گفتگو
 ازین گفتگو ہا یہ رنج بہ تر
 تمس گرتہ مولوم سورے کلام
 عا عقبہ دول و ۲ دم دام

نہتہ دراپہ مجھوڈ از نحو رمی
 شہین آفرین تس کوڑن مرہبا
 بہ ناحقہ تکلیف لوکن دیستہ
 اے سیتو گو سون مطلب حصول
 کس نہ اُسو بوڑ ہو ایں خبر
 چھہ منکھہ تیشہرے علی اہل حال
 کرین واقعہ راز ہا یہ رہبان
 برادر یہ چھہ خاص لے خوش تیز
 گوشت چھہ برادر ترے پربس اندر
 کوڑن مشفقانہ تمس پیچہ ملوک
 بہ شفقتہ ز فرقتہ ووڈن دار دار
 نہ ویشہہ ژولم لوگتے زونہ گرون
 ہمیشہ جہاںس اندر سرفراز
 ثنا تس خود ایس ارن بیپہ نیور
 پکان دراپہ شاہس نشہ دلو دلی
 کجا قبلہ گاہ مادر شہربان
 تمس دغدغہ اوس مالک سہا
 تو نگر تہ پُر از چھنہ کانہہ اکھاہ
 دیان کتہہ چھہ دولتہ تہ مال حلال
 حشیشہ ترے قبلہ گاہس چھہ تس
 خود دار کرکھنا تمس روبرو
 پو آئی چھہ تفریق با ہمہ گر
 یہ شیمو بوڑ تہ روز چائی غلام

یورب یں تمس بوئے فرمان من
 بہ ناصق سپن چون خاطر پریش
 تقدے کھنڈے تو چھم مئے چوئے خیال
 دیان و ذوقنس چھسند بوئے خبر
 بنگاہ یور مہمان داتن تمام
 دوشس تہہ خورش باش دوسے بنگاہ
 بڑا وہ ذی دہے دقت گوشت چھ تنگ
 دریں گفتگو شاہ چین گو فرار
 رنگارنگ شہن فرحتک شاہ کوڑ
 سپن تخت آراچو جمشید شاہ
 وزیراں امیراں دبیراں تمام
 سپنو حاضر مجلس شہریار
 ضیافتہ کھیتھن حمد کروکھ ادا
 چپ و راست تہاؤن نظر طرف
 دوشن حاضرین اس چ ساز و سرود
 چھہ ہم استاد زماں پر ہمنر
 دوشچھہ تس شہاکیا و تو واد بوڑ
 پیتھ پانٹھو اتس چھہ آسان سرود
 ولسن و ناٹنی چھہ یی پتھ اکھاہ
 و چھتھہ ناٹن سے شاہ بطرف ہمیں
 بہرگر دشہر سوئے سندے قلاے
 دریں باغ آسان نژن تر گیلون
 خود ازاہ کیاتم کھوان تو جوان

بلے خود بہ خود آپہ دنبال من
 لہازا دیوان چھکھہ تمس یم تریش
 سپن چاہہ سیتی مئے حاصل کمال
 یقینن تہ اوٹم مئے از پیشتر
 چھہ کیا ہیوہ مئے ہوم تہند انتظام
 گزھکھہ سیتو شاہن بوئے قبلہ گاہ
 تر فردا دوشکھہ جلو رنگا بڑنگ
 سپن شاہ رنگی تمس زوروار
 مجلوہ موزین دیوان خانہ کوڑ
 چو فردوس اعلیٰ سپن بادشاہ
 غمہ لامان زہرین کمر باحشام
 ضیافتہ کھیتھکھہ اس شاہی تیار
 شہس گو کتن سوز و سازک صدا
 دوشچھن تہ اچھہ چنگ سیتا دوت
 بہ دربار اونیو کھہ ہم زود زود
 مئے اچھہ سوز پئے جائے کردر جگہ
 چھہ بوزاں دوشے اسی کھو ساز و سونو
 چھہ بوزاں کھو کینہ تہ و چھہ نہ نوود
 چھہ اکھہ حبابہ پاتاسیکہ پادشاہ
 چھہ شہر نووے زیر چرخ برین
 قلایس اندر باغ فرشتہ فراے
 دیان چھکھہ ہرگز زن تہ پیون
 چھہ محرم برن ہند نمہ ایہ جہان

و اچھہ کھ ۲ دبد بہ سان ۳ آسان تل یا نے دنیہس منز ۴ خود شہ کرون۔

رتن نیش پر شاہن شہین بوز پے
 بہ پستہ بہ آرام تہو تراؤ لر
 وئے زنگیس اوس کم جاو وقت
 در افشاں بہ تخت زمرود سہ بولہ
 شہنشاہ نیر دراو از خواہگا
 ذوالہ ادا تہو کرن بے شمار
 کرن جمع تفہیمیاں سر بسر
 مکر و فریش باغن تہ بستاہنے
 چہ شریف اور شہان جہان
 بہ فرمان آں مالک مملکت
 روا بویہ تہ زینتک احتیاج
 بیستہ کنز سہ محمود با ایجتہام
 سہ پانے ملاحظہ جاین کران
 آتہ اندر زبان اخبار او
 بویہ سلطنتہ دوت شہرہ
 یہ بوزتہ سہ محمود زندہ گئے
 برائے قدم بوس مادر پدر
 دوپس تاجہ ارنبلا ریب وشک
 ویستہ برحقن اسمو اسو بے خبر
 ورنہ یی دیان دزائے باشان جم
 وزپرس دوپن ہوش کر تیزتر
 بویہ پالکان ہوجان زری
 غولام وکنیزان چو خورم بہار
 عافوج ۲۷ خورش پور بہار کو پانہ

بہ تصدیق تہو فرحتک چون مے
 بحر خاب در انتظار سمر
 بہ بجزن ہیو تس چینن تاج و تخت
 سہ جلوہ جہان ذر ذر دیو
 بہ پاک دیتن سجدہ سویہ رانا
 الہی بہ عزت دتم تاپ تار
 سجاو مکانات بازیب و قر
 سرایان مہیاں شہستاہنے
 بہ داوختہ چہ ساری تہ میہماں
 بہر با سجاو کہ رنو سلطنتہ
 کوڑ کہ ایختیاطن بہ فرمان تاج
 برائے زبان آبہ در انتظام
 بہر با کنیز حقون جا کران
 نیر اکہ کبودک شہریار او
 بہ لچی کنوں و اثر تہو شہر خبر
 پرن تہ کھوہ دن شاہزادس پیٹہ
 اجازتہ منکان چھس بہ اے تاجور
 یستہ جہم برادر تہ ہمراہ یکہ
 چہ بعد از خود اسانی مادر پدر
 قلب لاجک سہو خپل حشم
 پتے سوز پارتہ تر فپال بہ زر
 چمکار جال کر تہ جوہری
 پے مور چھل اڈ زچہ باقطا

کوڑن حکم بہر سواری خویش
 بہ فہرین بہ فرمان عالی تیار
 سجاو کھ بگیا گپہ یا مہتہ تیار
 نظارہ کران از کمال طرب
 بہ دروازہ شہر تم داتی یام
 کبودک یوان تہو بو حکمرن
 حرم مہتہ نگارک سہ فرمان روا
 شہن وون وزیرس تہ چھا کینہ
 دو پچھ تہ فرزند زین الملوک
 پرستانچی ملو کچھس ہمرکاب
 تہو یا مہتہ کور ہستہ بوز پے
 بہ یکبار گئے از سواری فرود
 شہن شاہزادہ روٹن در کنار
 ملکہ جانین رگیہ کے شور و شر
 پتھر پچھ بے واپہ ملکہ کبود
 بہ اعلان لوکن وون بل ضرور
 دوستان فرج موہو دہہ دیرے
 ملکن آہ نہ پڑھہ دو پچھ بل ضرور
 بہ یکبار رب تراوتس دہہ دہان
 بہ امر الہی تہس شیر دراو
 سوڈینے کران بوسہ اسس موہ کھس
 دوپن تہس چتم شیر مردانہ دار
 گئی کھ غائب مئے نشہ گوار مہتہ
 راوا تھو پتھر ۲ موہنیا مران بن نیریم دہہ

سجاو بگیا جلد نیرو بہ پیش
 مرتب بہ اسپان تازی دیار
 شہنشاہ و ملکہ سپہو تھہ سوار
 ملک اوس ہمدوشش بانوش لب
 سپن سخت خلقن ہستہ اجڑم
 پتھر پچھ پاتھو ملکہ تہس ہمعنان
 پتھر و تھہ سپن پاپیادہ دوتا
 چھ کم یم فرزند خورشید چہر
 نگارک حکمران تاج الملوک
 حمالہ چھ تہس ماجہ ہستہ خطاب
 دو پچھہ دور تہس جوہ سرور گئے
 سپہو تہہ دوان آہ مانہ دود
 سہ مادر بہ دختر سپہ ہمکنار
 بوقت طاقت زیمبندہ تر
 رپن کھ چھ اندر سوعہ محمود زود
 بہ ماہ روہ خ پری آہ یودنیان کور
 سراپا رگن اندر س پھیرے
 ولے ماجہ کھوتے کٹر پڑ چھہ کور
 چنے پچھہ محمود تہس شوق سان
 میوٹس ہو کھ چون تہس لیوان اس گاو
 یوان لاگنہ اوس مرہم چھوہ تہس
 رہن ترین ہستہ آہ ہم شیر خوار
 بہ اسس پتھر سور مرہم اس مہتہ

چھ باقی دس سال و سہ ماہ چون شیر
 دپان چھپنہ ہرگز سہ تہاواں بہتھر
 دوپس شہریان دھن کراون جدا
 بیس زور شاہن تہنہ از کنار
 دین بوسہ دارا تہس بر جہین
 مبارکھ بیکیکھ نیک فرخند بخت
 کورٹھ تازہ مووم آباکے خویش
 بہ ہمارہ شہزادہ تاج السلوک
 پتھے پٹھ گپہ دختہر ناہور
 تہنہ خاک پا کو بے دیدہ کوزن
 بہ نوبتہ یکان آخو شاہ تاجدار
 بہ تا ظلم و تکدیم کرنس سلام
 ونیشک ہتھن آسو آسو دور دور
 بحمد اللہ باز است ہمارہ باز
 ہمیشہ خود اتس تھون سرکشند
 کورس تہہ واپس دھایے کشیر
 چھ یو تمام تابان پر شمس و قمر
 بہ عمر دراز آس با این گنیز
 کراں آسو رقم ایشیتاک کلام
 سواری کرن پیش از شکم شاہ
 کوزن عرض شامشہس بے کوزنگ
 سپہوزم یکانیک بہ فیلاں سوار
 بہ یک پالکی کوزہ تموی بہتیار
 مے نیش و نیکس چھ بہ نوش و بگیہ
 رٹن کو چھ اندر سوزن شیر خور
 تیتے اریزو جھم قسم از خدا
 رٹھ در بٹس روو تہس استوار
 کوزن تہس سٹھا مرحبا آفرین
 ازیں وجہ دہصل تہسے کوئے تاج و تخت
 ترقی خود اکر اویرنے بیش بیش
 ہمیشہ خود اٹھاویرنے بارسلوک
 منور بہ دیدار مادر پدر
 سپاسا تہ محمد اخو ایس پوزن
 بہ مادر کوزن تاج زہیرن رنثار
 مبارکھ قیدی بہ چونے غولام
 خبر کرس بہ شہزادہ چانی چھ کوز
 محالں دریں باب کرم سرفراز
 تہی لوگت سون بازو تہ بند
 مژین بوین چون تاج و سہر
 جہانس اندر آس با جاہ و فر
 اگر بڑو تھٹھ او شکستہ زیاد عزیز
 بحباؤکھ نگار کو دہیرن سلام
 نگارک کہودس سپن عذخواہ
 کوزہ نیریک عزم فر صحتہ چھ تنگ
 بہ مادر سہ محمودہ شیر خوار
 بہتھ روز از شوق باہمکنار

عا دہن دوزمین تہ ترین رتہن ہند دودہ ۲۰ لکھ تہ چھ ۳۰ مطلب پنن وطن

به شهنشاه شاهن کوون اتفاق
 دیگر به شهنشاه داران شاه کبود
 اگر چه تمن بو پینن را بنظم
 و لے پخته اکتا حرمست شاهوار
 بیته اوسن ن سارن هشت شمار
 سپن و اخل اندر حصار رنگار
 پکان و اتری اندر سرایان شاه
 معاصب پینن اسو همراه و لے
 دو پخته اکتا اکتا کشته پتایم و باغ
 پتایم دشتوار از او می
 پینن و چمنن آب بارغ ارم
 غرن کور رتمو تخته مکانس قرار
 دیگر سوسه محمودی کور مکان
 تبس سوسه پڑھو با پتایم کنیز
 کزن سارن سپا پوسی بر قدر
 دروکی تبس اس ن پنه ریوان
 گلستان تبس مایه پنه اوس ناو
 تبس مایه پنه ناو گلزار بو
 چپ رادی لکھاں ده وری پورکاس
 تبس ناو گلشن رتمو کور ستمه
 گلستان و گلزار مادر پدر
 گل گل پینن در ازل نام بو
 به عون خدا تاز تر گو که باغ

رختس تم کشته در لے از اشتیاق
 که به و مه زن و مرد هر کس که بود
 سواری تمن سوسه با ایجتشام
 سپن تم نگاری سوارین سوار
 هد ر سوار پکان بے قطار اس قطار
 کبودی و چھان هر طرف شاهوار
 و چھان تی پتایم و پتایم پتایم
 س جاین و چھه عارتن سارن گے
 و چھه چنتس بر جگر آب داغ
 ز بارغ ارم پنه چھه کینه کئی
 چھه بوزان پزان دفترن دمبدم
 نه مزن کشته یس کبرکته بو تیار
 به حرمته زین موج در حمله فان
 و نه کین گل اندام پتایم شس پتایم
 و حرمته و زن پنه اکتا اکتا صدر
 و چھه مالنکو باژ کاژا رچھه ان
 توکس گلشن پتایم گلن او باو
 برادر تبس ناو گلزار بو
 سعه محمودی زاپن پتایم مایه اس
 بنو مو کتاین اندر سوسه ستمه
 چپ گلشن پتایم گلزار دختر پسر
 به از اپنه نیک انجام کو
 تمن باغ مزن فرصتک در او ناگ

پھلے لُج ٹکٹن گے ٹکٹن دُور داغ
 وچھکھ کلشنس سو اُسبارے
 وچھکھ حشت و مال و دولتھ پھوان
 مبارک کران چشم بد دُور باد
 پو پو ماسہ آس ریمین دیار
 کھیند کھوتے گے تہم وچھکھ شاد حال
 دیان بیٹھ خوش پاٹھو اوسو دار
 خبر مہیتہ شہس آد دروازہ بان
 بروین شہر و آذ علی عکرم
 حکمران عالی شہر روم رے
 رقص کر گشتہ تھتہ اُسو رتم زیر کار
 پیہ حریت مادر شہر یار
 غولام و کنیزان چو بڈر مہر
 دو سویہ رتمو کور سلام و کلام
 بکریم و مہر ظہیم بیون بیون رتمن
 کران آفرین نس زمین و زمان
 بمرعت بہ ایمین مادر پدر
 پن سر کوڑن نس فرو زیر پا
 تونی قبلہ گاہ و بہر بان من
 بہ ایں جہا و حشت فدایت منم
 رشیدند ایں جائیگاہ شہر یار
 شدم واصل مادر لاپتا
 جہانس کوڑم سال تہ کال مے

تہ ناگرے آہ گو تازہ باغ
 ٹکٹن و گلزار و گلزارے
 تہ سویتھ جھینہ آدم کھوان
 سیتہ خورم و شاد از حد زیاد
 ز طرف پدر مادرش رشتہ دار
 رتمن سیتہ سورے تہ بندے غیال
 بہ بستر تموساروے کور قراد
 وئے اُسو استاد کینتہ میہمان
 دوپن آد شاہ پرب با حشم
 شہے مہر و بربر چھ ہمراہ وئے
 بہ بوزھتہ تھتہ دراد شاہ نگار
 بیٹھتہ کتو سو تھوڈ روز بھتہ تیار
 تہ دراپہ مہیتہ سیتہ خیشل کشر
 بہ دروازہ شہر داتھتہ تمام
 شہن کور قہمبوس رشاہن شہن
 رتمن سیتہ واپس سپن ہمنان
 تھتہ پاٹھو محمد دینے تیز تر
 ہشتہ ہشتہ قہمبوس راوین بجا
 دوپن نس فداے سر جان من
 بلاریب و شک خاک پایت منم
 طفیل تونی مادر غمگسار
 طفیل تونی مادر ذوالعطا
 طفیل توائے عموئی خال مے

طفیل تویم خلیق تہ پادشاہ
 طفیل توئی کلہم و انتظام
 بھدالہ فرخندہ طالع بدم
 و چھان بیسوا اُس بوزاں کلام
 دوپن تس بظاہر تہ غم چھہ کھیوت
 پکان قبلہ گاہ آسہ چوئے پد
 طفیل چنیں مادر اے خواہم
 سپنوخہ شہس ہش پشیرین کلام
 کوڑن تس دعا و مبارکھ بہ لب
 ہمیشہ ز اندیشہ روز و شلاص
 و بنتھ می بہ ایں دم تاج الملوک
 سہ یزمن پکان باہزاراں وقار
 سپنوداغل اندر سراے شہی
 و چھتھہ حائرین گے تہ شہیار
 ادیزاں جواہر بہ دیوار و در
 و چھکھ بے بہالال ہائے خوشاب
 نفایس تمبوچیز و چھ کوئے کوئن
 رنگ آمیز فرش گران عرقمتی
 دپان باہمی اُسو چھس دست غائب
 و چھتھہ سارے شمت تخت و تاج
 بہ دیگر طرف ملکہ مومہ مستم
 پکان اُس محمود تس سائی سائی
 رتن سہ پڑشہو باپہ والا تبار

تماشا و چھن شاہ یندرادشاہ
 محاسن اچھے کراہ نووم تمام
 منور بدینہ ایشاں شدم
 بہ عین حقارتھ کرُن تس سلام
 بہ رضوان چھ منشور داوختھ گوشت
 بوع مے مادرت باتم عمی اٹبر
 ملاقات اوسان گئی لاجرم
 رتن در بغل نول بوزن توام
 شہنشاہ سپن بہ چھہ چوئے سبب
 خمد دا تھاو کو تو باہمی اچھہ واس
 سپنوپیشرو تم پکان پتہ لوکھ
 بہ ہمراہ شاہان عالی تبار
 کوڑکھ اشتراحت بجایہ مہی
 و چھتھہ طرز و تاپر شاہ نگار
 و چھکھ پُر زرو سپم سورے شہر
 دوپکھ چھنہ حاشا پین ہند بواب
 دوپکھ چھنہ و چھتھہ پین ہند نوون
 و چھتھہ تھتھ گئے شاہ گئے سو متی
 نہتہ گو یہ داد خمد دا غار عاب
 کھنک تہ چنگ روڈیہ اچھتیاج
 پکان آسہ گویا میٹیان رام
 بہ نزد نشیمن کھہ خاص داؤ
 تہ انیان شہان چہار

بہ تسلیم سرخم کوڑن زود زود
 ز مادر و دھتر اڑیں پیشتر
 کوڑکھ کاکنیو لولہ کے نالہ موٹ
 مبارکھ سلامتھ کران پانہ وانی
 پوارکھ در ترانہ بعد اشتیاق

گمستان بھجہ دراپہ ملکہ کبود
 رتن پانہ وانی آس گامزن خبہ
 رتن اوس یز کالہ کے مار موٹ
 نرن تر کیون ہیوت بمومان مانی
 سنیزو تہ دایو کوڑکھ اتفاق

سائس بیچہ کنیزن ہندو پون

یس نیش ساری فخرن درے
 سائس بایقبا س آے
 کور ہندو طرفہ چھتہ یزمن باے
 سائس بایقبا س آے
 وار اچھس نمھو درے مائے
 سائس بایقبا س آے
 وچھنے سلطان عالم آے
 سائس بایقبا س آے
 شاہ برہمن سیتو چھکھ ہمارے
 سائس بایقبا س آے
 رٹ رتو بلج بستاس جاے
 سائس بایقبا س آے
 سیتو تن ساسہ بدھ مہمان درے
 سائس بایقبا س آے
 بختہ بوڈ تاجدار تخت آراے

دہر دہر جہا ذوالجلال
 برکت باطن چھ مال حلال
 صد مبارکھ پیر پیر خال
 اوصاف تہندس کلہ کس وال
 خشمیتھ ہوون پوربی لال
 منشور سوزن شاہ پاتال
 آج الملوک کھس جاہ دجال
 زین الملوک کھس نور دید خال
 روہنکو مصر کو شاہ آے سائس
 جے کران شاہ آے وچھمتھ دنگ دال
 پور بیچہ بوگنہ آے وگرنہ ہمتھ سائس
 ایوان کیوان اہل و عیال
 مرعب کبود س شاہ گلناب
 ژول گلستانے داغ گلناب
 شاہ رضوانس معہے ہر پیال

سانس با یقبال آے
 رائی تمکو ستر یزمن باے
 سانس با یقبال آے
 قسمتہ دلی با کر او نہ آے
 سانس با یقبال آے
 مدد سپنہ کبرہے باے
 سانس با یقبال آے
 اکمل سپدک چھی نہ پرواے
 سانس با یقبال آے
 دیر ستر سپدی شیر ستر آے
 سانس با یقبال آے
 مغفرت کر کس جنتس جاے
 سانس با یقبال آے
 چادیس موے مارم فتنی حیاے
 سانس با یقبال آے

شاہ شیراز ستر چھس ہمنوالس
 آہوے چھن بڑ مارک کالس
 بیسوا درایکھ استقبالس
 داد حق دولتہ مالا مالس
 کھین چن دن مرنیلکھ مالس
 لے ییمو تھاو بیتہ ستر جتجالس
 دانہ ڈپشیتہ لکہ جانور زالس
 رہبر زھانڈ واتنادی کالس
 دم رٹھ محکم ٹٹھ کوہ بالس
 اندری گوی زو لاگتہ تالس
 سپنکھ شیر زیر آنکھ شالس
 یارب منظور تھاو قوالس
 پروتون تہ بوزن واکر ہستہ خیالس
 نعمت اللہ عرض کران کلہ والس
 انشاء اللہ در ہر حالس

رضوان شہر کس پادشاہ ستر استقبال

بدے شہر یاران بہ عیش و نشاط
 شہادوت رضوانکے محکمران
 بہ خیل حشم با ہزاران سپاہ
 بیٹے خاص مہمانیاں با جلال
 ستر در او ہستہ ستر پیاد سوار

دیان بیوٹھ شاہ پرب برسات
 خبر واکر تاتھ ز اخبار خوان
 چھتہ ستر شیراز کے پادشاہ
 بیٹے ستر چھس رانیہ باغیال
 بہ فوزن سپن شاہزاد تیار

وچھان اُس رخصوانچی نازنین
 سہ تے ذراۓ ہمراہ شوہر بہیم
 پکان یا مہچن دزلے پروں باب
 سواری کرکھ تھم پیادہ سپینو
 بہ تسلیم باہم سپینو مہچن
 سپینو تم بغلگیر باہم دگر
 وچھتہ بیسوا مادرش شاد شد
 بہ دختر سہ مادر سپینو ہیکلار
 بہ ہمراہ مادر پوچھ ماسہ تس
 غرض اُس سار دی سواری تیار
 پکان ڈالے شہس اندر یک جلو
 بہ دربار شاہ شہی داکو یام
 شہن سپینو شاہن ملاقاتھ کور
 بہ فرس گزائ مایہ کرکھ قرار
 وچھن تم رنگارنگ ٹامپیرا
 بہ سقف و بہ دیوار لعل خوشاب
 وچھن سو بہ سو فرس از سیم و زر
 بہ حارثہ سپین کورنہ باخود خیاں
 بہ ایں شوکت و حرمت و مال و جہا
 اگر بیسوا آتہ ہستہ سپینو مال
 دریں ماجرا حضرت ذوالجلال
 ترقی خمدہ کرکھو نس دہم
 بہ دیگر طرف مادر بیسوا
 عا برہنہ

دین بیسوا نادیس ماہ جبین
 کینزا مہچن باکمال خشم
 وچھکھ دور رخصوان شہرک فاب
 بہ نام ظیم تم اپستادہ سپینو
 وچھتہ اکھ اُس گے سٹھ شادمان
 کوکرکھ پریش حال از خیر و شر
 ز تفریق مہجوری آزاد شد
 چھو لکھ دل ژو لکھ فرقت خارخا
 بہ الفتحہ سمیتہ آمرتہ آسہ تس
 بہ سرعت سوارین سپینو تم سوار
 رنگارنگ حکمران تمن پیشرو
 بجاکرکھ بہ اہمین شان سلام
 تمن باہمی اوہ یخلاص ژور
 وچھان اوس رخصوانکے شہریار
 بہ دیوار و درواز تصویر ما
 اویزاں فروزند چون آفتاب
 زمینک نشانہ اندر نقطہ
 چھنہ کائسہ و کین بہ دولتہ مال
 برابریتبس کائسہ چھنہ پادشاہ
 بہ ہرگز چھنہ تہہ مالک کمال
 چھہ واقف نہ سے مالک ملک مال
 مجدالتہ نحو شمال و خودم شدم
 خزاں تماشا وچھان جا بجا

تھے ہر جگہ گئے داخل اندر حرم
 بہ آداب و تہذیب کرم
 حرم ہائے شاہان کر بودہ عیاں
 کور کہ تہ کر کہ اکھ اکس کن سلام
 چھوان پانہ دانی کشدان تہ آسان
 سپہر جمع در بارخ شاہی تمام
 حد کھو تہ تم زیادہ بے شمار
 کران اوس میہمان نوازی عجیب

تبس سرتو پڑھو باریہ یم مہترم
 بخند سحر سحر محمود آیس خوشنور
 کور کہ استراحت بہ میہانیاں
 بہ خلق و حسن پانہ وافی کلام
 چھ میہمان ساری بہتہ عائشہ سان
 تمہن سرتو مخلوق یم خاص و عام
 شمار اتمہن اوس تہ زہن ہار
 شہ تاج یس پور شاہ پورب

حمالہ پری ہندواتن

یشلی تمہو وچھن میہمان و ملوک
 بہ گلشن دوپن و وہ درختی چھے کیاہ
 حمالہ پکان آبہ باکروفر
 سہ خط چون سورے چھ پورمت تمہی
 پکان آیت پریا تہ کر نکھ سلام
 حمالہ نمبر چھو کران اقبال
 بہ تہ ظہم سر تر و ہمس زیر پا
 حد کھو تہ زیادہ دلا سادار
 بہ وچھا چھ کیتیا چھ کوت کاہتی
 حمالہ چھ میہمان بیون بیون وچھن
 نکلت نیچہ پر پرن و لو ولی
 کھو زن تل تبس کلہ تر وون پھتر

دیان او شہزاد تاج الملوک
 جمع کاہمتن رعیت و پادشاہ
 دوپس تمہ واپس شہا غم بہ بر
 مقدر یہ تاہر پخ کورمت تمہی
 کران پانہ وافی اسو تمہن میں کلام
 کورن عرض اے شاہ والا تبار
 یہ بوڑھتہ دشنے گئے تبس پیشوا
 بہ واپس کور کہ تہ بوس و کنار
 دوپکھ تہ میہمان چھا اہتی
 یہ بوڑھتہ نیکیکھ ہمرہ خوشتن
 زننن اندر گئے با نعم شہری
 بہ یکدم ووجھتہ گئے بے خوف و ڈر

یہ سورے عنایت چھ چونے عیان
 سپن دور غم خمہ ش سپن یور وائی
 زن و مرد یم اُسو از خاص و عام
 مساوی ژئے چھی بڑمت اے جوان
 قد چنگ بہ چونے نمک خوار چھس
 چھ آت رعایا ہمتھن شہریار
 نمائی چھ آہتی بلا خوف و ڈر
 ہمو تو رکھ دین قدم خار سان
 بہ تنظیم یثدرا ز سوزیم قنبر
 ز سرخیل یثدرا ز آمد پیام
 کہہ و مہ رعایا ہمتھن ہم ملوک
 کوڑن عرض میہان شاہنشین
 چھ سائس یثس رتم کران انتظار
 سوارے تیار اسپہ سپنیکھ سوار
 سپن جھلکی یرنس پیچھ تیار
 محالین بسد گوئی کوڑ سرفراز
 مرفع زردیم گوہر رنگار
 سہ نمہ بون مہارت با شہریار
 بہ عنوان شاہی بنار و طرب
 مکن ہنر چھہ کھ کوہن ژھینون جنگ
 وڈو وکھ یہ ہفتیم زمین کوڑ کھ پت
 سو یہ س مادر شہریار رنگار
 حقون تم درون حرم دوام دام

دوپن تس مبارکھ وندے زو تہ جان
 مبارکھ اے میل سپن چاہ سائی
 غرض و چھ حالن بہ گردش تمام
 دوپن شاہزاد س کجا میہان
 دوپس تم معافی طلبکار چھس
 پنہو رکنے کو شش کرم بے شمار
 گزن منز چھہ کاٹھہ ز فرد بشر
 گزنھن کوت چھ اے مادر بہریان
 یہ بوزتھ حالن دوپس صبر کر
 پتھے ہو کران اُسو تم غم شکلام
 یمن باخوشی شاہ تاج الملوک
 یہ بوزتھ سکھر کو بنگار کھ شہن
 قدم رچھہ کراون سویے نو بنگار
 بہ تجویز یزمن ہمہ شہریار
 رعایا شہن سرتو بے بے شمار
 سہ شہزاد مہراز باناز و ساز
 عماری زرین ہزاراں ہزار
 مرقب بہ فیلاں کرکھ گئے سوار
 شہ ہفت اقلیم ہشتم پرپ
 نقارن تر باجن ملکہ شور و شر
 بہ یک سوے درپوے فیلان مت
 بہ دیگر طرف رانی تا حبار
 پنہو رکنے سوے اُس در انتظام

ما فوجک ز پیچھہ کوال ۲۷ سوہن تو رہ پھ جرتھ

غولام و گنیزان همه ہمدمان
 به داد و کتہ تیغ یکسر تمام
 به ہودج نشستند باہاہ قدر
 یکایک شہس لول نیز با گران
 پس و پیش پا کر پیمین و یسار
 ز گفتار فیلاں ہمراہ شاہ
 زمینس ملکھ تیوت گرد و غبار
 سپن گرد ہند آسمان ہشتمین
 و چھتہ با صین پاد گواضطراب
 گوشت حاکم یس شہر بودید
 سراسر تھے زل گرین پیچہ سوار
 جوانان خوش روے بازیب و فر
 تھے پیشوا آرتین باد و بقار
 بہ قیمتہ ابرس کم چھ لعلین
 دواں شولہ لال و جواہر جڑتھ
 سوارے اندر کور تھے اوس طے
 مقابلہ طاقوہ تیس اوس کیا
 گرین نشہ سامان ہستہ اوس کم
 ز فیلاں پختہ و حقو بڑکھ کوٹ چا
 زر و نقرس اندر گیتو اسو غرق
 بہ مرعت کھتیکھ تم شہہ ارجمتہ
 بزاہر پڑھین آکھتہ کم اوس نہ
 تاشا و چھان ہر طرف لالہ دار

دباوب کچن را نیان شہان
 تمن سیرت بیہ اسویم خاص و عام
 ہماں را نیان شہان صدر
 نثران تو گنبدان در اے شادی کران
 پکان در اے یا منجھہ شہر نگار
 ز رفتار فیلان و اسپ و سپاہ
 دبان اسو تم پتہ پین نہ شمار
 کہ گویا و دوو کھ یہ فرس زہن
 بہ گرد اندر غاب گو آفتاب
 سپر دافع اندر نگار جہد
 دیان تو فوجا و چھکھ بے شمار
 پری روے ساری بشکل بشر
 ازاں جملہ کینہہ خاصہ خاصہ سوار
 رنگارنگ ہمراہ سوارسی تمن
 ممکن تھے ساز و سامان کرکھ
 پنہو رکنو نگار کو شہن پے بہ پے
 ولیکن بہ تنظیم ہند راز شاہ
 تھہ اسپ تہ تیمو شہدے فیل جم
 گرین کن و چھتہ دل شہن تبلیاد
 گرین منز دبان اسو کینہہ ذوق
 پنہو رکنو کرکھ چہ چہ پسنہ
 شمار تمن زل گرین اوس نہ
 بہ تجوہر ساری گرین گئے سوار
 عا ا بھم آسمان ۲۷ روپس تر سوتس

دئے کیا ریتھ کیا سپنوشادمان
 یئیس اوس نژانہ تر وود خر کرہ
 گرس بن پن سستو بو چو بدار
 بہ ترتیب مردن چھ اسپان نر
 بہ دیگر طرف پیرو یہ شکل منوش
 ریتھ پائکو از جانب شاہ پری
 یسے خاصہ آراستہ مادیان
 رتن سیتو پر زر پری پیکان
 خروشان و جوشان و خندان بلب
 و چھتھ ہو جان پرستان دیار
 خوشن و چھتھ مادیان آب
 دو پیکہ یم بر ایے سواری ما
 بہ کوئی منز ہو جن بالشاط
 و ریتھ ہی پختھر و ریتھ از پالکان
 پسند کو رکھو مادیان کھن
 غرض یس یہ کو خوش کو رکھ پانہ وانی
 نہ کو رکھ دایہ کینہہ آغہ بایے لحاظ
 بوکتہ اوس و دہ کھور رکابس اندر
 دئے کیا کرکھ دایہ وے گرم چال
 سوخن موختھر وانی نزد حصار
 بر ایے جہاں ہمران شہان
 بہ دروازہ باغ تم راے یام
 ریتھ و چھ رتمو فرس باغس اندر

بہ تاج الملک اُسو اُہی کران
 سہ کھوت زل گرس کر تر پانے سرہ
 سپن اسپ تازی خرس زیر بار
 شہے رانے سوزی مہو سر بسر
 کرکھ آمزش آب ٹولو بگوش
 بر ایے زمان ہود شبان زری
 بر ایے سواری میہمانیان
 بخد متھ چلو گر چو چاکران
 رسیدہ در پیش ملکہ پرب
 دلس کو و چھتھ رانین خار خار
 رتن ماہ رفہ رتن روڈ آب تاب
 روان چھ کرکھ مہو بلا اشتبا
 کھسو کوئی اسپ زلن زانساط
 پری ہو جن کھنر شادی کران
 و چھتھ زل گرین کن ہو ہوت رتن
 کرکھ دور دور گرین مانہ مانی
 ہوی اُسو کرکھ تر ہوی زینہ ساز
 تیشہ دایہ و دھڑ ڈر گرس بر کر
 ہر ماچ بڑو تہ بڑو تہ پکان شہہ مالی
 سپن واصل باب ہایے دیار
 مزین کرکھ اوس باغ جہان
 برقتن شہورم کو رکھ یکد و کام
 ز رفتن کو رکھ الحمد الحمد

یستخمس منتظم آس دوا پهنک پیکو
 بای فرس ترا و قدم تیز تر
 پیکان گئی شهن سیرو تم چاکران
 د پهنک تی به او سکھ نوزانه و جھوٹے
 پینو سلطنته اونی رتمو در نظر
 سپینو در تخمیر بعد تاب و بیج
 غرض شاه نو نیو که بر جابه صد
 گرانمای تختن شمارا پنه بو
 برای زنان بارغ یس بو تیار
 رتمن سیرو تم آس مستورگان
 بهیخته شاه پیری آس جابه نهان
 به تکریم و تاعظیم پز هو با به شاد
 د چھه دختران پشدر از شاه
 تهنه جلیو چوں پرتو آفتاب
 خورشید رتمن ریم کشن آس دور
 درونی دیان آس یور بوننه
 معاوضن تر د مهور رتمن روه چھه ترسون
 به تقریر غمیش آس تم به کلیم
 سوه محمود ریس لول تا جن بورے
 آتھ اندر مسپین از دایم رگر
 حالن سوه پیر پخته ابن چوں عروس
 لباس گرانمای زیور تمام
 یو پنه کینه در گتھ به هر سوه به شکله
 سجاد و جھه تیس کیت گرانمای تخت

د چھان کیناز چھه استاد تھکو
 چھه کینه تر پردا بلا خوف و در
 چپ و راست شاه بے نظار کران
 ہیو چھه تی به او سکھ نوزانه و جھوٹے
 کران گفتگو آس باهمه رگر
 ازیں سلطنته نیست بهیخته است بهیج
 تیس سیرو شاهان بعد جابه وقد
 به عشرت کور که استراحت شهو
 نیکه رانیان همه شهر یار
 سپینو جملہ داخل ببارغ جهان
 بهیخته کور سوزن به مہمانیان
 کر که از ره مخلص و اتحاد
 به تحسین کور که رانیو واه واه
 رتمن پیر چو در آب لعل خشاب
 ودان شولہ مانند خورشید نور
 به زیور چھه سورے آس پیر یون
 یکایک بهیخته ہوو دین دور کن
 کره هان پرتھه اکس نش بے سلام
 سوه بخش اندر ژایه شیر پخته سورے
 دیان آتھ حمالہ بابا کور و فر
 تیس سیرو شاهان پرتو جلوس
 به رانیو پشدر از تور مت پنام
 به بارغ اندرون ژایه بے ترس باکھ
 عروسانه وش بیٹھ فرشتہ تخت

خبر شاه پری نشینیکه زود تر
 یہ بوزگہ پئے خربت مہر و ماہ
 سپہزادہ چوسر و سہی
 خرامان خرامان چو کبک تزد
 تبس ستر سر کرد پریاں بنار
 بہ محفل دروں ذریہ چوں آفتاب
 پیو کز رستم او س شامی خیال
 و چھتہ تم سترے شکل و عقل و تیز
 و چھتہ تھو بہ نام ظہم کرہس سلام
 بہ خاطر تواضع کرن شادمان
 پیکھے پاٹھو ہر سو نظارہ کران
 بکان دژ نزدیکہ محمود یام
 سو محمود از کردہ ہم شکر دہ
 کوڑن عزم برخاستن از ادب
 صبر کر مہ وہ تھو دژ از جابہ خویش
 فرض بیٹہ تن نشہ کوڑن قرار
 کپان پوشہ ملا کرن تن بے بر
 نعمہ دازن رقم کپہ گلزار کی
 تروٹا اکہ ز لعل و جواہر نفیس
 تمن لالہ ہمشہ ہمار نظر
 بہ گردن کوڑن نامی دسوس تن
 وئے کین تمن نامی کم تھان اُسمو
 بہترین لطف آن سے در نظر
 و اما مکتی ۲۷۴ ستمہ زمینہ مطلب گل دنیا

حالتن ارن کور باغس اندر
 بہ مجنبت پری آیت از تخت گاہ
 تجن ستر پریا بہ فر مہی
 صنوبر قدش یا چو شمشاد و سرو
 مہی خاصہ تمہ آسہ میتر سرفراز
 و چھتہ رازین رودین آب و تاب
 حد کاسہ تر زیادہ کر تھہ آسہ چال
 دوپیکہ اُسمو اُسمو نش چھنہ سچ چیز
 بہ واپس تسلیم و شیرین کلام
 تو مہمان ما و منم میزبان
 بہ مہمانیاں لول یژدہ باکران
 و چھتہ تھو جمالین کرن تس سلام
 بہ شان عروسی بہتہ باشکوہ
 اشارہ کوڑس پریا اے نوش لب
 و چھکھ دژ کینس تھو بہ اینہ ویش
 بعہ ہریان باکمال و بقار
 بہ دژ یا نہ رقم پوش باغن اندر
 پُر از بوے خمش مشک ہمار کی
 سراسر ز گنجینہ دار نیس
 سہ زائہ ہفت اقلیم بے نیر کر
 حالتن لحاظ سیمٹا اوس تن
 بہ مہرانیم شاہ مہمان اُسمو
 ہمار لاک قلب لا شمر

بہ عیبت کہ بہ لب لہ ودان آسہ پھیش
 زن و مرد ہم اُسکو از خاص عام
 بہ مطیع ضیافتہ چھٹے شام تیار
 بہ عشرتہ لبالب کھینو تہ چینیو
 دُپان اوس یزمن اُپر پرب
 ٹیکہ طشت اختابہ ایے دُری
 کمان و مہمان با ادب صفت جُفت
 نہر کس دریں باب ممتاز بو
 بچاؤن ہیو ٹیکہ سفر بے ترس و پاک
 پختہ پانچو دُجد طبقہاے نان
 نہ زیں سو شمارا کھیند بانہ سرنے
 مرتب بہ سرپوش مایے زبر
 اڑو اوس برتنے یہ ہیو چھٹ سبق
 دُچھان رقم چپ راست زیر و زبر
 چنیں است آیین این تاج وُر
 پس و پیش دہری لکھ نہ اُنان
 بہ وقت ضیافتہ جواں سہ و چار
 کورکھ سارنچے بسم اللہ اُند وند
 مسادات دُپشتہ رقم آسمان پئے
 رکابے ہشتون واتر نے پئے بہ سپے
 محطرت ملون نفیس و لُذیز
 یک و نیم درجن رکابن شمار

دُچھتہ پادشاہ باپہ این جاہ و جیش
 غرض بر دو جا بیٹھو مہمان تمام
 دُبادب دُیتکھ وانہ و برے اشتہار
 چھٹے کینا دودہ ذرنگی اجازتہ دیو
 اجازتہ دُیتکھ یزمنن باطرب
 پُری پیکان از قصافت بُری
 رہتہ اُسو مہمان از ہر طرف
 صف آرا شکہنشاہ شیراز بو
 بیکدم دُیتکھ گلہم دست پاک
 انگ فی نفر اوس دستار خان
 شمار اوس نہ کیند تہ مہمان پئے
 بیک لحظہ سارن طبقہاے زر
 تھو وکھ پڑتہ اُکس پیش اکھ اکھ طبق
 ازپیں معاملہ اُسو رقم بے خبر
 دُچکھ وایقعو تہ یہ چھو نا خبر
 اُکے سائے سارن نشے دوت خان
 اُکس سارن اُسو خد مٹھ گزار
 ز طبق سرپوش بر دُشتند
 ضیافتہ دُچھتہ حارتن شاہ گے
 بہ خور دُن دُپان یام مشغول گے
 رکابن اُندر بیون بیونے اُسو چیز
 بہ ہمراہ یک طبقہ رخہ شگوار

گرسنه سپینو در ضیافت غریب
 جدا گانه پھیران بہر خاص و عام
 شہنشاہ شیراز منہ مستار کار
 دریں معاملہ سے سرفرازانہ
 بگردش بہر سو کوون جان رفا
 پیے ہر یکے کس مویہ خوشگوار
 لگو تریش تہر خاہدہ شہرچہ جیادہ
 اجازتہ چم از افسر و شہریار
 بہ گردش بہ عشرتہ وہہم تہر بہرین
 بہ مشغول خودن سپینو خاص و عام
 گزہان خوش مویہ ارغوانی جوان
 بہ ہمان و نسوان پورب بہ بچہم
 بہ خوشی بہ محفل بہ ہمارا میان
 چو مردان رتن پرمیہ خدمتہ گزار
 بہتہ انتظام اوس از ہر کران
 ضیافتہ رتن در المہتمامے زر
 انان دست دست بہر دوش کا
 یکایک دویم سہم تہر ہمعنان
 مساوات شایہی کہان و ہمان
 پڑھے ہر کا کینو ترشہ شاہ مال
 بہ او سکھ تہر چھت تگے تم ہر چھتہ
 یکایک معزز جدا بہ جدا
 کھنس پیچہ فرشتہ کوکہ از دو

مساوی بہ شاہ و گدا یک طریق
 ہم منتظم ہر مجلس تمام
 خصوصن ز طرف پرب شہریار
 بہ ہمان فوادی شہ ممتاز بو
 بہ خاطر توقع بہ شاہ و گدا
 رتن کہتہ بہتہن پیالہ خدمتہ گزار
 دوپچہ سالن بے تردد کھینو
 دریں باب تیزی چھنہ زینہار
 پتہ یا کھو بیک ہفتہ چھو کھینو تہر چون
 چم راوی بہکھان اتہ دو ہنس تاب شام
 بہ منشاے خاطر ضیافتہ کھوان
 بہ بارغ در شاہ پری منتظم
 ہمہ رانیان شاہنشاہان
 صنف آراستہ جملہ ترتیب وار
 چو آئین مردان بارغ شہاں
 ز مطباخ میشد راز والا گہر
 مرصع مرتب بہ سر پوشش کا
 اکے ساتھ ساروزنہ و اتر خان
 ہر چھتہ رانیان شہان جہان
 دریں معاملہ اوسنہ قیل و قال
 تعجب تموز کوہ ضیافتہ و چھتہ
 ہر پڑکھ کھینو ضیافتہ بنام خودا
 مقرر ضیافتہ و چھتہ سو بسو

بہ رغبت چھٹے ٹکے دنیا فتح کھنواں
 بہ خدمت ستارہ پر ہی پیکر ان
 بہ جہان مدارا کران آفرین
 پیچھے پانچو پچھو ہفتے کھنواں ترچون
 دنیا فتح پیچھے پانچو چھو روز و شب
 غرض آسہ ساری تھے کران اکل و نوش
 پیچھے پانچو در بزم شاہ تمام
 دوشہ ساری سہ کوہ رتھو کھنواں ترچون
 سپینو سیراز خود دنی جمعین
 غلامان و خد متھ گدازان تیار
 بہ خدمت آکس ساپس متھ غلام
 بیکم دیکھ سار نہ دست پاک
 جہا سپینو سار نہ پستان
 بخانہ تمن بوریان و پلاس
 غرض ساری تھے تراو بر فرش ر
 بت نگ سپین سوز و ساز ک صدا
 بت پرک تدریج لوگ بیچھٹے
 ز خواب گران دو تھو ہمہ عام و خاص
 دیان اموکھ جاپہ ایں سوز و ساز
 شہو یام بوز کہ یہ سطر و ساز
 برقص آئے تم دن سپینو ست حال
 پس و پیش تم زیر و بالا و چھان
 دیان اموکھ لاگو حب انوار

مصفا عجب جام شد بہتہ جوان
 لگی اندام خدش روسے پیمیں بران
 بہ عشرت دنیا فتح کھنواں خوشترین
 چھٹے کینہہ تو پروا وہ فتن تو بہین
 تنہا دل کرو تو ہو بہ عیش و طرب
 حدائے مکس اوس نہ کا نہہ خوش
 دنیا فتح کھنواں اموکھ خاصان عام
 بہ منشائے خود غیر رنج و محن
 پور کہ محمد سوی رب العالمین
 تیکہ قاب با فضلہ خود شگوار
 کھنواں اچھ داران بہر خاص عام
 کو کہ استراحت پلا ترس و باک
 عزیزین متھ کھنواں فرش خاکستان
 کنون فرش زربفت کجواب و طاس
 برابر ادا نہ آڈ ہمہ گو بہر
 چھ بوزان کنو جملہ شاہ و گدا
 سوسہ آواز پر تازہ ز بیچھٹے
 و چھان اکھ اموکھ کن تھے اس پاس
 و چھان آدمی نہ فقط چھٹے آواز
 نژدہ تہ گون دلربائی آواز
 موٹھ کھنواں ترچن طرہ شاہی محال
 نہوے بوزنا سوز کے تم بیچھان
 چھ بیچھ جاپہ ایں سوز کہ ہو قرار

یا کھنواں ترچین ۲۰ چھ بوز آواز پائل اوسہ شور

بدبار میشد از بودل نواز
 بیخ لعلگون لعلها شب چراغ
 ز ریدو کران گوش بے کُش شے
 گر کُشته محو پیے حبانور از هوا
 سپینو نغمه آدای سمنطوریان
 طغییل پری رونق خاس و عام
 میو کُجه دایه سینه پانچ چنگ و باب
 پُچو کُجه دل بران اکھ اُکس اشتیاق
 نژان تہ گھوان یژھ بران نبہ نار
 رُکھ حال و احوال دایہ زمان
 همیشه تمن خلعت و گر کُشدے
 ز فاقہ تمن درشت حبان تہ لب
 دُپکھ ساند کھوتہ کیا یمن اُسو خان
 ولے شرم آیکھ تہ زونکھ تہ وار
 چھنہ یور بیگانہ کا نُسے اژان
 بہ خورشید امان دے تاج الملوک
 اُدھی پارتی تراوان نژان تہ گھوان
 اگر اُسو تہ تم ز نیو رُکھ تکف
 پُشن کُجه سُنو شادیان کُرو

چہ رُوی لیکھان ایں ہمہ سوز و ساز
 لکھتہ حبانن تہ ریدو بہ باغ
 ز پاتال بو نغمہ ساز و نئے
 تیشے بو گزھان تہ سوز و کُش
 بیخ تہ کنو بہ دربار ستورگان
 در آن باغ بوجاد تہ انتظام
 ضیافتہ کھیکھ دن تمن لوگ شرا
 تموجنس باجنس کُدر اتفاق
 کُکھ محفلان دہزاران ہزار
 کُشتہ سار پنے گے پینو خانہ مان
 تعجب تہ شاہمن اُپرن ہندے
 بہ خانہ یمن اوس نہ نان شب
 رتو سُنکے سوتو رُمان مان
 و چھتہ رانین کُدر لُکس غار خار
 دُپکھ اُسو تہ ہمہ ہو گھون تہ نژان
 بلے رانے شاہ زین الملوک
 وئے کیا تر تہ دے چھ کوتا پھوان
 درپ باغ ریدو لکھتہ ہر طرف
 نژو تہ گھو پانچ لولا بزو

گھون

محرم رازن مبارکھ
 محرم رازن مبارکھ

سایہ تر دو عالمس یئہ سدر نازن
 دھنہ و فیض المُن ہندہ سرفرازن

شاهزاد پادشاه در مبارک
 محرم رازن مبارک
 روشن گئی یزمن مبارک
 محرم رازن مبارک
 ماهیستو یزمن مبارک
 محرم رازن مبارک
 خاص و عام سال مبارک
 محرم رازن مبارک
 کعبه چینه مهمان مبارک
 محرم رازن مبارک
 چھکے نو عطر تو گوہ لایع مبارک
 محرم رازن مبارک
 یزمن باین بر مبارک
 محرم رازن مبارک
 سیتان رتو تار مبارک
 محرم رازن مبارک
 تھادان بر آسمان مبارک
 محرم رازن مبارک
 طوطن رپینچہ نیہ شاد مبارک
 محرم رازن مبارک
 سپستو اصلک مانہ زار مبارک
 محرم رازن مبارک
 چھکے اصلک موہ کار مبارک

فرمان تہندے وون پہ ہمارا دن
 زین الملوک پور بیکو رازن
 پارتھ جیلو کیت دیت ہمارا دن
 خلعت شاہی تانہ بتا دن
 بخت بدو درے از خوشی جہازن
 پایہ بدو میہمان ساری شاہ دن
 نو نگار یزمنش وون دوسہ وازن
 یکان خوان شور سالر نو دن
 آنتھہ دوس خان سوز شاہ یزمن دن
 تجویز سارے مازس مازن
 میر مجلس تھو شاہ شیرازن
 سالرن بیٹھو تم با اندازن
 سور گا پوری ماٹنر سوز رازن
 باگر کہ تہ جہاد من خوش آوازن
 کعبہ چھکے مطرب کوڑ کہ آغازن
 پرتو داس کوڑ چنگ تہ سازن
 ماہ پری مادان ڈھٹ پیشوا دن
 شاہ پری خریدار تہندین نازن
 پتھہ پرتا بیکو امو ترکم دن
 سایہ تر وو عالمس یزمن مرو نازن
 مشتاق موگر تھ سورس تہ سازن
 کھے کاس لے میر تھاد سپستو تازن
 پے لب کھ لے کر سپستو پاکہ با دن

مخدم رازن مبارک
 گاشه سپه تو اهلک ماشه مارک
 مخدم رازن مبارک
 تاب کر هرگز میهنه همارک
 مخدم رازن مبارک
 دم رطبه به سالال که مارک
 مخدم رازن مبارک
 پوشش کر به میهنه همارک
 مخدم رازن مبارک
 عرض کر آغوش قرص دارک
 مخدم رازن مبارک

و اصل و صلح گزیده که پردادن
 سپه تو یکجه رهبرین تیر اندادن
 آتش سپه تو کور شکاه امرو پرند
 طالب و مطلوب بهین غنائن
 غزنوک شاه رام کور آیان
 و جنگ لای سوزد سپه تو مران
 رهبرین لوله مرز پشته چهر
 حکم گشت کمر با نثرین نمان
 ملکه و بے نظیر زینو ممتاز
 نعمت الله چکه کشته پیچیده نازن
 مسوخ کر اوس گنیز او مبارک

بومے دختران بیچته جاپه
 بهیخته آسپه تو بیچته باهمان
 بع ساز و سنطور نو خاسته
 بهیخته موع و چپته منده جهان ماه دهر
 بهیخته کور داپه سازه تو چنگ و رود
 کور و شاد و یاک ترانا بیان
 ز افشان شده جمله سپین تنان
 میخته کور بیاض و تمودل نواز
 به هممان هیو تکه لاکنه دوستان
 ترهوه به گپه بزهر با به منده چپه
 و سله کپه تمس گلشن آو باد

ایمحو اندر دبان شاه پری آیه تو
 عروسی و هم رانسان شهبان
 همه مطربان آراسه
 وقاصی پری سپیکان خوب چهر
 تمس سپه تو از بهر ساز و سرود
 کور که عرض پز هوبایه لوله سان
 به فرمان آن هر سه نوحه شد استان
 مطربان به ائین سنطور و ساز
 به فرمان آن مالک بوستان
 شور و کور و تمود یا میهن سوز و سته
 سه گلشن تمس اوس محمود ناو

دو پس پری پر غموش باش له گلزار
ز بخت بلندت چچم این دو دم دام
اگر چچکمه همایون تو نور بصر
برایه رضا منیت این همه
چچم بوداں گلستان به سورے کلام
به تحسین دوین سورے قردی پری
چو دربار یس دراز سوزا کرد
پری قروی از سماع کلام
به همیشگان صبا لا تئن به بر
رو به ساقی خالصه خلخال در
به همراه تمن چچم رقا صیا
رقاص و قوالان سازندان
مذکر دران بارغ اسی نه بود
قوال و پیونک دایه نه ساز نه
بیجا گون پری یوس پیوت یکنه
ترتیب ترانو که آواز شیرین صاف
دف و ساز و سنطور و چنگ و رباب
نیکنه تنه تنه تنه ساز و سوزک نوا
نژان آسپ پری به تمن زری به نالی
سوز آواز ساز و سرودنچ به فور
به نوبع دگر سوز نه ساز نه
پروایی که چچکمه تار باغش زده پور
به توصیل این تارایه بود

طقیل تو این صبا و بارغ و بهار
مبار که زین دراز شاه انتظام
تندے کھوت چچکمه نه لخت جگر
کو دم خرچ نه حق و خاطر جمع
دوین مرغباد خیر نیکنام
سه و ستاد تس سوزچی افسری
یمن شوب تس تیخته لولا بر و
اگر اوس زیاد کون انتظام
گراں قسمتی دامن پر گهر
مرتب کو در که ساز رسدا زیر
به پیراو گیه جملگی همعنان
مونت تلمی پری پیکان
بله راه طیور باسته بود
رقاص شور و کر خوش آواز نه
خوش آواز با ساز و دمساز و ناز
و نه کیا منوشن اندر گیه تنگاف
مطابق هم آواز پریا ضرب
طیوران سپو بسته اندر هوا
گر نه هان سوزن در جگر سوزا
سپو شتر باغش اندر زده پور
سه تاشیراں بارغ یس دراز بو
و چچان کینه نه بار یکس از پریور
دیان سار و به بوز سوزک نوا

بہر ہر بیون بیون گزہان اوس سوز
 مژگنہ سارے کوٹھن تہ گشتن
 دوپیکھ کوئے بوز و بہشتی سرود
 سپن راین خار خار دلس
 نژن تہ گشتن بو تمن روبرو
 اجن نشہ تاثیر آواز دراو
 گلستان و چھتہ گلشن ابرو
 خصوصن ہماں مادر شاہ نو
 ہمہ رشتہ در رانیان شہاں
 بلا خوف و ڈر تاپہ پیرکین اندر
 گزہتہ شامل زمرہ پریہ کائن
 دوپیکھ پیرکین سون بوز و سرود
 منوشن ہندے بوز ہنگ ساز سوز
 دپان بیچہ پیرکین پتھر ہم عنان
 دپان شاہ پیری سوسے ملکہ پورب
 خیال ڈ لوک اے بوز ناو
 یہ بوزتہ بہ غارتہ تمو کوٹہ کمر
 انیکہ چپہ رقاہیاں خوب چہر
 گر انمایہ اطلس تمن اوس ناکی
 نہ پریاں تمن اوس نہ کینہہ کمی
 بہ انداز پیرکین ہنرے مانو مانو

سہ شب عالم افروز بو دل فروز
 یکے خان و مجنون تہ اکہ نشدن
 چھتہ بوز مت زائشہ تہ چھتہ چنگ رود
 دوا پیو کھ چنگ و نازن سلس
 رقاہیاں خموش دامنان سوسو
 گئیہ مت و مدہوش تہ وجد آو
 گل رحمتن سوسے ہوان اوس بو
 بشادی سوسے مشغول در بوسے دو
 سمیتہ آیہ ساریے کہاں و جہان
 تمن لوہے کے سوز اندر چپگر
 شدہ جملہ سر کردہ جہانیاں
 کر و توہر تہ سوز از رویے و دود
 تمنا اے ہچو آب تموز
 خشکھا کوٹھکھ پیہ آسہ رقاہیاں
 پڑتے ہا و پیہ نے کمالا عجیب
 بہ گلشن گلستاکی پوش چھاو
 کر کھتہ دائرہ بیچہ پیرکین اندر
 تمن کن و چھتہ منقل ماہ و ہر
 کتن داکہ و اکمن تمن اوسو اکی
 اگر آسہ تمہ سوسے ندے از آدمی
 نژن تہ گونہ ہنوت تمو پانیہ وانی

بنام خداوند رب العالمین

چنین کرد شال ابدا اے کلام

دا دوستن یا خمدارہ ہندین ما چھین بوزنہ کنہ ۲۷ شرمشہ

دُعَا

حمد بے حد باد ہر دم سوے آن پروردگار
 مالک کون و مکان ہم صنایع لیل و نہار
 رائق و روزی رسانند بہر یک ہم جان
 حل مشکلہاے صعب و دلفکاراں دوستدار
 اے خداوند کریم و کار ساز بے نیاز
 بے نیازم از در مخلوق فرما ہر چار
 آرزوئے خاطر ہم گینیم فرما حصول
 عفو تقصیرات خواہم بس تو اے آمرزگار
 یا الٰہی در امان خود نگاہ داری مرا
 از شر ملعون و ظلم حاسد اتم پاسدار
 ہم بحق شاہ مرسل آل و ہم اصحاب و
 ظلم و قحط و ہم وبا از خلق عالم دوردار
 ظالماں را بنیخ بر کن تیغ زن برگردان
 تا ابد پائند باد اباد گشت شہر یار

رقا صنیع نامہ دیتن بے کراں
 تمو ہمہ جبینو گزور کھ سہ شب
 و زان اوس تی بو دزان مشک و عود
 دپان سارے دوت نان و کباب

پے بڑختہ سپینو شاہ پری شادمان
 ہستے پانچو باعیش و ناز و طرب
 بہ باغ شہاں جاوے از و مرد
 صبح پھول سرکہ بو آفتاب

وا راہہ دومہ بناون دول ۲۷ دسوارسی ۳۷ بویہ و تری

ضیافت بہر گوینہ اقسام لا
 یہ کیشرہائیں ہنس دل مشکان اوس چہر
 اگر کائنات ہمہاں ہے اوس خاب
 بدستور دیروز امروز ہم
 تہقہ پٹھو چاکر تہقہ پٹھو قباب
 شہ شہ پال از طرفینہ راز شاہ
 شہو عرض کور یزمنش لولہ سان
 اجازتہ چہ مشکان شہا بے قصور
 شہنشاہ زین الملوک کن پہ بوز
 شہے پالنے ماجرا یام بوز
 بہ تجویزینہ راز عالی کمال
 بمع کلمہ و خاص و عساکان تمام
 یہ منشور ہفتہ پانہ شہ پال او
 شہنشاہ زین الملوک کس دوزن
 بیگ ہفتہ روزن چہ سار فی صورت
 چہ اعلان دیت مت اٹیک پیشتر
 غرض بیچھو ساری بہ فارغدی
 یوان پڑھ چھپہ سارن پڑیہ چھا
 سوہن موختصر بوز لے دل فروز
 تہقہ پٹھو کھین چن شراب کباب
 میلہ روز ہفتہ زرخشنہ شمس
 تے نوہ سستہن مژدین جہان
 وداغک چہ از روز ہفتہ بباغ

سودا داڑکی بڑی بڑی حجام پا
 تہ داڑکی ہنس اوس حاضریہ پز
 شہ بیدار کروو کھ بشان نواب
 ضیافت رتن داڑ با شان جم
 بہ رغبت فرشتن روان آب و تاب
 حکمران بو اندریں بارگاہ
 بیہ اسکریم موہترم مہمان
 گزہو سوسے ماوایہ خود با سرور
 بہ موختار تہو اینچیں نامہ سکوز
 بوا سیر چہ ساجواب تہو سکوز
 تہقہ پٹھو ہفتہ چہ شاہن سہال
 برابر چہ ہفتہ کڑتہ انتظام
 بدر بار شاہن ست عظیم تراو
 زینہ راز شاہ تے بہ باور اوٹن
 اجازتہ چھپہ کائناتہ نیرن بدور
 محاسن اتہ اے شہے نامور
 خبر گپ ہر سو بہ روشندی
 چہ ہفتہ سیتے روزیہ خاجنا
 چو دیروز عشرت کور کھ ہفتہ روز
 تہقہ پٹھو سنطور سازو رباب
 سہن ابتداء وقت اوقات خمس
 سپن تہ خبردار گے مہمان
 دریغ ازیں باغ ماروز داغ

دریں گفتگو اس وقت وادی خوان
 ز وقت صبح تا بوقت زوال
 پیچھے پامٹو در بارغ مستور گان
 بہ خدمتہ تمن پیرم یہ مثل غلام
 دہ شہر جانی پیر یا مہتمن سیر گئے
 چھٹہ کا قہر تلان قاب و دسترخوان
 پکان آدشا پمال سالار اوس
 دوپٹن سالارن چھٹہ واپس پرین
 خبردار دے بے خبر کر کر ہوشار
 دپان آو نہ کینہہ تمن اعتماد
 خبردار دے یا مہتمن گشتہ بار
 و چھٹہ کور تمو بسم اللہ یک قسمل
 بدوئال شاہ پمال عبدی کریو
 دریں باب مجبور گئے شہر یار
 کھینکو تہ چہنکو چیز نان و طعام
 ولے بانہ تم قیمتی خاص اسو
 دوپٹہ چاکرن یم خزان خاص
 دپان نوکر و کل تہنہ تہ پنن
 سپنو جمع ساری وزیر و آپر
 بہ محفل پکان آدشا پمال شاہ
 معافی منجن سارنے با سو لوک
 تمو دوپٹن از شاہ عالی مقام
 خود موہن رضا مند تہ نش اسو دیا

بدو ستور یکسان کہان و ہان
 کھینس منرتو سار پنے کور کمال
 کھوان تہ چوان آسہ ہمانیاں
 کران اکھ اکس خہش بہ شیرین کلام
 ضیافت مہتمن قاب پنے ڈیر گئے
 سپنو میللا جھلکی مہمان
 زبند از شاہ خاص مہمختار اوس
 چھ تجویز شاہ سالارن ستو دین
 و چھان کی گزٹان کو تہ چھو بوجہ بار
 پورنے چھایہ تجویز شاہ جواد
 و چھٹہ بے خبر نو کئے او چہار
 گونا گونا گزٹان بڑکھ جیب و ملہم
 نیو تہ کھینو حمد ذاتس پریو
 مگر اعتبار قس تمن بونہ وار
 مہتمن دارو بے نیو تہ تہتم
 ز شامان عالم تہنے پاس اسو
 یکایک خفہ و پانپسے اس پاس
 پچھ پامٹو پچھ کائنسہ ز طوشتون
 چو سیارگان رگرد بدر میر
 کران عذر خواہی شہن تہ سہٹا
 خصوصن بہ تاج و بہ ذین الملک
 چھ ممنون احسان تمو سند تمام
 ز خدمتہ کر تہ ساد دل شاد شاد

مُعظم مکرم سہ افرانچہ سے
 رٹانی کئی عرض اے ناہدار
 دیان در اے از باغ ساری بہ نور
 سپن لوکے ہست رسبھا از دام
 بہ دادے خود تو گڑھو نھوش خرام
 دُعا و ثنا خوان بہ خیلِ خدم
 سردوش تا قیمتی بار ہمیت
 چنان چھ تجویز و اتن نگار
 چھ دعوت تمن تورین بے ہراس
 چھ استاد دفعہ نصحتہ شکان از امام
 کرو مرحمت از بہ اس خاکسار
 بہ شفقت کرن از تے چھو قرار
 گڑھو تو ہوشین ستی با احتشام
 مشو رنج شامہ ہمیت چھس بہ چون
 مہیا شراب و کباب و طعام
 بہ شکمانہ دفع رنج و کلال
 ثنائس خدایے جلالس پرو
 کران شہ پری آبہ سے انتظار
 دیو تو ہوقدم اے شہ نامور
 وزیر و آپران ہمیت ہم عنان
 سہ شہزاد با فر شاہی سپن
 مرخص سپن جملگی میہمان
 سہ پری نہ نشہ کو تہ کرنس سلام

مخدوم شہنشاہ یندر از سہ
 سلامات تسلیم ہا بے شمار
 و نہتہ ہی ہتو مکھ دفعہ نصحتہ اور یو
 نوبر در اے از باغ تم خاص و عام
 کو روک دفعہ نصبت عام لوکان تمام
 تمن آتہ نہ پڑھتہ تر تو روکہ قدم
 تھے در اے تم ہتہ پکائی چھ وچتہ
 فقط ہر صائب و وٹکھ باوقار
 بیہیم خودا دوست مردان خاص
 شہنشاہ و پرو وزیران تمام
 دو ہتہ شاہزادن بھند انکسار
 وچھو میون جائن بہ شہزنگار
 کو رن عرض ہارس بہ تا ظہم تام
 مزمین کرن ہا بہ آباد میون
 چھ تھہ حبایہ سورے کر تھہ انتظام
 مے تھو دست آمیک پیشتر چھ خیال
 بہ فار بغدلی رت شبا از کرو
 گڑھن چھم مے پری کرن نشہ نونگار
 تمن پیر دفعہ نصحتہ کر تھہ تیز تر
 دیان دراد شاہ با شہان جہان
 بہ باغ پری تا راہی سپن
 رتھو بوزمت اوس شاہنشاہان
 بہ باغ اندرون و دست شہزادایام

۱۱ شام و اتنا دوزیس ۲۷ نوکر تہ فوج ہتہ

سیمتہ آپ تس ناد لایان تمام
 چہ رانیان شاہنشاہان
 بہ اعلان شہین رونخصت عام کور
 تمو بعد قچہ تہ بار حقو وقت تیار
 بدستور مردان تمو ترودو رو
 فقط روز باغس اندر بے ہراس
 تمو موٹک اجازتہ نہ تاج الملوک
 شہنشاہ ساری بطرف نگار
 لحاظ اتو ہے تور واتن منورور
 یہ بوڑتھ دوپس پرمو یہ اے نامدا
 دہنتہ ہی حمالہ ارن بڑوتھ کن
 دوپن تس خبردار دلشاد شو
 چہ تجویز تمو شد بوقت دواع
 بمع کلہم دولت و مال و زر
 تہ سورے کورم کور چانے رثار
 یہن اسونے پوہ اطلاع دلس
 یہ بوڑتھ حمالہ سپوز شادمان
 توہنتہ سارے براسے دیرگاہ
 سہیندرا شاہ شاہ جن و پری
 رضا مند تس نش ہمہ خاص و عام
 بہ خدمتہ عرض چہم معافی خطا
 پُر از مال و دولتہ چہ سوئے یہ بارغ
 عطا یوڈ کرکھ ناگ ہمتہ کیا قوسور

سہ حمالہ با حرمت ایجتشام
 بہ حرمتہ پمن ہم جلس و عنان
 بہ ایجتسان جہانا تمی رام کور
 یکایک تلکھ یس یجتہ آوار
 بہ ہمراہ ایشان تکتے یک جلو
 حرمہاے شاہاں کہ بودند خاص
 دوپکھ تمو کرون صبر باعد سولوک
 روان سپوز ہمرہ شہریار
 شبس تنو بہن کینہ چہنتہ توہنو
 پمن میتو چہ روزن گزھن نہ فگار
 بہ الفت تمس سرگردیے وون
 ز الطاف یثدرا از آباد شو
 یہ باغ گرامی محاسن فدا
 یہ کینترہا یجتہ اندر چہ لال و کھر
 کرون عشرت و عیش لیل دہنار
 بہ باغ اندرون روزنہ ناگ تس
 دوپتھتھ حقو دعاس کورن بیکر
 چہ یوتام تابان یہ خورشید ماہ
 خعدا پوشہ نادن تسنر افسری
 رضا تس سلیمان علیہ السلام
 یہ بارغ ارم میلہ کردو تھ عطا
 فہیلت زیادہ ازین آب و ناگ
 ز الطاف ایشان چہنتہ کینہ تہ دور

یہ بوزخہ دو پیش پیری پر خاموش باش
 چھ بیٹہ ناگہ سے جور نزدیک شاہ
 مقرر چھ اکھ چشمہ در تخت من
 چھنے آب کے وصف این چشمہ سار
 سے تر شاہ یندر از یہ گفتگو
 بیٹہ کاٹبہ اکر یہ چھنے این مجال
 بہ غفلتہ اکر کاٹبہ اتمام کوہ
 بیٹہ خاندانہ تفتہ گو فناء
 یہ بوزخہ حاکم تسلی سپین
 بہ حق پیری شان یندر از شاہ
 غرض پیری پر کوہ نیرنگ اضطراب
 بہ الفت و دین سو سے تاج الملوک
 بہ عیش و طرب شاد و آباد باش
 بہ مہظہم سرخم کر تہ رود شاہ
 دیان درایہ پیری خسر اما خرام
 ز دروازہ بارغ کوہ نکھ جواب
 اتوت تامتھن بالباسس منوش
 جمع کر تہ صحت ساریہ ز بیرون بارغ
 بواپس میلہ آہ مہانیاں
 گوہر ز گئی تھہ جاہ بیٹہ ناگ اوس
 و چھکے نہ تمیک کوہ نیرب و نشان
 زمینس ترسی اسہ زہنہ سار
 سے محمود ننگین سپینو سے قرار

سوخن گوش کرد وایہ باہوش باش
 بہ باتال در بارغ یندر از شاہ
 چھ مابین سے قاصد اب سخن
 فردن تر ازین وصف ہا بہ شمار
 بیلیغونہ کی پانچو بھی رو برو
 سے کیہ چھ چنیں گفتگو سے مقال
 بہ تقدیر پر گوہ کوہل بیٹہ اوہن تو زہر
 ازین آرزو شکستہ خود افسر پناہ
 تسلی دلش تس بہ کلی سپین
 سوہن تر کوہن دھاپہ خارا سپین
 بحر پیری پر پیرہ آسہ تس ہر کاب
 ژمے سستین ہمیشہ چھ سونے سوہن
 ز تکلیف دوران تو آزاد باشی
 کرین عذر خواہی تمس واریاہ
 بہ سکیم پیرہ ہا بہ ہمہ تمام
 ودا شکستہ کوہر کھ باڈا سے خطاب
 پیکان آسہ دایہ کران ہوش ہوش
 وڈو کوہر کھ گوہ بارغ من غائب ناگ
 کہ ہمراہ اوشاں بودند آن زمان
 درخشندہ باغس سے من ناگ اوس
 بہ عبرتہ چھہ ساریہ وچھان مٹھ فیتہ
 وچھتہ سارون گئیہ اوس شکستہ
 دوہن ناغہ روس بارغ کیہ چھ ہمار

یہ چشمہ بہ بارغ پُری اوس خواب
 گڑھی آب کوتاہ تُو کر ناز و عیش
 عجب چشمہ ساران و حوضان ہر
 مہ بر غم حُمد اتقا کوئے در امان
 بہ خرمن تھمے پڑھ اکھا سرافزا
 تمن خدمتس رودر با صد سولوک
 مہیا با بارغ پُری اندرون
 اگر اوس تو مہیا آباد گو
 گر انسا یہ شاہ لال و گہر
 پورن حمد بے حد سوئے کردگار
 خدمت حائس کران التماس
 ذمہ دار تھے چھکھ نہ چون و چرا
 بلا شکہ پکمن مژ پچھس ذمہ وار
 گزہن شاد و خرم مشکہ خانمان
 سپن خویش دلس کوس مطلب حوصل
 دُشمنزل پکان ذرا و مانسہ باد
 یہ پچھ وائی تھن ہم چو باد بہار
 گزہکھ اڈوئے شاہزادن سلام
 بہ دار الامان وائی با عز و شان
 اندر اے شاہان عالی تبار
 سپنو وارد شہر تم خاص عام
 بہ حال دگر قیل و قال دگر
 بہ حال دگر چون رُپشاش دہر

حُصان دو پُرس غم مہ بر بہر آب
 سپن غاب نیو تہمہ ہمراہ خویش
 دُچھکھ پانہ فردا تہ باغس اندر
 بہ خدمت تہ بہ حاضر چھکھ ہر زمان
 دیان بیچہ ساریتہ بہ عیش و مناز
 غلام و کنیزان تاراج الملوک
 ضیافت شاہی تمن گوئے گون
 دُچھکھ شہزاد سپن شاد گو
 خدا داد تعمیر تہ لال و زر
 بنیاوتس زیادہ ز شہر نگار
 زمہانیان این باغ خاص
 یمن تھنہ تکلیف و اتہکھ ذرا
 حمان دو پُرس غم مہ بر زمینہار
 شہر روز خدمتہ کرکھ لوہسان
 یہ بوز تھ شہزادہ ذی العقول
 مہو تن رفعت تھ از مادر پاک زاد
 وئے اُسو شاہ و اتہ تہ در نگار
 شہنشاہ پکان اُسو با ایت شام
 دُچھکھ شاہزاد سپن شادمان
 بہ دروازہ شہر شاہ نگار
 اُسرو وزیران و حاکم غلام
 دُچھکھ تاد شہر بنگ دگر
 مہ تعمیر باشندگان شہر

به بوی گدایان رویی فقیر
 پکان دات شاه گے سہٹھا شاد کام
 چو بخت تنہ اندر شہن پھول جنگ
 نہ میج و نہ میچیم زیں تا جور
 جرختہ قسمت در دلال و گھر
 فروزاں چو مہتاب بہ خورشید و فر
 اگر اُسودانش نوو گے میچھتہ
 بہ تختان شاہی بہو ہر بساط
 فروں ترز پرویز جہاہ و شتم
 مبارک کہ بہ فرزند باداد و دین
 دل دشمنان خستہ رنجور باد
 گئی شاہ پری یاچہ باعث اند
 اگرچہ در آغبا کو رکھ ناز و عیش
 اسے کیت سعادۂ ہزاراں سو نور
 یہ کینترھاڑے بوڑھتہ ز باغ زنان
 عطا باغ کروون بمع مال و جاہ
 سپن بوڑھتھن شاد گو تا چو شش
 معظم چھ پیمہ خاصہ مہمانیاں
 کفیلہ حالہ تہنیز ذمہ وار
 تو خوش باش اسے قبلہ سرافراز
 بہ مہمان گرمی اُسو پیم نامدار
 مبارک کہ مبارک ہزاراں ہزار
 خدا تھا و کس در جہاں پایدار

و چھکھ جمد مخلوق شہر کہ امیر
 بہ دولت سرایاں شہزاد یام
 و چھکھ تاز تعمیر طرز دیگر
 بہنر سلطنت رٹ رتو در نظر
 سجادتہ و چھکھ جابجا تخت زر
 ادیزان جو اہر بہ دیوار و در
 سپن حیدلا جاہ و شمتہ چھتہ
 کوڑکھ عرض شہزادن از انبساط
 دبان بیٹھو تختن بہ امین جم
 کوڑکھ شاہ پورس سہٹھا آفرین
 بہ این محنت چشمہ بد دور باد
 پڑھس مال از باغ نسوان غبہ
 انیتھ کوئی پڑھو بایہ باناز و عیش
 ولیکن تہنہ یور و اتن ضرور
 مفصل کوڑکھ شہزادن بیان
 ز الطاف انعام یثدراز شاہ
 تہ سورے کوڑن پادشاہس بگوشش
 دوپش شاہزادن ہمہ رانیاں
 کرن از شہس باعث اند قرار
 طفیل حالہ کرن نیش و ناز
 سپن واقع حال تم شہریار
 شہنشاہ پورس کوڑکھ باد بقاء
 مبارک کہ بہ فرزندت اسے شہریار
 برا زمین تہنہ باغ

اُوس بخت و اقبال عمر دراز
 کورمکه واریاه شاهزادس دُعا
 اُتقو اندر کُرن دُپٹو دائن خبر
 دیان تم چھ اُسو پیر از حکیم شاه
 بدربان واپس شہین دُیت جواب
 و ز پیرس دوپن در فلاں جابگاہ
 و ز پرن بفرمان مسدوح الصد
 بجایے کہ فرمود شاہین شہش
 دیان بیٹھو تم با کمال سرور
 دیان پرتھہ اکھا بیٹھ با انبساط
 دیان اوس در بارغ یشد راز شاه
 تتے اوس تاج الملوکن بہوش
 رتنن کھوئے آسن گز جہم کھین تیرچین
 تُوئے اوس شاہ پال شاہین تمام
 برایے رضامند کریے دوستدار
 سہ توت و دومت اوس با سلطاننہ
 بہ مطبخ پکان ذراو شہزادے یام
 دوپن شہزادس چھ سورے تیار
 ضیا فتحہ طباقن برتھہ عنبرین
 چھ وندستاد استاد محکمس تیار
 و چھتھہ بوزیرتھے شادگو خاندان
 کورن عرض شاہین ضیافت تیار
 دُپٹس شہزیار و رنگی چھ کیشاہ
 برامطلب پادشاہ ۲ پادشاہین نزدیکی

ہمیشہ بون در جہاں سرفراز
 سپنورام تمکو سہندے بہ عون خدا
 جماتھا شہزاد اُڑا بیرون در
 چھ یوت آہستین کیا چھ فرمان شاہ
 بہ عزت اندر تم یہین باشتاب
 بحرمنجھہ تھوود تھوود پین پایگاہ
 اُرن پیر با عزت و جہاد قدر
 مقرر بنزد نشیمن گھش
 دوپکھہ بنہ چٹن تیر دندن تھوود
 بہ شان کیوٹ و جم بر بساط
 بہر کار موختار شہہ پال شاہ
 تیس بودمت بہر ایں خورد و نوش
 کزن گردشا تیرہ اتسن بہین
 نگار س اندر کردومت انتظام
 ملون مزین ضیافت تیار
 کھینکرت چھ برک چیز سامان ہستہ
 کرکس دور تمکو شاہ پالن سلام
 چھتے کیشا تار وید بیٹھو نا شہزیار
 مرتب بہ سر پوشش لایے زرین
 رضامند ساری کرکھ شہزیار
 پکان آو در خدمت شہزیار
 بفرمان چھ ایستاد چاکر ہزار
 چھتے اُخر ضیافت کھیننی خانجا

چھ ٹاپیم کھٹنگ داہ بجے ایں زمان
 بہ تجو پز شاہن شہین کوڑ خطاب
 دپان منتظم اسر کھس تیار
 سپنو دا خیل محفلان شہان
 رنگ آمیز دستار خان خاص
 بہ یک طرف نقل عین طبقہ نان
 زاد ارمن قاب تر او کہ زور پور
 سیٹھا تنگ سپنو تم ازیں گرو دار
 دپان پر مجلس سہ تاج الملوک
 چھ قانونی مشدراذ قانون من
 بہ شرمن چھنہ اٹھ اندر کیٹنہ قوصو
 سپنو سخت مجبور از وعظ و پند
 فراغتہ لیٹھ آفتاب و نشہ
 دہویہ ضیافت رمن مغربہ
 بنام خداوند ارمن و سمان
 بہ کیشرھا تمو کھو بباغ پری
 بر غبت ہیو تنگ کھٹون تران و کباب
 سپنو در تعجب شہان بہان
 تمی بخشمت چھس بہ باب و جلال
 چھ طاقت کو ہٹند و ذکیٹس دھان
 کجا باغ یثدراذ ہم شاہ پری
 اسے نش بیک لحظہ کو تر حیدر
 کہ یعنی ضیافت بہر گو تر پیز

برابر سپن وقت اسے مہربان
 بہ مطبخ ارنو کھانہ نان و کباب
 تیلکھ طشت داس قابو بے شمار
 دیت کھ دست پاکھ از کھان مہمان
 بچھا و کہ زریفت کیمخاب و حاس
 سپنو حاضرو ناظر مہمان
 بہ حارٹھ سپنو و چھنہ لگو اور پور
 دو ہیکھ یکہ و پٹ اسو کھو دو سپہ چار
 کوڑن عرصن مہمان نے باسلوک
 کھٹس تر چٹس تر کٹس سپر لون
 بہ حکمت چھ منظور ز عقل و شعور
 بیکدم کھٹس پیٹھ تمولا کو دند
 کر کہ باز سر پوش قابو نشہ
 بہ پوش و حواس اسے گے تار تر
 کس بے کسان خالق انس و جان
 و چھکھ در ضیافت سیٹھا برتری
 شراب مصفا چہوان جاے آب
 چھ واقف سہ واحد بہ شہر نہان
 بلا شکھ مہربان چھس ذوالجلال
 مقابلہ اوس سپنو کس کرا و مان
 اسے سپنو ہر دم دژن حاضری
 بجا او یٹھ بابہ امور شدہ مدا
 معطر ملون نفیس و لذت پز

چھ سپر الہی دہیں شہریار
 زبان اکھ اکس لے ضیافت کھوان
 بندہ متھ رتن زر خریدہ غلام
 سپن سیر متھ رتنو اچھ رٹ
 سنا لمتھ رتنو تھا وحر بوجھن اندر
 ز آب مصفا کر کھ دست پاک
 دیکھ تیکہ باگا و تیکہ زوہ پور
 اٹھو اندر بہ اقسام چاہیہ نفیس
 سبکدوش گے سار بنے زول خمار
 کوڑن عرض شاہن بجایہ سرود
 پرو حمد تس پاک فائس مکے
 تھی ذوالجلال منے کوڑنم مدد
 بہ کوڑن سرافراز در ہر مدار
 رتن شوہر بر شاہ کر شاہ کران
 یہ سوڑے عنایت چھم اذات پاک
 بنانہ چھم سندر از شاہ پال شاہ
 تھی کردگار کوڑن بہر دور
 تھے لاپتار شیہ داران من
 ملاقی سپن اکھ اکس با نشاط
 چھ میونے غرض سوڑے آن کردگار
 بہ شکرانہ حمد و ثنائت پورن
 اجازتہ اگر آہ فی الہم مراد
 یہ یا مٹھ شہو بوز گے شادمان
 یا دسترخوان

ٹوڑے گو اہمیں روڑے یہ سوڑے تیار
 کہہ دھچ سپن سیر تم میہمان
 اشارن ہوشاوی بغیر از کلام
 بستور سابق رتنو بانہ و کوڑ
 ضیافت متھ چھن تم طبقہ زر
 دیکھ سفرہ خوان تمامی سٹاک
 کوڑ کھ استراحت رتنو ادہ پور
 شہن آہ ہمتھ تم نگار کوڑن
 بدر بار گو کمران نگار
 کرو از شہا سوڑے رب الودود
 چھمیس مالک الملک واحد گئے
 سپن شاد میہمان سے نش بلعد
 سے نش داتی عالی نسب شہریار
 سے پیٹھ تم میہمان سپن بیکران
 دگر نہ چہ طاقت بہ این مشہ خاک
 چھ در دست قہ درتھ ہمہ پایگاہ
 منور بہ دیدار مادر پدر
 سے نش داتی ناون بغیر از فحن
 بفرشتہ چھ باہم کران انبساط
 بہ عجز و تفرع بعد انکسار
 بہ این لطیف و ایحسان سرخم کوڑن
 دگر نہ معافی ازوڑے و داد
 دو پیکہ تس مبارک کہ بہ این خوش بیا

دُنیکت مہچن بوزچنگ دُباب
 چم بہتر دس شب بصد اشتیاق
 دُچھان کیا ڈچکھ راتھ آدا گئے
 اُنکھ دُود رتم پیشوا پیشوا
 شہس یام تجویر حاصل سچن
 وزیر خرد مند فرخند راے
 وچھن تم سراسر گرتو مت خاب
 بہ آہستہ بیدار ساری کرن
 بہ ہوش یا مہچن آے کور نکھ بیان
 درانجا چم شہس بلا اشتباہ
 سپنوشادمان بوزر حقن این نوید
 وزیر دُپکھ ختم بیشکھ پُرو
 وزیر دُپکھ غم چھن نہ شمار
 حقود بن پنرو بد قچہ بر جاے خیش
 دُپکھ اکھ اُکس کینہ تر پُرا چھن
 نیر دُراے ساری ز آرام گاہ
 قدم پیر صابو ٹککھ بارش تاب
 وزیرن بہ ہمراہ دیکھ رہم بہ ان
 اتھ بچھو ککھ صاف تو پاک گے
 سپنوشادمان ویتر ترن جاسن اند
 اینا یہ رنمو شہر یادن نیشہ
 مگر شرط انعام حاصل کرن
 کم و زیادہ گواہی آہ نے کینہ مرود
 ما عاشہ ساو

پلہو لعب با سرود و شراب
 کرد پرتھ اکھ اتھ اندر اتفاق
 وچھو پیر صابن نیشہ ما پیٹے
 رتن پیہ کرد اقتدا بانیان
 گرتھ صحت پیر آلکھ وزیر دُپن
 گرتھ صحت پیر نے پو پیتھ اُس جاے
 بکرت رنمو چو متن ادس آب
 بہ خوش بو کلا پاشہ سستین برن
 وچھو حقن پیکو سوپ دارالامان
 پورن ختم درگاہ عالم پشاہ
 دندو پیہ اُسکھ چنن ہنر اُمید
 چم معذور اُسو ڈیر کے کیا کرو
 ہر گونہ ڈیرن بہ چھس نہوار
 سرو نام مولا کرو نماز و عیش
 وزیر سچن ذمہ بارو بنہ
 وزیرن مقفل حقون جاے گاہ
 بہ باغ اندرون ڈھانڈے دُراے آب
 رنمو واپس آو کھ بہ آب روان
 بنام نعمہ دا چست و چالا کھ گے
 دُپکھ میلہ شمانہ از تاجور
 چم مہمان یم آرتن پردیشہ
 فقط چھو نہ ختمات و کلمہ پرن
 یٹھ اندر رضایے خدایے دودود

مُفصل بہ عنوان بہ ابیات ہ
 پیرتہ ختم پیر ہو بلا ترس و پاک
 سزاوار انعام گزہ ہو تمام
 دوپیکھ سار ہے پوز چھ کیت سے کرو
 ز رفتن تمن و تمن لوگ نہیں سبب
 اکھا ستر او سکھ مسلمان ہوے
 دوپیکھ تھو پیکھ کینہہ یہ پروا بڑو
 برقت ضرور دوتہ کرو رہمبیری
 نہ دربار ساری گزہ ہو سرفراز
 سپہو خوش کرو کھ تھو سیٹھا دلہی
 ہارا خلافت اندر تھایام
 کرو کھ تہ دتر کھ جاسے پیرن بہ صد
 بہ فرشی ملو کاہ صاف و پاک
 پکان آو شہزاد تاج الملوک
 خبر چھو دنیگام کوڑ کھین تہ چن
 سے یتھو کرد گارن یہ جاہ و جلال
 کوڑم خرچ تہ چھس کران بیشمار
 بہ شکرانہ نعمت بیقیاس
 کرو میاں طرفہ حقس زانو پار
 تمی ذات پاکن کوڑم سہرور
 اتھو اندر او کھ تھو شہین خوشاب
 بہ ہمراہ آن قہوہ دل فرا
 کرو کھ نوش قہوہ بہ فارغدلی

مُحسَل حُصُولِ مَلاَقَاتِ ہ
 گزہ صحتہ پڑھو رضا روزہ ذات پاک
 کرو کیا اکتہ اندر چھ اُسو نیم خام
 دریں باب لا علم کیا اُسو پڑو
 چھٹھ دل کوڑ کھ ذوالجلالن سبب
 خرد مش ذوالعقل فرخندہ روے
 بہ نجوم دلی یاد مولا بڑو
 گزہ حق شاہ رضا روزہ نام آوری
 بہ رفتن بہ جدی کرو ترک تاز
 دپان ووت دربار شاہ منشی
 بہ تعظیم و تکریم باہم سلام
 بہ حُرمتہ تہ بیہ تاؤ کھ بقدر
 بہ فرحتہ دلی یتھو بیتس پاک
 کوڑن عرض پیرن کئے باسوک
 بہ لہو و لعب سے بڑم راکتہ دین
 عطا کرو و بخشن سے مالِ حلال
 چھ لاہزم بدر گاہیے کردگار
 پڑو توہو من جاکتہ و حمد و پاس
 بہ تجبید و تحلیل و استیغفار
 مشرف بہ پار مادر پدر
 معطر نبات و آبِ گلاب
 تسوار پکٹ و کتسم غذا
 دیکھ پیشالہ ذائقن لکھ دلی

پورکے جسم سوئے خدایے و دود
 حضرت مغز بادام و شیرین و قند
 او کچھ بہرِ خجہ شبو بمبیرِ نختن
 شور و کرود پیرو بنامِ خدا
 ستادِ سین ما کب تاخور
 روجو تسمی کوثرین سوسہ جان آفرین
 و چھان اکھ اکس تم بزرگانِ فاضل
 چھ لازم دو پکھ رہبرن ابستدا
 بنام خدا کور تمو ابستدا
 ذوالجلال عالمک چھکھ کرگار
 رحم کروں چھکھ رحیم و ذوالعطا
 کائیناتک حکمران چھکھ لے خدا
 چھکھ شترہ جی نہ تانی کانہ اکھا
 رت یزدان تپے چھکھ کراں اُسو کار
 با تو جہنہ زائہم یہ کور نہ طاعتا
 فسق و عصیان روز شب کور بے عذر
 کور بجان خویش تن ظلم و جفا
 وادریغا نفس کافر سے پھورم
 وقت پیری موسفید و روسیہ
 پوز کھوٹم جو ہستان دوئم یکسر دوع
 جو فروشی سے کریم گشتہ نمشا
 زائہ کریم نہ پڑ عمل شرمندہ چھس
 از خجہ لکھ چھس در افسوس و آہ
 بچھاو کچھ کسر چادران زود زود
 کور کچھ چاکرہ آثرمان اند وند
 حق و کچھ سو بسو عود و حنہ لختن
 بہ تمبیر و صلوات بر حضرت
 بہ تعظیم حق و نہ پختہ تارنج زر
 بلے این زمان شیدہ بید چنیں
 گوڈی کیا پڑو اُسو اندہ اس
 پڑو تو ہی مناجات سوئے خدا
 کرکھ روڈی سرخم اپر و گدا
 پرنکالا عیاضین آمرنگار
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 عالمکو محتاج بھی شاہ و گدا
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 فعلی بہ اقوال بہ اطوار بہ
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 چھکھ تمک و ایتف ث الش و صمد
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 در جو انی وقت سے ضایہ کورم
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 وادریغا چون چراغ بے فروغ
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 زائد راہ کینہہ چھنہ خالی چتر چھس
 یا الہی عوفو کرساری خطا

زائمه کرم تر خدمت مادر پدر
 از تکبیر پیوس در چاه سیاه
 همچو گرس طمع موه دارس کوژم
 بار گردن مے کھنتم تم بے وفا
 در حکومت روز و شب بودم بسر
 در پیے یک فرع گو اصلک بهحق
 اندرین دنیا سبکھا بدکار در اس
 رسته کاری همت مے کینہ چھمبت
 دزد رهن زن ناگ همت چھم مکین
 زین همه تلوا اس رجھتم در پنا
 سهل زوئم غیبت و فسق و فجور
 نامه اعمال چھم پر از خطا
 با نجب التھ اس پھیرتت بردت
 از همه برتر و چھم این بارگاه
 همت و سید اس ساری انبیاء
 اہل بیت و حار یار با صفا
 فاطمہ زہرا جگر گوشان وے
 بہر خون تشنگان کربلا
 اولیاء اتقیا و اصفیا
 تہمت پاسیم ڈٹے نش با عز و جا
 چھس بڈم از همه افعال بد
 چون نصوھا تو بہ کردم بے ریا
 عفو تقصیرات خواہم یا غفار

نے بہ موہتا جاں و سکنان نظر
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 سال بیگانہ مے لوکن با گروم
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 ظلم مظلومن کوڑم مہانے دادگو
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 جرم و عصیاں ہمتت بگردن بار اس
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 نفس کا فرد ہوا عدلے دین
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 صاف قصووم دور تر ناصاف نیو
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 ذکر لہ از ہر یکے در مغفرت
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 و اس شفیع روز محشر مصطفیٰ
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 رحمت و برصوان تمین پیوٹے پے
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 قطب و حکمران با حیا
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 باز گشتم از همه اقوال بد
 یا الہی عوفو کرساری خطا
 ستر معیوبات جویم یا ستار

عابد ہیزگار تہ بزرگ لوکھ ۲۰ عابدین چھس ستر ڈھانڈان

یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری گناه
 پاس تهاویمو زیم از شفیع المذنبین
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری گناه
 از ظهیر نور شاه کاینا
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری خطا
 یسیر یسیر هضم میخیزد که هم گنگ لال
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری خطا
 صاف کردیم چشمن سزاوار عذاب
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری خطا
 تار دیزیم با دو نور انبساط
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری خطا
 آینه لا تقنطوا در نظر
 یا اِلهِی عَوْفُو کَر ساری خطا
 دعا را اجابت به یزدان پور
 خداوند جلال و جلیسه
 پیران ختم ذاتس کران زار یار
 به عون و عنایات پروردگار
 بدین کار هوشیار آکاش اُسمو
 کرد که جانفشانی بقوت حلال
 ز اصحاب و اولاد آن مجتبه
 یکایک پُر که ختم ساری تمام
 پُر من هیئت تمون خوش درود حوض
 کھیو حاضر می گدازان و کباب

کرم درونم روشن از رنگ سیاه
 وقت نزع از شیر دیر لعین
 کلمه اُکی زیم بر زبان یا بسم الله
 از عذاب قبر می دزیم غیبت
 آب کوثر چای و ناویم شربت
 در جواب من فرشته چون سوال
 از جواب نیک کردیم مرغب
 روز عتیر یسیر میسور بند حساب
 حکیم سلطانی که که سار فی را
 چشمن به نردان از عبودیت جرات
 از تجلی بخشیم نور جمیع
 نعمت الله تهاو اُمید ظفر
 بارجا پر دمدم شام و یگانه
 مناجات یا منته تمون ختم کور
 پس انگیزه شود کور که تحلیله
 به بحر و تصرف بعد انکسار
 سراسر معجلیس سپهر نور بار
 چکان عطر هر سو مَلا پاش اُسمو
 و نه کیست تمن پیرنه پند کمال
 ز آدم صفی تا شبه انبیا
 اذان پس همه اولیای کرام
 اذان پس بعد عز و جاه و سرور
 دُبان منتظم آه دوپیکر جناب

دو کچھ پر صابو اُرو زود زود
 بہ فرمان ایشان بہ زود و شتاب
 بہ فورن حقوق کھ پیرونے پیش کش
 کھیئت تر چیت مت پر بنے او میں غم
 بیک عشوہ ساری تم نان و کتاب
 یہ کیشہ فضلہ زود کھ بر ایے شہر
 بمع باسان باس سپین زر
 پور کھ حمد بہ حد بسویہ احد
 پران سرگودہ اوس دعایے خجائے
 سیٹھا خوش سپین شہر یاران دہر
 فزون نیو کھ ختمانہ از شہر یار
 سپین غرق نہ پیران داد حق
 اجازتہ تمن میول از پیش کار
 دعا گزیدہ شاپس کروں عیش شام
 بہ مکر مجتہ دیان در اسے از بارگاہ
 تمو اوس پیغام کورست سگزن
 دیان اسو تم آ میر از ہر کنار
 و ز پر سن یہ تیر پر اوس کھ کر کھتہ
 بقدر شادمانی و فارغ دلی
 شبشب دیان در اسے از خورمی
 بہ آسودگی غیسر تکلیف راہ
 خداداد دولتہ تبکے بہر شمار
 بہ سر خم مریدن کر کھ نہ سلام

سپین راتھ آداس کے وقت رود
 او کھ سفرہ تہ نان خلوا تہ آب
 و چھتہ مسبو تہ ناپڑ گے پر خوش
 کھنس پیچہ و کھنزل تمو کرو و غم
 دیان کھیو کھ تہ چو کھ شیرین شراب
 کر کھتہ بستہ حقوق کھ رمان اندر
 بر ایے تیر کھ و کھ سر بسر
 چھ روزی رساں میں ہر نیو کھ بد
 کران اسو امین از ہر جانب
 انعامہ دینکھ سپین از مے ہر
 ز سر تاج راجہ شہہ نو بکار
 ضیافت شاپس طبق بر طبق
 گزشتن وہ ز بسویہ وطن دیار
 متکون گزیدہ رسے کھ خیر عام
 پور کھ حمد بسویہ خدایے اللہ
 شرین با تو ہے تہ بیس چپا کرن
 کران اسو باین باین انتظار
 بر اپس تہ میو کھ کھ کھ با کر کھتہ
 قسم سوے خاؤ دیکھ و لڑائی
 و چھ کھنہ وہ گن شون از خورمی
 بہ دستن گہہ خویش گوڑ کھتہ کھا
 کر کھ بعدہ از میں طاعت کردگار
 نشان اسو بھنے و چھتہ پیرام

خداین میلہ پیرنے کو سبب
 یہ کیشزها و نیکام عمر دراز
 دو گن بجیو کہ تر چو کہ امان ذرا کہ
 الا ہی سبب ساز چھکھ بے نیاز
 بجز در گہ خویشتن اے خدا
 پیٹھے پامٹھو مخبر بیان کران
 روانہ پسو جملہ یزدان پرست
 شہنشاہ زین الملوکس خیال
 دو پیکھ دھن شہن یم تمیس شہ دار
 بہ عہد و ز فضل پروردگار
 پس از مدتے از نکو اعھقا
 سپن جانبین مثل بحسن و سلوک
 چھ لا زم یون حمد ذاتس کئے
 سوخن موختر رود مرآتس ہوشار
 صبح بھول آتھ بھتھ چھو لکھ بنیاز
 جہانتاب غم رشید با کرو فر
 شہن کھن تر چن وات نوو کہ دو غور
 بہ عشرت کر کہ نوش چایے لطیف
 بواپس تمو نیرنگ عزم کوہ
 آتھ اندر سپنو متفق شہریار
 دیان آسے تم ہر دو عالی گہ
 بہ درخواست شاہ کوہ کہ اوداع
 دیان مالک نو نگارن جواب
 عا خبر دینہ دول

مریدن گزہان اوس تنو روز و شب
 تمو دیتھ اوس پیرس نیاز
 گہ نیو کہ مخفی یہ کیشہ آتھ آکھ
 رحیم و کرم گسترد کار ساز
 مہ بھادوم تر سرخم بہ شاہ و گدا
 ز دربار شاہی چو مرغ پران
 کرن بھٹو با عیش و آرام مست
 بخاطر سپن از دھور کمال
 کبود کہ تر رضوان کئے شہریار
 بہر گوئے لوب تار از ہر کنار
 کرن مستفیض از ملاقات آتھ
 طفیل جبکہ گوشہ تاج الملوک
 سرخم گرا آکھ کر و تس سگئے
 مران نام مولای حق کردگار
 سعادت پیر کہ با جماعت نیم از
 سپنو جلو افروز بر بحر و بر
 زمید اریے شب تمن اوس نور
 خدمتہ کرب پتہ اسیکھ شریف
 خصوصن شہن اعنطراب و س نو
 اونکھ ناد دیکھ دعوتک خانہ دار
 کرامی و نامی پسر با پدر
 بواپس گزٹھن سار پنے ہند مذرا
 کوئن عرض در خدمت آن نواب

مبارک شہزادی چہ چونے خیال
 ولیکن دے چند گائیکہ ار
 بہ آنکہ گزشتہ رانیان شہان
 دباب و پاؤ پاؤ شہزادہ دراو
 زمان در زمان ہم چو باد دمان
 بیکدم سہ پیو و آذ تھن نو نگار
 بہ فورن در آنجا کورن انتظام
 بہ مادر کورن عرض جایی پدر
 بہ مشورہ حاکم پرتو دھن بار بار
 بہ محمود روزن یکتی حکمران
 چہنہ یکتہ کئی کیشہ ز شہزنگار
 تھون پیسوا در نگار قدیم
 بہر جا یمن ہند بہ چھس ذمہ وار
 مبارکہ حالن کورس آفرین
 یکتہ اندر گیس خوش بہ لے ذی عقول
 اکتہ اندر کور کہ سار دے اتفاق
 بہمراہ محمود چاکر کنیز
 سہ مادر تپنیز یس گلستان ناو
 دوپس تمجو جہاندازن اے ہریان
 اے نیش تریمن بعد آرام کو
 دریں باب در خدمت شہزیار
 اجازتہ ہمیس بہر این مدعا
 خصہ صن ژنہ ہم سیتو چھی رشتہ دار
 را مطلب بادشاہ

واپس گزشتہ شاہ عالمی کمال
 در پنجہ کرن موہترم شہزیار
 گزشتہ نیم تہ شاہن شہن ہم عنان
 سوارے ہیشن سیتو با چیکہ چاو
 سویے حق پران الامان الامان
 و پھن رانیان آسہ در انتظار
 گزشتہ مصلحت با مدار الملہام
 دوپس تہ شاہ بہ زانکہ تہ کر
 چہ میونے عرض اندریں نو نگار
 بمع مادر خویش و با چاکر ان
 بے چھس فضیلت ازاں بے شمار
 بہمراہ او مادر خود ندیم
 چہ امر خود اقی لیکھتہ در پیار
 بہ تدبیر کروو تہ سیتو بہترین
 رفا مشد عری چہنہ کیشہ ملوک
 تمن روڈ بہ با ہمیں کیشہ نفاق
 بخدشتہ مقرر کرن با تمیز
 پیو خوش دے کئی بورن کوٹ چاو
 بہمراہ دختر بہن چھے ژنہ جان
 تہ چھکہ حکمران اسو چھ فرماں بر
 کتم عرض اے مادر غم گسار
 تہ خوش روز اے مشفق با وفا
 غلام و کنیزان و خدمت گزار

بہن بیٹو درہن گلشن جانفزا
 یہ بوزخہ گلستاں سپین شادمان
 بہن نزد دختر سحر خان اُس
 دوپٹن سوہ داماد اے خوش ریز
 بشرطیکہ شاہس کرکھ الہاس
 یقین چم اجازت دی بالصور
 یہ بوزخہ شہزاد مسرور گو
 یہ مادر کورن عرض اے تاجور
 شہنشاہ ساری چھ در انتظار
 ہمہ دانیان شہان باوقار
 زیر پالکن مژ پریں سپیکان
 سو رضوانچی میسوا نامدار
 سوتے دزایہ باشوکت و شان جم
 دباب پکان گے بشہر نگار
 غلام و کنیزان تمن سوتو سوتو
 ملائی سپوز باہمی ادب یور
 دوپکھ شہزادن درنگی چھنے کیا
 چھ مملکہ تھلکھ آہڑن ازنگار
 اٹھو اندر بقرمان آن تیز دے
 در آن وقت بوسار پے میل نوش
 وئے تراوے پیالہ اُسکھ پھتر
 اجازت دیو اُسو سپوز شادمان
 چھ نیک و بدس اکھ اکرس فیروار
 گلستان دگلشن از ایشان رضا
 دوپٹن کین یہ شہزاد پوز چھ او مان
 چھ مشہور گل دانہ کاچیان اُس
 وٹن چون منظور مقودم بسر
 چھ گلزار شاہس سپٹا چون پاس
 بہرگوہ کراوی سہ خاطر سوزور
 دوپٹن دھن گزن تفرقہ دور گو
 بہرہر ہمان گنبد قہر کمر
 بہ خشت بہو ہر و جن مژ سوار
 بہ ہمان گری آپہ بہرہر نگار
 بہ حرمہ شہنشاہ بیچہ سپینان
 بہرہر مادر بس رشتہ دار
 دیان ساروے کونج کوریک قلم
 تمن اوس ہرہر تنگ شہر یار
 بہرہر گنبد شاہ شہس سوتو سوتو
 دواک سپین شور و غوغا ڈو پور
 شہن از چھ نیرن بیٹے خامخا
 کرن استراحت درین لالہ زار
 بہر شہزاد اکرکھ شیرچاے
 بہر غنیمت چھیکھ چاے گئے تازہ ہوش
 دوپکھ اکرکھ وہ فی درنگی یہ کر
 خدا تھا دھو توین گزن ہن جاودان
 خوں ہن نگارک کٹر چھیکھ شہر یار

بہن بیٹو درہن گلشن جانفزا
 یہ بوزخہ گلستاں سپین شادمان
 بہن نزد دختر سحر خان اُس
 دوپٹن سوہ داماد اے خوش ریز
 بشرطیکہ شاہس کرکھ الہاس
 یقین چم اجازت دی بالصور
 یہ بوزخہ شہزاد مسرور گو
 یہ مادر کورن عرض اے تاجور
 شہنشاہ ساری چھ در انتظار
 ہمہ دانیان شہان باوقار
 زیر پالکن مژ پریں سپیکان
 سو رضوانچی میسوا نامدار
 سوتے دزایہ باشوکت و شان جم
 دباب پکان گے بشہر نگار
 غلام و کنیزان تمن سوتو سوتو
 ملائی سپوز باہمی ادب یور
 دوپکھ شہزادن درنگی چھنے کیا
 چھ مملکہ تھلکھ آہڑن ازنگار
 اٹھو اندر بقرمان آن تیز دے
 در آن وقت بوسار پے میل نوش
 وئے تراوے پیالہ اُسکھ پھتر
 اجازت دیو اُسو سپوز شادمان
 چھ نیک و بدس اکھ اکرس فیروار

بہ دولت ژٹے سستین چھنے کاٹھہ تر پور
 بہر زنگ چھکھ افضل و باکمال
 یہ از طرف باری ژٹے احسان چھی
 چھ لرزان تمبس عالم کو شہر یار
 شناخان چائی کہان دھمان
 کرکھ شاد دل سائی آسن جوہر
 چھ چائی تر آسکھ اسے خیر خواہ
 یوان اکھ اکس نیش آسو ضرور
 شہس عرض کور شاہزادن بہر گش
 در آغبا سوسہ محمود تھاؤم بکام
 برج رشتہ داران اس ماجدہ
 بمع مادر خویشتن بے ریا
 بزین اکھ اکس دل از اشتیاق
 پیمن دھن گرن چھند بہ کافی وکیل
 ازیں فاصلہ رت لوتھکھ مرتب
 رتو مون ایں مشورہ زود زود
 خصوصت تیرس قبلہ گاہ بہرین
 گرن پیش کش بہر آن خوش نصیب
 غلام و کنیزان و چاکر غلام
 شہن رکتو آنچھ بری بری امویاب
 رتو عمر کیت مال و دولتھ اوئے
 رتو جیب و دامان بو پور سٹے
 تر سورے ٹککھ نوکرن کور کھ بار

بلا شکھ بہ عقل و تپیز و شو عور
 مہربان ژٹے چھی اپزد ذوالجکال
 جن و دیو تابع پرستان چھی
 شہنشاہ یسدر اند چھی دوستدار
 پھولہ و ن خدا تھاؤم نے در بہان
 ترقع چھ سار فی ژٹے نیش بعد از پس
 ملاقات آسکھ دوان گاہ بگاہ
 کور کھ عیس و پیمان بقول مرؤ
 دران محفل شہر یاران بہوش
 کورم نو نکارس اندر انتظام
 تیرس سیتو تھاؤم تیز والدہ
 غرض چھم دریں حبا عتقون بیوا
 تھی سیتو روز چھکھ بہم اتفاق
 بہ الطاف باری خدا یے جلیل
 بہ تحسین شاہ کوروس مرخیا
 حکمران رضوان و شاہ کبود
 سین پرتھ اکھا اتھ اندر شادمان
 اتھ اندر دیان تحفہ ہایے عجیب
 شہان و وزیران و میران تمام
 گران قیمتی لال ہایے خمہ شاب
 پتھے پاتھو دوٹ رانیو بیون بیونے
 یہ اوت تام اوسکھ جمع کور سٹے
 و چھکھ نہ بہ شرم و حیا زینہار

دیان در اے ساری پروں از حصار
 سواری تمن کو نہ گوئی تیار
 بہر کس سواری پنہ پیش تر
 یہ کیشہا تمن سہو بومال و جاہ
 شہنشاہ رضوان بہ شیراز شاہ
 کیو دیکہ کلنار شاہ باد بھار
 سہ گلزار تموشند گرامی پسر
 کوہن عرض مائس بہ پیش مقال
 ملاقات با خواہر دل فروز
 اجازتہ دیتس مالو کو شادمان
 ہمہ شہر یاران کہ مہمان بدند
 یکایک بمع عمدہ خویشتن
 رعایا تمن اے سورد انتظار
 سپن پڑتہ آکھا دولتی افزا بہ بخت
 کوہ کہ عدل ایسا کہ از حد زیاد
 رعیت ثنا خوان تہمت کہ ہر زمان
 نگار س اندر اوس ذین الملوک
 دوہن تن کہ اے خوش سیر پور من
 ثنائتس خدایس کے دہمدم
 رضامند ساری سپنو مہمان
 بے تے پیر وہ ذی سوسہ شہر پرب
 ہمیشہ عہد اقصا کوئے باد بھار
 ز تشویش ہایے زمانہ غبات

وزیران و پیران ہمہ شہر یار
 سپن پڑتہ آکھا بر سواری سوار
 ز فیلاں و اسپاں عماری زر
 تر روٹ مائکین شاد کو پڑتہ آکھا
 ہمیشہ کہ شہر رضوانچی پیش راہ
 روان سپن سوسے مسکن دیار
 سہ کینہہ گوہر راہی بہ شاہی پدر
 بہن نو نگار س اندر کیو نثر کال
 سے باقی چھ اے قبلہ گاہ عرض
 بہ چشمہ سوسے خواہر روان
 روان سوسے شہر خویشاں شدند
 رسیدند شاں غیر رنج و محن
 بھتہ در اے شاہن کوہ کہ جاں نثار
 درون حرم راہیو نیو کہ رخت
 ہمیشہ رعیت تھو کہ شاد شاد
 الاہی تھو کہ زائد عادل شہان
 کران خوش کلاما بہ تاج الملوک
 گرامی بہ چشمان من نوہر من
 دیتن ہمار با خیل و جاہ و حشم
 رہ اند سپنو تم شہان جہان
 تر خوش آس دایم بہ عیش طرب
 تر چھکہ رونق ہر دو شہر نگار
 سلامتہ خود احقا کوئے وہ پڑتہ

ز رنج حسودان بد روزگار
 به عمر فروخت بلا ترس و باکر
 ز تو رونق ناز و هم تخت من
 ز من باد درد زبان روز و شب
 دعا شهزاد من کوژن بے شمار
 به آداب دیت شاهزادان جواب
 به حمد خدا ایزد ذات پاک
 حکومت و دولتمت به این جہاد و ہمیش
 محالہ پرستانہی مکران
 سہ یمنہ از پامالیکے پادشاہ
 تمی ذو الجلالن دیتم ہوش سے
 سلامتہ تقوون جسم تہ جان من
 چھتہ مشہور رضوانہی بیتوا
 سو انم سے نہ پنچتہ بمع لال روز
 انم موکلاؤتہ تم از قادی خان
 یہ سورے عنایت چھتہ بعد از خدا
 ہمیشہ بوین چون پایہ بلند
 اے پیچہ بوین چون سایہ دین
 بہ عمر گرامی فرون بر فرون
 بمع دولت و مال اے شہریار
 غلام و کنیران ہجھن سر بر
 تہ ہجھتہ چھس فدایہ قدمائے شاہ
 یہ کیشہا کوہی خوش تھے اے تاجدار
 و الحقر

ہنگامہ بان تو باد پروردگار
 یکے باد سہمہ آتش و آب و خاک
 ذہے باد پور جوان تخت من
 دعایہ بقایہ حیات بہ لب
 فرون روپے شوہر ہا بار بار
 کوژن عرنی در خدمت آن نواب
 سپن رت عنایت بہ این مشت خاک
 بمع ہم رفیقان کون ناز و عیش
 سے تابع حقون باہمہ افسران
 سپن میون مشفق بہ فضل الہ
 ز بارغ بکاؤل اڈم پوش سے
 جو یوسف سپنو رام اخوان من
 تہس پوش نر کاشہ اکھ سے ہوا
 تہ زانن برادر چھتہ تہنہ خستہ
 تہس نش تے نان جو بو کھوان
 طفیل تو اے قبلہ این گدا
 بذات تو شاہ و گدا شاد مند
 برومند از بارگاہ رفیع
 شہس تخت و دولت دھے ایمون
 یہ کیشہا چھتہ در شہر اے بکار
 ز تعمیر باغان و لال و گہر
 بلا ریب و شک با حضور اللہ
 تہ گز اوں تہ موختار در ہر مدار

فرخ بخش تازہ دل و جان من
 رہتے مکان گھٹا ہنہ
 بیسہ از خدا فتح و نصرت قرب
 بلا شکہ یہ دولتہ ہمت چھکھ تھیو
 تھیک چھکھ تھو ڈاڑٹ بلا درد و رنج
 ہر شہر پرب شوہ ہکھ شہر یار
 دریں باب تھا ڈو تھہ برادر عزیز
 سزاوار دیہیم سالار تھہ
 بہ زلف تھو کھ غریباں تھ شاد
 بہ فاتح ہوان مارچہ مارلس تھ ناو
 تھ سوتو پڑاؤ کھ تھ جاہ و حشم
 بہ امر خدا پنجگانہ پڑان
 دریں باب خوف خدا ہوش کر
 تھلی کوڑ کھ اکھ اکس پانر دانی
 شہن حکم کوڑ چھا سواری تیار
 تھ خوش روز دایم بہ شہر نگار
 کرو از شہا اندرین جا قرار
 بہ شرط کہ اُسو پوان گاہ گاہ
 چو روز درخشاں گزور کھ تھ شب
 اچھ بچھ پھلھہ فرض کرو کھ ادا
 بہ سوے پرب باکسان درمہان
 سپنو جھلکی دایسی کینت تیار
 سپنو مالکان پالکن پچھ سوار

دوپس مالو اے نور چشمان من
 دریں شہر باغ و بستانہ
 کس تھ بسن اُسو نے ساقب
 مئے منظور تھو دم یہ معروض چون
 دیکھن چھ کافنی مئے نش مال و گنج
 دیشے حاکومت تھ کر در دیار
 دیکھن بہ عقل و تہیز اے عزیز
 و گرنہ مئے نش خاص موختار تھ
 نصیحت کرے موختار تھو یاد
 شب و روز یاد خدا ورد تھو
 در خاڑات در راہ حق دمبدم
 حق اللہ ادا تھ آکھ کران
 حق الناس ہے کن تھ رغبت یہ کر
 بہ پسند و نصایح تھو مانہ مانہ
 دین گفتگو سوے شاہ نگار
 سپن ڈیریز ازیں لالہ زار
 دوپس شاہزادن بقعد انکسار
 سپن و ذی کینس ڈیر پیر و پچا
 عرض پچھو اتس بہ عیش و طرب
 مبع پھول تھ کستوری کروون خدا
 شہن کر سکھر باہمہ ہمرہاں
 تمبیس سوتو یم افسرد ہلکار
 سوارا یہ شاہانہ گو ہر نگار

بہ ہودج نشیند مستور گان
 فقط روز شہزادہ سینزد و آلہ
 دوپس مالو اسے سرگروہ طرب
 بہن تنو بہ عزت بہ فرہمی
 دوپس شہزادان بہ دیرینہ تنج
 میں نش روز چھم قبلہ دو جہاں
 پہے دھون نگارن حقون حکمران
 سین شاہ مجبور از قول و اسے
 اجازتہ دیتس تنو بہن شوہ سان
 دپان در او شاہ پاکے پیچہ سوار
 بہ ہمراہ تہس در او تخت جگہ
 برابر اکس پہلہ سے ہر کاب
 دوپس مالو پوت پھیر ٹھہرادر
 سلامتہ خدا تھا دھونے در جہاں
 بہر نیک و بد تھا و نیکو سلوک
 دہی پڑتہ اکھا پور زین الملوک
 بغلگیر باہم سپینو یک رنگہ
 وزیران و پران جمع ساری گے
 روانہ سپینو پور بس کن تمام
 بہار الخلافت سے و امیرد سپین
 کر آرام اسے قبلہ دو جہاں
 نہ چھکھ دھون نگارن بہ فرہمی
 شتاس نہ دایس بشام و پگاہ

بہ مستند بمع شیر خور بچ گان
 نگارن اندر آن زن عابدہ
 چھہ لازم اُسٹن بشہر پرب
 یہ ہے رونق محلہ خان شہی
 چھہ سرمایہ میونے بدور سپنج
 بجایے پر آشکار و نہاں
 بنوبت خبر دھون مکاٹن ہموان
 پسند اس گفتہ فرخندہ پنے
 یہ ہے چاٹنی مشفق تو آرام جان
 تہس سپینو چاکر ہزاراں ہزار
 سے تاج الملوک اوس یس نامور
 سے گو ہمہ شاہ دالا جناب
 بہ مسکن نگہ خویش گڑھ با ظفر
 نہ آسیب و از گردش آسان
 غریب آشنا با ملوکان ملوک
 الا ہی تھون زندہ تاج الملوک
 بہ وقت و دواع آں پسربا پدر
 میونہ تھکھ رفہ حصہ از شاہ فرخندہ پنے
 بواپس پھرون شاہزادان نکام
 کورن عرض تنو و آلہ س کن دھون
 بجایے پدر میونہ چھکھ پشتبان
 حکمران سزاوار شاہ منشی
 رہا منہ سارن سپین پادشاہ

خصم من پند قبله دمی چشم
 بهای تمس پیشتر میون بر
 کر بشد بهیخته گوئیتم بر میان
 کوڑم در پستان بهر سوتاش
 اوئم سے دوائس تمس بویلاج
 امیر اجابت سے حجم از خدا
 سے بوڑم پتھے پٹھو بارنج و غم
 تر تو تمام اُسکھ خیف و نزار
 شاتس خدایس چھ یس ذل عطا
 تر کر نکھ پیپ تمھو حقن سر فراز
 ہم اکوئی کم عمن اے میر خواہ
 سے تقدیر بوڑم یہ تقدیر بو
 دریں باب دیدے سے صادر خطا
 ذہر چھنے جو کوئی تھ ترے در ہمدار
 چھ میانی چھکتھ آب و دانہ نیر
 دبار سے چھم عزیم سیر جہان
 به عقل کشور و شو عور و و نوکر
 به شفقت کوڑم س ماچ و ارادعا
 سپن رونق افزا به تخت شہی
 چھ اہر فریباہ دنیایہ دون
 مد گزشت از شاہی و مال گنج
 و چھم شیوہ گردش آسمان
 چھنہ روزون کائبہ اکوڑم بحال
 نہ روزان دولت نہ روزان مال
 و بہتر ۲ سزا

سے پیچھ گوڑم راضی ز حد اتم
 نہ تکلیف چشمان سے رنجور گو
 کوڑم جستجو آشکار و نہان
 بہ حد خداتس اچھن آوگاش
 سپن خالق ولایت تخت و تاج
 کم و جاد تمھو سند کوڑم حق ادا
 ترے میانے بہانہ گوئیتم بوڑم
 بنوڑم سے یو تمام شہر نگار
 کوڑن جانبین عفو سار ذی خطا
 متاج جو کوئی تھ بہ فرو بناد
 بساں پدر ترے سے چھکتھ قبلہ گاہ
 بہ تقدیر کس پیش تدبیر کو
 بایے خدا وہ ذی عفو کر خطا
 نگار قدیم و جدیدہ نگار
 گزشتن آہ شاید سے راہ سفر
 یہ نورست چھ تنجیم دانہ بیان
 بری تمھو کوڑن پان از ہر قوسور
 سپن شاد از حاصل مددعا
 نبوت گزن دہن ہموان آگہی
 تماشاہ لادان تر کرادان زبون
 حذر کر نہ دور سپہر سپنج
 جہانس اندر آشکار و نہاں
 حکومت شاہی نہ جاہ و جلال
 تران خاندس بلوکر کھیتھ گو شمال

نہ دور جوانی نہ زور و توان
 نہ روزان سایہ نہ روزان تاب
 ربیع و خریف سہ ہفتہ امتحان
 نظر کر و نیکت امتحان آئے کم
 بہ دُنیا جو کوئت کر تھ چند روز
 کوڑکھ جٹنگ نیرنگ بازی کر تھ
 نہ روزان سن نے جمال و کمال
 چھ آسان یس طفلب شہر خوار
 کر تھ خانہ داری سہ کیشن دوہن
 گرس منز شرین ہند سہ بلوب بنان
 سیٹھ پانٹو کینہ دوہ گڑھتھ شربٹو
 نہ روزان سہ بڑے جوان نے سہ شر
 کنو پانہ بوڑھتھ سہ تاج الملوک
 بہ مال سکھیر اوس شاہ زمان
 پتہ و چھ تہس کی سفر آو پیش
 تر بوزکھ تر در جلد ثلث تمام
 ثبات حیات اگر آب سہ سہ
 غرض چھ تریشیم جند کر تھ بیان
 نصیحت تر پر امن ہنرے تھ بکوش
 یہ کیشنھا دوکھ تی تر اُتر لہ نکھ
 دوکھ نے لہ نکھ کیا بوقت درو
 پشیمان لکن ہند و چھتھ مار تھ نکھ
 غرض تو کیت کر تر کیشنھا حصول
 عا لہ ن دنی یا ہر دو

نہ در زیر سایہ نہ بر سائبان
 نہ مل دار روزان نہ روزان صاف
 گڑھی دایہ مولوم دور زمان
 چھ مشہور و معروف تم با شتم
 اسن تر گیشن بوڑھتھ ساز و سوز
 بہ حسرت سراسر تھتھ گے بر تھ
 چھ اُخر یوان پر تھ کمالس زوال
 گڑھتھ کیو نثر کلابن خانہ
 بہار سہ پیلے پان ہووس پوہن
 شر و منز کاٹھہ خاندرا بنان
 نشان تھ لہ کہ چار کے چک چاو
 وچھان جایہ چھکھ باپ مشرا تر پیر
 جہانس اندر کوٹ اوس سولوک
 تہس اوس نہ جوہ اندر جہان
 فقیری ہنرین موکھ تہس جاہ وحیش
 بہ امید انشاء اللہ بکام
 خودار غم و غم و سوہ کاسہ سہ
 زمن یاد کاری بوکھ در جہان
 بنکھ یقینہ گنہم نما جو فروش
 جمع گڑھتھ مار کھ بہ خرمن بنکھ
 وچھکھ کیا جمع خرمن کوٹ کو
 پیلے دست خالی بہ خرمن اڑکھ
 رمضان سپنی خدا و رسول

حدیث امام الہدٰیؑ کے گوش کر
 تہ درکار پائس پیسی در قبر
 بہ پیشہ کوڑکھ سوئے یار ان خطاب
 نہ طرف قبر میں زندا پنج بار
 رفیقہ گزہی سیتو آسن ضرور
 پیہ روشنی گاش حاصل تہ کر
 پیہ استراحت یہ کاشانہ چھے
 دریں خانہ فرشتہ گرانمایہ سوز
 پیہ خرچ حاصل خزانہ تہ کر
 تہ یوت سوز تریاق مہ کلک نہ باٹ
 ایک ماہ اسہ کوڑکھ دین صاف صاف
 دہان گل افشان چنابو موڑ
 رفیقہ اگر چھی تہ حاصل کرمن
 بنی قبر منز روشنی دلنواز
 یوہ فرشتہ گو در میان قبر
 اگر چھی خزانہ جمع کراؤ نے
 تہ سیتو تریاق حاصل کرؤ
 صحابہ صدقہ صدقہ نقل خروش
 دل و جان عمل کرؤ چھکھ نہ عذاب
 بہ فردوس اعلا تہ اوئے مقرر
 اتھے پائس نفع نہ نقصان چھی
 امام الہدٰیؑ خاتم المرسلین
 ز افعال بہ جملہ اقوال رد

نہ کردار بد ہوش کر ہوش کر
 بہ اربقا ییلہ کراؤکھ گذر
 دوہہ اگر سرکار والا جناب
 دوہہس منز بنی آدمس گوشدار
 مکان بہ تنہا چھئے دور دور
 چھنہ گاش کیٹہ اتھ مکانس اندہ
 ہمیشہ سکونت دریں خانہ چھے
 یڑکھکھ یڑگڑکھکھ آسنے دلفروز
 یہ چھی خانہ مفلسی گوش کر
 کیٹہ ہندہ تہ کر چھی یہ زیرمعاک
 صحابو کوڑکھ عرض گتارخ صاف
 دہان گل افشان چنابو موڑ
 ہمیشہ تلاوت بہ قرآن کرمن
 شبانہ ہمیشہ ادا کر نماز
 دوہہس راتس اندر عمل جان کر
 ہمیشہ پیرس سیتو خجے تھاؤ نے
 بہ تصدیق کلمہ شہادت پیر
 چنابن یہ فرمود بوڑکھ بہ ہوش
 بہ فرمودہ آن رسالت مآب
 خلاصی تہیکھ از عذاب قبر
 یہ دنیائے دین نقل دوکان چھی
 الٰہی بیاب شہنشاہ دین
 نگہدار مارا ز اعمال بد

ز رنگ سیاه صاف آینه سون
 نصیب شفاعت ز خیر البشر
 حقون نعمت اللہ پرے شاد کام
 بہ اولاد و اصحاب خیر الورا
 چھ لالہ جوان نالہ در شاہکار
 چھو بادہ در اختتام کتاب
 بکاؤل سپنہ چیلہ دویم تیار
 بہ آل و بہ اصحاب او با اتمام
 ممکن یہ حصہ سین در بیان
 یہ نقل اندر کیشہ و چھمنہ بیان
 یہ تعظیم حالہ دیوسار
 ضیافت باغات و جہانگری
 گلستان و گلزار و گلشن خمود
 ز تقریر مخبر بہ تقریر آد
 بہ دعوت جمع آمدن شہریار
 اہمک مخبر سبش از یاد سر
 سہ واقف سخندان و شیرین سخن
 چھ محرم آمیک واقف محکم شئی
 رہنم نثر نگہ و گاہ با تھاؤنان
 دریں باب گاہے کوڑم نہ قراء
 خود را رخ و غم و سوئے کا ہے

ث از معرفت پُر کرن سپنہ سون
 بہ نور قبلی منور ث کر
 بہ حق محمد علیہ السلام
 سراز کر اؤن بہر دوسرا
 بیاساقیا جام رنگیں بیار
 شکوہ لیکنہ زیر سایہ چناب
 محمد خدا فضل پروردگار
 تحیات بر شاہ خیر الانام
 بہ امداد پیران و انصاف شان
 ث بوز کہ یکتہ اندر نووے داتان
 ز محمود آں دعوت شہریار
 زمینہ راز و شہپال مہر شہ پری
 ملک شاہ گلزار شہر کبود
 کبودک سبزوار اصلی چھ ناو
 ز رهنوان و شیراز و دیگر دیار
 یہ قصہ مے چھم بوز مت پیشتر
 تبس نیش عجب قصہ مے کہن
 مے نظم اندر اؤن تقریر مے
 مے گو مد تھا کہ دریں داتان
 ز جہان و از گردش روزگار
 شبات حیات اگر آ ہے

غرض چھم ترییم جلد کر بہ بیان
 زمن یادگارے بود در جہان

بسم الله الرحمن الرحيم

مُنَاجَات

اَللّٰهُمَّ بِشَأْنِ هٰذَا كَوْنٍ وَ مَكَانٍ
 كَرِهْتَ يٰ دُوَّ اَسْمَانِ لَمَّا رَزَقْتَنِيْ
 جَنِّ دَارِ اِنْسٍ وَ حَشَى وَ طِيُوْرٍ وَ مَلَكٍ
 بِ اَقْسَامِ كُلِّ شَيْءٍ بِ اَبْخِ جِهَانِ
 يٰ مَوْجِ كَوْزَتِهِ يٰ دُوَّ اَبَاطِشْتَمِ
 مَحْسَدِ شَفِيعٍ هَمِّ خَاصٍ وَ عَامِ
 مَنِّيْ اَيْهِيَ اَسْبَحْ هِيَ كَرِجَانِ
 يُوْجِ هِيَ مَرْسَلِ تَارِجِ مَرْبِ لَمَّانِ
 مَشْرِفِ خَوْدَايْنِ بِ دِهَارِ كُوْرٍ
 اُمِّ يٰ كَلِّ يٰ غَمْبَرْنَ بِيْ قَوْصُوْ
 بِ دِيْنِ نَمِيْنِ كَوْزِ رَوْشَنِ جِهَانِ
 نَوْصُوْ نَسْنِ خَلِيْفَةِ تَشْدُوْ رُوْرٍ يَارِ
 جِيْ سَدِيْقِ سَلَاةِ عِبْدِ وَ صَفَا
 چِهَارُمِ خَلِيْفَةِ عَلِيٍّ مَامَدَارِ
 حَسَنِ بَاحْسِيْنِ هَر دُوْ شَهْرِ اِدَارِ
 اَللّٰهُمَّ بِ اَنْ سَرُوْرِ كَائِنَاتِ
 بَعْدَ اَنْ وَ اَصْحٰبِشْ لِرَدِّ الْجَلَالِ
 تَشْدُوْ تَابِعِيْنِ تَوْجِيْهِ تَابِعِيْنِ

سَزَادِ اَرْشِيْ عِيْ سَشَاوَرِ وَ نِيْزَارِ
 بِ نِيْزَارِ تَمَنِّ مَرْزُوْمِ سَمِيْعِ اَتَمِيْنِ
 مَحْمَدِ وَ شَمْسِ سِتَارِ اَمَانِ فَلَاسِ
 شَكْرِ كَفِّهِ تَوَزُّوْمِ رَسْمِ تَمِيْكِ بَاغْبَانِ
 لَطْفِيْلِ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ اَلْسَلَامِ
 بَرُوْرِ جَزَائِ حِيْطِ نَيْسِرِ اَلْاَمِ
 خَوْدَايْنِ تَوْجُوْمِ مَوْجُوْمِ دَرِ قُرْآنِ
 بِ اَعْرَازِ مَوْجُوْمِ بَرِ لَمَّانِ
 بِ نُوْرِ تَجَلَّاتِ مَسْ سَمِيْعِ بُوْرِ
 بِ مَكْرُومِ كَوْزِ كَفَرِ تَشْرِيْكِ دُوْرِ
 چِهْ مَنَّتِ تَشْدُوْ بَرِ هَمِّ مَوْجُوْمِ
 چِهْ رَاضِيْ تَمَنِّ سَمِيْعِ سَمِيْعِ اَرْكَارِ
 غَمْرِ عَدَلِ عُثْمَانِ چِهْ كَانِ حَيَا
 لَقَبِ حِيْدَرِشْ يٰ كَرِ شِيْرِ جَبَّارِ
 بِ شَمْسِ كُلِّ اَزْ بَاغِ خَيْرِ اَلْبَارِ
 بُوِيْنِ مَحْمَدِ هَزَادِ اِنْ دُرُوْدِ وَ صَلَوَاتِ
 رَسَانِ دَمْبَرِ مَسْ عَلَا كُلِّ حَالِ
 چِهْ مَرْخِيْشْ دَرِ رَاةِ دِيْنِ تَمِيْنِ

چھ تابشِ خورشیدِ اولیاء
ہم اولیاءِ اولینِ اُخرین
چھ ہادیِ رتبی تاجِ جنابِ رسول
کرمِ سببِ مشکلِ روا مُدعا
دمِ آخرِ ششمِ زبانِ کلمہ کو
نہ پیرس کئے عرضِ معروفین کر
سے اُس رضا چھ تو ہم جو اس

مُحمرانِ جہان بہ نورِ و جنسیاء
نہ مولا چھ اسے جہانِ اُفرین
تمنِ پیٹھ نہ رکتہ پنہ کو نور
وسیلہ مئے اُذنی مئے رکتہ لے خود
بہ دُنیاء و مُقربا قھوم اُبرو
بیا نعمتِ اللہ بہ چشمِ ابرو
بہ باطنِ سہ فرزندِ سرکارِ خاص

ترتیبِ پنجہ بند وجہ تصنیف

زہین گسترِ پدویم فرازِ آسمان
ترتیبِ چہلہ بوز از بکاؤلِ پری
کوہِ دوستِ باغیو حالِ حال
یہ تصنیف چھ کائناتِ کوشتِ موختصر
بہرِ خانہ شادک و چھم مائے ہوئے

بنامِ نعمہ داؤد کون و مکان
کوہِ مئے شور و بعدیکِ دگری
بہ ایں جلدِ او شمع نہ و نہ کینتہ خیال
مئے و نہ نیکہ یہ کو مولا مینوئے درو
خوہو من چھ و اُفر پتو شادک و

شرین باغیئے مئے تہ بہ بانہ سکتے
یوان بوز چھکھ بوز بختہ بال
سہیٹھا آپنی دُستانہ یان
نیکہ یہ کھینچن رتم کرائی شوہل
ونان باغیئے پس از فتورِ دہ یاغ
بجز رشت کرائی اڈاں مزر کھلس

اڈین صابین تفریقِ خانہ کئے
پیرس چھکھ یوان باغین دُبدِ حال
دراں وجہ رتم شادک گویا کران
رہ کائہ یا سکتہ پیانی چھ مل
نہ رکتہ بوجہ چھ یا مکتہ لبانی فراغ
تفریقِ اڈین صابین مزر کھلس

نہ دوست نہ لائعت نہ کشتہ سورت
 تہی جاد وافر سپہ چاہ خان
 چہنہ تم و چہان تندرست و مرض
 و پختہ اس چہنہ شایرین ہند کمال
 قہکان چہنہ حاشا بہ از شایری
 مگر چہنہ کم و زیادہ فکر تران
 چہ حضرت نظامی کران بی بیان
 سخن گفتن بکہ جان سفتن است
 و چہ تہ تہ گئے چہنہ یک قطرب
 ز تصنیف یک شاعر نامدار
 مطالبہ کو رم تہ ز سرتابیا
 چہ مافوق باذوق تمکو سہ بیان
 خود اٹھاؤ کس در بہاں پایدار
 غرض دوستو دوں سوالس جواب
 یہ قصہ سراسر و ن چہ ضرور
 بگردن تہ بار باد دوید
 اندس واتناون بشیرین مقال
 خواصہ من چہ اکہ مخلصار شہ داد
 چہ دانستہ خوانستہ شیرین زبان
 بہ کشمیری و فارسی بہرور
 چہ تن جمیع موزوں بہ شار و سوین
 جوان و جوان بخت روشن روان
 تخلص چہ زخمی تمو تھو دست

تھان چہل پہ بڑ گریستہ سورت
 یہ واتیکہ بیکدم چہ تم چہاں
 بکے ابرت خوشیتن چہنہ عرض
 رہ چہ چہنہ بکچہ گوشت تھن لال
 دریں باب چہنہ ستس و لاغری
 گہہ و گاہ چہنہ تہہ نانی کران
 تبس مغفرتہ از خہلیت جہان
 نہ ہر کس سزایہ سخن گفتن است
 ز درو یاسے استاد یاس کتاب
 مکمل بکاؤل چہنہ کاہر تہ یار
 تبس آفرین مرسبا مرسبا
 چہ با پیرتس ناو بولسہ خان
 مرقہ کر اڈوئس مغفرتہ کردگار
 دل دوستان شاد کر اڈون ثواب
 تہ اندر رخصا سون تہ دل سورور
 تھون اڈو تہ چہنہ بہ کار سعید
 بدکار چہنہ ایزد ذوالجلال
 بہ ہر دل عزیز و بہ ہر فن ہشار
 بہ تہلیم یورپ و ہندوستان
 چہنہ عربی زبان تہ سہا خوب
 بہ علم و ہونر تہ بڑ تہ ہیرور
 چہنہ اہم بگرامی تہ لالہ خان
 بہر جا بکتابن اندر ہودست

ما کوئس فرزد کہہ و نیکو گوپان ژوئین یاسے پاش آزار و اتناون

کہ یوس پینو کنہا یختہ تے زور
 سہ تہ ہے مگر تے فراغتہ چھنہ
 بہ این مدعا زخمی غار خاہ
 وچھان میٹہ او سہم لہ تی یا خوش
 بہ حمد اللہ جھک وڈی کنہا شادمان
 بہ فرحتہ بہ ہر کوئی چھے برتری
 تریم جیلہ آنن نہ اندر بیان
 ز رویہ کہا یختہ تہ تقریر وے
 تمی وجہ دل رنج گو خان زور
 لیکھتی سوزنم رفیقہ زن شہد پش
 بطور غزل باکتہ مایہ شکر
 خود اٹھا وکس در جہاں سرفراز
 دریں باب رقم باکتہ تھو پند و صواب
 مطالبہ کرختہ تھہ گزشتہ شادمان

کہ یوس پینو کنہا یختہ تے زور
 سہ تہ ہے مگر تے فراغتہ چھنہ
 بہ این مدعا زخمی غار خاہ
 وچھان میٹہ او سہم لہ تی یا خوش
 بہ حمد اللہ جھک وڈی کنہا شادمان
 بہ فرحتہ بہ ہر کوئی چھے برتری
 تریم جیلہ آنن نہ اندر بیان
 ز رویہ کہا یختہ تہ تقریر وے
 تمی وجہ دل رنج گو خان زور
 لیکھتی سوزنم رفیقہ زن شہد پش
 بطور غزل باکتہ مایہ شکر
 خود اٹھا وکس در جہاں سرفراز
 دریں باب رقم باکتہ تھو پند و صواب
 مطالبہ کرختہ تھہ گزشتہ شادمان

قصہ ادنیوک تراویہ موعہ

زخمی صابن خط نعت پر پند ناٹ

کران قیامتہ چھہس کم
 مہ کر یختہ وقیت برہم
 غنیمتہ وڈی چھہ دم
 غنیمتہ وڈی چھہ دم

علیہ خط چھہ زخمی صابن ۲۸ جلدان الثانی ۱۲۰۳ء مطبوع ۲۰ ماہہ ۲۰ لکھتہ سوزنت۔

پرے جاؤ کر ام باللہ
 غنیمتہ ورنہ - پٹھے دم
 نقلی تہ شہ جہم
 " " " "
 شہنشاہ و وزیران
 " " " "
 یقین کس چھٹے بلکل
 " " " "
 تمس پتہ گو بے ناد
 " " " "
 نہ ما کینہ پٹھو زیاد
 " " " "
 گڑھی از موٹہ ہاتھ
 " " " "
 نیکی نا بول تے بوش
 " " " "
 پوان ریے یاد اسی
 " " " "
 روٹم بیہوش منزل
 " " " "
 اڈ پھوچ زن خٹوم گل
 " " " "
 موٹم مے ماز تہ رتھ

الا اے نعمت اللہ
 نصیحتہ چھتے یہ اللہ
 بے دوزیا اے کم کم
 پتہ موت کوڑکھ ام
 گدایان و اُپران
 پتہ گئے اچھے موران
 چھ انسان در تفوفل
 برما گڑھ چوں گل
 کروں بڈم بابہ رے یاد
 زکیا موتس کرکھ واد
 ڈم اسکھ وائے ہفتاد
 تعجب چھکھ بہتہ شاد
 کے کالا چھتے فرصتہ
 نیکی کر س کرڈی کتھ
 نہ روزی حسن نے ہوش
 بہکھ در گنج خاموش
 بہتہ در گنج سستی
 وری کیتیا مے راوی
 کوڑم کیتیا ویر حاصل
 کوڑم نہ کائنہ نموش دل
 خواصو حسن مے بکاؤل
 روڑم زن میو روڑم گل
 کریم مے تپڑ میچنتہ

غنیبتہ ونبہ چھے دم
 نیچو اُسو ارجمند تس
 " " " "
 سہ ماران اُس گراہ
 " " " "

زہینبتہ راوم وتی وکتہ
 شہ زین الملوکس
 سہ گو موہاج پوشش
 نتہ تس بیسواہ
 روٹن از تاج سہ

چھے والان نبہ تارہ
 غنیبتہ ونبہ چھے دم
 یس کیشہ چھہ مقصود
 " " " "
 وچھہ کمر زور بیوکل
 " " " "
 چھے لارے گرد راہ تس
 " " " "
 اوڈے کارا کوہم کیا
 " " " "
 اگر کانترہا پرینتہ
 " " " "
 اڈے کتہ تس پرین چھے
 " " " "
 ہزاران بار شاباش
 " " " "
 زلسکھ از صبح تا شام

حمالہ دیو سارہ
 کران محمود پیارہ
 بہ دُنیا کاتہ نہ موجود
 اگر چھے جہ بہود
 چھنا ارمان بکاؤل
 پریشان تھوڈ مئے بھل
 تبس تاج الملوکس
 تنہا تر چھہ پگرس
 درپغا ہے درپغا
 اڈس فارتہ پرین چھا
 کرے یم پشہ مہنتہ
 پیرتہ سوزم مئے رختہ
 عوہن تکتہ مانگرہم مئے
 لکے دن روز تس دیتہ
 الا اے خواجہ تاش
 ز قور دتہ ونبہ چھے اش
 قلم کل تراو آرام

غنیمتہ دین چھ دُم
چھ یوت تام ماہ و خورشید
" " " " " "

یہ قصبہ رن بہ انجم
ازالی پس تھاو وومہ
نہ روزکھ زینہ حبایہ

بدور بے مدارا
غنیمتہ دین چھ دُم
مے بڈ وومہ ہی چھ
" " " " " "
خودا چھم مے تواد تھ
" " " " " "
بہ قلمس کڈ تیشہ کش
" " " " " "
رخص تھاوے کر تھ دُر
" " " " " "
اللہ ہممتا کر
" " " " " "
ڈنے چھ در جیب مہم
" " " " " "

روزی یادگارا
پرن فاتحہ ڈنے دارا
یہ عرضی سوزے مے
ہممتہ پادا گزھی ڈنے
ہنگ کنبہ پتو نہ چھ کتھ
ڑھینہ تراوتھ بہ راجھ
شرارک آسہ مے نش
ہران تس آسہ آتش
ستن پیرن دسے پھیر
تگم یٹھ تیشہ آنے کھر
ہاذا یی چھ بہتر
بہتھ روز تراو مہ لہ
گومت زخمی چھ دہم
شفا لبہ بو ڈنے نہ کم

کوڈم زور پاسبان
کوڈم بہمتک بسپہ مکم کر
بہ فارین دلی باہہ خاندان
آن زبیر تصنیف عہد و السلام

پیرتھ خط ذرا گوئے تا پیر دل
بہ امید انشاء شہہ جروبر
الہامی سلاستھ مقوم جسم و جان
بہ فرحتہ تریم جلد کر اون تمام

بکاؤلہ ہنس پرستان دان

تہ سمن رو پڑی اچھ تاج الملوکس چھو سوڈی

شہس نشس بری سپر از چاری
دباب و پھان در پرستان واز
سیوڈے واز باغس اندر تیز رو
چھ کپ غار مایک مکاش شرف
بکاؤل چھ آمیز ز ملک بشیر
چھ دمہ نوے کران عاش باغس
چو پروانہ ہا گرد سوڈیہ شمع
ز درو فراقتن وڈو کھ زار زار
سپر خوش رہا گئے تم از ترن ہم
کوڑن چون عروسان نو غاسیہ
مگر بہر گل تس دلس خار خار
منحطس خودی تہ سہ تاز سوڈو کا
لیو کھن خط بہ آں شاہ عالی علم
چھ یس صانع آتش و آب خاک
گئے رنج ناوان گہے شاد شاد
چھ سے آفرینہ کھ گل و خار
چھ سے محرم راز تہ بے نیاز
جوان بخت اے شہر یار بکار
پشمان آہو چو غنچہ دمان

چھ راوی لیکھان آں بکاؤل پری
منوشن اندر کایمڑے آر کاڈ
سمنو پری اس تس ہاجلو
وچھکھ باغ خستہ گوشت ہر طرف
ہر سو دپان گئیہ پرموین خبر
سمن رو پری سیتو چھس یکہ گر
بسیکم تمام پرمو پے گئیہ جمع
بہ افست سپر سار پے ہیکناہ
کوڑن ماف سار ز سہ جرم قدیم
چھ دیرینہ آں باغ آراستہ
اگر چہ تیتھ باغ کوڑن تیار
اچھو اندر شہس پیوس تاج الملوک
بسیکم اوٹن پیش کاغذ قلم
لیو کھن ایستہ کاغذس نام پاک
چارم قھوون خاکہ سے سیتو باد
چھ تھو سے اچھ سار گئے ایتیار
بہ مطلب مطالب چھ سے چار ساز
پس انگہ لیو کھن لے نجمہ شعار
وچھم چون گل رو تہ ابرو دمان

وہ جوان ہرین ہندو پاٹھو ۲۷ پوش تو کوٹہ پاڈ کرن مول

باں نستیہ خنجر دلس گوم نیم
 زوس گام رقم تیر بجگاں تریتہ
 بہ عشق گری بالہ ڈوٹھم چنگ
 دلادامہ حبانہ عمرت دراز
 بہ عشق حقیقی بہ کر تھس خراب
 چو مائی بے آب چس خستہ حال
 بہ تدبیر و فن باغس اندر ڈر اکھ
 سوسہ ماٹس مردی تر لیں دو کھ دتھ
 سوسہ یوسہ چاندی انگشتی ترجمان
 نہ نئے یکھ بجلدی مئے نش اے نگار
 پکاکہ روز محشر بہ پیش خودا
 ذرا لولہ افسانہ کے جوش بوز

وچھتہ سرو قد اکیسے گوم نیم
 وچھتہ نے بجلدی گتھ بہ تریتہ
 تننا مئے چھم کر بہ ڈیشٹہ دگر
 بہر گوئے وچھمک سبھا سرفراز
 وودم سپنہ پندس مئے کر تھم کباب
 چھہ کی آبہ روس گاڈ ہندے کمال
 کر تھتہ غایت مال و جام تہ ڈر اکھ
 نشانہ تھوٹھ و ارج مے گو کھ تھتہ
 مئے نش اٹس واپس سوسہ چھہ این زمان
 تریتہ بو گتھس چھہ بکون تہے بار
 گریبان دے تہے بہر ایں مدعا
 خوش الحانہ جانا تہے باہوش روز

لولہ چھہ منتر بکا ولہ منتر لری

اے ستمگر جلوہ اوچھتہ تہہ لاؤچھتہ نیوا تھ شل
 زور روزن چھار دیا بستہ تھاؤنی رگل رگل
 چھس تہہ دل بستہ تہہ کن خستہ تہہ گویون دل
 زور روزن چھار دیا بستہ تھاؤنی رگل رگل
 در پیرستان اوس میونے مایونے تہہ خافان
 زانہ تہہ اہم نہ وچھان مئے یم سیکھ زیر زمان

آکھ زائے گتھہ ڈاکھ باغس چھس تہہ ٹکا ہنر نجل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

وہو کر گتھہ آہم ڈے ناگی راتہ ڈاہم باغیے

جانہ دلہ کے ہوش او سٹم پوش تہہ منز ناگے

ڈنگ دتھہ ڈوہم سٹکل ہتھہ کراوٹھس نیم لہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

چھنہ مٹے افسوس پوشک ناگے منز پدے سٹ

لیک از تاراج دل چھم ہول چگس آمہ تاو

آمہ تاوس لولہ کس و صلیج دواوہی ناگے ہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

چاڈی شوقن چھس بے کر ہنر والہ و شیداہنہ

لوٹھ کر اوٹھ مال و جانس باغہ منز ڈراہم نہ

یوڈ مٹے نش و آنکھ ہنر جلدی بالہ چھم از اہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

تا باہنم وون مٹے دیتے در پتہ ہنر کوہ کوہ

بلو کہ ماڈان تہہ شہر ہنر چھان آیس ستوہ

ڈراہم ہنر مس از فراقت بلو کہ جگاس ٹام پل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

شکر اللہ لوٹ مٹے چوٹے نیب از شہر نگار

بلو کہ وچھ مٹے خان و مان و لالہ زار و شالہار

یوڈ مٹے تسکین لوٹ ہنر بطریک باتاراج دل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

اوس از تانتہ شنیدہ وہ فی بدیدہ اعتبار
 گوئیے چوتے شوق غائب چھین طالع انتظار
 کر سہ تقیر پروک دہر اسہ کاغذس پیچہ تراو
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 شوق کئے پروانہ راہی چھس کران ہمشیار باش
 مئے نیشہ واکھ بجلدی یودن آسکھ یار باش
 ہسمیت مردانہ گی گوئیے کر کہ ذوق منتر چھل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 در تعاف چھس بڑ ترمان چھم مئے لزان جسم جا
 مینہ وچھسک چا فی ذوقن چھس بڑ کر منتر نیم با
 کاو پانترالچ بچھم حاملہ نمنو کہ تہس مگل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 چھس جرابس منتظر چھم چھسہ در راہ بنگار
 کر مئے واکھ لولہ خط نیتہ سالہ واکھ بالہ یار
 چھسہ اشار بس بر محنتہ مطلبس پنے نس تہ پل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 نعمت اللہ منہ مختصر کہ بفس آواز تہ
 زاگ مہمتہ از واکھ بر دربار شاہیند راز کر
 یودن نظر کر اوی سہ شاہ یو پینس وکھ تہ بگل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل

باقی داستان

کرین کاغذس موہر و دستخط دوٹن
 سمن رو ارن پیش کورنس بیان
 یہ کاغذ ہستے چھے گزہن سہیہ
 بیسے چھے یہ انگشتین زرن
 دوسے چیز پم تل بجلدی تزلار
 نئے مولوم چھے تلمو سندنے جایگا
 سہ تاج الملک زانہن شہریار
 ز دربار یامتہ سہ فارغ گزہ
 یسید اسہ تنہا بہتہ سہ بہ عیش
 بہ بیگانہ یا اہل خانہ خبہ
 پرتہ خط یہ کیشہا دیسی سہ جواب
 سمنو یہ سورے یہ تھوون بکوش
 بے زانہ تندن ہوش تہ جوش چون
 عرض روٹن کاغذ تہ انگشتین
 بفرختہ تھو دا ارنے تہ توہر
 دپان دراپہ آل قاصد خارخاہ
 پکھن داش کروون تہ تروون دود
 چو برق درخشان و باد بہار
 بمنزل گہ خاص آل شہریار
 سہ تاج الملک یام دربار او
 بفاذ کرختہ سہ اقصیٰ منزروٹن
 تہ تہس تھو یہ کیشہا تہسے ایشتران
 بملک بشر نزد شاہ نگار
 نشانہ تبس یاہ ستر خم شترین
 نگارس اندر یام کزاد کھ قرار
 دوسے اسہ یختہ حبایہ ہمارہ شاہ
 بتا کردہ تلمو سندنے شہر نگار
 بہ آرامگاہ باسلامتہ اترہ
 بہ آداب یام چیزتس کورنس پیش
 کزکھ تہ تہ اندر سہ ہوش گر
 تہ ہستہ سپز واپس شتابا
 دوٹن تہس مبر غم تہ چھس تیزو
 خبر چھم توقع تہ چھے کوت میون
 دعا پرکریہ کورنس بیسے آفرین
 دپھان گزہ بجلدی پکھن کزاد
 دباوب دو منزل بہ بے راہ راہ
 سہ ازباد صرصر سپز تیزو
 زمان در زمان داتہ شہر نگار
 پتھر وژہ روٹن جاہ تنہا قرار
 پئے استراحت سہ درخانہ زاد

مگر اوس غمگین بہ آں افسری
 در آں روز آں بیسوا نامدار
 ز محمود تیس آئے پیاد اوس
 تموین گزہن تھوومت پانہ دانی
 بتنہا سمندریہ وچھہ یام تام
 وچھہ تیس گئے خوش سپن شہریار
 بے دانہ نہ از تام کیا چھہ تیس نام
 نہ یکتہ جایہ کیہ رایہ آکھہ گئے ون
 سمندریہ کراو تاہن تم نہ چہز
 پرتھ خط لکھہ وہ نہ سائے خبر
 بسافہ شہن یام روٹ از پری
 وچھہ یاہن وچ تھو پرنہ ناو
 دوپن اپ پری از بکاؤل پری
 دتن کاغذس بوسہ ہا بے شمار
 بعثت پتھر بہہ نہ آرام کر
 مئے ونتم بکاؤل پری شاد چھا
 بہ پتھس تھو سہدے داد از درغدا
 تیسہ نار عشق مئے دیتیت چھیش
 سمندریہ دوپنس کہ اے خوشہ خصال
 مژر خط شہن ہیوتنہ مضمون پرن
 تیس لولہ کین زخمنے نون پیو
 تیس راے تیس پتھہ بے دیوانہ چھس
 وچھہ تھو سہدے شوق کے لولہ خط

تیس یاد پیہتر بکاؤل پری
 گزہ آں سانس سہے نونگار
 بتنہا تھوے جاہ شہزاد اوس
 کران اسو الفتحہ سٹھامانہ مانی
 پکان آیہ بے واپہ کر تیس سلام
 دوپن تیس کہ اسے نعمت گھنار
 مژر زوہ کرم خمش بہ شیرین کلام
 یوان بوبے یاری مئے چھہ مہربون
 دتن تیس دوپن تیس مژر اسے عزم
 مئے کیا چھہ دتن اے شہہ نامور
 کرکھہ دا کوڈن خط تہ انگشتی
 بسکدم اچھن پیچھہ سہ رسولہ تھاو
 پرستانہ آمز چھہ لاگتہ زری
 دوپن پرکرتہ اے شفق غمگار
 تھکھہ چھکھہ پیہر کینہہ تہ پرہامہ کر
 بہر گونہ آباد و آزاد چھا
 دریغاسہ خوش تہ برکوت خراب
 دریغاسہ بے غم دوان دادعیش
 خطس مژر گزہی جملہ مولہم حال
 بشوق درون آہ و نالہ کرون
 ز ہوش و خرد ڈول سہ مجنون کو
 بہ آں شمعز ہم جو پردانہ چھس
 دوپن پوز تھ عشق میو مئے غلط

مُزین اوس پیرنے سے کاغذ تمام
 پیوئے خودی تس نہ پہلو فتاد
 سمندریہ وچھہ یام تھو مند سے حال
 عرق ہائے خموش بوسے ہنسیا وچھن
 روٹن سر بزا تو تیس لولہ سان
 پس از مدنے او چو شس اندر
 سمندریہ وچھن بہتہ دبر سے
 بہتہ رود ممنون احسان گو
 دوپن تس کہ اے خا پر از دان
 دریغائے از سوزش و انقلاب
 اگرچہ تسند شوق او قسم بدل
 ہمہ پز یکدم کو رن فاسیہ تیر
 بکاغذ لیو کھن ابتداءے کلام
 پس آنکہ لیو کھن اے دلارام من
 چھہ یو تمام گردنہ سپرن برین
 گلستان حسن تو اے نازنین
 دلارام چھم چاند رو یک قسم
 ز چشمان آہوب تو چھم قسم
 قسم چھم ز بیہی و اس مہہ بیہین
 سے واللہ تمہہ خاب نازک قسم

سپن عاش و آرام تس پیچہ حرام
 سپن عرق در عسرق بحر و داد
 دوپن گو مڑتہ گوس در دل خیال
 اوٹن تو چھو کن تس مہن تو اچھن
 و رب اشناد زن چھہ تس لک و ان
 وچھن تمکو پن پان پیوست پھتر
 بیہ پیش ہائے عرق سوبوسے
 تسند آفرین خان دل و جان گو
 مے تا کہ چھم تور و اتن شتاب
 سپن و خمہ شخوے و شپرن بیان
 سپن سوختہ کام سپن کباب
 مگر یو شخوے زیادہ کورنس نجل
 حر پر س پیچھن سے سپن مشک ریز
 شانے خمہ دا نعت خیر الانام
 سلامتہ خمہ دا تھاوے جان و تن
 چھہ یو مت پیچھن آسمان و زمین
 پر از گل تر و تازہ بازا چنپن
 خوش اندام چھم چاند رو یک قسم
 ز مرگان و ابرو کے تو چھم قسم
 ز غنچہ دہانت قسم بلیقین
 اچھن پیچہ تمہہ سورہہ سازوک قسم

ز نخلدان و از چپاره غنجب قسم
 کز آن گوهر دور کتن هُشد قسم
 ز بارو قسم از کنارت قسم
 ز زلفان و شہار خو یک قسم
 رومہ دار خلف الہی ہُشد قسم
 سراپا سرو پا پیے ہُشد قسم
 تیتھے تیتھے بنگلوار چھے بکبلنس
 تیر تیتھے جاپہ زن پوش ناگس اندر
 تیر آسکھ تیتھے پیچھے پینگس بڈان
 بہ آداب و آداب بوس و کسار
 کتو بوز پر میاں شوق غزل

ز لعل لبانت لبالب قسم
 ز گرشان و از گردنت چھم قسم
 ز پینہ قسم از امارت قسم
 قسم چھم سروک تہہ مو یک قسم
 ز زانو قسم ساقر نیے ہُشد قسم
 کف و پا و انگشتے ہُشد قسم
 سے پیاد کھو تہ شوق چوئے دلس
 پان چھس بہ کر وائر باغس اندر
 اول کرائے تھہ مکانش طواف
 پس آنکھ با دیدہ اشکبار
 بہ کپے کفن سر نوشتہ اذل

پاکتہ

دنبرا از ناز فرقت چھم گموتہ پسنس کباب
 غم خور از سوز عشقت پینہ چھم چنگ بباب

باغ تیز یا مٹھ سے دیو کھم سرو قدت لے صنم
 جیم الفس تام سپد تھہ گوم قد شمشاد غم
 عاش تے آرام رووم موٹھ سے سوئے جم و غم
 جافری رنگ گوم رویس تھہ سے بورنگ گلاب

چشمِ زلّے روئے ناز و نیازِ مٹھ نہر خانہ ہم چو گور
 یکِ نزدِ شہہ سلیمانِ داتہ کر مسکینِ مور
 مضطرب از جان از دل چھس دپان کر واتہ تور

تشنہ چھس بر جامِ وصلت یک دے چھم مئے آب
 این زماں این جسم و تن سیونے چھم در شہرِ نیکار
 روحِ میونے در نیرستانِ باغ اندر چھم دلِ فرا
 از پیے گلِ ہم چو قبیل چھس بہ اندر نالہ زار

چھس گئے مستانِ ویش دیوانہ اندر انقلاب
 چاند و صدفِ داغ بر دل چھم مئے اے سیمین بد
 چوں کلالہ پر ملالہ کور مئے چائی خدن
 چھم بچھائی مارِ فرقت بوز اے دیرِ عدن

چاو تم چوں جامِ عرفانِ دلبر و صاف شراب
 چھس سہیلا مچھور ثمنے نش لے بنگار چار کر
 رقمِ بجلہ ی نیشہ پائس رلے میائی مائے بر
 کر تو کل با خود داتس اچھم مورے خار و شر

چھم بہ پہلویت مئے شادی ثمنے سوا چھس عذاب
 اے شہنشاہے دو عالم مونسِ غمخوارِ گان
 تابہ کے از شوقِ نالم چارہ بے چارہ گان
 نعمت اللہ سوچھ مائے کو وائس سپرے رایگان

بہر اللہ از عنایتِ پر تو اے آفتاب

باقی داستان

میکس سپن یام کاغذ پوڑن
 ارن وارج تہو سہنڑن درکنار
 بہ ملفوف کاغذ سہ بستہ کوڑن
 بہت سمروے سیم ہرن چہن
 دو تھتھ تھو دھو تھن رخصتہ از شہر
 بہ تیزی چہنڑن داپسٹک عنان
 بہرعت پڑستان داتھتھ پیسہ
 بکاؤل کران اس تس انتظار
 دیتس پیرسہ کاغذ تر انگشترین
 دوین تس پڑنھش روزاے گلعدار
 چھ تس چانہ کھتہ شوق چوئے دل
 مڑ پڑ پڑ کاغذ پوڑن سر پڑ
 دوین اسے دلا وہہ درہنگی ہو کر
 نئے اسوئے دو نوئے بعین شباب
 دوین تس سمروئے مہمتہ پڑ کر
 بیگم سہ حمالہ آئن حضور
 سمرو دپان دزایہ ارن رٹھتہ
 حمالہ سپن مضطرب زپن پیام

بشرعت خطس معہ ہر دسخط کوڑن
 کرن بوسہ ہاتھتھ وودن زار زار
 نشانہ تجس کن سہ راہی کوڑن
 حوالہ کوڑن دزایہ آن خہش تہن
 بسوئے پڑستان ز شہر نگار
 دباب بجلدی زمان در زمان
 بہ فرحت پکاں باغش اندر گئے
 وچھن یام تاتھتھ پڑن درکنار
 کوڑن تس مبارکہ بعد آفرین
 پے گل سہ ملبس کران نالہ زار
 دپان کرگزہم حل متے یختہ مشکس
 بہ مضمون دلس گوس زیر و زبر
 ان یور دلبس تہیک چاہ کر
 گزہو باہ ناحق ز فرقت خراب
 دریں باب چھکھ مخبر تہیند تر
 وچھن آسہ کتھ جاپہ نزدیکہ و دور
 دباب کرن پیش چشمہ و طمٹھ
 دپان داتھتھ نیش تہ کر تس سہ

پریشان گرفته برنج و رهن
 دوپن تس که اے مایه جسم و جان
 علاج مرض زهائے نس تاثر چھا
 نچھکھ دایرہ دولت تخت و تاج
 به ملائگی چھکھ سسٹا تیز ہوش
 گرفتار تر غرق در بحر غم
 خوشامد کوڑن داستانہ بظن
 چھکھ کائیش خبر ہوش کر ہوش کر
 زئے روٹھن ملک زاد تاج الملوک
 بنگیان تر چھکھ تی مے ارم خبر
 کوڑھ و عقب راہ من آن منوش
 یہ زوٹھن مے تھاو ناوکھ تر داغ
 سہ غارت کربتہ ذراو میا نس دلس
 کوڑم درگدز تے مفا جاسفا
 گرتھ ہی روز نئے خانان و تبار
 بجلدی بنگارس گئے جوئل قدم
 دباب ان یور تاج الملوک
 به عاٹش و طرب شادمانی تر کر
 زخمہ رواں خطا و زبزرگان عطا
 زئے نش وائے ناون علیٰ کل حال
 تعجب چھ کیا یور آن منوش

به پسترو چھن افسر خوشستن
 به آداب و تسلیم شیرین بیان
 تر کین یوت رنجور چھکھ غار چھا
 مے نش گرتھ وائے تھت به کر دودھ علاج
 به واپس دوپس پر کر بہ لب فموش
 یہ سوئے مے چوئے چھ رنج و الم
 سبب اتھ چھ چوئے مے کین چھکھ و ن
 مے از قول و از فعل تو سر بسر
 به دامادے خوشستن باسلوک
 سہ باغس اندر زاو به خوف و ڈر
 در بغا مے در خاب او سہ نہ ہوش
 پنہو کتو بلا خوف اوسس ببارغ
 دوڑ مین مے باغس تر ناگس گلکس
 ازیں جرم زئے میلہی بوڑ سزا
 اگر چھکھ تے وے ذی زندہ کائی بکار
 رہا ترے گرتھکھ زپ سزایے صدم
 اگر چھی مے سستین زئے تھاو سلوک
 یہ بوڑھتھ حالن دوپس غم و میر
 اگر چہ مے نش او جرم و خطا
 سہ شہزاد بیٹو سٹھ زئے گوشت خیال
 و لیکن تر خمش روز کر خمر و نوش

یہ غم تر او لکھ نہ دل تھا و شاد
 خمیں با شش ناحق پر کر دلفکار
 پسند و نصائح سے چھٹنے بہین
 مئے توت نام جھم خاب غم دن حرم
 چو سیماب لرزاں سپنواں عتاب
 ز بیروں پر وبال آراستہ
 بر عشق گزشتہ پیہ در نونگار
 چم محمود تختہ جہاں کراؤ تھ قرار
 بنوبت سے آمت سوتے نونگار
 دریں باب دیندار و مقبول اوس
 حو کو مٹھ کرین با و ز پر و ندیم
 عدالت کراں بوسہ مرد سعید
 سپن جادو کس روشنی آچھن
 چو بلبل سے گل رٹنے اندر کنار
 ترا تر کو من روئے تم کو سٹند فگار
 مبارکھ تبارک تمی اچھتھو
 کو من نالہ موت کس سٹھان و رسان
 تھے ساتھ لا گھن تمیں دیور پہو
 خبر بوز تھے آو شہبہ از جرم
 حمالس نشے آو از خورے
 بشوق دردن سے بیا ایستاد

دباب بر توت لار مانسہ باد
 دوپس پر سر پہ اے قصبہ نابکار
 مئے مولو م گئے چاڑی یم مکرو من
 بر یوت نام ڈیشن نہ آں ذوالکرام
 حمالہ و چھتھو تم کو سٹندے اضطراب
 بقورن ز دربار بر خواسہ
 بہ غارتھ و چھان دڑا یہ ماران نار
 خبر اس کس پیشتر زیں دیار
 خصوص عین در آں روز آں شہر یار
 مقرر یہ تم کو تھو و مت رکول اوس
 بیک ہفتہ اندر نگار قدم
 و گر ہفتہ اندر نگار حدید
 حمالن سوسہ محمود یا مٹھ و چھن
 پکان آیت بے واپہ بے اختیار
 بہ الفتحہ دین بوسہ کس بے شمار
 گلستان و چھان دور تم پر ز نو
 حمالہ گیس لوہ سستی اسان
 یٹھتھ یٹھتھ تمیں اٹو جئے سور گو
 دیان زاپہ اندر ہمیشتی حرم
 بہ تعظیم و آداب ہائے شہی
 حمالن سے یامت و چھن گپہ شاد

روٹن در بغل ہم چو لخت جگر
 کوڑکھ پُرسش حال با ہمہ گر
 حملن دو پیکھ آنتن بو مے تول
 بے اُرس بیہتھ گوم اُدی خیال
 خود ایس شتا بے گیتس شادمان
 بیہتھ کنوڑن شیچہ بتاج الملوک
 دوپن تس سکھر کر مے فرصتہ چھنہ
 بکاؤل چچ ناراض گامز مے پیچٹ
 اژن باغس اندر تہ پوشس پھر م
 تہ مڈتس پھیر مے در پور
 مے پیچٹ تہ کھوٹن یہ جرم عظیم
 خصوصن چھ گامز مے پکھ بیتلا
 چھ تہ تر و مت عاش و آرام دغاب
 دپان بوز تاج الملوک نخبہ
 حالس کوڑن عرض اے غلگسار
 بہ شفقت تہ کر از شبس ییتو قرار
 بہ مجبور حالہ نے روٹ قہار
 وچھتھ ہسوا گئے در اضطرار
 تہ ہفتس کون تہ او مے قرار
 دوپس شہزادن رو قاروت مے
 مے نش و ن سہ کاغذ حملن اوئے
 مے تے چھم غرض سأل کوفا بہ تور
 نہ تو تمام سہ عاش و آرام مان

چو مادر بہ خستہ پسر با پدر
 سپنوشاد و خرم نہدہ بیشتر
 مے توہندے شاتے کوشت اوس ہول
 شون نش بے کر چھ ہاتھند کین چھ حال
 وچھتھ توہ خمد اٹھاؤدی نورمان
 بکاؤل پری ہند سہ اڈیک سلوک
 نہوش و خرد چھس بے آہز نہد
 بلا شکہ سہ چانی کڈان چھم مے ٹھٹ
 نسب انتھ ستر خاتس اندر کون
 تہ کاران تلن بار رنج و سفر
 لہذا بچھس سخت خوف و ہیم
 مے دوپنم ان موعہ لکھ اند بلا
 چو ماہی بے آب در تیج و تاب
 دوپن کوڑ مے کاغذن چھس اتر
 بہ فورمان توہمہ ذیہ اوسس تیار
 خبر آہ از ہسوا مے رنگار
 وہ دب سہ گو سوسہ شہر رنگار
 دوپن تس چرا آمد سہ باشتاب
 بجلدی پنے میز کیا اور لار
 بگاہ در پرستان گزہن کوم چھ
 بہ مجبور فردا مے توت و اتہ مے
 بہ فضل خمد اجلہ بیہ و اتہ ملور
 کرکھ خدمت مادر مہربان

ہیوتن ماجہ رومہ صحتہ سہ گئیہ اشکبار
 بعشرتہ کدکھ راتھ باہمہ دگر
 صبح پھول حمالن تمن دمن ووئے
 ونان راتھ او سہم کران زار پار
 بہ دوجہ پونشہ تھتھ روزہا سرسری
 سہ وچھہ ہاتھیک چھس تنادلس
 بوایس تمو دوایس چھہ اچھہ سہار
 دوپکھ شہزادن بغار از قہ شور
 مئے آنت پرستانہ کے لول چھم
 دوایس باز محمود دہے نم مئے ساقی
 مئے تر چھم ہوس تور کرہ عسکاجان
 حمالن دوایس حال ٹھہراو کر
 سہ بیہ ہتھیں کورہ اندیشہ دور
 غرض شاہزادن تسلی کورکھ
 بہو باخوشی چھو حوالے خودا
 بہ احکام شاہی مہیا تمام
 بدستور آسکھ گزہان درنگار
 تپس ستوالفحہ تر آسکھ کران
 بھلدی مئے وایس ینگ چھم فیال
 مہند زن مئے دہری لکیم جہاد تور
 تسلی بھلی کورکھ اکھ اکس
 ز دولترا دراو شہزاد یام
 چو برق جہتہہ کورن تیز پر

غرض دراو واپس سویے نورنگار
 حمالہ گلستان و دختر دگر
 بہ شہزادہ رنپہ من پرستان گئے
 دبار بہ وچھہا پرستان دیار
 تماشا بہ باغ بکاؤل پیری
 اوڑھے وچھہ مئے بیلہ تر اس ٹوئے کس
 چھہ اُسو چاہہ نوکر ہمسہ گہ بار
 بسیر پرستان گزہن چھم خورور
 دبار بہ وچھہن دلس ہول چھم
 پرستان مئے وچھنس مہ سال داڈ
 بہ وچھہا بیہ مالنیک خانان
 دبار پئے کیئہ تر پروا مہ کر
 دوین گزہدہ واقف برس بلقورور
 ز تدویر و فن داستانہ پورکھ
 کھیپو تر چھپو مال داد خودا
 بخدت کنیزان و حب کر غفہ لام
 سہ فرسہ چی بیسوا چھہ ژئے یار
 بیہ اکھ اکس لول تر کزہہ بران
 دوسویہ چھہ حافظ خود لیے جلال
 حمالہ خبر مہتھ یوان آسہ یور
 بہ فتن اجازتہ ہیوتکھ اکھ اکس
 حمالن گردن ملن والسلام
 پرستان گزہتھہ بیہ وقت دگر

چھ بکھ جا پے راوی کران پی بیان
 بکاؤل سپنو جاد در اضطراب
 سہ فیروز شاہ تم کوئٹہ قبلہ گاہ
 لیکن نہاد تہہ گلستان رارم
 جمیلہ خرم تم کوئٹہ کے خاص اس
 بکاؤل پری امو پترے کور اس
 دیان روز تفتیش گل از قضا
 بہ پاداش آں با ضیو مل قدم
 دباؤب گزشتہ ماہ کور ہنس بیان
 منوشس اکس پتہ گزشتہ مبتلا
 یہ بوڑھتہ سہ خاتون جمیلہ تمام
 چو باد دمان دراپہ وایان سہ پتر
 ملاقی بہ ختر سپنو یام تام
 وچھتہ تم کوئٹہ کے خورے ترنگبے
 بہ الفحہ رٹن زور اندر بغل
 دماغس اندر سوز زنبور چھے
 مے بوڑم تر چھکھ کرانہ درامزہ پتر
 دیشٹہ ننگ وناموس شاہی بباد
 سہ شاہ پترستان بجاہ و خشم
 وٹن کیا تہنس تم و پتر و اہم
 ترے کیت ادس ناکہ تہ قبیلہ اندر
 درپغا ارمول بوزی یہ کتھ
 بکاؤل چھ بوزان یہ از گوش و ہوش

حمالہ میلہ دراپہ شرقستان
 چو دیوانگان موٹہ تہنس خورد و آب
 مبالغہ دارم بوتہ تخت گاہ
 لسان تر بسان تنو سہ بو با خرم
 حرفانہ اندر پتر پاس اس
 وچھان تہ چھوان موٹہ سرور اس
 سمیٹا پتر کینے دو تہنت بو پتر
 تہمن یاد پتر از بکاؤل صدم
 بکاؤل چھ وارا گزشتہ بیان
 پتر پان تر تہنت بجاہ بلا
 چو آتش سپنو شولہ دراپہ پیام
 دباؤب گزشتہ پتر ہنس اندر
 بلا شکھ وچھن بستاہ گزشتہ بدام
 تہنت عشق کے پترے اس بوے
 دو پتر تہنس ترے کیا پتر اکور وکول
 تہنس سپنس گوشت نقل لٹور چھے
 گرفتار در عشق خساکی بشر
 پتر چون فیروز شاہ زنت باد
 تہ بہ خورے درایکھ اسے لاجرم
 وٹن کیا تہنس مجلہ برناو پتر
 گیکھ تہنس منوشس پچھن در پتر
 بخاری سہ ماری تہ ماری ترے تہ
 دو پتر ماہ پچھتہ زبان وکھ خوش

دناں کیا تر چھکھ بے شد و بن خبر
 مے از تام زائہ چھمنہ گوشت کنن
 مے دُکنین تے نش عشقکے بوز ناو
 نہ چھمت مے از تا ہتھن کا نہ منوش
 یہ کتھ پیو تے وڈن مے انتن حصو
 نتہ چھکھ بنا تھ توہ ہنہ کران
 ازیں طعنہ بازی و از مرز نش
 دوایس ماجہ پوز یا اپیز آسہ کتھ
 چھنہ زور روزان عشقن اثر
 درونی سہ جھیلہ سوزان اس
 نظر دور تراؤن اوچھن ہمنان
 بغورن دوپن پرکریہ اکریہ ڈلار
 گزہتھ تمہ حماس وونن ماجرا
 بسرعت حمان مے نیو اچھ وڑتھ
 بہر فن سمروے ہشیار اس
 اشار دیتن پرکریہ کن آو کوٹ
 یہ بوزتھ بکاؤل سپنو نیم جان
 بیہیتھ کنو تسلی دلس گوس پور
 جھیلہ پس از احتشام کلام
 کنیزن کوڑن حکم در ہر مدار
 بکاؤل خبر بوزی حقن شادمان

دُبار مے وُن این سہ حقن ہوشکر
 عشق کس دین عاشقی کتھ وُن
 یہ بکواس دسواس تلواس تراو
 یہ بوجہ متان تے کو تام وونمت بکوش
 مقابلہ ونپے چھ کین تھ توہ منور
 مے نیہیتھ ڈاے مادر ہیران
 کرڈی خہ دکشی چھم مے ہتر تے نش
 نصیحتتھ ڈ بوز امہ نش روز پتھ
 چو نافہ تمیک مشک نیران ہبر
 سمروے استاد بوزان اس
 حمالہ مے شہزادہ پیکان
 حماس ڈ دچھ زور تھاؤن نگار
 یہ کینتر ہاتہ بوزن زچون و چرا
 بیگ سو تھوون جاے تنہا کھٹتھ
 دریں باب سوے واقف کار اس
 گوشت مے مبارز دریں باغ دوست
 مبادا جھیلہ وچھس این زمان
 سمروے روپوش تھوومت چھ زور
 بگلگشت باغن کئے دراپہ تام
 غرض چھم کوڑن از شبس ییتر قرار
 دوپن تس سمروے اے سیران

چہ کتھ جایہ مافوق ماشوق من
 دوپس تہ چمھ مقوومت مے نہان
 چھینہ وڈ کنس وارنسش گزنھن
 گلش یا خزانشن در بہار
 کرم ہیر لیکن بعد تیج و تاب
 دپاں اُس کر لوسہ این آفتاب
 غرض لوس دومہ زونہ آغاز کور
 جمیلہ دپان آپہ سالا کر کتھ
 سچھا تیج سو پچو پچو بباغ اندرون
 بہ اُمین شاہی کورن خورد و نوش
 اُستو اندر کور کتھ بستر خابگاہ
 بکاؤل بیک سوے بر فرش ناز
 جمیلہ بہانے سپنومت غاب
 یقین آس گتہ غرق در بحر خاب
 نیر دراپہ بے واپہ از خابگاہ
 بیک گوشہ باغ آس مہمان
 سوہ جایہ قرار اُس آرام جان
 ملو کا نہ بستر پنگانہ خاب
 سمرو خرد متہ جاسوس اُس
 دپان وائر نزدیک تاج الملوک
 مریضا طیب او دلشاد گزشتہ

مے ہاؤن ہذا بو کرس جان ورتن
 چو گنج فراوان بکچ فساں
 شبانگاہ ڈٹے لاؤرم تبس نش اڈن
 گزنھن سہل لیکن چہ تہہ خار و مار
 چو ماہی بے آب در اضطراب
 چو روز قیامتہ یہ گر چمھ عذاب
 بشوق دلے عاشقو ساز کور
 بہ بستر ڈیتن پان یکدم دُر کتھ
 بے از کدور کتھ دلش پر زخون
 ستاد کینزان حلقہ بگوش
 پیے استراحت بہ آرام گاہ
 تبس برو تھ تہ پان تروون دراز
 ولیکن بکاؤل کران اضطراب
 بہ آہستگی وزدہ سواذ فرش خاب
 سمرو نین سوتو تا جایہ گاہ
 حمالن بتہ بیرتھوومت نہان
 او میزان سراپردہ با سائبان
 سجاد کتھ بیک سوے نان و کباب
 پکاں مہمتہ شب افزوز فانوس اُس
 اشار ڈیتن تن بحسن سلوک
 ز درد پریشان آزاد گزشتہ

کران عاُش باہم پیری بامنوش
 یکے سوے سُمبل یکے با انار
 ونان لولہ کی داستان رنگ برنگ
 سمرو یہ یکدم ایشاہ دیتکھ
 مہیا چہ پستہ بھابھہ پلنگ
 مے مکس نشہ چم کرے تھن پلنور
 جھلس نشن روز در حاضری
 دوپن جان گو پان تروون دراز
 پلنگس پیچھن کھن جوحد سلوک
 ہوتکھ کراوٹے نوش و صکٹ شراب
 بہ در سفٹکی جھفت گے پانہ وانی
 بباغ اندرون غنچہ رالب کشاد
 کوڑکھ نوش موے و صکٹے دراکھ تاو
 زھینتہ پیے دوشویندہ ریشد اکھ چار
 ترین خلطہ کروڑکھ تر تروو کھ ادام
 یہ باقے بہ ادایے فرداے شب
 چھ لب تشنہ بر خون چو شیر غریب
 چھ زانگاں بر نر کلیم سیاہ
 کھانے کدیتھ کش چھ بردار و گہر
 دریغا ازیں دشمن جان ستان
 گہے گنج گاہے دوان نیش مار
 فراقا کرکھ تھو ناوان فراق

دوسویہ گل اندام دوشانہ بدوش
 گہے اُس مشغول بوس و کنار
 بعشہ ہیتکھ اکھ اُکس دنی خدنگ
 رتو باہمی دود باون ہیتکھ
 کرو موختہر قصہ فرستہ چھ تنگ
 ادا کر دوش چھینتہ تھ تو صور
 غرض دراپہ نمود سر سمرو پیری
 سوہ کاٹر و چھن ست درخاب ناز
 بیٹھ کتو بکاؤل تر تاج الملوک
 بستر تمن رو دین آب و تاب
 گلن کراو کوڑکھ مایہ مانی
 ویا جلوہ گر باد شد باضداد
 بہ شکوہ کران اکھ اُکس کراو کراو
 سپنو سیر از نیات خمہ شگوار
 بردن اُکس اکھ بہ عاُش تمام
 دو پکھ کراوٹے وونی چھ عاُش و طرب
 خبر چھکھنہ این خصم چرخ باہرین
 خبر چھکھنہ این دشمن کینہ خواہ
 خبر چھکھنہ از گردش چرخ پیر
 دریغا ازیں گردش آسمان
 دریغا ازیں یار ناپائیدار
 دریغا ازیں ساز و نئے طمطراق
 و اتاوین دنیایا۔

کنا رس لنگھتہ ناودا پس نی
کراں کیا چھہ این گردش آسمان
عمل کراوہ بر این نصیحتہ نکوست
زیادہ عشتی رنجورگان
یہ زونکھنہ جادے گزھوسپہ ریش
بکام دلم جام عرفان ریز
ز تبلیس ابلیس یا بم نجات

یہ چھہ ووکھہ تہ دوکھہ زانگھتہ دلی
وچھاں گزھہ بہ این یارب تشنگان
حذر کر ازیں دشمن روے دوست
پس از مدت رقم نہ مہجورگان
نہکھوتہ دوکھہ وہ فی دموداد عیش
مہربان بیاساقیا نیر تیز
ازاں مے شوم حے ز خواب نجات

جمیلہ خوتونہ ہندو شتار گزھونہ

پیچھے تاج الملوک وکس ہند ما دانس منتر تراوشن تام
ز بنگال شیخ عزت اللہ بنام
حکمران گلستان ارمنو حرم
بلا خوف و ڈر اس ڈاچا دشمن
بلے بہر آزار دو یار شد
بہ بستر وچھن نہ بکاؤل پری
وچھن تہ کنیزن بیایہ ہیوتن
چھہ گاثر سو کوٹ کیا گزرتس وٹن
شو لنگھتہ آسہ وڈی تراوہڑ اس لر
سیٹھا ٹوٹ چھس باغ تہ بیہ ناگ
سمندر تچن سیتو بیہ کینہ خواص
شب تیرے کویتن روزاوس
وچھن نہ سوعہ گرو سیتو تشدعو
پیکھاں می چھہ استادشیں کلام
سو خاتون جمیلہ ریسے حرم
بفرش گرامے پلنگس پیچھن
بناگہ ازاں خواب بیدار شد
بہتہ روز تکیہ دھتن سرسری
یکایک رتن بسترن وون دیتن
بکاؤل شو لنگھتہ اس پہلو بہ من
تمو عرض کورہس چھہ اسو بے خبر
خبر آسہ ڈرامہ کران سیر باغ
تمس آونہ تاب لوگن لباس
ز نور قمر عالم افروزاوس
چھہ پھیران سوہ بائس وچھاں سو

دوپن پرموینے کن دروغا دروغ
 رتمو دوپ چھے اُسو چانہ کھوہ و حارثس
 بمن منز فقط اُس سمندو پرمی
 دلہ منزی کران اُس افسوس مے
 پنہو کمر بستہ پیر روزان پہتہ
 بیک گوشہ دور تراون نظر
 بہ اُس روشنائی خراماں کیے
 دچھن بخت برگشتگان بر پلنگ
 جنون اُس جامن کواون پار پار
 دیتن پنچہ روئس کوون موہے سر
 دوپن تس سمندو یہ اے بہ گہر
 وگر نہ کجا طاقتہ اس بشر
 رتے بلہ نو دست شوہ تہ نار چھے
 دوپس تمہ حاشائے چھینہ خبر
 غرض آہ باحد ہزاراں عتاب
 بہ پنچہ تلمن بخت برگشتہ شاہ
 بہ ششم و قہر دور دابر تہ دیتن
 تہ نیشدے ہوتے گزہ تین زودتر
 مہ مادان طلسماتہ کے صعوبت تر
 بہ فہرمانہ دے پرموینے کرود زور
 بکا دل ازیں ماہرا بے خبر
 تہمس راے در برے چھم یار جان
 ۱ اوپر ۲ مشکل

کجا ماہ تابان شدہ زیرِ میخ
 گزہ کوٹ وکانہ گوشت کیا چھ تس
 خبردار از شیوہ دھتری
 تمن دھن بلا داڑ در زیر پاے
 تمن اوس تقدیر اوان وکھ
 تہمس آد خانوس اندر نظر
 بیکدم تمن نیش سوہ اتھ پیسے
 پہتہ اکھ اکرس تم در آغوش تنگ
 کوون خاک روئس دوون دار زار
 کواون قہر پرموین کواون شور شر
 تہ چوئے چھ فتیہ تہ چپائی ہمنر
 دریں باغ خسید بہ ایں کرد فر
 بمن ہوشت رتے یہ بدکار چھے
 ازیں فعل بہ دخترت یا بشر
 جدا کر دینا آہستہ پٹھن خاب
 چر سگے ز مینیق اندر ہوا
 حکم پرموینے کن یہ سستی دیتن
 وکر مینہ تراون بہشت سقر
 نہ گزہ تراون بہ بحر قہر
 تہتہ نیو کہ تراوہ تہمس آہ تہ
 کوہ کہ کیا بہ اُس شاہ والا گہر
 دوپس ماہہ بر خیزاے بہ نشان

بہ خاری ز بستر سحر و ارجن پختہ
 دو پین تس کہ اے دختر نابکار
 درینا اکتہ اندر کرے کھوڑے ان
 دیشتمہ ننگ و ناموس شاہی بباد
 مرون یوزچہ بہتر ازین ز پستن
 و مرغ نازنینیش بہ ضرب طعن
 و چستہ گئیہ مہر و آں سہمتن
 دپاں اُس یارب یہ کیا چھس و چھن
 درینا سہ کتہ یس سے بو در کنار
 دروئی سہٹھا پائی پانس پشان
 بخاندین ہمرہ خویشستن
 پکیشہا بباغ اندرون خار و شر
 کتہ یوز و تھن شاہ گو در غضب
 کوڑن عزم تس جیرو تبہہ کرون
 مگر اوس باقے و نہ تس حیائتہ
 دو پین از یسے کیستہ کر سہنہ اثر
 جھلس و پین مشور پیو سے جان
 بہ ضرب زبان کراہنے حال بد
 و گرنہ چھ میونے غرض قادر خان
 غرض چید چید پری پیکران
 و لیکن تمس گوینہ تاثیر و بیج
 تہہند و اظا گوینہ تمس کارگر

کوڑن حد و تبہہ تمس خوب تر
 سزاوار گردن زدن کوڑچہ کار
 درینا سہ او سے ڈسے دشمن تہان
 درینا کوڑے دشمنو سے عناد
 شو نکستہ جان آمن ازین اپستن
 بہ خشم و غضب بس رسانید رنج
 جوابا تمس چھنہ پھیرتہ و نن
 یہ فرقت سے کھوڑے چھنہ دشمن
 نیومت گل تر بختہ بلبل س خار
 بہ اثر جھلن تھن تھو دکان
 کرون پیش ما بس سونہ سرین
 و چھن تہ و نن تس نشہ سر سر
 ازین لاپتہ داستان عجب
 ازین ز پستن جان امو سہند مرون
 شہن ڈاپ تر کہ ترک کراہن سواختہ
 بلے ز چھنک ایشمر هن چھس خطر
 بہ پند و نصایح اوس امتحان
 اگر بوز پختہ روز از حال بد
 یہ تھا و نہ تر لیس مرض یا تر او جان
 شب و روز آسے بھسختہ کران
 ز مالش تمس جاہ تر آسے بیج
 کر کہ موہ خستہ شہر یارس خبر

ژلان چھس نہ پڑاہ جامہ اونس جنون
 بزندان سنگین سوہ تھاؤن گرد
 گریہ واد پڑاہ آن سپہم بر
 دوپیس ماچہ کر نوش عشق شراب
 تبس قیس یس گویہ کینہہ سود مند
 دوپین بہر دلبر یہ جور و جفا
 خیال وصال دلا رام چھم
 یہ غم چھمنہ الا نگار سس وین
 ز آب روان خود شکہ شد جو ہے من
 حکمران نگار کہ شہرک نگار
 حکمران شہر نگارک نگار
 تینہ ذوقہ بڑ کرانہ درایس بال
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 لبیخہ چشمہ ہے ہے سے کو آب خاب
 حکمران شہر نگارک نگار
 کلین لچ پھلے نہ کلن کر او کراو
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 اذین ماجرا کینہہ تر اوسم نہ زان
 دریغ ذولم کوٹ نگارک نگار
 سپن رایگان در شہر ارمیون
 شہنشاہ نگار کہ شہرک نگار
 فقط حبیبکے واد چھم چاہ کر
 دریغ حکمران شہر نگار

شہا پور بد انشوری تس فسون
 یہ بوزختہ سے فیروز شاہ نار گو
 بہ آن ساقی سپین بزنجیر زر
 کرختہ بستہ تھاؤکھ سے اندر عذاب
 و لیکن ہماں بند وزنجیر بند
 ییلے جاد تیزی گیس در وفا
 یوان در نظر عاش و آرام چھم
 اگر چھم یہ زولانہ ساقی سنن
 گیس کیا سے کوٹ گو ز پہلو ہے من
 ذولم تنبہ لاؤختہ و چھن کر دوبار
 مرے نیندیر ہر گوم کراؤختہ ددار
 تینہ شوق کاٹیا ڈولم بھٹو تہ بال
 کوڈم پے کرختہ طے ز کاموشہار
 جو تشنہ وصالک بہ زھاڈان آب
 ز ظلمات گو غائب آن چشمہ سار
 گمان سے اوسم زستان دراو
 بہ عاش و طرب چھاہ وصلک ہا
 یہ ذولم نہ سوئس پتے چھم خزان
 کلن دلوختہ پو گو کلین لوپ پار
 خبر چھمنہ کوٹ کو سے ولہار میون
 لبن کتہ روڈم سے وکلے قرار
 نہ کس تبس میثانہ حالچ خبر
 ونے سے خبر میثانہ تس زار زار

ہنہ صبحکے واہی آغاز کر
 قسم چھڑے بیٹھ جاہ و چھین سہار
 نہ پکس تھا و تس ناو تاج الملوک
 و چھین لالہ زادن اندر شاہکار
 نہ آب در نالہ تیل بل
 بہتہ ڈاکہ وارین اندر شاہوار
 و چھین واہ باغ نسیم اندر
 بہتہ ڈاکہ دیدار سے انتظار
 و نس میانہ طرفہ بشیرین زبان
 نیند پاؤں و چھین ڈور کوادون قرار
 سے نشینہ روک نہ نصف شبین
 سوتان چھین تیران چھم عشقہ نار
 کران عاشق اسیر بہ باغ اندر
 مگر کرسہ تقدیر ہے بہ ہمشار
 جو ماہ دہفتہ بہ گروہن رطس
 ڈولم ڈور بہتہ حور صبر و قرار
 درپناز نزدیک کرہنس بہ دور
 دلاسا کرہتہ آہ تن زار پار
 دپس تراو نامیون رنج و مملال
 سمان تراو سامو درشن دبار
 بیٹھے پاٹھو در نالہ و زار اس
 نہ تس خاب غمہ روک نہ عاشق آرام

د مٹزل قدم تراو پرواز کر
 بہ شمعہ نگار کہ شہرک نگار
 جو بلبل گلن سیتو ترموشند سووک
 کران عاشق شہر نگارک نگار
 بران پیشا لے موے کران سائل
 حکمران شہر نگارک نگار
 سہ آسی ہر بار خیر البشر
 بھد زار آن شہر یار نگار
 مناسیب یہ کر اوں اے مہربان
 درپنا ڈولم شہر یار نگار
 کرس بال پامال لو لہو تبین
 درپنا حکمران شہر نگار
 خبر کیہ تہ اسمیہ از خار و شتر
 بہ تحریک آن شہر یار نگار
 گنجس ہولہ تہ لولہ اخترے ڈورس
 درپنا حکمران شہر نگار
 منقص کورہ کہ میانہ عاشق سورو
 گوشت رنجہ شہر نگارک نگار
 چھنے منتظر از نو ہمال
 دسازینت تاج تحت و نگار
 بزدان گرفتار و بیار اس
 گوشت تس پیچن چار مذہب حرام

بہ ماہ دو ہفتہ تمبس کو ہلال
 نہ باکس سلائے کلائے نہ تس
 جمیلہ یوان موج اُس دھبے
 نہ تمسند و نہ اوسنہ تس و نہ پن
 نہ باکس سلائے نہ باکس کلام
 فقط در جان تس بگاڑک بگاڑ

یہمیشہ در تحیر گشت گنگ و لال
 نگاہ کہ نگارا فقط دود تس
 رہائی لبکہ تراو بیگانہ لے
 جوابا نہ پھیرتہ بہ مادر دین
 کر تہ خاب و خود دن سہ پانس حرام
 پختہ پامٹو با خود کران نالہ دار

تاج الملوکہ نس فراقس منزناہ زاری

بہ رب رووم مے از ہر
 دبارہ بہ لبین کر
 گیس تہ بال آبستہ
 گزشتہ کوت زانہ ابستہ
 بہ اُس در پُرتان
 کووم عشقن مے یکسان
 کریم تموجا کریم ہانگل
 ڈلیم مے تیلو یہ گانگل
 ڈولم مے ڈور ہستہ دل
 گیس پاستہ در رگی
 ونس کوہ میثانہ گزاد
 کرکہ تس طاد طاد
 تہ رووم مے وہمید
 یہ میانہ حالہ جی بید
 یکایک رتم و نہ تس
 کر تہ کیا سوع و نہ تس
 مے اندر بند و زندان

عجب سہ تاج دلبر
 بقدا پائین کر سہ
 مے گو لولہ دل سہ
 بیس بے بال و بے پُر
 منوشن ز شہ پہان
 بہ شہ و شیر و شکر
 گیتیم مے تمو شیرے کل
 پرم افسون مے دلبر
 تیان چھس نیم رسیل
 چہ مع کلن میون دشور
 ڈ گزہ پانثرالی کاو
 مے پانے بوز خبہ
 ز نور ماہ و خود شید
 و نہ تس باد صرصر
 گزہ شاید کنن تس
 چہ افتاد بہ رستہ
 ڈ پردین سیتو گندان

در یغا اے ستمگر
 کردی شو بیا حب دلی
 تیرا لولہ رفتن پر
 پُستان شہر تیرا گام
 خودا حافظ تیرا بدتر
 سے تراویم تیرا دایہ
 گمراہی تیرا پتھر
 دلس غم کا یہ بو
 در عالم جبر و ہم بر
 گمراہی از ہجرت تیرا
 سے اہم اے دلاور
 سے گو نعم قدر شمشاد
 تیرا پتھر بورہ صنوبر
 جدا یہ گڑھ کاٹھہ گل
 گیس مولن لوگ دور
 نہ نیت در ہوت زخاں
 سے سستین ادس در بر
 ویا در خاں سوو کہ
 بہ حکم بیسم مادر
 چھہ کس سے تروہم نوں
 تیرا تکریم تیرا کسے در
 ز تکلیف و ز آزار
 بہ مجبوران مضطر
 گوشت از جرم جانکاه
 بہ صدمہ افسردہ در بر
 سے چھہ بس تیرا تیرا
 کہ ہم انشا تیرا
 دلس تراویم سے صافی
 چھہ یس اللہ اکبر

یہوے چھا کار برندان
 کرکھ بروٹھہ اشنائی
 دیان آتھ بے وسہ فانی
 کس عشق تیرا بدنام
 تیرا چھہ آغاز و انجام
 رنگار حیا مایہ
 پہچتہ در گنج زہاے
 اگر یلہ آسہ ہا بو
 بہ دہے وڈی بہر سو
 ولین چھہ سے بے
 رہائی حیا دے
 وچھتہ چون سرو آزاد
 کوڑم آدن سے بیداد
 ز شاخ باغ شمع
 ترشہ پڑمورہ ریل
 سے چھہ غائب گمان
 کوڑم کہ پیریو شبانہ
 خبر کتھ حیا تروو کہ
 تیرا دورہ اسہ یو کہ
 گیس دیوانہ مجنون
 کتھ چھہ چھہ در افزون
 خمدادندا رنگاہ دار
 توی بس یاور و یار
 چھہ مضطر نعمت اللہ
 بہ ہر گونہ عذر خواہ
 شفیع در روز محشر
 بہ پاس چار سہ ورتہ
 سے چھہ امید کافی
 دیم گمراہی سے مافی

سہ تاج الملوک شہر یار نگار
 ز آغوش اُن دختر در با
 بدو یابے قلزم ز دشت طلسم
 دیان گو سہ بیدار از قعر آب
 کھسبہ از بِن آب چو فرش آب
 پیوست آبس اندر سہ از آسمان
 گہ آب پیچھے آشکارا حساب
 لسان تہ مران اضطرار آبس اندر
 تہمس راے دلبر سے، تخاب چہم
 الا ہی بکاؤل رچھن از عذاب
 ولیکن تشند شوق چہم، بلیقین
 ملاقات با من کرین دوستدار
 پس از چند روزے سہ لوگ بر کنار
 سہ زندے دیند اوس کھالان نفس
 ذرا لوگ سہ ہوش پند صاف گو
 عدم بر عدم تہس ندیم و ندیم
 جزیرا و چھن دور تہم خہ شفا
 جزیرس اندر اوس باغا زہر
 پُر از میو از صنعت کردگار
 چہم توشان ز میو کو دین نفس سیر
 نیت اُسو مانسہ انسان شکہ
 بحسرت ز خہ ردن سہ فروت گو

لیکھای چہ از خامہ نامہ نگار
 بخشم و تر کوڑ جمیلن جدا
 سہ پریون اکتھ تراؤ نوون بحس
 پیشہ ترؤو پریو سہ اؤد خاب
 ہدوک آبہ نے دیت ز بس انقلاب
 گہ زیر گاہے سہ بالا کھسان
 چو دینا پکھے سہ در قعر آب
 پتے پاٹو کینہہ دودھ سہ آبس اندر
 خبر چھنہ سہ پیچھے کوئت آب چہم
 پیچھے کو دینا اوس چھس غرق آب
 پن غم سے کینہہ چھنہ از اُن دایں
 الا ہی سلامتھ تھوون اُن نگار
 دیان اوس روزی تہمس برقرار
 رزق اوس باقی تہمس در قفس
 بہ خہشکی تہمس جسکے تاپچہ پو
 بہ آہستہ آہستہ ترؤون قدم
 بسا جل پکان اوس بے دست و پا
 بسرعت پکان گو جزیرس اندر
 مبالغہ اندر دن اُسو کلو بے شمار
 سپن خہش اندر تراؤ باغس دلیر
 ادیزان کلین میو میل آلہ
 دچھان میو نے کن سہ مہووت گو

۱۔ آبہ کہ سہر مشہور ۲۔ بنیاد ۳۔ کڑاؤ ۴۔ تریشن ۵۔ آکھ جنگلی میو

دریں فکر مے اوس میون دُچھان
 ازیں قہقہہ پیئے و سہجہ بر زمین
 و سہجہ بر زمین یام تم میو پیئے
 دُچھان گو بجار تھ روانہ سپن
 کلین پیچھ و چھن جاپہ انار
 اکھا تھو ٹوٹن تہ کو رن تھہ شکاف
 بضر جان میلہ دُن تھو پھسٹرو
 و چھن دے از بطن تانر انار
 ہ پرواز تم جانواران بر بام
 بجار تھ سپن گو سہجھا خستہ جان
 تھلی تہس گو موٹھس میو کھیون
 پھٹھی ہوو عجائب و چھن نو بنو
 ثلان اوس واد اکران اضطراب
 پیچھے پانٹھو کیٹھہ دوہ سہ زندے گور
 دوہ ہا اگر نفلا رہ بس کن پورن
 چو تختہ پستل تھہ بنوون ذبر
 سپن یام مضبوط تر وون در آب
 اول خاتہ پانزی پانس پورن
 دیکہ دھتہ روانہ سہ گو از کینار
 یران اوس آبس اندر چوں حباب
 پیچھے پانٹھو کیٹھن دوہن بویران
 پس از چند روزے سہ والا بخا د
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

بقہقہہ نہ میو اسون گو غیاں
 کلین پیچھ اکھ اوو نہر یقین
 پھتر تم کلین پیچھ نوی پاد گے
 پیچھے پانٹھو اکھ دُن باغا و چھن
 بحر اوس دُنس نٹیک آشکار
 دوپن وود نہر لہم پھٹھہ سہ سہ دے
 خود این تماشا تہس بیا کھ ہوو
 پرنڈ تہن ہوو سہجھا جانوار
 بشاخ دختان پہچھ گے تمام
 و چھتہ صنعت کرد کار جہان
 ازا خا قدم تھو ہیو تے تیز دین
 ز بے طاقی حباب افسردہ گو
 و لیکن جزیرس بہر سوے آب
 جزیرس اندر بوکران دور دور
 پیٹیس عقل تہ جمع ہیٹم کو رن
 گرہ بستہ کورنس بعقل و ہونہر
 بہتھ روڈ تھہ پیچھ نکارک ثواب
 توکل بنام رلامس کو رن
 لگان واد سہتی یمن و سار
 گہ زیر گاہے بالائے آب
 گہ زہر گاہے ز دشتہ مران
 کن رس اکس لوگ بنیر و باد

سہ افغان و خیزان بیجے نیم جان
 ہر گونہ تھتھ منس بلا سے عظیم
 برابرے رویش سپین آہ کوت
 باغ و گلے پیچہ روئے تھر قرار
 تہس گئی پر ہول کرکھا کفن
 گلے پیچہ کھسختہ یس تہس شاوڈر
 دراز و مجسم جو کوہے کلان
 کھسختہ ادس شاہزادہ کھسختہ دلفگار
 سیاہ مار ترانہ پتھر در زمان
 دوان سر پہنچے تراو لالا پتھر
 بفرنگ لعلیکے ووت گاہ
 سپین روشنایی چو نصف النہار
 نیر جانور درآے از ہر طرف
 بہ وجہ آے تم و حشیاں یک قلم
 برقص آے باہنے چہ وایان پر
 چو افسون زدہ بیٹھو بے ہوش گے
 کرین جھلکی داغل اندر قفس
 زنیہ دریاہ رودی تم اسو زری
 ہضم کرکھ تم و حشیاں و طیور
 سہ جوہر میلہ سر پہنچے ہننگو
 بستور گو سو بے جنگل روان
 مگر و گلے پیچہ یہ سورے وچھان

پورن حمد نہ گو بہ خمہ شکی روان
 صعب تر سہ دادن پر از خوف و بیم
 دہس پکوبکی کھوک میلہ شام موت
 ز خوف درندان سپین دلفگار
 ادا نہ نصف شب گو ز طرف دکن
 چرند و پرندہ میکھ شور شر
 اکتو اندر سپین اجداد اکھ عیاں
 قضا را دوتن اکھ گلے تل قرار
 کوڑن اجداد قے تہ موڑن دہان
 ز اجداد سر پہنچے دراو یا مکتھ ہمبر
 شب افروز لالا چو تابندہ ماہ
 سہ دادن سپین روشن از ہر کنار
 بہ آن روشنی از میان علف
 جمع لعلے نشس سپین چوں علم
 وچھتہ لعلے کے گلے تم جانور
 زھینتہ پیچہ کھکتھ مت ہوش گے
 موڑن اجداد اس کھوڑن نفس
 لعلے جانور سر پہنچے ہضم کرکھ
 شکم شیر کرکھ ز نزدیک و دور
 گرا اکھ تموز بر زمین پان ترود
 سر پہنچے اجداد ہننگوون دوان
 اگر شہزاد سپین نیم جان

عا و دھتھان تہ پوان ۲ مشکل ۳ لعل ۴ دہر ۵ گاہ ۶ شہہ یادام دین۔

چو چشمتی لعلی کن سہ دیوانہ گو
 کوڑن مشوہ با دل خویشتن
 صبح یام پھول گو بدو یا کسار
 کس تل حقون جمع تئو انتظار
 پن وقت تئس اجدرس دوت یام
 بدستور دیروز ماران نار
 روان سرچینے قے کرختہ ترو لال
 فروزید گاتشا و چشمتی ماد ترو
 گزینہ گوتو مار تہ اجیدہ
 و چشمتی موتہ دوتہ شہزاد پتھر
 رہ تل میلہ غائب تئو کردو لال
 شب تیر بو جاد گو تیر تار
 غرض تا دم صبح با تیر خاک
 تلی سین شاہزادس بدل
 پتھر دوتہ نہان لال کردون عیان
 بر امیہ آبادی آن دل پریش
 نہ یارے رفتن نہ جایی قرار
 دہمیس بو پیکان راختہ یا منجہ پوان
 پتھ پتھ روزے کس پیچہ قرار
 دیان اکتہ کس جانور اول اوس
 کھنڈل مار پتھ آشیانہ سہ بو
 نہ بچہ تئس اسو ائرس اندر
 عا پتھک ۲۰ خاموش ۳۰ رب

پیچہ نا آتھ اندرں فیکر پیو
 ہر گوہ در دست جوہر ان
 ادر رب ازن پیش اسرں بکار
 کوڑن تہ روژن اکتہ شمس تئو قرار
 دمان او تئو جاپہ کردون مقام
 ز غنار دمان تئو نیر تر او مار
 بصحر شاعر پیو بحر کمال
 چو پروانہ آماندے جاپور
 چپ و راست پھیران بعد اشتہا
 کرن کالم گو غائب لال از نظر
 بقرون کس پیچہ تئو کھانج زحال
 دہلوز لنگو دہن تم نہ اجدر تہ مار
 سپن ہر دو موزی بخاری ہلاک
 مبارکھ سپن کار گر میا فی کل
 کرختہ صاف بستہ کوڑن بر میان
 اذان جاقدم لوگ دے پیش پیش
 و لیکن زہا بختہ سہ مردانہ وار
 نہ خوف درندان کس پیچہ بہان
 شبانہ کرختہ اوس آن شہر یار
 بخفی دو زائرس اندر شول اوس
 بچن داستانہ و نان نو بنو
 دو یکھ ماجہ قصا تہ دن موقتہ

پیے آنکہ در کار کا نہ کتھ پیکی
 نون تمہ ماد انجی کا نہ دلپل
 دو پیکہ تمہ اے جان مادر فدا
 دریں وقت حوضا چھ طرف دکن
 عجائب کلا چاوتہ باوتھ
 تہرک و صف ساری بہ کراو بیان
 چھ تمہ کس دہلس و صف یس ماہر
 تہس دیشہ نہ کا نہ سہ سار نو چھان
 نگہبان سور پھا چھ تھتھ ہولناک
 سہ موزی چھ پڑ خوف تہ باخطر
 بچو عرض کور ماہ بارہ درگ
 نگہبان پیلہ تھتھ چھ تھتھ صعب تر
 دو پیکہ ماہ نوڑو تھتھ وارہ گوش
 بلا خوف و ڈر کراو ہمسہ تمام
 بغورن تہس کس سہ موزی پیے
 لگیس یا مہتن غوطہ آبس اندر
 پرتہ گزھس جانوارا چو نارغ
 تہس پچھتھ کھسن مر پچھتھ کار
 بطرف پچھتھ تھتھ چھ شاخ کلان
 چھ تھتھ شاخے میوے بے شمار
 سورخ رنگ کے ہو یا مہتھ کھیلے
 سبز میوے جاو تا شیر جان

بوقت ضرورت سہ فایدہ دیکھ
 یکتہ اندر چھ کیا اندک شہر دقلیل
 خزائن چھ یکتہ جنگلس جابجا
 کلا اکھ چھ تمہ کس کینارن مہتن
 سرزع القطب دیان ناو تھتھ
 بہ صد ہوش تھتھ کس تھتھ وارہ دیان
 کس ٹوڑی تہ لاگر پانس بسر
 مگر تھتھ کھس کل چھنہ کا نہ گزھان
 گزھ یس تھتھ سر پچھتھ کراو پلاک
 صلاح کا نہ تہس پیچھتھ چھنہ کارگر
 مفصل اسہ نش کلچ و ن خبر
 تھتھ واتہ نا کو نہ تیج کیا پیر
 اگر تیز ہوش اسہ کانٹھا منوش
 کنا رس پیچھن حوضہ کس واتہ یام
 بیکدم یہ حوضس اندر وہ تھتھ دیے
 متبدل گزھس شکل رنگ درگ
 تھتھ چھنہ پروا تہس جھلہ داغ
 گزھتھ فیصل تہ جاہ کراوان فرا
 بہتھ روز تھتھ پیچھتھ سہ مرد جوان
 سبز تہ سورخ رنگ چھکھ شکار
 ہمائدم سہ بر شکل اصلی پیے
 کلس پیچھتھ اگر تھاو کا نہ پہوان

ز دشمن تیرس پور نہ ضرب کاٹھہ
 تیرک پین دگتھ ز فکے بے بہا
 اگر ساس من قلف کاٹھہ آسہ دور
 پتھتے پاتھو چس و صف ہا بیشمار
 چھ بوراں یہ شہزادہ تیز ہوش
 دل و جان سہ مشتاق گوشت کس
 صبح پھول کوڑن حوٹکے جستجو
 بھینتہ پس از جستجوئے دراز
 بنام الاہی توکل کوڑن
 کر بشتہ مہمچہ گوئندن بر میان
 کربادب تیرس مؤدیس مشکہ آو
 کوڑن عزم شہزادہ کراو داس
 بہ آب اندرون گو تیرس جاناوار
 گوہ ڈن کیون تمویو یے سوخ رنگ
 روڑن سپز میو گوئندن بر کمر
 دہن لوڈ کراؤن تر لاجن بسر
 بغار غدلی و دھت پتھر دآں درخت
 سہ یوس مہرہ مار از اجدا
 دران چاک بے باک کر وون نہان
 تیرس نوشدارو سہ برگ درخت
 از اس جاقدم تیز تر وون بہ پیش
 پکان رفیتہ رفیتہ آکس جاپہ ووت
 و چھن حوٹکے سٹاک مرمر جڑتھ

گندے بر کمر یوڈھکن چھند نہا
 دیس واکھ چوں نوشدارو دوا
 تیج لوڈ مژدراو تھتہ و صف ژور
 سپٹا زیر گو ووت کراو قرار
 سپن شادمان وار پھوون بوش
 کم و جاہ غم ہاے خا طر ژا بس
 چھ ژھانڈان تھتہ تر کس سو سو
 و چھن دور گل حوٹکے گو نرا
 تیرس یاد پیو اسیم اعظم پورن
 کنار س پیوچھن حوٹکے گو پکان
 غشم و قہر آو از غار ڈراو
 تمویو آبس اندر و صفٹ ژھنوبے چرا
 پیرواز روٹ تمویو کس پیٹ قرار
 سہ بر شکل اصل سپن بے درنگ
 آکس شاخسہ کوڑن عا صا ڈبر
 بیٹہ کینہہ پین برگ و ارن پتھر
 و سانی دیتن رازہ تمویو چاک سخت
 بہ ست اوس آت تیرس بے بہا
 بمرہم تیرس زخم گوڈ عیان
 ہیوتن سہو ستین بہ فرختہ سخت
 بحر رہبہ راہ خا طر پریش
 بھتہ آس حوٹا سپن شاد کوٹ
 رنگ آمیز پوشو ژو پر آو برتھ

دُئین دُپچھ از بہر آرام جان
 دُچھتہ آبو پے کُن سہ بیتاب گو
 خرامان خرامان بچھٹس پچھٹہ سہ او
 چھٹے اوس جاداد تس تخت دُخت
 دُئین غوطہ آبس اندر گو نہان
 نہ آب و نہ جاداد بیتاب گو
 دُچھن دو تھمت گو سہٹھا منفعل
 گو تھمت غائب تس ریش یس اوس تس
 گرنہاں شرفہ فی تمس صومندرا
 عجب نازنین دلبرہ سوئندرا
 دوپن این چہ رنگ است چنگ بلا
 بیکسو گزرتھتہ بیوٹھ غمگین و زار
 بہ تنہا دُچھن مہ جین سوئندرا
 پیڑن پُرسشتا تس کرپہ سُر سُر
 بہتھتہ کیا زینتہ جاہ چھکھ دل جوہی
 درپ دشت بیوای چھکھ دُرا مڑے
 درپ شہر چھس بیکس و غار زان
 و لیکن بتقدیر رنجور چھس
 بہر ملک پھیران برایے رشکار
 بتقدیر روزے درپ شہر دُا تو
 و لیکن گہو اُسو زہزن یکہ
 سہ تاجو بمع کاروان آو رکھ

سہ جان دُچھتہ گو سہٹھا شادمان
 تھکا کو دُن بیدار از خاب گو
 سہ آب مُصفا دُچھتہ تنہ لیاو
 کٹاہ و عصا چنڈ برگ دُخت
 کنا رس پچھن تھو و تھو در زمان
 کلہ تھو دُئلن حوض نایاب بو
 پٹن پان شہرس اُس مُتصل
 از ان صعب تر مُشکلا پیش تس
 زانا بنے پڑ دُچھن پانے
 بشکل و شمائل پُری پیکر
 یہ آفت دُچھتہ گو سہٹھا مبتلا
 در آخر بحر صبر زونن نہ وار
 اُتھو اندر پکان آد شخصہ بارہ
 زانا دُچھن مثل حور و پُری
 الا اے پُری پیکر نازنین
 کتھ چھکھ تہ کہہ جاہ چھکھ آمڑے
 ہوا پس دوپن تس کہ اے نوجوان
 ونے کیا اُس خواہ پُتر کوڑ چھس
 تپتر کوڑ چھس اوس بوڈ مالدار
 بالفت مے او مہ ہوان ساؤ ساؤ
 شبانہ بجٹھل پکان قافلہ
 سہتھتہ زہنو حملہ یکسر کوڑکھ

سے مال و متاع نیو کہ بے ترس پاک
 رو چھم رو بخفی گیس نا پید
 کران گر یہ از طالع و بخت شوم
 فقط نام مولا مددگار و یار
 نہ کاترھا پٹن تس نہ مادر پدر
 سے رعنا جوان جاو مافوق گو
 سے بستن گرو پچھ زلی آہستہ
 عروسی صفت چا پوسی کرے
 لبیم نیسا مہقا حمد ذاتس پران
 کوڑن عقد تس سبتو بس و کنار
 قضا اتمس لوگ تھندے محل
 صدم بر صدم مشکلا آوتس
 سے شوہر تیس نشہ مہجور اوس
 بپ کی کر پانو سے شہت شو
 پیے شست و شو ذرا یہ تھک کن پکا
 دیتن غولہ پانس ز پاتا بسر
 نہ شوہر نہ آن بجہ لونہ مال
 حبش یا کہ رنگی پڑ از دود گرد
 و چھن سر بسر تھک گل اندام سے
 پورن حمد اما بیہ مرد گوس
 و چھتھ صنعت صانع کردگار
 گریمباں روٹن سخت بیوا یہ تس

بتیغ و تبر حملہ کراؤ کہ ہلاک
 بیک گوشہ صعب ناک و شدید
 دم صبح آیس دریں مرز و بوم
 شفیقاہ سے رو دم نہ کاٹھہ غمگسار
 جوان و چھن یام بے بال و پر
 بخاطر تیس تھم شندے شوق گو
 دوپن تس میر غم نہ دل شاد تھا
 بجان و بدل خاکبوسی کرے
 غرض تھم زمین سبتو شادی کران
 تیس رو دینہ دائر صبر و قرار
 بصبر و شکیب کرن نہ عمل
 پس از وقت کاہل نیچو زاوتس
 نیچو زچھ چلہ یا مہتن پور گوس
 پس از چلہ آجک کوڑن جستجو
 تیس اوس حوضا قریب المکان
 کہ تھک غلہ کے عزم آبس اندر
 نہ آن سر زمین و نہ جاہ و جلال
 گوشت پانے اکھ سیاہ فام مرد
 سیاہ فام رنگ گوشت پانے سے
 یہ ڈپٹھ سہٹا رنج دل سرد گوس
 دریں فکر پیوست گوشت دل فگار
 اکھ اندر پکان رائٹسا آتس

بر پتہ طہاچہ دیتن تس بروے
 ترے دودھ کے پشس زور رو دکھ بھڑا
 گوشت در پیر چھکے کرے مغز مر
 کہا را دیتن تس گزہ صحتہ ان دینے
 و چھکے یا برحقن مول خوشنود کے
 گزہ سینہ چھ گاہتو اونٹہ کیا طعام
 و نان چھکے کیٹہ غیر افئوس و آہ
 الا ہی رچم از بلا بے چنین
 ووں اندر بلا بے و گر ہینہ آس
 خط بخشہ دن چھکے رؤف الرحیم
 بوجھے ہتو عیالن تیس زور کور
 بجلدی ز جنگل گزہ صحتہ ان خطب
 بوجھے ہتو چھ شرم کو پڑ چھکے شہ چھان
 کہا را ملن تہ کمر بستہ آو
 کلین منز و چھن چشمہ سار عجیب
 مے دلخستہ برجستہ بر آب آو
 جان و دہل تھتہ طائب سپن
 غفل اندریں آب پاکیز صاف
 اد غشیکہ زائہ بے ہیمہ دین اسم
 دیتن غمہ ط آبس اندر برندا
 و چھن تہو پینو اصل شکل خوشاب

مے بروے بہ شکل زولید موے
 دو پین تس کہ اسے احمق نابکار
 شرین ہند بوڑھتہ پڑتے پروانگر
 بیکم کشان نیون ڈیرس گئے
 بکرت تیس رائٹ سے بچ بے
 چپ و راست چٹید گئے تس تمام
 بعبرتہ تمن کن و پھان پادشاہ
 کوڑن عرض سوئے جہاں آفرین
 بے کھو تام دیوس نشہ معہ کلیاس
 دہائی دتم زیں بلا بے عظیم
 دریں فیکر بو رائٹسے شور کور
 دو پین شیراز اس بقدر و غضب
 کنو تہ عیالں دمو آب و نان
 غنیمتہ شہین زون جنگل مہ دراو
 بجنگل و چھن لالہ زارا عجیب
 و چھتہ ناگر راس گئے تنہ لیاو
 آس غشیکہ شوق غالب سپن
 دو پین از سیوم بار کپ بے خلاف
 زولیدنا تہ رنگ سیاہی ز جسم
 و بھتہ پی توکل کوڑن باغدا
 بجلدی ملن یا برحقن سر ز آب

گونہت اوس نیچے جایے تیں تیر روز
 کلاہ و عصا دل سپین شاد تیں
 اکتس منز عصا تے کلس پیچھے کلاہ
 پورن توبہ تے پاؤنی پانس دوپن
 نہ حونس کئے آسہ عاشا و چھان
 خود این کرن پاؤنی ہم جن و ناس
 ز انسان سپن دیو بدتر بدتر تلف
 بدنی یا دیون سہر کرنے سوخن
 کلاہے کرائت بسر خاصہ تیں
 طلسماتس اندر تے چھے امتحان
 ز خاصہ عمل کرکھ مزرا آختر
 چھ ہم طالب حق تے خاصہ مرد
 چھ کینہہ کل کنڈین ہوک پین پوش ناو
 نہ ہر چشمہ پانس ہر کشت شویے
 پوان درینچھ آباد آسان خراب
 بغفلت و سکھ یود ز آبس اندر
 نہ روزی عصا تے نہ روزی کلاہ
 خبردار اکتھ کن ہر وچھ اکتھ ہر سن
 و سکھ حونس اندر تے اندر سکھ
 بحسرت ز ارمان و افسوس کھیکھ
 وچھکھ رنگہ رنگہ بلا یے عظیم
 کرکھ توبہ تے ذکر ہو ہو پر کرکھ

سہ جایے اول غسلیکے موحن بور
 بچھس پیچھے پچھے پاٹھو جاداد تیں
 دیتیں سجدیے شکر سویے اللہ
 ملن تے ازاں جا روانہ سپن
 ازیں پیش وصال کر او نہ دانہ تران
 خبردار اسے عاقل حق شناس
 دیون پیچھے دیتیں آدمین شرف
 دے آدمی سوز حضرت حقین
 اکتس منز دیتیں عصمتک خاصہ تیں
 یہ دوزیا پہ فانی طلسمات زان
 بشا پستی یود وچھکھ برونچھ پچھ
 مہر کر ٹلی و خوار تے گرم و سرد
 ہر یک ٹلے دل مسہ تشبلاو
 نہر جوے آہک ہر کر آرزوے
 چھ باغی صفا آب آسان شراب
 بتلیس ابلیس از طمع زر
 بشکل مونث گزھکھ مثبتلا
 یہ دوزیا چھ حوضا پر از مکرو فن
 نینگہ زن بدنی ز طالب بنگہ
 گزھہ شکل زن حسرتک پیالہ چکھ
 بختجال یا مسخ گزھہ دل دونیم
 چھٹھہ دل اگر نام مولا سہرکھ

یی بر غطا یام رب الجلیل
 دی غوط پائس در آب طهور
 کلاه و عصا بیہ حاصل کوکھ
 بیا نعت اللہ وں کو مختصر
 چہ اخیرہ سمسار ناپائیدار
 شفیع الامم خواجہ دوسرا
 دلس منز تیر منڈے موہ جیتھہ ترغوا
 پیتھہ پاٹھو نقاش ایں داستان
 سہ تاج الملوک شہر یار نگار
 قدم تیز تر آون چو باد دماں
 سہ میو تیس اوس ہمراہ خویش
 پیرواز پیو و آرتھن بے خلاف
 بیکسو مکانا و چھن بر پھار
 دلس پیو تیس شاہزادس خیال
 مقفل سہ دروازہ سنگلاخ
 اندر زاو بیسواہ تر آون نظر
 بکمرہ دویم زاو از بہر آن
 و چھن نہ گئے کاتھہ تہ کیشرہامعاش
 پکان اوس بیواہ بے ترس پاک
 نہ کس چھک کتیک کیا دیشت نہ خل
 پر ندن چھنہ طاقشک اکھ جوا
 و لیکن زٹے بیواہ بے خوف و ڈر

گزھی نہ ہیرا پاؤ دوی سبیل
 بٹکھ مرد کاہل گزھی دل سرور
 بفتح و ظفر ساکھانہ مرکہ
 یکن ترک طمع جہان و ہمنز
 پس و پیش حقو نیکیہ بر کردگار
 بمعہ آل و اصحاب خیر الوری
 دئے تار لاگن اندس چاؤ ناو
 چھہ تصویر کھینچن بصفہ بیان
 میلہ زان سفر باسین رستگار
 طفیل سبز میو باغی و چھان
 بیہ برگ با مرہم نیش و ریش
 کوہ پس پیچھہ اکس بوڑھہ از کوہ قاف
 کنہ ہند بناوٹھ سہ از ہر کنار
 بے کر کا دریں خانہ تفتیش حال
 بضرع عصافقل کووون فراخ
 و چھن نہ دلوا یا کہ بویہ بشر
 ذخیرہ آتہ آسہ نا آب و نان
 بجزہ سیوم زاو کووون تلاش
 زیکسوے کر یکھا گیش دردناک
 دریں جامکہ دو تہ مت چھی اجل
 بریں کوہ تم داتہ ہمن از ہوا
 دریں جابگاہ کتھہ کووٹھہ گذر

بجلدی ازیں جایگاہ کو فرار
 پکان آسہ وہ فی مالک ایں مکان
 چھٹے سا بچن سہ پختہ کو ہمارا اندر
 بڑھتے پٹ پکان آسہ معہ دار و خار
 بغورن ازیں مقررہ کر گذر
 ودان تہ روان تہہ کورنس بیان
 پٹنگس پٹھن نزد آں سپمبر
 گرتو ہر نہ مشتاق تہنزن اچھن
 بکاؤل پری آس یا نوش لب
 کہ مار سیاہ گائس جانس پچھتہ
 زبشہ گراں تس گوشت لخت لغت
 گوشت رایگان تس سہ حسن و جمال
 پلنگس تپس سہ برگرد پھیوڑ
 کوڑن تہ دوپن تس کہ لے لالہ خام
 خدن چاڈی تہ بیسہ آریضہ قدن
 ز رفتار تو جنگلن ژول تندرہ
 کس عاشقس چھی ژسے او نمٹ ال
 تپس آسہ گوشت دلس پاؤ پار
 ژ پختہ جایہ تس ژور عاشا کران
 ودان تہ روان آسہ پانس نشی
 سپن شرمگن تہ کوڑن نالہ و آہ
 درونی بخاطر کوڑن بی خیال

اگر چھ پنہو زندگانی بکار
 وگر نہ گزحک ماہ اندر زمان
 دیوا اکھ سپہگس تہ صعب تر
 چھ حبس سہ ذراست برائے بکار
 ہاذا بہ انصاف کرے خبر
 میلہ شہزادس پ شپس بیان
 سہ مہجور بو او نزدیک تر
 بنا ز ادا نازینا وچھن
 بشکل دشمال بحسن عجب
 سپن حیولا شہزاد وچھتہ
 کر پختہ پا پینے بند و زنجیر سخت
 ہماہ دو ہفتہ گوشت تس ہال
 کلاہ دور از سر کرپن او نیوڑ
 بطور ظرافت شہن تس کلام
 الا اے پرپروے و نسرین بدن
 نیمت تاب از ماہ و رونق ز سرو
 بہ ایں نو جوانی بہ ایں خط و غال
 گرتہ دور یس نش ز چھک لے بکار
 سہ ما آسہ اندر فراقت مران
 ژسے کر پش تپس نش کتا کشی
 پ گفتار بندانہ بوڑھتہ سہ ماہ
 وچھتہ تمکو شیرے چال تہ خط و خال

بظاہر اہلس عشقہ ذالک وثن
 تھوون روے پوشید اندر نقاب
 مباد اگر تھک مار اے نوجوان
 دوپس باز تاج الملوکن جواب
 بعون خود دا چھس سپٹھا زور وار
 ازیں وہمہ میونے ہو برکینہہ تر غم
 کینج چھکھ تہ کس چرن مادر پدر
 تہ بوڑھتھ سوہمہ روسپنہ اشکبار
 پیری چھس تہ چھم روح افزائے ناو
 جزیرا عجائب بفر دوس نام
 قصارائے دہہ اکہ بابس ووئے
 خبرائے ماہ کڑھتھ سرسری
 مے کو مہقا آمتن لول سے
 دیتم تموجا جازکھ گیس شادمان
 بغورن گیس تیزمانشہ باد
 ملاقات باہم کڑھتھ اور یور
 دوپن روز دہہ تاہ اے مہہ جبین
 غرض میلہ ز پیترن مے ابرام کوڑ
 بہ مجبور یک ہفتہ کدووم قسار
 وچھن باز درایس سویے خاشاں
 دیوا اکھ ستمکار و بد روزگار
 سر راہ ہنگہ اذآں دیوسار
 ز پنجہ بہ اذنس تلجھتھ در زمان

چھے گاٹھ تر پھیران تہہ سنگن
 دوپن تس ییتہ نیرنس کرشتاب
 سپٹھا چھم مے انصاف چھے پوان
 مے پردا چھم کینہہ ازیں روہ داب
 گردھم خدش کر یجھتھ گرس لوہ پار
 ویکن پنن حال تہہ سہ باوتم
 تہ ککو ارنسکھ پوت بجایے خطر
 دوپن تس وئے حال خود گوشدار
 مظفر شہنشاہ مارلس مے ناو
 کران تھتھ حوکومت مے عالی مقام
 بد گڑھتھ گلستان ارس گئے
 چھے بیمار گاٹھ بکاؤل پیری
 خصوٹن پیر چھک تہ تس مول مے
 گلستان ارس گیس بہ وچھان
 تہمیں نیش بہ داریس گیس شادشاہ
 بہ درایس تہ رٹنن جمیلن بزور
 بکاؤل کرون خدش چھے گاٹھ حزین
 مے فیروز شاہن بھاٹھ چھ تہور
 اجازتھ مہوتم اذیمین ویسار
 گیس بستہ از گردشیں آسمان
 سکونت چھے تموجنیز درپں کوہسار
 گیس بہ گرفتار تہ خار و زار
 درپں قادیان بہ کرنش نہان

تشنه محکم موئم نہ سے زہنہار
 لہذا سے پیچھے رنگہ رنگہ ستم
 بہر گوئے چھم واپہ نادان رہا
 دوپس باز تاج الملوکین ذرا
 پتر بینہ چانی بکاؤل پری
 دوپس تمہ اکھ مدھقا دور گو
 مے بوڑم سے بوڑ باشم شہیار
 پس از مدتے میٹل تمہن دہن گیا
 سے کتہ تام طرفن تھنکھہ درد مند
 پنہر کتہ سچھا چھس نصیحتہ کران
 ونے کیا وچھم حال تھو سٹھ خراب
 گیس مبتلا پانہ افسوس و آہ
 چھ کیٹا دور از فضل پروردگار
 کتہ بوڑ تاج الملوکین خبر
 زرد رو سپد تہ کوڈن آہ سپد
 خوشی اُس امد ساعیہ تہ جو عول
 سے یس پیش رو روج افزا تمہس
 دوپن تہ ہاں گری و خوش و ناو
 یہ بوڑ تھ سے شہزادہ در جوش آو
 پر چھس سے تمہس پتہ پتیر بینہ چانی
 تمہس میٹا نہ با پتہ سے بند و طناب
 تمو ظالمو سوسے کرکھ پائے بشہ
 تھو کھ نہ آہ دہن اکرس اکھ خبر

نہ بودان چھس تھو سٹھ سے زار پار
 چھ کرادان سے بدخو سے دیو دجہم
 نہ خاب و نہ خوردن سزاہ برکزا
 خبردار کر تم سے از ماجدا
 مرض کیا چھ تہ باد تم سر سری
 منو شس اکرس پتہ تمہس سوک گو
 حو کو تھ تہ تہرے بشہر نگار
 مکر کرکھ تقدیر نے یہ پروناو
 بکاؤل بزنجیر ہا کرکھ بشہ
 چھ مجنوں صفت چھنہ مغرن تران
 سے ڈپشہ سے روڈ منہ کینہ آب تاب
 گرفتار در چٹنگ دیو سے بلا
 دہر شہر کراو از رنج و غم رستگار
 بخون چکر گوس زیر و زبر
 موٹھس گفت گو تہ سپن پائے مرد
 سہ ماہ روخ بیٹیس یاد گو دلمو لوال
 وچھاں اُس تہ دوپنہ ور گو ابس
 گئے کیا ز سردی امیٹ پر باو
 پتھر بوڑ تھ تہ تہ دوپن گوش تھاو
 بکاؤل پری خاصہ ماشوق میٹا
 چو مجنوں تمہس پتہ بے اندر عذاب
 بے چھوڑس بہانہس اندر ائہ وند
 بغفلتہ کوڑکھ سخت زیر و زبر

دئے کیا ہے اے خواہر مہربان
 غرض تیں وین سرب سرکار فیض
 یہ قصبہ میلہ روح افزا یہ بوز
 دوپٹیں تیں در پناہ چھس در بلا
 اگر آسہ ہا یلہ تہ دل سو دور
 ویکن بچھس تہ در قادی سخت
 قدم تیں بڑ گزھ وہ فی جزیر س اندر
 خبر میاں بوز بھڑ تے نش شادمان
 دوپٹیں باز تاج الملوکن جواب
 بہر گوئی تے وارہ ہیم یاوری
 کنو بوز اے شہر یار بکار
 دباؤ بچھ ہا سہ پنیے شہر
 ولے چھس گرفتار بندہ الم
 دوپٹیں شہزادن تہ پروا مہ بر
 بعون خداوند شام و سحر
 اگرچہ بہیمتھ بمسور چھس
 ہواپس دوپٹیں پڑکرتہ پروا مہ بر
 نشانہ تیں دور ماوان سہ گو
 فقط تجھ شمشیر خولاد ساسے
 ہاپس پکان او نذر پری
 رہا یام کڑاؤن زنجیر بند
 جزیر س گئے رستم خرامان در اے

مئے کوتاہی ستم دوت اندر بہان
 یہ کینڑھا تیں دھن گوشت بڑوٹھ
 منوشس پیٹھن کلہ ترا بھتھ سہ روز
 امیدائے کینٹھ چھنہ گزھ بڑوٹھ
 ملاقاتھ کرناو ہوا بے ضرور
 تہ وہ فی دوشیو فی کرے سخت
 دے بڑ لیکھتھ خط بنام پیر
 گزھن تہ تے امداد کرنے بجان
 اگرچہ مئے تہ آسہ ہکھ ہمر کاب
 یہ بوز بھڑ سپہو گور افشاں پری
 تمنا یہ دل چھم بیل و نہار
 کھوہن بوسہ دیو ہا ہ مادر پیر
 صدم بر صدم چھم رستم بر رستم
 ازیں دیو بدھصلت و بد گہر
 کرس ریز ریز ڈٹس پانہ سر
 ولے بے صلاح سخت مجبور چھس
 گزھن تیں صلاح چھی مکاش اندر
 صلاح و صلب تہ و چھن نو بنو
 بیٹہ تلہ سومان آہن گڈا
 کھوہن تہ ڈیو زولانہ کی تیں گری
 دھن دے ہبر در اے دل شاد مند
 گئیں پتہ کرکھا زبس جاگد اے

ازان نعرہ پروا کوڑن نہ شہین
 دُبار سے بار زبس سہنا کہ
 شہین کروو پھڑاوتہ از بغل
 نکس پیچھے یہ تھو تراو دسواس ڈر
 شہس آو نزدیک دیو دمان
 ژ میا نس مکانس اندر کیا ز ترا کہ
 کرے ناف کتھ پیچھے چھ جاد کتھ
 وگر نہ کرے جانہ شومس دمار
 دوپس باز شاہ شہین گوش کر
 ژے ہیو زشت رو زشت خودیو تر
 ژ غارت گرا لوٹرا چھکھ نجف
 مظفر شہین کوڑ رشک قمر
 سزا و مہ ذامیک ژے لبکھ در زمان
 ژے ہم خاب شوبیا یہ حور و پیری
 دگر نہ بواپس ژ جلدے گزھکھ
 دیون یام بوژن یہ گفتار شاہ
 دوپن اے در پغا یہ موڑ ذلیل
 بسپرغ کوہی ژر ہیئتہ بحال
 طاج اگر کوہ قافس دیہ
 بیہ وونہ شاہ شہس کن دوار
 بواپس مے دبر حوالہ کرن
 گزھان چھم مے انصاف مہ ذامیہ

کڈن کینہ قدم تمویبیہ بزدنہ بہن
 کوڑن کرکیک نادا دوان پتہ آکھ
 کلاہ کرکاپہ پیرک یہ دوپن رکھ یہ جل
 وچھے نہ وں کاتہہ ژے آرام کر
 دوپن تس کر اے دزد تیر روان
 درکھ سن ژے جاداد ہستہ تور دراکھ
 مکر میاڈ ماشوق تراون اچھ
 بنا حق گزھکھ مار مہ ردار و غار
 ازیں گفتگو وکھ زبان ہوش کر
 چھنہ کاتہہ ژے ژورا جہانس اندر
 کران رہزون چھکھ گرفتار و بند
 بغارت ژے اڈ تھن ز راہ سفر
 کڈے مغز سرتہ دے نہ آمان
 مٹی تاقیا مٹھ یہ غارت گری
 وکھ بر چھی قاد خانس اڑکھ
 گیس ژہ کرن ہنر چور عبدسیاہ
 ہیکٹا کر او تھن مان با جند فیل
 چھ کیا روبہ یں نہ کرن قیل قال
 گزھس ریز ریز نہ ریمہ ریمہ
 اگر چھے پنہو ز تہ کاغنی بکار
 سو کہتہ تھو تھن ژور دوتے مرون
 چھ کیا فایدہ یود مجھے مار رکھ

دوپس باز شہزادن اے تیرو
 بشیر مہدی ڈٹے وہ ذی زبان
 یہ کتھ بڑبڑتے دیوئے کور قہر
 کرکھ آپ لاپن سو شاہس کئے
 سپر میو تھو کھیو متن ہو دوا
 ورنہ اس دیوس اکتس منز سو تنگ
 سپر فیل تس سنگ بچھو رو گو
 سہ یا متھ پتھر پو شہن اڈی دور
 اکتھ اندر دپان آسے دیوانہ نر
 چو مور و ملخ آسے برگرد شاہ
 شہن کھیو متن میوئے سپر اوس
 بیرواز گاہے دسان ہو پتھر
 بدین دیوئے سٹے بضر عصا
 لو کھو اُسو ہم تم ابن زیر تیغ
 تسلی شہن لو بختن از پیری
 گوشت اوس چالا کہ از سمع گوش
 سہ زن اوس رستم بماند ان
 کتر بیت دیون کوڑن سر بسر
 عرصن لب ظفر تھو جوان بختنے
 تماشاڑھی پتھ روح افزا و چھان
 درونی دپان چھہ یہ شیر غرین
 سپر شادمان دل پھولس چون بہار
 ویکن سہ شہزادیے نامور

زبان وکھٹ مہ بیہود کر گفستگو
 کہ کہ نعرے آلامان آلامان
 تہجن پتھ سنے اکھ کٹیا تھو بسر
 پناہ تھو سوئے ذات باری اوئے
 عطا پتھ سپرواز وکھٹ برہوا
 بضر عصا شاہینے کرو تنگ
 کرپن کر یکھ دیون پتھر رام بیو
 ڈوٹن کلہ تس سپر دیس پھو
 وکھٹ موہو افسر تھو شہر شر
 کوڑ کہ حملہ تس پیچھ چو دوسیاہ
 عطا پتھ وچھانی تسن نیپن اوس
 کوڑن دیوئے سخت دیر و زبر
 پتھر اوس تراوان چو برگ و خسا
 گان یہ ڈلان اڑی درینا دریغ
 بہ امیر دلبر پتھ مشتری
 بر دی سنون دیون نیون ہوش
 ہینکل دیوئے لار ہیو کتران
 اڑن آہ وکھٹ ڈوڑ خون و خطر
 وفا دیوئے کورنہ کیٹھ تختنے
 سہ سارڈی وچھان تس کاٹھ اوچھان
 پتھس پہلوانس ہزار آفرین
 دیوان چھس پتھ ڈوڑی تر گلو دیوار
 کرکھ جنگ دیوان تھو پتھ بیو پتھر

گر سینه بپای تشنه از جوش گو
 و دیشسته دوان آیتش نش پری
 که خطین پیچ کله تس روئن در کنار
 یوان اوس تخته مو پسته بوبه خورش
 ازا مو پسته خوشبو عطر و کلاب
 تر جس تریش تو بخودی گو بزی
 سپین دایه بیدار سستی تر جس
 و چھن زخم لگو هستو تیس در بدن
 دو پسر شہزادن ازیں زخم ہا
 تیس اوس شاپیر برگ درخت
 دو پسر پرتو تھو کو نے خود ادر امان
 یہ بوڑھے شہزاد کو شاد و مت
 ٹیٹن تہ وٹن ڈیر باجم و خم
 سیراہ و چھک چشمہ سارا بناد
 ادا کراد با سجدیے شکر ہ
 سرچھ اوس پیوست تیس بیکمان
 دو پسر پرتو تھو کو نے پراپہ بر
 مے بیتہ یو چھم تیز کن ہنر خبر
 عرف شہزادن کوئن روے پاک
 دیتن سجدیے شکر سوئے خددا
 دو پسر پری کن بہہ تر پھر او کو
 چھ مامول بروقت شادی زخم

لچس تریش تہ سخت مہوش گو
 پتھر تہ تھاؤن کلاہ سری
 اویزان حقوئے سنبیل مشکہا
 و سبتہ پو عرق از روہج مہوش
 دوا پو شہر تیس چشمہ مژمن زخاب
 و چھن سر پین در کنار پری
 ہا لفتہ پری پاری پاری لچس
 تہ دیشتہ سہ گل رویشان تہ وکن
 مے پروا چھن سہو چھم مے دوا
 موٹھن زخمے بیے سپن نیک نعت
 نہ کر تھس رگ تھس ز دیو گران
 کلاہ جولیس مژمن تر عاچہ دست
 جز پریس گئے تیز تر اوان قدم
 شہس پو تھالا بہ پراپہ ہماز
 مگر کھوڑ سہ از آب از شست و شو
 لہاذا کھنڈان اوس از ریمان
 اٹھ اندر چھن کینہ تہ خوف و خطر
 ہا اوس پیے سال پھیران ہبر
 کر کن دور از جسم تمہو گرد و خاک
 کران یس چھ حاجتہ مژمن ہندو
 مے سپن خود دایس مے خمد پر
 پون شکر ذاتس گئے دمسبدم

مکرا کہ در آنجا قرار اکوڑ کہ
 بیٹھے پاٹھو حمد الہامی پور کہ

روح افزا تہ تاج الملوک خود ایس کن جہیزن

گئے رہا از چنگ ظالم اوس دشمن بد لکام
 حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
 دیو بد خائمس خود این روز دشمن کوڑ نہ شام
 حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
 آشناؤن تو رفیقن نشہ اسو مجبور اسو
 لیک اندر بند و زندان خستہ در تجور اسو
 کاتھہ اکھا واقف چھنہ آسہ اوس کٹا مت تم
 اکھ پریشان کوہ و صحرا بیا کہ در زندان غم
 صدمبار کہ گئے فنا تم دیو بد خواہ بالتمام
 حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
 اوس عادی دیو اندر کار بایہ ناسزا
 ناگہاں در خانہ دوتس قاصد کار قضا
 مخیز سرگدوس تہ کوڑس کلہ از گردن حبہ ا
 از مکافات عمل تم تاقیامت و چھہ مزا
 در جہنم آسہ داؤخل با تم امی راز دلام
 حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
 ظالمس بے رحمیہ ناو چھس برنو یوان
 چھنہ تہس در کار او بر کریمین یا باد طوفان

نا کہاں آہستہ پاٹھن چھس ہوا جو ٹھٹھا روان

غرق دریا چھس کران تر چھس خیال بد نشان
و چھتہ کا تیا دیو گلی از کار دست غلام

محمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام
اے حکمران در جہان یو تیا مچھن چھی آب دان

حق بجانب گر عدالت تھ تراو از سر بد نشان
نیک و بد کے میو چھے کھنوں در جہان این و آن

تی پورم اندر کتاب حق تعالا در قہر ان
نعمت اللہ این نصیحت پھر تہا ہر صبح و شام

محمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام

سپہن یام فارغ نہ محمد خد
پروان یا با پیاد پیکو
بواپس دوپس پیر پیر لے تیز ہوش
جوابا دوپن پیر پیر کن سر سری
سبز میوئے نش بیامتھ کھون
عنایتتے جیم تس کھل ہارینہ
و چھتھ پانہ دیون ملیم گلیہ کار
کوہم تہ لٹیم فتح برد نشان
خود دا وائے حقون تینہ کو بچکاں
دینتھ یی کوڈن میو تھو از بغل
ہ ابرام تہ پیر پیر تردون وڈو
ہ اندک زمان وائے اندر جزیر

دوپن پیر کن کیا چھ چوئے مدا
پیکو یوڈ پیاد دوہ نوئے تھکو
ہ پروان کپڑا کیا کرکھ تہے ہوش
تہے سستین پروان چھم ہمسری
چھ تہا پیر تھ بر ہوا چھس پکان
نیتہ وائے تہا قوت کوہنہ
پیاد گے بر ہوا کار و زار
طفیل ہماں میوئے آچنیاں
دوہکھ ماہر کردا ستانا بیان
تہ کھیتھ تھو دوپن پیر پیر وچھنیر
شہن دچھ تیجن تس کھو تیز کو
ہلا شکھ سہ فردوس تہ دل سپر

درون شهر باغاً عجائب و خاص
 خصوصاً پیری روح افزای همت
 گوشت ادس بے رونق و بے چراغ
 در آن باغ دوختہ باتما می فراغ
 دوین تس و بیہ دای آرام کر
 سوغہ گئیہ پانی در خانہ مادر پدر
 کہہ دہہ زن و بچہ مرد و جوان
 و طبع در بغل بوسہ دتی ہنس برو
 یکایک سوغہ ماہ و طبع اندر کنار
 اچھن بوسہ دتی ہنس بہرہ جبین
 بشادی شہن شہر ہے اشتہار
 چراغانی در خانہ خاص عوام
 پختہ پانچویک ہفتہ شادی برن
 تو رکھ سارے خرچ از تو سخاں
 مے تھو دمت نڈر چھم زیا مٹھ پری
 خزانہ کر خسرچ راہ غدا
 اذان پس دوین کور اے ہمبر
 نیمز کور اے تھو دمت تھو دمت
 دوپس کور اے قبیلے موہ حرم
 خبر آنے بے جزیرہ رام
 در آنجا کورم چند روزے قرار
 سوغہ گئیہ چھیکہ رومہ خمتہ اذا نجا مینوم
 یا نیاتہ - خادہ

شہن ادس کورمت برلیہ خواص
 بیلے باغ ہے ناو تھو دمت تھو دمت
 پیسے روح افزای ہشتی مے باغ
 زخو شہوے گو تاہ شاہس دماغ
 وئے بے کڑھت مارچہ مایس خبر
 تھو دمت در اس یا مٹھ پری بونڈ کھ خبر
 پری تہ منوش آسے ساری چھوان
 پینہ عیانہ لوب عزت و آبرو
 پوان چھکھ پے پڑھ آہ از دیو سار
 مسبار کھ پش چپا نیسے آفرین
 وین شادی پانہ کور در دیار
 کون گڑھ تا صبح از وقت شام
 ہرکس ہر سو مٹھادی کرن
 خزانہ کون خرچ چھم بیکمان
 ز دیو سہیاء گڑھ افزا پری
 گڑھن بہرہ ورجہ شہر کدا
 مفصل پین حال دن سر بسر
 کڑھ دور آسہ نشہ کور ظالمین
 وئے کیا مے دا تم ستم بر ستم
 گئیس نور دا دش بر عا ش تھو دمت
 بکاؤل ذرا اس کا مٹھ مار
 کڑھ روے یکن قدم دین مینوم

پرواز اُمس بس بلا خوف و ڈر
 قضا را دوا اکھ چو ابر سیاه
 دُتین جو ٹھٹھ فی نس بے بختن اندر
 اُتھن تھو سبندین منز بے بجان گیس
 کوہ اکھ سبھٹھا دور وار اُبلند
 بر آن کوہ تھس دیو سبندے جھار
 قلایس اُتھ تھو سبندے جابگاہ
 ابر کس جھرس اندر سے کورم مقرا
 اتان اچھی سے کہتو بہر گوہ چپند
 بسختی تھس نش اُمس بے بند
 بہر گوہ کا بچھان سہ بو فعل بد
 سہ گفتار تھو سبند دھہ کور سے رو
 بہر دم مو تھم از خدا یے جلال
 بے یتھ مدتس اندراں قادران
 پھٹم دل بہر حکم خدا یے جہان
 ز بختم بہ آغب امنو شے رسید
 بسیرت ملکھ صورت آدمی
 اگر اُسو دروازہ تہ دار بند
 اگر چہ گیس خوش و پھٹھ آں منوش
 دو پیم اے در پفا یے دیوے بختند
 غرض مہ مختصر س پن داستان
 در اُخر سہ شہزاد والا رہیم

مگر بیخبر یا کھو از خار و شر
 سے پیٹھ کھو پھان او اندر ہوا
 پھٹھ کا ٹھٹھ پو تھس توان بیخبر
 ز ہا بھٹھ سے جس روہ زن موہس
 تھو سبند تھو تھیک کوہ قافس گزند
 در اُخر دیون ہند سہ بو شہزاد
 بہر گوہ تا پھر کھو سبھٹھا
 کر ٹھٹھ بند ز بختیر نیران ہنر
 تھو و م نہ طح عیج از صد پشیز
 زہر اوس سے کیت سہ حلواتہ قند
 نگہبان سپدم خدایے اُحد
 اُساذا سے آزار دو تم ز حد
 تھس دیو بد روہ سبندے زوال
 بسختی لسان گاہ گاہے مران
 قضا دوت دیوس زمان در زمان
 دیا از سنا یک سرو شے رسید
 سہ ڈپشٹھ دلس منز گیم بیغی
 مہ تھو منوشن پھٹھرو بے گزند
 دلیکن ز ہا بھٹھ سے روہ نہ ہوش
 کرہس ماہ وار کہ سبند بند
 ز آغاز و انجام کورس بیان
 بصورت چو رستم بختت چو جہم

مے نیش ییلہ تھو دیو سٹند بڑ حال
 بغورن ڈائن میٹا کی زنجیر و بٹند
 نیر دڑاے یا منجھہ دھوئے از جھار
 کزن کرکچہ اے دزد شورید سر
 یہ تقصیر بودے یزحان چھکھ ڈرخل
 یہ بوزجہ شہن کور ز رفتن قرار
 کلاما گڈن از بغل زود تر
 ڈسار ز وچھک کاٹسہ اندر نظر
 مقابلہ دیوس سٹ لوگ در زمان
 دئے کیا سٹ عامیہ تکر و صیف بود
 جہالتس کوژن کلا از ضرب تیغ
 چپ و راست کترین کہان و مہمان
 حقون پزگئے بوسے ز آن گمرگان
 مے نیش آد کونا مے الفتحہ بورن
 مے دوپنم ڈرگزہ دھو فی حوالے خودا
 چو جان برادر سٹ کو ٹوٹھ مے
 ازاں دار زیتے کر او قس رستگار
 او نم زور شاہ بہمراہ خیش
 مجمل کوڑم قصبہ اے قبلہ گاہ
 وے صوفیانہ سافر طے پن
 شہن کوڑنیش یام بورن دلپل
 ابکس ہسوتے پیچھہ عمارے زر
 وا پیچھو پیچھو ۲۷ ہوس

دوپن روز خوش دوت دیوس زوال
 کرکس تھو بہمراہ خود بے گزند
 پتے آد مردود ہاران نار
 ڈ کوٹ تراکھ میانس مکانس اندر
 یہ بوجھ اُتی تراو تہ پانہ نزل
 بہ آہستہ دوپنس کرطے دودہ زمار
 مے دوپنم ڈر پیچھہ ٹوڈر حقونم بسر
 ڈر پچھہ تماشا ڈر وچھہ بے خطر
 عصا ہیمجہ سٹ بوفلہٹس زن گڈان
 در اول کوژن تس دیوس تیر روز
 پس انگہ دیون پیچھہ چو برتہ میخ
 اڈین آپہ دھتہ زولی اڈو موٹک امان
 سپٹا خوش گیس پڑھ مے چھین پوان
 بہ اخلاق خوش میون دل خوش کوژن
 بسویہ وطن گاہ بہ پھیران گدا
 دوپنم تس سپٹا بوکومت کوٹھ مے
 بہ شوبشا وٹن چون لے غمگسار
 سٹ باغس اندر حقونم جھم پیش
 مفصل وٹان وقت لگہ ہیم سپٹا
 چھہ دارا پشان تہ غمٹس منز عزیز
 دیتن حکم عاجز کرو کر تہ فیصل
 سجاو کھ مکمل زلال و گہر

تخت اندر شهن جهانم مقصود خاص خاص
 سپن پانہ بر اسب ابی سوار
 سویہ بارغ افراستہ را ہی سپن
 معہ لہو جہاں ہم در عمارت فیصل
 پلو نالو لاگو تہرے در زمان
 وزیرن بفسہ مان آن تاجور
 نئے چاکران و غلامان تمام
 بہ آداب شاہی و پابستگی
 و چھتہ کوڑ وزیرن دلس مرنخیال
 خبر کس دیدے ہند یہ تخت جگر
 وزیرن دوپس روز لے ترس و باک
 بیٹھے پانہ آست مہ عالیہ جہاں
 غرض لوگنس تہو وزیرن لباس
 ملن جولہ سہتو بے خوف و ڈر
 عصا روئیہ در دست جانک بہا
 وزیرن دوپس شہزادن بحال
 بقیمتہ خراج جہاں آتہ چھ کم
 نہر درآے از بارغ نزدیک شاہ
 سیٹھا خوش و چھتہ گوشتند جلوگاہ
 اگر اوس شہزادہ اندر سفر
 سہ ممت از اندر آداب شاہی
 بہ آداب و تاعظیم گو پیش شاہ
 شہن تھو ملن روئیہ اندر کنار

یہ شہزادہ سے گزرتے آسن لباس
 پینتن سہتو چاکر بیٹہ اہلکار
 دپان دوت توٹ اہلکارن دوپن
 چھ امحہ کتو اڈی ہتو بلاقال وقیل
 ان گزرتہ بارغ سے نشہ ہمان
 ملن چھترتہ تراو باغس اندر
 و چھتہ آو شہزادہ کر نکھ سلام
 سلام کرنہ آداب شایستگی
 چھ بے شکہ ز شاہی بیٹن ل و چال
 چھ از خانہ ڈرامت برائے سفر
 شہن سوزمت چانہ با پتہ پوشاک
 بجاہ و حشم سے چھ بیرون بارغ
 نمایاں سپن شہزادہ سے خاص
 کلاہ نوشدارو مہوتہ اندر
 روانہ سپن رہبندن پیشوا
 پرتوہ از دھتر شاہ خطبک کمال
 امکو وصف وادہ چھ لے مہ حشم
 دپان و اڈی و چھ دور شاہن سہ ماہ
 کوڑن بادل خپشتن واہ واہ
 پینو سلطنت اس تس در نظر
 بتعظیم و تکریم تس آگہی
 قد مبوس حاصل کرن پانگاہ
 غولامن دوپن معہ ہر کس نشانہ

بحکم شہنشاہ کورکھ غرق زر
 مظفر شہنش دہین شادباش
 پڑ آواز کو تازہ میونے شہر
 تسلی ز شاہی گوشت اوس مے
 تندر او رنج اُسینے مے خبر
 ہنگزن مے گزہ ہم خبر داں ملے
 دیو ستمگار و بد روزگار
 ز باہتہ بے کزمانے تس سیتو جنگ
 خود دین تمس ناگہانی بلاے
 بلاریب چھکھ میون لخت جگر
 بے مایوس اوس اندر مدعا
 شہر س اندر بیہ بفرختہ تخت
 دوپس شہزادن شہیا ز ند باد
 بے یو تمام چھس ز ند در شہر و گام
 بپاک شہن کہ نوون سوار
 بحاہ و حشم ز اے شہر س اند
 زمین حرم خانہ کورتمو خرام
 چھوگکھ تس جوان مختہ سہم و در
 سہ یوس موج تس روح افزایہ شہز
 غرض بیوگکھ شہزاد بر جابگاہ
 ضیافت شاہنشہی خوشگوار
 غلام و کنیزان خدمت گزار
 بعشرت ہیوتن تمو دوہا تہو برن

ڈولس طالیس بوم کو تازہ تر
 طغیل تو میانین اچھن آوگاش
 بے میاں ز شاہی سپہ بہر ور
 سہ دوہ ختر مٹریا ورنہ ز ند چھ
 سہ کورنہ کور کور رے زیر و زہر
 کس اوس طاقت اژن در قلاے
 ز مے یس کرو حقن مار سہ دار و غار
 بخشم آہے بیختہ جہانس سہ تنگ
 سوین چبانہ روپہ دروئے قلاے
 بے لاگے پد عا شس و آرام کر
 ہذا کوے جان پائین قدا
 بہ تابع تھوے شہر تہ تاج و تخت
 حکو متھ تہ دولختہ پائین باد
 بیختہ جاب تھہ جابہ چوئے غولام
 بہ فیصل زمان اوس یس زربگار
 بنزدیک شہہ پور س تخت زر
 وچھان دراو تمس محلہ خانہ تمام
 مبارکھ مبارکھ کران مار سر
 اندر کور کور دپان بے رتن گوہر گزرن
 ز بخت شہی تمو لوہن پایگاہ
 کھوان تہ چوان اوس لیل و نہار
 شہن تھاو تہ آبشاہ تمس بے شمار
 بلارنج و غم حال عاشا کرون

دلوں کو پیالے لالہ رنگ
دلم از شراب صفا بید رنگ
ز لیم مل ز سپہ ز لیم دل قرار
بر امید وصل و ملاقات یار

منظر شاہ چھ واریہن پادشہن کیو بکا ولہ ہندس

مجلس مختلہ کھان تہ بکا ولہ تہ تاج الملوکس چھ ملاقات بنان
چھ راوی بکھان لڑکھ اذ ہر کینار
پوان تم خیرج بو کران سپہ و زر
استخواند کوڑن منہشین کن خطاب
پہچہ پٹھو خط لکھ ترگوہر نشان
شنا ذات پاکس کئے بے شمار
تمی پاد کوڑ آسمان و زمین
تیس پیوٹ ہزاراں درود و سلام
الا اے برادر چھ میونسے دعا
ژئے مولوم چھ میون اندوہ و غم
شب و روز اوسس برنج و غذائے
مبارکھ چو کم گشتہ یوسف بست
عزیز دلم روح افزا تو من
فرش اس آکو دیوہنے بے خلاف
یہیلہ وقت دوتس و سچہ پیوس اول
ز بختم کر اے نامور شہر یار
چھ وڈ کین بفر دوس مثل بہار
تسندے پینہ پڑھ اکھاشاد گو

برایے مبارکھ سویے شہر یار
بہ تہنیت و خستہ نامور
قلم تیز کر آن کاغذ شتاب
گلستان ارمس چھ یس حکمران
چھ یس مالک الملک پروردگار
طفیل محمد شہر مسکن
بح آل و اصحاب ہائے گرام
ہمیشہ سلامتہ ژئے تھوہر نے خدا
ز کم گشتن دختہ مو حترم
فراموش اوسم گوشت آب و خاک
پیشہ او یعقوب گوشادوست
سلامتہ پیشہ و اثر در جابہ من
سچھا دور مسکن تسند کوہ قاف
عہد دین تیس ظالمس گول بول
منو شاتوت دوت کوڈنس دمار
نشاطس اندر چوں گل شاپہار
یہ واران گوشت شہر آباد گو

تر سستے اوس اندر دل همیشه تن
 مبارک که سپینو شاد از هر دو سو
 جبریس اندر دوز کیمش روز و شب
 به نذر این خالی خندان بکرم
 تو نگر سپینو نیمه شهر کو گدا
 اُمیر و غریبان بیو ته جوان
 بحد و ثنا در دعا صبح و شام
 او نگر قاصد اتس دو یکجه نین خط
 روشن قاصد کن خط پرمیزاد نو
 دیوان اوس زین تهنیت همه لا جرم
 گلستان ارجح رن پیش و نه
 اگر چه گزشتن قاصد س اوس دور
 بدر بار فیروز شاه ارم
 سه مسو له او نعت تقوون پیش گاه
 دپیرن بفرمان شاه واکوین
 شپس خورش خبر گیه یا منته کنن
 یک هفته تعطیل یک استیوار
 بشکرا نه تمکو خراج کور در شهر
 به انعام قاصد سرافراز گو
 دباب خبر داذ در محل خان
 غلام و کنیزان سپین بران

غم در رخ میانه کهریز سون
 عوه داین دیتن عرت و آبرو
 وزان طبع شاهی به عاشر طرب
 غریبن باشدی چشید معبر و بزم
 کورم خراج وادار بنام خدا
 ضیافات شاهنشاهی کشته گزها
 چه ساری شهرها موه ختم و السلام
 بسر خط شهن معبر گز نش فقط
 به امید انعام دل شاد گو
 بنام و ریم پادشاه ارم
 و پیمان دراد بانایه تهنیت
 مگر از طمع ووت وکی از سوردور
 اندر ذاد تجو پز به سخته یک قلم
 ز شاه مظفر به فیروز شاه
 بدر بار استیوار کاغذ پورن
 ز شادی شادی کرن پرگن
 به انعام شادی دین در شهر
 ز شاه مظفر دو گن سپیم و زر
 بشادی سه دایس سپرواز گو
 جمپله سپینو جباد تر شاهان
 زهر سو مبارک که مبارک کران

بکاؤل بزندان زنجیر بند
 دو پچھ تہیں سس روح افزا پیری
 فریب لاگتیں یہ سچے چھس سیر
 سہ میاں بہانہ گمراہ اس پیر
 غرض شاہ فیروز گو شادمان
 چھلس دوپٹن نیر باستان جم
 غلام و کنیزان بزیر لباس
 برایے مبارک بغار از قوسور
 چیلن سکھر کر بغورہ رمان شاہ
 دیان بوڑ پیری یے بزندان درون
 سوزن مارچ پانچام اے موہرم
 مئے تے چھم غرض نور کن نیزہ
 رپتر بینہ چھم روح انزارہنق
 یہ بوڑھتہ چھلہ سپنہ جادو نمش
 تچن سیتو پانس سہ دایہ پیہ
 خبر دواژ فیروز شاہس ٹکان
 تچن ٹکھ نمبلکہ کریں آگہی
 یہ بوڑھتہ سپنہ حسن آداتیار
 دیوان توہر تہہ پیری یہ مہہ پیکر
 بنزدیکہ داتھتہ رتو مانہ مانی
 چھلس کوون سن بانوہ سیتو
 بصد خہرمی شکر باری پوران
 خراماں خراماں چو کبک درمی

دیان بوڑھتہس واعظہ کے شہد قند
 نہڑ اس دون سہ نکا پور پیری
 یہ دو چھس گمراہ صحتہ خواہر دلیہ
 مبارکھ رہا گپہ بدر منسیر
 اٹھتی اندر بینن گو سویہ محلخان
 جزیرس گئے قلم یک قلم
 ٹیکھ ہمرہ خشتن خاص خاص
 گمراہن نور نامزم ژئے چھے بلصور
 جمع گپہ دیت پیری یوے جلو گاہ
 بکاؤل سیتو اس عشق جنون
 جزیرس کوئے یوڈ گمراہکھ از ادم
 ز زندان بشہر عمو پھیرنگ
 چو مادر سو خواہر چھے میانی شفقت
 ز زندان ارن کڈھتہ ماہوش
 بنزدیک فردوس داتھتہ پیہ
 دو ٹیکھتہس سچھے بے کاپو پکان
 بھتے گمراہ بہ آداب دفر مہی
 بھتے دایہ مہتہ پیری پینس دچار
 مبارکھ کران نہہ نارا بران
 کرکھ نالہ منو اکھ اکس پانہ دانی
 بکاؤل رنج روح افزا سیتو
 ہر سو مبارکھ مبارکھ کران
 کران ناز پا جاپہ دایہ زری

بطور پری خوش ترانہ دیوان
بیعتے پاٹھو باہم کورمکھ البقات

بشاہی سس آریہ سادہ ہرمان
بیکسو حقو کہ ارنہ پتو توہ جفات

پرمی بن ہند ترانہ

حق الحق تر پڑ خدایہ	تعالیٰ سبحانہ تبارک
جلو چوسے چھم پڑتھ جاپ	حسن آریہ مبارکہ
اریک شہر اسی پوت آریہ	از فخر مانہ فیروز شاہ
مظفر شاہس چھے پڑتھو باپ	حسن آریہ مبارکہ
کنو بوز روح افزایہ	ذاتن کورم دیوسند پڑا
آزاد سپہیز دیو گو خدایہ	حسن آریہ مبارکہ
بوزتھ دڑایہ اسی بے دایہ	پران ذکر ہموالہ
ناگس پھیر باغس ڈایہ	حسن آریہ مبارکہ
شادی بڑ کیشاہ پادشاہیہ	خاراٹھ ڈیتن از درگاہ
فقیرن جاپ بڑ آریہ	حسن آریہ مبارکہ
سیو سیو دڑایہ نونہ کویہ	بر سر پایہ از مولاہ
سائس ایم بے پروایہ	حسن آریہ مبارکہ
بکاؤل تہ تو شان آریہ	بینہ ہنیز مایہ داہ داہ داہ
رندانیہ پاٹھن زندا دڑایہ	حسن آریہ مبارکہ
خوہم دڑایہ خوش پاٹھو آریہ	خوش پاٹھو ڈایہ در فرو گاہ
شاہش تاز برمن مایہ	حسن آریہ مبارکہ
یارب حکم چون پڑتھ شایہ	سارن ہند چھک شاہنشاہ
تھاوا سب دایہ پڑتھ کنہ جاپ	حسن آریہ مبارکہ

یس گو سور عشقینه گزایه
 مجھے کیا زانہ پو پیرے گزایه
 پختہ کن ہر دہنہ کن وچھہ ہا بایه
 تیزی کر گو فصل پوت لایه
 گنڈ پختہ کر جمع تہ کر اوس شرایه
 موجود روزی تہہ سرایه
 بالہ چھی و نان پڑھہ تہ مایه
 بالہ نعت اللہ شاہ

خورش گزراو ہم ہمہ گزڈایه
 حسن آرایہ مبارکھ

ترانہ کرختہ بیچھہ بر فرشتہ گاہ
 مہیا تمن اوس نان و کباب
 بہ آیین شاہی کورکھ کھین ترچن
 بفارغدی بیچھہ تم سر و تاز
 و نان اکھ اکس لوہ کی داستان
 جمیل و نان وصف ایہ رادم
 بواپس و نان تس سوالس جواب
 بکاؤل تہ بیہ روح افزا پیری
 دوپس روح افزایہ دل شاد تھاو
 سہ یس دور بو چانہ مرضک طیب
 نلی ہولہ کے طب مشی قائد خان
 یہ بوزرخت بکاؤل سپنو در عجب
 سمکھت اوس آبہ نامیون یار
 تمن کیت ییتہ پورمت جایگاہ
 بر غبتہ کورکھ نوش لوکٹ شراب
 چھو لکھہ دل ڈو لکھہ سور رنج و تمن
 چو آہو پچھن پان تر اوختہ دراز
 چھہ عادتہ یہ آپن گزہ صحتہ آستان
 حقوختہ گوش فر دہیچھہ مہترم
 جوابیکہ شاید بعد بیچ و تاب
 ترپان آبہ باہم کران مسخری
 بہار اے باغس گلن کر ڈ کر او
 مبارکھ ٹٹے نش و اتہ سہ غنقرب
 وچھکھہ یا مہتمن روپے آرام جان
 اندر کو کہنو پھولس دل دو پین عجیب
 اوس نش خبر آسہ از دوستدار

بباطن سپینو خمش بشپرن بیان
 مہرِ پیم کلامہ منے نش زینہار
 بنا حق تلم کومت رنج و الم
 وون تس یہ از عقل و رایے شو عور
 جمیلن یہ گفتار بوذن تمام
 غرض کر طرتمو راتھ با عاش و ناز
 جمیلن مرد و مک احب از تھ طلب
 دوپس حسن آرایے اے موحتشم
 منور سپن خاندان شہی
 رہتھا اکھ دیں شہر با کرو فر
 بواپس جمیلن دوپس بے قوتھو
 دوپس بیچھ جمیلہ با ہمران
 بنان و طرب شب رتمو کوڑ ادا
 جمیلن سکھر کر بسویے وطن
 اٹھو اندر سو یوس روح افزا پیری
 جمیلن کوین عرض با درد و سوز
 منے نش روز کینثرن دھین باوہار
 دوپس حسن آرایہ از فطر شوق
 جمیلن بہ مجبور یے این دو یار
 سو گئیے تور کن سیتو ہیچہ توجہ جرات
 بکاؤل تہ بیچہ روح افزا بہم
 دوپس روح افزا تہ غم تراو دور
 نہ مے یس پتھ تلمت یوت رنج و بستم

بظاہر دوپن پیرم یہ پتھ رٹھ زبان
 ویشکسم اسس بزندان خسار
 دبار چھم دار ناوان ہلم
 مباد اگر تھم ماچہ شکھ بلصو رور
 سپینو خمش بزندان سپینو مٹھ چھم
 صبح پھول نہمازا پیرکھ بانیا ز
 کوین از شہنشاہ مظفر لقب
 پینہ جانہ گو دور رنج و الم
 وین چھن شہرس اندر آگہی
 جز پرس نہ کر سائل آرام کر
 اگر روز از نیر فر دامنور رور
 شہر اندروں سائل و گردش کران
 صبح پھول تہ کوڑ جانوار و صدا
 کرکھ پیش تس توجہ مایے ختن
 پکان آہ از شفقت ظاہری
 بکاؤل تہ بیچہ تراوتن پسند روز
 پھولیس دل زلیس از کدور تھ غبار
 بہن بیچہ وین اوسنہ اٹھ سندن دوق
 بیک ہفتہ روح خصتہ دیتس کر قرار
 بہم ایانان نیکو صفات
 ہیچکھ باؤنی اکھ اکیس درد و غم
 پھولی دل زلی قادی خانک تو صو
 بہر گو نہ مٹت تینرے مے چھم

تمی کر سہ از دیو ملعون بُری
 سہ چانے بہا پئے بہا مون کوکھ
 بر آس گشتار بر کو ہمسار
 کران گرد دیوس بے کرس رہا
 مئے موکلن تقدق چھ چون اے نکار
 یہ بوز تھ بکاؤل سپنوشد میگن
 تہ کپا چھکھ ونان بے سروین خبر
 بہ زینگونہ از تام زان نہ کانہ
 ہشتک زن تہ پتھو پٹھو کر ہم رستم
 دوپس روح افزایہ اے دل گنسل
 دلپلا تپن بیا کھ رایہ صواب
 دپان روح افزایہ از عقل و ہوش
 ونے کیپا پتھ لال وجوہر جوڑ کھ
 زلیخایہ یٹھ ہفتخانہ تیاریار
 ز دولتہ سرا یے پر بے شمار
 کران چپ چپ گرہاں مایہ چپہ
 کوڑن از دم صبح تا وقت شام
 بکاؤل دھہس تھاون باغن اندر
 سہ تاج ملک کوڑن آراستہ
 اگر بوسہ موزون بحسن جمیل
 گرانمایہ تاجا تھوون تس بسر
 بیک گوشے آں مکانے شہی
 پٹنگس پیٹھن تس دوپن رٹھ قرار

ما کوہ بیابان

منوشن بے یوت واپہ ناوس پُری
 گوشت در پیر پھیرن رات دودہ
 تس میانہ بختہ تہس کو دھار
 تہس آفرین مر حبا مر حبا
 دودہ شہو تھو تو واپہ پروردگار
 دوپن تس تہ کی چھکھ ونان این جنس
 چہ نسبت پر یزاد را با بشر
 بہ ناحق یہ قہ ہمتھ مہ کر خاچاہ
 بے جودہ فی نیہ ہمارہ مادر ارم
 تہسخر مئے کوڑے مہ گڑھ رنج دل
 اُندہر کوڑے دوپن تس پگاہ چھی خواب
 مکانا سجوون پُری تہ منوش
 فرشتہ تمنایہ مکن کوڑ کھ
 کوڑن بہر یوسف تہٹھ کوڑن کار
 یہ کینرہا تہس اوس تھہ مرنہار
 تہس اسو تابناہ غلامو کینرہ
 مکمل مکمل مہ جاین تمام
 سہ تھاون ازپں ماجرا بے خبر
 بباس گرانمایہ پیراستہ
 چو یوسف کوڑن جاد از آب نیل
 دوان شولہ تہہ اسو لال و گھر
 پٹنگا رچھوون بہ فسہ مہی
 بکاؤل یہ آن تہٹھ نیش ہوشدار

گر آئینہ لال و جواہر سہرہ زرد
 مکانس بترتیب تمہ تھو و آب
 منور سے جاں سپن شولہ ور
 شبانہ بکاؤل بہرامہ عیش
 بیٹلہ موقع تمہ روح افزا زدن
 بسویہ بکاؤل و ورن با طرب
 بعثت گئے خاص نیشہ کرو
 یہ بوزخ بکاؤل سپنہ اپستاد
 سپنہ پیش شمشاد قد مخبری
 چو کیکان کوہی بنار و ادا
 سے آواز خلیفہ یا مٹھہ بگوش
 بجز درون یام تر و تھہ قدم
 چو جنتھہ مکانا و چھن ہیر بون
 ودان شولہ چون پر تو آفتاب
 بکاؤل و چھتہ گئے محو طرب
 ٹھٹان ارک سے فیروز شاہ
 اگر چھتہ کئے دولٹس مٹھہ کئی
 پکان اس برونہ برونہ و چھان نو بنو
 بکارک شہنشاہ سے تاج الملوک
 خبر چھتہ کتھہ حسابہ تمہ تراد نو
 سے ورن کین سے یکتہ جاپہ یود آہر ہے
 تمبیس روس یہ عیش و طرب تر مکان
 عا آفتاب

اویزان تھان بدیوار و در
 دتھہ لالہ دیے شعلہ چون آفتاب
 دہرس چھہ پتھہ پٹھو تابشہ خور
 کوہ کھکھین تہ چن آسہ بانازو عیش
 بتقریر تمہ مطلب عیش ادن
 نیشہ آہ ادا سپن نہ عیش شب
 بہ بستر پتھہ داستا ہا پرو
 خرامان کوہن سرور قد با مراد
 تہتہ کھو تہ روح افزا پتری
 پکان تہ گزہان روحہ جامن صدا
 گزہان سوز بوزخہ تازہ چھہ ہوش
 بکاؤل و چھان خمہ سپنہ تازہ دم
 زمرہ بوزخہ لال یا قوت سون
 بختش چو مہتاب اوصاف آب
 اندر کز ان اس واہ واہ عجب
 شہنشاہ میونے چھہ یس قبلہ گاہ
 مگر یکتہ مکانا کوہن نہ تہمی
 چھوٹس دل اکتہ اندر تمبیس یاد پیو
 زچھتہ یس سے نش ماہ کوہ بے سوک
 زمرہ چھا کئے رائٹہ سے مار نو
 غم و غصہ میا نینس دلس کاہ ہے
 دریغ یوان در نظر قد دفان

خبر پھنسے از خاکِ ہستش دوا جلال
 خریدار سے مالک جوہری
 بیک گوشہ سے تھریے زربکار
 دروئی دے کیا سہ کو تہ پھون
 پکان روہو یار غفار چھم
 وون فرشتہ تک نالیے خوشگوار

پوان اوس در دل یوہے سن خیال
 بہرہ تہس روح افزا پڑی
 سہ تاج الملک شہر یار نگار
 دچھان اوس ن لعبت جیس پوان
 دوپن مرغباخت بیدار چھم
 بر امید و صلہ ملاقات یار

۵

آذان از در سہ ماہرہ خسار دیو چھم
 یوان بلسل سوئے گلزار دیو چھم
 صندوقہ کبک رفتار دیو چھم
 چھکان مسہ ختہ سہ دوکانہ دیو چھم
 براہک شب چھو کک بلغار دیو چھم
 یوان خبرے سوئے بیمار دیو چھم
 ز مشکین مو چھکن آثار دیو چھم
 چمن بری بری گل و سبزار دیو چھم
 سہ ختہ نختہ بوڈ بیدار دیو چھم
 کران ختہ از شکر گفتار دیو چھم
 درودس یار بوڈ سہ کار دیو چھم
 پران یس یس و ہم نہار دیو چھم

مبارکھ جلیوئے دلدار دیو چھم
 مبارکھ از کمال کارانی
 مبارکھ آمد آمد شد زخمہ جو
 مبارکھ درج گوشت گنج پنہاں
 مبارکھ عید چھم یا روز نوروز
 مبارکھ آن طیب نجن بینا
 مبارکھ تاز کو کاشانیے دل
 مبارکھ ددی متیس باغس بہار او
 مبارکھ خاب غفلتہ دور کردوم
 مبارکھ طابیس مطلوب سمکھن
 مبارکھ نعمت اللہ غم وفا کن
 مبارکھ دھن جہان بہرور گو

بہ الحانِ خوش باتر بازمی کران
 دو جھتہ نالیے موت تس نگار کران

پتہ پتہ بو کم ترانہ پران
 دس مشہوئے دایرون کشور

یا چینی اچھہ دار

گه طری آرمون به آتش خصال^۱
گر نه لاری حقن پخته مانچس مگس^۲
و چھو آب کی خا پیش کردگار
دلس منز ارمس میون سر سیه چاند
پخته پخته تمبو بیتا که باغها پورن

بیستہ کنو بخا طر کورن تمبو خیال
اگر میون آسین بخا طر ہو س
چھ لاریم کورن صبر باحد قرار
سہ دیر پنے او خلاص کو با سہ
بخا طر تمبس زور شوقن کورن

تاج الملوک گیوان

و چھ یار سرا ہران کو سم^۳
مے مے ہوس تو ہاوس تہ
چھ زانگان تس بہتہ گوشن
و چھتہ مستہ و چھتہ مستہ
تیا مستہ آب از شا مستہ
خبر کاوستہ کاوستہ
ز جلوہ روے ماہے تو
پھولس گلہستہ گلہستہ
و چھکتا رو بروے من
چمن باغس تہ باغس تہ
گر زہان شمعہ فی شمعہ فی بدامانہ
شبان تس تہ شبان تس تہ
اکران از تپیر ہرنگان خون

و چھان تس کن سے اچھ لوسم
ز لعل لب لبش بوسم
پری وچ زالہ منوشتن
پتہ بلبل اچھ پوشن
مے اوسینہ ہاجر از تاملتہ
پڑتھان اوٹس ہ ہر ساعت
نگارا از رنگاہے تو
و چھتہ اپن جیش و مباہ تو
تہ ان شریف سوے من
پھر کھن آب جوے من
بقدر سوے خدا مانہ
پتہ حورن چھ سامانہ
چھ چار پتہ دھن کھانن گوٹن

خُجَبِ نَسَبِ خُجَبِ نَسَبِ
سوخندان جهان بیهوش
گمبویست گمبویست
غلامِ نعمتِ الله هم
کران آغیہ آغیہ

ز طمان چھم دل پھنس زن دُون
و چھتہ غب غب گزہاں فروت
پچھ ماروت بیہ ماروت
تھوم دون عائلن بے غم
توے عرض بے چھنس ہر دم

پری رویہ بوزتھ جدا ہوش رود
دلے گوش دل سویے آواز تن
کنن چھم گزہاں شویہ تے نالہ زار
بظاہر سر زورے چھ یوت ثابہ
بواپس خبر نیر زں جابگاہ
چھ طاقت کس یوت اژن اے نگار
چھ زور بیگانہ یا بد شوغور
چھ نا چھیکہ نالہ دوان دار بوز
بلن گوڑھ بیہ چھسہ کینہہ احتیاج
تماشا و چھن گزہ اندر واپ اڑھ
دوین دال میں سی چھ کالا ضرور
پس و پیش نظرا دوان دمدم
و چھن دار مہر و آں تاجور
کلس تاج نور دھتہ لباس عجب
زھینہ کو متن شہر یار نگار
دین چنگ دولن پتھر از پلنگ
کورن تنگ ادوی جن تمس گوصدا

پچھتہ پاٹھی تھو فرحتک نالہ ترود
بہرامیاں در سوغن ہم نفس
دوین روح افزایہ اے غمگسار
چھ کستام بیگانہ کتہ آہستہ
در پفا تعجب چھ افسوس و آہ
بشاہی محل خانیہ شہدار
دو پس روح افزایہ غم تراو دور
یہ میہمان میونے چھ از چند روز
چھ زہانڈان طبیس بر ایے علاج
مہ حق گوش کر ہوش اچھ کرن مہ گزہ
تمس آہ نہ پڑھ بعقل دشو غور
غرض سویہ آواز ترودن قدم
پلنگس پچھن یام ترعون نظر
بشکل عجب شاہزاد عجب
بہ عشق درون پر ز نوون سہ یار
سوغے دایہ تن آہ بے شرم و تنگ
روٹن در بغل زور تمکو با مدا

دوپن تس پوزے چھان چھکھ آن بکار
 کورس تسمو تہ زور اپنہو کنو زبر
 وچھان روح افزا بپا استاد
 دوپن تس کہ اسے قحبہ بے حیا
 یہ میہمان میونے ز قوم بشر
 بہ بیگانہ میختہ کار کھنووہتہ روا
 ژے پر سون ہندے ننگ ناعوس غلہ
 بکاؤل ذرا آیت ہوشس اندر
 معانی ز گفتار دیروز دم
 بجلی ہی پڑی ہوش دین گڑھو تے
 سیٹھا ٹھٹھ بڑی کرکھ پانہ وانی
 مے یتر کارو ڈیو ٹھٹھ اچھو بالہ یار
 دوپس روح افزا پر واپہ بر
 پتھا نازست اس با آن دویار
 وے موختصر یا ٹھٹھ ہفتس تمام
 ز اغیار خالی سہ شامی مکان
 اڑیں ماجرا پرتھہ اکس چھہ خبر
 پس از مدتے باور رنج و رمن
 کران کیا چھہ واقف تیکو خاص نام
 سہ مس چیتہ اگرچہ تمن رس لباب
 سپن ہفتہ آداب تیس یام پور
 دوپس روح افزا تو ہفتہ پور
 ہیری گڑھی رچھہ مادر پدر

کورس میسو سندے داد اسس فکار
 ز فرط خوشی تم دوشے پیے پتھر
 اوٹن تہ یوچ کتھہ تیس آیت یاد
 کورہتہ کیا کران چھکھ شرم کر مویا
 تہ چھکھ آتشی الحذر الحذر
 گیکھ ژے سزاوار جرم و خطا
 کورہتہ تہ چھٹیکھ گیکھ داغدار
 دوپن تس جوابا آکے موختصر
 مے پر واپہ چھہ قصہ تہ مولو مچھ
 دلس مرن ژے تے غشتہ ژور اثر تے
 دوپن روح افزا تھوٹ اوٹھانی
 وچھم نہ وے دایہ اپن دوستدار
 یلہ چھکھ یلبر یہ زانکھ تہ کر
 تیتھہ تہ لوگن تمن غمکسار
 کورکھ عاش و حسان چوان مو جام
 تھہ اندر کھوان تہ چوان تہ چھوان
 ز عاشق پیستہ دور از یک دگر
 بفرحتہ پیلے اکھ اکس سپہ کھن
 مفصل وٹن کیا چھہ بسرہ السلام
 وقت نیرنگ پر سوتہ نزدیک آو
 سپن دل پر اکند موٹھس آن نور
 سکھ کر ارم چھہ گڑھن بلنور
 کوے چاہ جوئی تہ پردا مہ کر

کئے تھے گزشتہ رخصتوں میں
 زخوب پدر مادر مستم
 بہرہ تہمتس پر کریم از مخبران
 سلامتہ سہ در خانہ خیش و آثر
 اگر اُس تہ کوس خاطر سورور
 چہ موٹھت اُس آں خیال منوش
 خبر چہ سہ کس سہتر ہفتہ بورن
 غرض بیچہ خوش پانچھو تر دون مژر
 تلی نغاطر تہمتس اوس پور
 بشاہی تہہ دہ دہ بنے مینہ دول
 بکاؤل گئے گلستان دارم
 دژن حسن آریہ از جہ کران
 تہتہ پورہ جہیلہ گمراہ آریہ کاثر
 دوپن چہمت کومت دور سورور
 بظاہر اُس پاد کومت چہ ہوش
 مژر کومت اُس کوس تہ کیا کورن
 بمنشایہ احکام مادر پدر
 بجلدی گزشتہ میون خاطر سورور

کئے تھے گزشتہ رخصتوں میں
 زخوب پدر مادر مستم
 بہرہ تہمتس پر کریم از مخبران
 سلامتہ سہ در خانہ خیش و آثر
 اگر اُس تہ کوس خاطر سورور
 چہ موٹھت اُس آں خیال منوش
 خبر چہ سہ کس سہتر ہفتہ بورن
 غرض بیچہ خوش پانچھو تر دون مژر
 تلی نغاطر تہمتس اوس پور

روح افزا پینہ ماہہ سرس و آف کران

چہ پیموختہ پانچھو لیچہتر دہیل
 منفن سہین شہزادہ نہ غم
 دہہ آریہ سرماہ نش تہہ دہن
 کھتاہ دہ ہوش تہہ گوش دار
 چہ اوسندہ پدشاہ زین الملوک
 سہ والا نسب باشم حکمران
 چہ کومت اُس در دہنہ پیموختہ
 چہ اوسندہ دہہ شہ شاد گاہیو گدا
 شہنشاہ سہتہ تہن بود سفر
 اُمی موکلاوس ز رنج و خطر
 بنا گہ پودہ تہتن کوہ قاف

چہ پانچھو اوی چہ پادان سہیل
 بکاؤل سہیلہ دہہ سہیہ دارم
 سہ غم تہمتس سہتہ روح افزا پینہ
 دوپن تہمتس کہ اے مادر غمگسار
 بکاؤل یہ شہزادہ تاج الملوک
 بہ پورب پچہم شہر شرفستان
 یہ شہزادہ تہمتس سہتہ گراہی پسر
 بکاؤل اُس تہ یہ تہمتس فدا
 یہ شہزادہ آریہ گوہ در پدر
 مبارکھ مے کیت اوس اوسندہ سفر
 پورے میانہ بختہ بغار از خلاف

بَقُوتِ دُیْتِنِ مِیَا زِ جَابِکِ بَہا
 زِ مَے نِشِ بازِ اے مادرِ سَرافِرازِ
 سَہ کوہِ داتِ ہے تَوْتِ مَے سَہ کارِ ہے
 خُودِ اِٹھاؤ کُتسِ درجہاں پائیدارِ
 زِ آسانِ کُراؤ سَپُندِ مَشْکَلِ
 جَمِیلِ کُرنِ اِٹھ کُتھِ پیچھِ تیارِ
 رُضا رُقمِ گُزِھنِ خاصِہ کُما بَے
 خُودِ اِعالَمِ دُھنِ زِ مَے کُراؤی سَہلِ
 گَپِ تِ بواپسِ چھِ کُورِے دُھنِ
 اِگرچہ اَبِ غمِ تِ ہَم دُورِ کُورِ
 پَلاشکِ بَہا دُ چھِ بُوڈِ پَہلوانِ
 اُمی داتِ ناؤ کُھ بَہا دُ پَدرِ
 وِیکنِ جَمِیلِ بَہلِ کَپنِ پُرونِ
 مَے سَپنِ سَہ دُ مَصلَحَتِ رُوزِ
 زِ کَپنِ تَمَسِ گُتھِ جَاشِ لُشی
 سَہ آتِشِ تَندِ سَردِ کُراؤ تَندِ
 اُمسِ سَپنِ داتِ مَے کُورِ مَٹِ چھِ یَی
 بَہ اِیحسانِ شَہزادِ کُراؤنِ نَظَرِ
 بَسوِیے اِرمِ نِیرِ فِرداؤ خُودِ
 یَمَنِ دُھنِ بَہ کُراؤ تَھ دِہِ اِچھِ داسِ
 مُنظَرِ شَہسِ تَمو کُورِسِ آفرینِ
 دُکھِ آہِ سُو پانِ داتِ تَھ ہَلَمِ
 کُرو دُھنِ نِگارِ شَہزادِ دُولِ

کُرنِ گردِ دیوسِ بَہ کُرنِ دُہا
 اُمی داتِ ناؤسِ بَہ اِستِیازِ
 یَے مَے داتِ ہے تَوْتِ دیوسِ مارِ ہے
 اُمسِ میونِ دُوجانِ پائِنِ رِشارِ
 اِگرچہ زِ مَے میونِ مَہِجَہِ دِلِ
 قَدمِ تَلِ بَسوِیے اِرمِ تیزِ لارِ
 بَہرِ دُشاہِ مَے جَمِیلِ وُے
 اِگرچہ یَمَنِ دُھنِ کُرتھِ دُکھِ زِ دُلِ
 یَے کُتھِ حَسَنِ آراہِ یا مَٹھِ کُتنِ
 پَلاشکِ دُھنِ چُونِ مَظُورِ بُو
 بَہا دُ سَپنِ تَھ ازیں نوجوانِ
 کُرنِ دیوِ مَظُورِ ہے مَغرِ سَرِ
 اُمسِ شَوِہِ ہے اِٹھ بَہلِ خاؤ سونِ
 تَھ کَپنِ ہر گزِ یَے کُتھِ بوزِ
 سَہ اِزِ جَمِیلِ اِزِ خاکی داتِ شِ
 مَظُورِ کُورِ اِچھِ پُرسِ داتِ پَندِ
 ہر گونِ اُمسِ دُھنِ رُضا دِہِ چھِ
 سَپنِ حَسَنِ آراہِ دُ دُلِ اِثرِ
 دُو مَینِ رُوحِ افزاہِ غمِ تَراؤ دُورِ
 کُورِ کُومِ تاجِ المَظُورِ بَہ پاسِ
 دُو مَینِ کالچنِ قَصدِ یَے آں دایں
 بَسوِیے اِرمِ نِیرِ بَاشانِ جَمِ
 بَہ چَپسِ کُورِ مَوجی زِ چُکھِ کُورِ مَولِ

بلا شکہ یہ کتھ مانیر فیروز شاہ
 صبح پھول تہ کور حسن آرایہ چم
 بہنراہ ہوشن سیتو کینہہ خاص
 بیٹہ چسپ چسپ عجیب زیورا
 غرض دراپہ روڈ کہ نہ کینہہ آب تاب
 پیرواز تیزی کرکے ہم چو برق
 گلستان ارس اندر واٹر یام
 کوڑ کہ شست و شو برب آبشار
 اچھر اندر دپان سپینو شاہس خبر
 بظاہر شہا باے کا کینو چھ چاڈی
 چھ تہ سیتو تہ شہر چے سوہ ندہ
 شہس یا محقق کو کین داستان
 یہ بوڑھہ جمیل سپینو شادمان
 ملاقاتہ باہم کوڑ کہ ایف اکتہ
 مظفر شہنشاہ باغ ارم
 منور یہ کاشانہ سونے سپن
 مبارک کہ یہ رت خاب چھ دیو ٹھٹ
 نیشیچہ بوز اسے خلیہ مہرمان
 مبارک کہ سعادت بشیدا نصیب
 پتھ پٹھو سا تھا تمہو قصہ پور
 بہد شمت و حرمت و انبساط
 بفرش گرانمایہ خسروی
 بحسن ادب بیچھہ بفرش ناز
 عاشک و شکر

جمیل تہ راضی گڑھے خامہ غاہ
 بخشمتہ روانہ سپینو در ارم
 جمیل سن پمک سیتو اخلاص پاس
 دوپن اسوتن سیتو چون و چرا
 نہ بالا بر پستی چو پراں عقاب
 تمن از بن موہنبر در او عرق
 کوڑ کہ تہ در باغ شاہی مقام
 ہوڑ کہ از بن رنگ گرد و غبار
 چھ پڑھو باہ کینہہ ژاپہ باغس اندر
 مظفر شہینو حسن آرایہ راضی
 پری و شس پر مزادیاں گکھ ندہ
 جمیل خبر سوز تہ محو لحن
 صبحہ دراپہ تہ ژاپہ در بوستان
 جمیلن دوپن خاب ڈیشام اکتہ
 سہ یوت آو باہاہ و خیل و خدم
 دوپن حسن آرایہ اکتہ کیاوشن
 یہ چھ باز اقبائے بیو ٹھٹ
 چھ رت خاب تا پیرنی چھ ننان
 شہس آسہ یوت واتہ نے عنقریب
 پس انگاہ شہستان کن رے کوڑ
 بچھاو درون حرم بونشاط
 چرکبک دوی کر تہو عوہ شروی
 بہ آداب ممتاز تمہ سرونناز

بکاؤل بغورہ مان مادر پدر
 پیچیز اُس تس نش گئی با طرب
 رُٹن حُسن آرا یہ اندر رکنار
 ملاقات کور ماچ کور بہم
 اٹھو اندر تمن چاے آنکھ بنوش
 بوقت مقرر ضیافت کھینکھ
 کد کد راتھ باعش و ناز و طرب
 جمیلہ پکان آیت چون سرو ناز
 بخند ممتد تمن نشہ کروں قرار
 دوپن حُسن آرا یہ اے موہن مرم
 منور کور تھ خانمان شہی
 بہ کر ہے دتن حبا فرش زر
 بے اُسپس توے اوس نہ انتظام
 دوپس حُسن آرا یہ اے مہنہ جبین
 نحوہ دا تھاوئے شاد از بے غمی
 بے ممنون ایحسان کیس شاد شاد
 سبب یوت ینک میون از راہ ہوش
 اگر کاتھہ گلا آسہ باعش اندر
 مگر بلبلا تھہ ٹکس ہمکنار
 ٹکس پیچہ سہ گل آسہ نے کیا چہ سوڈ
 بیبا کاتھہ بے گوہرے آب دار
 سہ دردانہ یود تھاو از رشتہ دور
 مے و نتم نہ اے خاہر خہ شخصال
 پکان آیت تہ ترا یہ با کرد فر
 بہ تا عظیم سدخم کورن با ادب
 دین بوسہ رویس تیس بار بار
 دوپن تس زورل تھاو خمش تراو غم
 بہ اہین شاہی تمو کراو نوش
 بتکین شانہ شربتر چدیکھ
 صبح یام پھول گو ادا یام شب
 بہ میہمان نوامزی بصد امتیاز
 بہ تعظیم کور ہنس تمو جاں رنار
 نہ رکھتہ پاٹھو آیکھ ہنس ہارم
 بنیم نہ مے چانے پیچ آگہی
 دریغا ازیں ماجرا بے خبر
 ازیں آمدن لاپتہ خاص و عام
 بہ ایں قول و تقریر خوش آفریں
 کینچ اُس نہ انتظام مس کئی
 یہ شاہنشاہی چاڑی پائید یاد
 کرے عرض تہ تھاو تھہ کن نہ گوش
 خبر پیچہ در گوشتن تانہ تر
 اگر آسہ نہ کیٹ چھہ تھہ اعتبار
 بہ ناحق سہ گوشت زنا بود بود
 چھہ لازم کرن رشتہ تنو پائیدار
 بلا شک سہ گو علقہ ہندے قوصور
 بکاؤل تھون پراو دی کوٹ کال

بکاؤل بغورہ مان مادر پدر
 پیچیز اُس تس نش گئی با طرب
 رُٹن حُسن آرا یہ اندر رکنار
 ملاقات کور ماچ کور بہم
 اٹھو اندر تمن چاے آنکھ بنوش
 بوقت مقرر ضیافت کھینکھ
 کد کد راتھ باعش و ناز و طرب
 جمیلہ پکان آیت چون سرو ناز
 بخند ممتد تمن نشہ کروں قرار
 دوپن حُسن آرا یہ اے موہن مرم
 منور کور تھ خانمان شہی
 بہ کر ہے دتن حبا فرش زر
 بے اُسپس توے اوس نہ انتظام
 دوپس حُسن آرا یہ اے مہنہ جبین
 نحوہ دا تھاوئے شاد از بے غمی
 بے ممنون ایحسان کیس شاد شاد
 سبب یوت ینک میون از راہ ہوش
 اگر کاتھہ گلا آسہ باعش اندر
 مگر بلبلا تھہ ٹکس ہمکنار
 ٹکس پیچہ سہ گل آسہ نے کیا چہ سوڈ
 بیبا کاتھہ بے گوہرے آب دار
 سہ دردانہ یود تھاو از رشتہ دور
 مے و نتم نہ اے خاہر خہ شخصال

چھ لائیم یہ کُل دُن کینس تانہ تر
 دوپس تہ اسی تر سے کوست کنن
 سوع دیوانہ گاؤش بخاکی نژاد
 مگر غار قومک چھ ذات بشر
 تہس سیتو تس لوکتے دل چھ پور
 انہیں باپیشہ قادی خانس پیہ
 بہ اہین دیرنیاں تراہ کر
 ہشتر کیا چھ خاکس باتش خصال
 دیوان آہی ہے دُن کینس داویش
 دوپس حسن آراہ چھ مرعبا
 شرف آدمیس چھ از دواجلال
 اگر دانہ ہیکھ آدمہ سُنند کمال
 چھ انسان نہنگاہ سندر گراے
 ز مخلوق عالم شرف بیگان
 شریعت، طریقت، بیہ معرفت
 چھ محرم یکن ژون دتن آدمی
 چھ مخدوم انسان بہ ادب کمال
 ہمہ آتشی خادمان بشر
 بہ مخدوم خادوم اگر ہمکنار
 جہلن دوپس باز این وعظا پند
 تہس سیتو رشک سے چھنہ گمان
 کوڈن سن آراہ تصویر شاہ
 چھ شرقستان شاہ سُنندے یہ پور

بہر بار مبلبل کرن بہر ور
 بکاؤل بزندان کیس کیا وین
 اگر چہ چھ شہزاد از خانواد
 تہ و تہم تہس تہ اسے کیا ہشتر
 دنان چھس تہ ہرگز بلان سے توہور
 سوع بدنام اندر پرستان گپہ
 تہ تراوختہ بقوم دیگر کراد کر
 ویکن بہ مانان چھنہ قیل قال
 چھ نفرین گاؤش بہ از قوم عیش
 تہ نانکھ تہ انسانہ سُنند مرتب
 تہ ہرکس چھ تھو آدمہ سُنند کمال
 تہ تھاوہیکھ تہ در دل بہ خاسد خیال
 چھ قطرا سندر کے تھہ چھہ جاے
 چھ انسانہ سے از خدا یے جہان
 حقیقت چھ انسانہ سُنندے صفت
 بہ اسرار مخفی چھہ تس محرمی
 چھ کیا غار قومس بہ انسان مجال
 تصور تہ کر اے زن حیلہ گر
 شود چون بود فخر در ہر مدار
 بخاطر گزہان چھنہ کینہہ سود مند
 کوڈن رائیگان نام من در جہان
 جہلس دوپن کر تہ بیٹھ کن نگاہ
 و چھتہ ماژن سے از تام بیٹھ کانسہ نور

بشکل و شمایل عظیم المیشال
 اُمس سیمو ریشته کردن فخر دان
 به بوز تخت جمیل دلس گو اثر
 دوپس حسن آرایه اے وعظان
 بقدر هر گنجه به کنجه چینه دور
 خبر چها کنجه جایه به پاوسر
 تمس زها ندر کس آید تمویز خبر
 دوپس حسن آرایه اے جان من
 ز خوش پا پختو اخته کامه یقرا کرد
 سه زها ندرن اُمس لا گنجهن موج مول
 به تصدیق اُمین میهمانیو
 مبارکه مبارکه هزاراں هزار
 جمیل به یقرا گنجه نیم شاد
 بغیر و ز شاه ماجرایه تمام
 تشنه یورین بهر این مدعا
 شهن کیمیت یوز تصویر دیو پخت
 و چینه زو خابص دین شته محک
 جمیل جابا وون میر سری
 سمرو پری آید ناوون حوضور
 بکاؤل گنجه بوز ناوون دلپل
 به این شکل زیبا کردن ریشه چون
 اول کز اثر درایک گنجه در پدر
 سخن روپه روٹ یام تصویر شاه

را کپوٹ

چچه به شکله به شهنزاد عالی کمال
 مبارکه غنیمت وون میون دان
 تحلی کورن گنجه فکرت اندر
 به در دام اُز کشتن بشیرین زبان
 و لیکن سه مهر کس آید نیور
 گوشت در پدر آسبه در بحر و بر
 زندسه چها سه یا مسود اندر قبر
 تشنه برمه پروا به زها ندر
 بیبه گنجه چهره کس ز پروا به کر
 کفیل اُمس تس کرد بیبه دول
 کور کس به جمیل دوپس رت به گو
 کردن ریشه با شپیر یارنگار
 سه تصویر جمعه درایه مانسته باد
 وون حسن آرایه تشنه کلام
 سه تصویر شهنزاد باون بشاه
 و چها ندر کس نقش بر پینه بیک
 سه تصویر شهنزاد به ریب و شک
 چچه معرفتار اخته مژ بکاؤل پری
 وون تس به تصویر جمعه کر غوبور
 دوپس حسن آرایه آهش و کپل
 به شهنزاد شرقیستاک مے زون
 گنجه مبتلا ربه بخا کی بشر
 و چینه پری نوون کورن واه واه

دوپن تر چھ تصویر تاج الملوک
 پکان دڑا پ وارا بدل شادشاد
 بنزد بکاؤل پیری واث یام
 دوپن تس تھے شیریں گی آب شور
 دوپے ملو امو سیندو اگر چھ طع
 یہ شریستا نک چھ عالی کہہ
 بن حق گئے نظر تھ از قوم غیش
 اوس سیرتو یو دوسے تھے اسی رونا
 دریں کار موختار چھکھ بے نظر
 سمندریہ سورے کوڑن تس بیان
 یہ بوڑھت بکاؤل سپنوشادمان
 دوپن یہ چھ تصویر شاہ نگار
 کرس کوڑن زو جان پائین زشار
 یوہے میون سر تاج تر سیتو بوج
 امی صورتن یہ کرکھس پائے بند
 دوپن روع افزا پ وعدا ادا
 بلا شکھ یہ سارے تنہے چھے چال
 دوپن تس سمندریہ اے موخرم
 چھن کے یہ تصویر نیمو یو کھ بارغ
 سمندریہ دوپنس شہین یام ہوو
 یوہے ابتدا لانی زورا پھورے
 مے سیتین تر وھتھ بادل شادمان
 تین ہمرہ غیش پیری یہ پیری

یہ اس حسن کشر بنیا چھ لوک
 دیان دڑاو دون عاشقن مہنہ مراد
 کوڑن تس مبارکھ بشوق تمام
 یہ تصویر شہزاد و پھتن بغور
 پسند یوڈ کرکھ تھا طرطرح جمع
 شہنشاہ زین الملوک پسر
 کوڑھت سارے مہنہ تھے خاطر پریش
 بتقدیر کار قضا باقضا
 جوابا اب سوز خاطر پذیر
 ز فیروز شاہ بوڑمت داستان
 سو تصویر یا مہتھ و چھن بیگمان
 گوشت دوریس آدنک دوستدار
 یوہے میون مشفق بیہ غمگسار
 امی تلک پرستان ہے ووج کھوج
 یوہے پوشہ نادر و نم خوار و نہ
 کوڑن تر تمس میون زو جان خدا
 نیت حسن آراء بوڑن نسیال
 زوڑ چھ وار چھ میان جانک قسم
 چھن کے یہ تصویر نیمو لوٹ ناگ
 و چھانی مے اس مہجین پرینو
 خوشی پڑا تقدیر نے میل کوڑے
 جوا بد بایس بشیرین زبان
 بکاؤل بنزد پدر مادری

شہا کیا پڑھاں چھم اگر شہریار
 بہ زان سہ چوں ماہ کنعاں عزیز
 بہ زان سہ عزیت دیوے سیاہ
 شہن دوپ تبس یں یہ تصویر چھے
 دوپس تہہ شاہا بنشاہ شاہ
 ورنہ یی سہو واپس گئیہ شاد تر
 شہن شادیا نک دیتن اشتہار
 انیں پیش شادی کران تابماہ
 بیسہ ناد دختہ حسن آرا ارن
 دوپن تس سپن پاس درخاس چون
 سپن حسن آرایہ مطلب جو سوال
 دوپن شہریار س درنگی چھے کیا
 سہ ستین مقرر کرو داد ہسختہ
 شہن پڑھہ ز تنجیم دانان خاص
 سہ تار پخ پرچہ بخط جلی
 دوپکھ تس لیکھت چھے بماء جب
 سپن حسن آرایہ موصول داد
 تنجن سہو پیہ آسہ تہہ آہر سہ
 بوپس جن پر س گئے درایہ شاد
 بدولت سرا درایہ شادی کران
 مظفر شہن بڑ شادی کرن
 خوشی روح افزایہ کر بے شمار
 جمپلس کوہم تہ پڑم وعظا پند

کوہم حکم چھے مانہ سہ دیوسار
 تھوس پیش کش جان دو باتمیز
 کرن دور زنیور از عبا یگاہ
 سہ تدبیر کورٹ یہ تقدیر چھے
 سہ منظور چھم حکم اے قبلہ گاہ
 سپن مشتہر محل خانس اندر
 چراغیانہ شہر س کوہن ہر کنار
 چھے کھاندر بہ شہزادیہ بادشاہ
 مفصل تیج کیفیت تس ورن
 اسہ چون فرخندہ تجویز مون
 شہن کوہ عرضداشت میونے تو بول
 مقرر کرو کھاندر ک اکھ دوہا
 یو یور کہہ وار شہزادہ ہسختہ
 مقرر تمورٹ دوہا کرو پاس
 دیشکھ حسن آرایہ روٹ دلی دلی
 گزہ یور وائن دہم آسہ شب
 دوں رختہ سہو پیہ میوان درایہ شاد
 بخورم دلی سکھ رختہ درایہ شہ
 چو کشتی بدنبالہ باد مراد
 سپن شادمان کہہ ترو بہترین
 خوصو حسن میلہ کھاندر پچ چھو پرن
 دوپس ماہ کوہشش کوہم بامدار
 محمد اللہ کوہ وعظ میونے پسند

شہن دہ پکے کھاندہ رس رو دہ رچہ
 گوشت شکیل رام آست بام
 چھ جلدے گڑھن توٹ بچل دھام
 یہ پیسلہ بوز شہزاد پنے شاد گو
 دوپیس روح افزایہ شادی تو کر
 نئے سیتین سے یس دھک کو رست چھ پور
 غرض ہیوت مظفر شہن نظام
 یہ کیترہا کرن گو بر ماس ذمہ
 لیکن روہ قہ تنو شہر یارن گئے
 مظفر بن تاریخ روز سعید
 تمن کیٹ کو رن دعو تک انتظام
 وچھتہ کاغذ سر کر تھو ماہز راختہ
 سپینو جمع مہمان از ہر کمنار
 ضیافتہ ہر گوہ آسبک تیار
 صبح بھول تہ شہزاد پور کہ بچم
 لباس گرانمایہ لاگتہ بہر
 بقہ فریدون بر تخت زر
 بشکی و شایل سے فرخندہ جہاہ
 امیران و وزیران سپینو بادکش
 پیکر طرف حسن آرا نزن
 پران اسو الحمد للہ زیاد
 شہزاد بی واد بو کوس پور
 کرن جمع ساریے پری پیکران

چھ جلدے گڑھن تو ر شہزاد پچہ
 بعد اللہ فیروز پچہ شمش بکام
 یہ شہزاد پور پچہ بجاہ و شمش
 پریشانیو شہ آزاد گو
 بہ امید انشا گڑھک ہرور
 بجایہ وہ ذہن خاٹہ سوزور
 کمرن تہ خبر گئے در ہر کام
 چھ آسان مظفر شہن لچ رہم
 تبس اسو ہم ملحقا بیون بیون
 بدعت تمن پور واتن بہ عید
 سپینو جمع باشند شہری تمام
 مقررہ وہ جان رت اس ساتھ
 کہہ ونبہ امیران و ہم شہریار
 تناول کوڑک باہزاران وبقار
 بہ امین شامانہ باشان جم
 دیکھتے تہ مرسع بسر تارچ زر
 تھوڑکہ بہت تھوڑکہ سے عالی گہر
 سپین ہچھو تابست تھو رشید و ماہ
 کرکہ لال و جوہر تبس پیشکش
 تہنر کوڑ حبان اندر کروہ شان
 دیان اس حاکم سے سپینو مراد
 دئے میل کر تھہ با بکاؤل فتورور
 کل اندام کل روہ سپین بران

رسیلچ کرُو استادِ علم
 دیان تاو زل گُرو پمن استاد
 مُکمل بزپمنان مرصع گُرو
 سجاوخت مُکمل سستو چندی قطار
 چو سیارگان گرد بدر مُنیر
 زلشکر هزاران تخیل و خدم
 کو روکھ تختہ بود شہر یار نگار
 مظفر شہینو موبدان و مشیر
 تروم با چو خرطوم روسی و دان
 پکاں ہمرہ شاہ عالی و بقار
 بشمشیر بازی کرکھ دور دور
 شہس سستو سالر چو دریائے نیل
 جزیر سسپن لرنہ از بانگ کوس
 ز شادی سہ جامن اندر نہ و نثران
 حباب گاہی خاکی بیبہ آتشی
 ترانہ کران تیر پوان در قطار
 اُکھتہ کنو ز نانہ بیبختہ کنو پُری

مظفر شہین حکم دیت یک قلم
 اُنکھ چبہ اسپان اُبی نژاد
 مُکمل کرکھ رقم سامان زر
 ز فیلان و ہم اُشتران راہوار
 شہن سستویم بے اُپرو و ز پر
 سپنر جملہ آماد سوئے ارم
 بہ فیل و اسپان و پالک سوار
 جلو دار بڈی بڈی اُپرو وزیر
 بدنگر طرف بینڈ باجہ و دان
 بھگت ہاے کشمیریان بے شمار
 نقارن و تھکھ تاو و اُیکھ بزور
 پس و پیش ساری پکان خیل خیل
 ز آواز خر مہر آہنوس
 بیسو پُری روج افزا نژان
 زمانہ کرن جمع بادل خوشی
 بدوئمالہ میرانہ شاہے نگار
 پختہ پامٹو دینہ دان دُرو کرکھ گُری

ونہ ون

شاہا اسہ کن نظر اتراد
 شاہا اسہ کن نظر اتراد

شرقستانکہ غمہ شید جہا
 شاہزادہ میرانہ علیچ جہا
 وا قافلہ شکر او یون ۲۴ بزرگ

فردوس شہرک چھی پایکا
 چال و چھ پڑیو کوڑکھ واد
 نالو چھی خلعت شاہی شاہ
 تاج زر بر سر کج کلا
 لالہ مالہ چھ بے بہا
 گبہ منز شوہر بیٹھہ جنگ گاہ
 فیروز شاہ نے گلستانہ مالہ
 ذات پاک رچھو نسواں بلا
 ارچھ ورتہ ہندویم آگاہ
 سیتو چھی بڑی بڑی شاہنشاہ
 پیٹھو سندھ دھنہ و نریمان گاہ
 سوہی عاصی نعمت اللہ

مظفر شاہن کوڑ پ پاور
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 بخش تختس پیوٹھ طہراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 ہٹ ہونڈورہ دھنک باد
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 زمینہ نے تانہ ہراڈا ڈراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 زان تہہ کئے آو تو جاو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 دھتس رچھو نظر اتراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو

بکا ولہ ہند مہر بن

شہنشاہ فیروز دیگر طرف
 گلستان ارمس بنوون رارم
 چراغانہ کوچن تہ بازار نے
 کوڑن اٹھ مہنیا فتحہ تمام
 مظفر شاہن اوس داتن پکاک
 جمپن حرمخانہ شاہی سجود
 بہمراہ پری پیکراں بے شمار
 پتھ پٹھوٹس سونڈو ساز کوڑ

بڑ پتھ ڈیتن شہر سے تھر شرف
 ہر سو دزان بریط و زیر و بم
 لیو کھن فن بدعت شہریار نے
 تلاش اندر لکھو ہمہ فاص عام
 بمع شاہ نوشہرہاد بحا
 بکا ولہ بفر تھ اندر بیٹھو
 تھن سیتو تھادہن پین دیسار
 وٹن دالی سورنہ پرن دالی پور

مہرینہ چھپے پرک پر دہان

جو تو نو ذرک س از کو پرکریے
 دہ پرتن تس عداوت کر سائے گزریے
 اچھو کھو رینک تس مائز زنگریے
 سحر دار چشمو ہر نہ آدگریے
 موئیس مولہس شاپہ کر گزریے
 زار وانی پاران چھس کوتریے
 ڈاکہ بیکہ اڈ کن موختہ برکریے
 ہینک طو مارو بالہ کر ڈگریے
 حلقہ پند اند طلاء خاص امریے
 زریے جامہ چھس نالی شو بان
 زریے جامہ چھس نالی شو بان
 دین برس لب لال بد نشان
 زریے جامہ چھس نالی شو بان
 بھلو لاه مشکہ نو وک پرستان
 زریے جامہ چھس نالی شو بان
 جسک چھس گوشن منز بھکان
 زریے جامہ چھس نالی شو بان
 زندنی ہار چھس تا بدمان

زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 تہہ کھو تہہ موہن مال چھس جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 شوہ دہاہ بونہ گدین روہ کینا جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 شوہ شوہ بونہ گدین دل تنہا جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 دپسشتہ حوزن دل لوان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 تہہ کن قشنگیہ ماہ تابان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 راتہ دوہ لوح قلم زمین آسمان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 سے بگاہ عاجین ہشت پشبان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 نصت اللہ زرتین زیر دامان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان

اُتر کر نہ گرد نہ سستی رقم آوردیے
 چپکلی تہہ کھو تہہ موہن مال چھس جان
 لہجہ چہن گنہ آہ زہر کو یے
 مرنہ بشتہ تر نہ سونہ پند کو کر یے
 او شہین واجہ تہہ کھو تہہ موہن مال چھس جان
 روہ نہ دام پازیب سونہ زردیے
 لا کھو ایسا نہ نیو کار کو کر یے
 روہ نہ تہہ لا کر چھس جامہ جاف کو یے
 تفصیل تہہ سہ کس بیان کر یے
 پا کھو ماہ کو داہ داہ کر یے
 دسہو سہ کوہ شہ پانہ شاہ پیر یے
 انس راجت پاؤ کر کو ذات اکبر یے
 حکمرانی کر کو سس آنس و زردیے
 دین کوہ روشن تہہ رہبر یے
 مو کلا دتس یس تہہ دود پیر یے
 یا نہی اللہ روز محشر یے
 سیراب کر کو زین آب کوثر یے

مظہر شاہ تہہ تاج الملکون و اتن

مکش کوہ کوہ کھ نفس منہ جینس برہ
 و لیکن ازیں رو گینس بیا کھ چال
 ز بخشش سپینو ساؤ کر عرق زرد

ز زہنتہ لوان یا بہقن آبرہ
 تبس اوس حق دار کاغنی جمال
 ز صفت مشاطہ کوہ زین موخہ پھر

شاهنشاه فیروز بنی انتظام
 بساغ اندرون از کمال حشم
 بسط سایاں بے زیر طراند
 بفرش گرانمایہ یک تخت زر
 سہ از بہر شہزاد تھاؤ کہ تیار
 پختہ پاٹھو از بہر خاص و عوام
 حسب اگانہ از بہر سابل نفوس
 بیشہ کنو سہ فردوس کے شہریار
 و چھتہ فال نیو بوقت شعبہ
 جمع اسو میہمان یم شہریار
 سہ شہزاد بر بالکب زرنگار
 کوڑکھ تہ چپ و راست سن شہریار
 اکھتہ کنو و دان باجہ دایہ طبل
 پکان ہمرہے شہزاد تمام
 سپینو حسن آراج ہووچ سوار
 غلام و کنیزان بہ لبس زرہی
 ہتھو تھو سہو سامان شاہی بکام
 و تھنیل کوڑکھ از جزیر گذر
 بھتھ اسو آمیو ز فیروز شاہ
 اتن اسو ہمراہ باجو و روم
 سپین آمد آمد ز مہراؤ یام
 دو سوہ ہتھو تھو وایہ نے نالے و کوس
 سپینو وارد ملکستان رارم
 واکل

کوڑن تہ اژن شہریار تمام
 دین خمیر خرگاہ باستان جم
 سجاؤن درال باغ بافرش ناز
 مکمل کوڑکھ از گرامی گھر
 ملک زاد آں شہریار نگار
 کوڑکھ انتظام شاہنشاه تمام
 سجاؤتھ ہتھو کہ کر بیجہ آبزوس
 مظفر شہنشاه والا تیار
 برایہ رارم با ششم سے دوپہ
 سپینو جھلکی فیل اسپن سوار
 بمسند بغیل سفیدہ سوار
 چپ و راست میراں و خدمتگذار
 بھکت ہایہ کشمیر و شور تھل
 سپین سالزن ہتھو سہٹا از دہام
 بمع روح افزا و خدمتگذار
 سہٹا گے بشوق بکاؤل پری
 یہ کینہہ کھاندس گڑھ آسن تمام
 بعد رارم واکل وقت بدرگ
 سہٹا نام داران بغیل و سپاہ
 گرانمایہ کر نالے و گاؤ روم
 ہتھو تھو وایہ ووتھ سہٹا و روم
 و تھتھ آے مخلوق از روم و کوس
 ہتھو کہ زرفشاؤنی کڑی لا جرم

بباغ اندرون بورتین کیشت مقرر
 بتخت گرانمایہ شہزاد بیوٹ
 تروٹا اکھ مکمل زلال دنگین
 جپن سے کر نویت بورتیا
 سے تروٹ نالی لاکھتہ سے جھپہ گو
 سے خرمنٹہ وچھتہ مہمان تمام
 غرض پچھو ساری بمقدور قدر
 سیٹھ عود و غنیمت مجلس دواں
 ز عزیزین کاو و دم تہ دوہل
 بیکسو پڑی پیکر اس سعه ندیہ
 جھتہ دے تم پیش دستی کران

بخورم دلی ژاو باغیں اندر
 بہائی دزیرن کورس کجیوٹ
 بہا تہ کے کم سیٹھ شہر چین
 عجیب توجہ از بہر شہر نگار
 چمک لالہ نے ہند چو غور شد گو
 سپہو در تعجب ہم خاص و عام
 کہاناں بہ پاین مہاناں بہ قدر
 بیکسو نقار اوزاں تہ گزراں
 شین تافک شد بہرام ژول
 نواں ہری و دان نیہر تہ آندہ
 پچھتہ پچھو تہ تہ تہ جپنہ پیران

ونہ وٹ

فردوس شہر کے ماہ تمشاد
 مظفر شاہ نے مہرانہ لالو
 زان کر یاد اریک سالو
 لالہ وے تروٹ تسمو لگے نالو
 حسن آریہ ہند رنگ دالو
 ارچہ وگنے تروٹ ملالو
 عالمیکو شاہ جی نالی نالو
 یوسف مصری سیٹھ خط و خالو
 ناگہ رایت بوڑ تالپا تالو

لالو آکھو در گلستان
 لالو آکھو در گلستان
 فیروز شاہ ژٹے گئے مہربان
 لالو آکھو در گلستان
 روح افزا کر چائی زان
 لالو آکھو در گلستان
 ماہ چٹکھ تہ نے مژ تابان
 لالو آکھو در گلستان
 سلس آو از شہر سمان

لالو آکھو در گلستان
 دیشے رکتو بیہیم چانڑ میہمان
 لالو آکھو در گلستان
 چشم بد دور تو پور سامان
 لالو آکھو در گلستان
 پایہ دریں پڑان چھی پیمان
 لالو آکھو در گلستان
 ماشوقس سیتی گئی کھ زان
 لالو آکھو در گلستان
 لولہ سیتی کھو لوت بر لامکان
 لالو آکھو در گلستان
 نبیو سیتی تھو در ہندستان
 لالو آکھو در گلستان
 نعت الشہ رجھن از شیطان
 لالو آکھو در گلستان

سیتو سیتہ شہ پال لالہ گوپالو
 بارغ ارمس چھی دوتھ برتہ شالو
 شاہی کھین چن بری بری پالو
 رچھوتے حضرت ذوالکھیلو
 اتھ وند پڑشہ تے جہاں دھالو
 زمینے آکھو بدول جہاںو
 بڑو کھ لول چھے نالی نالو
 لول بڑ عاشقہ بند کر تھ تالو
 لولہ دود پونپرو چھ نہ جہاںو
 لول بڑ ذاتس سالو
 دو پیش یا نبی گنہ خہ شہاںو
 لولہ سیتو ڈھو لوب ہے کھالو
 اہستہ کو راہ پیر در ہر حالو
 یا شفیع الوری چھے سزالو
 یتیمہ ویز جاتس کیک تھ تالو

ہیکاح

بخدشت شرف یافتہ بر براط
 بکاؤل و چھن تے کورن نالہ موت
 دوتھتھ از زندر چھے پکاہ روز عید
 پیران رت کلاما گزان مانہ مانہ

سیتو حسن آرا یعدہ انیساظ
 سیتھا روح افزایہ بو ماہ موت
 کورن تےس مبارکھ ز بخت سعید
 تمسخر و تبسم نور کھ مانہ مانہ
 وا خلفائے راشدین

خواصان محفل بقصد استیاز
 بیستہ کنو بیارغ اندرون انتظام
 بہ اہمین شاہی ز ماہی بیاہ
 ز فیروز شاہ چاکران بے شمار
 منیا فتحہ کرکھ پیش باصد و بقار
 یہ کیشرہا ضیا فتحہ چھے اندر جہان
 ہینکی کوہ کرکھ شان تیکے بیان
 مظفر شہنشاہ با شہر یار
 ضیا فتحہ کھسوان اُسو از اتحاد
 فراغتہ ز فرحتہ لبیکہ یام تام
 کرکھ مجلس آراستہ بعد ازین
 بیکوے خوشنویس سازندگان
 کرکھ مجلس آراستہ از سرود
 کوہ کرکھ ساز باناد آراستہ
 شہنشاہ فیروز با افسران
 و چھتہ رویے داماد دلشاد کو
 موافق دستور گوتس پشد
 سیمتہ آے ساری امیر و وزیر
 مظفر شہنشاہ جزیرک خوشنور
 بیستہ کنو چھ فیروز شاہی وکیل
 بیان رد وین قاضین ہر دو سو
 بہ محفل بہتہ اُسو سازندگان

چو مہمانیان نیچہ بر فرش ناز
 ضیا فتحہ ہمایا پوہ لادو طعام
 بہتہ اُسو میہماں در آں عرصہ گاہ
 تمن اُسو تا بیسیا ہزاراں ہزار
 ستادہ مخدومت سیچھا امداد
 ز شاہ ارم بیون بیونے اُسو خان
 کھسوان اُسو فردوسہ کی مہمان
 تمیس اُسو میہماں ہم از دیار
 سینو جملہ میہماں بدل شاد شاد
 سینو استراحت گزین خاص عام
 انکھ قاضی و منشیان دین
 خوش آواز از شہر سازندگان
 ہینو تیکھ واریے بر بوط و چنگ و رود
 نژان اُسو خوران پیراستہ
 سینو جعفر مجلس بہستان
 ز رنج و غم و غصہ آزاد گو
 چھ بے شکہ شہزادیے ارجمند
 سینو جانشین کرد بدر منیر
 سین پیش قاضی بخاطر سرود
 بمطلب کرکھ پیش قاضی اپیل
 زورن خطبہ شاہنشاہ روبرو
 پتھ پاتھو بے تم مبارکھ کران

مبارکھ یادى ہند ترانہ

مبارک روزِ افوار است امشب

بفر دوس ارم یار است امشب

سپن حاضر مجلس شاہ فیروز
مبارک دھن قبیلن گئی شادی
مبارک طے کر کے منزل بوادی
مبارک اذ کمال ارجمندی
مبارک ہر دو جانب شاد مندی
قرآن گو دہن باخہ رشید تابان
بسوس زہر با ہرام آسان
مبارک گو گلے تہ بلبلس میٹل
الہی دایہ معاون گل تہ بلبلس
سپنو مالک نہ ہر جانب زہر افشان
مبارک نعمت اللہ دست بامان
چمپلس حسن آراہے مبارک
سپن شمس آراہے دل شاد شاد
چمپلس نشہ اُس بر فرشتہ ناز
تپندے کھوے کور تمھو پشتر نژان
بحاول و چھنٹہ اُس کیشہا چھوان
وہو صد پہنچتہ گرد آں دلفروز
بقر حکمتہ تمن رودین آب و تاب

منظر شاہ دربار است امشب
سپنو آزاد رنجوران قادی
مبارک حمد دادار ست امشب
نگارن دھن چھہ با ہم عہدہ بند ہی
مبارک ساز و سیتار است امشب
ببرج شور لوب با ہم تموشان
عطار و مٹشیے کار است امشب
مبارک حاضر دھن منز اٹھہ مل
مبارک بے دوتے یار است امشب
شہو انعام دیت لوکن افرادان
بہ انعام آنکہ موختار است امشب
سپن آواز ہر شاہے مبارک
مبارک کران حد کھوے زیاد
کوڑن شمس مبارک بھد امتیاز
ز شاہی سہ جامن اندر کر وہ نژان
تمبیس اُس نہ کھانڈیچ پڑھ یوان
نوژن تہ کوڑن لولہ کے ساز و سوز
چوسیارگان گرد آں ماہتاب

پتھے پاتھو نوکٹ خوانہ کورن خوش الحان باہم نشیناں پورن

روح افزا بکا ولہ مبارکہ

کن ان

پوش پھکی باغش تو شش و نہ ہاری
چمن در سنس آب گو جباری
دور کو غم غوصہ زنج بیاری
ببسن کر نکس پتھ وفاداری
فردوس شہر کو آے باپاری
مظفر شاہ سٹنر چھکھ کمانداری
پار پتھ آؤئے خاصہ عماری
جبرو ہتو لال تپتہ بے شمیاری
فیروز شاہ کزان پیالہ برداری
بسینہ تھو چپنکو رؤسو بر ماری
قاضی صابن خرم طبع پور قاری
دورن کورن میسلی از حکم جباری
وہسہ تہ صودر چھ مہر داری داری
تاجدار تاجن بر نعرہ داری
لے تراو مالہ رنج گنن برداری
دوولی چھ پیران پیر سواری
دولتہ سیتو تل چھ خریداری
تہ رہنا کر تپتہ نے چھ شہراری
دہنن تھاوئے زولی لاپاری

طوط سٹنر چھ خریداری
طوط سٹنر چھ خریداری
صحت آتہ انواری
طوط سٹنر چھ خریداری
شانہ تھو غتہ بڈی ساری
طوط سٹنر چھ خریداری
گر مہن تھو رکہ غباری
طوط سٹنر چھ خریداری
سارن قاب تھو پاری
طوط سٹنر چھ خریداری
رودرس اچتہ داری داری
طوط سٹنر چھ خریداری
ذات پاکس منگان یاری
طوط سٹنر چھ خریداری
واری ورج کرتیاری
طوط سٹنر چھ خریداری
ہش تہ زام مہر داری
طوط سٹنر چھ خریداری
برہن مٹوئے تھاری

جایا میلی مسفتہ کارمی
روز شب کروم در تباہ کاری
تھر چھم پانس از شرمساری
دہن عالمن ہنر یس چھ مرداری
پنجتن پاکن بیہ ہار یاری
یا شفیع الوری دم رستگاری
نعمت اللہ پران لوہ اشاری

باقی داستان

مخلص سین محفلن ہر طرف
بہ بستر گہاں ساروے تراؤ لر
رفیقو شفیعو بحد سولوک
مہ کمرہ سجاوختہ بعد زیب و رنگ
سجاوختہ بیکسو از بہر تاج
براں تخت روٹ شہزادن قرار
بیستہ بہنو سمنرو تلاش اندر
خبر رنج تمس نشہ یا غم او
پینو کمر سوئے اُس حاضر گواہ
اشارہ کوڑکھ سوہ آن فرخوس
بتد پرخ آہستہ سوئے گلزار
بہ نغمتن گہے شاہ داخل کرکھ
وچھے مبلبلن یا مہمتن روئے گل
پری روئے وچھے یا مہمتن روئے یار
دو تھتھ آو از تخت تاج الملوک
را چشمو دہن ہشتد پڑ پڑون تخت۔

طوط ہنر چھ خریدار می
اقلب نفس اما رمی
طوط ہنر چھ خریدار می
تس کن چھس کران زار می
طوط ہنر چھ خریدار می
عاصی ذمہ چھی سار می
طوط ہنر چھ خریدار می

بہ آرام گے مطرب چنگ و دف
زحیٰ نیمتھ اُسو پیتمی در کھ دار بر
بحایے مڈا نیو کھ تاج الملوک
بچھاوختہ بہر سو بساط و پینگ
مکمل زر اندوہ یک تخت عاج
چو مبلبلن پیئے گل کران انتظار
پری روئے نشس محلہ خانس اندر
بہ خلوت گہے خاص شہزادراو
دو پوس روح افزایہ دہری چھے کیا
گھٹکھ سوئے خراماں نیمراز جلوس
نیشکھ سوئے آن تاجدار ہنگار
حوالہ تمس مبلبلن گل کمرکھ
تمس ہجر تگ داغ زول باغ چھول
پکان آیت بیواہ سوئے ہنگار
بغلکھ بہم سپنو با سولوک

رتمن اوس یتر کالہ کے مار موت
 پتھر پتھر کے مچو دیدار یار
 یوان چھکے نہ پڑھے از خراب طرب
 پس از مدتے دور کو انقلاب
 چو مبدل روٹن گل ز منقار گل
 گئے مار بیجان اُس سس چھان
 زریں مارچہ گل کالہ مویش رطان
 کہ تلمکش تس رنگ آمیز اوس
 گئے بوجہ و جگر گئے زلف جہم
 گئے چشم بادامی نے ہند خمار
 اگر اوس تم کو برونٹھ کوڑت کمال
 دچھان از درون و برون ڈھایا اس
 بعشرتہ بفرحت دوان داد عیش
 ریتھے پامٹھو آن دلبر گلزار
 یہ کیشرھا و نیکتام از باغ عیش
 کوڑس شہزادان در اول بیان
 پس اٹکے ووش تہ احوال خود
 پورکھ حمد سوئے خود او تہ پاک
 و نیکتا برحقن یو داسے ووت رنج
 سپنو یا برحقن فارغ از سرگذشت
 پس اٹکے پلنگس پیچھن چوں پلنگ
 کوڑکھ قی یہ برونٹھ اوس پورست تمو
 پس اٹکے جز پرس اندر ووت یام

کوڑکھ اکھ اُکھ اُکھ لالہ کے نالہ موت
 کران باز یہ شغل بوس دکھار
 پران شمس سوئے خود ابا ادب
 تلمتہ رنج و مھنٹھ سپنو کامیاب
 رطان تہ کران پتر پار بہ گل
 گئے اوس تس کو شواذن دچھان
 آنان برونٹھ کرن مانتا بس کھان
 کران مہہ جینس تس بوسل اوس
 گئے تہ شجر و چھتھ دل دہنم
 گئے تیر مرگاں و چھتھ دل فکار
 مگر در پریشانی و ہول حال
 یہ کیشرھا تبس در بدن مایہ اوس
 سپنو جمع تس اوس فاطر پریش
 کران باز گئے لہو با تاجدار
 رتمن اوس تکلیف آست بہ پیش
 تہ برونٹھ بکاؤل سپنو خستہ جان
 ز تکلیف زندان ہمہ نیک و بد
 سپن دل جمع اوس سترس و پاک
 ثنائس خود دایس آتھے آوینچ
 ز تقریر زندان و دریا و دست
 کھستھ گئے سپنو ہم بغل بیدنگ
 ز اجب ہونر علم پورست تمو
 بہ اوسط دریں باب کو تیز کام

ز صحنی تہ کائنات سہلست پورن
 ز قرشت، شہزادہ صلیح امتحان
 ستادہ خمیدہ نشستہ بعیش
 رتمن مہبتہ کاکلک دلن اوس تاو
 ز مسمار پانس بلہو و لعب
 ز خروار از خاب خموش اکھ موٹھا
 ییلہ جانوادو پکھن کرود و اش
 ز عشرت کدہ شاہ وقت سحر
 پیہ شست و شو اس نو کہ فراز
 بجز و تفرع بھہ انکسار
 بیٹھہ رکتو بنزد بکاوہل پیری
 دوشہ شہ ترایہ ڈم پھک پیری برپنگ
 و چھکھ نہ تمس راتہ چی یال و چال
 نہ روئیس نکش نہ سہ رنگ گو لال
 چھٹہ رختہ گوشت تس زبوس و کنار
 دوپس روح افزا پو راتک کمال
 دوون دھتہ پو کیا چھہ گوشت بانے
 یلہ و وہ ذکیکھ چھہ وں ماداں موکل
 بلکہ از شبس منزہ کر دے وای
 بیہ کالچن کر یوک کار بار
 و چھتہ خاکین تر وونے از مجال
 پو ز رختہ بکاوہل سپہو شریکین
 بظاہر دیان چھکھ کھوان چھکھ شوس

اکائی دہائی ستے طے کورن
 دیتن سینکڑہ و ہزار اینرزان
 بفار غیری دیت تموداد عیش
 درپن شب رتمن دراد از آو جاو
 ڈپٹک پختہ تجبب میک نوش لب
 کرکھ نہ دیان راختہ ز پھن سہٹھا
 یمن دھن نگارن سپن اکرناش
 نمبر درادو پو تراو جاییہ وگر
 اچھہ بچھہ چھو لن گو پرن تمونہار
 پورن حمہ سوہیہ خمداد اندر کار
 پیری روح افزا سمندو پیری
 پوان بیچہ اوس دوان اس چرنگ
 ہمیشہ تر میہر نگار چوں ہلال
 نہ موئیس سہ پھل لانہ کاکل کتاب
 اسان آپہ دہ نوے یمن و یسار
 کجا و ذکیکھ لالہ رویک جمال
 تر از تام اوسکھ گنڈتہ تھانے
 فقط کوم چھہ کار چو وختہ پو وکھل
 پو دھن تر وونے راتہ چی رڈ ز جاے
 پو دھن تر وونے راتہ چی رڈ ز جاے
 بیکھ آتشی ز چھتہ کورن کمال
 دوپن تس پوان آب چھہ این چین
 کہ ہے مایہ کوہ اوس عروس

یہ کیا چھکھ وٹن تے مئے کیا چھکھ نپن
 میٹھے ہیو تے چاہک سوارا قوی
 بدیشگو بہا ہم تمسخر کوارکھ
 سمرو چھ بوزان یہ گفتار شان
 دیان اُس اُل فر پہچھ تابہ یہ
 بہ تر چس اذیں نعمت خود شگوار
 غرض تحکھ اُن نو عروس زبر
 پیتھے پاٹھو عاشا کران روزمر
 ز فیروز شاہ محکم جاری سپن
 تمن دھن نگارن کیٹے مجاہدنا
 میسر دران خسانہ شامہ چیز
 مقرر تمو کور در آغبامقر
 موٹھکھ پیتہ کاکس ستم مربر
 مظفر فزو یکے شہر یار
 بمع من آراعیال دگر
 ہیو تاکھ روٹھکھ از گلستان ارم
 بصد شوکت وحشت وجاہ و قر
 دوسا قیو مدھقا کو دراز
 بشکرانہ وصل و ختم سفر
 پیتھے پاٹھو لیو کھ رادوین داتان
 بشہر ارم شہر یار نگار
 بکاؤل ہمتین عاش و عشرت کران
 دودہ ہن اکہ تس یاد پو موج مول

بجلی تے تے گڑھو تے بی وٹن
 کھسی ناتے مئے ہادی خود روی
 اذیں باب کم داستان پورکھ
 اسان تے کشانی دروانی پشان
 مئے ہیو کار و بار ہن خبر سار چھ
 گہ و گاہ بر فضل اُسیدوار
 چھکھ تے نیکھ محلہ خانس اندر
 موٹھکھ رہتہ کاکس ستم و سفر
 امن کارو گر وہ ستادن وٹن
 بنو وکھ جو بارخ ارم گلشنا
 تھو کھ شہر یارن غلام و کپنر
 گذاران دودہ ماتھو چھ با ناز فر
 خود ایس پران حمد شام زکمر
 بو پس گذشتن سپن مئے تیار
 ہم اُن روح افزا بصد کرد فر
 ز فیروز شاہ وز جمیلہ حرم
 روانہ سپن رتم سوخن موٹھکھ
 بیک جام عرفان کرم سرفراز
 کتم نوش تازہ گزھن مفر سر
 زبانی تے کور وہ ستادن بیان
 نگار قدم و جدید نگار
 ادا کیو نتر کالا سپن اندران
 ز فرقت تبس آور ہندے لول

کورن مشورہ مفت باجفت نوش
 دپان چھس منگ روخصت از شہریار
 مے سہین ژئے چھا تو تینک اتفاق
 یہ بوڑھتہ بکاؤل سپنوشادمان
 بڑ وچھ ہا اچھو پانہ شہر نگار
 تسلی مے کو مالینیک تاہنوز
 بلا شک ہئے روخصتہ ژ از شہریار
 یہ بوڑھتہ سپن خوش نگارک نگار
 شہا عذر گستاخیم ماف تھاو
 مے کو مد تھا ڈیشنس مول موج
 کورنھم دین مے روخصتہ بسہی وطن
 دوشے وے گزھو اسی شہر نگار
 دو چھس شہریارن برائے سواب
 دو چھس شہزادن موکسن از نشہ
 جہاں تاب بیند باز از بانہ وراو
 مے فیروز شاہ ژاو در محلہ خان
 جمیلن دوپس مرعبا آفرین
 چھ بہتر گزھن یم بماوایے خوش
 گز یا چھ کورن کرڈی گورہ جان
 یہ بوڑھتہ سپن شاد فیروز شاہ
 جمنج پھول دوپن شہزادوس نکھر
 سپنوشاد تاج السلو کورہ باژ
 شہین کورن تین کشت جہیز تیار

ز شوق وطن چھم کوئت سپنہ ریش
 چھ کیسا مشورہ چون اسے گلزار
 وگرنہ بناختی تین کیسا رفاق
 بڑ امس منگان از خہ دیے جہان
 ژئے یس بارغیشہ راز پٹھے یادگار
 ازس پیش چھم دارو ویک سوزوز
 ژئے سہین پنس پھس دل و جان تیار
 کورن عرض در خدمت شہریار
 بخورم دلی عدل و انصاف ہا و
 زہجران دلس چھم گزھان ورج کھوج
 مے اتھ منقہ نار شوق متن
 چھ آیتہ سہ کارنہ اختیار
 ژئے میل پکاہ اتھ سوالس جواب
 الا ہی روا کرتہ یونے مسدا
 بنوبت تینر جاپہ مفر زارغ ژاو
 بفرستہ چھ قصہ جمیلن و نان
 ہر ارضی گیس بر اراد چھین
 بفرغذلی تمکو کزن ناز و عیش
 مے آسن گدا یا کر شہر جہان
 یژھان بی بڑ اوس خورہ اچھ گواہ
 اجازتہ ژئے چھی کراد ساز سفر
 زنگار س گزھن اسہ انوار موفاژ
 غلامان زریں کمر اکھ ہزار

کنیزان محمد رشید طلعت هزار
 نفیس و عجایب گرامی گهر
 سیاه عنب و عود مشک ختن
 لباس گرامی سیاه و کتیه باد
 سیاه خیمه خرگاه از توشه خان
 جدا گانه از بهر هر مرد و زن
 اثاثان بیشک تمن کانه تیر چیز
 زر و نقر کی جمله اسباب با
 دین نقد تیر جنس تس به شمار
 ز اسپان و فیطان بسان مساد
 ممکن بسان و ساز سفر
 سپهر هر دو گچهرگان با قطار
 دود و ماجه تیر دایه آیه قلیل
 برای سوارسی کنیزان تمام
 میوه گاه رفعت از شهر یارم
 بعنوان شاه شاهی بحاه و حشم
 بعشرت چه کنیزان بمنزل پکان
 سر راه باشند گئی غرق زر
 کران عاش و عشرت بعد افتخار
 خیر گئی در هر دو شهر بکار
 زندگ موج امیس دلی نیم جان
 ز بگریه جو یعقوب انجلی گم
 خبر بوز بختن قس انجمن آو کاش

هزاران شتر بار از مهر دیار
 دوان شوله تم لال شام و سحر
 کوه که اشتن بار کیشن بتن
 ز زر بخت و کیمخاب سحاب دار
 سیاه بستر از بهر ماتحتگان
 لباس تھوون و مر با پخته تمن
 بقایا تھوون تیر تمن آله پیشتر
 به پوشاک اطلس تیر کیمخاب با
 ز دود تیر بر تیر تیر شهر بکار
 کون کور تیر زایه تیر سرافراز
 و تیر تیر دود با در تیر تیر
 عمارسی نشستن بهودن سوار
 شتر با تمن سوار اسپان و نیل
 ز فیروز شاه بو تمیک انتظام
 جبین دعا کوه ده دمبم
 بر راه سفر تیز تود که قدم
 بفر تیر چه شهر از دود هر بکار
 شهن خشتها بود با کوه زر
 غرض دای در حد شهر بکار
 تاج الملوک آو با افتخار
 گم از فراق پسر خسته جان
 دود تیر کوه کان تود بر بستر تیر
 سپهر فر به و تاز تیر سوار

و چمن هر طرف شور و فرخندگی
 بختی در آس با حشت و دودام
 سپین شمع هر شادی هفتد شهر گام
 مکانن میکن دوت بود تاج دار
 بمع همزمان رنگار قسم هم
 تمامی شهر باش تهمران
 ز فیل سواری سبک و دوت پتھر
 رتو لول روٹ شہر یارنگار
 کوڑکھ لول کمرگر ناندان بیش
 مدارا کران گوکھ تاج الملوک
 گر تا مہتن آس بادھو مہ دھام
 کنیزان پکان تنس یمن وینار
 دزان هندل و عود مہر حچیکان
 پتھ پاتھ و دوان تنس آس

از پس خوش خبر لب تہہ زندگی
 نہ پوتہ بندو کوڑکھ انتظام
 سجاو کوکھ مکان بہر جاتنام
 چو دہر پتھگی ہر دو خانہ تیار
 جلو تر دوشا من بہ طبع سلیم
 بختی آس دوان تہس لول سان
 بنزدیک دوتھ سہ عالی کھر
 ہم قدم قہمان رطن در کینار
 ز فرقت تمن بو کوئت سپنہ ریش
 تم لول ہوو کوکھ بحہ سوووک
 اذان جائگاہ تم خرامان خرام
 بکاؤل پری آس ہوو دج سوار
 بختی دوان مژن آسہ تنس لول سان
 حکم دروئے حرم ہاے خاص

تاج الملوکہ نس منس بیچہ کنیزان ہند و ہندول

پانس سیتو مہتہ پوشے مال
 پانس سیتو مہتہ پوشے مال
 یاد او جس بخت و اقبال
 پانس سیتو مہتہ پوشے مال
 مالا اون مالا مال
 پانس سیتو مہتہ پوشے مال

بے بس مہنتہ او بستانس
 دشتہ مژ راوین عشق اتانس
 سلا کوڑم پتھ پریستانس
 پاور تہہ کھر پتھ انسانس
 سودا ہینہ کو عشقہ دوکانس
 پوتہن اتہ و تہہ بیان بانانس

لوگ پرستانہ منز سفر تانس
 راتھا رنج کھس تل لال خانس
 ذات پاکن سب کور ناتوانس
 پیچھ کتہ پیچھ تانس شاہ باشانس
 ماہ کمن دپ بچو یختہ بیا بانس
 ون قصا کیٹا چھ یختہ جنکستانس
 چھ عجائب سیٹھا یختہ کوہستانس
 لیکن ابھ کر پن غار زانس
 پختہ برونہ گرتھ یختہ ملک بادش
 ہاشم پختہ کھس چھ پختہ اہتخانس
 ناگہ کر آب کاو گرتھ انسانس
 کھیتہ سبز سو پختہ وڈن آسانس
 ہنچ یود عاصا گرتھ ہیشہ چھان
 ضرب سیتو زہر آہ کوہستانس
 وصف کھ سس گلاہ مردانس
 سایہ چھوچھے روز روشانس
 ہمہ کھ وختہ بزرگ یود سیتو تھاو پانس
 زخمس مرہم چھس دواتانس
 جاپور کتہ پیم منز نیستانس
 بار وڈن رہ قصبہ پنہنستانس
 کھیتہ سبز میو چھیز پختہ پرتانس
 عاصہ تہ گلاہ تھاو کوہ پانس
 کوہ قاف کو گرتھ دیورستانس

غمہ کپو مرفو دوہانس مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پختہ ہیتھ ہار واز فلحال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پکو پکو تھکو گے مانس پرو بال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 تہ منز کیشٹھا وڈن الحمال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ناگس پیچھ گلاہ واز پختہ مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 کھیتہ وڈن میو پیہ بر حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 سیتو تھاو پانس در ہر حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ڈیشس نہ کاٹھٹھا علی کل حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 وقت معنی چھس بے بہا مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ژ پختہ گو اد ز پختہ مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پھیر چھ ہانہ با پرو بال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 فوج ہیتھ کوہن کوہن پامال

دیون خون تم کو کھولیں آسمان
 و اوقف سپید تھ دانش دانش
 روح مہ کلاوان اوس زندان
 آفرین فیروز شاہ گلستان
 افسر پیرمین ہنر خرم حنائن
 تکلیف دیت مظفر شاہن پائن
 دودہ دے شاہ فدا گے خاندان
 گر دوت پینے روز روشنائن
 بختہ بود تختس بیوٹھ دیوانخان
 شامی چھ کران نگارن تائن
 شیر پند غرن پو لرن کھم تائن
 شیر لاکھ شکار کھنول تائن
 دن منا کھیت کھیاوسہ بیگنائن
 زان پشد کو پاٹھ منز باغ جہان
 حان تائن مہنہ یس پو دیر جان
 ہمت گشت کمر بند میان
 پے لبکھ لے تھاوستو ایحسان
 گنج کر حاصیل رنج دھت پائن
 زان کر اچھ کر پین غار زائن
 ساقی ما بلکہ شرمعہ خان
 چاوان سے پین مہرے عروفا
 ساقی کو شرمشاہ مردان
 چھس امید وار تھ آپ حیوان

سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 ہاؤن مردی تہ کر اوں چال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 پیشکش تھاؤن زودل مال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 مول تہ موج سپدس خوش حال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 دشمن زکو کھی ساری شال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 چو گاہ سیتن زپنکھ مال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 زاگہ موروز بر مال کنکال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 بار غیال گو کار اہال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 یودے چھکھ یڑھان جاہ وکال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 برکو برکو پیالہ چھس مالا مال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال
 نعمت اللہ و نان در ہر حال
 سیتو ہتھ پائن پوشتے مال

باقی داستان

سیتھ پاپھو لوک ترانہ پُران
 سپن دا خلی خانہ دے نوکے نگار
 سہرے آسو آسو رنگہ قدم
 سہ محمود با ما در پششتن
 سوتے آتے با شست جاہ و میش
 سحر خواتی جی بیسوا حساب تر
 بشادی سہ کر جامن اندر ویران
 یکایک مملاتی سپن بانوان
 شہن پیش ما در بعد انکسار
 بیدار فرزید عالی گھر
 نہ شہ ہند و چھو شکت گنج مال
 دوہوایہن تر نیمہ ہند و چھو کمال
 درونی بن بطرمن کو خیال
 امیس کرن شہس جاو تر آسیہ مالے
 امی سوتے دادی مے کوڑ لڑ پار
 بکاؤل دریں ماجرا اس پاس
 رتن کن دوچن از کمال ادب
 بہ آیس نہ ملک پرستان یور
 تر ہمت چکس بہ تھہ ہون نگار کنز
 پا تقریر بوختہ دوشے ماہوش
 غرض چاکر و مال و زر از کلام
 خبر بوزی مھن آے از ہر کنار
 نصوحن شہنشاہ شرقستان

کہہ و مہ زن و مرد شادی کران
 نگار جہد کو ہمہ اہلکار
 رفیقان شفقان فرزان نیم
 چو لعل بدخشان بہ شہرین
 برای ملاقات سراج خیش
 بمعہ بھلیسان با کر و قر
 نشان پتھ کتن مرثہ پی پی نژان
 سپن شاد و خود ہمہ خانان
 بہ تعظیم سرخم کوڑن پشہ بار
 اچھن آدس گاشن کتے تانہ تر
 پھولس دل توڑلے پتہ کالک مال
 زمال و متاع و جلال و جمال
 بکاؤل چھ با شکت و گنج مال
 بن حق رتن بوزن آتے نہاے
 امی سوتے دادی مے حقو خاہ خار
 سپن و دھن اذراے شاہ از قیاس
 بہ خدمت گذاری کرو دوز و غیب
 اگر چہ مے چھم زور و زر و زور
 خدا چھو یہ اسباب تو جملہ چیز
 سپن تاہو رو کوکھ دل جاہ خوش
 کوڑکھ داخل تو شہ خانہ تمام
 شہس آشنا سویم شہر یار
 سپن شادمان بوزی مھن داستان

و نخل کز پخته آو با کر و تر
 نه پزاید نه شیره و نه پش
 پخته در اس شیره و نه با صه ششم
 شبن پخته اکھا آنه پته بهر منه
 بعشرت کوزه که چند روز نه قرار
 ز فرقت کوزه که فرقتش اختتام
 بسا و نه خود پخته اکھا باز گو
 سپن شادمان ساری از شهر یار
 دهان پخته اکھا گو بخشن سلوک
 غرض شاهزادان بعزت و بقار
 بنشای آن دخت فیروز شاه
 نه جاری بود باغ که بکس نه
 طقیل ساله سعه شاه پتری
 نه جاسه کر مایه و نه پسند
 و چمخته باغ گویا پریستان و نه
 سعه محمود پته بسوا با و بقار
 پخته لکھ دل زو لکھ دوزک مرغ و نم
 شب در روز با هم ودان داد و عیش
 مال و خزان ترش جیه کر که
 بعشرت کوزه که مدققا پا و نه وانی
 اگر لب تمو فرقت کنگ و مال
 بهر پخته از افشا رو چمک در مکن
 نیکه تو در این دولت مال و کنگ
 به سمار افر و چم ب و ف

برای ملاقات تو البصر
 نه آمد و نه زیاده و نه تن
 ملاقات کوزه مایه پترو بهم
 نه رونق فرا به شیره و نه
 شسته رشته و نه بشهر نگار
 و دایه کر که پا و نه وانی سلام
 ودان نه حق شاه سرفراز گو
 به این ویرینه گو کار بار
 ایامی حقون نه تاج الملک
 نگار جدید سر اندر روشت قرار
 به اول پتری پس توان پخته اکھا
 نه پان از باغ میشه از شاد
 غطا اوس محمود و نه سر مری
 پخته آیه کس و نه از جسته
 گزارد الله در آن جا دود و نه راز
 نگار قدیم و نه روشت قرار
 ز فرقت تمن اوس گوشت بستم
 مساوتس اندر نه خاطر پیش
 کران نه همه رکن رات و نه بر که
 بران ول پته یتر اوس مانده و نه
 چه افر پوان پخته کمالس زوال
 در پنا کوزه که باز اندوه و نه
 نه که پیشه من حاج با و نه و نه
 به یاری کران ظلم جور و نه

پیچھے دو کچھ اٹھتے تو قمع پہ تھاو
 پہ گزہ غرق از کثرت ملک و مال
 آردین آتش ناگہانی متیاو
 اڈو ڈاکہ کوڈ پاؤں پائسی رُخ
 غرض یہ تھہ جہان نس چھنہ اعتبار
 سینا پہ لبکہ یو دم پہ گزہ شادست
 چھ بہتر دریں دور تا پاییدار
 پیو پائے کر پاؤں سے کن نظر
 بعبر گرانمایہ و شست ہفت
 دریں عمر حاصل نہئے یاس کوڑ تھہ
 بحر فضل حق چھئے نہ کاٹھہ زاد راہ
 شفیع الامم سرور کائنات
 تہندو یار یو دوست رہنا آئے
 ولس نر تہند پور اخلاص تھاو
 ولو ساقیو فرھنگ چاوے
 اذان سے گزہ ہم دور رنگ سیاہ
 بیتھے پاٹھو مخبر بکھان آشکاء
 بکاول پری ہستہ نگاریں اندر
 کران عاش باہر سہہ آرام جان
 بدیں گونہ گو کہش کال ادا
 ینامہ دہا نس تہ اوٹس کھینے
 تہ بروٹھہ کن تہ بوز کہ دپلے اندر
 نپان در جہاں صنعت کردگار

دیوی دو کچھ دہتھہ کڈی باز ناو
 ز تعمیر کستہ کوز کمال
 کسین چوڑ کوٹک تہند سوڈاو
 چوڑ زینہ خواجہ صمد جو ککر
 گہ انعام گاہے دوان سخت مار
 پتے مار کھنڈاوی تہ کہ او سی شے پت
 کرون تو کیت زاد راہ تیار
 و نیکت ام کوتاہ و چھتہ خیر و شر
 درینا ہمہ رایگان وقت رفت
 ز اعمال بدنامہ سورے بوڑھتہ
 چھل از آب رحمت نہ نائے سیاہ
 دروڈ تمن پہچہ تہ پردہ تہ رات
 بہر دوسرا غم تہ بک کاسہ تہ
 اندس دا تہ نادن تہ چاؤ ناو
 چو کاوہیں کے بوڑ ناسو نہو نہ
 گزہ هن چھم بہر بادیشہ راز شاہ
 تہ تاج الملوک شہر یار نگار
 چھوان چھہ لبیل بہار س اندر
 گو آباد شاہ منشوی نسا ندان
 زمانہ کورس پیو رنجک صیدا
 کھوان اوس میو تنس تہ داپس تہ
 تہند تہ اوٹو حقن ہوشہ سان کوٹک
 بہر گوٹہ خلعت کران کار بار

جوابا و دوش ها ضرر و موه خسته
 اکتس آدمیس پیچش مبتلا
 چم آسان تیس سستو شام دیگاه
 به بوزده غصیناک یشد راز گو
 کوژن حکم پرچین کن اند زمان
 بفران او ایلمچیاں چسان
 دباب گزده صحت پیچ اندر نگار
 و چکه هم بغل بر بساط زری
 بکسونه کتس و دنگه ماجرا
 دوش پرچین یو به یو داستان
 سرعت کوژن شت شویان صاف
 کوژن تالو خا صلباس زری
 به تخت روان پیچ با ایلمچیاں
 گزده صحت پیچ بدرگاه یشد راز شاه
 به آداب و تسلیم با پشت ختم
 و چکه رویه یشد راز تس گزده راز
 نظر کرچین یشد راز شاهن بقهر
 دوچین تس که اے محسبه به و طهر
 توکے گزده مے نش پش یوت کال
 پن پان آلوده کر و دجه بخاک
 ورنجه یی کوژن روے آتش نشان
 نور در بار این فتنه خاک زاد
 ورنجه پیچ گزده تارس اندر چو خطب

سمیٹ مدتها کو تیس در پور
 گزده بسته اندر کتس بلا
 چکنه یاد تس مول موجی تر شاه
 دما اکه سه با غصه دمساز گو
 کر فی گزده ها ضرر مے نش این زمان
 و پهان درایه پیچ سستو تخت روان
 شو تگه اموینه جایه آن یار یار
 به آهسته بیدار کز اده که پری
 به یشد راز شاه جمله چو و چرا
 کنو یام بوزن سپینو نیم جان
 میو کن به کر تگه حکمے اغراض
 نیر درایه آهسته پا تگه پری
 دباب و دوان دراد تخت روان
 اندر اے شاهس اده پیش گاه
 کوژن پیش یشد راز عالی علم
 سپینو زرد روزن تیس جان دراد
 دران دم تیس رو دین دانه میسر
 مے بوزم خف کی گزده چکه تگه
 سزا دده ز تگه اے کینه محصال
 و چهان گزده به آتش گزده دجه و تپاک
 کوژن حکم پرچین کن اندر زمان
 ربو پد بیرون بمانش باد
 دزده نایه تیس به بیگانه تب

کشیدند بیرون ز جایک قلم
سعدی صنی سپینو تس بند لبر نشان
کرو حیر کہ ما بے یاد سدا
دہ جان بر نام تاج الملوک
دو چکھ تس بجلدی تہ کر قیل قال
ونان چشہ تھاوتھ سعد نارس گئے

بفرمان آں ظالم بے رحم
بہ آتش کدہ واتہ نادکھ کشان
دوین پر سوئے کن برا یہ خودا
قدیم و جدید کہ جہم با ملوک
سین پر سوئے نرم دل زین سوال
پہتے پاتھو تس دوستدارس گئے

یتیم دلداہ یاہ
یتیم دلداہ یاہ
توتے دوتم مئے ایچی
یتیم دلداہ یاہ
تبلتہ ازی ہنس ز بستر
یتیم دلداہ یاہ
دلس رو دم فریب
یتیم دلداہ یاہ
خبر روزم نہ ہے ہے
یتیم دلداہ یاہ
کوئے ہے دلہ تو زاء
یتیم دلداہ یاہ
یتیم چھس نیم بر سمن
یتیم دلداہ یاہ
یتیم درشن دہم مئے
یتیم دلداہ یاہ

ڈڈس چانے اماہ
نگاہ کہ تاحبداہ
بہ اسس ہمبغل ژئے
بہ تخت گاہواہ
بہ حکم اپں ستمگر
بہ دداہس دار داہ
درینا اے درینا
ژ کوہ سکھ نہ بسداہ
ڈڈتھ جہم چا ازی مائے
ڈڈن آسجہ مئے ناہ
بہ نہ ہتھ کوئے ہشیار
کوئے مئے زاء پاہ
تمنا جہم مئے در دل
کرو بیہ کتھ تاء
اگر وئی کنن بہم تہے
پوہس وچہ بہار

یقین یود دیشہ یارس
 بیہیم دل بر قسار
 مرون گزہ ہم مئے آسان
 دزنس چھمہ چار
 دئے کوہ حال یونے
 یپن از سنگخار
 چھ واقف حق تعالی
 چھ تکر سے اختیار
 فراقی میاںس اندر
 مہ کر پان ماہ
 رکو در روز محشر
 کرو دعوات چہا
 قصاص میں جدائی
 سہ چھ بوڈ کر دگار
 چھ لازم وقت رخلتہ
 پران چھس بس بنگار
 در آخر بزم چھ سمار
 بہر کس بازو گار
 الا اے نعمت اللہ
 بہر شام و سہا

گزہ ہم گزار نارس
 یتیم دلداہ یار
 دیمہ بر نام تو حبان
 یتیم دلداہ یار
 شکستہ لعل چوئے
 یتیم دلداہ یار
 بہر سو زیر و بالا
 یتیم دلداہ یار
 شکیب و صبر وہ ذکر
 یتیم دلداہ یار
 ز دشمن پیشو داور
 یتیم دلداہ یار
 ہمو تن ز شہ خواہی
 یتیم دلداہ یار
 پرون کلمہ و شہادتہ
 یتیم دلداہ یار
 یہ چھ کا قیہ ہند یار
 یتیم دلداہ یار
 سران گزہ نام اللہ
 یتیم دلداہ یار

چو پروانہ تن بوزنہ آو نور
 چو ناز جہنم نہ تیزان اوس

چو کہ دار محقق نارس اندر سو خور
 در آتشکہ نارس سوزان اوس

و چھتہ نادر ہے کہ یہ ہے بھبان گئے
 میں سپین بدن تم کو سندے کو بیاہ
 دریغائے سندے سے نسرین بدن
 دریغائے اندام تم کو سندے چو قام
 دریغائے گلستان سندے جسم جان
 دریغائے کدھتہ و مہنتے قادی خان
 وہ اوٹس کرے اس نادر اس اہل
 غرض فائس ینگار نادر اس اندر
 کہنا اس پہچن آسے پیر پر و چھان
 و چھتہ تس گئے کو تم کو بدن جان
 میں تم کو سندے دُن تیر بدن اکھ
 فنان آسے باہم خودا بوز نا
 چھ طاقت تبس یو دسے افسون پس
 پستے پاٹھو باہم کو دیکھ انتخاب

یو افسی تھتہ اندر سو سو ندر مہم ہے
 دُزخ تھتہ گوس ینگار لخت سیاہ
 نجل اوس شمشاد کو دمت غدن
 سیاہ گپہ نادر دُزخ تھتہ باتمام
 دریغائے گلزار کو رائیگان
 کے کال تس اوس آرام جان
 بہ تحریر تقدیر آسے ددل
 بر گائس گل نو بہار اس اندر
 بہ عبرت رتن مار خسرت بچھان
 پران آسے تمہ الامان الامان
 اندر کو کسو کران آسے تمہ سینہ چاکھ
 یہ یند راز اسام دمت سو دنا
 بلا شکھ دبار سے نرنڈ کرہ پس
 بسویہ خوداوند ارغن و سسما

بکاؤل نادر نشہ بچہ نادر پر کین مناجات

چھے ڈنئے قور دھتہ بے پردایے

ذندہ کرتن بار خودایے

ذندہ کرتن بار خودایے

چھکھ ثو محرم تہندس رازس

ذندہ کرتن بار خودایے

دُز بکاؤل غصنیکہ نادر

چھکھ ثو دُز تھتہ پُتھتہ گنہ جابے

چھرتہ دل تس شاہ یند رازس

چھے ڈنئے دیتمت تبس خود پایے

نکبہ تم کو سندے لو گنہ تس چاہ

ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 ضایہ گھر شاہی اندر
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 باغ حسیکہ تاگہ آب و پھان
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 تسن بنگارس پڑس تاجدارس
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 چھم توقع رحمتک چوئے
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے

روحہ سبوتر تن گئیہ تمس نہایہ
 اس یثراکال محنتس اندر
 گو کچے کال نڈ داغ وراے
 وودنی ہیشرایان آرام کراؤن
 دودھ پھیلے پیوس ہے مایہ
 واتہ ناؤن نشہ بالہ یارس
 تراویسے لڑ پنہ نے جایی
 یا الاہی زار بوز میونسے
 نعمت اللہ مودہ دل وایہ

باقی داستان

خود دین تہند عرض منظور تھو
 پنہ پانٹھو گر یاہ کوڑو کہ تس گئے
 ز تجو پنہ خود گو اُتہری کینو پھل
 پشان نیہ صدم رنج و ماتم زده
 ز حاضر اکس پریہ کن یی دو پین
 بیتھ پانٹھو دن گوہ باین خبر
 گوشت سوختہ لاشہ آئن خود ضرور
 پیشانیہ خستہ و فتنکھ چھوان
 چھ وڈی کین سہ سٹھا نرم پندر از شاہ
 یقین چھم مہ ز نڈ کر س بل ضرور
 بہ افسون کر س ز نڈ بامدعا

مناجات پری یو ادا یام کرو
 پھٹتہ دل موٹنگھ ذات پاکس گئے
 شہنشاہ پندر از گو نرم دل
 وئے آسہ پریہ باتشکہ
 زیندر از شاہ حکم جاری سپن
 بہ آتشکہ گزہ پکان تیز تر
 بکاؤں دڑتھ آبہ گامہ ضرور
 یہ گئیہ یور تہمہ تور آسہ یوان
 ترا جنو تر اودی حقن گریہ افسوس
 مئے دو پنم دیکھ لاشہ آئن خود ضرور
 بہر گوہ طاقت چھ تس از خود دا

به بوزینه بواپس رتومیل قدم
 بر باد یفتند از هفتاد که پخته
 کوزن حکم از چشمه بارغ شاه
 به فوزن او نکه آب پورنس فسون
 دیتن حکم پرموین کن این آب صاف
 به تعیل پرموین سه آب قلیل
 سیاهی زرجس یا هفتن آب صرت
 دبار دیتن دم بیک حساب آب
 به امر خود او بند کون و مکان
 به شکل و شمایل سوه خاطر پند
 طفیل شهنشاه امت دیار
 نزن جام به یخته پیشواز چمه ناو
 گویند که پیشواز بفرمان شاه
 شهن دوپسه درامش ز چکه از محک
 نزن تیر گون پیته کالک ادا
 بر بار یفتند از هر طرف
 اشاره قوالن سپن از کمال
 به سه کوز که ساز آراسته
 تیس سیم هم جنس رقابیا
 قوالو یخته پانچو کوز رابستا
 کوز که مطرب و فستکه باز فاست

ز آتشکده لاشش آنکه بدم
 به طایفه عنایت کن تن نظر
 این آب و پیش لا گز صحت کاشه اکھ
 به نام خود ادم دیتن تخته درون
 متوجه همیر چون لاشه به بیخلاف
 مؤتصکه همیر چون لاشه به همچو تیل
 کوز که تیر سپوز لاش مانده برن
 چھو کن پانچ بر لاش به انقلاب
 بکاول سپوز بزنید در یک زمان
 اگر اوس تیر باد گیه بهر مشد
 سپوز خورش نسا آفت روزگار
 او نکه بر نکه کن تن دو کچه ناو ترا
 به محفل تمیک گاه پیوم چو ماه
 خبر چیم سورودس اندر پور چک
 کون چھے بخاطر چیم میونے مدا
 بهیخته اوس سازندران صنف آصف
 کون ساز بیتا رنے کو شمال
 بهر غم پیری رویه نو خواسته
 اوس کھو تیر اکھ آسوشین بیان
 به نام خود او تیر ارض و سما
 پیوتیمه و این با هم مقام اوس است

گیون

بوز که گوشو سوز یسند راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دمساز سپنجه بککه ممتاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 بیکنه سپنس منز چچکه راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 مشکه سوتو سپنکه هر دلنواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 هوش کر تخته منز چچی بستی راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 منز کس و آتجه سپن ایاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 ناز زول تبه دے پنه ساز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 سوزنج بوزو خمش آواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دونه ووز عالمن گے سرفراز
 بوز که گوشو سوز یسند راز

دم رط چشمه و ط زور و هوشو
 سر کور عمار فوخا کی منوشو
 پیر یسند پیر ط هوشو
 لوله منز کله و ن والن دوشو
 بحر عرفانکو گل پیموشو
 پختی گے کر یسند صاحب هوشو
 سکر و ن باغ آد تبه کیو پوشو
 دربارس منز آت که تاز هوشو
 آباد خانه نقاش و نه نوے گوشو
 کم کم خانه ترا و سوراخ موشو
 آغیز منز بشدگی کر سبکدوشو
 محمود رط آد تبه دوشو
 یار یسند فرمان رط قبا پوشو
 زنده کی لبیکه و صلیکو مے نوشو
 دربارس منز آت تها کو نه نوشو
 واصل سپنجه کو نه کائنه نوشو
 دربار سلطان کور کلا پوشو
 نعت الله رجا هوشو

پتے داستان

خودنور شہنشاہ شامی ندیم
غولہاے تانہ بہستان پران
و چھن دانچہ در با اُس ڈال
بیں پریوینے اور سہ تیختہ مجال
پر کشمیر و فارسی اوس شور
بر عشوہ گئے زندگاہے مران
بدربار میشد از پیو و لولہ
شہس بہتہ کاکٹ ز دل در او آد
ز خودی گوشت نالی تس طوق اوس
توے جاچہ تیر پانیسہ لوگسہ رہیں
و چھن دلی با ہم کران واہ واہ
و تھتہ تختہ پیچہ مار تس سہ تو ڈال
ہیترن کوم بر تخت زردون قرار
دوپر تس پتھے پاٹھو چھے چاکری
گرہ ہتھہ گرہ با ہم کون کاہ بار
میں نش کرہ ہم داتن بعیش و طرب
بر تخت روان مسکن خود اثر رکھ
بر تخت روان پیر وینے کون دوپن
بہر شب مقرر یہ چھو او یور
بر آرام مشغول گئے کل شے

قوان و ساز ندران قدم
بہ اہم مو سقیہ شامیران
بکاؤل نژات اُس ماران تال
بہن تو دو تھن تھو سٹے یال چال
سے تالہ دو یکہ گئے نیم دور
ترانہ تھن نیم رجب کران
تیختہ ہیو سپن سونہ کے غلفہ
نژن ہیوت مکان اذان سونہ ساز
پری وہ یہ پانس امیک شوق اوس
سپن کال اوس گوشت کرہ نش
سپن سونہ سے تھویشد از شاہ
بجایر سپن پادشاہس خیال
وے شدم آیس بصرو قرار
رضا شد گو از بکاؤل پری
اجازتہ ثئے چھے بوز در ہر مدار
دیسکن شہس تھا و ہر نیم شب
کرہ تھ ساز سونہ اپا واپس کرہ تھکھ
میں تس دوپن حکم جاری سپن
بکاؤل گرہ واپا ناووز بظور
مرخص ز دربار کو ساز سنے

بکاؤل نیک که پری یوسف در زمان
 سه تراویح بواپس تمبو پھیر عنان
 بہ بستر سپین ہم بغل دلبرس
 بوقت مقرر بگاہ تخت ووت
 بہ آہستہ پری یوسف بیدار کر
 چو تدبیر آں بچہ شہر حواری
 بتدریج در خواب خرگوش گو
 بہ تخت روان کھتر بکاؤل شتاب
 بشاہی عسل تخت تھو کہ نہبر
 دو بکھ تمکو چو دیروز آں بد شعور
 زلیس زبک ز آتش گزہی تاز تر
 پے بوز تھ نیک کہ پری یوسف تیز تیز
 دژ کہ فارس اندر دژ تھ چوں گیاه
 سہ لاشہ سیاه نام کر او کہ نہبر
 چو دیروز شاہین کو دس عطر باش
 بہ شکل و شمایل پند شہاں
 بہ محفل بہتہ مطربان قدیم
 رہا بن تہ سیتار نے گوشمال
 گویوں ہنوا کہ سارن صد اتیز گو
 مشان ادس دن گیشہ تہ ساز ندن
 تہتہ لے کھتے جادو ستاد سوسہ
 ہم سپنیاں آں بکاؤل بحر می
 تماشا و چھان بے کہان و مہاں
 سہینو جلودر با کہان و مہاں
 بہ گرد شہنشاہ دہیران ندیم
 کوڑکے مطربو مار رتاصہ تال
 زدن پری یوسف ہنوت وقت نیلین بو
 بکاؤل بد انش سہ فقیر پرن
 قوالان دربار شاہ گرد دے
 نشان تہ کیوں اُس از افسری
 سہینو سازم رقص مرد و جوان

گریہ و اتنا کو کہ بہ تخت روان
 دو بکھ تہس بکاه نیرنگ تھو ز دیان
 عجب رویداد ہی خبر بینہ تہس
 تہنہ پوہ ڈھ کوئت راز بو آر کوت
 شہس نش گزہن فیکر تہس ڈر
 نیشہ پادی حقن دید کران کار بار
 بہ عینہ تجس بنگہ بے ہوش گو
 نیک کہ تیز پری یوسف بکک عقاب
 اندر کر کہ میشد راز شاہس خبر
 کر تھ نام آنی گزہنہ در حوضور
 پھتے پھتے چوپن چھو ووز مر
 بہ آتشکہ تیم کران نار تیز
 دژ تھ گوس نیگار لخت سیاه
 اُرکھ پیش میشد راز تھاو کہ پھتر
 بہ افسون کو تھو و تھتہ مو دلاش
 سپینو جلودر با کہان و مہاں
 بہ گرد شہنشاہ دہیران ندیم
 کوڑکے مطربو مار رتاصہ تال
 زدن پری یوسف ہنوت وقت نیلین بو
 بکاؤل بد انش سہ فقیر پرن
 قوالان دربار شاہ گرد دے
 نشان تہ کیوں اُس از افسری
 سہینو سازم رقص مرد و جوان

کباب آنان فرحتک اُسوے
 پیچھے پاٹھو تم جسد سازندان
 غلط سوز مازندانی چه چسپن
 کو روکھ گرم بازار عیش و طرب
 سپن نیرنگ وقت پُری تو فراز
 اجابت سپن نس بفسد دلنواز
 کو روکھ پُری کوے چار سو به جلوس
 به افسون و جھوٹ تخت کو بر هوا
 و چن من بخانه تم و دامن او
 به بستر شهزاد و دخت دان اوس
 و نئے موختصر پاٹھو به تھا و بھوس
 روان پُری تو تس تخت پیچھے واکھن
 آنان پیش میشد از تس بانیاز
 بهر شب دژن تیر منظور کو ر
 سه آتشک نار چون لاله دار
 تمس مبه جیس تس سه جیسک بهر
 دژن کو رو به منظور تر و دژن نه یار
 مس بادا تختس برس گزیده عیش
 پیچھے پاٹھو آدا سپن چند گاه
 شبیه اگر اندھا پیش کرد کار
 به پہلو و چن نه تم آغوش خوش
 پس و پیش زحماتن یمن و یار
 دقیر اسه در یغاسه دلدار من

چہوان آسہ رقاعیاں پئے به پئے
 چہوان مے کران سوز مازندان
 نیرزد ازین سوز نیمه پشپن
 سپن صحنس سرد اندھ صفت شب
 اجازت طلب کرد از سدا فراز
 نیرد رایت به پیچھے بر تخت نار
 بکاؤل رچک در میان چون عروس
 گلستان ارنگ پھر کھ تھتہ نوا
 به آہستہ پہلو پر شہزاد تھاو
 خبر گپہ نہ تس زن بگتہ شاپہ اوس
 پیچھے پاٹھو معھول ہر راتہ تس
 به ستور ز آتشکد ز ا لہ حقن
 به افسون سه تمو به کران سرا فراز
 مو جھتہ تمس یار سندا دس ترور
 یوان بوزہ اوس از شوق یار
 نہ دربار میشد از بو خوب تر
 نہ رو جھتہ تمس نہ کران تس شہر
 نہ بھرت به نار دژ خاطر پیش
 گزھن یمن تمس تھو دیند از شاہ
 سہو نیرتہ سپن شہزاد ہشیار
 دژن تمیک منزل اوس پیش
 لبین نہ گنے کو سہٹھا دلفظار
 گزہ کورن کیا گزہ تس و ن

نیسے مائیکھتہ دیو پنے لاجسم
تجس کاٹھہ پنے و اقف بجز ذات پاک
در اثر ببالین ترودن کچھ
چو درد از تیس دبیرس گاہ نے
کچھ نرم تو گاہ تیزان اوس
بیچھے پاٹھو بو پاڈ پانس وٹن

شبانیہ سوسہ ماڈرایہ صحن حرم
بحسرت درونی سسپین دردناک
نیشہ رکن تجس آتہ پنے اکھ زوہلو
بریا سے غم غوطہ لوگ مایہ نے
زبستہ افغان و نیران اوس
چو بکھ صغر فکدن اندر سنن

بکاؤلہ ہشیل فاب گزہ حسن چہ شہزادہ بند ویداکھ

برنگ دلہ گھٹام بکاؤل نام لشب
چو گھٹستہ بہ تن تن بریش گام لشب
تسین لیس این پیمز کتہ نام لشب
لبتہ دھتہ روم سعدس گوم تمام لشب
فقط ہزار ہمد تھو ایس نام لشب
جہ ائی کر تھو بامن گیکھ کو تمام لشب
تے تراوم تاجہ ایسی گھٹ نام لشب
بہ یاری چھار دای ٹرن گنام لشب
کھڑکھ ما آمانس براہ نام لشب
نوجھم از فجم واد اک عجب مقام لشب
تے کر تھو گھٹستہ لہ نہش نے زام لشب
دقم درشن سندارے نہر آلام لشب
بہ چھس موہ کر م تے بیک فرجام لشب
چھ یس نہون عالین شاہ کرین نمشکام لشب

بہتہ ردوم ہر شہزادہ آرام لشب
بہ بہتر وقت شان بہ پیمو اوس بامن
گزہ فاب نہ نہ شبن بہ روٹس لولہ تن
وٹیکت ست بہ سکین تے رتے غیر کین
ازین اندیشہ و غم تے چھٹہ کاٹھہ تہ محرم
الا اسے دبیر من بپن اسے مخور من
تے چانے شو قہ ماری تر تہ از شرط یار کا
تے کر تھم بے وفا بی پس کا تار لٹھ جہ ائی
تے وچھٹکھ محلہ فانس ہر یک تھنج فانس
نیزہ ماگر زمین چاک پھوڑے پانا لکے کاک
کوہ مسم پانس قبیلہ تے چانے قولہ قایل
بہ خلوت خانہ پڑاے یتیم تھم پاپو یاسے
چھ ساقی ما کب تے بران بیان پیا پنے
غلام نعمت اللہ کران عرضی بدر گاہ

اگر چه ببا این تپس اوسن مر
 سیم و اجن و پانی پالتس و ن
 بکاول ز درباریشد از شاه
 اندر تراهیه آهسته تر و ن قدم
 به رستر تپس سوتو تبه تر و ن
 اگر چه تر و ن غم سپن شادمان
 دوین اے درینا ز پهلوے من
 پیروز کنوے ز حاکم در و ن و ن
 خبیر چینه از تا به حقن بار
 چینه از زم به مولوم کر او ن پنگاه
 غرض گو سه بیدار در هر مدار
 صبح بچول ته زاعن شبکو کور قرار
 س تاج الملوک و ن بجال پریش
 دو هس تمو نیتدر تر او تا وقت شام
 بنانن بستد بهر اے صواب
 بوقت مقرر به رستر قرار
 گرا آکه تپس سوتو کھیلان اوس
 بکاول سپنوست خابس اندر
 دپان اس و ن تحت و اتم نیتدر
 مکر شاهزادس نیتدر کم سگیه
 سپن میرنگ وقت پریه فراز
 دران وقت مشه اذن از جزوی
 پری کو نکل و ن نیتدر چس

ز بیراحتی زن کھیلان بو زهر
 احو اندر بزرگ تس صدا گو کنن
 ارنجه پری یوسه ترا و آما بنگاه
 نیتدر لارج شاهن چو ملک عدم
 ز حرکت تپس و ن نیتدر اوس شاپه
 ولیکن ز عبرت سپن خسته جهان
 به کوت اس نیتدر گمتر و ن کسنتی
 اسه کینه تر آیم و اوسم جنون
 و درامز پیس سیر بازار
 بیس آبه نیرون اوس خا مخاه
 سپن را غیب شغل بوس و کنار
 تپس حباب کور شاهبازن قرار
 پیوست در تفکر کوست سپن ریش
 به عبدن کورن ترک عیش و آرام
 دین زخم ته نون کو نیتدر شتاب
 رو و ن ته سپن با پری همکنار
 در و ن تپس نون تیلان اوس
 به تعمیل شمه اضطرار بن اندر
 غنیمت کرم نیتدر همدک پیر
 سه مجروح بلکل بکاول پیس
 سه بیدار گیه پشیر از خاب نانه
 نیتدر سخت لارج کس بیخودی
 و چس و ایا طعن دوین چس

بهارچه روز لوگن گرامی لباس
 چھ بیدار شہزادہ درخان اوس
 پرسی ورتہ بہ آہستہ تر فون قدم
 پتے در اوتس شاہزادہ نبیر
 پرسی گئیہ بر تخت یامتہ سواہ
 بہ پرواز آغاز تختن کو رن
 سرگن تختس پایہ سے زور تھف
 کہا رن خبر روزہ نہ نہ ہار
 سواری مہمچن نیو رتہ تخت زور
 بہہائی بیک سو شہزادہ گو
 دوان آتہ پرسیان آتشکہ
 بہ تختس شہزادہ تر او رو
 رتن بونہ کاتہہ پر ز ناوین بشر
 بہ نر دیک آتشکہ داعی تختن
 وچچن یام تارچ الملوکن پہ وال
 بکڑہا رمن پرسیہ داہ گہر
 دیک درپ ملک بیگانہ چھس
 سہمتہ ہر طرف سے رٹتہ کالہ قم
 پرسیو ارنکہ یوت بہ ملک عدم
 ہر سوے نارس چھے زنجی ورنی
 چھ بہتر دزن یام سے ستو سے
 کو رن عزم وہ کھ لاپہ نارس اندر
 بہ فون سے لخت سیاہ از زہن
 ملدن اوس مرثو وانگن تیلان

پرسی آسہ پڑان تمس آس پاس
 بظاہر روٹن زور مرثان اوس
 نبیر دراپہ از باب بیت الحرام
 لباسا تھوون سو فیانہ نبیر
 بہ مخفی دچھان تاسبہ درنگار
 محافظ خود انیک تختن پورن
 اویران سپن تھہ چو برگ علف
 نہ گو شکہ رتن کو ب سپن کیا ز بار
 بجایہ مقرر رتہ کو فرود
 وچھان رنگ سسار کے نو بنو
 بکاوٹ نیسکہ ہم چو ماتم زده
 رتنس کوٹ بہ وچھہ ہا رتن ستو گو
 بدیوت سے پرسیہ اندر جبہ تر
 دریکہ نارس اندر پرسی دار تختن
 دوپن اے دریفانے چھم نہ نجال
 بہ بازوے مہمتہ ہ شمشیر و تیر
 مسافر یوت زن بہ آسمانہ چھس
 نئے نایہ ڈیر سس اندر زالیتم
 درپ شب دیتن سوے عقب قدم
 بظاہر پرسیہ ہا شہزادہ رن
 تسلی سپن پوختہ گے در اوت سے
 استو اندر کھ لاش پرسیو نبیر
 اھتن پیچہ ملک دراپہ اندوہ گین

تماشا و چمن اوس گم کرد پناه
 دروانی دزان سپید تن زین قدم
 تا نمن هفتد خور و رخت چو شایه پنهان
 بدر بار یسدد از ترا و کج پخت
 چو کجا دخت چو کون تن سپین کایاب
 گل اندام خویش روئے خورشید خد
 ازان ہمیش چنداگر بود شش جمال
 دوپن این چه رنگ ستاے کردگار
 چه سواد سراج ژانے بنشد شاه و گدا
 همیون جلو دین هم چو شمس و قمر
 سپن محو دیدار کن با شتاب
 آنچه باز دپنم به نیک اختر
 گشت بدست پیام شو بان رتبه سواد
 نژاد مروت تو چه جبین سواد
 پران کن دناکش کران کم فوا
 درین شب سپن سامچین پند
 بخوبی تمن سیمو لوگن سواد
 گویان اوس خواننده آزاد بو
 خصوصن ز هر کس خویش آواز اوس
 چه رست استاد تمن عقیل را و
 ز ضعف بدن بود و حقن تو بهن
 ولیکن درین وقت گوست دست
 دے به مدد کد کجا به به پخت

همیونک پیک نادون سوی بارگاه
 به عبرت تمن پند ترا و ن قدم
 نفس کوت به و چو پند ترا و ن قدم
 دکان ز به پند ترا و ن قدم
 شهنشاه یسدد از پنه جام آب
 و عتبه گن نسرین بدن سرور
 به شش و شمال بحسب کمال
 و چو پند ترا و ن قدم
 بهر کون قوه درت ترے چھے اے خد
 دیان پند ترا و ن قدم
 سیمو خوش سپن دین چو شمس و قمر
 دیان بو پند ترا و ن قدم
 تمس سیمو قاصصیاں گوید
 شور و کور قوا و ت سواد
 بکادای تمن سواد پیشوا
 گویان ت نژاد تمن سواد
 قوان اندر بیوٹ تاج الملوک
 درین فن سواد استاد بو
 سواد و سطور ممتاز اوس
 در آن محرکه کاتبه کو پند ترا و ن قدم
 قوان تمن سواد استاد کھن
 سواد و ایمنش مژاگر اوس مست
 دوپن شهادت ترا و ن قدم

پہ بکاول سے استاد کو شاد مست
 دوپٹن زانہ بے شکہ پہ ساز و سرود
 بکاول ازیں صاحب را بے خبر
 پیوٹن ساز و این شہن بکمال
 بیک حلقہ آواز با سوز و ساز
 شہنشاہ میشد از گوش دمان
 سہٹ اوس تس بے بہا موندہ مار
 یس نامہ دیتن تس بخورم دلی
 پس پشت د ابر حق دیتن ہکسان
 سہ در بقص و عشو گری اُس مست
 بے روٹ سہ تاج اخلو کن غیب
 ازیں شاد مانی کوڑکھ زیاد طے
 در یغ سچن پڑھتہ اکھا آپ کوت
 اگر گوینہ خوش کا خوشی مند فرود
 بہ تجویزیشہ را از گردن خسرا
 مؤثر ہو پیر کو یوے پیشوانہ تمام
 نمبر آپہ پیر کو بہ کران اقرظار
 بہ بر پیر کو بہ کر عجا بہ مایہ زری
 ودا پنج کون را نہ ہے کن سدا
 بعد ناز بہ تخت کرودن قرار
 سہ تاج الملک زانکہ بو آس پاس
 سچن تخت را ہی اویزان سہ گو
 تخت ابن ارسس اندہ داؤد یام

بجلدی سہ اسباب حق و نس نہ دست
 بہ چارچ بہتہ حساب استاد رود
 سہ مشغول در رقص بازی مگر
 بکاول بہ اندازہ ماران تال
 سچن حاضرین پاؤ سوز و گداز
 سچن بر بکاول سپٹا مہربان
 سہ موثرین کوڑن بر بکاول نثار
 بکاول سپین خوش روٹن دواولی
 بہ اُپین بھگت نہ کشایاں
 خبر تس چھ روٹ و سداؤن بہت
 بہ آہستہ سر بستہ حق و ن بہ جیب
 وزین سہ سپین مجلس از سہ
 دو فکھ پیر کو بہ واپس کر تھن وقت
 مگر وعدہ کوڑت شہن کرود پور
 کوڑکھ بشد سازندہ و سوز و ساز
 مخرج ز در بار گے خاص و عام
 بمع تخت از بہر آن کھنڈار
 پنہو ریم کڈھتہ اوسو تس جعفر
 خرامان نمبر ذرا بہ با ایجتہام
 بہ پرواز پیر کو یو مینکھ با سدا
 کران پا پے زور عقہہ بارہ اس
 کر شہ کران داتھن تخت پیو
 بکاول کران عجا بہ پنہ سدا

بہاؤنی شد تاج الملوک کو جہا
 تھکتے اوس آمنت بہ بستر نہ پو
 بکاؤل اندر تارہ کھوہ ساری ساری
 سینو دا بخل بہ بتر شہریار
 دوہین چھس نیٹہر تہ روٹن درکنار
 دوہین تس کہ ہے اے اسے نوشاب
 دریغ از مجنبتس بہ بیدار کوس
 دوہینس پرکویہ حالی سٹے نش خاب کہ
 تہ کرکھن مہ کہ کینہہ تہ آتھ کن خیال
 و چھتھ کین تہ آتھ کم و زیام باو
 دوہینس تمکو مکارن پوزے بوز باھت
 ہو آئی جبروت تخت روان
 جیتے مے و چھم پری پینے رو برو
 یہ بوز تھ پری حار تس منز گئے
 دوہین تس بیہ کیا و چھتھ کریان
 بہ انکار شہزادے زور تھوہ
 تہ ہتھ تختنے یام پرواز کوہ
 اوہیزان سپس وڈان تخت کو
 بہ امرت نگر تختکے پا پر گاہ
 بہاؤنی بہتھریام تخت روان
 تہ نیہ ہکھ تمکو پری پوے تھکھ کر تھ
 و چھان روٹ سیونے بہ بخاب اوس
 تہ سٹے سٹین پن پان کر ماتباہ
 بہ جہدی اندر تارہ غیر از حسدا
 تہ تھے تمکو نیٹہر لاچ زن مسد کو
 پھرتے زور سے دہر کھنڈی لارہ لارہ
 تہ لہر خورہ تہ و چھن دل قرار
 بہ مجنبتس سپن شہزاد بہ بیدار
 بہ بیدار کور تھ زخاب عجب
 مز آمنت خبابس اندر سے اوس
 و چھان تہ و چھتھ کیا تہ خبابس اندر
 چھ بعنے و چھن خاب آران خیال
 زھن زان بہتر کھن کوہ جان
 برابر گہر آسہ ہے نہیہف راتھ
 تہ در آیکھ تہ بہر تھ اندر دوان
 پو و چھہا بیہ کوس بیدار بو
 تعجب کورون حار تس منز پیٹے
 بظاہر چھ پوز غاب چوئے نوان
 بہ مکار پریہ بیہ و تہ نور
 کر تھ پایہ ہے تھتھ کوروم دل مے
 کہ تھ کران و تہ تھن جاپہ پو
 چھ مشہور جیند رازیس بادشاہ
 بشکل مہیب آتہ پریہ دوان
 بہ سوزند آتش تہ در تھکھ در تھ
 ہتھ تم مارنے پان بیتاب کوس
 مگر کوس بیدار افوس و آہ

بہاؤنی شد تاج الملوک کو جہا
 تھکتے اوس آمنت بہ بستر نہ پو
 بکاؤل اندر تارہ کھوہ ساری ساری
 سینو دا بخل بہ بتر شہریار
 دوہین چھس نیٹہر تہ روٹن درکنار
 دوہین تس کہ ہے اے اسے نوشاب
 دریغ از مجنبتس بہ بیدار کوس
 دوہینس پرکویہ حالی سٹے نش خاب کہ
 تہ کرکھن مہ کہ کینہہ تہ آتھ کن خیال
 و چھتھ کین تہ آتھ کم و زیام باو
 دوہینس تمکو مکارن پوزے بوز باھت
 ہو آئی جبروت تخت روان
 جیتے مے و چھم پری پینے رو برو
 یہ بوز تھ پری حار تس منز گئے
 دوہین تس بیہ کیا و چھتھ کریان
 بہ انکار شہزادے زور تھوہ
 تہ ہتھ تختنے یام پرواز کوہ
 اوہیزان سپس وڈان تخت کو
 بہ امرت نگر تختکے پا پر گاہ
 بہاؤنی بہتھریام تخت روان
 تہ نیہ ہکھ تمکو پری پوے تھکھ کر تھ
 و چھان روٹ سیونے بہ بخاب اوس
 تہ سٹے سٹین پن پان کر ماتباہ

خُدا را مُلکِ تھچھہ تُو دودہ نژاد واپہ
 در پفا اوس واپہ کھو کاہڑ چھہ رات
 چھہ کاہڑ اوس میانہ رازہج خبر
 وچھہ بوڈ گوناہ خاب تھاؤن نہان
 پتھہ عکس ماہتاب آسن بہ آب
 کس منزئہ ییمہ جملہ موک قسم
 بہ بید اری یو یا کہ خابس اندر
 اگر سرو اوس گومت گرم کو
 مگر اندک اندک وہ داستان
 بدست وہ پا کو متن اوس تمبو
 کدھ شائیدہ بودش موختہ ہار
 بہ حشرت سوع زن آسمانہ پیہ
 دوپن تس کہ اے سفلہ بد کھر
 خبر چھہ از حکم بند راز شاہ
 ملکہ کوت اوس ملان دسبدم
 مگر ترو مکھ کہ پڑ اے دوستار
 بو اپس یوان ڈے نشہ نیم شب
 ہزار دینا کر تھچھہ شیکس
 پرتو رہنا با ہزار احتشام
 مگر چہ شو ملک مے زنجیر ادس
 طفیل شہنشاہ عالی مقام
 بہ واپس ڈے نشہ ہاتھ کرے ترو
 ہر گونہ اوسم مے چونے سبب

مئے سے وچھہ خاب مئے مئے صاف
 یہ بوزخہ بکاؤل کران مئے مات
 چھہ واقف یہ گومت برس برس
 دوپن تس وچھہ کیا بیہ کر بیان
 مئے اوسم تھہ بوزو چھن چوں خاب
 ہکارا ڈے چھہ مئے ہر ویل قسم
 یہ کینہہ ہاڈ چھہ دن مئے نشہ نرسر
 یہ سرگند ہاڈ تھہ تھہ تھہ کو
 مئے ویزہ تھہ تھہ سر سر داستان
 دریاں شب یہ کینہہ وچھہ تھہ اوس تھہ
 چہ سورے مئے تھہ تھہ بامدار
 بکاؤل وچھہ سخت غمگین کیے
 دین پنچہ روئس کوڈون موی سر
 برس فاش کر دھہ کدھہ شر و کفا
 وچھہ پانہ مئے چانہ بایت ستم
 بہر شب ورن مئے کوڈوم ایختیار
 تھہ حکم تعمیل کر اڈو کھہ شب
 مئے نے آسہ ہے چون الفت دس
 ڈے وہ ہے دیکہ پانہ کر ہا ارام
 وچھہ پانہ کوتا مئے تو قہر ادس
 ہزار ان پری مئے اوسم فو لام
 ورن نارس اندر مئے منظور کدو
 مئے تکلیف دز مئے بہر نیم شب

مبادا منقص گزھے عاش چون
 بنیم نہ مے پختہ روز نے زہنہار
 کوڑن لعنہ طعنہ تمہیں خوب تر
 بگاہ یہ نہ تھو سہتو پاش عیاں
 پش تو بیشہ چون طالع سر
 چھہ ڈو میون در دست آتشہریا
 چھہ کیا فایدہ سے کڈن روزمر
 خہ دازانہ کیا آسہ احوال سون
 کرو دودہ پیٹیم نالہ موٹ تادپہر
 مگر گپہ نیتہر تمن دودہ حرام
 الہی بگاہ تمہیں آسان کر
 زحیم سے معرفت جہم سے آرز
 پیٹیم گاش چشمن گزہ جہم دل سرور

نہ کوڑ مکھ نہ واقف صلاح تھو مے زون
 بھوڑ مکھ پانسے سر کوڑ تھو آشکار
 دوان ز پنجہ روپس کڈان موسیٰ سر
 دوپن تس تھو کوٹ کالا نہیان
 گڈا پش بگاہ راز ہے پش پش کر
 درپن ماسلہ تمہو سڈے اختیار
 رضا مند پاشٹن مے غشی اگر
 و گرنہ خہ دا حافظ مال سون
 چھہ باقی دے راز ہند اکھ پیر
 بہ بستر ہم آغوش تروڑ مکھ آرام
 بہ خوف ورجا غم زدو تروڑ لہ
 و لو ساقیو مدھف گو دراز
 خہ دارا دتم پیالہ اکھ از ظہور

ہند راز شاہ ہند دربار تاج الملوک واقف

گزہ جہم

بسیع پھول تہ دھتو تم نہ غلکین خواب
 و ن میون یشہ راز تھا ویا قبول
 سہ کر زانہ ہے راز سڈے سلوک
 بہ شہر حبش زہنیک شاہ ڈاو
 بہ بستر ہم آغوش گے دوش دوش
 نہ لہ زہ پکان آبہ تخت سمان
 دریف گزہ جہم اندرپن شب جدا

ہستہ پاٹھو لٹو مکھ رازین در کتاب
 بکاؤں سپٹھا اس خاطر ملو
 بہ لہو و لعب اوس تاج الملوک
 غرض دودہ ادا گو شہنگاہ آو
 نگارو دودہ کوڑ مکھ خود رو نوش
 دودہ پکھ دودہ چھہ نیرن بہ بیت لامان
 غرض ڈا پھ تروڑ مکھ بکام مدا

سپن نهیغه شب دوت تخت روان
 به عادت پری اُس گاهز هشدار
 دوت پرتس لباس مہی لاگ جیل
 نصیب اگہ آسہ واتہ بہ لاسہ
 وگہ نہ پیترتم یچہ مکانس سلام
 بہ عبرت تبس اوس زن ہر دمت
 نیمہ دراو از در گہ شایہار
 دوپن پرموینہ کرن بہ چہم دوستدار
 زمین پیش یثداز با کر و قر
 بسرعت دوان دراو تخت روان
 بکاؤل نیکہ زود نا یکہ ز پیر
 دوزخہ نار اوکھ سہ لخت سیاه
 سپن ز تہ بر شکلی نقل اول
 قوالان ساز قدر و ملک ساز
 بہ سورسہ و چہان او تر تاج الملوک
 یوک بو گوشت تن سستویش
 و چہتہ نوجوان گو سہٹا شادوست
 کوژن مرہباتس دوپن واسہ ساز
 ہیو تہ دایہ نے ساز و سنطوردنہ
 پری پیکہ و با کمال پری
 بکاؤل نشان با کمال سلوک
 بیک خلقہ آواز تراو کچہ بجال
 درین شب پری رو بہ در ہر کردار

برای سوارے خوابیدگان
 بجلدی کوژن شہزاد ہمدار
 چہ نژاد ان تخت روان دیز تل
 بیچہ یچہ مکانس اندر با ظفر
 اسے نش ریچہ تا بدور قیام
 قہ پانہ پیشدراوینہ بودمت
 بہ تخت رواں بیچہ شایہ دار
 یوہے آدہک یار تہ غمگسار
 گہون ذاتہ بیچہ ساز و این زبر
 بہ امرت نگہ دایہ در یک زمان
 بہ فورمانیشدراو نارس اندر
 بہ افسون ز در باریشدراو شاہ
 بہر لوگ تہ جامہ یے ہر دل
 دژک ساز نے گو شمالی بست از
 بہ سازندران بوٹ با صد سلوک
 کہن سال اُستاد نے ساز تل
 سہ دیرینہ اسباب حقونس بہت
 خموش آواز چائی سہٹا رد لنواز
 صدا بوژ حقن محفل تاز گے
 نژن ہیو تہ با جامہ یے زری
 گہوان بہ اشارات تاج الملوک
 اکے دب بہ فخلال و سنطورد تال
 بہ اہاد سازندرس نو نگار

بہر گوئی نفس اندر کورن طے
 نہ تاج الملوک جھلکی بے خبر
 تماشا و چھتہ بوز تھ آواز ناز
 بس خوش کلامی زین برون تھ کن
 کورم ہضم سے چاہے سوزک غذا
 سیٹھا شادمان گوس لے خوش مقال
 از پس بعد تاپ دزن مات چھ
 سینا سے نش کر طلب کیا گڑھی
 بکاؤل حضور شہ شاد مست
 دوپن کو سپہ بان یسہ راز شاہ
 کورن عرض واپس بہ اقبال شاہ
 تمیک چھنہ حاجت فقط عرض چھم
 بعینہ پر سازندہ نو رنگار
 افسر سہو تقدیر کے جور چھم
 با احوال سے آسن گور تھم سے غطا
 ز خدمتہ سے آرزو چھم فقط
 یہ بوز تھ ہیوت نار در جان شاہ
 دوپن تس نکا چھکھ و نان لے منوش
 دوپس تموشہا پڑ سے امید چھم
 سپن تلخ تر عیش یند راز شاہ
 بہ سوئے بکاؤل و دزن از غضب
 یہ نیصفہ بدن چون از زیر ناف
 و نیمتہ بی سپن تی درینا درین
 و ایذا - تکلیف

سپن تاز یند راز تے کل شہ
 فقط فاعل تحت پرکین خبر
 سیٹھا خوش سپن شاہ گردن فرا
 بکاؤل ہا الفت تہس کن و دزن
 خصو من از پس نغمہ حانفرا
 موٹھم جھلکی چون رنج و کلال
 ز دربار یسہ راز انصاف چھ
 بیان کر یہ کینترہا ژٹے خاطر زھی
 چھ استاد چون چاکران بستہ دست
 یہ کینترہا شکس تی دیم خامخاہ
 سے چھم مال و دولت جمع واریاہ
 سہ مطلب و دن پیش شہہ فرض چھم
 چھ یس استاد زمان شہریار
 یہ شہزاد سر کر دوشہ زور چھم
 معافی ز گستاخی و ہم خطا
 معافی منکان چھس ز سہو و غلط
 کورن از غضب تاجہ سے کن بکاہ
 بکاؤل ہم آغوش تھا و ذی بدوش
 بہ انعام بخشش بکاؤل دہم
 معاذ اللہ از قہر آن کجکلاہ
 بہن دوری سے روز اندر تعب
 گرناہن سنگ خارالغیر از خلاف
 چو ماہ گئی پو شہد از زیر میخ

شہس بد دُعا بو دیوان بر زبان
 مے کبخت سازندے نابکار
 ز دربار آں جابر سنگدل
 دیشکھ دور دایرہ بفرمان دے
 دپان پاؤ پانس پھوڑس اے دیغ
 پریشان سپن درسیان و کوہ
 میٹھے ہیو یہ سمسار چٹے بے وفا
 کری آزمائش جویشہ راز شاہ
 مہ گزشتہ مست از عشرت چند روز
 چہ بڈ موج لائگتھ جوان نو عروس
 دویم تراو تہ کراو تریبس مذاق
 غرض کائنہ سیتن پہ در روزگار
 چھ بہتر ازین سپر سال کہن
 مہ گزشتہ آتھ گئے چھٹس نقش فدو
 بہ ایں شہد شیرین بعقل و ہونہر
 و چھٹھ ناٹھئے نیمہ آسمانک فریب
 ز تخت شہی پیئے بخا کتری
 چھ راوی بکھان اندراں استاں
 کہ یعنے بکاؤل تہ تاج الملوک
 دوپن پری تہ کُن وعد چھم کوومت
 دے تی رفا مند یو دے گزٹھکھ
 دریغ کوڑتھ آرزو از منوش
 بہن وری پیئے تام بے نام و نشک

بحال تباہ غائب گئے راہیگان
 نگار قدیم و یوک شہریار
 کوڑکھ تہ ز انعام گوشت نجل
 کران اوس افسوس تہ مے ہئے
 مے پائے پن قلعہ اوں زیر تیغ
 پیومت آسمانہ سہ گوشت ستوہ
 خود شاہ کزتھ داتہ ناووی جفا
 دینی دوکھ تراوی بچاہ سیاہ
 حذر کر تہ از عسرت تہر روز
 دوہن ترین بسی تہ زالی دتھ مٹھوس
 پیٹھ پٹھوٹس کھیا و ناووی طلاق
 وفا تہ باکس کند گز بار
 حذر کر بچھس یو د مکش چھٹس کوہن
 تہ چھ زہر قاتل بہ شہد اندرون
 مہ ما ز ہرگز حذر الحذر
 ز دربار گے تم نہ گلیہر غیب
 سہ تاج الملک تہ بکاؤل پری
 پیئے تم ز از گزشتہ آسمان
 رتن سیتو لاہن کوڑن بدلوک
 تہ کینترھا مٹھکھ چھم قسم ہوومت
 پس آتھ بہ دربار شاہی ازکھ
 بخشکھ تہ تمویسے مگر تھا و ہوش
 تو نے بوہن ژئے گزھونے بدن خاشاک

و آنچه بی کورن از تعصب قهر
 از آن کسب کیست که گویند انصاف تن
 سپین شک خراسه از زیر ناف
 بکاؤل سپین غائب اندر زمان
 به فرمان یسدر از پریو سس
 دینک دور دایره سس از بارگاه
 پیو آئی سس از هوش بے هوش گو
 پس از چند روز سس در هوش او
 خبر تس بدر بار یسدر از شاه
 حضور بشه پشاه یسدر از چش
 بجایه یسایه و چش تنو بدل
 نه در بار یسدر از نئے آں پری
 دو پین اسه دریغا به آں افسری
 کریم ز پرکی پانی پانس پهورس
 سوه یا تنو ستمگر شهن مار ناو
 دریغا تبس سستو ناحق گیس
 دریغا تسند حال کس نبش پرتو
 چش پاشو پهمیران سس بو چش
 کس کن پرتو هان اوس اندر فراز
 کنین کن دنان اوس اندر نشیب
 چو دیوانگان ناله هر سو دوان
 ز بحر عب آئی گوشت در بدر
 عجب سزه گئی کوکبه کهر گبه چش

سپینو تم ز در بار شاهی بدر
 دین تن تادو شش شاسی شاف تن
 پدین تام لوگ تن زیند از شاف
 سس تاج الملوک بر زمین زهر طرد
 شب تیر تس کوکبه روشن دهل
 اکس جنگس منز چو یک برگ گاه
 سپین جعفری آری دل پوشش بو
 و چش حال تنه موخس توش تاو
 بکاؤل پری سستو چش خار غاه
 یسایه دیم ماکس ساز چش
 به خاری تبس سخت آهش و دل
 و چش پان پننه نئے خاکستری
 کجا آں مسافر کجا آں پری
 خبر چش یسدر از نئے کیا کورس
 شته نار دیرس اندر زانو ناو
 و سس کوکبه از تخت پرکیاں پانس
 به سس جنگس کوکبه کالا گره
 خبر بو پرتو هان پرتو کس پیل
 بکاؤل و دوان ماثئے و چش بنار
 پری مایسته بیسته و تم سس نیب
 گبه در تگا پو سس گاه به بهان
 بنا گابیک سوسه تراون نظر
 هر یاد گاش تس او دین آچش

سو یے سبز لاریو چو تپراز کمان
 سے چو دامن تھن تھن شے زود تر
 عجب سبز بر گرد آں چشمه سار
 زنگ سفید و سیاه صفت صفت
 کر تھه هشت پہلو جبر تھه سپم وزر
 به جنگل سے چشمه به آں کر و فر
 تنها کر تھه آب پر سر و پریان
 اچھه بچھه سیر از آب گو
 لکھ میو پیوسته گیتو اسو دیر
 بسیک سو درختان و چمن سایه دار
 غنوده کھوتن نشیدر همنده غما
 بنیو کینو سے گو ترا و اچھه جای خواب
 نشیدر سینہ تر آیس پ در بحر غم
 روان با جبر کو ناله کاهے خوش
 قصه را و چمن آسمانی نوا
 در انجا ز رفتن رتمو کو قرار
 دما دھه کر که حایه از تن جدا
 کر تھه غسل در بر رتمو کو پوه شا که
 سے تیج الملک اوس دورے و چھان
 ذرا رود مخفی سے از خوف حبان
 بستہ پرچ سے از کمین گاه در او
 قاطب از بچھه پریوینے کن و ن

دوپن آسن اٹھو شے آب و نان
 مصلفا و چمن چشمه سار از بر
 درختان پر از میو یے خوش گوار
 لکھه ناکه سے سام از هر طرف
 سے فارم پلیٹ اوس بازیب و فر
 غسل خانہ پریوین همنده شتر
 کران غسل تھه ناکس اندر چھون
 و چھه میوینے کن سے بیتاب گو
 کر سے کوئت بو کو دین نفس سیر
 ذرا دور از چشمه رنوخش گو ار
 سے گو تھه کبلس کن روطن تھو قرار
 پچھه بیو تھه از کثرت انقلاب
 سپن عرق در عرق با چشم نم
 ز خون جگر پیاله کزادان نوش
 ز پریو جھاٹھا و دان بر هوا
 پچھه پیچھه بر گرد یے چشمه سار
 کرون غسل در چشمه اوس کھه مدا
 بیٹھس پیچھه روان تاپھه بے ترس باک
 گیس راس پریوین کرون آبہ تران
 و چھه پریو سے کن تره ن بکمان
 تمن کن پکان دن سمٹھا دور او
 پچھه پاٹھو بو نقش سپنس کھتن

تاج الملوک چھ گہوان

عارینی تنے لا پروا یے
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 پھیر جٹکن نالہ دیر نا یے
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 پیر کر پے دولنس در پیر ستانہ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 نول بور نم تمہ قبیلہ گاہن
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 راج تہ تاج منز گستانس
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 نہتہ میشد راز شاہ ولہ ویرن
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 ڈھل کور نم تل پاتا لہ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 آستان پڑھان ستان
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 گپہ کتھ کن دتھ سوعے باوٹھ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 ویر درشن بیٹہ نا پائیس
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے

زار بوز تم بار خودا یے
 شاہ یندرانے بدرا یے
 مہلباس میلہ گل گنھ ضا یے
 سارک ناز باز پیہ نا یے
 چھس نکاوک پیوٹ آسمانہ
 تاج تر ووم تمہ ستر ما یے
 شہر ارہکو فیروز شاہن
 حد کھو تر جاد بادشاہ با یے
 عاش اوسس کران بستانس
 مہیٹھ بکاول پرسی ہمپا یے
 دھن جہا یی کر تقدہرن
 گوٹھ انصاف تس ہے نا یے
 یا کہ میونے کوس ملالہ
 نڈاو ہی مالہ ناگی را یے
 ڈنڈوان چھس کھن مادان
 نیب تمہ ٹنڈ چھنہ کتھ شا یے
 یوڈ خبر چھو گڑھو قوم باوٹھ
 بے حانس کڑو قوم سا یے
 نازیب و نا ساز بو درایس
 درم نہتہ ہنیز وایس نا یے

یہ چھ دُنیا اُنخر فانی
 ہر دم دواؤ کم گل گزھان ضایے
 در کہن گاہ زاگہ چھ دشمن
 کھوڑ ہر دم اُمح سُنز مایے
 نعت الشہ شاہِ دِوانِ دُنیے
 غم تہ شادی زان مے اُنی
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 سن اُتھ انداز جان واز تن
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 گو سہ تر اُوتھ یار کور کوئیے

باز پیرنا واط پرانہ جابے
 یار رووم ڈیوٹھن نایے

داستان

دُپان بوز پُرو یو تہند نالہ زار
 اکھا گئیہ تہ پرنہ نوون بہوش
 بکاؤل اُرس سہو روز ازل
 مہ مولوم بو باضین زین گروہ
 سو گئیہ نیون ہمراہ تہ پڑھس خبر
 دو پیکھ تہ اچھو وچھ نپتہ بوزبات
 بکاؤل سنگل دپ شہر س اندر
 کوٹ توہ بہن کن کینو تہن
 مہ بتخانہ کوٹ بدریا کنار
 شبانہ مہ درواز آسان کشاد
 دو پیکھ تہ توٹ تام کوتاچھ دور
 دو پیکھ تہ بعمرے صد بست سال
 یہ کتھ بوز مھن مارے لوگ سہ پان
 وچھ تہ پُرو یو تہند نالہ زار
 دو پیکھ اوفتاد خیف و نزار
 دو پین باقین کن یہ خاکی سنوش
 لیچھ تہ تھاو پڑ اُس آیس و دل
 دو پیکھ تہ اُن یو کو امت ستوہ
 دو نکھ تہ مہم اُمتن مہر سر
 ونان آسہ یندرانہ پُرو یو ذات
 شہنشاہ یندرانہ نے کڑ بدر
 چھ اکھ مشہد اتھو سہ آسن دُن
 مقفل چھ درواز تہ زہنہار
 پتھ پاٹھو معمول تا بامداد
 سہ دتھ ہاؤ تو چھم گزھن توٹ فوڑو
 اگر آسہ کانہہ تور داتن محال
 سپن زرد گویا تہس زو تر جان
 دو پیکھ تہ ذرا صبر کر غم مہ ہر

رنہ تھ اُسو دریاں شہرِ اعلیٰ و دو
 بہ انصاف پُرمیو کوڑھ کہ اتفاق
 یہ شہر سنگدپ اندر زمان
 دو چمکے تہ سنگدپ شہر س اندر
 ذرا اکھ بے ہوش گوشت بہ ہوش
 نظر تم کو کرن از یمن و یسار
 و چھن لو کہ خموش خوے شیرین زبان
 و چھتھ تھو دیکان در او شہر س گئے
 سلا ما کر تھ تہ پڑھن تم کو خبر
 تھ کتھ مندر س چھکھ پرستش کران
 دو پُرس تم کو چتر سین یثیک پادشاہ
 تھ خاص مندر تھ یس مشتہر
 مئے ستین بیپہ واریاہ براہمن
 مقرر نہ سرکار والا ہسم
 دو پُرس تم کو بیپہ و نپہ سادھو خبر
 دو پُرس سادھو ن چھنہ و چھتھ بہوش
 بروں از شہر مندر اکھ تیار
 دھ مئے تھ تھ تھ دروازہ آسان بند
 شبانہ گزھان یلہ تھ دابہر
 ز سادھو پے بوڑھ سپن شاد شاد
 ہیوتن تور کن دیں قدم تیز تر
 دیادب پکان گو بمانند باد
 صنم خانہ دیو چھن بڑی یاکنار

نصیبہ ژئے آیت چھ نیک بد
 ملبہ بر ہوا نیو کہ بے ترس و باک
 دیان واڑ تروڑ کہ بہ امن و امان
 تھ ووتھ بکاؤل و چھن عاش کر
 گر اکثر چھتھ مئے او خاکی منوش
 پس و پیش شہر او چھن چوں بہار
 بشکل و شمایل سہ سٹھا مہربان
 و چھن برہمنا اکھ پکان کن زوئے
 دریں شہر و نتم چھ کتیا مندر
 لسان تہ بسان پاٹ پوڑا پران
 برعا پرور و عادل و خارخاہ
 پجاری تینک چھس بٹام و سحر
 پجاری دریاں بٹکدہ تھو کن
 چھ تنخواہ سار فی لگتھ جاہ کم
 یہ تراوتھ چھ بٹخانہ کتھ در شہر
 چھ ساری و نان بوڑمت چھم بوش
 چھ حاکم بنیومت بدریاکنار
 مقفل کر تھ بستہ ہم چون و چتھ
 مئے بوڑمت بس پڑے چھم خبر
 بہ گفتار پریاں کوڑن اعتقاد
 نہ ہرو وئے ہینز پڑھان بوخبر
 بہ وقت دگر دوت جا بے مراد
 قلف کر تھ دروازہ سے اختیار

سہ پزار یو دہن یا مہقن ترور و
 بہ فورن اندر تراو بے خون و دگر
 بیک گوشے آں پہلو خفاہ تنگ
 بہ جلدی سہ گو بوسہ دق تس بہ پائے
 ز دیدہ تبس اشک جاری سپن
 دریغ بہ میناے اچھہ یچھہ صدم
 بحسرت پری گپہ تس کن و چھان
 یہ کہچہ پاٹھو یوت او کو دوسہ نیب
 دوپن تس کہ اے مشفق دل قرار
 وندے اچھہ سرس سر تر ہتھو دل خاک
 یہ تقدیر ہے اوس کورست رقم
 بہن ورمیئے تا مہقن تھا و جس
 زینہ راز شاہ بہ گئیس خواہ و زار
 چھہ لازم تو کل کرن بانسدا
 و چھان حال میونے ژئے داڑھے گرا
 ژئے نہ سبھتھہ کوڑکھ کین ستم بعد ازاں
 وئیس تام تاج الملوکن خبیر
 سنگدپ واتن بمع رنج و راہ
 دوپس پیرمڑیہ ہے مائے آن چشمہ سار
 بران چشمہ اےس یوان گاہ بگاہ
 کہ کچھ سیر و گردش کران اےس سزان
 سبھتھہ پاٹھو باہم کلاما کوڑکھ
 دوپن تس یہ آسی ژئے گوشت کنن

سپن یلہ دروازہ تہ شام کو
 بہ امید ہر سوے تراون نظر
 و چھن نیم انسان تہ نیم سنگ
 و چھن سنگ خار اکوشت مائے مارے
 کہ افسوس تمویا کی پانس دوپن
 بیس او در پیش رنج و الم
 دوپن یا الہی یہ کی چھس و چھان
 وئیس کو خبر میا کی اےس غیب
 وفادار اے شہر یار ہکار
 چھہ کیشا فایدہ یوڈ کرکھ جامہ چاک
 اے دھون نصیبہ رنج و الم
 دریغ سبھتھہ پاٹھو افتاد چھس
 بہان سپن چون تھہ اے فگار
 ازیں پیش مے زانہ سوئے صدا
 و لیکن تر و نتم پنن ماجرا
 خبردار کر تم بہ چھس غار زان
 کپن واقف از حال بادید تر
 سبب پیرمڑیئے ہند کر تھن خاچا
 غفل خانہ لہ کچا کے میون یار
 سمن رو پیری کستو ہستہ خار خاہ
 درینا فریا تنیک چھم لگان
 ملاقات دیدہ بدیدہ سوڑکھ
 سبھتھہ پاٹھو چھم شاہد ورمی بہن

گڑھتہ بہتہ درمی پیمہ بر حال خویش
 دریں شہر کرد روز بیک انتظام
 دے خرچ کاغذی نہ پروا ہو بر
 دیان تس کنن بے بہا اسود
 دیتن اکھ جو ہر تہمس خرچ کر
 دریں گفتگو راتھ آدا گئے
 کھے آفتابہ کرکھ یود درنگ
 نگہبان بوئے خمدایے جہاں
 نیر دراو رخصت ہئیوتن از پیری
 بدکان جو ہر فزوشے رسید
 خمدجن وچھ خریدار گوشا حال
 درونی دنان پاؤ پانس دپس
 بظاہر سہ بو خاجیہ خافواد
 بعد چا پوسی بشپین زبان
 کرکھ قہو چایا تہ کھیوون للعام
 کوون تام دیتنس در بے بہا
 جو ہر وچھتہ گو خمد چ شاد دل
 چمک لالہ کے پیو بدکان وے
 ونے کیا خمدجن شرسہ بو نابکار
 غنیمتہ شہن زون قیمتہ روون
 در اندیشہ گوشہ ہر یار نگار
 تہمس راسے فاجہ کریم مازتہ
 دوون تس مبرغم قدم تیز مل

چھ اکتھ مدتس ہر دو خاطر پریش
 مکانک نہ کر سح نان و طعام
 بنام خمد اعاشش و آرام کر
 گران قیمتہ رقم نہ گنجینہ پیر
 شہانہ دریں شہر آرام کر
 سکھر کر دوپس پیر کو یہ فکر پیٹھے
 مباد اگرکھی میاؤ پاٹھن تے سنگ
 گہہ و گاہیے نشہ اسکھ یوان
 بہ بازار پکان گو پڑھان جوہری
 بہ مطلب بہ مکان ہوش آرامید
 کنن یا اوس ملو میوئے آبہ مال
 بہر گوہ کاغذی بنیم نوون تس
 تہمس اوس سو پور کے بوم زاد
 خمد شامہ خریدار سے کن گران
 بہ عمدن کوون ڈیر تہ ووت شام
 کنن چھم خمد جاد مٹے پیٹھ کے بہا
 دوون بے بہا چھس کدس شامہ ٹھل
 خمد جس زول رنگارہ خمد جہا پے کھے
 یوہے آٹ نوکنا چھ پلوان دیار
 بسرعت خمدجن وانہ فاکو وون
 ونے غار زان اوس اند دیار
 مگر تمکو غدارن تیج کرکھ کھتہ
 مقامس نہ واکھ ونے زان مل

غرض دل بزمیست نه شهر و در او
 نه در غار زانی سپین تن عزیز
 بزمیست الفت تن کریمه اکل دوش
 کم و جباد شاهین بعقل و فخر
 دوین راحه آدا گزیده صحنه مبعذنی
 کوثرین بستر خاندان نفیس
 بستر آرام تنجو ترود پان
 بهر اتمس ادس کافی رقم
 مگر خاندان تیر بونیه خصال
 سپین راحه آدا صبح یام پھول
 اچھے بزمیست چھلچھل پھول بایک دگر
 دوپس شهرادان ز شهر فلاں
 برایے رہایش مکانا پسند
 دوپس خاندان تیر حص برتر غم
 غنیمت شہن زون تنجو شندون
 مکانا تمس ہوو تنجو شاد گو
 دران خای روٹ شاہزادان قراء
 کوثرین مجملہ اسباب خای خرید
 دودھ مس اندران خای با شان جم
 تمس سیتو دربار راتس کران
 یہ نعمت خلیق وارا کوثرین دوستدار
 رتھن سیتو بوسیر و گزشت کران
 دودھ آکر باز مرہ دوستان

و تے منز تمس مشفق روپ آو
 گز نیون راتس نه باغوش تمیز
 پرزھن حال و احوال تنجو سبے ہوش
 دوون پوز اپر تن ز نزدیک و دور
 یہ کینڑھا غرض چھم تر سورے و نس
 براں فرش کھوت مے نگار و نس
 دیکن نیت پر چھنہ ہرگز یوان
 گزھم مایہ لاٹھہ تمیک پیوس غم
 نه بونیکہ نیت ز تخم حلال
 ز بستر شادی شہن کلش
 کلاما کوثر کہ مشفقانہ ز بر
 پچھس یور آست برایے ٹھکان
 یڑھان چھس خریدن بغیر از گزند
 شہان بناؤتھ سبھا جاپہ چھم
 دوپن تن تمیک مول کوثر ہم مے وون
 دودھ کن قیمتھا نہتھ مے آباد گو
 چندس اسو کافی تمس موہر دیار
 بیہ نوکر و چاکران فرید
 شہانہ بنزد صتم در حتم
 بوقت صبح سویرے مسکن یوان
 سپربان تراز کردہ رشتہ دار
 سوارہ گے پیاد با چاکران
 بہ محلات شاہنشہی بو پکان

پریشان گشتی در تحفیر غمیدین
 چو دیوانہ باغی کزان دور دور
 دوپن ہر منیم سے دکنی تو کہند
 و لیکن بصورتہ چھ فرزانہ سے
 چھ ہم جملہ از خاندان نواب
 سب بوز کیمہ با عیش و ہم حقیر
 چھ کورا تبس ہر چو غم بہار
 تہنہ کسکے شعہ ہر نزدیک و دور
 ازاں تیر مرگاں امان الامان
 و چھتہ ہر شرمندہ گے از نظر
 ز اڈا ڈاڈا سے تہری کتو کراؤ ہوتو
 گر نہاں بستہ ماروت ماروت چال
 اویران چو سبیل اچھ پو شینے
 دعاتم کزان بر جواہر فروش
 چھ یچھتہ تس حواہل شعارس اندر
 بلورک بن بارغ سے ماری مٹند
 انارن چھ ہیمار اُمیدوار
 پنجہ ز گپن دستہ یا سمن
 اویران والس چھ سپنہ ز بال
 تھن دمن چھ برگ صفا قدم
 چھتہ تس ناد چتراوت از قبہ گاہ
 کون جفت نشایہ خود نامدار
 چھ عاشق جوان از ہمہ خواواد

جھاتھا دچھن تمو مسافر طریق
 سرو پا برہمنہ کزان اور دور
 بشکل و شمائل دچھن ماری مٹند
 سپر تھہ اگریم چھ دیوانہ خوش
 زیاراں دیتس عاقلن اکر جواب
 چھ شہزاد باغی اپرو وزیر
 چتر سین چھتہ س و ایلے ایں دیار
 بشکل و شمائل چھ تائبند حور
 بہ قد سرو آزاد ابرو کمان
 آئینہ ز چشمہ چھتہ حادو اثر
 چھ عاشق خنجر بنیے پاؤس ہوتو
 بن سبب غب غب و چھتہ در خیال
 صدف دار دردانہ چھس گوسہ
 کنن ہند سہ موصتہ بخوش و خروش
 چھتہ آئینہ ز گردن تہتہ تھڑ
 پس و پیش بے کینہ سپنہ تھند
 پھلے تھہ لیکتہ تانہ از ہر کسار
 نرے تمو ہنرے ماہی سپم زن
 چھ تازوک کر تمو سٹو سے وال
 رہن شینہ بالن بلورک چھتہ قسم
 سراپا چھ تابان چو خورشید و ماہ
 چھ بالغ چھتہ تس ماری مٹند اختیار
 یہ شعہ ہر چھ گوشت بشہر و بلاد

یمن منز چہ شہزاد بعضے وزیر
 پنن حسن دلشہد مہر ارجمند
 اگرچہ پننہ کنو چہ خود رشید جاہ
 چہ گوشت یمن تیر عشق تر تہ
 یہ قصہ چہ بوزان کنو شہر یار
 چہ افسوس تس یس پنن آس یار
 اگر تس چہ و ز کین مصیبت پیوست
 سہ تراونہ ہرگز کر س جانفدا
 غرض ووت ڈیرس کوڑن خود دوش
 بہر ستر بہ آرام تہ تراو ر
 یو کہ قصہ نے تس نیمت آب و تاب
 دوین کڑاؤ پان تس در نظر
 کم و جاد پاد او پانس کوڑن
 گرا اکھ اوین لایق و شہسوار
 تہ کوچہ کنو تہ پھرن تس جلو
 رتہ عشق کوستور نے رتہ ووت
 چو بیل سویے گل بعد آردو
 کران خود خود اسو باضے کلام
 برقہ تہ و چھان اس آں مہ مثال
 سہ شہزاد در زمریے عاشقان
 نووے نوجوانا پیری روے دیوٹھ
 بہ شکل و شمایل و چھن دلپذیر
 دوین مرعبا وقتے کوڑ ظہور

امیرن ہندے ویر گاہستو فقیر
 چہ نازاں کنہ چھنہ فاطر یسند
 یہ مہر و رخ کران چھکھنہ نیم از بگاہ
 توے چھنہ دور چہ ہیکانی زرتھ
 دوین کیا منگس چھم بکاؤل سے یار
 تہ تس تراو تہ تھاو دور مس تیار
 مگر تہ چہ میونے بہانہ گوشت
 کر تہ صبر نیرم دنگ مدعا
 دہک بوڑمت قصہ تھاو تہ گوش
 مینچ پھول پیے سیر کوڑن کمر
 اٹھو اندر تہ تس پیوس عہد شباب
 مے اندر چہ کاکینہ شابک اثر
 دین چھکھ وادک اکھ آیا پورن
 بنام خود اکو تہ تس پیچھ سوار
 بہ گرد مشن یو دوستن سیتو بو
 یمن عشق کین مول نے اس دوت
 و چھان گھنٹس از تنابے بو
 گے سوے دار الخلافہ سلام
 رتہ کن کران بوئے کوثر عا خیال
 یہ استاد آپستہ پٹھن پکان
 مبارکھ بعکس رخس کوڑن میوٹھ
 تہ تہ پیر مرگان دلس آسہ تہ
 یہ کہ آسمانک چہ تابند نور

وہ جس عشقہ مایہ تجس زالہ رگل
 منجھکھ وختہ مے نش لٹ ٹلمتہ گہ ذراے
 بہر گوئی و صغن اندر شیر نر
 گرفتار عشقش کمند بکلا
 کراس کوئی زو جان پائین فدا
 ذرا اس پاس آہ، آس، نر پیش
 ز دیگر طرف مار شوقک بچھان
 بتا رہے گداپنے لچ رباب
 کنو بوزاے یار باہوش رھز

ہا شکہ ہمس بیتہ کو بستہ دل
 ویکام یم یور شہزاد آے
 چٹھ بے شکہ یہ شہزاد باکروز
 وچھائی اہس کن گیس مبتلا
 پس از مدتے دراویوئے مہدا
 دریں وقت تہس ہم چلبان غیش
 چو مہبل بھوٹس دل گلس کن چھان
 ز بس خورمی اس نیرختہ حباب
 مہوٹن عشقہ تارن ہندے کون سوز

باتھ

ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 پیر شکارا تپہ ترادان
 ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 بے زان اہستہ کرئم زان
 ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 چارٹھ گہ پیر بٹہ کسان
 ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 پائے سپنگ دیوان خان
 ڈھایے کہ ہنس کلہ قوہ بان
 کھیاوہن جگر کہ گوشک خان

دور رومخ ہاوتھہ دجنس مایہ
 دور سمکھ رووم کتا چم میون پایہ
 شاہ سوارا وچھم بے پروایہ
 پادوس عشقن تیرام آہ
 چالا وچھم چھم تھہ پایہ
 ڈھلہ دل نہتہ تھس ڈالہ بیج ترایہ
 ہی مالہ ڈاگتھ آم ناگو رایہ
 وہتھہ کر تیر مرکان یس آہ
 سالہ پراہن ہن کس کس آہ
 مسندہ وحقراوس حقز جابے
 چاوہن لولہ کین پیلن چاہے

ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 کرہاں کھلے قہر بان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 بوزنا میونے نالہ افسان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 سوزس راز چھ میسر بان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 نیرمل ہوا ہنس عشقہ دوکان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 ہوش کر ساری ہم چھنے روزان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 دمہ تارہ روز چھنے روزان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 نور کشت حاصل ساز و سامان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 پڑ پڑہ گار اکبر چھ وچھنے خوان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان
 کرتس بنویس ہتھ بہ امان
 ڈھایے کرہاں کھلے قہر بان

تپل چھم تیلان عشقہ کر ایے
 پرہاں لولہ داستان کر ایے
 نالہ بڑ رٹ ہن لالہ یہ نالہ
 روز ناکت دھتہ مہر چھ ماسیے
 سوزنا خیرا شہ چھ کبہ شایے
 وایس ساز سنطور تہ نالہ
 پھیرنے باز تہ ساز گزہ حنایے
 چبلا کتہ چھم دہاں ہنس داہیے
 دمہ دوسے غار حاضریے ہایے
 جوش مک بوش مورٹ لطف ہایے
 سر کوڑ دانہ ہو پختہ رٹکھ پایے
 لہ کچار بازی گار حسیں کر ایے
 رادہ رختہ پاؤ سوسہ برکتہ ہر سالیے
 مالینیک تراو کر داری ویک پایے
 پاران آپہ نے نئے پڑھو ہایے
 تم پڑھو ہایے ہم تو آہیے
 حرم حقا چھ وچھنے مالینیک تالیے
 نعمت اللہ تہ کیا چھ چون پایے
 عالم حین ہنس مہکن پایے

باقی داستان

وچھان آہس چبلا سونو آہس پاس

وہان بی سوسے خوجہ دہیڑ آہس پاس

چھکان عطر بر روی اس گھنڈار
 تیس عشق کو مستور ہنر یال چا
 کران اس افسوس تے ہلے ہے
 یو ہے شوہ ہے در حرم شاہ ما
 اٹھو اندر سے چھلا کران حال حال
 دو تیس تیرہ شہزاد ہنڈ انقلب
 دوپن باز چھلا پر کن غم ہے بر
 پھان یس ہمد شہزاد ہنڈ ہون چھ
 یہ ڈپ شہتہ چھ پیمڑ کمر در دمنہ
 دلاسا کو روکھ تو پر تیس پیس
 اگر نیتہ شہہ اٹھو رہروں اب تاب
 انن تو کرون رام مثل غمہ لام
 دریں باب مہختار چھکھ غم مہدار
 بلا شکھ لوگم اٹھو شہدے آہ تاو
 مے لوگ تیر عشق چھ سپنس سنن
 مے گو شوق لوکھ فسانہ پرس
 پھتے پاٹھو کر تیس کنن میون حال

دووان آہ روٹن سر اندر کنار
 ہ غر و دھچھان نیر ملا اس حال
 سو مہوت گامڑ و چھان عقل وے
 یہ خود شہد بولایق ماہ ما
 میٹھ ہمو کران اس باخود خیال
 و چھن تیس پڑھن باعث اضطراب
 سپن نیر ملا بوڑی تھن شادتر
 اُس زوڈ افتاب کے گرون پھٹے
 بلا شکھ یہ اٹھو ہے چھ پیوست پسند
 و رختہ پی تیس رشتہ دوینہ وے گئے
 دوپس نیر ملا یہ ہکا اضطراب
 تعجب چھ کیا ایس پڑھد بہ ام
 یہ کر تھن زٹے پھٹے مالو شہ اختیار
 دوپس باز چھتراو تے ہوش او
 کرے کس اس حال میونے کنن
 گزہ صحتہ آہن لوہہ متولا کر س
 انن یور و یسویہ چھ تیس میون سال

تنبہ لاؤتھ گوم دل
 تنبہ لاؤتھ گوم دل
 نتہ موزون شمشاد
 تنبہ لاؤتھ گوم دل
 شوق تھو شہد گوم وارا

شاہ حسنا جلیو ہاؤتھ
 از بگاہ ناز پاؤتھ
 قد زیبا سرو آزاد
 وای کورنم داد بیداد
 یار ڈیو عظم آشکارا

تشبہ لاؤختہ گوم دل
 شاہ خوابان ماہ تابان
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 کو پراؤختہ سینہ بنجر
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 آم زائچہ غشتہ زور
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 تان پھلیا جھم سے باغن
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 خاصہ پڑھو شد سال کر سے
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 نار جھم لہ دو نیے
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 پیہ درشن گڑھ ناؤختہ
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 پر الش ذکر الہ
 تشبہ لاؤختہ گوم دل

موم کوڑم شگ خارا
 مجہ کسان تیر مرگان
 سو رنگہ ہون دل چم لو بان
 رہے پڑھند چھس نسبتہ خنجر
 لخت بندہ سس گوم پنجر
 بال اسی مست محو
 نیون صبر ک کپہ دور
 ویسے کڑھتے ون پتہ آغن
 پھیرہ پوت شیر لاگس
 لوہ مسکی پیالہ بنو سے
 رنگہ رنگہ مالہ جڑ سے
 زار دقتس میو نیے
 زونہ کا سہم گرد نیے
 تھاو چکرک چم ناؤختہ
 سوہ کیاتل میٹھ ساؤختہ
 اسے غمہ لایم نسبت اللہ
 کہ بہر دم بس چم اللہ

وچھان اکھ اکر کُن تہ قہرہ زمان
 تہس کا پڑشن پوہ دل بستہ گی
 سوہ طوطی زبان اس شیرین وقتہ
 سیراہ وچھان یس چھپن اس عزیز

سہ چبلا تہ بیسہ نیر ملا ہوشہ سان
 وچھیکہ تہو سہرے وار دل خستہ گی
 کتیرا اکر لایو و ہوشہ
 دو پیکہ تہس بجلدی تہ گڑھ لے کتہز

بہ شوکت چھہ ابلق گڑس پیچھہ سوار
 تہ مولوہم کر اموئندے زادہ بوم
 بد انائی خیش کر اوہس عتاب
 تہ بوزخہ گپہ داسے اندر زمان
 دوپن تہس تہ کس چھکھ کتیک یو آکھ
 تہے چھہ ناخبریں سراپے شہان
 بہ کرنی چھہ آڈر چھپنے کانہہ پکان
 کوہت رخنہ در ستر خانے شہی
 خصوصن یہ کوچہ چھہ ازہر کنار
 و نیم شہرس اندر تہ کتیکہ پاٹھو آکھ
 یہ کوچہ پری روپہ پے ہند قرار
 بجلدی مے نش باو نام و نسب
 اندر کو کنو آسن آوشہزادہ ہے
 دوپن سوزہ پڑ چھپے یہ چتر اوتے
 دوپن تہس درپں شہر چھس غارڈان
 مے چھم مالو سٹند ناوزین الملوک
 تہتیک تہ ہنگارک پڑ چھس شہریار
 تہ نیمو سوزہ کھ گڑھ تہس ون پیام
 چھہ نیمو شا کوہم روڈ و چھہ تو سہٹھا
 چھہ کن بیوٹھت کرول اوہم درینغ
 تہتہ کرول تھہ ترودھم مے نمک
 بیس کا تہہ سہن کرہن یچھہ کلام
 جوابا تہہ یا بھن داہہ بوز

گڑھی یچھہ نہر تھہ بجلدی تہ لار
 یہ از چین از مصر چھایا ز روم
 پینو کنو انن زیر از روہ داب
 روٹن شہزادہس جلور وہ سان
 بہ محلات شاہی تہ بیواہہ آکھ
 کہان و ہان آشکار و نہان
 چھہ ساری کران الامان الامان
 دوہن نظر او سکھ تہ از ابلہی
 بڑخہ لاشہ وہے عاشقن ہند مرار
 بلا پاس و نتم تہ کتیکہ پاٹھو آکھ
 چھہ پیٹہ جاہہ عاشق کھساہے ہدار
 مے گو تیر پتھہ پھیر تہراولب
 جوابا بہ تیزی دوپن پیادہ ہے
 چھہ تہ شہر کوہت تہس نفیسے
 چھہ میونے وطن شہر شرقستان
 دپان ناویانس مے تاج الملوک
 کران حکمرانی بہ در ہر مدار
 مے سہن کوہن موختہرین کلام
 مے جیمو چھہ ہم پیالہ ٹھٹھہ مٹھا
 تہے تھنھم بزخم زبان ہچو تیغ
 معانی ازیں بات گڑھ و تہ یک
 و چھہ دانہ یس آسہ لوگت ہدام
 سوہ مالوہس گاہر تہ و چھہان تھاہہ روز

بیسہ شہزادوں و دوش صاف صاف
 ورنہ پی دین زہر ہوا ہے سے
 سپین رخ بوزخہ سو نازک بدن
 دوش باز چلا یہ کیسہ غم یہ بر
 سہ شہزادہ نیران بہ فرمہی
 و چھان تس دہ ہے اس آں سپر
 درونی سو ہار ان خون چکر
 شہن ماجرا بوز سورے بے گوش
 دوشن تس کہ اے دایے تیز ہوش
 نہ شہزادہ دچھو حق بہ خون چکر
 بلا شکہ نہ آسے یہ گوشت کنن
 مے بوزم چھ شہزادہ تاج الملوک
 بہ لبس فقیرانہ در شہر من
 سہ و چھت چھ چتراتے ناگہان
 اگرچہ کنیز و تسد ماجرا
 بواپس ز خویشی سہ انکار کو
 بہا زانہ گزہ بونہ ناؤن یہ کنہ
 بہ جفتی تمس سیمو ابقراء کر
 غرض میل آن یعقل و قیاس
 تہ بوزخہ گئے دایے تیز راے
 تہ بوزخہ سہ شہزادہ در گرہ او
 ولیکن بے شخصہ گدا پیشہ چھس
 بہ در بیج تقدیر سحاب دار

پوزے پوزے تقصیر تھا و مے معا
 سوہ واپس گئے ورنہ مہ پار ہے
 مہو تن ہارے اوش چو جویہ عدن
 گزہ ہی رام پانے ذرا حیر کر
 کران اوس تبدل لباس شہی
 یوان تیر عشق تمس بر چکر
 در اہر گیس ماچہ مارس خبر
 ارن ناد دختہ دایے اکہ تیز ہوش
 کتھا بو وئے واپ کر سوہے بہ گوش
 جگر گوشہ چتراتے سپر
 چھ دیوانہ گا مڑ گیس کپ ورن
 گوسا نیا بنہ سائب باسوک
 کران سیر و گردش چھ کیاہ تام چھن
 چھ مفتون گا مڑ اوس پختہ نہان
 وونک شہزادس ز چون و ہرا
 یہ راز نہفتہ مے پیچہ تام پو
 چھ دیوانہ شہزاد گا مڑ نہ پختہ
 کر کہ شہزادری بشام و سحر
 پنہو کنو تمس ناویم و ہراس
 وون شہزادس یہ سرتا پائے
 ہیران مے پیچہ شاہ سنگ گیا و
 چو سیاح پھیران بہر پیشہ چھس
 بفرحت مے پختہ جاہ چھ نہ قرار

شہس میانہ طرفہ نہ کہ زار پار
 معافی منگان چھس نہ جرم عدول
 دوون موختہر پاٹھو دایہ جواب
 جواب ملک زادہ شاہن بخوشش
 بہ حاکمہ سہ اندر تعجب سپین
 دوپن تس کہ پویش منہ زمان
 چہ افسوس ایں باغیہ غار نان
 بہ تدبیر در دام آن اسپر
 وزیرن دوپس اسے شہہ نامور
 دریں ماملہ گئے ادا چشند روز
 دپان خرچ شہزادہ سپہ موکلیدو
 پیے خرچ در دانہ پیے جو پرسی
 بہ وقت ضرورت کران خرچ اوس
 پیے خرچ مجبور تنگ دست گو
 اذان معہ ہریے مار گو شہزادان
 کوڈن معہ ہریے مار از ان ہیر
 بشادی پکان سوہ بازار آو
 بدکان جہر فرو شہ رسید
 وچھتہ معہ ہریے مار حاکمان سپین
 مے قیمتہ ایک چھتہ کچھ برتہ پین
 پکان برتہ پین گو کوڈن از بغل
 وزیرن تمس خاوی مہو حبابجا
 کوڈھس کاٹہ بہانہ گزھن کوڈھ چیل

بہ تمپیل ایں حکم چھس تیار
 بہ میونے عرفہ داشت تھاؤن قبول
 بواپس گزھتہ پورہ پیش نواب
 کوڈن یام از دایہ پیے تیز ہوش
 بہ غیرتہ وزیرس بہ قصہ دوون
 دریں باب کیا مشور چھکھ و نان
 بہ غیبتی چھ انکار کئی کران
 تیتھتہ پیٹھ پیٹس مارچہ پتہ یاد پسر
 مبرظم کزن بستہ در بگل چو خر
 ملک زادہ ستھ عشقہ افسانہ بود
 بہ کیشترھا تمس پانہ پیے سستو لو
 تمس میولست از بکاؤل پری
 سپین تنگ قیمتہ تنیک موہ کلیوس
 آنکو اندر تمس یاد پیوست گو
 سہ تمہ راہ شہزادہ شو وقت بہان
 بہ مرہم کوڈن بہہ سہ زخم جگہ
 بفسار بغدلی کیا بران اوس چاد
 کوڈن از بغل لال خساہہ بدہ
 بواپس سوہ شہزادہ دوون
 بہ پیٹہ بہ بہا پیٹہ پیٹہ رچین
 خہ جس لاوہے قسمتین کوڈسہ زھل
 زخمبہان ڈیکٹو بہ این سدا
 گزھتہ پیل تس پھیرہ ادوہیل

بدو کان مہ موہ لوان بولالہ ہے
 بلا رحم وانصاف کیٹ وال بول
 بخاری کشان نیون سو یے وزیر
 درونی سپن خوش پہ منکر کلام
 دوپن تسی بہ ایں دج پھیرانی چھکھ
 یہ جو ہر گوشت کم چھ از تو شہ خان
 یہ دوز کین تسی نش دراد آتھ چار کر
 بلا پر سشی و ثبوت ہم عنان
 پس از چند روز سے بزدان اندر
 کر کہ یوڈ پ خیشی بہمراہ شاہ
 وگر نہ پھتھ پاٹھو در قادی خان
 یہ بونہ تھ مہ شہزادہ دانتک گو
 بیسیس یاد شاہنشی افسری
 دوپن اے دریغایہ آزار چھم
 وگر نہ پھتھ چھم بہن قادی خان
 در اٹھ بہ ابقراء مجبور گو
 شہس نش گڑھتھ کوڈ وزیرن کلام
 بہ خیشی مہ آماد گو شاد کام
 شہن یا معقن بوز گو شاد کام
 وزیرن بحکم چتر سین شاہ
 رہنسان و ہران سہرے تمام
 کرن واقع از حکیم والاتباء
 کہہ دہن و مرد پیر و جوان

بغورن خبر کیٹ کیٹ والہ ہے
 کیٹ مہ کیخت مرچال بول
 خیشن بہ تھت کوڈن سخت پکر
 سپن بسید در دام نونہ گشتہ رام
 بزدی گوشت حال حاران چھکھ
 تھم کوان آتھ چھ سورہ بہمان
 مزا وونی و چھکھ قادی خانس اندر
 مہ مہوت گوشت کوڈ کہ قادی خان
 وزیرن خبہ سوزن س منو خیر
 خلاصی لبکھ تہ لبکھ پاد شاہ
 بہن عمر چھ الامان الامان
 گو لابس دیان جعفری رنگ گو
 ملاقاتھ و مجبور یے آن پری
 کون چار ناچار ابقراء چھم
 بکاؤل و چھن مہ آرام حبان
 وزیرن خبر کیٹ تہ مسرور گو
 مہ وحشی سپن رام او نم بدام
 دوپن دج شہس وونی کرن انتظام
 وزیرن دوپن پانہ کر انتظام
 کوڈن خاند رک سعی شام و بگاہ
 بہ اعلان سمبر تھ ارن شہر د کام
 چراغایہ شہر سپن کرن ہر کنار
 گذارن شب و روز شادی بران

چھ کھانڈر شہس کور باصد سرور
 یہ بوڑھے امیرد بہ این مدعا
 و بادب حرمخانہ اعلان گو
 سپنو تاز چتر اوت از ہر مدار
 دن پرن دیان کور د بادب تلاش
 یہ کیشترھا چھ ائین شہن شہی
 بہ ہر باسپن جشیگئے انتظام
 بہ حرمت او نکھ شہزاد ملوک
 بہ لبس شہانہ شہ پائون ہینو نکھ
 سوارے بہر گوئے باغیش و ناز
 زبس ماو لاری عراقی سمند
 بگردش سہ شہس اندر جابجا
 بغرش گران مایہ بر تخت ناز
 بیٹیتھہ کور حرمخانہ اندر بناد
 اگرچہ تہس اوس کا فی بحال
 بصد ناز کراؤکھ سہہ آراستہ
 بساز اندراں تہہ ترانہ کزان
 بگردن تہن لوہ کئے اوس طوق
 ضیافت چھ لوکن کھیننی بلصورور
 کور کھ شہ ہر شہس اندر جابجا
 زن و مرد پوتھہ کا تہہ اکھا شاد گو
 کنیز گئے شاد ماں بے شمار
 ضیافت انیکھ باتما می معاش
 شہن کروو از کور و غیر مہی
 بشہر اندرون سوز از ہر کدام
 شہن کور تہس سپنو خاصہ سلوک
 گران مایہ تہس تاج بر سر دیتکھ
 ز چپان موڑ ہوئی جہاز
 سپن شہزاد سپٹا بہر مہند
 بعشرت او نکھ پھیر تہن بانوا
 شہمنگہش بود باصد طراز
 کزان دایہ چتر اوتے آسہ ساز
 مشاطو دیتک تہس جمالک کمال
 سپنو نو عروسی سہہ پیراستہ
 ولسہہ دایہ آسہ غزلہا پران
 پھتھے پاٹھو وینہ وان آسہ بشوق

چھ کھانڈر شہس کور باصد سرور
 یہ بوڑھے امیرد بہ این مدعا
 و بادب حرمخانہ اعلان گو
 سپنو تاز چتر اوت از ہر مدار
 دن پرن دیان کور د بادب تلاش
 یہ کیشترھا چھ ائین شہن شہی
 بہ ہر باسپن جشیگئے انتظام
 بہ حرمت او نکھ شہزاد ملوک
 بہ لبس شہانہ شہ پائون ہینو نکھ
 سوارے بہر گوئے باغیش و ناز
 زبس ماو لاری عراقی سمند
 بگردش سہ شہس اندر جابجا
 بغرش گران مایہ بر تخت ناز
 بیٹیتھہ کور حرمخانہ اندر بناد
 اگرچہ تہس اوس کا فی بحال
 بصد ناز کراؤکھ سہہ آراستہ
 بساز اندراں تہہ ترانہ کزان
 بگردن تہن لوہ کئے اوس طوق

زکریاے جامہ چھس نالی شو بان
 زکریاے جامہ چھس نالی شو بان
 چتر اوت چھس ناو شو بان

حورو ساز ہینو کراؤن پڑو یہ
 وگنو وینہ ووس دڑو کڑو کڑو یہ
 چتر سپنہ شہز کور شاہ پڑو یہ

زینت دیتنس صنعت گری
 خورشید خدیقہ صنوبری
 پار او کوڑننس ار ساز گری
 رومہ تہہ مونس مشک تاتری
 سازا چھس کران واط پری
 اطلس جامہ نے چورے نری
 شرفہ فی دار رومہ دامن گری
 کلودیسی پیچہ دانہ گوہری
 سنکری بلیو کوی بلیو نہ ہری
 خمدار ابروش کوی کوی
 مرگان تھو سندی دیکھو دوی
 آہو چشمہ خفاہ بزمی بزمی
 خستہ کوی دار انسہ خنجر کوی
 مار پیچہ پانکو زلف کوی
 خوشبو پیستو گویہ زیند مری
 چبلا تھاوان پیالہ بزمی
 مایہ پیستو دین وان گری
 بختہ بختہ پوژنس ذات اکری
 لکھو لا مایہ ورج ہو کوی
 نعمت اللہ پریے و نان مومری

زریے جامہ چھس نالی شوبان
 ماہ زن تار کن مشہ تان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 لاگرش بے ہا دیو کر تان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 حورن دیشہ دل لوبان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 رومہ رومہ وچھس گہ برسان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 پرواہ و پرن تپہ لایان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 دیشہ ہر نور ڈ کوہستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 زالی وکی کاتیا گئے نیم جان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 نیر ملا لوک مس چاوان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 بوگا دیتنس از پریستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 سامانہ چھی بہر آخری آن

درود سوہن نبی زریے
 زریے جامہ چھس نالی شوبان

باقی داستان

دئے موختصر پاٹھو از اکل و نوش
 کہ یانی سہ شہزادہ تاج الملوک
 تہیں کشت عجب رنگہ کھٹھ اوس پرنگ
 دپان گئیہ چبلا اونٹن ناد رتھ
 خرایان تہیں سہ شہزادہ آو
 پتے تہیں اشار کرتھ از جھلوس
 نشہ منگہش بود نزد ملوک
 سہ توشان لوہم دلبر خوبروے
 بنا زو ادب بیچہ بر فرش زر
 دوپن تہیں مبارکھ مئے چھم بار بار
 بہ از تام اوس پر اکشہ حال
 اگرچہ مئے بیچہ عالم کو شہریار
 مگر کائنسہ کن مئے کورم نہ خیال
 ازیں پیش کر عاش و عشرت بمن
 یہ چھے کفش خانہ پنن غم بہر
 اُتدیر رکنو ملک زاد بزار تہیں
 دپان اوس ہے ہے سہ سنگتن بدن
 سہ یوس آد منج یار چھم دلربا
 ٹمن میا نہ با پتھ سہٹھارن جو غم
 سہ تراوتھہ بین سہو میونے بٹن
 تہیں افسوس یس آد ہک آسہ یار
 چھہ تہیں دپان عاشق بے وفا
 دغا باز کجرو بہ کر لاگہ تہیں

سپہنویام غارنغ بہ بائب سروش
 بہ مجبور تہیں زور حقوق سلوک
 کران نہر ملا نو بنو اوس رہک
 سہ ہرانویس آفتو آو رتھ
 نخلوتھ کھے خاص بے خوف تراو
 دو جھٹھ آہ چتر اوتھہ آں نور عوس
 عجب آہ تہیں سہو تہہ کور سلوک
 بعد شادمانی تہیں رو بروے
 سپہنو محو دیدار آں تاجور
 بہت آمہہ رومخ ڈٹے ہیو تاجدار
 وچھٹھہ چون دیدار تو یال و چال
 گیتو اسی آوار خسار و زار
 چھہ پھیران حار ان گیتو پائمال
 بہ بستان گل کراو کر کو سمن
 کنیز ہچھن چاڑی چھس خاک در
 نیٹیر کبھو کران اوس اقرار تہیں
 پری روے خوش خوسے دُر عدن
 بکاؤل پری مر حبا مر حبا
 چھہ وڈ کین بزندان بہر دوہستم
 ازاں ذہر گاٹنی مرون بہ لسن
 سہ تراوتھہ رٹھو بیا کھ اندر کناہ
 دغا باز کجرو براہ خطا
 دغا دار ہر کوچہ در زاگہ تہیں

بہ خستہ دروئی بہ رسم عیار
 بہر گوئی در دل مئے چھم چانی مائے
 نئے سستہ کون عیش آرام چھم
 کلاما کوڑکھ تابیک پاسہ شب
 نیشہ آہ شاہس دروئی با عروس
 پوڑے بوڑ چتراتے تراو لر
 سو نعمتہ سپہ شاہ بیدار بو
 دوپن اے دریغ بہ ایں فرش ناز
 پری رومح سو سنگتن بدن گلعدار
 وائتہ یی چو دیوانگان دوتھہ زخاب
 دُ منزل بہ مبتحانہ تروون قدم
 و چھن کھلہ در دا زیے بستکہ
 پکان گو عجلدی کرن تس سلام
 دوپن تس دریغ مئے نشہ و زل
 مئے کر اوس مولوم چھکھ دوکھ باز
 و نیشکام اوقات حنائے کوڑم
 و چھتہ نو عروک توئے چھکھ چھون
 بہ واپس نہ گزھہ در حنائہ لار
 مئے چانے موکھ گلبدن گوم سنگ
 گرہ صحتہ شک بت خانہ اندر پیمر
 مئے غمہ چچہ دلس داغ لالہ گوشت
 چھے افسوس پیمر بہ در تاب و تب
 کوڑتھہ نارم عاشق ژئے کم ہائے

تسلی کوڑن تس دوپن غم بہ دار
 چھم ژپے بسن جائے تی چھم تے را
 دریں شہر بہرک سراجام چھم
 بہ عشرت بہتہ با عجب نوشلب
 بہ آرام از ختم کراو و جلو س
 پیوانی کوڑس زور نیشہ بے سر
 اُتھو اندر تیس یاد دلدار پیو
 شوٹکن میون صد حیف تراو تھہ درا
 مئے گو مڈتھا دیشنس رتے یار
 پیمر دراو آہستہ روڈ سہ تاب
 نہ ہجرت تیس بو حدم حدم
 اندر تراو ڈپھٹن سوہ ماتم زده
 پری رویہ کرش بہ تیزی کلام
 بن حق روی چانہ آیم و زل
 ژئے پتہ بہ پیر چانہ ہرگز نہ ساز
 دریغ مئے تقدیر ناقص چوڑم
 گو اُہی حنادست چانی بدوان
 مکتش روئے اُسی کران انتظار
 دریغ ژئے لوگتھہ اُتھن مائز رنگ
 بزندان دروون بسہ خستہ گمشت
 دریغ ژئے و و پر س کوڑتھہ نالہ موت
 ژ با غام مشغول عیش و طرب
 دریغ دا غامی پیمر پتے چھے ژئے ترے

مٹھتے ہیو بیس سرتو تھا دکھ سوک
 دریغ بہ نے آپہ ماہم سنگ
 خبر پانے چھ کوٹ رنج و الم
 قبیلہ بیٹہ کڑا نہ دڑا بس نہبر
 شراکتہ کرتے تھس تیلر گپہ نالو
 الا اے پتہ پروے شمشاد قد
 بہ مشہور و معروف چھس تاجدار
 نئے مولو م چھ پانے اے گلزار
 حکمران ادس بہ صد ذوق و شوق
 وچھتہ چون گروے اوٹم نصیب
 کوڑم ترک فرمان دہی و حشم
 فراموش کروڑم سہ مادر پدر
 مے نے آپہ ہے چون القمہ بہر
 دریں جا لوگس قادیانم لیکن کھتہ
 لوگس قادیان شوق تو اے پری
 مے کیٹہ بونہ چتر اوتے ہند خیال
 کس تہ مرن میون اندر جہان
 بہ زندان کوڑم چاڈ شوق مے زور
 دوپیم واپہ کہتہ پاٹھو یارس نشے
 ز فرق تو اے مہہ روج نازنین
 تہ بیٹہ اسبتھن بوز ہیکھ ماجر
 بحرن بہ پتہ پاٹھو مجبور گوس
 دریں معاملہ تھا دفطر جمع

ڈٹے کر شو بہ ہی ناو تاج الملوک
 بد شراوہا چال تے ماثر رنگ
 ٹلم چانہ باپتہ مے تکلیف و غم
 کوڑم نہ مے پروا ز جنس بشر
 کنو بوز تاج الملوک نہ ڈالو
 نہ ناحق گمڑ پتہ رنج ز حد
 بلے چون دیرینہ فرما نگذار
 نگارو کہ تہ پور بہت چھس شہریار
 پتہ چانہ شوق مے کو نالو طوق
 پریشان بہ عالم فراز و نشیب
 بہ عشق تو اے دلبر مو حرم
 مے مولو م چھنہ تہند خاڑو شر
 بہ کوٹ واپہ ما یوت بہ شہر دگر
 بہ کلاب اذل ادس گوشت ہو کھتہ
 اگر دوپ تہند مانہ ما سر سڑی
 بہ عشق تو ادس گوشت گنگ لال
 بہ دست تو اے دلبر سپہ بان
 موٹھم کھن تہ چین گوس زندے بہ کو
 تبس دلبرس ماہ پارس نشے
 بزندان نشین روز ما ہم نشین
 دوشے بو پر اکشہ اے سپہر
 بہ ایں چہند روزہ ڈٹے نش وریو
 مے چتر اوتے ہند چھنہ کینہہ طبع

دو پُرس پُرمی پَر خاموش کیا چھکھن مان
 تکی سے گو چون اے بے وفا
 وفادار چھکھن جفا کار چھکھن
 مبارکھ مئے نش اُسموئے بار بار
 دریں حال تے مئے نشے کوم کیا
 پَر بوز تھہ شہزادہ گو اشکبار
 دو پُرس اے دریفائے یس یار جان
 سوعہ ناراض مئے نش گزھن گو پَر جان
 دگر زکڑ کڑھتھ پان تر دُون بخاک
 پَر گری پَر سپن تیوت بے اختیار
 گمراہ سپن پُرمی پَر گو ما مڑھتھ
 بے اُلفت نکھ پتھ سپن اشکبار
 دُپُرس بوسہ بر رو بے آں تاجدار
 نگار اے چائنی طلب دار چھس
 پَر چھکھ آد پُرس یار میوئے شفیق
 کرے مئے شمس پتھ تَر دل تنگ گوکھ
 زبانی کر یوئے شہزادہ امتحان
 پَر کینترھا کر پتھ مصاحت اُس تی
 پَر چھکھ مُرد شہزادے نامور
 بے ہوش آو شہزادہ زپ خوشکلام
 کلاما کو کورکھ لو پے کئے پانہ دانی
 مفصل کو رُون پُرمی پَر سوئے بیان
 اُتھر اندر چھلچھل پھول شہن تر دورو

بزور و جبر چھنہ خیشی بمان
 و چھم شیو چوئے چھم جور و جفا
 دغا باز یار ستمگار چھکھ
 مئے چھم مبارکھ بزندان و زار
 بوقت مصیبت چھم یاور خودا
 تھپیر زہنیں رو پے پے بار بار
 پتھس پتھ دُمر کریم راپگان
 چن پان ییتو ماہ نالہ ردوان
 مولن خاک رو یس کو رُون جامہ چاک
 زہوش و خرد گو زبس نالہ زار
 دریفایہکا یوت تاوَن زکڑھتھ
 ٹلن تھو د چو سوعہ رُوٹن درکنار
 مدارا کو رُون تَس دو پُرس غم مدار
 بہر گو پَر غم خار پَر یار چھس
 بہر جا سوعہ کھس مہوش اندر رفیق
 بے ساد دے سوعہ پَر بر خاک پوکھ
 دروئی پَر چھکھ میون آرام جان
 نئے اُس پَر اکھ اکھ اُکس آگہی
 زانہ پَر چھس چائی پَر واپہ بر
 و چھن تھہ خو مرغ اُمت بدام
 پَر عشو کر شمشہ کران مانہ مانی
 لکن قائم سوعہ کلن ازاں جیلخان
 بے رخصتھ میلک زادہ در خانہ گو

بجای مقرر به آرام گاه
به بستر به آهسته روٹ تمکو قرار
به جنبش شهرن تیج از خاب گران
دوہیں روڈی باہم به عیش و طرب
پیٹھے پاٹھو معمول ہر روز و شب
شبانہ نہ بستر نیران لہو تے
به بت خانہ روزان نزد پتری
به چتراوت آن دلبر نو عروس
دیان ہمرہن نسق کینہہ کال گو
دوہین کوت یہ راتس گزہان کینا سب
به بستر دریں فکر تہہ تراؤ لر
خبر گئی شاہس اوس پیسہ خاب
به جتخانہ گو با خیال پتری
پرمی پرنش رفہ صحتہ پیٹھن رواد باز
شو تگتہ روڈ آہستہ پاٹھن لہو تے

نیشہ را گزہن اوس راتس بیدار
صبح پھول کوڑن شکو با مادرے
چہ آسان یہ شہزاد راتس نہر
مے سستین احوال مدتے کار خیر
سپنو تہہ بوڑتہ ز دو ختر کلام
شہنشاہ بوڑتہ سپن در عجب
دوہیں دوشن تمکو ارن بہار دار
خبر دار باشید اے تیز ہوش

پشکس پیٹھن کھوت سہ خہ شہ جا
نیشہ را اوس شہزاد گئی نہ ہشار
زبس عشق کی داستانہ پزان
ملک زاد با دلبر نوش لب
گزاران سہ اوقات تاب و تب
نیشہ را ریتلہ پوان اوس چتراوتے
صبح تام با حسرت دلبری
نہ تفس التفاتانہ جلسہ جلوس
شبہ اگر مہر و اشکال پیو
مے سستین گران چھنہ آدایہ شب
ادا یام گو راٹہ ہستہ اکھ بہر
ن آرام گاہ دژاو با صد شتاب
صبح تام تفس نش دژن خاطر
گرہ ووت ترڈون بہ بستر دراز
تیمس راے نیشہ چہ چتراوتے

سپنو داؤتف از حرکت شہریار
ز مہجور یہ بسترے شوہرے
خبر چھنہ کتھ کن گزہان درید
کوڑن نہ گران الفت غیر غیر
سومادر تہہ بوڑ شاہن پیام
دوہین کوت گزہان تہ گزاران شب
به تقرار تلقین کوڑ تہ سہ بار
پہ کینہہا کوڑ تہ تھو واد گوش

یوگ یس پر مہرانیہ داماد شاہ
چھنے کائسہ مولوم آسان کتے
بوزخہ بگمبسان شب زندہ دار
بوقت مقرر شہزادہ دراو
دیکھو چپ و راست اسیس پکان
گمانہ سپنہ یی تمن اندران
صبح پھول دز پرس دو ٹکھ ماجرا
وزیرن شہس دوں اٹھ اندر سمن
گرشہ یام مبتحانہ غیب از کنار
کرختہ یی مقرر او ٹکھ چاہ کن
دباب بگرختہ چاہ کنو کور کمال
سے بت خانہ بوزم بدریا کنار
گڈکھ بیخ و بنیاد تھتہ ہر طرف
تمیک روڈنہ کیٹہ تہ نام و نشان
شبانگہ سے شہزادہ تاج الملوک
ز خانہ نمبر دراو تھتہ جایہ ووت
نہ بت خانہ نے آں پری نیم سنگ
پس و پیش چو ببل از بہر گل
چپ و راست پھیران چو دیوانگان
دریغ اسے بت خانہ یے مرمری
دریغ دلارام شب زندہ دار
دریغ تیس پتہ تراوم شہی
دریغ اسوہ بتخانہ ہتھتہ کیہ غائب

شبانہ چھہ نیران ز آرام گاہ
خبر سوے سے نش گرتھہ آنیو کوہ
شہس زانگہ نے روڈ مردانہ دار
دباب بگرختہ تھتہ در صنم خانہ دراو
دیکھکھ سے پوتہ خانس اندر اذان
شہس اسے آتہ پاٹھ پوزا کران
بہ بتخانہ رفتن ز چون و چرا
دین حکم مبتخانہ پوتن زبن
تلی لبھتہ کر پانے قرار
ز معدوم بت خانہ دو ٹکھ شہن
کھو ٹکھ تہ او ٹکھ تھتہ مکانس ال
یختہ اندر پری اسے کراؤتہ قرار
بدریا لگوو کھ سے کڑو کھ تلف
سے اخبار شاہس دیکھتہ در زمان
بہ بت خانہ ہر شب تیس بوسلوک
بحسرتہ و چھانی سپنہ آری کوت
دچھن غائب گوشت دولس ہوش
ہرختہ گل تمان کوت شور و دھل
بدل خستہ گی نالہ آہ و فغان
دریغ اسوہ کھ و بکا دل پری
دریغ اسے سنگ تن بدن مہ غذا
گیم غائب تہ چھنہ کاشہ آگہی
دریغ کس نش تھتہ بوزنہیب

دریغا دریں ملک دُنبال وے
 بہ منشا یہی سہ راز شاہ پُری
 نیت کوٹ بے یوت وایتہ اسے دریغ
 دریں ملک بیگانہ تھو سے وُچھان
 دریغا چتر سین شاہ ما پھوڑم
 کرس کوئی اچھ سر زپنس طواف
 دو ان گتھ زپنس سہ بے ہوش گو
 کڈ گتھ تھکھ ذرا او ہوشس اندر
 سپٹھ نالہ زاری کر گتھ کو ملو
 بکا دل سپنو غاب بُتخانہ سان
 چھ لائزم رچھن دھہ زین جسم جان
 تلی گتھ حصہ او وار ایشان
 بہ پہلوے آن دبیر کلزار
 دل و جان بریائے حرکتہ غریق
 بکا دل جدا گئی ز تاج الملوک
 ورنہ بی کوئی نہ ہن ہم تک تھو کمر
 شہس مڈ تک کھو تھن بو کھام
 کوڑ کھ تی اُکس اکھ چھ لولابزان
 غرض روڈ تھہ جاپہ کر وون قرا
 چتر سین تھس پیٹھ سپن مہربان
 محمد الشہ فضل رب الانام
 بہ تصنیف ایں جلد روڈم بویر
 بصارتھ گیم کم اچھن زال بو
 بہ کشمپتہا سے کوئی یہ حال

بہ آیاس روڈم لیتھہ مے ہے
 جدا گئی منوشس نیشہ آن پُری
 جدا اُنی تھی کر او از زخم تیغ
 مسافر بہ او مس لسان تہ لسان
 تھی از مے بیدادیتھہ ہیو کوڑم
 لبن ناسو دبیر زلیس ناسہ شاچھ
 پتھر پیو کلس جعفری پوش کو
 کوڑن نالہ افغان ز جوش جگر
 دوین ابے دلا پان مارن فنو
 تھن روڈن کیتھہ تہ نام و نشان
 برسم توکل بحبایے امان
 بخانہ درون ژاو چھپنہ مشان
 شو تھکھ روڈ لیکن دو چشم بیدار
 دوین کوہ مے چھم یار ویاور شفیق
 چھ بہتر تھس سوتھ قانون سلوک
 سو غمگین گامز کرین بہر وار
 بیک شب پیو تھس تہہ بوڑھہ تمام
 بہ خلوتھہ یہ مہرانہ مہربان کران
 بہار اچھ چھاوان در شاہمار
 حقوون ملکس اندر یوچھے حکمران
 ز قصہ سپد جلد ثالث تمام
 بہ منشا یہ حق مالک خاں و شر
 حوالے بسک جامہ کینہہ کال کو
 وچھم ساپہ تہہ کوکھ گرفتار زال

بدین گزشتش ماه اندر عذاب
 و لیکن کم و صباد اوسس و چھان
 رفیق و شفیق ان کران مے ہرے
 حسودان درونی گزھان شادمان
 بر اوسس پیچہ ماہی یے غیر آب
 چھ کم دوست کم دشمن غیر ان
 سلامتتہ خود داتھا و منکھ او برے
 برونی پران الامان الامان

تفویض

سید محمد

تذکرہ النجفین و سلاطین

خود او ندا بحق شاہ مرسل
 یہ کشمیری غریب باق و ایران
 بہ شامت ہائے جرم بے شمار
 خود او ندا بہ لطف و رحمت عام
 چہ چاہے رحمتک درمیا و اویش
 بھمہ اللہ اگر اوئیں بے غم
 و و غم مے دوستو دل تھا و مسرور
 بہ ہمت اوئیں و چھان رنگ زماش
 و و تحقیق تھا و دے تسلی دیتے جانس
 وئے جلد چہارم موختصر روز
 و لو ہا ساقیو پھر یارینے مے
 درپہ منزل بے زھاٹدن دوست یار

عفو فرا خطا کر مشیکن حل
 پریشان حال ما برنا و پیران
 چھینہ کینہہ واپا کھٹین دل قرار
 کرو کہ آباد ساری خاص تر عام
 بیک قطرہ تر چھل جرم معاصی
 وئے حال کسان دپیشہ مے بو غم
 مے بر غم قصہ ہذا وئے پور
 ہوا بدلان زمین و آسمانس
 کمزشت ہمتک چورم میانس
 بہ عیش کامرانی ہوشہ سان روز
 دتم پیالا برکتہ منزل کڑے
 لبین بیشک ڈلیم میثکول آزار

بکاؤلہ ہند فاب گزشتہ

تیلہ واڈی سبند گبر زیوت تہ ۱۲ خوس تاج الملوکس سیتو ز لک
 بدیشکونہ کران راوسی روایتہ
 بکاؤل باصنم خانہ ز مجزی یاد
 پھتو خاٹک سہ جائین روڈ خالی
 تیلہ واڈیا سان ہمسایہ تھتہ بو
 کوڈن تھتہ قبضہ تہ کروون سہ آباد
 پشیز روڈن تہ کرنس راچھ ہر سو
 سہ برجستہ سیتو تہ راج پھلے تھتہ
 ککے کالا گزشتہ تھتہ گزشتہ پوختہ لایق
 کھیمو پانس اگر کیٹنہ روز موجود
 پوان تاج الملک توت گاہ گاہے
 پشے ڈپشتہ سہ تھتہ پھیران ہر سو
 نظار اوچھتہ بو واپس گزشتہ آئی
 غرض گو فیل پوپ تیلہ واڈی لون
 عجب نعمش بوسے تپلا صاف تہ جان
 گوڈی لاڈم چھ کھین پانس یہ میو
 کتکہ پینہ کاشبہ امہ مہر تیلہ واڈی
 زیتس تھو ہوش کر ماخوہ بائی
 دویم کتہ بوڑ چھ عادتہ کسانس
 غرض کھیتیلہ وانو تیل پانس
 ۱ غائب ۲۷ جان زبر

اذان گم گشتہ سنگین بت جکا تھتہ
 ییلے پروککھ کوڑکھ معدوم و بور باد
 زہیں دوڑا سہ لایق ادس عالی
 زہین خالی وچھتہ سہ شادمان کو
 بنیاس رت فیل تہ وار اسپن شاد
 نوڈن تھتہ آب موقس پیچھ ارن جو
 وچھتہ تیلہ واڈی بو پانس کران سھتہ
 لوایتہ شہر تھتہ کدس بو تیل فایق
 ککو بازرقھون موجود کس سود
 گزشتہ ان دل خدش کران یا موہنگاہے
 پوان چھس اتھ شہ کوکھس یا پشند بو
 مگر ہر روز توت وچھنے ریلہ آئی
 کوڈن تھتہ تیل تھو ییلہ کر اون
 دوپن قومہ بابہ رٹھ واپہ دیزس طھان
 چھ پراہن ہند اسے عادتہ تہ شیو
 کھیمو پانس یہ سوے مان مانی
 چھ اتھ قود تھتہ پشہ نشو نمائی
 گزشتہ تھتہ پھل پوختہ کھین اول سہ پانس
 کوڑکھ ووتھرتہ ترسی تھو کوکھ واپس

در پس ایام ما خوجہ بایہ لوگ تسلی
 خوجہ بایہ حمل لوگ گئیہ دلشاد
 در پس شادی قحطیہ و دوسید سوے پاؤر
 قحطیہ بیسیہ ماجہ نیش یا مکتہ سوہ دختر
 دو پرن احمد بدلتہ سوے باری
 نرو یا مادہ آسن گزہ اولاد
 سوہ دو دختر خوبرو تابند اختر
 چو گلہ سہ تمہیں در بر انان مول
 رہ چھکھ از قند و نابہ شیر و خرما
 دہل کھین لوگہیں گئیہ تازہ فرہیہ
 دہان تم اُسو ساری چشم بہ دور
 دہیشکھ خون چگر تیں پیالہ پیالہ
 دوہ ما اوسس ہرانی و برہمندی
 سوہ وائے ہفت سالہ دہر یا مکتہ
 بشکل و ہم شہماہل خوبرو تر
 سپن شہرس اندر شہر بہر سو
 چھنہ یکتہ شہر سے مژ تیشکھ تو مونا
 بشاہی خاندان شہزادے بوڑ
 مے نیش دلہ کوہ مکتہ یوسہ زامرے چھ
 حکیم شاہ کوہ تیلہ وائی مجبور
 یہ در بار ملک سے دوت یا مکتہ
 بہ حسن خوب اس گلہ دہیشکھ

خوجہ جن لایہ زیادہ طاقتہ زن متوفیل
 نرو مادہ تمہیں کینتہ بو نہ اولاد
 گزہ صحتہ نورجکتہ برایہ زاپہ تیں کوہ
 وچھتہ تیلہ وائی کوہ فرخان و دختر
 یہ اوسس یا مکتہ ذاتن کرے یاری
 چھ تمہ سہو خانہ دارس خانہ آباد
 وئے کپا حسیکے باغ صوبہ
 خد کھوتہ جاد تیلہ وائین بران لول
 بہر گوہنہ کرکھ میو موہ ہیا
 یوان ہمسایہ وچھتے تیں کہہ و مہ
 چھتے زوتان زون زن تیلہ وائی شہزادہ
 دوہ ہس رکتہ کوہ سہو سہن زن دسالہ
 تیشکھ حسن و جمالا ماری موہندے
 سپن زیبا تیشکھ قہ و طاقتہ
 ہیا سوہ ندر بے تیں کھوتہ برتر
 تیلہ وائین چھتے پڑ کوہا پری رو
 چھتے زوتان در شب تاریک زونا
 تیلہ وائیں گزہ اعلان تمہ سوز
 شے اے یا مکتہ آشینو پیامرے چھ
 نین ہمراہ خوجہ پاؤر تیلہ پینو کوہ
 وچھن شاہن تیشکھ سہو طاقتہ
 چو ملک شاد سنبل سے دہیشکھ

ز گم گشتی ارس اندر چھ آثار
 کران نا بودی سے بوند از غیب
 بہ قوہ درختہ راز پنہاں تسو چھ مولوم
 بہانہ تیلہ و این سہند میا نہ
 دوپن تس واپہ رچھ زین این پیروش
 طفیل این تے رت اسی سر انجام
 ورن خو جہ باہ قصہ گنہ سرور
 و چھٹہ انعام شاہی جاہ فرخان
 بران یثامے کرادان لولہ میہ لاسے
 ہوتن دین جلیہ چوں ماہ دو ہفتہ
 و چھٹہ مجنون تس سورے شہر گو
 بہ خیشی تیلہ و ارس خاستکاری
 کورن انکار سارن باز تم در اے
 یستہ تقدیر اس چھٹہ چار
 یستہ کنو ادس تیلہ و ارس بہانہ
 یہ رچھ زین واپہ پاٹھن سال ماہن
 بہ چھٹس نادان ذاتس راز مولوم
 اٹھو اندر سوز نکھ شہزادے داسے
 مے ستین کور ہندے کر سر انجام
 مبارکھ اشنا سینے شہر یار
 ہیکا بوتس شہس سستی کرکھ مان
 تبس پیٹھ شو بہ ماتیلہ و اعر دختہ
 قوا تس خدمتس پرچہ ہش سونہ

دوپن بے شکہ چھ پیلن کور متے کار
 چھ قوہ درختہ ذات پاکس بے شکہ یث
 بکاؤل کرنہ پادا اسی معوم
 بہر گاہ کران صنعت چھ بانہ
 دین تس تیلہ و ارس خیر کو خوش
 کرکھ راضی دے انعام و اکرام
 سین رخصتہ تمس واپس زین کور
 اگرچہ اسو تم تس پیٹھ بہر بان
 سینر کراؤ کھ اچھن اند تمس جاسے
 گئے داہ سالہ یامت رختہ رفتہ
 بہر جاشعہ ہر تمس سہند مشتہر گو
 ز پسان و امیران خاص ساری
 کرکھ ہر سورے منزم یار تس آسے
 دوپن یامتہ بہ بالغ سپنہ واپہ
 کرس کھاندر بہ اہین شہانہ
 دوپن تاکید چھم کورمت مے شاہن
 تسنر کیا راسے اسی چھٹس بہ معوم
 یہ ستنہ پاٹھو اس فکرن منر سوہ خوجہ
 تیلہ و ارس کرکھتہ دن میون پاغام
 بہ عقد من تے دوں کے تخت بیدار
 یہ ورن دایہ پسیلی گو پریشان
 حرم تمس ہنرے چتر سینو چھ دختہ
 بہ پسپا چھٹہ چھم کاغنی زر و مال
 عا غایب۔

دوپن دای تو واپس گزده تیس د پچ
 په سورے گفتگو بوزان سو دغه تر
 منے کن حق گوش بوینے خانه آباد
 بکاؤل ناد میونے بوز وای
 جوبا سوز شایس هقاو ووه مید
 ننیس پانے صبر کر اؤن سه فلحال
 جواب کر باقین خاموش روزن
 تله دانی بوزی تهن پو آسمان
 پچ صحت پالعه تله دایم مایه افسوس
 غرض گئی دای واپس بادل شاد
 بیان کورن تقریرے شنیده
 دوپن بے شک بکاؤل آپه واپس
 غرض آتله لبیر گلرو پرینور
 به سال سیزده یامت دهکن یام
 سپن ایام تم سنده جایه جایه
 سمندو آپه با تخت روان
 به محله تپله دانی شور و شر پو
 سمندو پیر پو کورن شس زیور و زر
 لباس نازش لوکن ببه یام
 دوپن مایس به از تامت امانت
 تو بهنده حق منے پخته از حد چیم کانی
 ورنه بی نیون در صحن مکان
 گزا کھون سون تله دانی سه دوب یام

مشکان مانی چھن شایم مچ
 دوپن مایس پچ پچ کچته مختصر کر
 بری از آن و این به چھن پیریزاد
 و چھک پانے صبر کر وای وای
 انیس دون در پچ تانته انج بید
 به اچر وایه حقار س پن مال
 منزیم یاری یچته تم من بعد سون
 به مانا حق مشکان چھن در میان
 چچ اندر خانه روزنه عان جاس
 مبارک کورن شایس خانه آباد
 زیغامش دل شاه ارمیده
 مرکه زنده کون طاقته خود ایس
 بخانه تپله دانی بود مسرور
 غوسه کی دری ساری تیس دای
 پرسانچ تلمی پر کره آیه
 بح زیور بیله لبش شهبان
 خصوص کن خاچ تپلی حارتن گو
 بهر کورن مولل جو به تیر گوهر
 چو دیرینه سپن تم سنده سرانجام
 زتنش ایس خود اخته کن سلامت
 بهر کورن مشکان تخته چھن به مانی
 زینش کھن نوون وخته نشان
 نو طاقه هر سپن ترا مو کره بام

خبردار دوسرے پیر کیے کڈیے واپس
 نمبر کو ڈیپلہ وائی نوٹ اداں چاہ
 بفرمان پیری عفوڈ ٹھانڈ ٹلٹس
 پورن حمد ابسوی حق تعالیٰ
 خبر کیٹھ چھینہ کہہ وقتہ یہ جباداد
 طغیل ایں چنیں فرخندہ دہ خستہ
 اداں فرزند ایں دہ خستہ چھینہ بہتر
 سین تن مول موجی خورم و شاد
 دوپکھ پیر کیے کم و جاہ یہ جباداد
 مونگن دہ خصیہ تن تم کے پریشان
 مرے سانے پیر ایکھ جنتیج حور
 تسلی دینا پیر کیے عرض بوزو
 حق خد متھ تکھ و اعلیٰ ہیکہ کر
 بہر جایی کہ باشم بحر یا بر
 ملاقاتس گہہ و گاہ آپہ و اتان
 و نان یی گیند کورن زن درایہ بیرون
 دبابد بیٹھ بر تخت روانہ
 تسلی تپلہ و امن گے اندر ژاے
 ہوائی تخت پیر کیو پیکہ نوو کہ
 بیستہ تاج الملوکن بو مکاے
 تمن تھہ جاپہ روزن کورن فرمان
 بیستہ شہزاد بو بادلبہ نو
 سہ چترات بیستہ بر منشد ناز
 اٹھ اندر سہ چھ کر خرینج وار
 اندر ژون بخانہ کوسہ آگاہ
 و چھتہ موہر دل غمگین پھول تنس
 چھ تنس مولم سورے زیرو بالا
 دفن کمر حق و ست از جہ و اجداد
 نصیب میاں بو ایں بے بہا زر
 پدر مادریتس ناراض در دہتر
 دغا کورہس کر تھہ ہر گونہ آباد
 کورم حاجر تو ہنتر اہرس بہ اولاد
 دوپکھ تنس اس کر امید اینہاں
 ژلان تراو تھہ اسے چھکھ چھاپہ دستو
 دیو دہ خصیہ تہ اعلیٰ شاد روزو
 پیر مائی چھس متکان تیچی سراسر
 بہر جان و بدل تو ہنترے پیر چاکر
 اگر چہ چھم کر تھن اندر پیرستان
 پدر مادر تہنہ ہادان اچھو خون
 ٹلکھ پیر کیو ہوائی گے روانہ
 دوپکھ خابا یہ بوہے ہاے ہاے
 نشانہ مالینیک کھروپہ ہوو کہ
 تھو و کہ پیر کیو پتھر تخت روانہ
 سہ اندر ژاپہ در شاہی محل خان
 تو تے پیپہ وائی تھن زن اوس تنس کو
 بر عیش و ناز با شاہ سرافراز

خبردار دوسرے پیر کیے کڈیے واپس
 نمبر کو ڈیپلہ وائی نوٹ اداں چاہ
 بفرمان پیری عفوڈ ٹھانڈ ٹلٹس
 پورن حمد ابسوی حق تعالیٰ
 خبر کیٹھ چھینہ کہہ وقتہ یہ جباداد
 طغیل ایں چنیں فرخندہ دہ خستہ
 اداں فرزند ایں دہ خستہ چھینہ بہتر
 سین تن مول موجی خورم و شاد
 دوپکھ پیر کیے کم و جاہ یہ جباداد
 مونگن دہ خصیہ تن تم کے پریشان
 مرے سانے پیر ایکھ جنتیج حور
 تسلی دینا پیر کیے عرض بوزو
 حق خد متھ تکھ و اعلیٰ ہیکہ کر
 بہر جایی کہ باشم بحر یا بر
 ملاقاتس گہہ و گاہ آپہ و اتان
 و نان یی گیند کورن زن درایہ بیرون
 دبابد بیٹھ بر تخت روانہ
 تسلی تپلہ و امن گے اندر ژاے
 ہوائی تخت پیر کیو پیکہ نوو کہ
 بیستہ تاج الملوکن بو مکاے
 تمن تھہ جاپہ روزن کورن فرمان
 بیستہ شہزاد بو بادلبہ نو
 سہ چترات بیستہ بر منشد ناز

بران اُس نر ملا پیشان پیارے
 بختراوت اشار تیز ہوون
 کورس پرمو یہ بعد آداب و تسلیم
 کورکھ، حشیر نے ہنسی پانچو وار
 تردد کوس دُج از ہوش یکدم
 بندست روز خود استاد باناز
 دیان نام گرامی چھم بکا دل
 قصہ سورے کورن تس نشہ اظہار
 سکھر کر نیرا سہ سستین بہ ہممت
 اُس سستین بہ چھس ہر گونہ مایل
 ہر گونہ اُس بیتہ چھس گرفتار
 درنگی تھتہ چھنہ فقو جمع خا طر
 دوپن بے شکہ اُس یاور چھ اقبال
 نیمتہ ہنراہ زن ہمیشہ سے چھم
 خیال لا پو بخا طر پرمو تہ تانہ
 گنہ صو گنہ شہر سے اندر کم و بیش
 تاشا یاد دوزو وار کا را
 چھ پرمو وار مژ مژیتہ شہار
 مبادا کاشہ اکو سے وار آزاد
 پورن ورد سسین شہر س ترزل
 کورکھ ورد شور و گئے لکر ایہ
 گئے گئے سارے شہر س بیک آں
 سسین دوتہ شور و شر ہر سوے بلکل

انان چلا بُت اومتہ عشرتکے
 دو چھتہ تاج الملوکن پرنو ناہون
 دو چھتہ فقو دتس کورن تعظیم و تکریم
 بوڑکھ لول اکھ اکر کس با ہم کنارہ
 و چھن چتراوتے یامت تسند چم
 نہ مستدربہ فر کروون سرافراز
 دوپس پرمو یہ مہ براندیشہ بلکل
 پشہزاد چھ میونے آدک یار
 اکر منظور چھ امو ستر زفاقت
 دوپس چتراوتے از جان و از دل
 اُس رو سٹے سن میونے چھ دشوار
 نیم بیتہ کن بہ چھس دسستہ حاکم
 جوابا بوڑ پرمو یہ گئے خدش حال
 تسلی کروونس دوپس مبرغم
 سپنرم نیرس آساو یا متہ
 خبر سارے پنے گنہ ہنچ پس و پیش
 سمنو پرمو یہ کن ہوون اشار
 خبر کر شہر سے بیہ شہر اس
 اکر کس پھر س اجازتہ چھ خبدار
 سمنو بفرمان بکا دل
 ہزاراں با ہزاراں پرمو یہ آئے
 ہنرن پینہ تر پتہ دوتہ باد طوفان
 بدولتخانہ شام ہی ترزل

گمان گو شهرین بر پاقیا مہ
 چتر سین حال ڈپیشہ او لاران
 حرفائس اندر سے مضطرب راو
 دچھہ شاہ شہزاد گو ستاد
 دوپن شاہس مبرغم شہر یارا
 پہنہ مسکن چھہ در شہر پرستان
 پہنہ افسر چھہ یوہ بر مسند تاز
 یہ از تانت یمن رش اس معدوم
 بگر د شمع چوں پروانہ یم آے
 ز گت غنی شہس گوہ ڈ مشغینہ مافی
 شہر یشہ راہ شہر پیچہ تا سنگلیب
 بہانہ تیلوانہ افسرین
 ککے دودہ گئے اس کو بخت بیدار
 سراسر پرکو یہ آیس خاص یہ عام
 چھہ اسو سکھران دودہ فیرو از پنج
 یہ بوز تھہ ڈوڑھ بکاؤل آہہ در پیش
 نمن شہزاد چائی سہتو پانس
 چھہ ہمشیرہ کرس دین اندر جاے
 یہ بوز تھہ گو چتر سین خستہ خاطر
 اگرچہ رنج گو سہتی سپن خوش
 مبارک بر چین فرختہ دستہ
 حرفائس اندر با حشت و جہا
 دوپن سو یے بکاؤل اے پر پوش
 سپن یہ روز نہ کوثر ہا سلامتہ
 ز دربار شہی اندر سرم خان
 سہ چترات و چھن کراوان پا راو
 یہ استقبال سوے شہہ پیاد
 چھہ شہرس منز یہ پرمین ہند نظارا
 بہانہ لوت پنگ چھکھ بوز افسان
 بہانہ با دختر شاہ سرافراز
 یہ آیکھ یہ یمن گو حال مولوم
 چھہ تہندہ شور و شر ملکس یہ بٹے
 پس انکھ قعبہ وونس صاف صافی
 کز ہن تمو سہ تیتہ بتخانہ مہ غیب
 در اندر بجا آب ایس دم آرمپن
 محوت طالعک دفع بیکبار
 سپن ہر گونہ رت امو سہ سراجام
 نکارس منز چھہ میوئے تخت ماوا
 دوپن شاہس خاطر تراو اندیش
 حقون ز کھٹ پانہ سے بیہ چلناتس
 مبرا امو سہ شہا غم چھسنہ پر والے
 دوپن سکھران چترات چھہ ظاہر
 یمن سہتی چھہ سکھریہش یہ ہوش
 گرنہ یوہ شادمان پا کھٹن بشوہر
 خصوصن سہتو چھس سہ پرمی یہ دلخاہ
 تقریر تو دارا گوس دلخوش

گمان گو شهرین بر پاقیا مہ
 چتر سین حال ڈپیشہ او لاران
 حرفائس اندر سے مضطرب راو
 دچھہ شاہ شہزاد گو ستاد
 دوپن شاہس مبرغم شہر یارا
 پہنہ مسکن چھہ در شہر پرستان
 پہنہ افسر چھہ یوہ بر مسند تاز
 یہ از تانت یمن رش اس معدوم
 بگر د شمع چوں پروانہ یم آے
 ز گت غنی شہس گوہ ڈ مشغینہ مافی
 شہر یشہ راہ شہر پیچہ تا سنگلیب
 بہانہ تیلوانہ افسرین
 ککے دودہ گئے اس کو بخت بیدار
 سراسر پرکو یہ آیس خاص یہ عام
 چھہ اسو سکھران دودہ فیرو از پنج
 یہ بوز تھہ ڈوڑھ بکاؤل آہہ در پیش
 نمن شہزاد چائی سہتو پانس
 چھہ ہمشیرہ کرس دین اندر جاے
 یہ بوز تھہ گو چتر سین خستہ خاطر
 اگرچہ رنج گو سہتی سپن خوش
 مبارک بر چین فرختہ دستہ
 حرفائس اندر با حشت و جہا
 دوپن سو یے بکاؤل اے پر پوش

بہ عیش و ناز چتر اوت چھے یکتا
 اُس روئے مئے اوسم نہ قرارا
 یہ رُچھن دیا خدنگار ژے چھے
 رُچھن پُچھانہ کھوئے چون اولاد
 ملاقاتس یہ سوزن گاہ بیگا ہا
 تہ ہے سستہن یہیہ باجہ وحشت
 خود اٹھوئے سلامتہ تاج تر تخت
 خزانہ چھم مئے بری بری موہرتے دیار
 دیو روہ حصتہ مئے مدعا چھم
 ز مادر دڑا یہ خندان دل کورن دور
 بلے استاد بر رفتن اکہار ان
 بیٹے چبلہ دووم آن نر ملا نام
 دُچھنو کھووروی ز ماشوقان طنناز
 چھے یم پُڑھو باہ تھاوین تم بعزت
 گزھن کتہ کن چھم تھہ پاروٹن رست
 یمن بر دوش دو پنکھ پیکوتینہ
 دباب تم نگارن وڈیچھن پیٹے
 رہن آپستہ پاٹھن ون کہارن
 اڈو باحرمت و باحشت و جاہ
 چھہ اکون ٹھہرنے نیٹہ جاہ بہتر
 ہوا مئی تخت پرریو بر زمین تھو
 پھولس جائن دُچھتہ فاطمہ زولس
 سو چبلہ نر ملا ہستہ سستہ باناز

خبر ساہے چھے شہزادس سراپا
 عزیز ازبان و دل چھم بوز والا
 حوالہ وہ نر تھے کرے چھم یقین مے
 دوپن شاہس مبرغم تھاو دلشاد
 دیو روہ حصتہ مہربانی چھے شاہ
 دوپس شاہن دس پُستہ دولت
 دوپس شہزادن اے شاہ جوان تخت
 بہ اقبال تو اے شاہ جاندار
 تیش کینہہ چھمہ حاجت بس دُعا چھم
 عرض چتر اوتے روہ حصتہ طلب کور
 ہوا مئی تخت بیرون اوس پران
 بمع آن ہر دو محبوبان کُلفام
 ہوا مئی تختے پیچھہ بیوٹھہ باناز
 ز مشفق پیشرو تھاوین بحرمت
 بہ فرمان بکاؤل تخت برخاست
 نگارن کن جلو پھیڑنس بہ ہمیز
 بہ امداد سمن رو تینہ تر گے
 سمن رو پُڑیہ کن وڈن شہزادن
 نگار اولپنس تتر بہ خد گاہ
 بندہ سس کن گزھو در روز دیگہ
 عرض نیٹہ جاہ تمہ پانے نشان ہو
 بدولت خاندن شاہی اندر ژاوا
 پتے تس ژاوا ماشوقان طنناز
 عاکر اوس تیار نیرنس

سخن رویه خبر سارے تیج اُس
 بمسند مایہ شاہی پیچہ بانسہ
 سہ دلبر بیسواتس سیرت محمود
 خبر یامت گئی کھ رتہ آہ یک دم
 تمن بویہ تہ کا کٹ شوق مافوق
 تسلی کوڑ کھ شاہن بامدارا
 خبر بوز تھ گئی خوش پہ بوز کھ چاو
 حرم خانس اندر رتہ ژاہ یامت
 کوڑ کھ لو لک کنارہ پا نو مانی
 بر مسند پیچہ بر فرش گرامی
 قدبوسی کزان شاہس پیا پے
 وزیر مسند نیچو بہرام تس ناو
 سہ بو انچاریج پیلس بہر جا
 جدیدس منز گوشت بہر خبر اوس
 نفایس تحفہ مائے برگزیدہ
 شاہس نیش دوت یامت کوڑ تہ تعظیم
 کوڑن نذرانہ تموا او نمٹ شاہس پیش
 پنن احوال سورے دانہ دانہ
 تبس پیچہ شاہ گو بوز تھ بہر بان
 کوڑن بہرام ہر گونہ سدا فرار
 دہن دہن ترین فقاکوڑ شہر یارن
 جدیدن دہن جدیدک باغ ہوون
 بہر جا تاءے تمکو پھیڑنہ پاوڑ

سرود و ساز تمبو بوزان بہر سو
 و چھتہ گئی در تعجب مہ جبینہ
 دو کچھ شاہسی دریں بارغ دل افروز
 شہن دو پیکہ بہو پینے چھ جائیں
 غرض دل پھول تمں دہنہ و فی نگارن
 مکان لوٹب شرف و دو تکھ میکن دار
 دبیرس حکم کور تمکو تاج دارن
 بہ شہستان شاہ زین الملوکس
 دبیرن روتہ یلکھو ترینہ و فی شہن کون
 عبارتہ موصیصر یا ٹھٹھن و این تس
 خدمت پانہ پیمہ یا چھس بہ مجبور
 چھ مسکن پیٹہ کاک خستہ گوشت
 کرن ترتیب چھم دہنہ و فی نگارن
 مہر بانی تہنیز تشہیف آشن
 نگاہ بر راہ تراوتہ چھس بہ پاران
 پیٹہ یا ٹھٹھن لیوٹھن فیروز شاہس
 مظفر شاہ جزیروک بو حکمران
 شہن پانٹرن کرن قاصد دہانہ
 دباوب قاصد و خط و اتہ ناؤکھ
 شہو روتہ پیرکھ تہ از حد سپنہ شاد
 درنگی کیٹہ کرکھ نہ درائے ساری
 بشان جسم پکان با حشت و جاہ
 میٹھ سے دراد با پرو وزیران

یوان بائس ز ہر اطراف خمہ شبو
 موٹھکھ رنج سفران سپنہ کینہ
 بہو در استراحت یک شب و روز
 کتو سوز بوز نے چھنہ کانسہ و این
 کران عائش چھ پھیران دہن نگارن
 رعایا جاہ خوش و پیشہ شہریار
 یکھن خط مشفقن تہ شہریان
 ملک گلنار بیٹہ رضوان شاہس
 لیوٹھن تی پانہ شہزادن بہ تس دہن
 بہ ووتس دایہ دیدار اتو ہند بس
 تھتہ اندر چھس منگان مانی ز معذو
 لہازا چھس بہ شاہ بستہ گوشت
 قدیمس تہ جدیس اہلکارن
 فروتر نوکرا پینہ نے بہ زان
 میٹھ چھم عرض خدمت شہریان
 گلستان ارم کس کجھکھاس
 ازیں بڑدہ کورن دایف با اعلان
 بمع کاغذ بیٹہ تحفہ شہیانہ
 شہن نش تحفہ در پیش تھاؤکھ
 یوان پڑھ چھکھنہ و اد شہزاد
 تہمی اہل خانہ ہستہ زہ پاری
 نگارس دایہ شاہس کوہ اطلا
 پے تعظیم قبلہ شہریان

شہزادین السلطان روٹ سہ دربر
 ملک گلزار گلزار سہ پتھ پتھ
 اکتھ اندر دوت اکتھ شاہ فیروز
 مظفر شاہ فیروز سہ پتھ آو
 سو روح افزا دباب گئیہ ترخان
 بہ شاہی خانہ گے داہل تماہی
 جہاں کور ہندے جہاں بولول
 مظفر شاہ حسن آرا سپہنوش
 گلستان جہاں خوش گلشن دوجھن یام
 شہزادہ رضوان تم ہیستہ اوس ہاضر
 ملاقاتھ تم کو پانہ وانی
 بیکہ پگر مبارک صد مبارک
 دوجھتہ آں شوکت شاہی ہرگون
 سو چہلا نر ملا خان گئیہ زیاد
 دو پکھ کیا مانہ ہے تہ سون یہ شہزاد
 لبین جہاں ہستہ جواہر ہم چھ نامی
 دو پکھ جہاں تے گے بخت بیدار
 نحوہ اکرم س ترقی عمر بر پاور
 سپہن ترانہ جہاں ترسمین رو
 غرض کرو کہ بیک ہفتہ پیایہ
 جنیاف مہی شاہی گوئے گوئے
 ملاقاتہ ریشہ یستہ سپہن سیر
 چھ وڈی کین شہر اندر شہر شور

کوڑن سرخم بہ مادر تہ بہ خواہر
 شہزادہ رضوان سپہ پتھ تم تہ پتھ
 جہاں اوس تہ سپہن بصد سوز
 حسن آرا تہ سپہن سہی بران چاو
 رہن در بر بکاؤل خواہر جان
 ودان باہم سپہن گریون بیون سلامی
 دوجھتہ دوجھتہ سپہن خوش مرج تے مول
 دوجھتہ یامت سو گلہ و تے پتھ پتھ
 زحما تہ سپہن محمود بو نام
 دوجھتہ گے بیسوا تم جمع خاطر
 ز فرحت فرقتہ روئے کھ تہ وانی
 کران تسلیم اکتھ تھادہ مبارک
 سو جہاں سپہن ہارن و معنون
 دوجھتہ سپہن رنگہ رنگہ شاہ آباد
 سنگد سپہن اندر بوستہ صیاد
 چتر سینس پتھ دوت تمامی
 اکتھ شہزادے صحتہ واکہ بو شہزاد
 بہ ایں شہت اکتھ سپہن چشم بدو
 نژان دن مرثہ پتھ آسہ ہر سو
 سرود و ساز فرحتہ چوان مے
 کھنیکہ دن جنہ تک تھہ بونموند
 دو پکھ واپس گز کھوش دوجھن گوئیر
 کران دوجھن انتظام ملک فلفور

خرابی چشمه چھ اندر منک اشکال
 بہارا بیتہ روزن چھٹہ دوستور
 کرے نکھ خاندان عذر خاہی
 دوپکھ تس تخت دولت یاہوئے
 ترقی مودسی نے اپزد پاک
 غرض روحیت مچھن تم باز پس کے
 سو یہ باری پران حمد و ثنا بے
 مظفر شاہ جزیرہ دہاؤ یا مستعد
 بکاؤں آیت پترس نش بعد ذوق
 حسن بانو یہ عجز و انکساری
 سو روح افزا تھو کہ نزد بکاؤں
 دوپکھ تس سوزنی جلدی بواپس
 سپر راہی جز پسر تم بشوکت
 بدولت خانہ شاہی کران عیش
 نگارن دھن اندر بے واپہ تم سیر
 بکاؤں سرگردہ ماہ جب پیمان
 وہ یہ اگر پیو تمن باہم خیال
 اول تمہ آسہ کافی در حرم گاہ
 وزیرن تہ اُپرن ہائے دہ خیر
 کرکھ پادوین فردا دریں باغ
 بہ ایلان شہی کہ ناز نپسند
 کوڑکھ پادو تہ یا مستعد صبح پھول
 بکاؤں سرگردہ آں حسیان

چھ کرکھ کرکھ قطنہ زن امت چھ دجال
 کرکھ واپس توئے کرکھ تنس چھ
 بہوئے نش کرکھ تنس چھ شہی
 بہ بد بیناں چشمن خار بونے
 بہ منشاہ تو ایں گردنہ افلاک
 بہ حرمت پینہ من شہرن اندر شے
 ملقاتا کرکھ تم بہرور گئے
 خیال خویشتن ہستہ باسلامتہ
 نہ روح افزاء و بینہ باقیئے چھ شوق
 کرکھ آمادہ بر تجویز ساری
 یسید تمہ ترہند باپتھ شور و شرک
 یمنے اولاد آسہ در سلطنت بس
 بکاؤں روح افزا ہستہ بہ حرمت
 بہ فرقت بو تمن از دل ڈو لکھ پیش
 کرکھ آسہ خانہ مجربے گاہ و غیر
 قدیمان و جد پان ناز پیمان
 بہ باغ شاہ پری کرکھ ہر تماشا
 کوڑکھ تجویز دھن شہرن بہر جا
 بیہ یم ناز پین آسن ترا سر
 چھ یس از شاہ پری بند راہ شند باغ
 حسیان بعبتان و مہہ جب پینہ
 جمع گئیہ آیت تمہ نزد بکاؤں
 کجمن تمہ سستو پانس در گلستان

ہر سو اسو باغس چھو لو ہستی گل
 وچھکھ جاپا پسنہ خاطر خویش
 ولسہ ہمتہ اس چھادان آن بکاؤل
 گمڑ پیمہ منتشر آسہ آنکھ پیش
 ہر آئین زنان اندازہ بوزختہ
 قصب پوشاں زرا اندودہ خروشان
 ہمتہ پاٹھو مہ جینو تراؤ آواز
 بخوش الحان بیک حلقہ بعد ناز

بکاؤل چھے گیوان

[دکنہ دینہ ون یاروف]

صد مبارک نو بہار آو تانہ سبزار لٹویے
 شاہ خوبان باغس تراؤ کردیدار لٹویے
 رنگہ رنگہ گل چھ باغس پھیر ہر سو شیر لاگ
 جوئے بے آب پھیر ناگس دوہتہ پھوار لٹویے
 شاہ فیروز فی پری کور چھس بکاؤل مشہور
 تاج المسکینہ کتہ کتہ دور ماہک کار لٹویے
 پتہ پریستا نیچ پری یے ناؤ لاگتہ دڑیے
 روئے کران دڑی کڑی کڑیے خوش رفتار لٹویے
 شاہ بادچہ مہ جینہ عیش مقامچہ نازین
 ویر ناگچہ خا توئے روئے مشرفہ دار لٹویے
 مایہ سیتو آتہ باغس متراوس سار فی گندہ گٹنر
 تن ناؤ کھ ناگس مترا بوز سیتار لٹویے
 نو نگار کس تاجدارس تس شاہس نامدارس
 بوز ناوان بالہ یارس سوز چن تار لٹویے
 را پریشیمہ پلو ۲۷ سوئے مایہ لاگتہ

رنگِ بلبُل تہ پائشِ اَلِ کادو دہندہ دہندہ آوئے جاو
کاوِ زولِ نیرِ بلبُل تہ ناو چھاو گلزارِ لُتو یے

گل تہ بلبُل خاص محبوب اکھ چھہ طالبِ بیاکھ مطلق
چھہ بلبُل زلہ بومرمن لوبِ عشقہ آزارِ لُتو یے

ناو پارِ مٹھ خوجہ چہ یارِ بِل شوقِ وا لہ درائے حضرتِ بِل
تہ عالی شاہ مُرسِل کاو دیدارِ لُتو یے

اے برادرِ وند چھہ سُل حل مشکل زلفِ اندِ بلکل
زلفِ ناگس کُن قدم تِل شمعِ صابن زرارِ لُتو یے

کا شونِ ہند سے چھہ پُشتبان بے ساینِ سیابان
تسو چھہ ال آن لکان مٹھ ہیشتر مٹھارِ لُتو یے

نہ لادس کوہ ماران درگہ شیخ حمزہ سلطان
نعمت اللہ حقو بہر اک شمس اللہ یارِ لُتو یے

باقی داستان

سہ مسکن تن بخاطر اوس دلکش
کرن داپس بمع انعام راہی
پنی نے کھوئے تہ تمہ تھاوین بھر مٹھ
نہ وہ سہ سہو ہر مٹھ کراؤن شرافراز
چو ہمشیرہ چھن ایں دختر تو
چھہ بیٹو شند بیسوانام کراہی
حالیو نادیس شوقِ روشن

بکاؤل جاوے بے خوش از پرپوش
بدعت آسہ پیمہ در بارِ شاہی
ہیوین عاشاکون ہمارہ بیان ہر مٹھ
سہ چتر اوت تھوون بر مسند ناز
دوین تس وعدہ چھم باقبلہ تو
شہدہ رنواہ پشز دو دختر چھہ ناہی
ملک گلن پشز دو دختر سو گلشن

بدستور سوابق در حرمگاه
 اگر چه اُس سارنی پیچیده سر تاج
 شبه تاج الملوکس دل سپن شاد
 تلخه تکلیف کافی محنت و رنج
 بمع آن محبیبان دوش بادوش
 سود روح افزا مظفر شاه بنز کور
 به دیوان خاصه شاه تیس جاب
 کورن پاد او تنحه از کثرت زر
 سود روح افزا بلا آمیزش غیر
 شبانگه بر بساط ناز و طناز
 رفته پاهین گذران روزت شب
 قفسار یک شب مانند ماهتاب
 تیس بود انکه پن لعل بخشان
 سه دیوان خانه بوشهور آفاق
 پیشک تموشند سحاب و حله بانو ابو
 شونگی تنحه پیچیده اندر خاب تنحه
 چو ماه تابند لعل بخشان
 سه یس بهرام بود لسنوشند پود
 نگارن متر حضور شاهزاده
 دیانتدار بود مرد دلفروز
 درین شب اتفاقاً از پیه سیر
 خرامان دوت نزدیک حرمخان
 ذرا کھرباد لوگ و چھنے تماشا

حقون معھور تم با حرمت و جہاہ
 بدائی تم کن روز موعداج
 و چھن ہر گویند شاہی خانہ آباد
 سپن حابیل تیس سرمایہ کے گنج
 بہ بارغ دلبران لوگ چھائے پوش
 بہ ہمارے بکاؤل شاد و مسرور
 عقیقی اوس تنحه نام دل آراے
 برایے خاب گاہ حقونس مقرر
 بکاؤل سیتو پیچہ کراوان دوش سیر
 کران آرام تراواں ڈاچھ باناز
 بر عیش و کامرانی آن شکر لب
 بہ ایوان عقیقی اُس در خاب
 سود بنز روز کر تنحه تابان درخشان
 زمرہ کی بہر جانب لگتنه طاق
 بہ نزد طاق بہر خوش ہوا بو
 اویزان دانکہ پن گوشت بہ غفلتنه
 در پچہ رکنو اویزان اوس تابان
 شہہ زین الملوک کن یس چھہ مشہور
 وزارت اُس تیس از خانوادہ
 حق خدمت بجا آنان شب و روز
 سه در امت زونہ کاشش اوس چھن
 عقیقہ اوس یس شاہی دیوان خان
 در پچس پیچہ و چھن چھکان کا شا

چو ماه تابند تر تخته روشنائی
 در چس پیچیده که تلو تلوست چم جوهر
 بنظر پیر تر و تلوست سر چس نمید لال
 کزین دهن ترین کورن تخته جای قرار
 مگر داول نه سته گاش از جاسر موجود
 بنظر پیر آسبه آخته جاسر بکاول
 به دیر آو ترا عین لمر به بستر
 دیان کر گاش پخته لمر گزده شب معدوم
 ادا گپه راخته طبعن تر و پرتو
 سوسه مشفق اس تس چون خواهر جان
 دوین تس بر دیوانخانه فلاں جا
 سمند پرتو به دوین تس اے برادر
 بکاول تس بهر گویند بهر جان
 دهن تس پھر وان چس در بارغ از شوق
 شبانه در عقیقی حجره خاص
 کنن بهر اسینه یا ست سوخن کور
 دوین کر لوسه دهن اقدر شب تار
 ادا گو دهن پرند زاسه آلمن
 پخته کور خانه دانه بستر خاب
 تبس بهر اسینه نیند کتر گم
 نیند بهر پیپه سار نه کوش گمان
 سبن تیر دوت نزدیک دیوانخان
 چو دزدان کھوت بزی پیچو تراو اندر

بحر تخته گوته دوین یا الاهی
 و چسخته آخته کن و نان یم جانور پر
 کھوئی جانور لاکتھ یمن زال
 رینه واپس به منقه مار به عار
 دوین طهرن سینه جایی چم یثو
 شو تکتھ ناحق کران چس بو تغول
 چو خاکستر لوگس آن بستر زر
 ووقو امه گاشه که کر ما به مولوم
 دمن اندر سمن رو پرتو به نش گو
 بهر گویند تبس پیچیده سوسه بهر جان
 چم کس آسان شو تکتھ کر تم سینه آگاه
 چس روح افزا شو تکتھ جایی اندر
 اول بهر جان دویم چس خواهر جان
 چم مشفق اکده اس عاشق تیر عاشق
 تبس آدامگاه تلوون به بخلاص
 س عاشق اس تس بو تخته سبن ترور
 کر تخته تس نش کر دیدار بایار
 غذا کھسخته چسخته نیند بهر پیپه خانه لسن
 پنیو کنو تخته اکھا خمه شپه ماتاب
 چو عزتساب آدمی اندر طلطم
 بجای مدعا از بهر تخته روان
 و چسخته موقه کنند لاین به ایوان
 یسخته اس خوشه آب مروت سوسه اندر

پلنگس پیچیده چه ماره چاره زن
 و چهره بیتاب گو بهرام دلیشته
 ز عقل و هوش سئو بیگانه سپین
 چو مجنون عقل و دانش گوس اندست
 زین بیوایه آن کله در آغوش
 کشتن میو تنس تنی از بدگانه
 و چون آنچه باز تیره بهرام دیو تن
 جدا یک دم سپین از بستر خویش
 ز کمر یوت او نه نگاه باده یوت زاکه
 به جلدی گزیده دفع اے الحق الناس
 اگر چه اوس سعه تے تن پخته گرفتار
 سه هرگز چسبنه از بستر دلائی
 پلنگس پیچیده بهر چه بود در خاک
 تحقیر و سستو کورتن رسته مجروح
 دوین تن نیر جل ورنه نه نه نه
 و چهره به رحنی معشوق طراز
 رز پیچیده و دخت بایر گو دبا داب
 سه روح افزا سپین دارا پریشان
 دوین که نیر شب فردا زده اند
 مے و دهنی یخته جایه روزن چسبنه لایق
 بکا دل بود یو دیته داستان
 نیشدر راوس دوین که نیر اذراحت
 غرض پیول کاش دوختو کستو رحنی جل
 ماره و تنی و پیچیده ۳۴ پریشان ۳۵ رزیش گو واپس

برهنه سر بی کم جاد تنس تن
 سیاه ماران تنس دل گوس بوچیده
 و چهره روتو تنس دیوانه سپین
 پلنگس پیچیده سه کله دست چو دیو بدست
 پستین تنس نیشدر بهر چه تنس چهاونی پرش
 سپین و بیدار پیچیده از آسمانه
 گیس گله مشدین زن شام دیو تن
 دوین تنس اے کینه خوسه بدکیش
 ازین خیره مری شکس کره چاکه
 به همیشه گزیده صحنه یخته لاگ اخلاص
 ز به عقلی گیس بیزار بسیار
 تزد و پیرویه گو در دل نهانی
 دیتن داره پخته از خشمناکی
 کله تنس تنس زن اوس کورتن شوه
 در پیچیده کله گزیده تنس اش اذراحت
 بجایه ریمان بهرام گو باز
 به بستر پیو پخته عشق کله تنس تب
 پشیمان جاد ترا قول نیشان
 جزیرس غز عجلدی سوبه خانه
 گزیده هم بدنا می بهرام ناسخ
 که هم گدگر یاس و دخت پیچیده آسمانه
 گزیده صحنه گزیده مارج تنس کز ملاقاته
 به بر کره جامه روح افزا جل جل
 ماره و تنی و پیچیده ۳۴ پریشان ۳۵ رزیش گو واپس

بغیر از شست شوے رھے گلگون
 کو رن تس عرض دو پنس لے پر پرو
 مئے دم رھے خصصہ بیسہ ہمارا رہبر
 بکاؤل چھس دپان اے خواہر جان
 تو لمنے لول چھم چونسے موخبہ
 دو پنس تھے روز کیا دفعہ دم اجازت
 کر تھے مجبور دیتس سستو لہیر
 جز ہر س مزد بادب داڑ خانہ
 ملاقات پدر مادر کر تھے شاد
 پشوتن عائشا کرن در خانہ بے غمش
 تیس بہرا مئے بوشوق بسیار
 نہائی اوس تس تمھو سندنو جھت
 ز بہ نامی کو رن اندیشہ در دل
 دو پن بہتر چھ لہون در جگر نار
 وزینسو بوز بہرا من یہ ڈالی
 چھے روح افزا گھر راہی بخانہ
 سپن غمکین یہ لوگ دینہ پانس
 پھو رس پانے بے پانس در اس نادان
 در یفا دا در یفا زان بہانہ
 ز شوق آں پری دیوانہ گشتم
 ملا لہ گوس مینوئے رٹ اندیشن
 سیاہ مارو تیردو دل بچھم سے
 وچھتہ نوزک بدن تمھو سندنو شیدا
 عا جھتہ چھلنے ۲۷ شیطانہ سندنو سستو۔

بکاؤل بنش گئے مانسہ مجنون
 مئے گو یژ کالی وچھنس ماجہ مندو
 چھ وڈ کین وقت سل نیرن چھ بہتر
 صبر کر روز بیسہ دوہ پائشہ مہمان
 وئے گئے پو دریں جا پور اکھ رہتہ
 کھو ترس خابس اندر چھم چاڈی منتہ
 کو رن پرداز راہی گئے سوندہ
 گئے داؤل سوعہ در شاہی مکانہ
 سپن آزاد گاڈان دام صیاد
 مگر دریش از عشق جفاکش
 نگار س منز گھر تس بھتہ گرفتار
 بہ نادانی کرن تس بکو سوعہ کھتہ لھتہ
 زو بھتہ تہ آہ رکل کھو کوڈنہ از رکل
 بہن آزاد از طعن دل افکار
 عقیقی منز لہ گوشت از چھ غالی
 جز ہر س منز چھس تمھو سندنو ٹھکانہ
 کو رنم دل رنجہ تس آرام جانس
 کریم غامی مئے از تلبیس شیطان
 دبادب گئے سوعہ راہی سوئے خانہ
 چو مجنون بے سرو سامانہ گشتم
 ہیکا دور مرز بھتہ بیسہ کر سہ ڈیشن
 ابن ادس سبق عشقن ہو چھم سے
 گوشت چھس گوشت عشقن تب ہویدا

مے عشق ناز چھم در سپینہ شولن
صوابا پھے کون مرہم بہ دلریش
صواب تمہ کے چھ لیتو کھمت حج اکر
کر کھتہ از سر قدم پیہ ہے بہ دُنبال
مگر کوہ وادۂ توت از خاص یا عام
شب دو ٹہفتہ پیلہ آسے درخشان
معاینہ کر کے سنا تھا تیک نور
یختہ پیوہ کراؤ پھیرانی ترانہ

ولو ماشوقہ روٹنس چانی لوکن
رچھن دل میون اندر خاطر خویش
دل غمگین رچھن از کعبہ بیہوش
وے ہنس چھم مے مولوم احوال
اگرچہ سوڈا ڈٹے کن بہ پانعام
ووں شکوہ کراؤ سو یہ ماہیت ابان
مخاطب مے رٹن اے یار مجبور
ازاں نور خندا زانکھ تہ پانہ

روح افزا پرہندس فراس نر

بہرامیہ سندن گیمون

زولم رو شمشیت مے دلدار
مے تھوڈو تم در چنگار
مے دلبر گو مے نش گم
بہ در بحر طلو تم
بینہ ڈیو ٹھم مے در خاب
موتھم تنہ تھو دن و خاب
بدن پھین روہ رخ گل
چور مجنون گوس بلبل
بہ اوسس عا شس اندر
وزارت میون دفتہ
شہے تاج الملوکن
سرمگ یار دیکھو
لہ دون نار دیکھو
نورق کر مے اوسم
دیم نس تار دیکھو
چو عکس ماہ در آب
قرار و کار دیکھو
شکلب موے شبل
ڈچھتہ گلزار دیکھو
نکار س نر لبہ فر
شہی دوزار دیکھو
کون ایحسان لوکن

عازفہ داہرہ شہیہ کہ زونہ ماشوقہ سندن بدلہ شہیہ

تشنہ اوسس دُچھن کن
دریغ چھنہ محرم
مے چھم جانس لمہ لم
بہ نیر ژھارے یار
وزارت چھم نہ درکار
لبن یا مٹھ سہ دلبر
کرس حالی سراسر
مے چھم امید یانت
کریم دارو برحمت
غلام نعمت الشہ
چھ یس دون عالمن شاہ

بہر اسرار دیکھو
سہ عہدہ ماگر تھم کم
زحیر یار دیکھو
بہ کوہ و دشت و دیار
فقط آن یار دیکھو
وڈس دون پاپنے سر
کوٹ اکڑار دیکھو
وچھم مریخ غلامت
بلے بیمار دیکھو
شفاعت خواہ زنگاہ
نبی محنتار دیکھو

باقی داستان

پہچھے پاٹھن کران بونالہ زاری
سمرو اتھ برس تس اُس محرم
پشکیت آدمیس با پری زاد
ٹہ چھکھ ناحق کوٹ دیوانہ تس پتھ
تھون الفت بہ جنس غیر در دل
چھ روح افزا مظفر شاہ منی کور
سُن آرا چھ تمہو ستر مار خاص
کران قانج الملوکس سیتو چھکھ مان
بہ یامت پری پنے خنر آدمی زاد
گمڑ تس پتھ بکاؤل مبتلا اُس
نصیح پتھ بوز قصبہ موختصر چھ

موٹھس کھن چن پینیں عشق بھاری
دوپن تس چھکھ بنا حق پتھ : ماتم
چھ بے بیویاد ایس تا میر تھو یاد
پتھ در در طرہ غم کھن تہ وہ نہ پتھ
درخت بے ثمر پتھ تن مقابل
پہ کتھ بوز پتھ گزہ ہی دار اسہ رنجور
پہ بوز پتھ گزہ چوں زہر الماس
پرستان اوس تس سورے مہربان
جھان اوس کوٹ مت شایہ داماد
پہ کر پتھ ہیوہ کلاما بستہ کر اُس
اگر روز کھنہ پتھ جانس خطر چھ

زبان میگو آگوسه روح سر کوزیے
 منو چیمه تور صاف گزیمه اڈ کویے
 درم یایه وده تسس تار یس کوزیے
 تپلکوز باکھو تپو جھپیل آدور یے
 باغس آتس بڑو جھه جھه کھور یے
 ماشوق میله دل تھاو دور یے
 نعمت الله دزان بانو چھه زھو یے
 رحمتیکه نیو یو پرون زھو یے
 ہڑ ہڑ پران روض شب بیدار
 روض روض موریے کیسا چھه درکار
 ہم تہ کھور جا بسل کوٹون ہتھو یار
 روض روض موریے کیسا چھه درکار
 صبر سوتو چھاو کھ گل تر نگزار
 روض روض موریے کیسا چھه درکار
 مے عرفانس دومید وار
 روض روض موریے کیسا چھه درکار

داستان

سمندر پیر پر یا مکتھ وچھه تشد حال
 دوپن تس زو ترن شایہ دینی نہ
 پی نہ میانہ دستہ کیسہ تہ امداد
 اگر رامنی نہ چھکھه آسی ترے قسمتھ
 نصیب یود تیکر آسن ترے دانہ
 وچھکھه ماگاہنگاہے روپہ آں دور
 یہ کتھه بوز تھه سپن بہرام دلشاد
 دوپن تس واتر یود تھه شہر س اندر
 مشم نہ تابہ مردن چون ایگسان
 سمندر پیر پر زون کیا فرض چھس
 وچھکھه نامی تیرے اس انعام
 یہ کتھه میلبہ بوز بہرامن سپن نعمش
 دوپن پھیرن یہ ائمہ و تہ نشہ چھه اشکال
 زلی یود روض سوع روض افزا پی نہ
 کر کھ یود روز و شب فریاد فریاد
 جہیزس واتر تھه باسلامتھ
 ملکھه پانہ گزھه میو نے بہانہ
 لبکھه ما و تھه بناگا سوپہ گنجو
 سمندریے دعا کروون جہ جاد
 نہ خواہر تہ یہ چھس چو نے برادر
 ہمیشہ یاد یود وے آسہ انسان
 جہیزس واتر تھه اصلو غرض چھس
 دوپن تس گرم آبہ تن نہ کر صاف
 کر کتھه غسل مصفا گو پڑ پوش

لباس مرد کو تنس از بدن دور
 عروسیا ہویہ کو زن لاگتہ سے زیور
 گنتہ تہ تنس گنتہ لاگتہ جائے نو
 سین تنس موختہ پھول تھوون در جیب
 جز پرس و از تنس سین تنس زان
 و ہا افس بنفشہ نام خوش خو
 بہ روح افزا مشاط اس نامی
 دریں اثنا سہ در ایش اس بیرون
 کوون از جیب در دایہ ہاندم
 وزیر زاد نگارک ناو ہرام
 اٹھو اندر خانہ دارینو گر آیے
 سمندرو پرنہ ناو تھہ رٹینہ در بر
 بنفشہ دوپسہ ایں لڑکی دلار اے
 سمندریہ دیس چھہ نہ تھے مونوم
 سپینو بالیغ دوہے اہم آنان تنگ
 جز پرس سہ کرک چھم تنس
 اہم ہمراہ دوہے سیلہ اکنس تنگ
 تھے نش کینہہ کال تھاون لے بنفشہ
 چو خاہر زانی زن مے کھوتہ برتر
 سمندریہ کو رس بردیدہ اقرار
 یہ اکنوں وازوت زن کو س یکسال
 بہ یز تھہ وہہ اچھن اندر کر س جائے
 پچھراون یہ شہر س جاتہ جاییے

لباس زن تنس لوگن بہ برپور
 بعینہ کو زانہ غیہ شہر
 پھو کھا دیتنس پرتھہ نابود سے کو
 دوو تروون سہہ مہتہ گتہ از نظر غیب
 تھہ خانہ زانہ مہتہ مہمان
 و نان تنس اس ہمشیرہ سمندرو
 کران تنس از باناز تھامی
 سمندریہ غنیمتہ زون زینتگوں
 تین مانتھہ تنس کو پادو یکدم
 بوضع زن دوین تنس کراو آرام
 سپینو دل غمخو و چھتہ مہمان یایے
 سہ زانان جہا تر تنس اس خاہر
 تھے کیا داتی توے سیتی چھہ پرتھوئے
 یہ دوہہ بینہ چھم و لے تیلہ اس جوہوم
 بہ ایں خاہر شہر و دان مے دانش خنگ
 سپینو ہاوس تھے تھہ شہر س مہمان
 موہیا چیز تھہ اس رتھہ رنگ
 بحر مہتہ تھاون زن پچھون ہمیشہ
 چھہ عالی خانہ انج کو رحس کر
 یہ بر غم کو اس سیتی مے بدلہ زار
 مے امو سہ کو مو حیت روز خوشحال
 موہیا کھین تر پین تھاون چھلس تھے
 اس پرتھو پرتھو لگرتن بلایے

سمرو بوز حقن این قیل و قال
 ہیوتن رخصتہ بنفشس دراپ قلعفور
 نگارس و اثر کروون نہ لغوفل
 بجاول اس سرخیل شہستان
 دین رونق بہ جلو دهن نگارن
 کران تاج الملوک عاشقہ پیغم
 بنفشس نش دیان ییلہ رود بہرام
 کھینکو چیز تھا و عوس ہرگوئے وافر
 بایہ سیر پھر نوون بہرہ سوسے
 دوپین تس روز خوش پانچھن مبرغم
 سمرو یہ ہنرے چھکھ آشنا باے
 غرض تھا چن سوہ درخانہ بکھبان
 بدولتخانے شہی کران ساز
 پتھے پانچھن ادا کینہہ دومہ سپنہ یام
 سیٹھا غمگین یوتس اس آرام
 دومہ ہا کہ پوتہس در دل خیال
 بنفشس سانہ ڈیہ حقوومت سرباق
 بہ پشت آئیہ از عقل و بہ تدبیر
 مبارکھ آئیہ سے یس پیش دلبر
 چہ آئیہ نگارس انتظارس
 ز عکس روے دلبر عرق در آب
 نیکبخت بہ جابہ خہ آئیہ حقوون
 بہ فردا کامہ پینے گئیہ معذور
 و ساز گوسامانہ

سپنہ رمحفی بلا کر مس حوالہ
 وڈو تر وون بہ پریدن کوون دور
 دین تمہ حاضری نزد بجاول
 تھتھے پتھے باغبان اندر نگبان
 تھتھے پتھے ماہ تابان شہستان
 پران حمد اخوہ دایس کن دما دم
 ہیوتن عاشق کون از صبح تا شام
 ذرا گوشادمان آن خستہ خاطر
 تماشا ہوتس بازار تہ کوے
 پتھے خسانہ پن اندیشہ کر کم
 لہذا دون اچھن اندر کرے جابے
 بہ سامان مشاطہ پتھے سونیدان
 بہ روح افزا بہ عیش و عشرت و ناز
 بنفشس نش سکنت کرد بہرام
 بہ روح افزا گر تھن گوڑھہ میون پانام
 پتس کن سونہ ہا محفی سوال
 کوڈن آئیہہ تمہ منز بہ چالاک
 پتھے پانچھن کوون از شوق تحریر
 حقوون مشاطہ بر زانو چھتے بافر
 پتھے گل بلبل اس آسان بہار اس
 گر تھان آئیہہ ڈیہ پتھے رفے طہاب
 بنفشس ہر امیک ہر گز نہ بوون
 بہ روح افزا ہیوتن ساز اکون پور

او تن آینه کروون صاف از مل
 پس و پیش اس آینه سوه کروان
 نظر پیش پیرمزه تخته کن گیه تاران
 نوشته پورن دارا شاد گیه مست
 بنفش کینه و وون پیر لوبه تسکین
 مگر مولوم که عیله گره هم راز
 بنفش کن وون از نور اخلان
 غم همدم ز لبت یوسف جی کوا
 جواباتس وون گویند گوارا
 چینه مردی غلط آینه تراز
 وون فردا اینک مانع بخندم
 لبت چین بر چین از درد بکین
 دوپس پیرمزه بایه و نتم اس دلارام
 چینه زن ترودت چیه دفتر عیش
 دوپس پیرمزه بایه غم بکینه
 وون فردا جواب این سواله
 مگر راتس نیتند آیس نه اصلا
 بنفشه بکیر سوتی اس بیدار
 تن نیتند راس کروان بهرام مجبور
 کرم آگاه گزیده بون وون ماتس
 که ماشوقه سنده دست کینه مار
 همیشه می چیه درونی یا سوه راز
 همیشه تس بھولان نارس چیه گزار

مکل ساز بیله کورنس مکمل
 بزاف آینه آینه شیران
 پشت آینه شیران تیر سمران
 آینه تن آینه در دست
 دوپن آنت چه بهرام نگارین
 سوه کینه پاچودوت یوت تم کزود پرواز
 کروان با خاطر خود مشور خاص
 همیشه تس سوه پنج رو چیز کینا گو
 بنفش در دل خود سونج وارا
 کورس اصرار پیرمزه وون اینک راز
 دوپن تس سوه راتس دم تر خنده
 میوتن رفه صحت عیله آینه غمکین
 مشه گوشت تبس کهن چین تارام
 ت کینا از پیش چکه دلخسته دلریش
 بنفش قصه تس بوون سراسر
 بعیش و ناز خوش پاچین ت کز رات
 اگر چه کورس پیرمزه بایه تسلا
 صبح بھول روز روشن گو نمودار
 سوه زن بیمار کما پیر اس رنجور
 سوالن دهن جوابس منتظر چس
 دوپس پیرمزه تس عاشق زار
 حقیر و سوت یود کلون گز چس
 پیرمزه بون سوه مار آزار

دویم یس طایس مطلوب پنهان
 چو منظر تلس همیشه تلخ کامی
 سه آسان بس چھ شیدا کرو چھن
 سه زانان پرتھ اکھا محبوب ماشوق
 مثل مشهور چھنے مجنونہ پتر کھت
 چھ کھ پتر و اتر ہے کس چاڈی کیا لے
 پھٹے پاٹھین گزھتھ دن آغہ بایے
 بنفش بوز محضون یاد سورے
 بہ روح افزا سواد تھتھ پیس یکدم
 دوپیس بگنے کوہ ڈی کر تم ترہ اظهار
 بنفش بوز مت و ونس سراسر
 بہ روح افزا جواب میلہ آو فایق
 دوپیس تمکو پوز ورتھ گزھتھ کوڑتے بوئے
 اگر کوڑ سا پتر چلہ بہانہ
 مگر تہ مون نہ تمکو سہتھ کھتار
 سوکھتھ مجبور دوپیس است باوے
 مے چھم درخانہ پترھو بایا رہبان
 سیٹھا عاقل تہ دانا شیر خواہر
 ونے کیا علم تہ پورمت چھ کامی
 دوپیس تہ توہ چھ افسوس ہے لے
 نہ بوو تھ زانہ مے نش تمکو سہتھ فسانہ
 یہ گو پتھ کٹ تہ کوہ اڈن پگاہ ساڈی
 بنفش دوپیس واپس چھ سعادت

ہمیشہ در جہاں ناخوش مے آسان
 منمنض پاٹھ فانی زندگانی
 کھٹس میلہ جلوہ دتھ دیدار آں یار
 بخاطر ہستہ خیال یار مافوق
 دوپاکھ تلس بعد پاٹھ غبر خلافت
 دوپاکھ تمکو و اتر ہے لائے سوہ بڈ جانے
 گزھتھ غموش پھیر یکدم چاہے رایے
 سکھر کر امون شن ستر کھتھ بوئے
 بزانو بیٹھ تمکو ہے نش پتر از چم
 سوالن دون جواب یوہ چھکھ خبردار
 مے راتس سوچ تھموم نہ پتھر لہ
 چھ بہرام آستن تلس وارہ گوشک
 تھم پکھ راڈ پتر ورتھ کوڑتے ہائے
 مے سوچم راڈی راتس پنبہ بانہ
 دوپیس تلس پوز مے نش ون پتھ کھتھ
 تھم نش پتر شیدا کر اکھ پتر تھو
 ونے کیا مار مٹزن ماہتا بان
 سوہ و اتم آیہ یوت یتر کالی بافر
 تھی و ونم یہ مانی دم مے مانی
 مے از تہمتھ تھم ہا ورتھ کوہ پتر تھو
 در افسوس چھکھ تھ بیگانہ زانہ
 وگر نہ کھکھ سزلاکے انھن راڈی
 پگاہ عاجز کرن تھم نش بخد مت

مے تہ تہس کیت یہ فوہان چون مہتر
 دیکھ یو دے سراپا پان تراون
 خصوصن میانہ پڑھو بایے مبارکھ
 کرکھ سادائمس سے آیت واپس
 درونی کو سسٹا بہرام خوش رو
 صبح پھول تہ کرن چالا تیس جان
 بزیر برق تہس نش داتہ ناؤن
 بوضع زن کوڑن تعظیم و تسلیم
 ورجھت تمہ پڑن مہمان گنام
 مگر تہس کن کوڑن نہ التفات
 بنفش ہنوت کرن مشاط کے مشر
 کوڑن ییلہ ساز مونگنس اپنے نام
 گمانہ کوس ورجھت چھس نہ دیروز
 بہ روح افزا سپن نشدہ مطوب
 بظاہر زانہ نہ تھر بٹھ پتے ہئے
 دوپس تمہ دس معافی یو دغلط کوس
 یہ پانے پیچھے سورے و نہ چھے خام
 کرتھ صحتہ فارغ مشاط دڑاپہ واپس
 دوپس تہ روزیٹو از چاڈی پڑھو بایے
 دوپس پیچھے چھم یوے کوڑمت تہے روشن
 مبارک چون فراون یہ گفتار
 غرض تراون سوسو واپس سوسو آئے
 بنفشہ دڑاپہ یا مت پیریہ کوڑشور
 ۱۰ مصنوعی آپرے نے نقلی زانہ

چھ دھنہ دے زر خرید چاہنہ کسہتر
 چھ حاضر بس اشار چون ماون
 میٹس کر یاد پڑھ شامان شاہ اکھ
 برخانہ وونہ تہس مصنوعی آپس
 دوپن تہس یوت بہم حاضر چھئے بو
 زین پیڑتھ سوسو مہمان بلے پدمان
 یہئے پڑھو بایے چھم تہس واپہ ماون
 دے ازہ میت دیرپہ دل نیم
 نکارک مے وزیر زادو چھ بہرام
 نہ شک و تہیہ کوڑس انبساتا
 شکھا کیتھہ کوس نہ میرکیتھ چھ اتھتر
 جلدی اٹھانے ووتھ سہ بہرام
 دین تھر کیتھ تہس عقل تواموز
 بنفشس دوپنہ وچھ پڑھو بایہ مہتر
 یہ نادان کہ گانچ اشنا چھئے
 یٹھ سوسو ساد اٹھ سہ قبلہ گاہ اوس
 وینکٹام زانہ نہ ہش موج یا زام
 رنمن پڑھو بایے عرضا کوڑنہ واپس
 مے نش راتس اگر مری تہے چھے رات
 محکم چون بوڑی تھن دھنہ چھ توشن
 اٹمس تہ میانہ بایت فخر صد بار
 بلاے کرش حوالہ کر تہا ایے
 دوپن بہرام سہ بد ماشن ڈیمو
 ۲۰ شری سندی پالمو

نہ کھو یوت واپہ نوو کھ توہ کر آ کھ
 مٹیتھ آسی کوٹ شاید تہیہ
 دھہن پر داز تہ کوہ رڈر آ غار
 دہن سوڈن تہ پر کرین کوہ نہ دھت
 کرکھ بد گوے تہ بد خوے صورت
 دوہن تس پوز مٹے نشن ناو کیا چھ
 دوہن تس پوز چھ پن کوہ مٹ مٹے گم نام
 سبب یوت واتیک سارینز چھ روشن
 کوہن شہرین کلاما بس دل آرا
 بروہی برجہین تہ چین چوہن
 دوہن تس اے زن بدخت عیار
 کلاما چون بوز مٹ چھ نانی
 ترہ شرجا دکرکھ دارا تلن شور
 نہ کھو یوت واپہ نوو کھ توہ کر آ کھ
 مٹیتھ آسی کوٹ شاید تہیہ
 بلا اندیشہ از حیلہ بہانہ
 دیتھ بوز باد میونے تنگ ناموس
 بہ ہوش و گوش بوزان اوس بہرام
 بلیہ زخم اوس تہ پچس زہر
 دوہن ماریم بلا شکھ چھس سزاوار
 بہ عمدن آس یوت مرنے خدایان
 ورنہ تہی کوہ بے خود تہ مٹھس ہوش
 سوہ روح افزا و چھانی آس تس کون

پڑمردہ - سوہنیاست

نہ کوتا یوت چھکھ بیباک چالا کھ
 کھ اوئے کوٹت ہاوے بیہ بہہ
 نہ محفل آپہ روح افزا بعد ناز
 فقط پڑھو باہ سیتھ تہیہ تہیہ
 کوہن تس کون کلاما با کدورت
 سبب مٹھ بہاہ داتن باو کیا چھ
 فقط چھم و نوڈ مٹے چوہن نام از نام
 کران شمعس چھ کھ پروانہ روشن
 دروہی نرم دل گپہ روح افزا
 بہ خشم و قہر تہ بہام موہن
 مہ کریم مکر تہ مکر تہ گفتار
 مذکر چھکھ تہ چھکھ نہ مٹ چھانی
 دوہن تس بارہا بد ماش ڈھسور
 نہ کوتاہ یوت چھکھ بے باک چالا کھ
 کھ اوئے کوٹت ہاوے بیہ بہہ
 نہ زار کھ تہ کھ یوت لاکھ زانہ
 بوز مٹ تہ کیتھ تہ پروا ماریم کوس
 سپن بجموہ تہ پھیرس وٹھن ہام
 تہ جس سوہ رخی روٹھن ندی تہ پھر
 دوہن تس بوز اے یار ستمگار
 مرن بہیہ پیشہ بہانہ
 نہ گویا اوس گوچوں موہد خاوش
 تہ دو کوس موہد مایہ سپن

دوپٹن ہے ہے بہ کر دُن کھو تم بار
 دو تھتھ تھو آہ تَن نَش ڈلہ نوون
 عطر چھنچھن بھنچھن بھنچھن
 مے ہوش آو یا تھتھ اچھ کرین باز
 فدا بھل پتھتھ آسان گلے پتھتھ
 تھتھ پائے ٹھین سہ ٹکریے وٹل اندام
 دوپٹن تَن روز خوش ماوڈ پتھتھ ہے
 بھنچھن اچھ ڈولنس کورنس مدارا
 سیلہ کاٹنی و چھن دلبر پیران
 چھتے روح افزا دوان تَن بوسہ روئیں
 کروں باہم ہنوتھکھ بوسہ دکنارہ
 نہ اچھتھ او سنج بچ موہو گوشت
 جیلو چار تھتھ بھیرن کروو ہمیز
 اگرچہ اوس آن بہرام تھتھ
 و چھکھ سیلہ تہ سٹین کاٹنی موہا
 نہ دس پاکھے تھو نہ بسم اللہ پور
 نہفتہ آن دُر ناسفتہ سفتہ
 چنان از مستی مے بے خبر شد
 دو ایوان بکاؤل آچھ مسمار
 اٹھو اندر یا بہرامس تھتھ مار
 بہ عاش و کارائی کوڈ تھو شب
 تھتھ کو پُرو پے غالب عشق آزار
 شمع بھول تہ تھوون پوشید بہرام

وٹہ کیا کردگار سس چھ جبار
 کھ چھ نتر کھ ہنوتھن سسلہ نوون
 بتدریج موہو چھنچھن لوگ پتھتھ
 بہ بالین بروچھن سوسہ سر و طراز
 نپتہ پروانہ پتھتھ شمعن کران گتھتھ
 بہ خوش خوبی ادین در ہوش بہرام
 مُردہ اچھ تراو غم سوڑے بہ پتھتھ
 سٹین غمگین خوش دلو تھن نظارا
 ڈولس ما بھتھ لوگس ہوش پنے پان
 دوان بہرام تھتھ تَن کالہ موئیں
 بتدریج لکھو نچھ پتھتھ وار وار
 کتھتھ بوڑ تھتھ وار اسٹیلیوٹ
 چھنچھن نچھ واد تھن اخگر پٹن تیر
 اما پوز اُس روح افزا گرسینہ
 کھنچھن بیل سپن باہم بیکجا
 بوچھ تہتھ دے شور و کھنچھن کے تھو کوڑ
 نہ ضرر غنچہ سربستہ شگفتہ
 زبر را زیر زیرے را زبر شد
 بھنچھن بہرامنس گوشت نہ دلدا
 دندو سہتو کوڑ تَن روئیں پتھتھ پار
 چوان بے فرحتک پیالہ لبالب
 گر تھن گوار تھتھ پتھتھ تَن کھ سکتہ
 دپان اُس لوسہ کر دوہ وادہ کوشام

بنفشہ آبیہ دو پئیس چاڑی پڑھو باے
 دو پئیس تمہ چھس بڑا صنہ میچھ: آداب
 کٹھن پیچھ دوہ کوڈن تہ راہت آبیہ
 دوہ پئیس بہرام در عیش و طرب بو
 تمہس کھین چین موہ سیا کوڈن کوڈن
 شب دیروز کی پاٹھس کوڈن کھ شب
 سنبھتہ روح افزا پے کوڈن سنبھتہ ملاقات
 مے نش زیر نظر آسن شب و روز
 کوڈن تمہ مشورہ باخاطر خویش
 اوڈن اکھ زر گرا تھانڈتھ شباشب
 سوہنہ سنبھتہ قفس جبار ز گوہر
 دین و ستاد سے وارا زر و سیم
 گر کن در او خوش پاٹھس چھہ دورن
 و بل کر نکھ موڈور می کامہ لار گن
 مگر اکھ زوہل تھراتس چھوہ تراوڈی
 قفس سوہنہ سنبھتہ خریدار س چھہ درکار
 دین کھین چین تمہ راتس کوڈی
 رتن شرم سیم و ستاد ماہر
 سوہنہ پھولی آفتابن ترود پیر تو
 بہ مخفی نیون تس نش اتہ نوون
 یں اپس دین اہی کران دراو
 ز ریشم کوڈن قے تا نا مقدر
 اوڈن بہرام تہ کوڈن کلو سنبھ

بہمان میتو آسہ مے نش چھس پڑلے
 کر تھ خدمتہ بزر یا کٹھن حساب
 بسرعت گپہ را تپچ مانٹھ جاے
 تمہس حاضر یہ کینترھا تس طلب بو
 نفایس چیز با شاہی نو موڈی
 بزوری چھتہ سیو مت ڈول تمہ تب
 دیان کوڈھنہ جدا روڈن یہ اکھ ساتھ
 چینس یار دل آرام و دل افسرد
 دوڈن روزم تمہ سبتین یہ در پیش
 بناون تس دوڈن چہرا دبا دب
 دوہ پئیس اندر پگاہ اڈی زین مقدر
 علاوہ بودے انعام زین نیم
 اوڈن تمہ کارگر تھار تھتہ بغورن
 رمو مو کھتہ انعام شاد تراون
 چھہ بد منت تھنر مے پیچھ سوہنہ
 نیمس صبحے انعامس چھس سزاو
 بزر کوڈی تمہ کر تھان کواڈی
 جریکھ تھتہ چوڈہ از لال و جواہر
 قفس تیار تہ عیار خوش گو
 سپن خوش تہ سہ ذکر شاد کوڈون
 دے کوتاہ چھہ روح افزا بران چاو
 پران ما تھتھر دیوان تھتہ کھو کھ کر
 س قے تا نا کوڈن تس شاد خوش تھ

پر تپ جبارہ شکلی دل آویز
 پیش رو تھوون ماشوق جانان
 نہ کہنے میس نہ دو کہنے قہر تہمت
 مرخص پری یہ گپہ از محلہ خانہ
 کڈھتہ ترشہ ہن ہنبر کو طوطا بہرام
 دہہ شے از شادمانی رو دی بیدار
 یوہ کو پاٹھن گزہان طوطا بہرام
 پیہ خورون غذا تہ تھوون موختہ
 عجب طوطا یہ کتہ گوشت چھہ پیدا
 بہ روح افزا کران عاشا چھہ بہرام
 اگر باشد ہفتہ کے بہ مانند
 و لیکن جبارہ تر مشہور بندہ نے
 بدل چالا کیس دھتہ دوم تے دام
 چھہ آسان مگر وچھت چھہ اے مرد
 بہ شکو آتہ بے واہہ کیس لختہ
 بوڑھتہ فکران اندر گپہ گنگ تہ لال
 دریفہ مرد بیگانہ دریں دیر
 دریفہ ناو سونے مستہ پھوون
 ائن بوڑھہ ناوختہ دزد بد بو
 سزاتی چھس نیتہ زالن سہ در نار
 تلاش رہزن شاہی محلان
 ارنو فورن سٹے نیش تھانہ پتہ پتہ
 کوڑکھ پرواز پری یو روز و یکم شب

گتہ اونی کو تہمت طوطا رنگ آمیز
 ٹپس اندر سہ تھوون ٹپ آویزان
 خواصن دوپن طوطا مولی ہنوتہ
 شبن آغاز کوڑ دہہ کوڑوانہ
 کوڑن طوطا نہبر تہ از نظریام
 شبن تہ سہتر کران راتکے کار
 صبح پھول نالہ رشن تراون تہمت یام
 ٹپس اندر بسوون تہہ طوطا
 وچھان میس تہ گزہان مفتون شیدا
 پتہ پاٹھن ادا کو مدد عفا یام
 در اہنر عشق یا گوئیے کہ باشد
 بہ کشمیر اندرون وارانہ چھہ
 عجب نیوڑا تہمتہ میو پری یہ وچھہ یام
 خواصن شکہ سپن یکن دو پکھہ فرد
 حسن آراپہ پتہ تہمتہ پیہ کتہ
 وچھن میٹلہ کوڑ ہنرے یال تہ چال
 دوپن بے شکہ چھہ کاہنر جفت باہنر
 سہ کتہ پاٹھو دوت کو یوت واپہ نوون
 ز سعی و جستجو کر روز پتہ بو
 گتہ جتہ حاضرن لدن دارس سہ مہوار
 بخشم و قہر پری یو کوڑنہ فوہ مان
 پیہ جاسوس یم در شہر مشہور
 بہ فوہ مان حسن آرا دبا دسب

ز تار پکی تمو پے لوب نہ کاشس
 بو آپس آپ تلسکس ہیشکھ مافی
 مگہ گتہ آو نہ تلس ژور سٹند بو
 خواہن دوتنہ چار تھ رہیں چین
 تو ہے نیش کونہ نیرانی ایک راز
 گزہ صحتہ بدظنون تہند کرا دوسہ خارج
 دیان گلہ صرخ تہندے ناور عنا
 دو تھتھتھ تھود آتہ درخ تھتھ بیکار
 دے بے مہ ختھر مانے ایک صاف
 دزان یثتہ جانورن مابتہ پیر
 چھ نادان جملہ قاصر از بیانیہ
 کر کہ تفتیش سرگزہ ما عیانہ
 و چھ تھتھ کن و چھان و آہٹم ہر دم
 تھتہ اند ب انوار امار و مژدے
 چھ تھتہ منزوال میں کالا ہوید ا
 دوپن سر آسہ اکتہ اندر بلا شکہ
 تھن ٹھٹپ جانور ہتھتہ ذراپہ پرن
 بہ روح افزا سپنہ بر باقیاتھتہ
 ژہ تھتہ گو از قفس گتہ شتہ بیجان
 بے باطن مہر دزن و انج گیس گم
 بلا شکہ مائس تھتہ تھتہ دشن ام
 جد اوت ز کو شتم گو ہر من
 ز زلس کو جد عاشاق بو مہو

بہر جانب سیادسی لکھ تلاش
 پینو کتہ پریوے کر سعی کافی
 دو تھتھتہ کور بہر جانب تھو پو
 بہ بو تھتہ حسن آرا گتہ پریکن
 بہ روح افزا اگر چھو خاص ہر راز
 مظفر شاہ جزیرک صاحب تاج
 خواہن تھتہ پری اکھ اسس دانا
 حسن بانو پتہ تھتہ پو تھتہ یہ گفتار
 دوپن بانو پتہ کن گتہ تھتہ معاف
 چھتہ و تھتہ ہیکان یوت باد ضرر
 نہ راز مخفی این محلیہ خیانیہ
 فقط چھم اشتباہ غالب گتہ
 ٹھٹپا اکھ پری پتہ پیش رو بہ ہر دم
 گراں قیمتہ تھتہ پنجر اسو تھتہ
 بہ ظاہر طوطی باطن دانہ مولا
 بہ بو تھتہ حسن آہ ایہ سپن شکہ
 بہ نزدیک قفس آہ سو پری خون
 حسن آرا تھتہ تھٹپ ہتھتہ ذراپہ یا تھتہ
 دیان زن جانور اوئس دل و جان
 بظاہر با کنپزاں در تکلم
 دوپن گو از جد اے نیش دل آرام
 در یغا اے در یغا مہر من
 در یغا جان و دل میونے چھ رنجور

دریغ ماہم بے آب گشتم
دریغ از قفس طوطی من کو گم
دریغ از قفس نیرختہ من رفح گو
دریغ اینہ نے جانک من پروا
دریغ اس کزن آتش کباب
میتے اوسم دل آرا من ملاقات
کزان ہئے ہئے درونی سورتس گو
خود دایا زئید تھاؤن میں تنے عار
دریغ بے خود رو بے خواب گشتم
دریغ ایوت دشمن کوہ منے اوسم
دریغ باغ چے پھلے منے توہ گو
چھینہ از بہر دلبر چھس بے پھلوا
تلیختہ افسون و چھس میلہ میون بابہ
دریغ اسیتو بہرامس پیتیم سات
تبمس مارن تسلی پور تس گو
پتے پاٹھن کزان لیلہ توہ زار

روح افراط و سبک پائتہ ویداکھوان

وڈنا بدنس گوم پارو پارو
کن تھاو وڈوے بووار وارو
ماوہ ناوس لگے غمگسارو
چھنہ ریمتہ میانہ پتہ دبارو
نالہ چھس لایان چاہہ امارو
ڈول دھتہ ڈوہم ماہہ رنگارو
ڈوہان کلہ پان کتہ ہے نثارو
ہنٹ کے رختہ ہو دتہ دوستارو
اسیہ وڈہ اسہ بر گے گزارو
نتہ مامیانہ موہ کم آے سوہ کم مارو
از نس کاٹہ چھنہ زور وارو
نشگت موہ نیش چھہ کزان خارو
عاشقہ میانہ طوطی یارو ہو
ماشوقہ بہرام یارو ہو
وڈوہ ڈوہم جاننا وارو
عاشق طوطی جاننا وارو ہو
ڈالہ کوتا منہ جگر س نار
ڈراہم ماہر گارو ہو
چیتہ کتہ پکھن دیکھ دیدار
عاشقہ بہرام یارو ہو
کھس وڈہ سروکتہ پیے تبار
وڈوہ جاننا وارو ہو
ڈالہ نس توہ جنگ نس چھنہ تبار
بہ نام سے بزگارو ہو

ژو لم کین گولم عار
 عاشق میان تا حیدارو ہو
 ریختے تے دہ تھہ چھینہ اظہار
 ڈھپو راو تم آب سارو ہو
 کم کم سوختہ گے پوختہ کار
 روز تم بیپہ دودہ تارو ہو
 مشکہ روں گل کتہ نیر بازار
 عاشق طوط پوختہ کارو ہو
 مول موج یس پیچہ آسہ بزار
 الوداع بہرام یارو ہو
 مشفقا آردن پیسی ذکر کار
 عاشقو بوزی اسرارو ہو
 بادیس دیدار نبی موختار
 نایب بندہ تہ تارو ہو

کزانیہ ڈرایس چپانہ امارو
 پو لم فوہرمان گیس خاکسارو
 کوہ زانہ کشا کو عشق ناردو
 صے زانہ یس تم کزانیہ بنگارو
 کاشمیا آیا سے بیٹہ سمسارو
 فوہ کتہ کتیا لودھم موختہ مارو
 عشق روں عاشق چھینہ درکارو
 دلبر گوشن کتہ رولہ زارو
 تس نش ناراض پروردگارو
 مظفر شاہ دودہ فی لدی بردارو
 ہوش کر زاکان چھی باڑی کارو
 یود رضا سہ آسی کڑی سنگارو
 نعمت اللہ چھہ وہ سید دارو
 محشر نہ مادانہ چھس تی بکارو

داستان

حسن بانو قفس سہجہ ڈراپہ یا مہجہ
 کواہن آں پنجرے بادستانہ
 پنہو بکنو بوسہ درفتیش و سرائع
 دوپن بانو دیپس منزیر چھہ کیا ہام
 بے زیادہ تمس تاہو سپن ریش
 کون خالی یہ طوط از پرد بال

بہن گونہ کزان راوی روایتہ
 ہر بار شہنشاہی روانہ
 ازین اندیشہ شاہس بر جگہ داغ
 و چھتہ پنجرہ کوڈن طوطہ نیرام
 پیرتہ افسون تمس کینہہ گونہ درمیش
 بدل سوچتہ دوپن بہتر چھہ فلحال

بدست محو دے کھنڈن ہنوت تہ نامتھ
 ننبیاد دووات جس یس تر ووست نام
 ز گردن یا ہنچن طوطس سہ پن او
 مظفر شاہ و چھتہ بہرا سے کن
 تھامی اہل مجلس حارتن گئے
 مظفر شاہ شرمندہ سپن یشر
 بہ خشم و قہر و چہر تھو سوے بہرام
 بہ دارل سلطنت در محلہ خاں
 ز قہر شاہ بوڑھہ پن کیشہ تہ پروا
 سزا امہ جر سے بجز جان سپردن
 گماں گو مجر مس بیشکھ سے مارن
 دوپن مرنس دژن کیا کتھ چھ مشہو
 دوپن شاہس جو ابا پوشت کندہ
 چھ رہسہ عاشقس شوق دلدارام
 سزایے عاشقان تکلیف ہر چہ
 چھ ہشتہ عاشقان از اختیار
 چھ آسان عاشقن تہ سپر کوشت
 چھنہ در مرنہ کے برہبان عاشق
 گزہان محروم از دیدار دلبر
 مے کیشہ پرواے چھنہ لے ستر
 یہ بوڑھہ در غضب پڑ شاہ سپن
 بہ شعلہ آتشیں یکدم ازین حبا
 جمع ہیزم کتھ تھہ پیچھہ یہ کھا لکھ

لے پیچھہ سے ہنس تل دوت یا مٹھ
 ز روح افزا پرکھہ مانہ کھڑ کوٹس مالو
 بہ جلدہ خویشتن بہرام نوٹن دراو
 پریشان حال تہ حارن سپن
 وچھتہ اس رنگ آسمانہ تم پیچھے
 بہ مجلس رب گیس تاجس کھنڈن
 دوپن تس اے حواسے زاد کنم
 کرے کھ رہسری کتھ تراکھ پاو
 بدریاے غضب کھ کوڑیہ ماوا
 تہ پیچھہ نہ چپا کیشہ ابرا بھوٹن
 بدریا غرق یا بردار کھارن
 دژم سن حملہ خاش تہ کریم ژور
 کوٹس پاوا حرقن تہ سو سٹہ بندہ
 چھ کے جذبہ داتان سے لہرام
 وہ ہے آمت مگر تم پھیندہ پابند
 لکھ بار شتہ سے اختیار
 بہ جان خویشتن تکبیر پورست
 بے افسوس تہ در کوے چھس دین
 قیامت نام چھس در دین یوہے شر
 بہ شمشیر برائ یکدم ژم سہ
 بہ خشم و قہر وون تھو حارن کن
 کتھ شمشیر بہر زالیوں بہ آغا
 گزہ قیس سورا لے با خاک نہ لکھ

دفع یکدم بدر از شهر باشد
 ازین پس روح افزای عدل الحق
 بفرمان مظفر شاه عالی
 کسان نیووک بیرون شهر فورن
 به تجویز وزیر شاه سالار
 به حکم شاه کوڈک تھ پیچھے بہرام
 دپان بہرام پیلیہ بر تودہ نار
 خیال روح افزا پیچھے بخاطر

دفع یکدم بدر از شهر باشد
 ازین پس روح افزای عدل الحق
 بفرمان مظفر شاه عالی
 کسان نیووک بیرون شهر فورن
 به تجویز وزیر شاه سالار
 به حکم شاه کوڈک تھ پیچھے بہرام
 دپان بہرام پیلیہ بر تودہ نار
 خیال روح افزا پیچھے بخاطر

دل فریبا جان من جان من جان من
 چھم ندایے الوداع این زمان کا
 ایک با چشم نماں در غم و آزار من
 موہبتہ مایہ کھٹھتھ تھا وہ نہ خوار
 مرعبا صد مرعبا و تھیں اخبار من
 نیوڈک تھ مے دشمنو و پھ تو اطوار
 نار آندو آندو دولت وہ ڈو چھکھ نگار
 زان نظر زلہ ہے سے شر نار گنہہ گنہہ
 بے کس و بس کن زوئے فرخندہ یار من
 فان گزشتہ تن دشمن یم پیہ آزار من
 گہہ بہ گہہ یہ گہہ خندان گہہ بہ تخت دار من
 سولہ ڈیرینج جاہ سرکوش کن گنہہ دار من
 تیسرہ ہوت گانس اڈک تھ گنہہ شراب من
 یک نگاہ ہے سوئے من اے نبی مختار من

اے دریغا یار من یار من غمخوار من
 گوئہ ازینے نش جدا روڈ باقی مدعا
 چھس بہ زانان بہ گمان آسہ بیت لالمان
 آسہ مے ماتم رٹھتھ سوئے نہر جائیہ پھتھ
 گزشتہ یہ اے باد صبا چھتھ قسم کبیرا
 طوطی یس بہرام بو عالمس بنام کوڈ
 آوینہ پیچھ کھو ملت آوینہ شردو ملت
 کرتہ وہہ ذیئے کن گزرا بہ لطف نظر
 دیاں چھم یار من گنہہ چشم چھم نار من گنہہ
 چھس بہ زانان بعد من آسہ تن میانی و
 ہست فانی این جہاں گہہ چنیں گہہ چناں
 تراو باڑی ہوش کو لوسنس وہہ پوہنگہ
 شامہ پتہ کتھ کن گزشتہ کھانہ گہہ گانس
 نعمت اللہ راتھہ دین دلہ دلہ ارس و دن

مُناجات

دار بود عالمی بس بدمت احب دار
 بد اعمالو چھم دژن نای
 زوئم نہ دژنیا چھہ نایا سیدار
 نفسن آورس کریم بدکار
 عائب دار نایہ کار چھس شہار کار
 سالیس تل رچھم نتہ دژن نای
 راتھ دفعہ راورم گنڈران مار
 رچھم نو قصانہ نش خہ دار
 آشکار و نہاں لیل و نہار
 کر نووشس کار نایا شہار
 سیانہ اعمالک صاف طومار
 نو فو کہ آہ صاف گزہ یکبار
 دار چھوت آس ہیتھ گوہ نہ ہیکر بار
 نایہ کار بشہ سڈا ژہے خریدار
 از زبان تو درتھ چھہ چون گفتار
 ذکر دژن نای سید تارن تار
 چھم آسہ نور ماو نمک یقین دار

بخشن مار کر میون پاسے
 بخشن مار کر میون پاسے
 اوقات ضایہ کو روم ہے پاسے
 بخشن مار کر میون پاسے
 ژٹے سوا چھم نہ گزہ چھینس جاے
 بخشن مار کر میون پاسے
 سو دس چھم نو قصانہ تراے
 بخشن مار کر میون پاسے
 زاگ ہیتھ دشمنن لائتھ ماسے
 بخشن مار کر میون پاسے
 از سیامی برتھ مرتا پاسے
 بخشن مار کر میون پاسے
 پشت خم رو سیاہ کر تھ ہے پاسے
 بخشن مار کر میون پاسے
 یس نہ کانہہ زہتس نش جاے
 بخشن مار کر میون پاسے
 نامس گئی پھولہ دل آراے

نعمت اللہ ہے چھہ وہ میدوار
 بخشن مار کر میون پاسے

پستے پاٹھین بہ بھیرد انکساری
 دُون تسمو سئند اجابت تھو و غود این
 پھٹھتھ دل کرمی یس زاری بد گاه
 چھ کم قیسمتہ تہ نالایق بد نیا
 چھٹھتھ دل آدمی نزد خود داوند
 پستے پاٹھین کران راوی چھ انلہار
 نہ ہر جانب بہ ہیزم ذیت تھو دار
 رچھن یس آس تہ ذات کریمس
 بہ قوم درختہ کل گزھن تس معن افکر
 دیان آن روز از شکم الاهی
 بمع تاج الملوک سارس معہ دراپتر
 جزیرس نیچہ داوتھتہ مشورہ بیو کھ
 دو پچھ لایم گزھن فردوس اندر
 بدولت خانیہ شاہ مظفر
 کڈو از راتھ شتو باغیش و عشرتہ
 کرکھتہ مشورہ تھو تختس جلو پھتہ
 قض را و چھ تھو ہیزم بہ انبار
 بران انبار ہیزم مستمنا
 ہوا می تخت ییلہ نزدیک اوٹکی
 خبر بہرا بنے اسپک گز بلور
 کپن آواز تہ لوکن خبر دار
 پتہ آثار و آتیس یک سر موس
 اگر نہ ایون رس مجرم در آتش

کودین تسمو رتعب در گاہ باری
 چھ یس عاجتہ رواختہ گد این
 دما تسمو سئند اجا بھتہ پیشن مولا
 شکتہ چپند نزد اہل دانا
 چھ بے شکہ کامیاب شاد و خورشہ
 تھو و کھ بہرام ییلہ بر تودہ نار
 مگر ہونہ تمیک منشاسے غفار
 اگر تراون تیس نار چیمس
 بہ بابایہ ذیح الشہ نظر کر
 بکا دل اسس بہ تخت ہوا می
 پرتانس کرکھتہ سلا سہ آہتر
 نہ مشورہ بلو کرے الہام حق بوکھ
 ملاقات مظفر شاہ چھ بہتر
 بہ روح افشا ملاقی بلو کہ مادر
 پگاہ نیرو ہمو رتہ نصحتہ بہ فرختہ
 تہ کمنہ دراسے ہراکس تیقتہ آکر
 باب سوختن تھتہ لوٹکت نار
 کرکھتہ بستہ بگردن تس کمنہ
 دن پر زاد نکار وک پرندہ خرو کھ
 بہ روح افزا چھ عاشق کو توی دور
 کہ نافع برادر یک ذم ٹھتہ نار
 بہ اطراف اندہ نارس پھر جوک
 ایکس ہیرس اندر شہر بس چویش

به شهرس نگر گزیده توت و اتی یا مخته
 ترود گو مکن بوز مخته به اخبار
 رتو دویپ دال میس کالا چھه بیشکه
 دویپس تاج السلو کن کیثا چھه پرا
 کو و که تجویز و کن پیش او نکه
 روان تخت هراینی پیرمر به کردون
 دویپن تاج السلو کس به به پرا وایر
 کرد باغس اندر سالا بصد ناز
 هتون باغس اندر تم ذرایه باغس
 حرماتس اندر یا مخته سو ذایه
 دین در بر بکاول از سر شوق
 مظفر شاه اکتو اندر دوت پایه
 بکاول آت سبد قد کرد مخته بلجیم
 پس از تعظیم و تکمیلات اک گل
 به مستند بر سو به پنا و که به اعزاز
 ز احوال پدر مادر بهر حال
 دو چکه تمبه سیتو چیم مے تاج به تخت
 سبب تبه عتاد نکته آن تخت هم تاراج
 برون شهر به تخت پرته
 سپین خوش کور بهر جانب نظارا
 بیپه بر توده هیزم اسپرا
 بهر اطراف دیت مت هیزم س نار
 نکه پخته و چھه قادی بسته کور مت
 نا یا نه نیمه آت

بهیم شاه سنده و اتیو مخته
 ز گرمی نرم تم گے پخته رو مکنه نار
 چھه لایزم به زالن پو تم ن شکھ
 اگر سیتن نمون به مرد پھلا
 بیکدم تخت به به پھه به پھه و که
 اکس باغس اندر مے به پھه و کن
 روپن بهرام پانس سیتو همراه
 به گزیده شاهس نشه تس با و پرا
 بدولت خانه شاه مظفر
 حتن آرایه دوزن برون مخته ذایه
 تبه مینکبه او سس سیتو شوق
 تشه مین بوز تمحو بیرون خانه
 کورن میترس بعد آداب و تسلیم
 نیکه همراه به پخته بلبل روان گل
 به خوش کامی کلاما گے سدا فراز
 پرتو شکھ تس بیپه تنهاین به اشکال
 بیرون در باغ چیم مے ترو مت رخت
 به خدمت عرض چیم مے صاحب تاج
 بکان سیله و دوز بے لب با خنده
 جلا ساد چھه مکن همت به شمارا
 گتبه مخته از ريسان هتومت مرپا
 ترود گو و چھه او شن او یکبار
 بزنجیران آتش خسته کور مت

شہزادین الملوکین پور دستور
 وچھم یا سٹھ کوڑم اوکن مٹائے
 اوٹم ہمارا خود بر تخت کھولم
 چھ اندر باغ رقم در سیر و گردش
 خطا بے شکھ وزیر زادس چھ گردش
 بدیں گویند سزا دین اوکس نہ جان
 تہ یودوے زامین یا مارہن سے
 لکھتہ پشیمنے کو ٹنگہ داغ نہریا
 دیو نہ ریشہ کلا مایس نیمز دراو
 بہ خدمتہ منہ مختصر یا بھٹن سے چھم عرض
 وزیر زاد چھم یس بہرام نامی
 دزپرن تہ شہن باہم قرا بھٹھ
 اگر شاہ غار چنکھ عورڈر آنے
 شہ تاج الملک بو آدمی زاد
 یہ حمد حق شہنشاہی کران چھس
 ز جنس خوشن چھس جاو آباد
 نظر تھ کن کر بھٹھ شاہا فی نعمت روز
 کہ یانی روح افزا بے پری ویش
 بہ نیک و بہ بر چھس ہر گویند ہزار
 بہ اقرار رضا کوڑم سد افراز
 مظفر شاہ نے بوڑن یہ گفتار
 سپینو بجور بر اقرار خلیشی
 ز حسن مہم تو بوج تہ فیکر تو رکھ

دیان بہرام بیٹو سٹھ ناو مشہور
 کوڑم از تودہ ہمیزم امانتھ
 شہ تاج الملوکس سید تو قوم
 توے تنہا بہ یوت آیس قہ ہے نش
 بے اہل سینے چھس دولت ہوش
 پیا واپس کاتے بش گزھتھ کان
 پتو و نتم شہاکیا فایہ چھ
 گوشت یس آب جو یہ باز پھیر یا
 کر بھٹھ تدبیر با واپس مہ کراو
 بہر گویند چھ بوڑن سٹھ فرہن
 چھ یس ممتاز در وصف تمامی
 چھ دستور زمانہ آے پتو و بھٹھ
 نظر کرکیا سے اوٹم کر مہ لانے
 مٹے تہ تہس اوکس تقدیر خداداد
 وہ ہس راتس شادا تہس پان چھس
 خواصو حسن مول تہ موجی مٹے بشاد
 چھ میونے مدعا یی تی شہا بوڑ
 عطا کر یمن بہ آن بہرام دیکش
 بوڑو ہس میاڈیہ پتھ کر تہ اقرار
 پتہ نے کھتھ تہ سے تھادن بہ اعزاز
 حسن آراتہ بوڑان اُس ہوشیار
 صیادن یام لا جکھ والہ واشی
 بہ دانائی تہم تھتھ مانہ ژور رکھ

معانی مجرم روح افزایه ماهی سس
 دو پش شایین معانی باد صر بار
 اشار سستو آیه روح افزا
 چنگه قهوه سرتیس قهوه که با عز
 بکاؤل پیچ نیلا بادل خوشی
 دوین بهتر کون تعجبیل در کار
 مقرر کوزیه تارخ با و چست حبان
 فلان ماه و فلان روز فلان ساقه
 تبس همراه آسن بیوی اکابر
 شش فیروزیه منظور کوفون
 هشتون رفعت به تمن نش درایه دلخوش
 گیه تم مسمو تبه مانشد بنبیل
 بکاؤل با کینزان و غلامان
 به بارغ اندر سه گره ژایه یا مخته
 مرقه که تبس فتنه پیشانی علامت
 قصبه سورت بیان کوز که پیژ شاد
 مے بهرام جانی اندر نه گنجیه
 فرخن پیر کو به سجادان تخت پر شان
 کورن رفعت تمنیم سستو تنه
 بهرانی تختی هیندل کولین من
 دما دم در گلستان دوم و آفر
 سپن فیروز شاه خوش با قبیل
 پراکت گیتو رقم مسمو بنگل
 را یایه پای بکاؤل

مادان چخس باد شادول گرم خوش
 ا کے ساتھ سے دونه چکھه نختا
 کورن تعظیم مایس ماه یکجا
 طفیل این بکاؤل چکھه سراز
 بدیر راه تمن آیه سوه در پیش
 بکار خیر پادون دوزی چھن وار
 رزق فیروز شایس شاد و فرخان
 پیشی میران و سخته پارسه خوش اوقا
 خوشو صحن این کینزک پایه هاجر
 پیس یاداشت تمو تحریر کوفون
 ملکز ادس نشه در بارغ درکش
 و چکان کر عایه در گلشن بکاؤل
 بکان خوش پا سحر با دافیه کینزان
 به استقبال نبیل آیت تا مخته
 مبارکباد کوز نکه با سلامت
 شکارا پادوی فتن آمت چھه فیاد
 منظر شاه به من آن روح غفیه
 بمع آل هر دوتن سوه بهت بر آن
 نوایس رقم خبره سخته پیش شاه
 لوتجه سخته کوز دوازده بر آن به همیز
 کیتو رقم آری کیتو بے تنهیزاد شاز
 خوشو صحن بزرگرم تمو سبز عید
 بوعده واپسی دختر بکاؤل

دو پیکھ تئس راتھ کتھ جایے کٹاؤ
 بکاؤلہ اندراں درگاہ عائی
 مجلس عرض کور کتھ باسدا
 رتن سیتن کورن تارن کھاندر
 پتھ پٹھن منظر شاہ جوین
 کرن خوش نود ساری خاص تہ عام
 بہ شفقت داپ لوگن کور برہوئے
 پتھ پٹھن نر شاہ کور سراجام
 بہ ششمنہ باسرو سامن شاہی
 سواروچ افزا پیری اپنے ہن تہ باجیش
 شہ فیروز پنے بوڑن یہ روداد
 جیلہ بوڑن پتھن گپہ جاپ مسرور
 بیگم کور موہنیا سازو سامن
 غرض کورن پتھ دوہن اندر تیاری
 سچن نر دیکھ تر روز جھقندر
 تئس کیت نو بنو سامن ڈھور کھ
 بہ تاکسید بکاؤل بہ بہرہ حسان
 کور کتھ تہ لوگھس لبیس گرامی
 بگاہ نیرن جز پر س کن رتنہ نو
 صبح پھول جمع گے ساری برباد
 اونکھ بہرام پارتھ ہرہانہ
 کزان تاج الملوک تئس جاپ اکرام
 سوارے رنگ رنگ آسہ عاظر
 کزان سالا شکار اماہ طاؤو
 کورن مارسی تہ راجے تہہ جانی
 درنگی کینہہ چھنہ دھن شہریار
 ستان ماہ و فلائی دھن مقرر
 دین دعوت و دیرن تہ امیرن
 اوڑن تمویون کار خیرہ انجم
 کورن تاج الملوک کس بیٹہ دولہ
 کورن آباد تہ خد شہنود بہرام
 کور کتھ توت پانہ باہرانہ رامہی
 مے چھم دو مید اسی باہم کور عاش
 کورن پتھن کورے کو سچھا شاد
 دوین شاہس سواروچ افزا چھن کور
 تئس کیت زور زور دھنہ دامان
 بہ سامن عجیب سامن ساری
 کور کتھ آراستہ بہرام بافر
 بہ تان الملوک کور پٹھ پور کھ
 فرین اندر فرین تئس جاہ واجال
 مکمل خلعت شاہانہ تاعی
 مقرر سالون اعلان از گو
 شہ فیروز پے پش آسے یکبار
 تھو کھ شاہس ریشہ بر تخت تاج
 طفیل گل بکاؤل آن لکھ اندام
 پسند خسا طر ناظر

دو پیکھ تئس راتھ کتھ جایے کٹاؤ
 بکاؤلہ اندراں درگاہ عائی
 مجلس عرض کور کتھ باسدا
 رتن سیتن کورن تارن کھاندر
 پتھ پٹھن منظر شاہ جوین
 کرن خوش نود ساری خاص تہ عام
 بہ شفقت داپ لوگن کور برہوئے
 پتھ پٹھن نر شاہ کور سراجام
 بہ ششمنہ باسرو سامن شاہی
 سواروچ افزا پیری اپنے ہن تہ باجیش
 شہ فیروز پنے بوڑن یہ روداد
 جیلہ بوڑن پتھن گپہ جاپ مسرور
 بیگم کور موہنیا سازو سامن
 غرض کورن پتھ دوہن اندر تیاری
 سچن نر دیکھ تر روز جھقندر
 تئس کیت نو بنو سامن ڈھور کھ
 بہ تاکسید بکاؤل بہ بہرہ حسان
 کور کتھ تہ لوگھس لبیس گرامی
 بگاہ نیرن جز پر س کن رتنہ نو
 صبح پھول جمع گے ساری برباد
 اونکھ بہرام پارتھ ہرہانہ
 کزان تاج الملوک تئس جاپ اکرام
 سوارے رنگ رنگ آسہ عاظر

کوڑو کہ پُراو فیصلن تہ ستودن
 شہ فیروز ہے تسی سستو یکسان
 ز دعوت نامہ تمہ اعلان بوزن
 فرض بہرام ہراز بے قدر
 بر فیصل ناز پرور مست و چالا کہ
 اگر میہمان مایے برگزیدہ
 شہ فیروز یانے در او سار س
 برایے روح افزا ہو ورج زر
 کوڑو کہ پُراو دو دہ باجن دے کیا
 بکاؤل پانے کھرتہ استادہ
 پستہ کوڑو کہ رتو تخت ہوا می
 و چھتہ فال نکو فرخند ساعت
 بکاؤل تہ نگارک شاہ تملک زاد
 بر سرعت در پریدن کوڑو تملے
 و چھکے متہ شاد می یانے شہزادہ
 سینو خوش تہ بار سلطنت و آتی
 حضور شاہ مظفر دہاتی یا مہتہ
 حسن آداسیٹھا فرخان و خندان
 دے بیں انتظام شاہ مظفر
 جنیا فتحہ رنگہ رنگہ آنہ نادان
 کوڑن تاج الملوکس ذہب سوئے
 بکاؤل پانے در شاہی محلخان
 کزان تہ سازتس کزادان پیر عریہ

سوارے سوزتس شاہ گنج پورن
 یوان بگاہ ۰ بیگاہ در گلستان
 بہ چشمہ تمکو وزیر حبش سون
 عماری پیچہ سہ بہہ نوو کہ پوتیہ
 زر اندوہ سہ پایا زیر افلا کہ
 سوارے ہاتمن رکتہ چید چید
 سہ شوبان اوس یزمن کار خاوس
 بنیکہ پُرا تہ بمع سامان زیور
 تملک و پیشہ کزان تحین واد واد
 بمع تاج المملک آن شاہزادہ
 یمن بر و نہہ اسو گزھو فردوس راہی
 سپنہ راہی جزیرس کن بہشت
 ہوا می تختے پیچہ دے چوں باد
 جزیرس شہزادہ ہین پُرا تہ کوڑو
 بکار خیر دست شاہ مظفر
 پیاد مشفقان دارا پیکان ساڈی
 کوڑو کہ باہم مبارکہ تہ سلامتہ
 سہ روح افزا بہ محلہ خان دو چندان
 سجاو تہ شہر زہنت دت سراسر
 برایے شاہ نو با مہمساں
 تملکہ دالں تہ ژالں چھے ژالے بوئے
 بروح افزا ملاحظہ بامان
 عرڈس شہانہ نالو زر دے

عزیزا ناز نینه نومه شش تمپیزه
 بمع مهران پوزب زاد بسلام
 کورن بیوایه خرچا بودار قم گول
 دیان مهران ار مگ واکر حقن پیو
 کران ساری مبارکه تسلامت
 بدوشان دوش هادوت ایستاد
 به لحن درو با ساری نومهش آواز

قشون آماد پیچیده نادره کنپنه
 به شمتت واکر میل شاه بکونام
 تمس مول لاکتت باکرون لول
 درین اثناء بر سو مشتر گور
 بنزد یک فروگاه واکر یامتت
 کنپنه دراپه بے واکر آماد
 پیچیده باکشن بیو نومهش واکر

دیه وُلن

موزون یس جھی لچھ بدی ناد
 ار مگ شاه همتت مهران آو
 آفرین تس یس مارچ زایا و
 پوزبی ران مهران آو
 واکر واکر شاه منز شهرس زاکر
 پوزبی ران مهران آو
 پھیرتت یس پرستانس آو
 پوزبی ران مهران آو
 بدی بدی ارکان سوتو همتت آو
 پوزبی ران مهران آو
 فرزند سچ مار باگینه آو
 پوزبی ران مهران آو
 واکر همتت کر بتت همتت چاکر

حمدا تس پاک ذاتس کوئی
 لچھ بدی نادره آخر چھ کنپنه
 پوزبی شرقستان روز وینے
 بهرام نادره واکر پھیر وینے
 ماه زن تابان گاه پیو پوزبی
 فیروز شاهن پیورتت انی
 سوتو چھس تاج یس باج آو وینے
 منز نگارس تسف تخت جابینے
 گوبیر مول یزمن چھن کن وینے
 کور مول توشان بو پوزبی
 ار چھ سیکل طوطا او وینے
 اسو نکه تخت اقبال پوزبی
 صبر سوتو یس یار میل وینے

یا ممد بر لیه منز

پوری ران مہراں آو
 بے مایہ ناحقہ کاٹھیں آو
 پوری ران مہراں آو
 یس نہ مؤدے سے کتے راو
 پوری ران مہراں آو
 واپس درادیس باغیں راو
 ارٹک تان مہراں آو

مرمایہ حاصل گزہ کر اویںے
 مرمایہ مار دیکھ تار تر مینے
 چند چھن واپس چھس پھیرینے
 رند باٹھو رند پانہ گزہ مر مینے
 زان مے کنزس منزس مینے
 نعمت الشہ پرے شاہن و مینے
 سیرتو مہچہ باغ منہ کھنو مینے

بہ خشمک سیرتو مہراں بسامان
 بہ حرمت بیٹھو در جایے مقرر
 مہراں و مہچہ تھووت از زیر و بالا
 بمع مہراں مہمان تمامی
 پہچتہ تختہ پیچہ سٹھا متازے گو
 کرکھ یک دم ضیافتہ چی تیاری
 شمارا اوسنہ قابن ترٹھان
 برایے خدمت مہمان مقرر
 سیرتو بے ضیافت پیش تھاؤکھ
 جزیر کو یزمن دیت سالن سال
 مفصل کیا ضرور دیکھ تیز ہوشن
 بفرست بیٹھو ٹھکانو مہراں و پلو
 ضیافت کھینچ مہمانو سپنو مشاد
 در نیکی کیا چھ شکناؤن تر قاضی

شہ فیروز آن شاہ ٹھکان
 بمع مہمان تمامی باکر و فر
 سہ جائین اوس چوں فردوس اعلا
 حقوق کہ تشریف بر فرشتہ گرامی
 تمس کیت تخت زر آراستہ بو
 سپنو محفل مرتب بیٹھو ساری
 ضیافت رنگہ رنگہ برکھ بان
 بہر طباق یک یک بود چاکر
 دیتک دسپاک در سرخان تر اوکھ
 بہ امین شہے مشد از شہ پان
 پہچتہ کمن گو مینے اسی رتے گوشن
 ضیافت کھینچ سپنو فارغ زہر سو
 شہے فیروز پنے وون سویے داماد
 بہر گوہ سپنو مہمان راغنی
 عا پرتھ بانس

او نون تاج الملوکن قاصودر آن
 برن ہیوت قاصو خطبہ خوش دہانہ
 دیندہ گزشتہ دہانہ تمیشتہ پون
 مبارک شاہ نو تس کجکلاہن
 شہ نو جفت گشتہ باہہ نو
 مبارک صد مبارک رت پین کار
 دُعایے خاں ہر گونہ تو خوش باش
 ملک نادن ٹلن بہرام باناز
 بہ حرمت صدر تھوون آن نکوخت
 بوون تس لول چوون جام شربت
 اویزان زر کرختہ اندر گریمان
 سہ روح افزا زین سستی خرامان
 تھوون ہرانہ پے پہلو بہ پہلو
 تن اول کر باؤکھ ہردو باہم
 بکاؤل چھکھ کران شاباش شاباش
 عمر برشا کر ایخان تھاون
 او ناٹھ اثبام خیر از چشم بہ بین
 ہمیزہ ہمرہ دختر سہ پیران
 تہ دختہ تمو گو بر باس ٹنجنہ مانی
 زرنگ ہایے گرامی چیز بسیار
 گلستان ارم کن در اے دل خوش
 بہ عزت در اے ہمتہ فردوس دالی
 بکاؤل چھس پنہ ہمشیرہ ہمراہ

بہ نورمان شہنشاہ گلستان
 بہ شرع رایج الوقت زمانہ
 سہ قاصتی خاندانی اوس باہوش
 بہ عقد شرع میل گوہر و ماہر
 مبارک شود و شر از ہر طرف گو
 زر افشانی کران گے اہل دربار
 شہ تاج الملوکس کو رکھ شاباش
 گزشتہ صحتہ فارغ ازاں مجلس بہ اعزاز
 حرم خانہ اندر نون بہ عزت
 حسن بانو پکان آیہ بہ شفقت
 کوون دس بوس تس لعل بہ خشان
 بکاؤل آیہ با صد شوکت دشان
 ساز و ناز پیرتہ آپہ خوش خو
 رتکارنگ میوہ حاضر کرکھ دردم
 انکس اکھ آپہ راوانی کرختہ کھاش
 مہٹائی چند دانہ کھیا و ناون
 تہند کر پٹھن پکینڑھا اوس اپین
 بیٹھہ کنو شاہ مظفر با شیران
 کوونہ از تو شفا مال کافی
 بہ فیصل و اشتران سوئے کوون بار
 سہاری کرختہ سکھر اوختہ پڑوش
 بہ حرمت بیتن یم اُسو و ملی
 حسن آرا چہ نموش از حرمت جاد

غرض بادولت و باجہاد و شمت
دود ماہن و ہین بیون سواری
برایے روح افزا ہودرج زر
ہر عشرت ہر دو گرویان مہی قد
پری غویان سمن بو آسہ مہوش

غہ لامان و کنیزان چاکراں ہست
عجب زائپانہ تہ خاصہ عماری
بکاول سیموتس دود لوتے تھہ اندر
ہر حرمت ہیچہ تھہش اندانہ بے حد
ہتھے پٹھو دینہ وان بالحن و دلکش

روح افزایہ بہرامس سیمو سکھراوان

مالنہ دڑایکھ پور سامانہ
ہش زام یانے روہ خندانہ
مالی کر نووے رنگہ زائپانہ
شرعہ تر دار دھن چوانہ چھس شو باہ
بے بہا کر اُمی ہستہ سامانہ
حرمت پور مشورے حبادانہ
مشہور اُسکھ در پرستانہ
لاڈی سیٹل اوئے در گلستانہ
اند توڑی دے نے چھکھ و چھان پانہ
سے لکھ توڑی پٹھے بسک خسانہ

دادروی رڈی نے میہربان
دادروی رڈی نے میہربان
کارموگر اُسویندرا زون چھان
دادروی رڈی نے میہربان
مالنہ دڑایکھ خستہ سان
دادروی رڈی نے میہربان
زرد سس مہر جا بے آسان
دادروی رڈی نے میہربان
کوڑی چھنہ مالین سور روزان
دادروی رڈی نے میہربان
شوہر دھن چرنوب نیرون تھان
دادروی رڈی نے میہربان
دیان کر باشاکش دہان
دادروی رڈی نے میہربان
دینہ چھہ در پیش تھو تھیک دیان

مالنہ دادروی ویک پور تھاو دیانہ
یز تھاکرنے در شتر خانہ
زان کر بالیدر ہاف زانہ
مہ کلکھ تھن نشن و چھکھ بستانہ
ریہ کول ناحیہ مہ کر رایگانہ

و ابروی رزمی نے میہربان
صلوٰۃ برجناب شاہ شام
و ابروی رزمی نے میہربان

رہیہ میہربان یا کھٹی سوہراو دانہ دانہ
نعت اللہ سوز روز و شبانہ
موکلن ہاتھ چھہ تیرے کے بہانہ

داستان

بر داپس پھیر کر با شادی از انجا
رپیاد ہم سواران عمری
بر استقبال وارا اسے خوش گے
شہ تاج الملوکن پشیر پڑ جائے
و کھل رنے ناوئے شاہی ضیافت
بیہ ریم تور کاہم تو از گلستان
کھنیکہ باہم ضیافت ہائے دلکش
بر حبلہ نو عروسین شاہ مظفر
سوہ یزمن باے لائیکتہ افسانہ بیان
بر حرمتہ بیچہ ہمہ تس سیتو یکجا
و کھل مشہور پڑا ہن ہنر پتہ و کھ
پرستانی پیری ریم در گلستان
مہن فیضان کہن دل گروہ سواری
پیو تھہ روہ صحتہ یو ایک پیش تاپس
یہیں لوگ لوگ تمہو بیمار تہو بیو کھ
پوڑ کھ خمد اخو دایس کن ڈو کھ غم
ز خبام ماہر فتنہ شاداب مے کر

غرض روہ صحتہ مہین از روح افزا
گلستان ارم کن در اے ساری
کوہر کھ طے منز کن و اترتہ ارم پٹے
بر دولت خسانہ شاہی اندر تہاے
سہ امت اوس بروہہ تنظیمہ پاتھ
جز پیر کو با پیری ہم خاصہ میہان
بر خشمہ پٹھو تم ساری بر مفرش
بیہ پتہ رکتو گوہ خسانہ منور
جمیلہ باغہ لامان و کنیزان
سہٹھا لغت کوڑن بار کوح افزا
چو مردان کوڑ تو کھن چن بر غنبتہ
سچو خوشنود کھ پتہ خجہ در ایمان
بر داوختہ با خشم تم اوسو ساری
شہے ارمس بیہ تاج الملوکس
ادین آب گلستان لوگ سہٹھا میو کھ
غرض ساری سپینو خمد شمال و خرم
بیا ساپے مژرے خسانہ کے بر
دا فرش

پیغمبری سے پہلے کدے شہسواروں

لیجئے راحت دہ دہ و دہ تیں نگاروں

پہچے پانچو لٹو کھ راوین باسو لوک
 بہ عشرتہ بیک ہفتہ کروون قرار
 ز حب وطن و ز فداق دیار
 ز شوق ملاقات مادر پدر
 سپین آتش شوق تیں تیز تر
 گزشتہ دودہ ز روانہ بہ شہر نگار
 ز اقوال شیرین شاہزادہ
 کرکھ یی مشورہ تاج الملوک
 معافی چھس منکان شاہ عرض چھم
 پرستانس اندر سے مدد کھ گور
 چھ بے رونق سے تخت و تاج میوئے
 کورس شاہن مبارکھ چھ اجازت
 بکاؤل ہستہ ز گزشتہ باحمت و جاہ
 نکچہ داتن زائے ستین باسلامت
 سپن خورش شہزادن بوز یا مکتہ
 سہ روح افزا بیہ بہرام دستور
 صبح پھول شاہ فیروزن بہ شمتہ
 دین تیں سرتو دار مال و دولتہ
 جز پرک دوت تیں کافی زر و مال
 ز سورے شاہ فیروزن کورکھ پیش

ز فردوس پختہ شاہ تاج الملوک
 اکتو اندر ز تیں پیوس شہر نگار
 ز محمودہ و بیسوا دوسدار
 سپین مضطرب از ہما زیادہ تر
 پری کرین آمادہ دوپنس سکھر
 سہ جاین چھ واران بجز خانہ دار
 بکاؤل خورش سپین از حد زیادہ
 شہر ازس نیشہ بوون سلوک
 بخارس کن گزشتہ عالی عرض چھم
 پدر مادر تہ جاین یاد سے پیو
 نگارن دہن حکم تہ راج میوئے
 بہ فرختہ نیر گپ پینے سے بہ خرمختہ
 یہ روح افزا بیہ بہرام ہمارا
 بہ ملک خورشتن باحباء و حرمت
 دیوان پرتہ چھس شہن دیت سے رہ
 خبر بوزتہ سپینو تم جاہ دستور
 سہ روح افزا سکھراون بہ خرمختہ
 چو دختر جاہ بوزنس لول شفقتہ
 منظر شاہنے دیمت بہ اجلال
 دوپسکھ تخی خرمچ چھو کافی کریمش

غرض خمد و کلان بالائے خاند
 بہ شفقت دہاے ساری آے لہران
 شبے تاج الملوکن یام بوزن
 تمن نیش باشم وارتختہ بہرام
 بجا اونن سپینو تم شاد و مسرور
 بہ عزت تر اسے تم شہر نیگار سن
 بہ استیقبال تن شاہ نیگارن
 کوہ کھدس یوس تسیمات باہم
 تما می شہزادس آفرین خدان
 وزیر باے سیمتو پختہ کسکو بہ باہیے
 بہ روح افزا کشتار سار پے کوڑ
 سہ روح افزا بہ حسن و خوبی و خم
 و چھتہ گیتہ ماد بہرام مفتون
 ز فرط کامرائی فرحت افزا
 یوان پڑھ چھتہ دہشتہ حشت جلاہ
 ثنا خوان و دعا گو یہ بکاؤل
 مملک زاد شہے تاج الملوکن
 توہنہ سیمتو کوڑ دیار بہرام
 بہر گوئی کوڑ و تس غمگساری
 کوڑن واداد عمار حق لدشاں
 غرض دستار شدنی گو اسادہ
 برائے دعوت خاصاں و عامان
 مقتودس منظر شاہزادن سپین شاد

بہ شمسختہ گئے نیگار سن کن روانہ
 وزیر سن اسویم رقم رشتہ داران
 بہ استیقبال تمکو بہرام موزن
 قدم بوس پدر مادر سراقبام
 گیتو بے مدتو کو تم اکھ اکھ دور
 دعا گو یاں ثنا شاہے نیگار سن
 کوڑن تاظم برادر اوس پراران
 بہ پیش شاہزاد جملہ سد خم
 دعا گو ہم ثنا خوان از دل و جان
 بروح افزا بہ محلہ خانہ تر ایے
 زرافشائی کوہتہ خانہ تمبوڑ
 ز شکہ شاہ بکاؤل اسینہ کم
 تیس سیمتو آسہ پیمہ تمبو جاد محنون
 نژن ہیوت تمبہ بہر کوڑ روح افزا
 گیس بہ درج اندر دفتر شاہ
 مے چانے سیمتو باغس تانہ گے گل
 محنون محنون تمبوہند و خوش سوکن
 توہنہ سہ باغیہ رت کو سراجم
 شہنشاہی ہون در بائیداری
 مع ہمراہیاں جملہ خویشاں
 کوڑن تمکو مشور با شاہزاد
 نیگار سن شرسہ اونکوہ میہمانان
 بہ شریقتان روانہ گو سہ چوں باد

بذریعہ حاکمان و رشتہ داران
 شہزادہ زین الملوک سببش یہ عربی
 کوڑن سورے قصبہ تیس شہر اظہار
 مے مہینہ تہو کوڑن احسان نہایت
 جزیرہ تہو اوڑن بہرام باقر
 نیت کث اوس طاقت میون اے شاہ
 ہنوز عرضی مے چھم اے شاہ عالی
 نگار سببش ضیا فتحہ اپنے ناو
 ہنوز تجویز شاہزاد سببش
 مبارک تہو کوڑن زین الملوک
 وزیر نیش کافی اوس حباد
 سنا سال اس نے مال و خزانہ
 نگار سببش تہو وایت نوون
 شہزادہ فیروز سے اندر گلستان
 پتہ پانچھین مظفر شاہ جزیر
 بہ تصدیق شہنشاہ نگار
 مقرر کوڑ تہو تار پتہ داوٹھ
 بہر اطراف لیوٹھ تہو میہمان
 بہ شریستان بانڈن کوڑ تہو
 وزیرن آن تہو مال و دو لٹھ
 دوین تہو شہر یار اذیم چھ کار
 دلاسہ کوڑ شہزادن مہ برقم
 زلیپا مال وازا اپنے ناوٹھ
 را وں - وٹھ

جمع دو لٹھ ہنوز کوڑن فراوان
 کوڑ اوڑن تہو کیا اس مرضی
 ز انصاف ملکہزادہ خیردار
 خود اٹھو تہو ہمیشہ باسلامت
 جمع آن دختہ شاہ مظفر
 پیہ بہرام اپنے ہن روح افزا
 کوڑتھ دعوت نہکھ سالس بہ وائی
 توڑتے میہمان ساری انداؤ
 کم و حباد ہنوز توڑت مال و دو لٹھ
 نسائے دو لٹھ دس داوٹھ نہ لوکن
 کوڑن از خزانہ تہو مال خداداد
 علاوہ دیت مدد تہو پادشاہن
 بہ امین شہان اعلان کوڑن
 لیوٹھ تہو نامہ دعوت در افشان
 لیوٹھ تہو نامہ پیہ تہو سببش
 شہن کوڑ سوز تہو نامہ بہ تمکین
 نگار سببش وایت نے میہمان نہ لٹھ
 بہ داوٹھ مین ہمہ خاہن بہ عامن
 خیر بوڑتھ رہ تہو نہ لٹھ گردھتھ
 حوالہ کوڑ شہزاد سببش
 نہ کر تنظیم تا میثانی خراج دیار
 نہ ہر گوڑ ضیا فتی خیر چھم
 نہشتہ تہو ضیا فتحہ اپنے ناوٹھ

فقط دولتتہ نہ حاضر می نشے تھاو
 شہے تاج السلوکن دوپ بہر حال
 وزیرن یوز وارا گوشہ نموش نود
 رنگارنگ شہریارن کور دباوب
 آنہ ناؤن نہ ہر اطراف وانہ
 جہاتس منز ضیا فریم پھٹے نامی
 شہے تاج السلوکن از سر جوو
 تہ سورس آنہ نوون خرچ کردون
 دیان بو لوٹمت چھس قبلہ من
 منادی کی ناؤن شہر دگان
 یک ہفتہ ممکن داوختہ پیاپے
 اذین اعلان شاہی خوش سرانجام
 بھکت با باتم می سوزتے ساز
 نہ سازند این مازندر چنگ و نے
 چراغانی کرختہ شہر س بہر جا
 بدیگر سو زمانہ و تہ و آئی
 شہے تاج السلوکن از پرستان
 ضیا فختہ آنہ ناؤن گوئیہ گوئیہ
 بت پرین مقدر داؤن میہمان
 بہر فرین از تہ می شہہ یاران
 و چھتہ آس گلشن و جاییہ دل افروز
 دیانی اسو تم باہم بہ این جاہ
 چھنا رتھہ سلطنت کاٹسے بہر دیا

گر تھکھ خوش حال تا کافی برکھ چاو
 کداس کارکتہ ڈیر موجود چھس مال
 دوگن حاضر کوامن شاہس نشے نود
 سرانجام ضیا فختہ ہا شباشب
 ضیا فختہ رنہ ناؤن تانہ تانہ
 بہ اندازہ زمانہ تم گئے تہ می
 کیشترھا بو وزیرس رتھہ موجود
 بمن لایق نہ کیٹہہ پروتہہ کن تہ تھوون
 کرس بو خرچ کھاندر مال من من
 بہ داوختہ پن خلاقی صبح شان
 بہ عشرتہ کھیون تہ چون بوزن چنگ نے
 بکارس داؤتہ پھٹے پیے خاص تے عام
 رقاصی بچہ گان خوش رو خوش آواز
 وزان یا مکتہ گر تھان بو موہ دل تے
 ز آتش بازی مشعل دل آرا
 بہ شادانی گویانی تا کڑانی
 ابن مخلوق کا فی اسویم جان
 تھوون تا کیٹہہ تہ باؤے از لو موہ
 تمن کیت فرش دھرتھہ در گلستان
 سپن ادا فراہس جلو ساران
 سپن حاران مظفر شاہ و فیروز
 چھنا ناؤنی بہر دیا مکتہ شہنشاہ
 چھ تاج و تخت تاجس راج زیبا

مبارک خاطر ما شاد و مسرور
 بیشه کنو آن گلستانچ جمیل
 و چھتہ کورین ہندے دارو گئے شاد
 تمن کیٹ اوس مفر شگاہ دیگر
 غرض شاہان تہائی باوزیران
 سپہزوار بد چشمہ پیٹھ ساری
 شہے تاجن بہ الطاب خود اوئد
 بہ آہین زمانہ چاہے شیرین
 شہے زین الملک کو شاد و خود رشتہ
 تیشدے کھوتہ شادی کر ڈیزیرن
 خود اٹھاؤن شہے تاجس بہ یقبال
 اٹھ اٹھ تہو نگاہ کو شہریان
 ضیا فیکے کوڑن تجوہر ماعلی
 بہ آہین شہے یسند راز پاتال
 سپہو ماراں و چھتہ شاہ و وزیران
 غریبیں تا آپرسی کھانہ نیکان
 ضیا فیکہ بہ دُزیاریم پختہ شہور
 بہ یک ہفتہ شہے تاج الملک
 بروز ہفتیں مہراں بہرام
 شبانگہ تہائی ہم جلیستان
 بہ ہودج ہم عمارے تابہ زرین
 کجکھ پھروختہ انیکہ شہر نگارن
 چلنا بہر ہماں بہر ہماں
 و جوان تہو بہر ہماں بہر ہماں

بہ این تنظیم شاہی چشم بہ دور
 حسن بانو بیٹے تم کو سہ قبیلہ
 منگان از حق تعالی خاندان آباد
 مکمل از زر و نقرہ مقرر
 رئیس جمہلی برناو پیہراں
 بہ ترتیب کمال شہر یاری
 بہ استقبال ساری کر او خود رشتہ
 بہائی چہیہ میہمانو بہ تمکین
 و چھتہ تنظیم فرزند از جمہل
 بہ کرکاکٹ بہمن شاہن امیرن
 جواں تخت و جواں دولت جواں سال
 شہے تاج الملک تاجدارن
 بہ مطبخ خاندانیم اوسو دلی
 شہے تاج الملک دیت پڑھیں سال
 بہ دعوت اوسو یم برناو پیہراں
 کوٹ بوڈا اوس تاجدارن بہ انسان
 تہو سوسے اوس حاضر چشم بہ دور
 بدین عنوان دیتہ تم کو سال واکن
 کوڈو کھ پادختہ او کھ پھروختہ خوشنام
 عروسان و منوشان قوم رپستان
 بروح افزا چو گرد مسارہ پروین
 ثناخوان کس نگارن تاجدارن
 برابہ چشمہ آن روح افزا

نژاد شادوسی کران تم تو اسان
 حسن آراش من سورے قبیلہ
 کران شادوسی پران حمید الاهی
 کران تحسین شاہ تاجدار اس
 پران حمید نوحہ دار کار انجام
 سپہر تم طالب روح صنعتہ مکرمتہ
 بہ مسکنہاے خود گے شاد و خندان
 بہ روح افزا رمن پند نرس ملوکشا
 بنے یم دولہا چانے بہانہ
 ولیکن اکتہ اندر پیر سوچی چھتہ مختار
 و اگر نہ اکتہ کلاس چھتہ نہ باور
 دولیس قصبہ شاہزادن گوس دلریش
 دودھن دودھن ترین اندر دودھن تماشا
 گمان چھتہ غلط کر قصبہ کوتاہ
 کر اسے مادر پش پوت گے شے مدت
 بہر گوئی مے چھم دودھ مید چدنی
 دودھن کیشون اندر کراون پچھی پور
 شے چھتہ مولوم سورے چھتہ ہاؤن
 برکتہ پوشو بہر گوئی کرکتہ سنز
 زقور تو زبان نکتہ تکتو سمہ تھاؤن
 کر باغے سکونت تکتو مکاشنس
 جواب ناپہ فسد اتری زرخا ہی
 بدربار حمالہ میون انبیا

فوہ وان بے زنانہ در ترانہ
 گلستان ارم شہر یح جمیلہ
 در چھتہ کورین ہندے فرجام شامی
 انیکہ گشتا کرکتہ شہر بکار اس
 فرض مادر سپہر آسود نوحہ شس کام
 بہ عوت اسو یم آستو بہ عشت مکتہ
 شہنشاہان ویران و وزیران
 وزیرن عرض کور تاج الملوکس
 بہر گوئی گزہ چھم آباد حسانہ
 بہ واپس تکتو دوپس پور بو پے گفتار
 بکاؤل یوڈ صلاح زانی چھتہ بہتر
 دریں اشنا بکاؤل آریہ در پیش
 وزیرس دودھنہ شاشا تم حاشا
 بہ شرقستان پیسی نہ روح الفدا
 اکتو اندرس عمالسن کن یو کھن خدا
 خود اکتہ ہون سلامتہ پانہ وانی
 دے تکلیف و ذکین عفا و منظور
 پرستانس اندر یس مین جابن
 بمع آں بارغ شامی ناگ نکتہ شز
 دودھن دودھن ترین اندر یوت داتہ ناؤن
 دلس اندر خب لاگوئے پانس
 سمندو اسپ حاضر کرکتہ رامی
 دبارب درایہ فورن تیز رفتار

محالین خط پڑھن تہ گئیہ دلشاد
 پیرمی تہ دیوہیتہ اوس گرفتار
 دستہ ساس جن دیو پیریاں
 حکمران اوس ساری ہینز بکاؤل
 دیوان ہیند سرگرد تہ آنہ نوون
 ز حالہ سپینو تم خوش دوجہندان
 دیوان پڑھہ اوسہ دیون سپینو شاد
 بہ تعلیقن محاسن دوپکھ خوش روز
 پیتھ پاٹھنن محالین صبح گاہی
 ترے دورہ آدا سپینو روز چہارم
 شبانہ وقت جاسیہ مقدر
 ہمہ تا پیر شاہی جملہ سامان
 تہ پاٹھنن تر سورے اوس موجود
 بکاؤل خوش سپینو ڈیوٹھنن نماے
 ز خوردی تابہ ایندہم گاہ و بیگاہ
 مے پہلے لوگتھ پیرہان ہم چوادر
 سراپا چانی چھس ممنون ایشان
 حق خدمتہ ہیکہ نہ نکبہ و ارجتہ
 خود اچھوونے ہمیشہ باکر و نسر
 غرض دیتنن نماے مال و دولت
 پیرستانس اندر پسماندہ جادہ
 دوپینن تنس باتماہی فرج و لشکر
 گئیہ آفاہ تم ہیتہ روز خوشن
 زانہ کچا پچھہ

بہ تمہ حق شدہم از بندہ آزاد
 ہنرہمبان ہمہ تعمیر دیوار
 تھنن پیم اوسو تابع در پیرستان
 ز طرف اد حالہ اوس پہل
 ز تجویز بکاؤل ہونہ نوون
 سورکھ اعلان ساریہ ندرے خندان
 پوزے چھا اوسو سپینو از بندہ آزاد
 بہ قصبہ ختم کراو تا دوسہ روز
 جواب نامہ پیرمیہ کورنہ راہی
 سپین اندر تھار نو طراطم
 پیرستانک سہ باغ و ناگ وادفر
 بہ کینرہا اوس پیرمیہ در پیرستان
 پیرستانس اندر گویا یمن بود
 محاسن کن دوپین از خدمت کلاے
 حکمران چانی اوسسے ہکو خواہ
 دورہ خوی مے زانہ دورہ کانہ شر
 بہ ملک آدھی یادہ پیرستان
 دتہ میانہ چہ ترہ سپٹا تکلیف ارجتہ
 رستانہ کچا کہہ دورہ پانی ہیا کر
 چہ کرکھن دوپینن تنس کراہ را حمتہ
 تسمی دیتنہ محاسن سپینو شاد
 بذیر حکم پیم آہے ترے چاکر
 ہمیشہ اوسوئے دشمن ترے پامال

مئے آسکھ یاد کراوان گاہ و بیگاہ
 پہ بونہتہ رُٹ جھان در کستارہ
 دُتین تَس بونہ پائین ہیوتہ رُٹ خصلتہ
 حمایہ گئیہ راہی در پُستان
 بمع مادر پیر اں رُوح افزا
 دُچھتہ تائپسہ بارغ و ناگ یکسر
 حسن آرائیہ کھوئے کھوئے فرحان
 بروح افزا بکاؤل آپہ خمدان
 بمع این ناگ با این بارغ تائپسہ
 لسن تہ بیہ بٹن یختہ منز ہمیشہ
 ازیں جا جابے دیگر چھپنہ نیرن
 وزیر شریقین دیوٹھن کمالاٹھ
 دُبار تھو وون نہ در خُبر خان
 تسلی گو س تا جس ہیوتہ رُٹ خصلتہ
 بیہ یم رشتہ داران سرتو تس بے
 شہے تاجن بہ عقل و عدل و ہم داد
 بکاؤل سار پے ہینز اس سردار
 کورہ کہ با ہم وداع ساری سپوشاد
 گلستان ارم فیروز شاہ گو
 حسن بانہ ہمتھن شاہ مظفر
 چھوٹکھ دل ہم چو گلشن درائے یامتھ
 ز چشم بہ ز آفات سمادات
 غرض گئے جملگی خومہ شمال و خورم

ہستے ہر گونہ چپائی چھس نکو خواہ
 کوڑن رگوتہ تہ وارا زار پارہ
 پورن جسد خدا در صلتہ غنیمتہ
 بکاؤل ژاپہ باغس شاد و خندان
 زمین ہمراہ دوپن تَس وچھ تماشا
 دُچھتہ گوشادمان شاہ مظفر
 بکاؤل یام تہ دھیتھن میتھربان
 دوپن تَس بخشے این جملہ سامان
 غطا کورے یختہ اندر روز جاگیر
 بمع بہرام با آرام عیشہ
 یوہے جاین یکتے با عیش پھیون
 سپن مہیوت فرزندس گیس مانتہ
 زمین بروح افزا پستان
 بہ شریستان واپس کو خبر ہمتہ
 تماشا دُچھتہ تم ساری گرن گے
 کرن آباد ساری روڈو دلشاد
 شہنشاہی کمالن منز خبردار
 ز غم آزاد باخا طربسہ شاد
 جمیلہ ہمتہ بیہ تَس سرتو یس بو
 جزیر س کن روانہ گو بصد فر
 دُما کورہ کہ خود اٹھوئے سالتہ
 دُچھن با ہم رگھاون خوش اوقات
 بہ مسکن گاہ خود بے رنج و بے غم

به الطاف الهی شاد در شاد
گدا و شاه که و همه را بنگهدار
بهر جویند را مطلب براری
به غم آزاد خاطر شاد گردان
به قصه دوست اندس شاد و خور شد
مفصل پانچویں کروم مکمل

سپهر آباد ساری از غم آزاد
پنجه پانچویں خداوند جهاندار
کرو که آباد به خور شد ساری
خداوند با بحق شاه مردان
محمد حق به توفیق خداوند
اگر چه در عبادت بود مجمل

کتاب اند و اتنا و نس متلق

چهار بیون بیون قصه زون اندر منقر
زبانی بوزنست چیم قصه آن
تمیک راوی بهر صورت عیان چیم
چو خوانده داریا به تعریف کورمت
چشمه بیست کاشبه اگر چه جاودانی
قبر پر نور تسس نو ساطع افوسا
ز جهان اوسم به شفقت به چو اولاد
بجایه اخط ده ابیات با هقا
ز چمن کهور و جهان کرایس تلے دور
لشانه بهایه جایه بهند تسمی چو و
ردان تنگه آبه یودتس اخط بورے
اگر چه دوه به دوه تس واده محنت
گرا ، نشر مطالع گاه به ابیات
گه در انقلاب طیکه داری

کروم تقسیم پنجه زون جلد اند
ویسک جلد ثانی یک پرستان
به اندر است کورمت بیان چیم
سه آن پراوس به اوسم به پورمت
کرهن رحلت کورمت زین دار فانی
نخه داکر اودن تیس مرحوم مغفیر
منے در بعض سخن ما اوسم مود
چھ اردو دالم کورمت قصه کوتاه
مثال اخط بیچ چھ نینو پا بطن نه کرغو
پساده اسپه پا بطن نیم قدم زود
وتے اندر کران مولوم سورے
به منزل گاه سه واثقی به راحت
درین قصه منے راور کلات اوقات
گه اندر انقلاب فانی داری

سگہ اندر فراموشی سگہ یاد
کو روم سے بار بار با خود ایشان جنگ
در پختی سے کریم از گفتن گل
ولیکن دوستو کو رہس بہ مجبور
خود صحنہ ز جہین یس لالہ خان ناد
چہ تمکو تصنیف واد قہرہ کریمو

دریں تصنیف زانہا اوستہ آزاد
دریں تصنیف ناحقہ آس بوتنگ
پہلے سورہہ پچہ نام چہ مجبور
ادب لیوک قہرہ تھاؤن چہ منظور
دریں کم ہمتی اوستہ کران گراو
بہ زیر چھاپہ آستہ رقم سے پریمو

یہ قہرہ یوہ مکمل کو سراغ نام
ولیکن منتشر پر گو رہتے چھس
تو رہ چھم ز زخمی واد تھاوہس
پس آنگہ آستہ یس اداوہ نامی
سب کر اوہس خداوند چہ انداز
پروفیسر محی الدین ہم قوم
سلامتہ در ترقی تھاوہس حق
عجب چہ از توجہ چھاپہ نادہس
کتاب نشر تمکو تصنیف کریمو
تختہ اندر چھم اکس جای سے پورمت
ز تصنیف صفا پوری پرے زاد
بکاؤل قہرہ نشرین مفصل
ولیکن تشنہ بہر چھاپہ در تاب
بظاہر ز جہین چھس پورمت یاد
وہرستہ تختہ کن دلس چھم پورمت
تیس بہر قہرہ خدا تھاؤن جھکین

بلے از کوشش زخمی بکو نام
بہ نادانی پرن والہ کھراوہس
کہ اس چھٹہ پچہ اوستہ کر اوہس
عظا امین تمس مطلب ساری
بہ زیر چھاپہ آہس لاگہ بختہ دیار
پران تصنیف تمکو پورمت چھس بہریم
قیس منز چھتہ تہہ کے سترہ رونق
پیلے زخمی یہ قہرہ یاد پادہس
وہ غایت کا شہرہ سترہ برہم
چہ تمکو استاد نشرن موفتہ پورمت
غلام نعمت اللہ خان آباد
گھر جلدن اندر ژون مکمل
پچہ تشنہ کر سہ از پے آب
الہامی تھاوہس شادو آباد
تھوہس زندہ پروفیسر محی الدین
محبین سال آہن تم آہن

سین قصہ مکمل از سروین
براسے عفو تقصیرات و دہریات

بیا اے لعنت اللہ موعہ مختصر کن
ہ درگاہ الہی کن مناجات

